ANUL XV-lea No. 3763

25 BANI NUMARUL

SAMBATA 1 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE

UN AN	[illegible]
ŞASE LUNI	[illegible]
TREI LUNI	[illegible]

ADMINISTRAŢIA

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23

TELEFON No. [illegible]

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNŢURILE

se primesc la

AGENŢIA DE PUBLICITATE

I. BRÂNISTEANU

— Str. Gh. Mârzescu 23 —

Nemaiavând răspundere redacţiei a publicaţiei.

Un anunţ costă 1 leu

Pacificare internă

Epoca zguduitoare a războiului a zdruncinat adînc faţa lumei. S'au resimţit efectele sale distructive departe de centrul său de gravitate. De la originea sa şi pînă în zări îndepărtate, totul a fost cuprins de epidemia focului. Vastele câmpii au fost transformate în crematorii. Pe teatrele de operaţii se reprezintă adevărata tragedie a morţei. Asemănător unui vulcan, care în erupţie sa nimiceşte tot ce îi stă în cale şi a cărui lavă şerpueşte prin toate cotiturile, tot aşa acţiunea năvalnică a războiului când a erupt, a desfiinţat tot, a pătruns prin sate, prin oraşe şi a făcut peste tot tabula rasa. Am îndurat cu stoicism vitregia timpului şi aveam nădejdea că va reînvia acea vreme lipsită de întreg cortegiul suferinţelor şi al măsurilor excepţionale, de care parcă ne despărţia un abis înfiorător

Astăzi vulcanul mai fumegă, mai împroşcă materia aprinsă, dar nu va trece mult şi totul se va stinge, pămîntul se va răci, iar omenirea salvată din spasmurile agoniei îşi va reveni în fire, se va reculege, înfruntînd şi de data aceasta un uriaş cataclism.

Asistăm la epoca de tranziţie, care, pe deoparte, va şterge urmele fatale, iar, pe de altă parte, va umplea lacunele pricinuite de acelaş război.

Va urma perioada de consolidare a statelor care au suferit consecinţe dezastroase şi care vor căuta a se apropia de o cît mai largă normalizare. Desigur, va trebui clădit din nou ceia ce s'a distrus, va trebui să introducem o nouă normă de călăuzire, va trebui să ne adaptăm unor principii desinteresate şi armonice spre a evita în viitor noui conflicte. De acum se va lupta pentru un ideal mai optimist, idealul pacificărei de fapt, idealul revenirei la normal. Nici o sforţare nu va fi cruţată. Sacrificiile cari se vor face vor ajuta o cauză dreaptă.

Aceasta este şi cerinţa maselor populare, a poporului însu-şi, care a suferit tot timpul războiului şi care va îndura şi această sarcină. Pentru el însă aceasta va fi o lozincă pentru a cărei înfăptuire va contribui cu braţele sale, cu munca sa productivă. Poporul nu mai cere vinovaţi, nu mai cere, ţapi ispăşitori, ci cu cugetul cumpătat şi cu mintea la o viaţă paşnică cere să-i se îndeplinească cerinţa legitimă de a trăi sub un regim mai blând şi care să-i permită să se bucure de rodul muncei sale. Acei care au crezut şi cred că omenirea evoluiază spre o cât mai complectă civilizare şi pentru care obstacolele războaielor nu sunt decât accidente ce se pot evita, toţi aceştia vor eşi din pasivitatea lor şi activînd vor tinde către o normalizare generală a condiţiilor existente.

Inceputuri fericite au prins a se ivi, şi acestea se datoresc perseverenţei manifestate în ultimul timp. Imprejurările de acum ne permit de a atenua influenţele unui timp anormal.

Să nu admitem o toleranţă tăcită a multiplelor forme ce le-am moştenit din timpul războiului.

Să se introducă simplicitatea adecvată timpurilor normale. Posibilitatea de a comunica să nu fie stînjenită atata timp cît nu mai poate fi vorba de stânjenirea intereselor superioare ale Statului. A fost cîndva vorba de normalizarea căilor ferate. Au mai rămas multe întreprinderi şi activităţi care aşteaptă aceiaşi soartă.

Comerţul şi industria, ramuri primordiale ale activităţei economice, trebue să fie şi ele normalizate. Tot aşa în ceia ce priveşte raporturile între proprietar şi chiriaş, etc.

Toate aceste chestiuni trebue limpezite şi soluţionate în sensul de a se introduce normele care au de scop de a face să dispară toate divergenţele. Interesul public trebue să primeze. Tot ce se edictează să aibă în vedere cerinţa masselor populare, aceea de a aduce o uşurare a condiţiunilor grele de astăzi. In limitele posibilităţei să revenim la normal.

L. Herlă

Câteva note

Magistraţii, şi cu greu s'au dumerit cu noua lege electorală.

Ce o să mai fie cu masa alegătorilor?

*

Se cunoaşte că noua reforma electorală este de natură democratică.

In actualele alegeri nebilii n'au nici o căutare.

*

De astă dată ciocanul socialist a fost retras de la alegeri.

Mai va până ca acest ciocan să cadă pe ilăul burghez.

*

Se vorbeşte de o grevă generală politică.

De o mai continua să se facă multă vreme politică în felul cum se face acum, cu adevărat că toată suflarea românească va proclama greva generală.

Slanzy

INSEMNARI

Aspecte electorale

Literatura electorală ne inundă.

Ziarele politice şi au pierdut vechiul aspect şi au îmbrăcat haina manifestelor de răspântie. Dar fiindcă opoziţia se abţine de la alegeri sub baionete, de data aceasta numai ziarele brăteniste publică poze cu sau fără text, bilete de plăcintă pentru ţărani şi mărţişori din picul nă pentru muncitori. Pe ici colo se mai găsesc şi unele ziare cu altă culoare, cu pomelnic de candidaţi. Dar ele au glasul încet şi neîncrezător pentru că nu simţesc din spate pumnul jandarmului — conştiinţa ţărănimei.

Zidurile oraşului sunt pline de tipăituri.

Din piaţa Unirei până la Hală cetăţeni neîntrerupt. „Misterele Castelului", G. G. Marzescu, „Lustruţerie de Lux", Garda Conştiinţei Naţionale, Circul Sidoli, A. C. Cuza, „Chemarea Codrului", At. At. Gheorghiu, Depozitul Bucşinescu etc. etc. şi treci ulaţi printre cele două lungi şiruri de reclame pentru parlament şi alte spectacole.

Şi propaganda electorală continuă la toate ocasiile. Mai dăunăzi, adormită într-o fericire Sfânta Paraschiva a fost înscrisă în partidul liberal. La îmbrăţişarea moaştelor miraculoase s'au împărţit atâtea manifeste câte tampoane de vată s'au preumblat pe osul sfânt. Un manifest cu C. B. Penescu a căzut pe racla Sfintei, probabil pentru o stăruinţă cu greutate pe lângă morţii care mai totdeauna vin să voteze cu guvernul. Faptul este cu atât mai bine potrivit cu cât pe lista candidaţilor se numără şi sfinţia sa părintele Goţcu, de ale cărui pomeniri duminicale Sfânta Paraschivă trebue să-şi amintească mereu.

Intre un manifest şi ziarul „Mişcarea" nu poţi face deosebire. Apelurile electorale se duc la fel şi deopotrivă şi ici şi colo. Dar confratele liberal nu suflă nici o vorbă asupra ministrei „circulări secrete" a d-lui Mârzescu, publicată şi comentată de toată presa. Şi dear chestiunea acelui act injositor interesează mai mult opinia publică de cât mutra d-lui Reke, bănuiţii de cu Trotski per cinuat şi întrunirea de la Sfânta Paraschiva.

Propaganda electorală ieftină şi nesinceră! Inţelegem. Dar puţină iresaţă în obraz şi senin în suget nu strică...

Renovatus

VIAŢA POLITICA

Noui şi importante evenimente se produc

— Textul comunicatului ardelenilor —

— Acţiunea opoziţiei sporeşte —

Vorbind ieri despre situaţia politică spuneam că evenimente în curs vor dovedi că este ceva în privinţa celor anunţate în legătură cu atitudinea ardelenilor şi că memoriul presintat Suveranului de către d. Maniu este nemulţumitor pentru cei ce au creat actuala situaţie politică.

Mai curând decât ne-am aşteptat confirmarea se produce şi aceasta într'o formă cu mult mai gravă de cât ne-am închipuit că ar fi posibil să se producă.

Biuroul Presei publică un comunicat al Consiliului Dirigent din Ardeal care în esenţă înseamnă desolidarizare de actualul guvern de generali şi un sfat ca să se facă cele necesare pentru ca viitoarea Constituantă să fie altceva decât ceia ce ar putea rezulta din modul cum se fac actualele alegeri.

*

Iată textul acelui comunicat care constituie de sigur un element de prima importanţa pentru clarificarea actualei situaţiuni politice;

„Opinia publică din Transilvania şi din tot teritoriul administrat de consiliul dirigent, călăuzită de un sentiment de vie gratitudine faţă de dinastie şi îndrumată în concepţia sa politică de idealul unei orînduiri democratice a vieţei de stat, de la inceput nu a primit cu simpatie ideia unui guvern alcătuit în afară de factorii politici ai ţărei. Prezenţa în guvern a miniştrilor fără portofoliu din provinciile alipite a fost în presă arbitrar interpretată, deşi conform decretului lege, numiţii miniştri nu sunt chemaţi de cît a representa interesele teritoriului alipit, personificînd totdeodată unitatea ţărei întregite, fără a fi angajaţi în răspunderea guvernului, în ce priveşte politica internă a vechiului regat.

Pentru a înlătura orice nedumerire, avînd cu deosebire în vedere împrejurările excepţionale în cari se petrec pregătirile pentru alegerile viitoare pentru Camerile constituante, menite a inaugura viaţa constituţională a patriei unite, Consiliul dirigent ţinînd seama de repercursiunea firească a eventualelor consecinţi grave, care ar putea influenţa şi stările politice din teritoriul ce'l administrează, a înaintat M. S. Regelui, prin preşedintele său un memoriu. Consiliul dirigent menţinîndu'şi întru toate atitudinea sa de a nu se amesteca în luptele politice de partide din vechiul regat cu obiectiva apreciere a urmărilor primejdioase ce ar putea rezulta din actuala stare de lucruri, mai ales pentru consolidarea internă a vieţei noui de stat din provinciile unite, a arătat M. S. Regelui că nu ia nici o răspundere pentru această situaţie.

Consiliul Dirigent şi-a exprimat convingerea că o nouă formulă ar trebui căutată pentru asigura ea păcei interne şi pentru înfăptuirea unei Camere Constituante, care să incorporeze toate curentele de idei din viaţa politică, atît de necesară în scopul desfăşurării normale a forţelor naţionale, în vederea marilor probleme interne şi externe ce sunt a se rezolvi.

Orice s'ar întimpla alegerile vor avea loc

—Evenimentele surprinzătoare din preziua alegerilor.—

Faptele importante survenite în ultimele 48 de oră, ar fi îndreptăţit pe unii poate ca să creadă că în astfel de excepţionale condiţiuni e greu ca alegerile să nu se amâne.

Le enumerăm pe rând: hotărârea partidului socialist de a proclama greva generală; comunicatul partidului naţional ardelenesc de completa desolidarizare de guvernul generalilor şi dezavuarea condiţiunelor în care se pregăteşte noua Constituantă; comunicatul Ligei Poporului prin care se cere imperios desfiinţarea cenzurei, ridicarea stărei de asediu şi demobilizare imediată; scrisoarea Suveranului adresată primului ministru prin care recomandă—fapt fără precedent— asigurarea libertăţii alegerilor; chemarea grabnică şi din nou a d-lui Maniu la Sinaia— iat atâtea şi atâtea motive de o eventuală nouă amânare a alegerilor.

Şi cu toate acestea persistăm în credinţa că alegerile se vor efectua Acolo unde au ajuns lucrurile, în sistemul de guvernământ intern şi extern de pînă acum, în care cea mai desăvârşită solidaritate de vederi există între Suveran şi partidul liberal, o amânare şi orice schimbare ar însemna prăbuşirea acelei politici.

Şi aceasta e greu să se întâmple acum.

INFORMATIUNI

Prietenii noştri sunt rugaţi a lua parte la conferinţa care va avea loc mâne, Sâmbătă, 1 Noembrie, ora 5 p. m. în localul redacţiei ziarului «Opinia»

Din totalul de 180 deputaţi pe care Ardealul îi va trimete în parlament, un grup compact de 70 va sta în jurul d-lui Octavian Goga.

E de prisos de subliniat ce fel de sentimente nutreşte d. Goga în chestia partidelor politice din regat

Colegiul universitar a fost convocat pentru Luni, la ora 5 seara. Colegiul se va ocupa de propunerea de a se înfiinţa o facultate de teologie, precum şi de felul solemnităţei, cu prilejul începerei cursurilor.

Evreii şi alegerile. — *Reprezentanţa centrală a Uniunei Evreilor Pământeni, luând în discuţiunea atitudinea cetăţenilor evrei faţă de alegerile pentru parlament, considerând că nici unul din partidele de guvernământ n'a înscris în programul său, în mod formal, sincer şi real, dezideratele enumerate în ultimul manifest al Uniunei, îndeamnă pe alegătorii evrei să-şi anuleze voturile lor.*

Suntem în măsură de a afirma că partidul naţional din Ardeal acordă o importanţă atât de mare actului de desolidarizare de actualul guvern de generali, încât s'au făcut insistente şi reiterate propuneri socialiştilor ardeleni pentru ca foştii miniştri Flueraş şi Jumanea să se reîntoarcă în sânul Consiliului Dirigent şi a da astfel un caracter de unitate desăvârşită acţiunei politice desfăşurată astăzi de românii transilvăneni.

Pentru a da o deplină satisfacţiune socialiştilor care s'au retras din Adunarea Naţională, în urmă manifestaţiilor ostile conduse de d. Suciu, însuşi acest domn Suciu a făcut parte din delegaţiunea care a intervenit pe lângă conducătorii socialişti ca să se reîntoarcă în guvern.

Pe de altă parte, suntem în măsură de a afirma cu precizione că d. Maniu a fost pus să aleagă între solidarizarea cu Consiliul dirigent sau cu actualul guvern de generali.

Rezultatul se poate deduce din comunicatul consiliului.

Fără a voi să impietăm asupra mersului instrucţiunei în afacerea fraudelor de la căile ferate şi doritori ca vinovaţii să-şi ia pedeapsa, nu putem trece cu vederea un fapt care dovedeşte odată mai mult că pentru instanţele noastre represive legea care garantează libertătea individuală nu are fiinţă.

Astfel, deşi există text precis în condica penală că cinci zile după luarea interegatoriului arestatul va putea comunica cu avocatul său, d. judecător de instrucţie Eşanu a făcut totul pentru a împiedeca pe inginerul Anastasiade să poată comunica cu apărătorii săi.

Aceştia au depus un protext la parchetul general împotriva procedeului d-lui judecător de instrucţie.

Autorităţile în drept au luat cuvenitele dispoziţiuni cu privire la alegeri.

Preşedinţii şi personalul judecătoresc se vor afla in localurile de vot, la ora 6 dimineaţa, iar la ora 8 va incepe votarea.

Votarea va continua fără intrerupere pînă la ora 12 din zi, când va fi suspendată pe timpul mesei, pînă la ora 1, cînd votarea va reîncepe şi va continua până la ora 8 seara.

***

In conformitate cu legea electorala d. Marcu, directorul prefecturei de poliţie a luat dispoziţia, după care cârciumele sunt cu desăvîrşire inchise, in tot timpul alegerilor. Restaurantele vor fi deschise, iu orele de masă, dar nu va fi permisă debitarea de băuturi.

Primul delegat al Basarabiei la Paris, d. I. Pelivan, a cerut Conferinţei de pace confirmarea unirei Basarabiei cu Romînia.

Se afirmă că Franţa, Anglia şi Italia sprijină această cerere, astfel că se poate considera drept cîştigată cauza Basarabiei.

La Paris s'a ţinut un mare meeting pentru comemorarea împlinirei a doi ani de la preluarea puterei de către bolşevici în Rusia.

Printre oratori s'a numărat şi mare e literat Henri Barbusse.

Se ştie cazul grefierului de la d. judecător de instrucţie Eşanu care a fost arestat pentru a fi substituit piesele anatomice din borcanele luate ca corp delict cu ocazia instruirei afacerei d-rului Ţaicu.

Bătrânul grefier a fost dat în judecata tribunalului. Instrucţia n'a descoperit însă pe agentul provocator al acestei substituiri care să fi fost şi el dat judecăţii.

Biroul D. VIZANTI

— IMPORT et EXPORT —

BUCUREŞTI,—Strada Regală No 18

Anunţă Onorata sa clientelă precum şi pe D-nii Comercianţi din Provincie că a sosit primul transport din mărfurile reţinute în Serbia şi anume:

BRETELE GALLIA, JARTIERE WILL, CREMA de GHETE TIGRA, BUREŢI de CAUCIUC, BUREŢI de LUX, APA de GURA Dr. PIERRE, PASTA de DINŢI Dr. PIERRE, FLANELE, SPATRIU, ARTICOLE de DROGUERIE.

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa doritorilor că la 15 Noembrie 1919 vor începe prelegerile organizate de Direcţiunea Cadastrului pentru formarea operatorilor şi ajutorilor operatori topometri.

Prelegerile se vor ţine la Bucureşti şi Iaşi în cîte două secţiuni 1) Secţiunea I a Operatorilor topometri, în care vor putea fi admişi: a) Inginerii Hotarnici b). b). Absolvenţii liceului real sau modern, c) Absolvenţii şcoalelor de Ofiţeri, d) Absolvenţii şcoalei de conductori de Lucrări Publice, e) Absolvenţii şcoalei de conductori de pe lângă şcoala superioară de Arhitectură, f. Absolvenţii şcoalelor Tehnice medii din străinătate sau posesorii unui titlu echivalent. 2) Secţiunea II-a ajutorilor operatori topometri, în care vor putea fi admişi: a) Absolvenţi a 4 clase gimnaziale sau posesorii unui titlu echivalent. b) Absolvenţii şcoalelor medii sau inferioare de agricultură sau meserie. c) Absolvenţii şcoalei de cartografie a serviciul Geografic al Armatei.

Prelegerile vor dura pînă la 15 Martie următor. După terminarea acestor prelegeri auditorii vor trebui să facă în faţa comisiunei numită de direcţiunea cadastrului dovada că şi au insuşit cunoştinţele cerute de programul analitic. Cei admişi vor fi repartizaţi la diferite moşii şi vor participa pe teren la lucrările topometrice. Durata lucrărilor practice va fi de 3 luni în care timp participanţii vor primi o diurnă de 20 25 lei pe zi pentru secţiunea ajutorilor de operatori şi 25-30 lei pe zi pentru secţiunea operatorilor topometri, în raport cu gradul în care şi-au insuşit cunoştinţele teoretice. Programăl analitic al prelegerilor este publicat în Monitorul Oficial No. 269 din 28 Februarie 1919. Inscrierile se fac în toate zilele de lucru pentru Bucureşti la Direcţiunea Cadastrului str. sf. Dumitru No 2 etaj III camera No. 45 de la ora 11—13 iar pentru Iaşi la Universitate laboratorul de mecanică între orele 9 - 12 şi de la 3—5 cu începere de la 20 Octombrie pînă la 5 Noembrie 1919 inclusiv. Cererile de inscriere vor fi însoţite de următoarele acte: 1) Certificatul de studii, 2) Extractul de nastere, 3) Certificatul de naţionalitate, 4) Adeverinţă că au satisfăcut legea recrutarei.

IMPORTANT

pentru D-nii COMERCIANŢI din PROVINCIE Cumpăraţi toate articolele de mărunţişuri, galanterie şi lăbrărie în ENGROS eftin de la „MAGAZINUL UNIVERSAL" cu mărunţişuri, galanterie şi librărie.

FANICĂ THEODORESCU

IAŞI str. Anastasie Panu 36 lângă Piaţa Halei.

BLANARII

La Magazinul **Heinrich Stein**

— Str. Cuza-Vodă 69 —

S'a pus în vânzare diverse blănuri precum Scunge veritabil, Marder (Jder), caninuri, Garituri din Tibet, urbe, garituri negre, etc. cu preţuri foarte convenabile.

La **Banca Moldova** *Iaşi*

se găesc

SACI

în cantităţi mari de vânzare şi de închiriat cu preţuri reduse.

Caut loc ca vânzătoare sau casieriţă, a se adresa la agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Mărzescu 23,

Rose Forşt
Moritz Löbel
LOGODIŢI

Iaşi Octombrie 1919 Roman
In locul ori cărei alte anunţiri

SUBSEMNAŢII Vasile Costăchescu, Revizor şcolar al Judeţului Suceava, Preşedintele obştiei sătenilor „George G. Maxim", din Cotuna Hreaţca Maxim, Comuna Pleşesti, Judeţul Suceava, Gheorghe V. Irina şi P. T. Zancu, membrii; aducem viile noastre mulţumiri, în numele obştii, D-lui coproprietar George G. Maxim, patronul acelei obştii, pentru buna-voinţa ce a avut de a ne da sătenilor acea moşie neexpropriabilă su un an înainte încă de împroprietărire, fiind singurul proprietari din acest judeţ, ba poate din întreaga rară, care s'a gândit mai dinainte la suferinţele sătenilor ce au luptat cu atîta rîvnă la înfăptuirea ROMANIEI-MARI, făcîndu-le şi alte inlesniri

VASILE COSTACHESCU
GHEORGHE V. IRINA
P. T. ZANCU

DOCTORUL

A. ANTONIU

Dă consultaţii pentru boale
Interne, Nervoase, Mintale, Sifilis-Nervos, Pshyho Physioterapie la Sanatoriul său

Str. Principile Ghica 3

(sos. Kiseleff)
— DELA 2—4 p. m. —

Se caută o guvernantă Franceză, Germană sau Engleză. A se prezenta imediat Str. Alexandrescu No 8 uşa boua etaj

Fabrica de Bolangerie

şi SPALATORIE CHIMICA din Iaşi str. Păcurari 105

Aduce la cunoştinţă onor. public clientelei sale că a redeschis FILIALA sa din STR. CUZA-VODĂ No. 6 unde se va servi prompt şi conştincios ca şi mai înainte.

D-na Doctor SUZANA GROSI

Şef de Clinică Obstetricală s'a întors în localitate şi-şi reia orele de consultaţie 1—5.

Str. Anastasie Panu 45 Iaşi.

RENUMITA FABRICA DE

CIMENT

Portland. din Petna (Bucovina) livrează prompt Ciment calitate superioară în butoae şi saci. A se adresa Reprezentantului General CAROL DRIMER Iaşi.

Butoaie goale

La Depozitul de vinuri al Băncei Moldova, în curtea Băncei (str. Cuza Vodă se află de vânzare 150 butoaie goale de vin în bună stare, capacitatea variind dela 400—1500 litri şi se vând cu 4 lei deca

Cărţi de şcoală cura primar se găsesc de vânzar la

— FANICA TEODORESCU —

Iaşi str. Anastasie Panu 36 lângă Piaţa Halei

SÂPUN

LA BANCA MOLDOVA

se vinde numai cu lădiţa săpun uscat de Basarabia, de rufe, cu preţuri foarte reduse şi anume a LEI 11 Kgr.

săpun de rufe şi LEI 1.20 bucata săpun „MARSILIA"

Se caută un vătaf energic care să se pricepă bine la arat şi la creşterea vitelor şi un bun **magazioner**, la o firmă din Iaşi.

A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mărzescu 23 Iaşi.

CHESTIA PAINEI. — Aseară membrii Comisiei interimare s'au întrunit, pentru a asculta propunerile morarilor în chestia pâinei.

La şedinţă a luat parte d. Crupenschi, după invitaţia membrilor comisiei interimare.

Reprezentantul moarei Dacia, a început a face o expunere, vorbind în numele morilor. Aceasta a provocat o replică vehementă din partea d-lui Săteanu, care a zis, că moara Dacia nu numai că nu-şi respectă angajamentul, dar cartelul între morari înseamnă o terorizare a populaţiei şi un şantaj, pe care Comuna nu-l va permite să se realizeze.

Morarii au propus două soluţiuni. Prima este aprovizionarea populaţiei cu calitetea de pâine ce se fabrică astăzi, însă să se sporească preţul la 1 leu şi 70 bani chilogramul. A doua soluţie, pe care o propun morarii, este de a se menţine actualul preţ al pâinei, însă în cazul acesta, Comuna să nu se amestece în gospodăria morilor.

La aceasta d. Crupenschi, zice că aceasta ar însemna ca populaţia să aibă o pâine pentru 1 franc 50 bani, de calitatea pe care decretul-lege o taxează cu 90 bani.

D. Scutaru zice că forma aceasta, ar însemna, ca făina bună să fie scoasă din oraş.

După discuţie, luarea unei hotărări, se amână pentru Mercuri, rămânând ca până atunci direcţiunea federalelor să facă deasemenea o propunere în această chestie.

REPARAREA STRAZILOR.— Cu toate că „toamna lungă" nu-şi prea arată ochii frumoşii, continuă totuşi pavarea străzei Cuza-Vodă. Dar cum ?

Nivelul străzei e compromis de la început. Bortele se şi întrevăd. Pietrele s'au gata să sară din loc. Un fapt inadmisibil este calitatea aşa zisului nisip întrebuinţat. In loc de nisip se utilizează un fel de mîl care la ploi devine cu totul clei os. Aşa edilii noştri au putut rezolvi problema curăţeniei, încît din capul locului au făcut dintr'o stradă nou pavată o murdărie porcească.

De adăogat că mormanele de neroi ieşite din desfundarea străzei zac şi acum pe trotuare şi vor zace probabil încă multă vreme.

Sărman oraş !

Membrii Comisiei interimare, se întrunesc mâine Sâmbătă, la ora 5, în şedinţă extraordinară pentru a se ocupa de listele electorale pentru Camera de Comerţ,

Comercianţi, meseriaşi, se pot prezenta la inscriere chiar în timpul şedinţei, fie pentru dovadă că sunt patentari.

Azi dimineaţă au căsut în oraş primii fulgi de zăpadă.

Tribunalul secţia II-a, s'a pronunţat eri în afacerea Vidrighin, condamnând pe d-nii Vidrighin la un an închisoare, Kieser la 5 luni, Alterescu la 3 luni şi Vasilescu la 2 luni închisoare.

Sindicatul proprietarilor urbani din Iaşi a întocmit un memoriu, pe care l'a înaintat D-lor Miniştri de Interne şi Justiţie.

Venerabilul critic şi teoretician socialist C. Dobrogeanu-Gherea, după o lungă absenţă, este aşteptat a se reîntoarce în ţară la începutul lunei Noembrie.

La spitalul de izolare a fost internat ast condamnatul Gavril Buicean, care s'a îmbolnăvit în penitenciar de febra tifoidă.

Toţi D-nii proprietari urbani, membri sau nu ai Sindicatului, sunt rugaţi a se întruni în localul Sindicatului din Str. Cuza Voda No. 52 (Casa Jurist) Sâmbătă 1 Noembrie 1919 ora 6 p. m. având a decide asupra mai multor chestiuni importante.

Dl. Lascar Şaraga, neobositul luptător Sionist, refutors din Paris, va vorbi Sâmbătă 1 Noembrie ora 2 p. m. la „Căminul Sionist" str. I C. Brătianu No. 166.

Toţi sioniştii precum şi coreligionarii cari se interesează de mişcarea sionistă sunt rugaţi să asiste.

BANCA DACIA soc. Anon. cumpără şi negociaza certificatele şi scrisorile eliberate de bănci peutru bonurile şi acţiunile EVACUATE IN RUIA.

PARTIDUL SOCIALIST SI ALEGERILE.— In vederea neparticipărei la alegeri şi utilizarea grevei generale, comitetul executiv al partidului socialist a luat următoarele decisiuni:

Comitetul executiv, complectat cu delegaţii din Banat, Ardeal Bucovina, Iaş şi Galaţi, împreună cu Comisia Generală a Sindicatelor întrunite în şedinţă extraordinară Marţi seară, luând în discuţie situaţia politică creată prin încăpăţânarea guvernului de a rămâne în afară de legi şi de a face alegeri falsificate şi ilegale, hotărăşte:

1) Toţi candidaţii Partidului Socialist se vor prezenta Sâmbătă 1 Noembrie, la preşedinţii tribunalelor, unde s'au inscris candidaturile şi vor depune câte o declaraţie că neputându-se solidarisa cu alegerile ilegale îşi vor retrage candidatura.

Declaraţiile se vor face individual.

Candidaţii care domiciliază în alte localităţi îşi vor anunţa retragerea candidaturei prin telegrame urgente şi scrisori recomandate adresate tot preşedinţilor de tribunal.

2) Comitetele Secţiunilor din judeţele în cari s'au depus candidaturi, ca şi din judeţele în cari nu s'au depus candidaturi, vor strânge certificatele de alegători, astfel ca nici un membru al mişcărei socialiste să nu participe la aceste alegeri.

Alegătorii neinscrişi în mişcare, cari vroiau să voteze lista Partidului Socialist şi cari dintr'un motiv oarecare nu îşi pot depune certificatele de alegători şi nu se pot abţine dela alegeri, sunt invitaţi să-şi anuleze buletinele scrisind pe dânsele: Trăiască Socialismul !

Sancţiunile, pe cari le prevede legea electorală pentru acei cari se abţin, ca şi pentru acei cari îndeamnă la abţinere sunt ilegale şi nu le luăm în consideraţie

3) Secţiunile din toată ţara sunt invitate să facă întruniri în fiecare zi pentru a protesta împotriva ilegalităţii alegerilor şi pentru a impune aplicarea cerinţelor noastre din Rezoluţia votată de Congres

4) O delegaţie compusă din membrii Comitetului Executiv al Partidului, din membrii Comisiei Generale a Sindicatelor şi reprezentanţi ai organizaţiilor din provincie se va prezenta Joi dimineaţă Generalului Văitoianu, ca să protesteze împotriva sfidărei care se aruncă clasei muncitoare din această ţară şi să-i atragă pentru ultima dată atenţia asupra urmărilor pe care le va avea această provocare.

5) Greva generală politică hotărâtă de congres pentru a impune respectarea libertăţilor poporului din România rămâne atârnată asupra capetelor acelora cari practică fără-de legile.

Toate organizaţiile sunt invitate să pregătească până a cele mai mici amănunţimi această grevă generală care se va declara numai în momentul pe care îl va alege Comitetul Executiv.

6) Comitetul Executiv se declară în permanenţă pentru tot timpul cât va dura situaţia excepţională de azi.

TEATRUL LIRIC.—„MĂNASE".— Aseară s'a deschis stagiunea cu Manase, opera dramatică a lui Ronetti Roman, care rămâne pe vecie ca una dintre cele mai bune piese din repertorul românesc.

Artistul Cârjă care a creat rolul titular, are o creaţie necontestată de nimeni; atitudinea, vorba, mimica, totul are o legătură sufletească în acest rol destul de greu de interpretat de aţi actori; singur Nottara care îl mai joacă. Autorul spunea de acest doui interpreţi că Nottara îmi place în actele I şi al II şi Cârjă îmi place în cele două acte finale.

Pentru noi aseară s'a rupt cu o tradiţie, adecă s'a jucat piesa de trupă românească, iar rolul lui Zeilic Şor s'a jucat de artistul comic evreu Aschenasi. Publicul a rămas încântat de jocul lui Aschenasi, simplu, fără încărcături, fără strâmbături, prin jocul lui ieşea comicul numai prin „situaţie", aici se vede artistul de talent Acest rol a fost jucat de Toneanu, Mortun, etc., dar nici unu n'a redat asa de bine şi de natural Lui Aschenasi de sigur că i-a fost greu la început, căci e joacă numai în limba evreiască, dar odată cu intrarea în scenă, s'a rupt ghiaţa şi l'a jucat cu o vervă îndrăcită A avut ovaţiuni bine meritate.

Lelia a fost bine jucată de d-ra Gheorghiu, avea accente dulcoase şi a plăcut. Estera şi ceilalţi destul de bine.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA — Astăzi şi ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara se representă SPIONII splendidă dramă în 6 acte de Victorien Sardou.

In rolurile principale celebritătile scenice italiene D-ra VERA VERGANI şi D: GUSTAVO SERENA

In pauza mare apare Prof. DALMED şi D-ra YONA în uimitoarele lor experienţe

La Terasa „Principele Mircea" cu începere de astăzi matineu şi seara apare cea mai desăvârşită artistă PINA MENICHELLI regina cinematografului în extraordinarul film MISTERELE CASTELULUI dramă în 4 mari acte şi un prolog

INSERŢII

Intâmpinare

Cu ocazia alegerilor la Comunitatea Israelită din Iaşi se observă două lucruri inexacte, asupra cărora îmi permit a atrage atenţiunea şi anume:

1) In ce priveşte această Comunitate care va trebui odată să fie recunoscută, nu poate avea în sânul ei, decât evrei supuşi români.

2) In ce priveşte persoana D-lui Rosenthal, care a candidat nefiind încă ales, ne miră că îl găsim pe lista celor aleşi. Inlocuirea unor candidaţi, nu trebue făcută decât cu avizul obştei.

LEON PARNES

Stiri Telegrafice

Conflictul cu Serbia pe cale de aplanare

BELGRAD.— Cabinetul sârb dă dovadă de multă bună voinţă în relaţiune cu România; dificultăţile produse în Banat sunt pe cale de aplanare. Guvernul Jugo Slav a recunoscut că fondate cea mai mare parte din cererile prezentate de guvernul României. Davidoviei a dat ordin ca autorităţile Jugo-Slave să respecte libertatea şcolară în Macedonia.

Evacuarea Traciei de către trupele bulgare

LION.—Se anunţă din Constantinopol că generalul Franchet d'Esperay s'a reintors din Tracia, unde a aranjat plecarea trupelor bulgare şi ocuparea provinciei de către trupele aliata.

Muntenii din partea meridională a masivului Rodope au adresat protestări contra barbariei de a'i menţine sub jugul bulgar; ei cer alipirea la regiunea coastei, de cari îi leagă relaţiuni vechi.

Desmintire

LION.— Guvernul leton desminteşte-a căderei cabinetului Ulmanis.

Uraguay a ratificat tratatul

LYON.— O telegramă sosită aci anunţă că Uraguay a ratificat tratatul dela Versailles.

Reintoarcerea d-lui Vaida Voevod!

PARIS.—D-l Vaida Voevod a părăsit eri Parisul pentru Bucureşti şi Sibiu unde este chemat de guvern pentru a conferi asupra chestiunilor pendente.

Reinoirea tratatului Anglo-Japonez

TOKIO.— Guvernul japonez anunţă că va reincepe negocierile cu Anglia pentru reînoirea tratatului de alianţă Anglo-Japonez.

O propunere a lui Clemenceau

LION.—Consiliul suprem a examinat propunerea lui Clemenceau, care tinde să atribue consiliului suprem din Versailles, sub preşidenţia lui Foch, inaltul comandament al teritoriilor ocupate în ţările inamice pe tot timpul ocupaţiei.

Propunerea va fi supusă diferitelor guverne aliate.

ANUL XV-lea No. 3765

25 BANI NUMARUL

DUMINICA 2 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE

UN AN	50 LEI
ŞASE LUNI	30
TREI LUNI	15

::: ADMINISTRAŢIA :::
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
TELEFON No. 596

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNŢURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— Str. Gh. Mârzescu 23 —
Consultarea tuturor publicului.
Un număr vechiu, 1 leu

BALANŢA

Pe ziduri iar a apărut figura cu ochelari şi barbişon a d-lui A. C. Cuza, alături de o balanţă judee. La colţuri de stradă, iar te întâmpină tineri imberbi, c'o panglică tricoloră la butonieră, întinzându-ţi c'un gest insinuant manifestele „profesorului Cuza".

O generaţie nouă de studenţi îşi face ucenicia politică. Mâne însă, aceşti studenţi vor intra desigur în clubul liberal al d-lor Toma, Reng şi Victor Iamandi, — deplin formaţi pentru Uzina de Electricitate, pentru Prefectura de Judeţ şi pentru Epitropie...

Concepţia economică a d-lui Vintilă Brătianu le va părea mai solidă decât concepţia d-lui Cuza..

Intr'adevăr, ne-aducem aminte şi azi de considerentele economice ale d-lui Cuza. La un curs, d-sa ne-a explicat pentruce negustorii [romîni nu pot să-i întreacă pe evrei:

—Domnilor studenţi, dacă un negustor român deschide astăzi o prăvălie aici, adouazi un negustor evreu, mă rog, deschide o alta peste drum. Incepe concurenţa...Cahalul... şi românul piere..."

De-atunci m'am gîndit într'una la negustorul evreu, care — din considerente naţionale — şi ar pune în joc capitalul lui. Până acum n'am găsit un astfel de erou...

Dar nu numai economia politică a d-lui Cuza e abracadabrandă. Politica d-sale externă de-asemeni e dincolo de marginile realităţii.

In timpul neutralităţii noastre, d. Cuza a cerut, în discursuri fulminante, alianţa cu Rusia pogromurilo. Planul d-lui Cuza era bun: luăm întâiu provinciile de sub Nemţi şi apoi ne declarăm neutri. In urma ne întoarcem împotriva Ruşilor,— şi punem mîna pe Basarabia... şi iar ne declarăm neutri...

Nu-i nici o exagerare.

D. Cuza a fost singurul om politic, care a preconizat dobîndirea tuturor provinciilor înstrăinate — numai le-a greşit ordinea... Intâiu am luat Basarabia şi apoi Transilvania, Bucovina... fiindcă numai după prăbuşirea imperiului moscovit, s'a putut desmembra Monarhia Habsburgică, — şi nu vice-versa, cum credea d. Cuza...

Dar s'a realizat Romînia Mare,— dela dreapta la stînga, sau dela stînga la dreapta, —indiferent,..

Acum trebue s'o organizăm.

Inainte de organizare însă, d. Cuza vrea purificare: pogromuri....

Atît la cursuri, cât şi la întrunirea din Sala Bejan, d. Cuza a făcut apel la cele mai murdare instincte ale mulţimii. Provocarea însă n'a reuşit. N'a curs sînge. Numai un biet copil de evreu cu ziare a fost bătut de manifestanţi, la uşa localului de întrunire. Şi atît..

Activitatea d lui Cuza tinde, pe semne, să ne salveze de controlul minorităţilor,— exterminînd aceste minorităţi.. Dar dacă politica-i de pogromuri se va reduce numai la o politică de ghionţi şi palme,—atunci ne-a văzut Sfântul...

Unul dintre delegaţii Basarabiei la Paris ne spunea că pretutindeni, în audienţele lor la oameni politici, la scriitori, la ziarişti, chestiunea evreiască era pusă pe primul plan.

Delegaţii noştri au constatat la Paris cît de grave urmări au agitaţiile antisemite din ţară.

D. Cuza cere voturile alegătorilor, bazîndu-se pe politica-i antisemită, care ne-a adus doar umilinţi şi ştirbiri de hotare.

Votaţi-l!

M. SEVASTOS.

VIAŢA POLITICA

Dihonie pe toată linia

Polemica între cei din teritoriile alipite
Autoritatea morală a unora din polemişti

Se vede că nu era suficientă babilonia din vechiul regat. A trebuit criza actuală politică şi condiţiunele speciale în care se fac alegerile de astăzi, pentru ca la vrăjmăşia fără seamăn a partidelor din vechiul regat să se adauge lupta între reprezintanţii diferitelor provincii alipite patriei mume.

Cei ce au propovăduit revoluţia unirei şi a solidarităţei, faţă de gravele probleme lăuntrice şi din afară, dar în fapt au contribuit la dihonia de acum, se pot felicita.

*

Se cunosc faptele. Consiliul Dirigent din Ardeal a dat un comunicat care constitue incontestabil o lovitură de măciucă pentru cei ce au preconizat şi influenţat soluţia de aztăzi în privinţa crizei de guvern prin care am trecut.

Evident, este de discutat din punct de vedere al organelor politice în drept de a vorbi, dacă Consiliul Dirigent era in drept să facă si dacă bine a făcut ce a făcut. Să nu uităm însă că vina este în mare parte a noastră, celor din vechiul regat, care în mod constant ne-am ploconit înaintea celor din teritoriile alipite şi am declarat mereu că epuraţia morală numai dela ei poate veni.

*

Dar în fine actul s'a produs. Opoziţia jubilează iar „Viitorul"... regretă. Nu numai atît însă. Cei uluiţi sub lovitura de măciucă primită, au crezut că pot micşora importanţa actului împlinit, provocînd comunicate din partea reprezintanţilor bucovineni şi basarabeni.

Mare este greşala!

In primul loc pentru că pune în evidenţă şi în mod public dezacordul dintre romînii reveniţi la patrie, şi în al doilea loc, pentru că, spre a cîntări greutatea fiecăruia comunicat, se va pune fatal în discuţie autoritatea morală a celor cari au dat asemenea comunicate.

*

Din acest punct de vedere, evident că partida este câştigată de ardeleni. Acolo este unitatea şi autoritatea indiscutabilă din punctul de vedere al organizaţiunei ardeleneşti. Nu este tot astfel cu d. Nistor cînd voeşte să vorbească în numele Bucovinei, şi cu atît mai puţin cu d-nii Inculeţ şi Giugureanu cînd vor să vorbească în numele Basarabiei. Partide puternice tăgăduesc d-lui Nistor dreptul de a vorbi în numele provinciei lui Ştefan cel Mare. Tot astfel, partide întregi basarabene şi democratice cu adevărat văd în d-nii Inculeţi şi Ciugureanu nişte foşti revoluţionari, înregimentaţi astăzi în partidul liberal.

De altfel, condiţiile însăşi în care aceşti din urmă corifei au convenit la alipirea Basarabiei—sub guvernul Marghiloman au cerut numaidecît să fie miniştri — precum acuzaţiunile continue şi în surdină cum că anume basarabeni au adus un aport de venalitate şi corupţiune, îi pun în evidentă condiţie de inferioritate faţă de ardeleni.

Dar, indiferent de aceste toate, şi indiferent de polemicile ce se vor noşte, dihonia există nu numai între partidele din regat ci şi între români din diversele teritorii alipite. Ce ce au contribuit la aceasta se pot felicita cu multă efuzinne.

Comunicatul Consiliului Dirigent

— Textul comunicatului menţionat eri —

Dăm astăzi textul comunicatului consiliului dirigent din Ardeal, care constitue incontestabil, cel mai însemnat act politic din ultimele zile.

In esenţa lui acest comunicat înseamnă: Ardealul nu priveşte cu simpatie ministerul de generali; îşi declină orice solidaritate cu politica actuală din regat; cere un nou guvern pentru o pace internă şi pentru o Cameră constituantă.

Iată acel comunicat:

Ardealul contra guvernului de — Generali —

„Pentru a înlătura diferitele svonuri şi comentarii apărute în publicitate asupra atitudinei partidului naţional din Transilvania faţă cu actualul guvern şi cu deosebire pentru a lămuri opinia publică în chestiunea audienţei recente a d-lui Iuliu Maniu, preşedintele consiliului dirigent, la M. S. Regele, pentru stabilirea adevărului suntem autorizaţi a comunica următoarele:

„Opinia publică din Transilvania şi din tot teritoriul administrat de consiliul dirigent că ştiută de un sentiment de vie gratitudine faţă de Dinastie şi îndrumată în concepţia sa politică de idealul unei orânduiri democratice a vieţei de *Stat*, dela început *nu a primit cu simpatie ideea unui guvern format afară de factorii politici ai ţării.*

„Prezenţa în guvern a miniştrilor fără portofoliu din provinciile alipite a fost în presă uneori arbitrar interpretată, deci conform decretului lege numiţii miniştri nu sunt chemaţi decât a prezenta interesele teritoriului alipit, personificând tot deodată unitatea ţărei întregite fără a fi angajaţi în răspunderea guvernului in ce priveşte politica internă a vechiului regat

MEMORIUL CATRE REGE

«Pentru a înlătura orice nedumerire, având în deosebire în vedere împrejurările excepţionale în cari se petrec pregătirile pentru alegerile viitoarei Camere constituante menite a inaugura viaţa constituţională a patriei unite, Consiliul Dirigent ţinînd seama de reperecu siusea firească a eventualelor consecinţe grave cari ar putea influenţa şi starile politice din teritoriul cel administrează, a înaintat M. S. Regelui prin Preşedintele său un memoriu.

«In acest memoriu Consiliul Dirigent a arătat credinţele sale şi ale Opiniei publice din aceste provincii alipite cu privire la situaţia creată de actualul guvern şi la abţinerea dela alegeri a unor partide politice din vechiul Regat.

Trebue un alt guvern

„Consiliul dirigent menţinându-şi întru toate atitudinea sa de a nu se amesteca în luptele politice de partide din vechiul Regat, cu obiectivă *apreciere a urmărilor primejdioase* ce ar putea rezulta din actuala stare de lucruri, mai ales pentru consolidarea internă a vieţei noui de Stat din provinciile unite, a arătat M. S. Regelui că nu ia nici o răspundere pentru această situaţie.

„Consiliul dirigent şi'a exprimat convingerea că o nouă formulă ar trebui căutată pentru asigurarea păcei interne şi pentru înfăptuirea unei Camere Constituante care să încorporeze toate curentele de idei din viaţa politică atât de necesară în scopul desfăşurării normale a forţelor naţionale în vederea marilor probleme interne şi externe ce sunt a se rezolvi".

Informaţii

※ CHESTIA PAINEI.—Se cunoaşte ţinuta noastră atunci când fostul primar d. Crupenschi, din fericire plecat astăzi din fruntea treburilor comune, a crezut de cuviinţă să institue în chestia pânei o spoliaţiune publică în favoarea morei Dacia. Faptele au confirmat criticele noastre iar moara a realizat beneficii care îi permit să fie astăzi şi mai îndrăzneaţă de cât acum câteva luni.

Acum, când proprietarii pretind un spor de preţ peste cel maximal fixat, morarii şi brutarii încearcă o nouă şi scandaloasă spoliaţiune, de astă dată uniţi şi având in fruntea lor pe monştrii de la moara Dacia.

*

Morarii şi brutarii, odinioară faliţi şi la cheremul cămătarilor, astăzi lăfăiţi în palate, echipagii şi automobile, pun cuţitul la gâtul comunei Iaşi şi ameninţă cu înfometarea oraşului.

Obiecţiunea că grâul s'a scumpit nu are valoare întru cât comuna are drept de rechiziţie şi pilda Botoşanilor ar putea fi lesne imitată. Dar această măsură trebuie să fie pusă în slujba publicului şi nu în slujba speculatorilor care, în afară de câştigurile fabuloase realizate cu tăinarea pânei la Iaşi, practică exportul clandestin de făină în dauna publicului şi în folosul pungilor lor nesăţioase.

*

Faţă de ameninţarea bandei de lipitori constituiţi în asociaţia morarilor şi brutarilor chemăm publicul ieşan la apărare.

※ *Doua măsuri, a unuia şi acelutaş judecător de instrucţie.*

In chestia fraudelor de la căile ferate d. judecător de instrucţie Eşanu a dispus eliberarea d-lui Elefterescu, acuzat de complicitate la mituire şi escrocherie, imediat ce acesta a mărturisit faptele. Na a făcut însă acelaş lucru pentru alţi doi arestaţi în aceiaş chestiune, şi care au făcut şi ei mărturisiri,

De ce aceste două măsuri ?.

※ *S'a relevat, ca o dovadă de participare la alegeri, că pentru 240 locuri sunt aproape 900 candidaţi.*

Se neglijează însă a se spune că intenţionat unii candidaţi opoziţionişti au aşteptat ultimul moment ca să comunice retragerea candidaturei pe baza politicei de abstinenţă,

Astfel, pe ziua de azi si-au retras candidatura cel puţin 150 candidaţi socialişti, plus numeroşi candidaţi independenţi.

La Iaşi s'au retras din luptă 15 candidaţi şi anume: 7 ai partidului socialist, 7 ai partidului ţăranesc şi un independent.

※ O delegaţiune a partidului socialist s'a prezentat primului ministru şi i'a înmânat o adresă de protestare şi rezoluţia congresului referitoare la obţinerea de la alegeri.

S'a arătat că socialiştii vor recurge la toate mijloacele pentru împiedecarea acestor alegeri ilegale, răspunderea faptelor rămânînd pe seama guvernanţilor.

※ Administraţia comunală a reînoit dispoziţia, după care şi comercianţii din pieţe, au a afişa preţurile alimentelor şi eventual să prezinte dovada a preţului plătit la producători.

※ *De cită-va vreme, ziarele din Kiev publică farăşi insulte şi articole defavorabile la adresa României.*

Carnea noastră

D. Brătianu, în ultimul său discurs, a arătat că procedeul adoptat de d-sa a fost „tac şi fac".

Opoziţia însă nu contestă că a tăcut şi a făcut, ci că ce a făcut prost a făcut.

*

Mare încurcătură şi cu noua lege electorală.

Cei ce vor să voteze nu ştiu cum să voteze; cei ce vor să anuleze nu ştiu cum să anuleze. Se tem şi cei ce se duc la vot şi cei ce nu se duc.

Aferim reformă !.

*

Cei mai păgubiţi că se fac alegerile sunt avocaţii

Judecata proceselor e suspendată din oficiu.

*

Legea pentru garantarea libertăţei individuale este inexistentă pentru unii judecatori de instrucţie

Aceasta fiind că legea nu prevede nici o garanţie împotriva unor atari judecători.

Blanzy

INSEMNARI

UN ULTIM CUVÂNT

Când am naivitatea ca — în limitele foarte restrânse ale spaţiului disponibil — să enunţ câteva fapte şi să amintesc unele împrejurări de o altă natură decît părerile d-nl Alexie Nour, trebue atunci să suport răspunsuri din care e afară de întinse faţă de concentrarea mea silită. Răspunsurile aceste sunt desigur foarte interesante şi competente dar prin îngimea lor mă pun intr'o grea situaţiune, întrucât în primul loc eu sunt silit a veghia a respectarea spaţiului modest a unei mici gazete în două pagini. Astfel, nu-mi pot desvolta punctele de vedere şi pot zice că—la rându mi—sunt lipsit de firescul drept al apărărei.

De aceia, atât pentru prezent cât şi pentru viitor trebue să încheie cu asemenea chestiuni.

Am relevat că Kropotkin, în scrisoarea lui către G. Brandes, şi-a expus temerea unei reacţiuni sângeroase care s'ar întrona edată cu triumful lui Kolceac-Denikin; deasemenea constatarea că—deşi n'au reuşit— bolşevicii au guvernat cu intenţia înfăptuirei socialismului. Aceste două lucruri au format obiectul unui articol al meu şi am luat mărturie pe Kropotkin intr'o măsură rigoros exactă

Iată însă că d. Nour sare impetuos şi asvîrle cu o inadmisibilă uşurinţă cuvântul de „falşificare", pe motivul că n'am analizat *integra* scrisoare in chestie. D-sa întreprinde apoi asemenea analiză la care eu nu puteam fi obligat în ordinea specială a preocupărilor mele. Prin urmare întreaga d sale muncă rămâne să-i privească personal şi exclusiv, iar pretinsa „falşificare" este o neînţelegere de subiect a acusatorului.

Trec şi fac reserve asupra *tuturor* afirmaţiunelor de ordin teoretic ale d lui Nour şi insist in chestia celor trei categorii de teroare rusească in sensul că înţelesesem chestiunea din punct de vedere individual subiectiv, iar d. Nour a înţeles altceva.

Şi astfel renunţ la o polemică din a-mănunţimea căreia nici odată n'ar fi putut reşi că o aşezare social politică, prin acorduri constituţional burgheze şi participări politice de generali, ar putea fi mai pătrunsă de spiritul democraţiei şi emancipărei individuale decât o societate cu tendinţa socialiste, chiar sub dictatura violentă a poporului răzbunăter

Renovatus

Chestia Fiume nerezolvită

LYON (extrem orient). Lansing în numele preşedintelui Wilson, a respins proectul propus de Tittoni privitor la Fiume.

Autocamionete şi Autocamioane

Pentru una tonă precum şi un nou transport de Anvelope şi Camere de aer pentru „FORD“ au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Tracţiune Mecanică
— Sucursala Iaşi —
Piaţa Cuza-Vodă No.3

Important pentru cârciumari

VIN NOU de „ODOBESTI
CALITAŢI SUPERIOARE

Au sosit la depozitul de vinuri *H.* Laufer, H.Sârcu et. C-o. **Hotel Binder**, şi se vinde cu **cu preţuri reduse**.

Cunoscutul „MAGAZIN GENERAL“

MAX & BERNHARD BERCOVICI
— PIAŢA UNIREI 87 —

Aduce la cunoştinţă vechei şi onoratei sale clienţele că a adus din Franţa, un mare transport de lingerie fină bărbătească şi de dame, între care; cămăşi speciale de frac. garnituri de masă, ciorapi, fantaisie de dame şi pentru bărbaţi, diferite sorturi, de mănuşi, articole de toilette ca: Truse, Beuate de main, Voilette de matasă cele mai noi, Mare asortiment de parfumerie franceză etc. punîndu-le în vînzare cu preţurile cele mai moderate. In curînd articole de iarnă, jachete de lînă pentru dame, jambiere etc.

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa doritorilor că la 15 Noembrie 1919 vor începe prelegerile organizate de Direcţiunea Cadastrului pentru formarea operatorilor şi ajutorilor operatori topometri.

Prelegerile se vor ţine la Bucureşti şi Iaşi în cîte două secţiuni. 1) Secţiunea I-a Operatorilor topometri, în care vor putea fi admişi. a) Inginerii Hotarnici b). b). Absolvenţii liceului real sau modern, c) Absolvenţii şcoalelor de Ofiţeri, d) Absolvenţii şcoalei de conductori de Lucrări Publice, e) Absolvenţii şcoalei de conductori de pe lângă şcoala superioară de Arhitectură, f. Absolvenţii şcoalelor Tehnice medii din străinătate san posesorii unui titlu echivalent. 2) Secţiunea II-a ajutorilor operatori topometri, în care vor putea fi admişi: a) Absolvenţi a 4 clase gimnaziale sau posesorii unui titlu echivalent. b) Absolvenţii şcoalelor medii sau inferioare de agricultură sau meserie. c) Absolvenţii şcoalei de cartografie a serviciul Geografic al Armatei.

Prelegerile vor dura pînă la 15 Martie următor. După terminarea acestor prelegeri auditorii vor trebui să facă in faţa comisiunei numită de direcţiunea cadastrului dovada că şi-au insuşit cunoştinţele cerute de programul analitic. Cei admişi vor fi repartizaţi la diferite moşii si vor participa pe teren la lucrările topometrice. Durata lucrărilor practice va fi de 3 luni. in care timp participanţii vor primi o diurnă de 20 25 lei pe zi pentru secţiunea ajutorilor de operatori şi 25-30 lei pe zi pentru secţiunea operatorilor topometri, in raport cu gradul in care şi-au insuşit cunoştinţele teoretice. Programăl analitic al prelegerilor este publicat in Monitorul Oficial No. 269 din 28 Februarie 1919. Inscrierile se fac in toate zilele de lucru pentru Bucureşti la Direcţiunea Cadastrului str. sf. Dumitru No 2 etaj III camera No. 45 de la ora 11—13 iar pentru Iaşi la Universitate laboratorul de mecanică intre orele 9-12 şi de la 3—5 cu incepere de la 20 Octombrie pînă la 10 Noembrie 1919 inclusiv. Cererile de inscriere vor fi insoţite de următoarele acte: 1) Certificatul de studii, 2) Extractul de nastere, 3) Certificatul de naţionalitate, 4) Adeverinţă că au satisfăcut legea recrutarei.

IMPORTANT

A sosit la DEPOZITUL FABRICEI DE OGLINZI. ILIE MENDELSOHN
(vis a-vis de hală str. Anastase Panu 29, un mare transport de GEAMURI.
Se vînd EN DETAIL cu preţuri de EN GROS
Atelier special pentru imcaiată incadrare.

✱ ALEGERILE.—Ca şi pentru oraşe, autoritătile în drept au luat identice măsuri cu privire la sate. Preşedinţii birourilor şi personalul judecătoresc pleacă astăzi la secţiile respective, pentru ca votarea să poată începe exact, mîine, la ora 8 dimineaţa

In ceia ce priveşte distribuirea certificatelor pentru sătenii, cari din diferite împrejurări nu le au putut scoate s'a luat dispoziţia ca ele să fie distribuite în comunele reşedinţe de votare, de către primarii respectivi.

In vederea că unii săteni vor rămînea probabil cel puţin două zile pînă să'şi poată exercita dreptul de vot, s'au luat măsuri să găsească hrană în comunele, reşedinţe secţiunilor de votare.

Cărciumile din comunele rurale, rămîn închise in zilele de alegeri.

*

Toate certificatele nescoase au fost depuse aseară, la ora 6, la Primărie, iar astăzi au fost încredinţate primului preşedinte al tribunalului de unde vor putea fi ridicate de alegători în tot timpul alegerei.

*

Preşedintele biroului central, a primit o telegramă trimisă de către biroul electoral din ministerul de justiţie, că proclamarea rezultatului alegerei, nu va fi dat, de cît după ce mai întăi se va fi comunicat biroului din ministerul de justiţie, pentru a verifica normele după care s'a făcut votarea şi acele in virtutea cărora are a se proclama rezultatul.

✱ **APEL.—Comitetul pentru îngrijirea mormintelor eroilor neamului a lansat următorul apel:**

Este o datorie sfântă din partea tuturor acelora ce simt românesţe a-şi da obolul pentru eroii noştri, cari cu sângele lor au eliberat toate ţinuturile unde se grăeşte românesţe, îndeplinind visul neamului nostru. Suma ce daţi cu toată voia sufletului vostru va fi floarea recunoştinţei ce datorăm lor şi cu ea vom căuta să îngrijim mormintele lor sfinte.

In acest scop s'a creiat la fiecare Centru de votare la intrare câte o casetă închisă unde cetăţeanul conştient poate să depună o mică sumă.

✱ **Astăzi Sâmbătă 1 Noembrie ora 8 p. m, va avea loc ogapa pe care Comitetul de Administraţie al Primei Societăţi de Economie din Iaşi şi mai mulţi societari o dau în onoarea D-lui Paul Ballo fost casier al numitei Societăţi, în Restaurantul Tănăsachi.**

✱ **La Chişinău porumbul din noua recoltă se vinde 40—50 bani kgr.**

✱ **Membrii Cooperativei de Manufactură „Frăţia Moldovei Unite“ sunt înştiinţaţi că a sosit un stoc de aţă şi pânză.**

Aceste articole vor fi puse în vânzare, numai pentru membrii cooperativei, cu incepere de Luni 3 Noembrie a. c., intre orele 9—12 şi 3—6 în localul Laboratorului de Chimie din Str. Săulescu No. 6.

✱ **LA CLUBUL LIBERAL. — La clubul liberal din localitate a avut loc aseară o numeroasă intrunire, la care a vorbit d G. G. Mârzescu.**

Fostul ministru de interne, arată că toate agitaţiile pentru a provoca o grevă generală nu vor avea nici un rezultat, de oarece masele cetăţeneşti sunt conştiente de datoria lor şi în conştinţa lor naţională trebue să avem incredere.

Se ocupă apoi de partidul socialist şi arată tot ce a făcut d-sa, ca să intenească organizarea acestui partid democrat şi de ordin, având concursul unora dintre conducăteri. Insă in tot acel timp, se continua apologia principiilor lui Racovski şi Cuhn, şi negreşit ar fi fost o crimă, ca să poată tolera propaganda această primejdioasă, şi în momentul când armata română sângera pe două fronturii

Se ocupă apoi de alegerile care incep mâine. Anunţă că luptă toate partidele şi după calculul făcut, faţă de cei 240 candidaţi liberali, stau 900 de candidaţi de deosebite partide. Chiar conservatorii luptă şi candidatura prinţului Brâncoveanu nu este o candidatură independentă, căci e pe o listă care cuprinde pe toţi şefii opoziţiei conservatoare din Oltenia.

Partidul liberal acceptă şi această luptă.

Se ocupă apoi de decretul-lege pentru incetăţenirea evreilor şi spune că dacă acest decret poate avea oare care lipsuri nu este mai puţin adevărat chestia a fost resolvită de partidul liberal. Prin ţară îşi exprimă convingerea că evreii au adevărată dragoste pentru ţară, se va găsi alăturea de partidul liberal, care nu doreşte de cât o coniucrare comună şi prietenească pentru binele ţărei.

D. Mârzescu termină, arătând că alegerile aceste au o insemnătate istorică, căci inseamnă incheierea unei epoci şi deschiderea unei ere a poporului românesc unit intr'un stat unitar.

✱ **Cu toate insistenţele depuse, guvernul a refusat categoric să permită exportul de vite, pentru a nu pune în lipsă pieţele din ţară.**

In schimb s'a permis exportul tărâţei, fixându-se preţul vagonului la 4000 lei.

✱ **D. Achile Şaraga, candidat independent, a făcut astăzi declaraţie de retragerea candidaturei, în faţa primului preşedinte al tribunalului.**

✱ **Căsătoria Doamnei Elisa Dedin, fostă Popescu, Iaşi, Str Banu No. 1, cu d. A G. Comşa Bucureşti, va avea loc în Iaşi în ziua de 2 Noembrie 1919.**

✱ **Sub titlul. un asociat puţin delicat, citim in „Le Journal“:**

„Din ordinul Comandamentului armata a zecea, a fost arestat, la locuinţa sa din strada Alexander Paradis 15 bis, supusul român Leizer Şmilovici de 35 ani, care şi-a instalat la Mayence, unde se ocupa cu negeţul de alimente, o sumă de 80,000 lei, in dauna asociatului său d. Pottier Duplessis, fost bancher. De altfel Societatea Leizer Smilovici şi Pottier-Duplessis posedă la Paris magazine şi birouri, in strada Paradis 27.

✱ **D. Scutaru, directorul regional, şi-a luat angajamentul, in ultima şedinţa a Comisiei interimare, de a lua toate măsurile, pentru ca grâul cumpărat pentru Iaşi, din ori ce parte a ţărei, să poate fi adus repede in Iaşi.**

✱ **In astă seară, are loc deschiderea stagiunei Teatrului Naţional cu piesa „Chemarea Codrului“ de Jamandi.**

Montarea şi distribuirea rolurilor, promite ca reprezentaţia să obţie un oarecare succes.

✱ **Cursurile şcoalei normale de fete „Mihai Sturza“ incep de Luni 3 Noembrie.**

✱ **Direcţiunea „Liceului Internat“ face cunoscut celor interesaţi, că cursurile vor incepe la o dată ulterioară care se va anunţa la timp prin ziare, şi nu la 1 Noembrie. după cum din eroare probabil, a publicat un ziar de seară.**

✱ **CETAŢENII BUCOVINENI.— O chestiune interesantă este aceea a foştilor supuşi austro-ungari, originari din Bucovina şi aflători prin diferitele puncte ale ţării. Ei urmează a fi recunoscuţi ca cetăţeni români, dar formalităţile sunt atât de complicate incât fac lucrul aproape imposibil. Se cer dovezi de la locul de origină şi aprobări din Cernăuţi şi Bucureşti care aşteaptă luni de zile pentru resolvire.**

N'ar fi cu mult mai nemerit şi mai just a se putea face aceste recunoaşteri în mod mai simplu şi direct la autorităţile unde locueşte fiecare solicitant în parte?

Chestiunea este foarte importantă şi buna ei soluţionare e de natură a dovedi sentimentele de dreptate ale guvernanţilor.

De vânzare

imobilul din Iaşi str. Florilor No. 30 în condiţiuni avantajoase.

Informaţiuni la d-l avocat I. Serafimi str. Cuza-Vodă 35.

TEATRUL CINEMA SIDOLI

Luni 3, Marţi 4 şi Mercuri 5 Noembrie ora 9 seara
cu concursul binevoitor al unui grup de diletanţi se va representa

PANORAMA

Revistă in 2 acte şi un prolog de unul Mic şi altul *Mare*
Prologul va fi spus de unul din autori.— Toate personalităţile evreeşti ieşane se vor perinda pe scenă.
In actul I d. G. Rosenzweig va cânta o romanţă originală a D-lui *J.* POSMANTIRER
Dirijor, d. Jak Posmantirer, Maestra dansator, F. Alexandreşcu

✱ **Elevele din acest oraş care invaţă în particular şi voesc să treacă examen la Stat, trebue cel mai târziu până la 15 Noembrie st n, să se inscrie la şcoala Statului; cele care invaţă programa de fete, la şcoala „Oltea Doamna“ cele cu programa de băieţi la o şcoală de băieţi.**

Cererile de inscriere vor fi insoţite de o recipisă din care să se constate că s'a vărsat în contul Comitetului şcolar al şcoalei respective: pentru cursul inferior 25 lei şi pentru cursul superior 40 lei (egal cu jumătatea taxei de frecvenţă).

Odată cu cererea de inscriere părinţii sau tatorii elevei trebue să declare dacă eleva se pregăteşte în institut sau în familie şi, în acest din urmă caz, dacă are pregătitor special sau se pregăteşte singură.

Taxele de examen.— Pentru examenul particular inscris din Ianuar, elevele cele din cursul inferior vor plăti 20 lei şi, cele din cursul superior 30 lei; pentru examenul parţial inscris şi general oral, vor plăti cele din cursul inferior 30 lei, şi cele din cursul superior 50 lei.

Aceste sume se depun la Casa de depuneri pe numele directoarei şcoalei şi pe sama comisiunei de examinare.

✱ Domnii acţionari ai Cooperativei *Traiul*, ale căror nume încep cu literile A. B. C. D E., sunt invitaţi să se prezinte în fiecare zi între orele 3 şi 6 la Cancelaria Societăţii din localul Centralei cu chitanţele de acţiunile subscrise spre a'şi primi titlurile definitive.

PENTRUCOLE

✱ Cinema ELISABETA — Astăzi şi ambele matinuri (3 şi 5 ore) şi seara se representă SPIONII splendidă dramă in 6 acte de Victorien Sardou.

In rolurile principale celebrităţile scenice italiene D-ra VERA VERGANI şi D-l GUSTAVO SERENA.

In pausa mare apare Prof. DALMED şi D-ra YONA în nimitoarele lor experienţe

✱ La Terasa „Principele Mircea“ cu deschidere de astăzi în matineu şi seara apare cea mai desăvârşită artista PINA MENICHELLI regina cinematografului în extraordinarul film MISTERELE CASTELULUI dramă in 4 mari acte şi un prolog.

De vînzare eftin un automobil «Ford» în perfectă stare de funcţiune.— **I. Rohr** str. I. C. Brăteanu Iaşi.

Stiri Telegrafice

Germania refuză să blocheze Rusia

LION.— Nota trimisă Antantei de către Germania, declară că aceasta deşi repudiază orice solidaritate cu Rusia sovietică, trebue să refuze participarea la blocada oricărei ţări, deoarece a suferit prea mult din cauza blocusului în timp de 5 ani. Totuşi guvernul German se angajează a impiedica trecerea mijloacelor de intărire şi muniţiunii pentru trupele Germane actualmente in Rusia occidentală şi care refuză a se reintoarce în Germania.

Sciziunea Partidului socialist francez

TOUR EIFFEL.— Sciziunea partidului socialist francez este fapt indeplinit.

Voralbergul credincios Austriei

LYON — Primit din Feldkuh a anunţat că Voralbergul renunţat cu totul a se alăţa la Elveţia rămânând ferm şi credincios alipit Austriei

Tifosul în Polonia!..

LION.—Se comunică din Geneva că „Liga societăţiilor Crucei roşii“ a trimis o misiune medicală în Polonia, care socoteşte că este nevoie de acţiune imediată pentru impedicarea epidemiei tifosului de a se intinde în iarna aceasta, nu numai în Polonia, dar şi prin restul Europei occidentale.

Un vapor cu medicamente şi material furnizat llgei de cătră Crucea roşie australiană şi americană vă sosi în curînd la Dantzig.

Discuţia păcei în Senatul American

LION. — Se comunică din Washington, că Senatul american a respins două amendamente ale tratatului de pace depuse de senatorii Morses şi Schiel.

Lupta contra-bolşevicilor

LION.— Duşmanul a concentrat pe Dvina 9 regimente. Toate tentativele de ofensivă au fost respinse cu pierderi mari.

Pe intreg frontul duşmanul se retrage sau rămîne inactiv.

In vederea executărei tratatului

LION.— Consiliul suprem interaliat intrunit Joi, sub preşedenţa lui Pichon, a continuat discuţia măsurilor de luat în vederea neexecutărei de către Germania a unor anumite clauze militare, navale şi financiare înscrise în armistiţiu.

In acelaş timp se vor relua desbaterile asupra reparaţiunilor de cerut Germaniei pentru scufundarea flotei de razboiu din Scapă-Flov.

La Brânzăria Abramovici
— PIAŢA S-tului SPRIDON —
Se vinde: brânză de oi calitatea 1 12 lei, brânză de oi calitatea 2 10 lei, brânză de burduf 14 lei, brânză telemea 12 lei, unt calitatea 1 30 lei, unt calitatea 2 25 lei, brânză de vaci, 5 lei. Smântână 8 lei, ouă 0.45 lei bucata.

Cumpăr Blană bărbătească, de ocazie, oferte, arătând felul blănei şi preţul fix se va adresa sub „Ing. M“. la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Mârzescu 23 Iaşi.

De vînzare un Automobil FIAT 35 H. V. cu camioneta şi caroserie Se poate vedea la Fabrica de Săpun CARMEN SYLVA Iaşi str. Nicolina 38.

Fabrica de tâmplărie RUDOLF SCHREINER, Şoseaua Arcu 5, caută spre angajare lucrători tîmplari.

Un automobil patru oceri, un Farmemobil trei oceri, un automobil fără caroserie şi un *Autocamion „Renault“* se vinde ocazional la Banca Moldova Iaşi.

ANUL XV-ea No. 3766

25 BANI NUMARUL

MERCURI 5 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE

UN AN . . . . . 30 LEI
ŞASE LUNI . . . . 60 „
TREI LUNI . . . . 28 „

ADMINISTRAŢIA

IAŞI — Str. Sf. Mărtescu 23.

TELEFON No. 200

BIBLIOTECA UNIVERSITARA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI

Se primesc la

AGENŢIA DE PUBLICITATE

I. BRÂNISTEANU

— — Str. Sf. Mărtescu 23 — —

Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu, 1 leu

Cu ochii deschişi...

Deşi războiul european ar fi trebuit să ne înveţe cu citirea hărţilor, să ne obicinuiască cu ideea simplă că nu se poate pronunţa asupra mersului operaţiilor de pe front, neavând înaintea ochilor linia reală a frontului, — totuşi, Intunecimea Sa, Ignoranţa, producând direct Prostia nu se socoteşte nici în ziua de astăzi cu lecţiile dureroase ale războiului.

Răsăritul nemijlocit al nostru, îl constitue Rusia în fierbere, Valurile stihiilor de acolo ne ameninţă, cel puţin, şiragul stâncos al Nistrului. Şi dacă suntem în adevăr oameni ai veacului XX şi nu ne mai găsim în letargia robiei fanariote. acest şirag stâncos ar trebui să-l transformăm întîi şi întîi într'un post de observaţie, de pe care privirea noastră să pătrundă peste toată întinderea plaiului rusesc.

Dela Nistru şi până la Volga, pe o distanţă în zigzagoid de peste 2.000 de km., forţele Rusiei tradiţionale ajutate de engleji, atacă periferia statului bolşevist. La extremitatea aripei din stânga, înaintarea se face dealungul Nistrului împingând spre un impas sigur, rămăşiţele forţelor ucrainene, grupate încă în jurul lui S. Petliura.

Linia frontului Nistru-Volga nu e o linie neîntreruptă. Războiul fratricid se desfăşoară aci în jurul oraşelor şi gărilor mari, lăsând întinderi enorme din Rusia provincială în intervale, neocupate de nici o trupă. Războiul frontului neîntrerupt, lupte de tranşee, şirurile căror, duble şi triple, trec de la un capăt la cellalt al ţării, — sunt aci recunoscute. Nu e un război „modern“ ci mixt: civil, de guerilă, de cavalerie.

Dificultăţile principale constă aci nu atîta în rezistenţa sau contraatacul din partea petliuriştilor şi bolşevicilor, ci în extinderea forţelor lui Denikin peste regiuni enorme, cari cer reorganizarea şi reparaţiuni technice întinse. Nu trebue exagerat valoarea combativă a trupelor denikiniste de voluntari; în comparaţie cu vre-o armată de linie din războiul european, forţele generalului Denikin ar apărea un paradox de industrie casnică.

Insă nici nu se pot micşora rezultatele reale, obţinute de această armată pe un front de peste 2000 de Klm., deşi în lupte contra armatelor desmaţate şi destramate petliuriste sau bolşeviste, care nici n'au pentru ce nici nu vreau să moară, ci preferă predarea pe jumătate, pe un sfert, chiar integral, acolo unde conjuctura luptei o permite. Apoi de partea lui Denkin e ajutorul englez şi tendinţele populaţiei de a revedea Rusia restabilită.

Mulţumită acestor împrejurări, ofensivele lui Denikin din ultimile trei luni, cînd cetitorul romîn a fost bombardat cu fel de fel de victorii bolşeviste şi petliuriste, au reuşit să redea Rusiei tradiţionale o sumă de teritorii cît Austro-Ungaria de dinaintea războiului, adică aproximativ 800 mii de klm. patraţi, cu oraşele: Odesa (600 mii populaţie), Kiev (500 mii), Ecaterinoslav (300), Harcov apoi Elisavetgrad, Nicolaev, Kerson, Sevastopol, Poltava, Kursk, Orel, Vorneţ, Tariţin etc.,,..

Pentru moment se mai pune totuşi o întrebare: dacă Germania cu minunata-i organizaţiune, intinzîndu-se peste Austro-Ungaria, Polonia, Lituania, Ucraina, Romînia, Serbia, Bulgaria, Turcia, Belgia etc. — îşi perduse forţele-i concentrate risipindu-le prin haosul, prin dezorganizarea altora, n'a putut să-şi menţină succesele şi cîştigurile la un nivel necesar pentru cîştigarea definitivă a cauzei, — cu cît mai mult aceleaşi primejdii trebuie inevitabil să-l pîndească pe Denikin?

Viitorul cel mai apropiat ne va da răspunsul complect la această întrebare. Plusurile obţinute de Denikin sunt foarte mari şi cu cît ele sunt mai mari, cu atît e mai rău pentru interesele romînismului, fiindcă chiar după recunoaşterea Basarabiei Romîneşti de aliaţi, nu avem decît să ne prigătim de luptă. Insă ar trebui să ne dăm bine seama de realitate, să nu ne îmbătăm cu slăbiciunea lui Denikin şi cu forţele lui Petliura sau lui Lenin, ci să urmărim pe hartă mişcarea progresivă a trupelor voluntare spre Moscova lui Lenin şi spre Cameniţa lui Petliura, pentru a aştepta, în deplină cunoştinţă de cauză, ceasul suprem al luptei noastre pe şiragul stîncos al Nistrului.

Alexis Nour

Câteva note

Chelnerii anunţă un mare bal. Cu mare ar fi ca la acest bal să nu existe cine să le servească.

*

Comercianţii au găsit mijlocul de a răpune liga consumatorilor.

Au făcut apel la concursul autorităţilor şi treaba merge strună.

*

Nu se poate vinde nici un litru de alcool în tot timpul alegerilor.

Un motiv mai mult că alegerile de acum să fie şi mai aneste.

Nici un cetăţean nu poate fi pus sub presiune.

*

Prima zi de alegeri excesiv de urâtă. Frig, ploaie, lapoviţă, vânt.

Până acum s'a realizat prevederile opoziţiei. Urâte alegeri!

Blanzy

INSEMNARI

UN VIS URÂT

S'a abătut peste noi un crâmpei de iarnă rău batecă. Lumina s'a schimbat într'un veşnic amurg, cu vânt tăios şi gheaţă măruntă cărgând de la Dumnezeu cu o risipă de pietriş inutil.

Străzile oraşului sunt mohorâte şi lunecate la mocirlă. Trecătorii grăbiţi, cu ochii în pământ, se şterg ca nişte umbre de zidurile caselor enigmatice. S'ar părea că orice viaţă conştientă a dispărut, iar toată mişcarea socială se confundă cu automatismul izolat al formelor necunoscute şi mute.

In acest ansamblu înfricoşător de ploae şi imprecizione un singur element se conturează brutal şi dur ca o cioplitură stupidă în piatră. Sunt soldaţii cu mutrele scofilcite, dar în strai strigător, multiplicat şi diat net din depărtare, la străluciarea tăioasă a baionetelor.

Patrulele militare apar la fiecare colţ de uliţă, multe ca crucile din cimitir. Ele îţi isbesc ochii ca fantasme de vis urât, te fătore din drum şi-ţi provoacă colici. Uneori o coloană întreagă de vâcători ai cetăţenilor trăbate strada cu un ritm agaşant. Iată şi mitraliere şi brancarde şi un automobil cu brăţieni.

Din distracţia personală trezai o clipă alarmat. Ce este? Merg trupe la frontul din apropiere? Se retrag armatele din faţa duşmanului? Este în răsboi într'un oraş cucerit în ceasurile nopţii?

Îţi aminteşti de odată şi un rîs amar îţi stâmbă faţa... Nişte domni, chiar şi ai ministerelor de stat, îşi fabrică parlament!

Se face alegeri!

Insăşi natura lui Dumnezeu s'a învăluit în vălul cel mai cumplit al doliului la ţărăniimea românească — animal de muncă ai moşiei mari — s'a încins abrutizat şi a impănat centrele de vot, ca să vegheze la exprimarea naţionalei cumuntă şi aidoma ordinelor de sus făcă ţate în cizme ministeriale.

Suveranitate naţională, mitraliere, vot universal şi o ploaie de moarte... Desigur, s'a abătut peste noi un crâmpei de iarnă sălbatecă!

Renovatus

VIAŢA POLITICA

Conştiinţa cetăţenească se manifestă

— Cum au decurs alegerile —
— Invăţămintele care se impun —

Dacă raporturile care vin din judeţ, cu prilejul cum au decurs la ţară alegerile în primele două zile, nu sunt prea exagerate, atunci se impune constatarea că de-acum încolo există în ţara romînească o conştiinţă cetăţenească.

Nu cercetăm dacă este bine sau nu pentru ţară direcţia în care se manifestă această conştiinţă cetăţenească. Nu cercetăm dacă acest curent se manifestă pe temeiul însuşirilor acelor către care se îndreaptă sau a păcatelor celor de la care se întoarce. Constatăm faptul în sine şi anume: că există un curent extraordinar în favoarea generalului Averescu şi cu o sovăire patriotic vechilor partide organisate.

*

Şi în oraş opinia publică îşi întoarce faţa de la cei ce ne-au condus pînă acum. Atitudinea socialiştilor a fost privită cu multă simpatie. Şi cu toate că urna va dovedi şi pentru oraşul Iaşi existenţa curentului de care vorbeam mai sus, nu este mai puţin adevărat că în oraş starea de spirit a fost mai puţin exteriorizată, iar cei care se mulţumesc cu aparenţa au putut crede că totul s'a petrecut cu bine în cele mai bune alegeri.

La ţară însă lucrurile nu s'au petrecut la fel. Aici exteriorizarea numai permite nici o îndoială. Sătenii îl vor pe generalul Averescu!

*

Deşi judeţul Iaşi trece drept unul din cele mai slab organizate de Liga Poporului, s'au petrecut fapte caracteristice. Astfel, două sate: Coarnele Caprei şi Focuri au făcut declaraţii prin petiţii în regulă că se abţin de la vot fiindcă nu se prezintă „d. gheneral“.

La circumscripţia din Voineşti, satul Cucuteni a venit în păr — în frunte cu d. general Popovici — şi a declarat pe faţă că anulează. La Podul-Iloae sătenii spuneau în gura mare; „Tinichea la toţi cîţi sunt pe listă“. Unii au încercat o propagandă în favoarea partidelor în luptă. In acel moment, căpitanul Celibedache, averescan, venind în faţa primăriei a strigat: „Cine-i cu generalul Averescu, să vie cu mine.“ N'a rămas om, dintre cei de faţa, care să nu meargă cu dînsul.

La Miroslava, la Tg. Frumos, cuvînt de ordine: anularea.

*

Curentul există şi ne întrebăm dacă nesocotirea lui înseamnă politică prudentă.

In cazul când rezultatul urnelor va continua previzirile de acum, e cu neputinţă ca să se continue cu politica de suprimare a lui.

Ca şi în domeniul fizic, comprimarea în materie de fenomene sociale cuprinde în sine primejdia explosiei violente.

In ce ne priveşte, suntem departe de a dori aşa ceva. Toţi oamenii de bine şi de ordine acelaş simţământ trebue să-l aibă.

Să sperăm dar că se vor face la timp cele ce trebuesc în interesul ţării.

SE CERE DEMOBILIZAREA

— Propaganda se face cu asiduitate la sate —

Demobilizarea, până acum cerută de socialişti, a devenit program al întregei opoziţiuni. Acceptată de „Liga Poporului“ şi cerută în mod imperios printr'un comunicat autorizat, demobilizarea este astăzi solicitată şi de partidul de sub conducerea d-lui Take Ionescu. Ea a devenit obiectul de propagandă a întregei opoziţiuni, atît la ţară cât şi la oraş, şi e de presos să subliniem cu câtă simpatie este primită de mulţime.

Argumentul pe care se bizue opoziţia unită de astăzi pentru această cerinţă, este incontestabil întemeiat. La nici una din graniţele noastre nu mai există primejdia unui nou fapt de arme. Până şi neliniştea de la Nistru nu mai prezintă caracterul de acuitate de până acum, ci cel mult ar reclama trupe locale în stare de concentrare normală.

In asemenea condiţiuni nu există nici o explicaţiune plauzibilă pentru a menţine în stare de mobilizare o armată de 500,000 oameni care, cu sporurile de lefuri din timpul excepţional şi cu tot cortegiul de servicii oneroase reprezintă o cheltuială fantastică şi un izvor de nenorociri viitoare pentru situaţia noastră financiară.

Demobilizarea cerută de opoziţie, justificată pe atâtea considerente, este incontestabil acceptată cu entuziasm de marea mulţime care de la 1913 încoace n'a mai avut moment de răgaz, cu veşnice concentrări şi mobilizări.

De altfel e de sperat că însăşi dirigiitorii vor înţelege necesitatea absolută a imediatei demobilizări, iar unele semne în acest sens au şi început să se producă.

Lupta dreaptă... contra Suveranului

— Un comentar cu cântec —

Incetul cu încetul lupta opoziţiei ia un caracter nu numai mai violent, dar care trece şi peste capul partidului liberal.

Finalul următor, dintr'un articol apărut în „Românimea“ e prea caracteristic pentru a nu fi relevat. El indică natura luptei de acum încolo a opoziţiei-unite.:

„Unii pretind — ce nu pot pretinde naivii — că acest stat e dat spre a fi apărată libertatea electorală a tuturor partidelor. Aşa ar fi dacă Majestatea Sa — oricât de sus este Sinaia deasupra nivelului Mărei, — n'ar şti că partidele de opoziţie toate, se abţin de la vot.

Dacă partidele de opoziţie „toate“ se abţin de la vot a cui libertate electorală este însărcinat a o apere fără a întrebuinţa rigorile dictatoriale scumpul preşedinte al Consiliului?

Neapărat că instrucţia regală autoriză pe scumpul său preşedinte de Consiliu ca să apere pe liberali împotriva oricărei supărări şi a oricărei tentative de a li se tubura pacinica realizare a unanimităţei parlamentare.

Scrisoarea M. S. Regelui este o ultimă şi imperativă injoncţiune adresată scumpului său preşedinte de Consiliu de astăzi pentru ca să asigure izbânda definitivă a încă şi mai scumpului său preşedinte de Consiliu de ori, de mâine şi de poimâne.

Negreşit scrisoarea este foarte puţin constituţională, dar franchă.

Şi acum la luptă dreaptă“.

„Bucovina“, ziarul d-lui I. Flondor, publică următoarea notiţă curioasă:

„Intrebăm pe d. I. Nistor ce este cu universitatea din Cernăuţi? Ce numiri s'au făcut şi după ce criterii? Misterul nu se obiciuneşte a se pastra decît în acţiunile necinstite ori implicit d. I. Nistor recunoaşte că ceia ce face cu universitatea romînească din Cernăuţi e necinstit.

„Să răspundă deci“.

Informaţii

Dintr'o sursă din cele mai serioase aflăm că, în legătură cu cele ce se pun la cale în conferinţa de la Paris suntem ameninţaţi să pierdem şi avantagiile de până acum în chestia Dunăreană

Ar fi vorba ca în comisiunea care să se ocupe cu tot ce se raportă la această mare problemă, statele riverane să nu mai fie reprezentate ci numai puterile mari.

E de semnalat că din statele mici riverane, până acum numai România n'avea reprezentant. Serbia şi Bulgaria n'au fost nici odată reprezentate în comisia Dunăreană.

Măsura care ar avea un caracter nu constitue nici un nesjuns pentru Bulgaria şi Serbia, care nici până acum nu funcţionau în această comisiune. România ar încerca însă un adevărat eşec, întru cât ar pierde un drept pe care îl avea până la izbucnirea războiului mondial.

Ni se relevează, din cea mai serioasă sursă, că raportul d-lui Vaida-Voevod, cu privire la situaţia noastră faţă de conferinţa de la Paris arata ca ea continuă a fi nesimţită şi că nu sunt speranţe că se va putea obţine vr'o modificare în ce priveşte clauza minorităţilor şi a chestiunilor teritoriale.

D. Vaida-Voevod şi-a exprimat convingerea că deşi Franţa ne este favorabilă, cuvântul hotărâtor îl au Anglia şi Statele Unite. Or, aceste state nu admit vr'o schimbare, iar Franţa condusă astă-zi de un om politic de prima forţă, nu va face de cât să se menţie în perfectă unitate de vederi cu celelalte mari puteri, pentru a nu invedera situaţia de inferioritate datorită starei de extenuare în care a adus'o războiul victorios.

Pe de altă parte, raportul constată că nu poate fi vorba de un împrumut extern atâta vreme cât România va continua a trai fără budget în regulă şi pe contul hârtiei-monede ce se tipăreşte mereu.

E vorba de a se provoca o constituire a profesorilor Universitari în care să se discute propunerea unora, ca să se declare abţinerea la alegerea unui reprezentant al Universităţei pentru Senat

IN JURUL ALEGERILOR.— Ni se asigură că un d. preşedinte al unei secţii de votare din Iaşi, a obişnuit să întrebe pe alegătorii care se prezentau la vot, dacă voesc să voteze cu creionul sau cu stampila.

Un alegător cu prezenţă de spirit i-a ripostat:

— „D-ta d le preşedinte dă-mi stampila, că creion mi am adus eu de acasă.

Răspunsul cetăţeanului îl credem deplin justificat, căci întrebarea prezidentului e de natură a viola secretul votului, în senzul ca urna să se demaşte dacă alegătorul votează lista întreagă sau pestriţ.

*

entru a nu da o interpretare prea restrictivă dispoziţiei prin care se clarifică numărul alegătorilor pe zile, a sosit Sîmbătă seara o circulare dela ministerul de justiţie prin care se dispune că alegătorii, care n'au votat în ziua pentru ei prescrisă, pot vota în ziua următoare.

Cum circulara a sosit prea tîrziu ca n'a putut forma obiectul unei înţălegeri între magistraţi, şi s'a întîmplat că la unele secţii s'au primit la vot numai cei care trebniau să voteze cu o zi înainte, la alte secţii numai cei care trebuiau să voteze în ziua următoare şi la altele numai o anumită categorie de alegători etc.

Credem că e cazul a se da o largă dispoziţie interpretativă, întrucât spiritul legei este ca cîţi mai mulţi cetăţeni să ia parte la vot.

TEATRUL CINEMA SIDOLI

Luni 3, Marţi 4 şi Mercuri 5 Noembrie ora 9 seara
cu concursul binevoitor al unui grup de diletanţi se va representa

PANORAMA

Revistă in 2 acte şi un prolog de unul Mic şi altul Mare
Prologul va fi spus de unul din autori.— Toate personalităţile e' vreeşti ieşane se vor perinda pe scenă.
In actul I d. G. Rosenzweig va cănta o romanţă originală a D'lui J. POSMANTIRER
Dirijor, d. Jak Posmantirer, Maestra dansator, F. Alexandrescu

Depozitul de Cherestea
IOSEF S. TRABICI
— IAŞI STR. S-FTUL LAZAR 43 IAŞI —

Asortat cu tot felul de materiale ce ating această branşă şi anume; scînduri, grinzi, dulape de duşamele scânduri de ulm şi stejar şi orice fel de lemn de construcţie vinde en detail şi en gros cu preţuri reduse.

Rog onorata clientela a mă vizita spre convingere.

Biroul D. VIZANTI
— IMPORT et EXPORT —
BUCUREŞTI,—Strada Regală No. 18

Anunţă Onorota sa clientelă precum şi pe D nii Comercianţi din Provincie că a sosit primul transport din mărfurile reţinute în Serbia şi anume:

BRETELE GALLIA, JARTIERE WILL, CREMA de GHETE TIGRA, BUREŢI de CAUCIUC, BUREŢI de LUX, APA de GURA Dr. PIERRE, PASTA de DINŢI Dr. PIERRE, FLANELE, SPATRIU, ARTICOLE de DROGUERIE.

*

La secţia de vot dela şcoala „Vasile Adamachi" s'a întîmplat următorul incident pe care îl înregistrăm fără comentarii;

Astăzi dimineaţă s'a prezintat la vot rabinul Marcu Ianover. Patruns în sală, rabinul şi-a scos pălăria dar a rămas în cap cu iarmucul tradiţional. Preşedintele i-a pretins să-şi scoată şi iarmucul, la care rabinul i-a obiectat că legea îl opreşte. Preşedintele insistând şi aceasta refuzînd, cel dintâi a ordonat ofiţerului să-l dea afară, ceeia ce i-a şi făcut.

※ Din cauza grevei generale declarate de muncitorime, ca protestare contra regimului de teroare, ziarul nostru n'a putut apare pe ziua de ieri.

※ Se afirmă că un acord a fost stabilit între bolşevicii ruşi şi spartachiştii germani stabilindu-se şi modalităţile introducerei comunismului în Germania.

※ D. inginer I. Anastasiade, dela direcţia regională C. F. R. a fost suspendat din funcţiune pe ziua arestărei sale.

※ **Comandamentul Corpului 4 Armată având nevoe de mai mulţi ofiţeri de rezervă combatanţi de intendenţă şi ad-ţie fie chiar şi pensionari. Insă cu cunoştinţi ad-tive bune şi dorasc a fi mobilizaţi să se prezinte la acel Comandament Birr. Organizărei.**

Cunoscând că mobilizarea lor nu este obligatorie, pusând a fi demobilizaţi la cerere.

※ **Duminică seara, într'un cerc intim s'a serbat logodna D-rei Melvina Jarsavitz cu d. Ionel Frihling, ambii din Industria Textila Iaşi.**

※ **Instalaţia de telegrafie fără fir de la Vaslui va fi completată prin aparate şi materiale noui.**

※ **Pe seama ministerului de culte s'a deschis un credit extraordinar de 650000 lei pentru cumpărarea imobilului din str. Lascar-Catargi care urmează să servească drept cămin pentru studenţii din ţările alipite care urmează cursurile la Universitatea din Iaşi.**

※ **D. Moţoc, inspector telegrafo poştal, va fi probabil detaşat la Oradia Mare.**

※ **D. George Stamatopol, vechi slarist, a fost numit subşef de siguranţă, la Sibiu.**

※ **Colegiul universitar nu s'a putut întruni nici aseară, mulţi profesori lipsind.**

Nona convocare a colegiului, se va face abia după alegeri.

※ GREVA GENERALA LA IAŞI. —Din cele ce rezultă din cuvîntările şi explicaţiunile date de şefii socialişti, greva generală de 24 ore proclamată de partidul socialist, trebue considerată ca un soi de repetiţie în vederea celor ce-şi propune partidul pentru mai tîrziu.

Socialiştii îşi dădeau într'adevăr seama că, dacă în genere organizarea unei greve şi mai cu seama a unei greve generale, nu este un lucru uşor cînd are de obiect o revendicare economică, ea constitue ceva foarte greu cînd are de obiect o idee politică, fie chiar în stare de pornire în care se află acum spiritele.

De aceia, conducătorii socialişti au proclamat greva pe 24 ore ca să pipăe terenul şi numai în ce priveşte organizaţiile muncitoreşti afiliate partidului, nefăcînd nici un fel de propaganda în sînul muncitorimei neorganizate şi necontînd pe participarea la grevă a organizaţiilor ne afiliate, cum sunt serviciul mişcării de la căile ferate, o parte din poştă, telegraf etc.

*

Nu avem încă amănunte despre modul cum au decurs lucrurile în Capitală. In ce priveşte Iaşul însă, toate organizaţiunile muncitoreşti au răspuns fără şovăire la dispoziţia grevei generale, cu excepţia o nouă vatmani de la tramvai faţă de care socialiştii pretind că s'a întrebuinţat procedeul...monedei.

Caracteristic este faptul că, la măsura ca certificatele de alegători să fie depuse la sediul partidului, muncitorii au răspuns până la ultimul om şi au fost depuse peste două mii de certificate. Din cei 700 alegători dela căile ferate absolut toţi şi-au depus certificatele la sediul partidului.

*

Intrunirile ţinute de partid Sîmbătă şi Duminică au fost extraordinar de populate şi desigur că aglomeraţiile din faţa băncei Leului şi a localului din str. Ghica-Vodă trebuesc considerate ca întruniri de o grandiozitate rară pentru Iaşi.

Atît din disciplina dovedită în materie de grevă, cît şi din însufleţirea care a domnit în timpul întrunirelor, conducătorii socialişti ieşeni au tras concluzia că pot conta în mod absolut pe devotamentul partizanilor în luptă pentru apărarea legalităţii şi a Constituţiei pe care au întreprins-o.

※ **I. P. S. S. Mitropolitul Pimen pleacă în astă seară la Bucureşti.**

Sîmbătă seară, a avut loc în Restaurantul Tanasache, agapa pe care unii membrii ai Primei Societăţi de Economie în unire cu Administraţia acelei societăţi au dat'o în onoarea D-lor P. Ballo, care pleacă să şi ia în primire postul de Director al „Sucursalei Băncei Româneşti din Cernăuţi" şi G. C. Stănilescu, noul casier.

S'a petrecut în cea mai intimă cordialitate şi s'au ridicat toasturi de D-nii V. I. Radu, Economul C. Păun, Eugen Harovanu, St. P. Georgescu, Alex. Velciu, Ştefan Negruzzi, Ioan Neculau, Paul Ballo şi G. C. Stănilescu.

※ **Comitetul şcolar al Liceului Naţional, intrunindu-se, a discutat chestia veniturilor ce sunt de creat, pentru a aduce instituţiei întreţinerile necesare**

O hotărâre definitivă se va lua abia, în şedinţa viitoare.

※ **La inaugurarea Universităţei din Strasburg, Universitatea din Iaşi va fi reprezentant printr'un delegat al profesorilor şi un delegat al studenţimei.**

Intre Cernăuţi şi Viena s'a organizat un trafic intens comercial.

Comercanţii bucovineni, pentru a-şi asigura transporturile, însoţesc singuri vagoanele de la Viena. In aceste condiţiuni s'au adus peste 100 de vagoane. Preţurile mărfurilor, au scăzut simţitor, faţă de cele din vechiul regat.

※ **Hrana militarilor răniţi din spitalul Liceului Naţional de la 8 Septembrie 1916 până la 1 Iulie 1918 a costat suma de 120000 lei fără plata salariilor funcţionarilor; iar în total pentru cele 27 spitale din Iaşi s'a cheltuit pentru hrană suma de două milioane.**

Numai costul geamurilor stricate la Liceul Naţional se ridică la suma 9 mii lei.

※ **Au fost declaraţi licenţiaţi ai facultăţei juridice locale următorii domni: Stavăr Petre, Heimovici Adolf, Brat Grama, Aron Mayer, C. Constantinescu, Ionescu Stejărel şi Ion Walter.**

※ **S'a primit demisiunea din armată a colonelului Ion Condescu, comandantul brigăzei I de jandarmi.**

■ ***Ştirea dată de noi cum că partidul ţărănesc şi-a retras candidaturile a fost eronată.***

Partidul de sub conducerea d-lui Paul Bujor şi'a menţinut candidaturile şi luptă atât la Camera cât şi la Senat.

※ **Cârciumele vor fi redeschise mâine dimineaţă. In zilele însă de Vineri şi Sâmbătă, debitul de băuturi va fi din nou oprit.**

※ **Faţă cu zvonul se circula Duminică, că şi personalul ceferist, se va ralia la greva generală, d. Scutaru, a insistat regimului spaimei următor:**

„Acum este momentul, ca personalul nostru, care simte adevărat românesc şi care simpatizează administraţia noastră, să lucreze cu devotament, ca să nu se aducă nici o jenă în circulaţie trenurilor. Mână la mână şi umăr la umăr, mare şi mic, să ne facem cu prisosinţă datoria, iar cei rătăciţi sunt invitaţi a reveni la sentimente bune".

Circulara a fost transmisă în întreaga regiune care cuprinde Moldova, Bucovina şi Basarabia.

※ ***Denikin părăsit.***— Ziarul „Statul Ţării" află că marii oameni de ştiinţă ruşi Ovsianicov şi Cuicovschi şi-au retras sprijinul lor pe care îl dăduseră lui Denikin, aceasta întrucât generalul rus şi-a arătat sentimentele reacţionare.

Ceea ce se petrece în Rusia denikinistă îi pune pe gânduri deosebi pe toţi adevăraţii democraţi ruşi. Şi dacă unele elemente constituţionale de la Paris mai susţin pe Denikin, cauza este că ei nu cunosc adevărata stare a lucrurilor din teritorul ocupat de Denikin.

Elementele democrate din Rusia nu mai aprobă pe generalul reacţionar.

※ **Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a d-rei Margot Calcinescu, fiica d-lui Colonel Calcinescu.**

Condoleanţele noastre.

※ **Primim următoarele:**

Comandamentul Garnizoanei primeşte aproape zilnic scrisori anonime prin care se face cunoscut că mulţi indivizi prin bani sunt scutiţi de concentrare, fără însă să arăte nominal cine sunt acei scutiţi cine anume s'au predat la anume abuzuri, sau cine face denunţul pentru a i se cere informaţii.

Toţi acei care au vre'o cunoştinţă de existenţa unor atari neregulă sunt rugaţi a adresa denunţurile lor Comandamentului de Garnizoană personal D-lui Colonel Adjt. Gherculescu arătând însă precis numele făptuitorilor şi circumstanţele în care s'a produs, pentru ai urmări şi pedepsi cu toată vigoarea pe cei vinovaţi, cunoscând că altfel nu se poate da nici o urmare denunţurilor.

TEATRUL LIRIC (fost Pastia) renovat cu totul

Compania Israelită de Operetă, Dramă şi Comedii
I. GOLDENBERG & I. ASKENASY
Astăzi Marţi 4 Noembrie ora 9 precis
INIMA DE MAMA
operetă in 4 acte de Riechter
Mâine Mercuri: Salumita, operetă in 4 acte de Goldfaden

Astă-seară la SIDOLI
formidabilul succes
PANORAMA
2 acte şi un prolog

※ **ARESTAREA unui SPARGATOR. Un fort prin efracţie s'a comis în seara de 2 Noembrie la imobilul d-nei Beer din str. Carol 44.**

Necunoscuţi rău făcători au deschis nişte lăzi şi au furat obiecte şi haine de ale d-lui doctor Demetriade şi ale d-nei Elena Jordăchescu.

Brigada locală de siguranţă a delegat pe comisarul Gh. Daulja cu cercetările.

D. Daulja făcând personal şi imediat inspectarea locuinţei, a descoperit ascuns într'o cameră pe un individ care s'a reposit la poliţist. O luptă violentă s'a inceput. Hoţul a reuşit în cele din urmă să fugă. Dându-se alarma, el a putut fi prins în str. Carol şi transportat la siguranţă.

Indrăsneţul spărgător se numeşte Radu Iosif, originar din Reghinul-Săsesc (Transilvania), fost condamnat pentru furt şi eliberat din închisoarea Piatra-Neamţ.

Ancheta continuă.

※ **BIBLIOGRAFIE — „Ideea Europeană" anul I, No. 20 cu următorul sumar:**

Noui orizonturi politice, de D. Ioanitescu. Paradox asupra Europei de G. Pogini. Slovacia de Ion Ordeanu, etc, precum şi numeroase noţiţe de actualitate.

—„Curierul Judiciar" anul al 26, No. 19 cu un bogat material.

※ **Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi la reprezentaţia serală: GOANA DUPA TRON, mare dramă în 6 acte cu magistralii interpreţi D-ra Tide Cassay şi Dl. Gustavo Serena.**

La al 2-lea matineu şi seara apare în pauza mare: Prof. DALMED şi D-ra YONA în uimitoarele lor experienţe de telepatie, ghicire la distanţă, ştiinţe oculte etc experienţe distractive şi în acelaşi timp de un interes ştiinţific extraordinar.

Joi FEDORA de SARDOU cu D-ra FRANCISCA BERTINI.

※ Domnii acţionari ai Cooperativei *Traiul*, ale căror nume încep cu literile A. B. C. D. E., sunt invitaţi să se prezinte în fiecare zi între orele 3 şi 6 la Cancelaria Societăţii din localul Centralei cu chitanţele de acţiunile subscrise spre a-şi primi titlurile definitive.

※ *La diferite secţii, s'au prezintat azi grupuri de alegători, cari întârziaţi din diferite imprejurări au cerut să fie primiţi azi la vot. S'au invocat şi circularea primului ministru, care arată că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul său de a-şi exprima voinţa.*

Preşedinţii birourilor au refuzat cererile, sub cuvânt, că circulara primului ministru, nu face lege.

■ **Netransmiţându-ni-se telegramele externe, suntem nevoiţi a apărea astăzi fără serviciul telegrafic extern.**

Se caută un vătaf energic care să se pricepă bine la arat şi la creşterea vitelor şi un bun **magazioner**, la o fermă din Iaşi.
A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştеanu str. Gh. Mârzescu 23 Iaşi.

La **Banca Moldova** *Iaşi*
se găesc
SACI
în cantităţi mari de vânzare şi de închiriat cu preţuri reduse.

Fabrica de Boiangerie
şi SPALATORIE CHIMICA din Iaşi str. Păcurari 105
Aduce la cunoştinţă onor. public clientelei sale că a redeschis FILIALA sa din STR. CUZA-VODA No. 6 unde se va servi prompt şi conştiincios ca şi mai înainte.

CORPUL 4 ARMATA
SERVICIUL INTENDENŢEI
PUBLICAŢIUNE

Se publică spre cunoştiinţa generală că se va ţine licitaţie publică Joi 20 Noembrie 1919 ora 10 dimineaţă la Comandamentul Corpului 4 Armată Iaşi (localul Cercului Militar) pentru aprovizionarea a 160 vagoane fasole, 70 vagoane prune uscate şi afumate, 10 vagoane brânză şi 10 vagoane magiun de prune necesare hranei trupelor Corpului 4 Armată.

Tot în aceiaşi zi şi pentru aceleaşi cantităţi se vor ţine licitaţie şi la Manutanţele de garnizoană: Botoşani, Dorohoi, Roman, Vaslui, Piatra Neamtz, Huşi, Fălticeni, Bacău precum şi la Diviziile 8-a din Cernăuţi.

Se primesc oferte şi pentru calităţi mai mici.

Supra oferte sau oferte posterioare licitaţiei, nu se vor lua în consideraţie.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul Intendenţei Corpului 4 Armată, la Manutanţele de Garnizoană şi la Divizia 8-a Cernăuţi în toate zilele lucrătoare.

La licitaţie se va avea în vedere dispoziţiunile art. 72—83 din legea Comptabilităţii publice.

Predarea se va face după repartiţia făcută de comandament la manuntanţele mai sus arătate, Comandamentul putând inlesni furnizorilor sacii necesari, prunele uscate vor fi în lădiţe, cele afumate în butoae.

Preţurile vor fi calculate pe netto, ambalajele în general trebuind a se scădea.

Serviciul Intendenţei Corpul 4 Armată
Intendent Colonel
COSTINESCU

CORPUL IV ARMATA
SERV. INTENDENŢEI
PUBLICAŢIUNE

De oare ce la licitaţia ţinută în ziua de 22 Octombrie 1919 nu s'a acoperit întreaga cantitate de căciuli şi cojocele necesare trupelor din Comandamentul Corpului 4 Arm. se publică pentru cunoştiinţa generală că se va ţine o nouă licitaţie publică cu oferte închise în ziua de 10 Noembrie 1919 ora 10 dimineaţă, în birourile Serviciului Intendenţei C. 4. (Localul Cercului Militar Iaşi) pentru aprovizionarea a: 22000 căciuli şi 5500 cojocele.

In aceiaşi zi se va ţine licitaţie publică la Divizia 8 a P. A. Cernăuţi, Divizia 8 a P. S. Botoşani, Divizia 7-a P. S. Roman, Divizia 14-a Bacău şi la Comandamentele Garnizoanelor Huşi, Vaslui, Fălticeni, Piatra-Neamţ şi Dorohoi.

Ofertanţii vor depune odată cu oferta şi garanţia de 10 la sută din valoarea furniturei ofertă, în recipisa Cassei de Depuneri şi Consumaţiuni sau A-ţia Financiară.

Supra oferte sau oferte posterioare licitaţiei se vor considera ca neavenite.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—82 din legea contabilităţei publice a statului.

Caetul de sarcine cuprinzând condiţiunile technice ce trebue să îndeplinească, furnitura şi modul de predare se poate vedea în orice zi de lucru la Serv. Intendenţei C. 4, Armată şi a Comandamentele arătate mai sus, pentru celelalte garnizoane.

Şeful Intendenţei Corpului 4 Armată
Intendent Colonel COSTINESCU

Cumpăr Blană bărbătească, de ocazie, oferte, arătând felul blănei şi preţul fix se va adresa sub „Ing. M". la Agenţia de Publicitate I. Brăniştеanu str. Mârzescu 23 Iaşi.

De vânzare
imobilul din Iaşi str. Florilor No. 30 în condiţiuni avantajoase.
Informaţiuni la d-l avocat I. Serafimi str. Cuza-Vodă 35.

ANUL XV-lea No. 5767

55 BANI NUMARUL

JOI 6 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE

UN AN . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . 1 30
TREI LUNI . . 80

ADMINISTRAŢIA

IAŞI — STR. GH. MARZESCU 23.

TELEFON No. 198

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI

Se primesc la

AGENŢIA DE PUBLICITATE

I. BRÂNISTEANU

— — Str. Gh. Marzescu 23 — —

Corespondenţă deţinătoare a publicităţii.

Un rînd de text 1 leu

Alegeri nouă

Alegerile au început, s'am fost pe la câteva localuri de vot, îmi spune asară bătrânul meu prieten Vichentie Prisacaru. N'aţi ideie ce lucru interesant!

Mai întâiu însă trebuie să-ţi mărturisesc că m'am simţit emoţionat: n'am murit s'am ajuns să văd funcţionând iarăşi maşina noastră constituţională. Ai să mi spui că vremurile şi împrejurările s'au schimbat, că votul universal preface ca printr'un farmec ceiace era mizerie şi umilinţă ieri, caşicum la bagheta unui mag, într'o pustie ar înflori grădinile Semiramidei... Nu ştiu, nu de asta cred că eram emoţionat.

Soldaţii de santinelă stăteau răzimaţi în puşcă, visând. In ochii lor se oglindeau silhete de cetăţeni cari, cu pas leneş, se îndrumau spre urnă, — ei însă vedeau căsuţe, ogoare şi zile slobode. Ca dânşii, şi eu vedeam fericitele zile de odinioară.

Ce bine era pe atuncea! In capitala noastră de judeţ, unde trăiam eu, nu eram decât noua zeci şi şapte de alegători la colegiul al doilea. Cum se apropia vremea alegerilor, alegătorii deveneau oameni importanţi şi foarte iubiţi. Personagiile simandicoase care-şi puneau candidaturile, se suiau în birji şi începeau să facă vizite, să salute respectuos cucoane cu mâinile suflecate şi să mângâie cu dragoste copii unşi pe obraz de povidlă. Intrebau pe om de năcazuri, dacă are vre o durere de alinat, vre-o înaintare de reclamat, vre-un nepot de pus într'o mică slujbă... Era foarte bine. Noi, slujbaşii, ştiam că trebuie să votăm cu guvernul şi ne simţeam tare mulţămiţi că onoratul său reprezentant vine, ne întreabă de nevoi stăruieşte acolo la Bucureşti şi ne îndatorează. Era omul nostru. Nici nu ne interesam de ce spune în parlament, dacă votează împrumuturi şi cheltuieli extraordinare, dacă discută vre-o lege agrară, ori pune la cale instalaţii de fabrici supt regim protecţionist. Noi pîndeam vre-o vacanţă, vre'o înaintare la cancelariile noastre şi îndată ne credeam în drept să expediem deputatului nostru o scrisoare frumoasă în care dădeam atenţie mai mult caligrafiei decît punctuaţiei, şi pe care o începeam cu patos astfel: *Salut cu respect C. C. Todîre!*

Era om detreabă deputatul nostru şi cînd era dintr'o partidă şi cînd era din cealaltă. După ce se numărau voturile, ne duceam cu el la o masă de mai înainte pregătită, s'acolo mîncam icre negre şi beam şampanie. Ce fericiţi eram noi, oameni mititei şi năcăjiţi, să mîncăm icre negre, să bem şampanie, şi acasă, în aşternuturi, să povestim despre toate nevestelor noastre!

Uneori induram şi năcazuri Guvernul să întîmplă să aibă un candidat mai fricos. Opoziţia începea să lucreze şi s'ameninţe. S'atunci prefectul ne punea în vedere, cu cea mai mare părere de rău, că ne cere dela toţi demisiile, dacă după deschiderea urnei, opoziţia va avea motiv să se bucure. Eram foarte supăraţi. Vorbeam noi în de noi: Ce înseamnă lipsa asta de încredere? Nu se ştie că noi mergem cu guvernul? Eram şi îngrijaţi. Dar dacă cumva taraful lui Anghel va cînta la clubul opoziţiei? Din pricina asta, să pierdem noi pîinea copiilor noştri? Dar pe urmă iar stam şi cugetam — şi ne puneam nădejdea în Dumnezeu.

"

Priveam cu atenţie pe bătrînul meu prieten. El îmi zîmbi cu tristeţe.

— Na-i durere mai mare, urmă el, decît atunci cînd, în nenorocire îţi aminteşti de vremurile fericite. Erau fericite vremurile acelea, cu cuconul Todirel şi cu cei nouăzeci şi şapte de alegători, pentrucă erau ceva. Erau o iluzie constituţională erau o umbră, dar erau. Seful dela poştă deschidea poate scrisorile, dar legea nu-i da voie, şi el protesta că ar comite un asemenea sacrilegiu. Se sechestra cîte un alegător — dar această crimă nu se putea dovedi nici odată. Ei bine, dar am ajuns să regret ca pe o blîndă fericire vremurile acelea de inconştienţă şi de umilinţă, îţi închipui cum mi-am simţit sufletul supt stare de asediu, cenzură şi decrete... Si ce simţămînt ciudat de întrebare am avut cînd azi, la un local de vot, am văzut iluzia libertăţii înviind ca pasărea Phoenix...

Stiu că vrai să mă întrebi ce cred despre marele panaceu al votului universal. Dacă-i vorba să ducă lupii oile la păşune — atuncea s'înţelege ce pot crede despre stînă.

In sala de vot, pe un pidestal, am observat un foarte frumos grup de bronz, o operă de artă: Justiţia îmbrăţişîndu-se cu libertatea.—Iată emblema zilelor de azi, zicea cam declamator domnul M., unul dintre viitorii deputaţi.—Intr'adevăr, i-am răspuns eu, se îmbrăţişează de despărţire; îşi zic adio pentru multă vreme!

M. Sadoveanu.

Câteva note

La palatul de justiţie circulă o anecdotă, care merită a fi pusă în evidenţă.

Se povesteşte într'ad văr, că X, sărac şi dornic de a şi rea o ocupaţiune, a făcut apel la Y ca să i împrumute 500 lei, cu care să şi cumpere o vacă de la care să se agonisească.

Nere-istînd însă banii, Y cere la un moment suma împrumutată sau ca vaca să-i fie încredinţată. X. pretinde însă că, deşi dator, dar proprietarul vacei este el. De aci proces, în care bine înţeles că intervine şi avocatul.

Pentru a cara lerisa în mod plastic procesul, un caricaturist reprezintă vaca trasă de coarne de X. şi de coadă de Y. Cât d-spre avocat, el stă la locul cuvenit şi mulge vaca.

*

In toată ţara se va anula şi se anulează pe un cap, în actualele alegeri. Şi totuşi nu se va putea împiedica, să nu fie aleşi multe nulităţi.

Vo besc de toată ţară şi nu de Iaşul în special.

Blanzy

INSEMNARI

O publicaţie şi un litera

Un confrate din Capitală semnalează împlinirea a 6 luni de apariţie a revistei „Sburătorul", contribuţia cea mai nouă a d-lui Lovinescu la literatura ţării româneşti. Cu acest prilej confratele în chestiune relevă că din „Sburătorul" nu va rămâne altceva decât „o înşirare de nume şi de titluri care nu spun nici cât ar spune o listă de bacate".

Fără îndoială că această caracterizare este pe cât de comprehensivă pe atât de riguros exactă.

Până astăzi d. Eugen Lovinescu n'a parvenit să ofere publicului cetitor altceva decât o îngrămădire hibridă de situaţii stilistice şi artificialităţi poetice în care zadarnic s'ar fi căutat un pic de avânt, o trăsătură de noutate sau o urmă de document reprezentativ al vieţii sociale.

Literatura şi critica, fabricată sau colecţionată de d. Lovinescu, n'a prezintat niciodată măcar un interes mediocru şi n'a făcut mai mult decât să obosească în mod complectamente inutil pe cel mai puţin pretenţios cetitor.

„Sburătorul" apărut exasperant de regulat timp de jumătate de an, de la primul până la ultimul număr a însemnat o împovărare a literelor române cu o serie de platitudini. Ceia ce a adus original, a fost lăţitatea şi decăderea morală a d-lui Lovinescu, în mod ţist şi răzbunător al oligarhie hrăpăreţe şi incapabile, înrăutăţită şi mai mult după războiul jertfirei poporului.

Urgia bătrânilor lovind pana de aspru judecător a lui Tudor Arghezi, ambuscatul Lovinescu a sărit şi el cu copita din fabulă şi a lovit în acel care, o întreagă viaţă cinstită, strălucind de talent şi distins în corectitudine literară, a trecut pe alde Lovinescu prin ciurul nemilos dar just al criticei adevărate.

D. Lovinescu, necunoscut în bravură pe vremea războiului, a apărut la plăcinte după primejdie şi s'a repezit asupra leului rănit, crezând că a venit vremea nulităţii lui, ca şi cum asemenea vreme poate veni vreodată.

Mai mult decât oricând s'a arătat d. Lovinescu acum în deplinătatea lăţitului sale, iar „Sburătorul" a fost o mărturie de nechemat, inutil şi rău.

Renovatus

VIAŢA POLITICA

Primele rezultate de la Iaşi

— Abstinenţii şi anulările —
— Curiozităţile votului —

La ora când scriem rândurile de faţă nu se cunosc complect rezultatele alegerilor decât la două secţii şi nici macar aici nu se spune cu precizione matematică numărul înscrişilor, votanţilor şi anulatelor. Este dar imposibil a paşi la cea mai mică afirmaţiune. Cel mult câteva deducţiuni din unele fapte mai răsărite ce se degajează din unele resultate ce se cunosc până acum.

*

Din totalul de 7900 certificate distribuite în oraş de poliţie, pentru alegerile de cameră — şi este naturală rezerva dacă aceste certificate au intrat în mâinele cui de drept — cel puţin 25 la sută nu s'au prezintat la vot. Anulatele pot fi socotite şi ele cel puţin 25 la sută căci de pildă la secţia Vasile Conta, singura dela care posedăm până acum cifre ceva mai precise, la 1001 votanţi sînt 246 anulate.

Nu ne încumetăm a face afirmaţiuni dar faptele ar prezinta cam următorul tablou: din totalul alegătorilor înscrişi vre o 25 la sută nu şi-au ridicat certificatele. Din totalul celor ce-au primit certificate, vre-o 25 la sută nu s'au prezintat la vot, vre-o 25 la sută s'au anulat.

*

Rezultatele din oraş cunoscute nu permit nici o deducţiune, decît doar că dacă ar fi luptat întreaga opoziţiune situaţia ar fi fost excesiv de grea pentru liberali. Căci luînd, de pildă, rezultatul dela Vasile Conta, pe cînd d. Mârzescu, cap de listă la liberali are 378 voturi, d. Lascar Antoniu, cup de listă la progresişti are 259 voturi, iar d. A. C. Cuza cap de listă la naţionalişti are 256 voturi. Nu mai relevăm lista partidului ţărănesc care e slab reprezintată aici, plus 246 voturi anulate. Ca totalul de voturi, pe cînd la această secţie lista partidului liberal are 2208 voturi, lista progresistă are 1576, lista naţionalistă 1153.

"

Rezultatul dela secţia Vasile Adamachi este surprinzător. Pe când lista liberală, blanc n'a obţinut de cît 279 voturi, lista progresistă a obţinut blanc 599, iar lista naţionalistă 73. Pe cînd d. Mîrzescu, care e cap de listă la liberali, are 379 voturi, d. Lascar Antoniu, care e cap de listă la progresişti are 670 voturi, iar cel mai mic dintre progresişti, d. Gh. Hriţcu, are 601 voturi. D. A. C. Cuza nu are decât 164 voturi.

*

Din judeţ rezultate precise n'au sosit încă. Se ştie doar atât că anulările au fost şi mai numeroase decât în oraş. Depilda numai în centrul Belceşti sunt 464 voturi anulate. Din despoierea la Galata resultă că şi aci sunt foarte mult anulate.

Cât despre voturile exprimate, pe când la Cotnari cumpăna d-lui Cuza merge foarte bine, de la Galata secera d-lui Paul Bujor a secerat pe toţi adversarii. Intr'un alt centru tot partidul ţărănesc, de astă dată în frunte cu d. Costă Iscescu are cele mai multe voturi.

Progresiştii formează coada în mai toate ce trele de vot de la ţară.

Pentru moment înregistrăm numai atât, şi sperăm că pe la închiderea ziarului vom putea da noui date.

LUPTA DE DUPA ALEGERI

— Abstinenţa va face loc acţiunei —

Prevederile noastre s'au realizat întocmai. Spre deosebire de atâţia care susţineau şi sperau într'o amânare, noi am afirmat ca alegerile vor avea loc pentru pure-nicun motiv că acolo unde au ajuns lucrurile a fost imposibil ca Suveranul şi partidul liberal să mai dea îndărăt. Lucrurile s'au întâmplat aidoma.

Evident că acum, când se cunoaşte atmosfera în care s'a dat lupta electorală şi când mai cu seamă la ţară s'a dovedit o conştiinţă cetăţenească de o voiciune şi hotărâre îmbucurătoare, dreptatea pare să fie de partea acelor opozanţi care au combătut abţine ca de la alegeri. Nu este însă mai puţin adevărat că rezultatul urmărit de opoziţie se va produce, întrucât Constituanta aleasă în astfel de condiţiuni şi menită a viţui într'o atmosferă ca aceea de astăzi, nu va putea să nu sucombe.

Odată alegerile terminate, rolul politicei de abstinenţă va fi terminat şi va începe acţiunea propriu zisă, care va fi extra-parlamentară, întru-cât opoziţia nu va fi reprezintată în Parlament.

Acţiunea ce se va desfăşura nu va putea să nu fie spre binele democraţiei. Dacă ea nu va avea decât de obiect a aduce după sine desfiinţarea cenzurei, a stărei de asediu şi realizarea demobilizărei şi în-că va fi servit cauza democraţiei cu adevărat.

Lupta va trebui însă să fie legală fiind-că oricând, dar mai cu seamă acum, dezordinea poate să aducă catastrofe. După cum însă se va cere opoziţiei patriotism şi grijă pentru menţinerea ordinei sociale, tot astfel se va cere guvernului să nu împingă lucrurile la extrem şi să nu provoace disperare.

Programul opoziţiei este deci clar: abstinenţa în alegeri la sfârşit, lupta extra-parlamentară începe.

Invăţămintele ce se degajează!

Acum când se face din nou dovadă cât de greu va fi de acum încolo practica sistemului de până astă-zi, când toate emanau de la guvern şi putere, e de actualitate următoarele rânduri apărute în ziarul Bucovina.

„Noţiunile cele rele şi josnice, eari au trecut până ieri ca: Sclavia, nedreptatea, exploatarea şi celelalte, trebuesc legate de pietrele mari şi aruncate în fundul mărilor. Să plângă cei ce vrea după ele; sufletele se bucură!

Aşa fiind, se înţelege că şi în ţara noastră, cramponarea de „putere" sau aspiraţiile către ea, trebue să sufere o totală modificare. Inainte vreme, politicianii nu vedeau în medalia „puterii" de cât o singură faţă: avantajul.

Astăzi a venit vremea să nu vadă de cât cealaltă faţă: dat ria. Se poate că faţa la care trebue să se uite ţara să li se pară aspră, neplăcută, greu de suportat. E aproape sigur! Să-şi aducă însă aminte conducătorii ţării că pe vârful munteluui aerul e tare şi purificator. Acolo-i sănătatea şi acolo se poate căpăta şi păstra frumuseţea.

Cine nu poate trăi acolo, să-şi dea drumul la vale în staţiunea îb Ineară, unde vor avea atâtea distracţii, atâta aer infect, atâta decădere sufletească,— încît vor fi fericiţi,— şi numai în clipe de luciditate îşi vor da seama că picioarele rahitice nu pot sui pieptul muntelui".

Informaţii

Pogromuri denikiniste. — *O telegramă din Tighina transmisă „Sfatului Ţării" anunţă că în cursul lunei trecute mari pogromuri antievreeşti au avut loc în ţinutul Kievului.*

In timp de 4 zile au căzut victimă bestialităţii pe le 2000 evrei.

Ca o complectare a susţinerilor ziarului „Viitorul" cum că alegerile în Cernăuţi au decurs cu votul liber, ziarul „Sfatul Ţării" anunţă şi el că alegerile urmează în perfectă linişte la Chişinău şi că „poliţia îşi face datoria de a aminti cetăţenilor care nu s'au dus la vot că trebuie să se prezinte pentru a vota".

Cum „Sfatul Ţării" nu face zeflemele, spusele lui trebuesc luate adliteram şi înţelesul e prea la îndemâna tuturor ca să mai fie nevoe să-l subliniem.

Pentru ca să aibă publicul cetitor o idee de dificultăţile cu care se achită mandatele de către administraţiile financiare, vom spune că de opt zile o mare instituţiune financiară teşind sobicita achitarea unui mandat de 3400 lei de la administraţie financiara Iaşi şi tot nu poate obţine achitarea.

MERSUL ALEGERILOR. — Contraversa dacă alegătorii, care nu s'au prezentat la ziua fixată, mai pot vota în zilele următoare pare a fi dat mult de lucru autorităţilor şi telegrafului.

Se ştie că biroul central Iaşi, considerînd că o circulară nu poate schimba textul legei, şi, pe baza faptului că legea electorală prevede expres că alegătorul va vota în ziua determinată, a înaintat preşedinţilor de birouri circularea ministerială, fără nici un aviz într'un senz sau altul. Cînd a fost întrebat de preşedinţii birourilor, preşedintele centrului electoral a respins că părerea d'sale este că textul e prea categoric pentru a putea fi modificat printr'o circulară. Preşedinţii de birouri s'au raliat la această părere, cu atît mai mult cu cît se cerea să se facă excepţie numai pentru cei de la C. F. R.

Interpretarea aceasta pare a fi nemulţumit pe cei interesaţi, întrucît la ora 4 jum a sosit o nouă circulară, de astă dată transmisă direct preşedinţilor de birouri, în care li se spunea ritos: „Veţi primi la vot pe cetăţenii alegători care din diferite motive nu putuseră vota în primele zile".

Telegrama a sosit însă prea tîrziu. Cea mai mare parte din alegători, cari în cursul dimineţei izbutiseră să voteze, numai erau prezenţi la acea oră.

TEATRUL LIRIC (fost Pastia) renovat cu totul

Compania Israelită de Operetă, Dramă și Comedii

I. GOLDENBERG & I. ASKENASY

Astăzi Mercuri 5 Noembrie ora 9 precis

SULAMITA

operetă în 4 acte de Goldfaden

Mâine: Joi „Prea Târziu" operetă de Richter

CETAȚENI, Participați la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEA SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câștiguri**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câștig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 și 100 a 500 lei

∴ Tragerea la 1 Ianuarie 1920 ∴

Câștigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerț și industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREȚUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAȘI: la ghișeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb și la diferite autorități

Pentru orice alte informațiuni:

Băncei Române de Comerț și industrie

BUCUREȘTI, Str. Lipscani 2

∴ ∴ care e însărcinată cu lansarea loteriei ∴ ∴

TEATRUL CINEMA SIDOLI

Astă seară Mercuri 5 Noembrie ora 9 seara cu concursul binevoitor al unui grup de diletanți se va representa

PANORAMA

Revistă in 2 acte și un prolog de unul Mic și altul Mare

Prologul va fi spus de unul din autori.— Toate personalitățile evreești ieșane se vor perinda pe scenă.

In actul I d. G. Rosenzweig va cânta o romanță originală a D-lui J. POSMANTIRER

Dirijor, d. Jak Posmantirer, Maestru dansator, F. Alexandrescu

Primul președinte a primit reclamațiuni de la mai bine de 200 alegători că nu și-au primit certificatele de alegători, deși din cotoare se dovedește că aceste au fost eliberate.

Faptul acesta, precum și alte multe, care invederează neregularități, se ancheteză și este sigur că instanțele judecătorești vor fi chemate a cerceta lucrurile:

*

Printr'o circulară ministerială se dispune ca din fondul electoral biroul să dea de mîncare și delegaților și azistenților. E de prisos să spunem că pentru atît de numeroase secțiuni, această cheltuială reprezintă o sumă destul de respectabilă.

Tot printr'o circulară telegrafică ministerul de justiție indică diurnele ce se vor plăti judecătorilor, stagiarilor și grefierilor. Se prevede că președinții birourilor centrale vor primi cîte o diurnă de 80 lei pe zi, pentru zilele de totalizare. Astfel dar, președinți de tribunal, care de un an de zile muncesc pentru pregătirea celor necesare aplicațiunei legei electorale vor primi în total gratificația de 160 lei, căci totalizarea nu durează de cît o zi la cameră și una la Senat.

Sâmbătă se va serba cu mare solemnitate hramul bisericei Sf. Dumitru Mișai. Serviciul religios se va oficia de către P. S. S. arhiereu Gurie și preoții bisericei.

Se crede că Liceul Mihai Cogălniceanu, va fi transformat în Liceu a statului.

Consilieratul agricol roagă pe D-nii proprietari care au de incasat arenzi de la Casa Centrală să treacă pe la Consilierat spre a completa formalitățile necesare pentru a se face plata.

Membrii cercului didactic sunt convocați în adunarea generală, pentru Duminică la ora 8 după prânz! La ordinea zilei, aprobarea bilanțului și alegerea noului comitet.

INTAMPLARI DELA ALEGERI. —In legătură cu incidentul dela Podul-Iloaei cu căpitanul Celibedache, povestit de noi ieri, ni se mai comunică următoarele:

Cînd la chemarea d-lui Celibedache, că cine este cu Generalul Averescu să vie cu d-sa. sătenii l-au urmat pînă la unul, agenții electorali nemulțumiți i-au căutat cearta și au cerut comandamentului militar să aresteze pe propangadistul averiscan.

Cînd sosi ofițelul, d. Celibedache exclamă:

— „Ți se cere să mă arestezi pentru că sunt averiscan. Fă-o dacă vrei, dar spune pe cuvîntul de onoare de militar și om dacă nu ești și d-ta cu generalul Averescu....".

—„Eu sînt aici să-mi fac datoria —răspunse ofițerul.

— „Adevăoat ești omul datoriei. Dar în ochii d-tale citesc că ești cu gheneralul. Nu vă îngrijiți frați săteni. El u cu noi suflet de romîn cinstit; să trăiască!".

Sătenii au făcut atunci o așa de caldă manifestație ofițerului, încât acesta a văzut o explozie de iubire acolo unde anumiți agenți vedeau dezordine.

Bineînțeles că nu s'a făcut nici o arestare.

Direcția regională sanitară, s'a mutat în casele cu No. 33 din Strada Păcurari.

In conformitate cu hotărârea Consiliului de miniștri, inginerul Vedel, de la Uzina Tramvaiului din localitate va fi mâine expulzat din țară.

In cursul lunei Septembrie s'au inregistrat in localitate 178 nașteri, 132 decese, 93 căsătorii și 8 divorsuri.

Mâine se va celebra la Primărie, căsătoria civilă a d-rei Inculeț, sora ministrului basarabean, cu d. căpitan Baimes.

La Randeluaia (Ukraina) au loc lupte între trupele petliurieste și grupuri de armată denikiniste care sunt silite la retragere.

Comunicația între Tiraspol și Odessa este întreruptă.

Ministrul instrucțiunei a autorizat pe d profesor Tabacovici, de a ține cursuri libere de estetică și istoria artei la școala de Bele-Arte și Conservatorul de muzică și declamațiune.

Cursul la școala de Bele-Arte, se va inaugura, Joi la ora 5 seara.

Democrații Naționaliști vor ține mâine seară o Consfătuire, în vederea alegerei de la Senat.

Plecarea I. P. S. S. Mitropolitului Pimen la București, e în legătură cu transportarea rămășitelor pământești ale Marelui Voevod Mihai Viteazu la Turda.

Se știe că la Mitropolia din localitate se află capul Marelui Voevod, iar restul trupului la Mănăstirea Dealului.

Transportarea în Ardeal se va face prin Bucovina cu mare solemnitate.

D-nii H Gherner și K va Ornștein au cerut inscrierea în baroul local.

BIBLIOGRAFIE — „Cuvântul Liber" anul I, No 11 cu interesanta colaborare a d-lor Const. Graur, H. Sanielevici, Emil Isac, I. Teodorescu, Gr. Damian, Andrei Braniște etc. și un reușit material polemic.

— „Insemnări Literare" No. 38 cu următorul sumar:

Horațiu Baltă de Jean Bart. Amurg de Odilia Casimir O noapte la țară de Mihai Codreanu. Așa l-a fost scris de Al. Moroianu. Rapsodii de Toamnă de G. Topârceanu, prebum și numerose note și recensii.

PANORAMA, mult frecventată revistă care se reprezintă pe scena teatrului Sidoli, are incontestabil unele scene bine reușite și multe cuplete de spirit. Este însă regretabil că pornografiile abundă.

In ce privește interpretarea, ea este foarte reușită, ou atât mai mult cu cât e datorită unor diletanți. Jocurile de balet au fost cu deosebire reușite.

S'a distins interpretarea rolurilor de către d-joara Horn și mai cu seamă eleganța dansului d-rei Wachman.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 și 5 ore) și la reprezentația serală: GOANA DUPA TRON, mare dramă in 6 acte cu magistralii interpreți D-ra Tilde Cassay și Dl. Gustavo Serena.

La al 2-lea matineu și seara apare în pauza mare: Prof. DALMED și D-ra YONA în uimitoarele lor experiențe de telepatie, ghicire la distanță, științe occulte etc experiențe distractive și în același timp de un interes științific extraordinar.

Joi FEDORA de SARDOU cu D-ra FRANCISCA BERTINI.

ANUNCIU. - Se aduce la cunoștință că la Epitropia Generala a Casei Sft. Spridon din Iași, fiind vacant un loc de Șofeur, amatorii ce doresc a ocupa acest post sunt invitați a se prezenta Epitropiei cu actele în regulă ce posedă.

Stiri Telegrafice

Pacea cu Bulgaria

LION.— Consiliul Suprem a ținut o ședință Sâmbătă dimineața și după amiază. Consiliul a aprobat răspunsul la observațiile delegației bulgare. Modificările constituite privesc chestiuni de detaliu. Răspunsul va fi predat la începutul săptămânei viitoare D-lui Teodoroff și însoțit de o scrisoare de trimetere peste 10 zile. Guvernul Bulgar este obligat să facă cunoscut răspunsul definitiv inainte de 15 Noembrie.

*

Răspunsul aliaților la observațiile delegației Bulgare va fi predat astăzi lui Teodoroff; el va fi însoțit de o scrisoare complimentară și se va acorda guvernului Bulgar un termin anumit spre a face cunoscut acceptarea sa definitivă, care va trebui dată inainte de 5 Noembrie.

Represalii!...

LYON.— Consiliul suprem a hotărât să ceară Germanilor, cedarea unui anumit număr de bastimente ușoare de război, docuri flotante și alte materiale de flota spre a compensa paguba pricinuită aliaților prin distrugerea vapoarelor germane la Scapa-Flod.

Călătoria Reginei Romîniei

SAN PAULO. — La Florența a sosit regina României. Ea a plecat la Sau Paulo, de unde se va îndrepta spre San Rasore, spre a vizita pe Suveran.

Imprumutul Poloniei

VARȘOVIA. — Băncile americane au avansat Poloniei 250 milioane dolari, rambursabil peste 10 ani, cu dobîndă de 6 la sută.

Legături maritime

NAUEN.— Se anunță o legătură regulată la fiecare jumătate lună a vapoarelor între Sudthamton, Rotterdam, Bremer, Hamburg, Copenhaga, Damtzig și înapoi

Suprimarea Comitetului interaliat al transporturilor militare

LION.—Consiliul suprem aliat s'a întrunit eri sub președinția lui Pichon și a decis în urma raportului comitetului interaliat din Versailles, suprimarea Comitetului interaliat al transporturilor militare.

Luptele la Petrograd

LONDRA. — Iudenici a reluat o parte din linia sud-vest de Petrograd restabilind legătura cu stonienii.

Candidaturile parlamentare în Italia

LION.—Din Roma se anunță că după listele care au fost depuse, candidaturile viitoarelor alegeri legislative se repartizează astfel: Ministerial 299. Opoziție constituțională 268, Giolitiștii 46, Combantanții 193 Blocul democratic 219. Catolic 390, partidul economic 411, partidul agrar 26, socialiștii reformiști 24, socialiști independenți 36, socialiști oficiali uniți 478. republicani 23.

ALEGEREA.— **Comitetului primei Comunități israelite din Iași din 2 Noembrie 1919.**

Secția Culturală: M. Schachter, Dr. Milian, Dr H. Solomovici, Carol Drimer, Isac Nacht, D. Fruhling, H. Ghelberg. I L Steinberg, D Herzenberg, Dr. Ph. Blumenfeld, Oscar Fukelștein, Solomon Grunberg, M. Rothenberg.

Secția Cultului: Șulem Rand, Isac Spiegel, Moise Mattes. Lupu Kahane, Israel Broide, A. Weinrauch, Moise Magden, Iancu Poker, Eizig Fughelman' P. Gold, Oisie Goldman, Muniș Frankel' M. I Rosenblum.

Secția Social-Economică: I. I. Mendelsohn, Solomon Wachtel, Marcu Spieghel, Calman Meyer, Merita Wachtel, Șaie Steinberg, I. A. Ghelzser, N. Ghelier, D Leibovici, Jos. Ghetzler, Moise Leibovici, Șaie Goldștein, I. L. Rosenștein.

Biroul de alegeri

Președinte: *Rabin Bergman*

Scrutatori: *Jacques Fruhling*
Avr. Terkantin

Iubiți prieteni și cunoscuți.

In ziua de 1 Noembrie, ora 6 dim, a încetat din viață la Buda-Pesta, în urma unei grele și lungi suferinți scumpa mea soție

MARICEA Căpitan PELLA

în vârstă numai de 22 ani, lăsînd îndurerați și neconsolați pe Graziella fiică, familiile Pella și Botez.

In ziua de 6 Noembrie ora 10 dim. sosește în gara Iași rămășițele sale pământești de unde vor fi transportate la Biserica Banu și apoi in ziua de 7 Noemb. ora 3 p. m. la Cimitirul Eternitatea.

Considerați aceste duroase rânduri ca invitație și dacă vreți, veniți is'o vedeți pentru ultima oară.

Căpitan I. PELLA din Cavalerie și familia Căpitan D. BOTEZ

A. SCHULLER

Filiala **IAȘI** Str. Ștefan cel Mare 63 (fost magazinul Mayer Goldștein)

A pus în vînzare un mare stoc de mărfuri:

GHETE box și chevreaux bărbătești	160 lei
Pantofi dame . .	100 „
Costume gata bărbătești	250 „
Cafea Sautos și Rolet .	15 kgr.
Orez	9 „
Sardele . .	5, 6.25, 7.25 cutia
Săpun . . .	10—14 kgr.
Talpă . . .	38—48—43 „
Toval . . .	70—83 „

EN GROS și EN DETAIL

De închiriat imediat, casele D-nei Maria Stere (Str. Sărărie 55), compuse din 7 camere, două bucătării, odae de bae, camere pentru servitori, atenanse grădină mare. Lumină electrică și canalizare, caliofer. A se adresa D-lui M. CARP, Păcurari 6

IMPORTANT

pentru D-nii COMERCIANȚI din PROVINCIE Cumpărați toate articolele de mărunțișuri, galanterie și lăbrărie în ENGROS eftin de la „MAGAZINUL UNIVERSAL" cu mărunț șuri, galanterie și librărie.

FANICĂ THEODORESCU

IAȘI str. Anastasie Panu 36 lângă Piața Halei.

Se caută o guvernantă Franceză, German sau Englesă. A se prezenta imediat Str. Alexandrescu No 3 ușa boua etaj.

Da vînzare eftin un automobil «Ford» în perfectă stare de funcțiune.— I. Rohr str. I. C. Brăteanu Iași.

Comptabil de prima forță, o FUCTIONARA cu cunoștință de birou și un SECRETAR pentru contencios se caută la o mare intreprindere din Iași Oferte detailate se vor adresa Agentiei de Publicitate I. Brănișteanu, Mărzescu 23 Iași sub „Rutinat"

Asociat care să înlocuiască patronul cunocător în branșa articolelor de lux și mobile, se caută pentru un mare și vechiu magazin din Iași centru orașului.

Oferte sub «Asociat» la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mărzescu 23 Iași

Cărți de școală curs primar se găsesc de vânzar la — FANICA TEODORESCU — Iași str. Anastasie Panu 36 lângă Piața Halei

Firma HEINRICH STEIN

Strada CUZA-VODĂ 69 anunță onor sa clientelă c'a înființat un atelier special pentru reformarea pălăriilor vechi de fetru pluș și CATIFEA, efectuând și oric forme din materialul clientului pe modele cele mai moderne, de asemenea curăță și transformă PALARII BARBATESTI.

Atelierul este condus de un maistru specialist în această fabricațiune

ANUL XV-EA NR. 3768

25 BANI NUMARUL

VINERI 7 NOEMBRE 1919

ABONAMENTE:
PE AN...
PE SASE LUNI
PE TREI LUNI
ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Str. Gh. Marinescu 22
TELEFON No. 270

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNŢURILE
se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— Str. Gh. Marinescu 38 —
Consociunea exclusivă a publicităţii.
Un număr vechiu 1 leu

Rezultate parţiale, dar edificatorie

Un eşec care poate însemna începutul sfârşitului unei atotputernicii

Nici pînă acum, Miercuri seara, orele 11 — cînd scriem prezentele rînduri, — nu se cunoaşte rezultatul în total al alegerilor din întreaga ţară. Cunoaştem doar rezultatul dela Iaşi şi din cîteva judeţe din Moldova, şi el constituie incontestabil o înfrîngere pentru partidul liberal.

Astfel, la Iaşi, nu se aleg decât trei liberali, d-nii Mîrzescu, Herovanu şi Toma, iar opoziţia ia patru locuri şi anume: d-nii Lascar Antoniu, Paul Bujor, A. C. Cuza şi părintele Ţincoca. La Huşi reuşeşte d. dr N. Lupu şi Băltinoiu, independenţi şi M. Holban liberal. La Fălticeni triumfă lista naţionalistă în frunte cu Zellea Codreanu în 4 locuri, iar pentru al 5-lea loc este proclamat ales d. Stefan Ioan, liberal cu 3244 voturi pe bază principiului reprezintărei minorităţilor, deşi părintele M. Zăhărescu, care are cele mai puţine voturi dintre toţi naţionaliştii, întruneşte 9808 voturi. Singur la Vaslui girul d-lui Sassu, al cărui mare credit pe lîngă sătenii din acel judeţ este notoriu, salvează întreaga listă liberală.

*

Acestea sunt rezultatele oficiale de pînă acum. Stiri neconfirmate pînă la această oră spun că la Dorohoi liberalii pierd patru locuri din 5; la Botoşani 3 din 5; la Roman se constată pînă la ora 10 seara mai bine de 10.000 anulate dintr'un total de 25.000 alegători şi nu se crede că va reuşi mai mult de cît un singur liberal; la Bacău d. N. Ghyca-Comăneşti şi indenpendenţii în fruntea voturilor şi tot astfel la Neamţ situaţia liberala e precară.

De altfel în materie de anulare nici Iaşul nu stă mai prejos. Astfel la o singură secţie din oraş, la şcoala Asachi, din 1400 de alegători, 502 anulează; la ţară proporţia e şi mai mare căci la Spote, de pildă din 1600 de alegători 1100 anulează.

Rezultatele cunoscute au făcut pe toţi să afirme că dacă toată opoziţia ar fi luat parte la vot, partidul liberal era la pămînt. Şi este probabil că abstinenţii, care nu şi-au dat seama de starea adevărată a spiritelor, trebuie să regrete astă zi amar că n'au participat, căci triumful lor ar fi fost cu atât mai mare cu cît s'ar fi produs cu toată cenzura şi starea de asediu.

De netăgăduit că dacă rezultatul oficial va constata şi în restul ţărei o stare de lucruri ca în judeţele al căror scrutin e cunoscut, alegerile actuale vor însemna un mare eşec pentru partidul liberal.

Căci aceasta ar însemna că deşi grosul şi forţa primă a opoziţiei, compusă din averscani, socialişti şi takişti n'a luptat, curentul era atît de formidabil anti-liberal, încît pînă şi opoziţia anemică a putut să-i repue. Ar însemna o dovadă că partizanii d-lui Brătianu n'au încrederea ţărei, căci voturile anti liberale adăugate la cele anulate şi abstinente, copleşesc cele întrunite de liberali.

Ar însemna toate aceste şi ar impune anumite concluziuni pentru partidul liberal, dacă şi în restul ţărei urna va fi glăsuit tot ast-fel.

Să aşteptăm însă rezultatul general. Pînă atunci cele parţiale sunt edificatorie şi învederează un eşec, care ar putea deveni începutul sfîrşitului atotputerniciei partidelor istorice.

VIAŢA POLITICĂ

Tot rezultate parţiale

— Ele sunt defavorabile liberalilor — Procentualitatea abţinerilor şi anulărilor

Ca şi în comentariile pe care le facem în primul nostru articol de astăzi, nici în aceste rânduri, pe care le scriem Joi ora 10 a. m. nu putem vorbi de rezultate definitive. Pînă la această oră nu se cunosc pentru Moldova rezultatele oficiale din şase judeţe, dar comunicările telefonice arată că pretutindeni ele nu sunt favorabile liberalilor.

Rezultatele din Bucureşti arată aceeaşi situaţie, cât şi pentru foarte multe judeţe din Muntenia şi Oltenia.

In genere, rezultat nemulţumitor pentru liberali.

*

Din comunicările oficiului telegrafic din Bucureşti rezultă că în capitală singur d. Vintilă Brătianu mai ţine piept opoziţiei care, prin d-nii Marghiloman, doctor Lupu, Radu Rosetti şi Costa-Foru, sunt în frunte cu numărul voturilor. La Ploeşti liberalii n'au decît 9000 voturi faţă de 16000 ale opoziţiei.

La Tîrgovişte, la Covurlui şi Muscel triumfă pe toată linia lista opoziţiei. La Teleorman opoziţia cîştigă 3 voturi. La Vlaşca opoziţia cîştigă 6 locuri şi liberalii numai 2. In Argeş, patria Brătienilor, liberalii nu iau decît un loc. Iar la Dîmboviţa liberalii nu iau decît două, restul trec opoziţiei.

*

Dacă rezultatul este de natură de a arăta incontestabil o voinţă fermă cetăţenească şi un curent anti-liberal, nu este mai puţin adevarat că şi din punctul de vedere al politicei abstenţioniste se dovedesc lucruri peste care, cei chemaţi a tabla rezultatele, nu vor putea trece cu nebăgare de seamă.

Numărul abstinenţelor şi anulărilor este excesiv de mare în toată ţara. In unele centre el atinge o procentualitate de 40. La Bucureşti de pildă din 57.443 alegători s'au obţinut 20,259. La Roman din 25000 şi ceva voturi exprimate, mai bine de 10.000 sunt anulate.

Explicaţia că pururea o procentualitate de alegători înscrişi nu-şi exercită votul, nu poate fi dată, întrucît ştim cu toţii că, prin introducerea obligativităţii votului alegătorii au manifestat o mare îngrijorare din punct de vedere al sancţiunei în caz de neprezintare la vot.

Nici în ce priveşte anulările, nu se poate vorbi de neştiinţa alegatorilor asupra modalităţii de votare. Cînd aceiaşi pătură ţărănească dovedeşte aşa de bine priceperea cînd vrea să dea la Galata partidului ţărănesc 4700 voturi, nu se poate spune că este nepricepere cînd aceiaşi pătură ţărănească vine la Belceşti şi Şipote şi anulează cu duiumul.

*

Importanţa voturilor anulate trebueşte socotită în raport cu numărul alegătorilor şi nu în raport cu voturile exprimate, căci pentru Iaşi 1000 buletine anulate înseamnă 7000 voturi.

Astfel dar socotite abţinerile şi anulările ele tebesc şi mai mult în valoarea morală a celor alegeri în astfel de condiţiuni.

Criza politică agravată

—Enorme dificultăţi pentru viţuirea noului Constituante—

Am susţinut mereu că marea criză politică, prin care trece ţara, n'a luat sfârşit prin soluţ a unui guvern de generali şi nici prin întrunirea unei constituante alese în condiţiunile de astăzi.

Mărturisim c n'am făcut acest prognostic decât pe temeiul stărei de exasperare la care a fost împinsă opoziţia. N'am avut în vedere în acel moment actul important al Consiliului Dirigent de la Sibiu şi nici n'am putut bănui rezultatul scrutinului de astăzi.

*

Dacă se confirmă eşecul liberal în întreaga ţară, acest fapt fără precedent, adăogat la ţinuta aleşilor Ardealului—care nu va putea să nu fie concordantă cu comunicatul Consiliului Dirigent - înlătură posibilitatea unui guvern Brătianu, care să ia locul guvernului de generali, al căror mandat este sfârşit odată cu terminarea alegerilor.

Marea problemă ce se pune este: cine ar putea lua frîurele guvernului pentru timpul scurt—căci scurt va fi—cît va dura noua Constituantă.

Este o mare problemă, foarte gravă, în împrejurările grave interne şi externe ale Romîniei de astăzi. Nimic mai greu decît a-i întrevedea soluţia.

*

O situaţie identică, diferită din punct de vedere al împrejurărilor, s'a întâmplat la un moment dat în Franţa. In toiul afacerei Dreyfus «când pasiunele erau dezlănţuite cu furie, moare, în condiţiile ştiute, Felix Faure.

Vacanţa preşedinţială provoacă o nedumerire, şi îngrijorare. In mijlocul zăpăcelei generale, Georges Clemenceau, pe atunci senator şi director al ziarului «L'Aurore», publică o manşetă intitulată «Je vote pour Loubet». A treia zi Loubet era preşedinte de republică».

Nici la noi situaţia nu permite tergiversare. Opinia publică îşi manifesta în mod vădit hotărârea. Ea votează pentru Manîu preşedinte de consiliu.

Este singurul mijloc de a opri consecinţele funeste ale gravei situaţii politice de astăzi.

Retragerea d-lui Clemenceau din viaţa politică

Cum o motivează bătrânul om de — stat francez —

Departamentul Rîul de jos, care înainte de 1870 a avut ca reprezentant în parlamentul francez pe marele Gambeta, a propus d-lui Clemenceau scaunul ocupat odinioară de marele francez.

Iată în ce cuvinte declină d. Clemenceau această onoare şi cum motivează hotărîrea de a se retrage din viaţă publică

„Nu v'aşi putea exprima emoţia pe care am simţit-o primind oferta amicală pe care a-ţi binevoit a m-o face de a fua succesiunea lui Gambetha, în fruntea listei d-voastră de candidaţi la deputăţie ai departamentului Rîul de jos.

Aşi primi cu mândrie acest post de onoare, dacă destule simptome nu mi-ar arăta că a venit pentru mine momentul de a mă odihni, momentul pe care nu l'am avut de mult timp. Vârsta la care am ajuns pentru a participa la imensa bucurie a victoriei şi starea sănătăţei legată de această vârstă îmi impun a mă retrage din viaţa politică.

De aceia vă exprim regretele mele cele mai vii, adăogând propunerea de a rămâne mormânte reprezentantul d-voastră spre a mă consacra în măsura puterilor mele la apărarea intereselor alsaciene când îmi veţi face onoarea do a-mi solicita concursul.

Câteva note

Cel care se felicită mai mult aseară de rezultatul alegerilor din Iaşi, a fost d. C. Gorgos, prefectul de Iaşi.

D-sa vedea în acest rezultat o dovadă că alegerile au fost libere şi că autorităţile administrative au fost imparţiale

*

Nu se poate contesta că partidul ţărănesc nu s'a afirmat odată şi bine.

Cât despre reprezentantul său în parlament, el nu mai are nevoie să se afirme

*

Cei mai mulţi, contestă d-lui M. B Cantacuzino simţul realităţei în politică.

Şi totuşi tot se invederează câte dreptate a avutât a susţinut că Liga Poporului să participe la alegeri.

*

De aseară încoace şi liberalii au început să fie în dubiu dacă noua constituantă va avea viaţă lungă

Slanzy

INSEMNARI

Un aspect social-politic

In sânul societăţilor moderne luptele sociale şi politice se dau mai ales între două mari clase: burghesia capitalistă şi proletariatul socialist. Intâlnirile politice intermediare pot fi oricât de numeroase, cu orice program de acţiune, cu orice activitate de practică oportunistă; pot fi oricât de bine organizate şi chiar uneori necesare la un moment dat şi pentru o anumită societate; dar ele nu pot forma o bază istorică a conflictului politic mare, pentru că ele nu sunt expresiunea simplă şi directă a celor două clase principale în sânul cărora se organizează naturalmente masa, se duce lupta obştească şi se tinde la răsturnarea raporturilor de forţă

Burghesia capitalistă în România îşi are răsunetul cel mai complect şi mai legitim în sânul partidului liberal. Intre acest partid deoparte, şi cel socialist de alta, există antagonismul firesc în teorie şi în practică. Partidul liberal abnegă în vitalitatea economico financiară a clasei care îl susţine şi tinde la perfecţionarea egoismului liberal-capitalist. In faţa lui se rid că proletariatul socialist ca puterea morală şi numărul formidabile, şi cu determinarea istorică a izbânzei necesare

In mod natural asistăm în ultimul timp la o înăsprire de luptă între liberali şi socialişti, fruntea celor două curente, al prezentului în duşmănie cu viitorul.

Dar tactica politică a brătienişti or este cu totul neprincepută şi greşită. Ei par a nu cunoaşte necesitatea evoluţei sociale, învăţămintele istorice şi legile sociologiei. Ei cred în orice împrejurare a vedea o dizolvare a „sindicatelor roşii" în favoarea ficţiunei sindicatelor galbene presonizate de circulara „absolut strict secretă" a d-lui Mârzescu. Ei cred că prin violenţe şi imoralităţi de guvernământ vor putea stăvili, sau chiar suprima, cele ce constituie mersul inexorabil al vieţii, cele ce pretutindeni se dezvoltă, se impune şi învinge.

Toată campania sălbatică anti-socialistă a liberalilor este o lovitură de sabie în apă. Rezultatul alegerilor acestor, oricât de ilegale şi silite, ne dovedeşte odată mai mult că spiritul public se familiarizează cu democraţia adevărată, că forţa proletariană îşi ocupă tot mai mult locul în viaţa publică şi că evoluţia istorică în stat îşi urmează cursul logic.

„Sindicatele roşii" sunt o realitate neplăcută pentru liberali, dar din ce în ce mai puternică, mai populară şi mai legitimată.

Renovatus

In fruntea aleşilor din Dorohoi se află d. Neculai A. Stoianovici, fruntaşul conservator-progresist.

Informaţii

Am fi dorit ca cel puţin pentru jud Iaşi să fi putut publica astăzi Joi, a treia zi de la terminarea votărei, cifrele oficiale care cuprind rezultatul alegerilor de aici. Ne-a fost imposibil însă.

La biurou central electoral sunt postaţi jandarmi, iar a prefectura de judeţ nu se ştie nimic

Singurul lucru ce am putut afla cu precisiune este că în judeţ au fost 4704 voturi anulate, ceea ce reprezintă a un total de 14,000 şi ceva de alegători căţi au venit la vot în judeţ, prezintă o procentualitate de aproximativ 30 la sută

D. profesor Paul Bujor deşi ales la Camera, îşi menţine Candidatura la Universitate pentru Senat.

Informaţiuni precise arată că la comuna Harlau, judeţul Botoşani, din 2000 alegători 1700 s'au obţinut de la vot.

Tentativa de a pune sub sechestru întreprinderea Petrol-Block a eşuat definitiv.

Curtea de apel din Bucureşti a respins şi ea cererea de revizuire făcută de fostul ministru Al Constantinescu, în urma intervenţiilor d-lui Vintila Brătianu;

In asemenea materie nexistând recurs, chestia a rămas definitiv tranşată.

La alegerea pentru Senat care începe mâine dimineaţă, au şansă pentru oraş d. Const. Meissner, progresist, iar la ţară candidaţii partidului ţărănesc.

In cazul cînd d. Cuza va opta pentru Dorohoi, conform decretuluilege va urma a a fi proclamat deputat de Iaşi d. N. V. Stefăniu preşedintele Camerei de Comerţ şi membru în partidul conservator-progresist.

Monitorul oficial publică decretul prin care se ordonă încorporarea contingentului 1920 pe ziua de 15 Noembrie.

Totodată se afirmă din sursă bună că pe acea dată vor începe concediile pe 4, 6 şi 8 luni a unor contigente mobilizate.

In urma intervenirei Direcţiei I-a Regională Bucureşti, unde liniile sunt blocate de vagoane, Direcţia II-a Regională Iaşi a interzis, până la alte dispoziţiuni, încarcarea şi expedierea în Muntenia a tuturor mărfurilor, afară de combustibilul pentru C. F. R. şi naveta specială de combustibil Trotuş Bucureşti, vagoane cu hîrtie, făină, efecte de mutare şi Kz, cu păcură şi produse petrolifere.

Si tot aşa şi din Muntenia în Moldova.

Măcelarii s'au pus din nou în grevă. Ei au cerut să li se admită o o majorare a preţului şi în aşteptare au refuzat tăerea.

Azi pieţele au fost lipsite de carne.

Membrii comisiei interimare au fost convocaţi în, sesiune ordinară, cu începere de Luni.

Descurcaţi trotuarele!—Zilele acestea de ploae şi lapoviţă au fost un adevărat chin pentru pietoni.

Străzile desfundate, iar pe un trotuar molus care ajunge în înălţimea până la înălţimea îngrădirilor, iar de alta piatră aruncată fără nici o regulă. Aceasta piatră este asvârlită din tramvai în aşa chip că strică pereţii caselor.

Să ne gândim că tramvaiurile nu pot căra toata lumea, ca trăsuri nu prea avem şi chiar dacă ne permitem luxul acesta trebue să plătim 5 lei cursa, şi de aceia marea majoritate umblă pe jos.

Iacă odată, gândiţ-vă D-lor de la Primărie, şi descurcaţi trotuarele!?

Pensiile pentru luna curentă, se vor achita cu începere de la 10 a lunei.

Un manifest al D-lui Paul Bujor

— Noul deputat al Iaşului vorbeşte către alegătorii săi. —

Primim următoarele cu rugăminte de a le da publicităţei:

Trăiască ţărănimea noastră!

Noi, gruparea Universitară, ajutaţi de câţiva inimoşi şi bravi învăţători şi preoţi, între alţii învăţătorii Th. Sandu, din Bucium Ciobanu din Andrieseni şi Corlat din Vlădeni şi preotul Gh. Gheorghiu din Poeni, am plecat la o luptă pe care o doream demult — o luptă de trezire a conştiinţii în massele mari ţărăneşti.

Noi, avem azi, cu adevărat, un moment de mulţumire sufletească, văzând că aceiaşi ţărănime care ne-a salvat ţara de duşmanul din afară, tot ea ne va salva şi de duşmanul dinăuntru — de oligarhia care ne-a stăpânit până azi samavolniceşte.

De azi înainte avem ferma convingere că numai în ea vom găsi cinstea şi hotărârea dârză şi desinteresată în lupta de regenerare a ţării.

Ce dovadă mai strălucită a convingerei noastre decît gestul hotărât al ţărănimei in lupta electorală din judeţul nostru.

In adevăr, noi gruparea Universitară, fără nici un ajutor altul de cât curăţenia sufletului nostru — şi cât e de puternica aceasta calitate omenească — fără nici un alt ajutor, zic, am făcut o experienţă strălucită: Ne-am pus un moment — şi numai un moment — simţirea şi gândul nostru curat la unireá cu simţirea şi gândul ţărănimei. Si am fost înţăleşi. Şi nici nu se putea să nu fim înţăleşi cînd simţirea şi gîndul nostru era simţirea şi gândul ei.

Şi ca rezultat strălucit al experienţii noastre a est că, în trei centre săteşti din judeţul nostru în care timpul şi puterile noastre ne-au permis să răspîndim simţirea şi gîndul nostru, în aceste centre am obţinut, *în aceste prime alegeri cu votul Universal*, o majoritate sdrobitoare faţă de partide oligarhice.

Nici ameninţările cu jandarmul, nici siluirele cu mobilizarea alegătorilor încercate de guvern sub inspiraţia partidului liberal care de fapt guvernează azi, n'au putut înfrînge voinţa ţărănimei de a şi arăta odată tot amarul suferit de zecile ani şi de a face primii paşi pentru a-şi croi singuri o viaţă nouă aşa cum o voesc ei.

Unii din noi, o viaţă întreagă am crezut şi am susţinut că votul universal va fi salvarea ţării. Acei cari au crezut şi mai cred încă altfel, n'au cunoscut niciodată cîtă cinste şi cîtă putere de voinţă e în sînul ţărănimei noastre, putere izvorîtă din neatîrnarea ţărănimei faţă de influenţele conrupătoare ale stăpânirei.

Graţie acestei cinste şi acestei puteri de voinţă, ţărănimea noastră a făcut minunea pe care n'a făcut-o pînă acum nici o clasă socială: a înfrînt puternic, străşnicia unui guvern în alegeri şi încă un guvern de generali.

Trăiască ţărănimea noastră care singură, prin vitejia ei pe cîmpul de luptă şi-a căpătat arma de luptă în contra oligarhiei — arma votului Universal!

Trăiască ţărănimea noastră care la primul atac de azi în contra oligarhiei a ştiut să mănuiască această armă cu aceiaşi cinste şi putere cu care a mănuit arma de foc pe cîmpul de luptă!

Şi dacă glasul meu va putea pătrunde pînă la ea înaintea acestor două zile de alegeri cari se apropie pentru Senat, îi trimit toată îmbărbătarea în continuarea luptei cu aceiaşi putere şi cinste pentru izbînda susţinatorilor şi iubitorilor ei, a sincerului democrat prof. Dr PARHON, a inimosului şi apărătorului ei învăţătorul TH. SANDU şi a prea cinstitului preot GH, GHEORGHIU din Poeni.

Trăiască şi Ieşenii noştri care, însufleţiţi de sentimente curat democratice, ne-au dat o mînă de ajutor!

Să văd zorile unor zile noi şi frumoase.

PAUL BUJOR.
Profesor Universitar

✱ Mâine incep alegerile pentru Senat şi vor dura două zile, la 16 subsecţiuni de votare.

De data aceasta nu se aplică reprezintarea proporţională ci, conform decretului-lege, se vor proclama aleşi cei cu mai multe voturi.

✱ Afişăm că în şedinţa de aseară a Asociaţiunei s'a decis ca contopirea cu Cercul didactic să fie condiţionată de alcătuirea noului comitet al Cercului care se va alege Duminică 9 Noembrie (ora 3 p. m.) cu orice număr de membri prezenţi. Dacă noul comitet va înţelege să continue lăncezala celui de până acum, Asociaţiunea va lucra tot separat.

✱ Se aduce la cunoştinţă că, la Depoul de Confecţie a Casei Spitalelor Sft Spiridon din Iaşi, fiind nevoie de mai multe lucrătoare.

Doritoarele se pot adresa Epitropiei în fiecare zi între orele 9—12 a. m spre a li se da lămuririle necesare.

Plata lucrului se face pe bucată după preţurile stabilite.

✱ D. dr. Flora, medic şef al oraşului, inspectând penitenciarul central, a găsit că starea sanitară nu lasă nimic de dorit.

✱ Prin intervenţia Ligei Consumatorilor d. Mendelsohn, proprietarul marelui Cinematograf Sadoli, a admis ca la representaţiile sale să facă publicului o reducere de 50 la sută după preţurile actuale. D-sa însă face cunoscut publicului că în loc de orchestră va fi piano, asa cum se obişnueşte în străinătate şi la toate cinematografele din Bucureşti, Fapta frumoasă a d-lui Mendelsohn va fi imitată şi de ceilalţi proprietari de cinematografe, căci cu cât preţul va fi mai eftin cu atât publicul va fi mai numeros.

✱ Din cauza sărbătoarei de Sâmbătă întrunirea preoţilor, ce avea să aibă loc Vineri seara a fost contramandată.

✱ D-na Victoria Stoicescu, una din cele mai distinse doamne din societatea basarabeană, va ţine în cursul săptămânei viitoare o conferinţă la teatrul Naţional, vorbind despre: *nepregătirea femeilor pentru drepturile politice.*

✱ Părintele N cu es protereul oraşului, va oficia Duminică la hramul bisericei din Perieni.

✱ Duminică se va face sfinţirea bisericei Sf. Vasile din Tataraşi.

✱ La şcoala de gospodărie rurală „Procopie Florescu" din comuna Tăuteşti (jud. Iaşi) de sub direcţia d-lui Eugen Muşatu, sunt vacante 5 locuri pentru elevi orfani cu cursul primar terminat. Întreţinerea şi îmbrăcămintea sunt pe seama şcoalei.

✱ S'a acordat o reducere de 50 la sută pe căile ferate, invalizilor de război.

✱ Duminică 9 Noembrie c. se va oficia cu o deosebită solemnitate sfinţirea Bisericei Sft. Erarh Vasile Tataraşi din localitate strada Vasile Lupu, restaurată complect de către soţii Mina şi Constantin C. Găucă de la C. F. R. proprietar în strada Arcu Iaşi.

✱ Membrii Sindicatului artistic se întrunesc Joi pentru votarea statutelor.

✱ D. dr. Ion Jianu a fost numit medic al spitalului central din Cernăuţi.

✱ Pentru formarea Comitetului Şcolar pe lângă Gimnaziul Alexndru cel Bun sunt rugaţi toţi părinţii elevilor actuali, foştii elevi ai Şcoalei şi iubitorii de şcoală să ia parte la întrunirea ce va avea loc Duminică 9 Noembrie a. c. ora 10 dimineaţa în Cancelaria aceluiaşi Gimnaziu.

✱ *Sanatoriul perfecţionat al d-ruui Antoniu din Bucureşti funcţionează permanent cu toate secţiunile medicale şi chirurgicale. Nu se primesc bolnavi de maladii contagioase.*

Bolnavii pot fi cănuţaţi de orice medic doresc.

TEATRUL LIRIC (fost Pastia) renovat cu totul

Compania Israelită de Operetă, Dramă şi Comedii

I. GOLDENBERG & I. ASKENASY

Astăzi Joi 6 Noembrie ora 9 precis

Prea Târziu

operetă în 4 acte de Richter

Mâine Vineri 7 Noembrie „Die Leibidige Iesoimam

Parfumeria „MERCUR"

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALĂ: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)

SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Galet, Piver, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc, pansamente, perii pentru dinţi, pieptani, etc.

✱ Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara „Fedora" dramă în 6 acte de Victorien Sardou. In rolurile principale apar celebrităţile scenice italiene: D-ra Francesca Bertini, d-nii Gustavo Serena, Carlo Benetti etc.— La final: Cel mai recent număr din „Ziarul actual tăţilor insufleţite" In pauza mare Prof. Dalmed şi d-ra Yonna.

ANUNCIU. Se aduce la cunoştinţă că la Epitropia Generala a Casei Sft. Spridon din Iaşi, fiind vacant un loc de Şofeur, amatorii ce doresc a ocupa acest post sunt invitaţi a se prezenta Epitropiei cu actele în regulă ce posedă.

Stiri Telegrafice

Bulgarii obţin concesii teritoriale

HORSEA. — O telegramă sosită din Paris anunţă că importante concesiuni teritoriale in regiunea Ţarîbrod ar fi fost aprobate Bulgarilor.

Ciocnire de trenuri în Danemarca

COPENHAGA. — Duminică un expres a tamponat un tren la 7 km. de Copenhaga.

Călătoria d-lui Poincare

LION.—Dl. Poincaré va fi insoţit până la Glascow în călătoria sa în Anglia, de către dl. Pichon. De la Glascow va fi însoţit de Cambon.

Călătoria Şahului Persiei

HORSEA. — Şahul Persiei a făcut vizita oficială Comunei Londra la Guildhalu.

Lupte violente între Estonieni şi Bolşevici

PARIS.—Se comunică din Helsingfors că lupte violente între Estonieni şi Bolşevici au loc la 25 km. Sud-Vest de Peterhof.

Forţele lui Judenici s'au unit cu trupele Estoniene.

Exportul liber în Serbia

LION (transvcean). Se comunică din Belgrad următoarele:

In consiliul cabinetului intr'o şedinţă din Octembrie s'a hotărât că traficul şi exportul cerealelor să fie liber, taxa de export se va fixa ulterior. Pentru porumb, făină, cărnuri şi alte stocuri alimentare nu se vor plăti taxe vamale. Toate licenţele de export eliberate mai inainte sunt anulate.

Aprovizionarea Germaniei cu petrol american

NAUEN.— Din cercurile societăţilor de petrol Germano-Americane, se anunţă că flota încărcată, cu petrol va sosi din New-York, pentru asigurarea în Germania a unei cantităţi lunare de petrol american. Livrarea lunară pentru Germania va trece peste 50 mii tone.

Ultima oră

Până la ora când punem zlarul sub presa n'au mai sosit de cât rezultatele de la Botoşani şi Dorohoi.

La Botoşani au fost aleşi d. Octav Lupaşcu, liberal, Ramiro Savinescu, desident şi trei naţionalişti.

La Dorohoi a fost ales d. N. Stoianovici, progresist şi cinci naţionalişti.

La Dolj opoziţia a cucerit toate locurile.

INŞTINŢARE

Incepînd de Vineri 7 Noembrie **La Restaurantul Traian** PIAŢA UNIREI o ORCHESTRA compuse din cele bune elemente va delecta Onor. clientelă atît la dejun cît şi seara. Mâncăruri alese; Curăţenie exemplară, Serviciul ireproşabil; Preţuri moderate SALONUL va fi bine INCALZIT şi LUMINAT

Direcţiunea

De vânzare 2 sobe godin se încălzesc şi cu lemne str. Sfîntul Sava No. 18

De închiriat imediat, casele D-nei Măria Stere (Str. Sărie 55), compuse din 7 camere, două bucătării, odae de bae, camere pentru servitori, atenanse grădină mare. Lumină electrică şi canalizare, cariofer. A se adresa D-lui M. CARP, Păcurari 6

Da vînzare eftin un automobil «Ford» în perfectă ştare de funcţiune.— I. Rohr str. I. C. Brăteanu Iaşi.

RENUMITA FABRICA DE **CIMENT**

Portland. din Putna (Bucovina) livrează prompt. Ciment calitate superioară în butoae şi saci. A se adresa Reprezentantului General CAROL DRIMER Iaşi.

Un automobil patru locuri, un Faemomobil trei locuri, un automobil fără caroserie şi un *Autocamion „Renault"* se vinde ocazional la Banca Moldova Iaşi.

Butoaie goale

La Depozitul de vinuri al Băncei Moldova, în curtea Băncei (str. Cuza Vodă se află de vânzare 150 butoaie goale de vin în bună stare, capacitatea variind dela 400—1500 litri şi se vând cu 4 lei deca

Fabrica de tâmplărie RUDOLF SCHREINER, Şoseaua Arcu 5, caută spre angajare lucrători tîmplari.

De vânzare

imobilul din Iaşi str. Florilor No. 30 în condiţiuni avantajoase.

Informaţiuni la d-l avocat I. Serafimi str. Cuza-Vodă 35.

Banca Dacia

SOCIETATE ANONINA, IASI — STRADA STEFAN CEL MARE No. 8

CAPITAL LEI 3.000.000 DEPLIN VARSAŢI

Face ori-ce operaţiuni de bancă. Execută plăţi în ţară precum şi în toate oraşele PRINCIPALE DIN TRANSILVANIA BUCOVINA şi BASARABIA. Cumpără şi vinde efecte publice. Incasează polite.

PRIMEŞTE BANI SPRE FRUCTIFICARE, scontează polite şi cupoane, emite cecuri asupra străinătăţei şi în ţară gajează valori şi mărfuri.

Cumpără şi negociază efecte evacuate la Moscova.

SECŢIE SPECIALA DE MARFURI

CORPUL IV ARMATA
SERV. INTENDENŢEI

PUBLICAŢIUNE

De oare ce la licitaţia ţinută în ziua de 22 Octombrie 1919 nu s'a acoperit întreaga cantitate de căciuli şi cojocele necesare trupelor din Comandamentul Corpului 4 Arm. se publică pentru cunoştinţa generală că se va ţine o nouă licitaţie publică cu oferte închise în ziua de 10 Noembrie 1919 ora 10 dimineaţă, în birourile Serviciului Intendenţei C. 4. (Localul Cercului Militar Iaşi), pentru aprovizionarea a: 22000 căciuli şi 5500 cojocele.

In acelaşi zi se va ţine licitaţie publică la Divizia 8-a P. A. Cernăuţi, Divizia 8-a P. S. Botoşani, Divizia 7-a P. S. Roman, Divizia 14-a Bacău şi la Comandamentele Garnizoanelor Huşi, Vaslui, Fălticeni, Piatra-Neamţ şi Dorohoiu.

Ofertanţii vor depune odată cu oferta şi garanţia de 10 la sută din valoarea furniturei oferită, în recipisa Casei de Depuneri şi Consumaţiuni sau A-ţia Financiară.

Supra oferte sau oferte posterioare licitaţiei se vor considera ca neavenite.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—82 din legea contabilităţei publice a statului.

Caetul de sarcine cuprinzând condiţiuni e technice ce trebue să îndeplinească, furnitura şi modul de predare se poate vedea în orice zi de lucru la Serv. Intendenţei C, 4, Armată şi a Comandamentele arătate mai sus, pentru celelalte garnizoane.

Şeful Intendenţei Corpului 4 Armată
Intendent Colonel COSTINESCU

DOCTORUL

A. ANTONIU

Dă consultaţii pentru boale Interne, Nervoase, Mintale, Sifilis-Nervos, Pshyho-Physioterapie la Sanatoriul său

Str. Principile Ghica 3

(sos. Kiseleif)

— DELA 2—4 p. m. —

De vînzare un Automobil FIAT 35 H. V. cu camionetă şi caraverie Se poate vedea la Fabrica de Săpun CARMEN SYLVA Iaşi str. Nicolina 38.

Fabrica de Boiagerie

şi SPALATORIE CHIMICA din Iaşi str. Păcurari 105

Aduce la cunoştinţă onor. public clientelei sale că a redeschis FILIALA sa din STR. CUZA-VODA No. 6 unde se va servi prompt şi conştincios ca şi mai înainte.

Se caută o guvernantă Franceză, Germană sau Engleză. A se prezenta imediat Str. Alexandrescu No 3 uşa boua etaj.

Asociat care să înlocuiască patronul cunoscător în branşa articolelor de lux şi mobile, se caută pentru un mare şi vechiu magazin din Iaşi centru oraşului.

Oferte sub «Asociat» la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 33 la

ANUL XV-lea No. 3769

25 BANI NUMARUL

SAMBATA 8 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . 60 lei
ŞASE LUNI . . 30
TREI LUNI . . 20
::: ADMINISTRAŢIA :::
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23
TELEFON No. 209

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNŢURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Consultanta exclusivă a publicităţii.
Un exemplar vechiu 2 lei

Două discursuri

Siguranţa Franţei şi unitatea germană — Valoarea tratatului de pace — Critica lui Bourgeois şi replica lui Clemenceau.

Dezbaterile care au avut loc în parlamentul francez, asupra tratatului de la Versailles, au fost urmărite cu un viu interes de întreagă lume. Contribuind la lămurirea multor puncte obscure, din ele, putem intrezări ceva din situaţia confuză şi chaotică a Franţei şi a Europei în urma marelui cataclizm.

Două din cuvântările ţinute în faţa senatului, acea a lui Bourgeois şi acea a lui Clemenceau, au în această privinţă o înaltă semnificaţie.

Deşi cu temperamente complect diferite, aceşti doi barbaţi de stat reprezintă împreună cu bătrânul Ribot, în faţa unui Briand, Viviani, Barthou sau Albert Thomas, o generaţie mai veche cu toată greutatea unei vaste experienţi şi a unui trecut bogat în servicii aduse republicei.

Niciuna din cele două cuvântări nu respiră optimizmul; totuşi între ele e o deosebire însemnată de nuanţe.

Bourgeois găseşte insuficiente garanţiile pe care din punct de vedere politic tratatul le oferă Franţei.

Şi e destul de caracteristic, că acest barbat cunoscut prin spiritul său larg şi liber regretă alături cu campionii naţionalizmului francez, că aliaţii nu s'au atins de structura politică a Germaniei şi n'au încercat să sfărîme unitatea ei, făurită de Bismarck. Nemulţumirile statelor federale, vechea ostilitate a Bavariei, a Hanovrei a provinciilor rhenane împotriva militarizmului şi a birocraţiei prusiane, trebuiau exploatate.

Dacă aceasta nu s'a făcut, Franţa trebue cel puţin să împiedece cu orice preţ acţiunea germană în nenorocita Rusie ca şi în Orient, sprijinind statele mici şi libere cari au luat succesiunea monarhiei habsburgice. Conduse şi unite sub auspiciile ei, aceste state pot forma în calea presiunei germane, o solidă barieră.

In privinţa îndeplinirei de către Germania a obligaţiilor financiare şi a sarcinelor impuse de tratat, Bourgeois se arată sceptic. Armatele aliate vor ocupa provinciile rhenane 15 ani, dar dacă după acest termen Germania va refuza să plătească, pentru a o executa va întreprinde Franţa oare un nou război? In această chestie ca şi în acea a controlului dezarmarii, el nu aşteaptă ceva decît de la Liga naţiunelor care va trebui să organizeze o forţă executivă internaţională.

Pentru pacifistul Bourgeois care a prezitat odinoară în chip strălucit conferinţa dela Haga, această instituţie reprezintă realizarea unui vis scump şi marea speranţa a viitorului. Clemenceau a aparat cu vigoare faţă de Bourgeois opera imperfectă a congresului. Eo iluzie să se creadă că unitatea germană ar fi putut fi atinsă. De cîteori Franţa s'a bizuit pe diviziunile intestine care existau între diferite state germane ea a fost crud înşelată. Bavarezi, Rhenani, Prusieni sau Saxoni, se critică şi vorbesc rău unii de alţii, dar fac totdeauna front străinului în ceasul de cumpănă. Unitatea germană îşi are izvorul în adîncul conştiinţei unui întreg popor, e o forţă morală pe care loviturile materiale n'o pot distruge. Impotriva anexiunei ţinuturilor germane pînă la Rhin s'au pronunţat Anglia şi America care în schimb au oferit drept garanţie Franţei, alianţa lor.

In privinţa Ligei Naţiunelor, deşi o priveşte cu indulgenţă, ca o întreprindere care merită să fie încercată, Clemenceau e departe de a împărtăşi speranţele lui Bourgeois.

Cu o vervă scînteetoare şi o ironie crudă el evoacă instictele de dominaţie, atavizmul sanguinar şi războinic care însufleţeşte încă popoarele, arătînd pe unii membri din Liga Naţiunilor care cu pistolul în mână se pîndesc deja.

In faţa poporului german care, oricare ar fi defectele lui, rămîne o massă compactă de 60 milioane, massă disciplinată, instruită, activă şi pe care nici o putere omenească n,o poate şterge de pe harta Europei. Franţa nu se poate sprijini în viitor decît tot pe proprii ei fii. Si dacă ceasul decadenţei n'a sunat pentru dînsa, ca pentru popoarele civilizate ale lumei antîce odinioară, a lupta pentru creşterea natalităţei, rămîne prima datorie a generaţiei de astăzi. In realizmul său brutal şi trist, discursurile bătrînului prim ministru cuprind pentru poporul francez o lecţie de curaj şi de energie. Va fi ea oare ascultată?

OCTAV BOTEZ

Câte-va NOTE

Ce n'ar da d Tanase Gheorghiu ca pentru aceste două zile alegătorii să-l confunde cu celalt d. Tanase socialist

Lucrul atît de mult i ar conveni în cît s'ar face Tanase cînd ar constata confuzia alegătorilor.

*

„Evenimentul" vorbeşte în ale sale dări de seamă despre alegerile din Iaşi de voturile întrunite de lista Tanase.

Pe lîngă că ziarul democrat se face Tanase că în realitate partidul socialist avea cap de listă pe d-l dr. Ghelerter, mai invederează că foarte greu se adoptează noulor cerinţi ale vremei.

*

Curioasă situaţie mai are şi d. Oswald Teodoreanu.

E pe lista naţionalistă pentru alegerile de la Senat şi totuşi alegătorii evrei îl socotesc al lor şi-l vor vota.

Şi au dreptate. Oswald Teodoreanu nu şi schimbă firea şi asta-i principalul.

BLANZY

INSEMNARI

Chemarea libertăţii şi democraţiei

Poporul românesc începe a-şi dovedi o priceperе; o bravură şi un personalism mai accentuat decît putea să bănuiască cel mai îngăduitor optimism democratic. In orice caz toţi aceia care deplîngeau inerţia şi indiferenţa totală a ţărănimei noastre, în chestiunea cetăţenească, au căpătat o mare dezminţire, aşa cum am că pătat-o şi noi în această ordine de idei. Şi din parte-ne mărturisim cu o vie satisfacţie bucuria înfrîngerei, după cum suntem siguri că orice democrat adevărat va constata cu plăcere înşelăciunea părerilor lui faţă de realitatea lucrurilor, care dovedeşte că în acest prea răbdător norod există, în apreciabil grad, sănătatea morală şi forţa civică a exprimărei independente şi conducerei proprii

Rezultatul alegerilor pentru Cameră — cu toate defectele inerente inexperienţei ţărănimei noastre, şi primei funcţionări a votului obştesc — este cu adevărat grandios, mai ales în sensul că tradiţionala „zestre guvernamentală" sătească e pe cale să dispară.

Raportându-ne strict la situaţia specială de astăzi constatăm în primul rând că alegătorul român a pălmuit cu toată îndârjirea lui de om necăjit, Teroarea liberalo-militaristă, brutalitatea stărei de asediu, imoralitatea cenzurei şi întregul regim excepţional care abrutizează spiritul obştesc.

Revolta surdă a conştiinţei cetăţeneşti, în faţa dictaturei întronată în mod sadic în România—atunci cînd întreaga lume se dezvoltă zorind în numele libertăţii—s'a manifestat cu o desăvîrşire cu atît mai elocventă cu cît aceasta s'a întîmplat sub ameninţarea baionetei—temutul argument electoral al brătienilor.

Independent de orice indicaţiune asupra combinaţiilor viitoare de guvernământ, subliniem că în primul loc că rezultatul alegerilor este un avertisment urgent al ţărei îndreptat acelor care au încadrat în margenile absolutismului destinul unui neam.

Cuvântul reprezintanţilor democraţiei sociale româneşti a fost binecuvântat de votul poporului. S'a cerut cu hotărâre demobilizarea, pacea definitivă, libertatea publică, pacificare socială prin amnistia imediată.

Prăbuşirea liberalilor în alegeri înseamnă comanda publică pestru normalizarea vieţei politice în mediul liber şi constituţional inerent civilizaţiei moderne.

Şi glasul poporului face lege!

RENOVATUS

VIAŢA POLITICA

Curentul a fost pretutindenea acelaş

Rezultatele noui tot defavorabile liberalilor — Cifre şi date caracteristice —

Pînă Joi seara, orele 12, cînd scriem prezentele rînduri, nu se cunoscu la Iaşi de cât rezultatele din judeţele Dorohoiu, Botoşani, Vaslui, Tutova, Fălciu, Tecucîu, Bacău, Neamtz, Suceava Covurlui, Brăila, R. Sărat, Putna, Buzeu Ialomiţa, Romanaţi, Tulcea şi Constanţa.

Chipul în care sunt redate rezultatele, chiar din aceste câteva judeţe, face dificilă afirmarea precisă a nuanţelor cărui aparţin toţi cei aleşi.

Ceea ce frapează este faptul că în unele judeţe, cum e Putna, lipseşte numele d-lui Săveanu printre cei aleşi. Tulcea nu indică dacă aleşii sunt liberali sau opozanţi, dar se poate lesne face deducţia, când constaţi că lipseşte, printre cei aleşi, de pildă numele d'lui Alex. Mavrodi, dirrctorul ziarului „Viitorul" care a candidat aci.

La rubrica informaţiilor cetitorii găsesc exact numele aleşilor din fiecare judeţ mai sus notat. Gruparea lor, pe culoare politică arată precum urmează:

La Iaşi: 3 liberali, 2 naţionalişti, 1 conservator progresist, 1 poporanist. La Dorohoi: 5 naţionalişti, 1 conservator progresist. La Botoşani: 2 liberali, 1 liberal desident, 2 naţionalişti, 1 conservator progresist. La Suceava: 4 naţionalişti, 1 liberal. La Roman: 2 liberali, 1 progresist, 1 poporanist. La Bacău 3 liberali, 2 progresişti, 2 naţionalişti, 1 poporanist. La Neamtz, 4 liberali, 1 naţionalist. La Tecuci 5 opozanţi La Tutova: 3 liberali, 1 opozant. La Buzău 4 liberali, 5 opozanţi. La Constanţa 4 liberal, 3 opozanţi. La Rămnicul-Sarat 1 liberali şi 4 opozanţi. La Putna, 2 liberali 5 opozanţi. La Covurlui 3 liberali 5 opozanţi, La Brăila 4 liberali, 2 opozanţi. La Tulcea 5 opozanţi, 1 liberal. La Romanaţi 6 liberali 2 opozanţi. La Ialomiţa 6 liberali, 2 opozanţi. La Fălciu 2 opozanţi. La Vaslui 4 liberali.

Pe de altă parte din Bucureşti se mai anunţă:

Teleorman 9 opoziţi 1 liberal. Gorj 4 liberali 3 opoziţie. Vlaşca 2 liberali, 6 opoziţie. Prahova 6 liberali, 7 opoziţie. Dîmboviţa 7 opoziţie 1 liberal, Dolj 5 liberali, 6 desidenţi, 3 naţionalişti, 1 progresist. Argeş 7 opozanţi 1 liberal.

In total 112 opozanţi, 81 liberali, din rezultatele cunoscute pînă acum.

*

Dar nu numai rezultatele exprimate sunt edificatorii ci şi cele neexprimate. In genere comunicările oficioase nu prea vorbesc precis de înscrişi, votanţi şi anulate. Două oficii dau însă şi în această privinţă cifrele şi cetirea lor indică clar enorma popularitate a d'lui general Averescu la ţară şi cu ce sfinţenie a fost ascultat cuvîntul său de ordine, in materie de anulare.

Intr'adevăr, în Romanaţi sunt inscrişi 41.592. S'au prezentat la vot 31152. Anulate se cifrează la 14,941. Jalomiţa e şi mai caracteristic in această privinţă. Jnscrişi 41,250; Votanţi 88,254. Anuiate 19,431.

Se mai poate oare tăgădui că în rîndurile ţărănimei există astăzi o conştiinţă cetăţenească.

REZULTATUL ALEGERILOR

O revoluţie politică — Infrîngerea liberalilor şi greşala opoziţiei —

Până la o mai amplă analiză a rezultatului alegerilor, şi a consecinţelor ce decurg nu ezităm cînd afirmăm că sîntem în prezenţa unei adevărate revoluţii politice.

Nici liberalii, nici opoziţia n'a cunoscut starea reală a spiritului popular. Căci dacă ar fi cunoscut-o, cei dintâi n'ar fi impins lucrurile pînă unde le-au împins, iar cei din urmă ar fi cucerit puterea pe calea strict constituţională şi am fi trăit în fine ceasul sfânt în ţara Romînească în care guvernul ar fi fost în adevăr expresiunea voinţei naţionale.

*

Incontestabil că opoziţia are dreptul să se bucure de înfrîngerea liberalilor, cu atît mai mult cu cît această înfrîngere este fructul luptei unei mici părţi din opoziţie. Dar nu este mai puţin adevărat că dacă ea participa la alegeri, astăzi criza politică ce frămîntă ţara, ar fi fost sfîrşită şi legalitatea întronată.

Pe cînd aşa, alegerile de acum nu hotărăsc decît în privinţa unui singur lucru şi anume, că ceia ce s'a hotărît să urmeze guvernul de generali nu va mai putea avea loc. Rămîne însă deschisă întreaga chestiune a succesiunei actualului guvern şi apare un factor nou, componenţa noului constituante care îngreuiază situaţia şi face să se vorbească, de către liberali chiar, de provizoratul acestei Constituante. Cît despre opoziţia averescano-takistă şi socialistă, ori cît este de mulţumită de răpunerea liberalilor, nu poate să nu vorbească şi ea de acest provizorat.

*

In ţară s'a dovedit o conştiinţă cetăţenească ce nu poate să nu umple de bucurie sufletele acelora care dezasperasera de docilitatea acestui popor.

Dar această conştiinţă trebue să fie pusă în serviciul cauzelor bune. Ea trebue să servească pentru stîrpirea samavolniciilor, satrapismului şi teroarei, şi nici decum de a introna o altă forma de teroare.

De pinde de partidele de ordine ca în acest sens fie canalizată conştiinţa cetăţenească, să înţeleagă aceste partide învăţămintele ce decurg din actualele alegeri şi să facă cele necesare imediat cît mai este timp.

Mâne va fi prea tîrziu!

O nouă şi injonctivă notă a aliaţilor

Textul notei prin care ni se cere — un răspuns clar şi imediat —

Ziarele din Bucureşti publică textul noue note ce ne a fost adresată de consiliul suprem Cuprinsul ei este aşt-fel în cît face de prisos or-ce comentarii:

„La nota consiliului suprem din 12 Octombrie privitoare la chestia minorităţilor, a rechiziţiilor şi situaţiunei dela Budapesta, guvernul român nerăspunzând nimic, consiliul a adresat următoarea nouă notă:

Consiliul suprem a hotărât să însărcineze pe miniştrii aliaţi din Bucureşti să notifice fără nici o întârziere guvernului român că a fost urât impresionat de faptul că generalul Coandă trimes în mod special la Paris de noul minister a sosit fără a aduce răspunsul României la ultima comunicare a Puterilor, sub pretext că ministrul Italiei nu făcuse demersul in acelaşi timp cu reprezentanţii Franţei, Angliei şi Statelor Unite.

Consiliul suprem exprimă dorinţa formală de-a obţine în termenul cel mai scurt un răspuns net şi positiv de la guvernul român asupra punctelor în litigiu, situaţia din Ungaria cerând hotărâri grabnice pentru a restabili o situaţie normală necesară siguranţei Europei centrale.

Principalele puteri aliate şi asociate nu pot admite prelungirea negocierilor dilatorii cu România asupra chestiunilor puse la 12 Octombrie

Informaţii

— Detaliile pe care le aduc ziarele cu privire la rezultatul scrutinului din Capitală, arată o stare de spirit care nu dezminte intru nimic prevederile în privinţa sentimentelor ce domină Bucureştii. Este fără precedent că, deşi candidaţii socialişti au declarat că se retrag şi la clubul lor s'au depus 10,000 de certificate de alegători totuşi din numărul voturilor întrunite de partidul socialist din Capitală, rezultă că vor fi proclamaţi cel puţin trei candidaţi.

Ceia ce e surprinzător şi caracteristic în acelaşi timp este că în unele centre rurale socialiştii stau în fruntea voturilor.

Lista indpendentă, Clopotul" întruneşte 54,904 voturi faţă de 36,521 voturi obţinute de liberali in judeţ, iar socialiştii 21,212 voturi.

La Ploeşti rezultatul este şi mai caractcristiş, căci socialiştii care s'au obţinut de la alegeri au căpătat totuşi un număr de trei deputaţi.

— La Argeş a fost aleasă lista ţărănească în frunte cu d. Gr. Coandă, acel inculpat de complot contra Regelui.

Toţi comercianţi din Iaşi care nu s'au înscris până acum în listele electorale pentru Camera de Comerţ, fie din lipsa de timp fie de frica unor dificultăţi ce eventual le-ar întâmpina, sunt înştiinţaţi pe această cale că redacţia ziarului „Opinia" se pune la dispoziţia lor de a le face acest serviciu în mod gratuit.

Nu se vor prezenta decît numai cererea de înscriere netimbrată şi biletul de patentă.

Printre cei aleşi la Bacău se află şi d. Borcea, profesor universitar din Iaşi, şi membru al partidului ţărănesc de sub conducerea d-lui Paul Bujor.

Printr'un comunicat a ministerului de industrie şi comerţ se dezminte categoric ştirea că guvernul ar avea intenţia să permită exportul grîului.

Ziarele din Capitală se cred în măsură de a afirma ca Sîmbătă. în ajunul alegerilor, Regele a promis formal d-lui I. Flondor că alegerile se vor amîna.

x In curând va reapare în localitate „Gândul liber" revista de cultură şi politică generală scrisă de Teodor Răşcanu (fas cicola pe lunil Sept. şi Oct.)

România şi Serbia

nu vor putea semna pacea cu Bulgaria, dacă nu semnează pacea cu Austria

PARIS. — Deciziunile luate de consiliul suprem la observaţiunile bulgare privitoare la protecţia minorităţilor reprezintă o acceptare a concepţiei delegaţiunei inamice. Bulgaria a declarat că este gata să accepte normele ce'i s'au propus, cu atât mai mult că sunt deja prevăzute în legislaţia ţ*rei, dar a observat că pe cîtă vreme se stipulează la articolul 46 din tratat că Grecia se obligă a accepta dispoziţiunile prescrise de aliaţi pentru protecţia minorităţilor în teritoriul grecesc, nu există o abligaţiune identică pentru Romînia şi Jugo-Slavia cari au refuzat pînă acum să iscălească orice convenţiune pentru protecţia minorităţilor. Bulgarii exprimau deci dorinţa că în acelaş timp cu tratatul bulgar, Jugo-Slavia şi România să fie învitate a iscăli angajamente precise pentru protecţia minorităţilor bulgare care să echivaleze cu acele pe cari le iscăleşte Bulgaria pentru protecţia minorităţilor alogene.

Consiliul a recunoscut temeiul acestei cereri bulgare şi după o lungă discuţie a adoptat o soluţie ingenioasă : fără a însera clauze speciale în tratatul bulgar, *a hotărât ca atât România cât şi Jugo-Slavia să fie avizate oficial că nu vor putea semna tratatul cu Bulgaria dacă nu vor fi semnat întâi tratatul cu Austria împreună cu convenţiunile pentru protecţia minorităţei fixate în acel tratat.*

ARDELENII şi SOCIALISTII. Pe cînd în vechiul regat presa liberală atacă cu ultima înverşunare pe socialişti, pe care nu-l mai scoate din partidul lui Ilie Moscovici, d r Ghelerter şi tovarăşului Rackovski ardelenii regretă adînc abţinerea socialiştilor şi fac tot ce le este cu putinţă pentru a obţine o reconciliare cu aceştia.

Dăunăzi am arătat cum d. Suciu, acela care prin atitudinea lui a provocat retragerea socialiştilor din Adunarea Naţională din Sibiu, a făcut pe mersuri pentru o împăcare cu d-nii Flueraş şi Jumanca.

Astăzi d. Goldis, prin intervievul din „Isbînda", urmăreşte acelaşi lucru şi face cele mei plate avansuri socialiştilor. D-sa crede chiar a fi găsit formula pe baza căreia socialiştii ardeleni ar putea intra în actuala constituantă.

Din cele ce cunoaştem noi în privinţa hotărîrei comitetului executiv socialist, suntem în măsură de a afirma că acest partid va considera ca o chestie de onoare dizolvarea actualei Constituante. Nu numai că socialiştii nu vor candida la aleăeri parţiale, dar chiar cei 7 socialişti aleşi contra voinţei lor, nu vor calca pragul noului Constituante.

Printre certificatele de alegători depuse la clubul socialist din localitate s'au constatat 10 alegători care avea între 3 şi 5 cărţi de alegători,

Cu toate că socialiştii s'au retras din alegeri, au obţinut totuşi în Iaşi, aproape 6000 de voturi.

De astăzi dimineaţă a început votarea pentru alegerile de Senat.

O mare afluenţă de alegători la toate secţiile.

Judecînd după curentul din oraş ar fi îndreptăţit prognosticul că vor fi aleşi d-nii d-tor Manicatide, Cost. Meissner şi Osvald Teodoreanu,

In judeţ se pare că secerea d-lor Parhon, Sandu şi preot Gheorghiu este foarte mult votată in unele secţiuni.

In privinţa bezultatului dela Iaşi., pe baza reprezintărei proporţionale, au fost aleşi conform calculelor, în următoarea ordine a expresiunei masei electorale : d-nii G. Mîrzescu (39223), A. C. Cuza (27864 Eug. Herovanu 19611), Paul Bujor (17609) Lascar Antoniu (15880), Preot Ţincoca (13932) şi C. Toma (13074).

Supleanţi urmează a fi proclamaţi un liperal, un naţionalist, un ţărănist şi un progresist.

Ministerul de Justiţie a întrebat pe d. Lambrino, procuror, dacă ar fi dispus să accepte locul de judecător de instrucţie, devenit liber prin demisia d-lui Aslan.

Rezultatul dela Bacău a fost greşit redat de unele ziare. In mod exact el sună : aleşi Cristoveanu, Mîrzea şi Racoviţă liberali, Chica-Comăneşti şi Cancicov progresişti, Nădejde şi Chiriac naţionalişti şi Borcea Profesor universitar partidul ţărănesc,

x Duminică 9 Noembrie, ora 4 p. m., va avea loc adunarea Generală a Soc. „Pâinea Saracilor" la Universitate, în Amfiteatrul de Fiziologie. La ordinea zilei :

Darea de samă despre activitatea Societăţii pe anul 1918-1919 şi descarcarea Comitetului de gestiunea anului financiar 1918-1919.

D-le membre cotizante şi toate persoanele ce se interesează de această Societate, sunt rugate de a lua parte la această şedinţă.

x Ministrul de interne, a invitat Prefectura de poliţie, de a'i înainta lista noilor aleşi, cu indicaţie, pentru fiecare dacă are sau nu cameră de locuit în capitală.

Faţă de criza de locuinţe în capitală, ministerul a luat măsuri, a se rezerva camere pentru membrii Adunărei Deputaţilor şi a Senatului.

x La Odessa funcţionează tribunalele marţiale care prigonesc mai ales pe evrei.

Denikin a hotărât să emită şi el monedă de hârtie.

x Inmormântarea rămăşiţelor pământeşti ale regretatei Maricica Pella, soţia d-lui căpitan Pella, va avea loc mâine, la ora 3 după prânz

x Direcţiunea şcoalei comerciale superioare din localitate, roagă pe foştii profesori, pe foşti elevi, pe părinţii elevilor, cum şi pe orice persoana ce se interesează de bunul mers al învăţământului. a se întruni la şcoală (Strada Alexandri 5) în adunare generală, în ziua de Duminică 9 Noembrie stil nou, ora 4 p. m., pentrn alegerea a doi membri şi un censor în Comitetul şcolar.

x Camera de punere sub acuzare are a se pronunţa azi, cu privire la cererea de liberare formulată de cei arestaţi în afacerea fraudelor de la gară.

x Ministerul de justiţie a aprobat ţinerea unai seziuni extraordinare a curţei cu juri din localitate.

In această seziune, între altele, se va judeca şi procesul bandei Bilici.

x Ministnul de interne a aprobat prelungirea sesiunei ordinare a Consiliului judeţian. Consiliul va fi convocat în cursul săptămânei viitoare.

x Bătrânul teoreticiaa socialist, C. Dobrogeanu-Gherea a sosit in Capitală, venind din Elveţia.

x In cursul lunei curente, se va judeca de Curtea Marţială din Chişinău, un nou proces de propagandă bolşevică, sunt inplicaţi 6 inşi

x Incărcările de mărfuri pe liniile principale au fost oprite. Trenurile de marfă vor fi deocamdată utilizate numai pentru transportul de cărbuni şi alimente de prima necesitate.

x In zilele de 8 şi 9 Noembrie se va ţine la Bucureşti un congres al lucrătorilor tipografi, cu delegaţi din toată România Mare.

x Din cauza epidemiei de holeră care bântue in Polonia, graniţa Bucovinei a fost închisă, permiţându-se trecerea numai prin punctul Nepolăcăuţ.

x Printr'un jurnal al consiliului de miniştri se permite introducerea in vechiul regat a animalelor de orice categorie din ţările alipite.

x M.S. Regina se va înapoia în ţară in cursul lunei Noembrie.

Sanatoriul perfecţionat al d-rului Antoniu din Bucureşti funcţionează permanent cu toate secţiunile medicale şi chirurgicale. Nu se primesc bolnavi de maladii contagioase

Bolnavii pot fi cănuţi de orice medic doresc.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara „Fedora" dramă în 6 acte de Victorien Sardou. In rolurile principale apar celebrităţile scenice italiane : D-ra Francesca Bertini, d-nii Gustavo Serena, Carlo Benetti etc. — La fine : Cel mai recent număr din „Zarul actual tăţilor insufleţite" In pauza mare Prof. Dalmed şi d-ra Yonna.

Fabrica de Bolangerie

şi SPALATORIE CHIMICA din Iaşi str. Păcurari 105

Aduce la cunoştinţă onor. public clienteisi sale că a redeschis FILIALA sa din STR. CUZA-VODA No. 6 unde se va servi prompt şi conştiincios ca şi mai înainte.

CINEMA ELISABETA

ASTĂZI IN MATINEURI ŞI SEARA

FEDORA DRAMA IN 6 ACTE

cu d-ra FRANCESCA BERTINI

şi GUSTAVO SERENA

In pauza Prof. DALMED şi dra. YONNA

Orchestra mărită.

Stiri Telegrafice

Probleme nerezolvate

— La Conferinţa Păcii —

LYON.—Există unele probleme rămase fără soluţiune, de exemplu :

Soarta Turciei, problema rusă, pacea cu Ungaria, regularea chestiei adriatice, **semnările în suspensiune ale tratatului din Saint-Germain de către Jugo-Slavia şi România,** *frontiere e orientale polone şi soarta Galiţiei, tratatele particulare cu Grecia, Jugo-Slavia şi* **România pentru protecţia minorităţilor.**

PROBLEMA UNGARA !...

—Comisia europeană dunăreană—

LION. (Extrem orient) — Consiliul Suprem a luat cunoştinţă despre raportul lui Sir Clerk, privitor la situaţia din Buda Pesta şi a examinat problema Ungară. Nimic n'a fost hotărât. Consiliul a acceptat ca „Comisia europeană dunăreană" să fie reprezentată, în conferinţă, după cum prevede articolul 349 din tratatul de Pace.

Refuzul Americei de a participa la blocada Rusiei

NAUEN. - Ziarele americane comunică ştirea că Statele Unite resping ideia de a participa la blocada contra Rusiei sovietice şi vor aproviziona Petrogradul cu alimente.

Ciocnire de trenuri!

— Morţi şi răniţi —

LION.—Expresul orient a fost tamponat de rapidul din Geneva. Sunt 27 morţi şi 100 răniţi.

Sârbii ocupă Macedonia

NAUEN. — Trupele jugo'slave execută actualmente ocuparea teritoriului din Macedonia acordat sârbilor de către conferinţa de pace.

Clemenceau la Strassburg

PARIS. — Discursul lui Clemenceau la Strassburg a provocat un entuziasm de nedescris. 3000 auditori au intonat Marsilieza.

Acord între Finlanda şi Colceak

NAUEN. Guvernul finlandez ar fi încheiat o învoială cu Colceak, după care acordînd câştig teritorial Finlandei, promite cât de curînd ofensiva contra Bolşevicilor.

Inaintarea bolşevicilor

NAUEN. După ştirile ministerului de războiu englez, bolşevicii ar fi înaintat contra localităţii Kerson.

Dela Consiliul societăţei Naţiunilor

LION. Consiliul suprem a decis prima întrunire a Consiliului societăţii naţiunilor.

Acest consiliu va trebui convocat de preşedintele Wilson. Consiliul societăţii naţiunilor trebue să procedeze imediat la mai multe numiri, cu deosebire a membrilor comisiei de alimentare a teritoriului Saarului. Parisul a fost desemnat la sediu al primei întruniri a Consiliului.

Ultima oră

Până la ora când punem ziarul sub presă, nu se cunosc rezultatele alegerilor pentru Cameră din 11 judeţe între care şi Ilfovul.

Din datele oficiale rezultă că până acum au reuşit în 23 judeţe 100 opozanţi şi 74 liberali.

Prognosticul, după comunicările neoficiale de până acum, este că şi în Capitală şi în celelalte judeţe proporţia se va menţine aceiaşi, dacă nu cumva va fi şi mai favorabilă opoziţiei. Astfel este sigur că din 23 reprezintanţi cât alege Ilfovul, liberalii vor avea maximum 8 locuri.

A. SCHULLER

Filiala IAŞI Str. Ştefan cel Mare 63

(fost magazinul Mayer Goldştein)

A pus în vînzare un mare stoc de mărfuri :

GHETE box şi chevreaux bărbăteşti	160 lei
Pantofi dame . .	100 „
Costume gata bărbăteşti	250 „
Cafea Sautos şi Rolet .	15 kgr.
Orez	9 „
Sardele . .	5, 6.25, 7.25 cutia
Săpun . . .	10—14 kgr.
Talpă . . .	38—48—43 „
Toval . . .	70—83 „

EN GROS şi EN DETAIL

INŞTIINTARE

Cu învoirea autorităţilor româneşti, luni la ziua de 28 Oct —10 Noem. a.c. la ora 10 dim. în localul Arhivei Ruseşti din str. Sărăriei No. 4. Cazarma Regimentului 4 vânători se va vinde o cantitate de hârtie scrisă în greutate de peste 2000 kgr 8 maşini de scris stricate, 1 maşină de contabilitate, un aparat telefonic, 1 drug de fier şi alte lucruri.

Toate lucrurile se pot vedea în fiecare zi de lucru, de la ora 9— 12 a. m. adresându-se ofiţerului rus de serviciu care va fi de serviciu la Arhivă.

Creditul Urban din Iaşi La 11, 12 şi 13 Noembrie 1919, se va face a 74-a tragere la sorţi a scrisorilor conform art. 53 din Legea Creditelor Financiare şi art 122 din statute.

Domnii detentori de scrisori sunt rugaţi a asista la tragere, care va avea loc la sediul Societăţei, Palatul Creditului, orele 15 (3 p. m.) în prezenţa Consiliui de Administraţie şi Comisarului Guvernului.

DIRECŢIUNEA

SALA GELTZER

Sâmbătă 8 Noembrie ora 8 3/4 Seara va avea loc o

Şezătoare literară Muzicală

organizată de Dl. D. Herşcovici cu concursul Drelor. Ella Gross şi Stella Zilberman şi a Dlor. Euric Furtună, W. Fincelştein şi S. Cerbu.

CONFERINŢA, POIEZIE, MUZICA

Intrarea 5 lei de persoană

ANUNCIU

De vânzare : una pereche haine aproape noi at fă neagră una pereche cizme ruseşti. una pereche ghete de damă, un sac de voiaj de piele şi una jachetăde postav negru.

Str. Carol 9 în fiecare zi la ora 11—5.

Nicolae Gheorghiade

AVOCAT

S'a mutat în str. S-tul Sava 11 Iaşi

De închiriat imediat, casele D-nei Maria Stere (Str. Sărărie 55), compuse din 7 camere, două bucătării, odae de bae, camere pentru servitori, atenanse grădină mare. Lumină electrică şi canalizare, cu loţer. A se adresa D-lui M. CARP, Păcurari 6

Da vînzare eftin un automobil «Ford» în perfectă ordine de funcţiune.— I. Rohr str. I. C. Brătianu Iaşi.

RENUMITA FABRICA DE CIMENT

Portland. din Putna (Bucovina) livrează prompt, Ciment calitate superioară în butoae şi saci. A se adresa Reprezentantului General CAROL DRIMER Iaşi.

TEATRUL LIRIC (fost Pastia) renovat cu totul

Compania Israelită de Operetă, Dramă şi Comedii

I. GOLDENBERG & I. ASKENASY

Astăzi Vineri 7 Noembrie ora 9 precis

Die Leibidige Iesoimăm

operetă in 4 acte

TEATRUL NAŢIONAL

Compania Lyrică AVRAM NICOLAU

ULTIMA REPREZENTAŢIE

— Luni 10 Noembrie ora 8 1/3 celebra operetă —

VIOLONISTUL

operetă in 3 acte de Ed. Eysler

cu : Mărioara Cinski, Ana Grand, Gina Hermeziu, L. Ionescu, D-nii : V. Rabega, N. N. Ciucurette, L. Kalmusky, L. Rădulescu

ANUL XV-EA NR. 5770

ABONAMENTE:
UN AN . . . 60 LEI
SEMESTRU . . 30 „
TREI LUNI . . 20 „

ADMINISTRAȚIA
IAȘI — STR. GR. MARMOROU 23

25 BANI NUMĂRUL

DUMINICA 9 NOEMBRIE 1919

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Se primește la
AGENȚIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
IAȘI — STR. GR. MARMOROU 23
Concesionară exclusivă a publicității
Condițiune foarte ieftină

UNDE-I DEMOCRAȚIA ?

Regimul războiului, în care „am fi putut rămânea neutri, fără să ne primejduim revendicările naționale", regimul cimitirilor de exantematici și al stâlpilor de execuție, regimul aventurei de peste Nistru și dela Budapesta, regimul beciurilor de poliție secretă, regimul turpitudinii, regimul teroarei, — s'a prăbușit înfășit cu zgomot. De asupra lui se înalță stâlpii spînzurătorilor, în care atârnă leșurile candidaturilor sinistre.

Regimul liberal a ridicat împotrivă-i țara sângerândă și săracă,— și n'a primit decât voturile odăeșilor dela Brigăzile de Siguranță, ale morților cărora trompeta d-lui Văitoianu le-a sunat „adunarea !" și ale oamenilor slabi de înger, pe care i a intimidat teroarea sau i-a ademenit banul...

Rezultatul alegerilor a produs o explozie de bucurie dela un capăt la altul al țării: au jubicat acei cari ani în șir au suferit teroarea liberală, care și-au irosit viața zădarnic...

Dar au jubilat și acei cari trec peste ușoarele satisfacțiuni ale răzbunării,— au jubilat într'o privință democrații, cari văd, înfăș rșit masele mari ale poporului participând la viața publică cu'n larg spirit de independență.

După prima exultare de bucurie însă, când luăm în mână creionul și facem câteva simple socoteli,— sufletul nostru se întunecă.

Poporul a știut dela cine să se întoarcă, dar nu prea știe către cine să se îndrepte.

Experiența votului universal ?

Intr'adevăr...

Privind compunerea viitorului parlament, regretăm profund absența socialiștilor. Aceștia dacă nu s'ar fi abținut, ar fi putut întoarce spre stânga viața politică a țării. Ei ar fi exercitat un control aprig. Socialiștii ar fi făcut judecata trecutului, *așa cum trebue*, și ar fi fluturat pe dinaintea guvernelor reacționare sabia dreptății de mâne.

Regretăm apoi prezența naționaliștilor. Parlamentul României Mari mișună de pitecantropi. Naționaliștii sînt mai reacționari decît liberalii și în izbucnirea instinctelor lor elementare, ei nu cunosc măcar frâul considerentelor externe.

Regretăm, de asemeni, succesul unor grupări dubioase, — care însă, în nici un caz ,nu vor fi democrate.

Trecînd în revistă partidele cu mandatari în parlament, observăm că democrația ar fi reprezentată numai de partidul țărănesc, care — cu mici excepții — este lipsit de oameni politici. Dar democrația țărănească are un caracter conservator, șovin și antisimit. Și să ne explicăm ; ne gîndim numai la învățătorii și, mai ales la preoții care dau nuanța antisemită a partidului țărănesc.

In aceste condiții, ne întoarcem cu spaimă privirile împrejur : unde-i democrația radicală, socialistă ?...

Această democrație nu i în parlament.

In parlament sunt mai multe partide și grupări de dreapta, unele de treabă, altul demagoge sau venale. Parlamentul însă n'are stângă: e un parlament ciung.

In cazul cînd această adunare legislativă va funcționa, — cine, oare va grupa diversele partide din parlament ?

D. Brătianu ?

D. Maniu ?

In fața bucuriei noastre, apare iarăși spectrul d-lui Brătianu. Poate-i numai o părere. In orice caz spectrul nu mai are ghiaro..

Democrația adevărată va începe, desigur o luptă aprigă în afară de acest parlament, contra lui.

Strîngeți rîndurile !

M. SEVASTOS.

Câte-va NOTE

Este de văzut dacă imensele anulări vor avea cel puțin de efect anularea alegerilor de astă-zi.

*

Se credea la început că vom avea alegeri dar nu vor fi lupte. Acum se dovedește că a fost luptă, dar, în fapt, cele ce s'au întîmplat nu pot fi denumite alegeri.

*

Socialiștii s'au abținut și totuș au fost aleși.

Si atîțea care au luptat și cheltuit atîtea și nu sunt aleși !

Cîtă nedreptate pe lumea asta !

*

D. Const. Stere s'a ales la Cetatea-Albă.

Cît trebuie să sufere din această cauză cei cu inima neagră !

BLANZY

INSEMNĂRI

Domnii generali și cărțile

Domnii generali miniștri, întruniți în unul din zilnicele consilii, au luat o măsură vamală în scopul ameliorărei situației financiare a statului prin mărirea veniturilor. Măsura aceasta ni se pare pe cât de stranie pe atât de caracteristică.

Astfel ziarele anunță că «după propunerea d-lui general Popescu, consiliul a aprobat majoraroa taxelor vamale pentru cărți, reviste și imprimatele importate din străinătate.

Or fi având desigur d-nii generali puternice motive să se îngrijească de situația critică a finanțelor țării. Această majorare de taxe propusă de d. general Popescu, o fi ea de natură să ridice suma încasărilor vamale. Dar ne întrebăm cu drept cuvânt: nu s'a găsit alte articole mai potrivite pentru impunerea vamală ? Tocmai cărțile și revistele occidentului luminat trebuesc împovărate la preț ? Ori cred d-nii generali că ne sufocăm de multă cultură, și remediul contra atâtui nămol de știință rezidă în împovărarea la cost a cărților.

E adevărat că gradul de conștiință și cultură a maselor este in raport invers cu spiritul disciplinei brutale. Și calculează bine d-nii generali când cugetă că menținerea brutalității soldățești în popor este avantajată prin împiedicarea răspândirei cărților apusene—admirabilă, hrană de cultură intelectuală și morală, puternic mijloc de educație și demnitate civilă.

Dar un asemenea calcul cazon nu poate primi adeziunea noastră, și noi protestăm cu energie.

Un vânt dulce, de intoarcere caldă a toamnei, întristătoare, risipește pretutindeni lumea tremurătoare a frunzelor îngălbenite. Și într'un asemenea decor melancolic, când ne scade vitalitatea, ne pătrunde cu puteri vaste un dor de cunoștință intinsă, de legături vaste internaționale, de studiu și vis. Ne trebuește o invazie a luminei occidentului și un sprijin moral al civilizației, zorită de mișcarea uriașă a maselor apusene. Iar d. general Popescu mărește taxele pe cărți, pentru că tipăriturile sunt subversive și anarhice și se abat de la „Serviciul Interior", sau «Serviciul in Campanie».

Domnilor generali, dacă vreți venituri, demobilizați țărănimea și suprimați creditele extraordinare. Suprimați-vă indemnizațiile prea umflate ! Dar lăsați cărțile străine să vie multe, să ne inunde, căci suntem ignoranți, barbari lași și neînchipuit de răi...

RENOVATUS

Mâine la ora 3 după prînz, are loc întrunirea comitetului societății „Reuniunea Femeilor Romîne" sub președenția d-nei Mârzescu. Intre alte chestiuni importante se află și raportul cu privire la activitatea pe care această societate o desfășoară în Ardeal.

VIAȚA POLITICĂ

Tot rezultatul alegerilor

— Eșecuri semnificative —

— Personalitățile politice alese —

Deși se poate spune că în definitiv rezultatul alegerilor pentru Cameră este cunoscut, nu este mai puțin adevărat că oficial acest rezultat nu s'a dat încă pentru întreaga țară. Astfel, de pildă, rezultatul alegerilor din capitală nu este cunoscut nici pînă astăzi Sâmbăta, ora 10 dimineața.

Unele ziare atribuie faptul că s'a cunoscut atît de târziu rezultatele, dorinței guvernului de a ascunde adevărul până se vor fi terminat alegerile la Senat, pentru a nu influența aceste alegeri prin rezultatul nemulțumitor de la Cameră. Nu credem acest lucru, fiindcă, în realitate, calcularea rezultatelor s'a dovedit o operație excesiv de dificilă.

Din nouile rezultate rezultă că partidul țărănesc a mai luat toate locurile din Olt și Gorj și că opoziția a triumfat și la Mehedinți. Aci a fost ales generalul Averescu deși candidatura i-a fost retrasă.

*

Cîte-va rezultate prezintă semnificație, peste care este imposibil să se treacă.

Ast fel, în Muscel lupta a fost din cele mai acerbe. In fruntea listei liberale se află d. Dinu Brăteanu.

Scrutinul însă proclamă aleasă întreaga. listă a partidului țărănesc, în frunte cu d. I. Mihalache, acel care-îl denunța dăunăzi pe d. general Văitoianu că a voit să-l cumpere cu bani.

In Argeș șefia partidului o are d. Vintila Brăteanu. Lupta o dădea partidul țărănesc în frunte cu d. Gr. Coanoă. Rezultatul : Intreaga lista liberală e la pămînt.

*

Era de prevăzut că prin abținerea opoziției unele din personalitățile mai marcante ale vieței noastre politice nu vor participa la lucrările nuoei constituante — vorbim bine înțeles de personalitățile din vechiul regat.

Or, din rezultatele alegerilor rezultă că vor fi și mai puține personalități de cât s'a crezut chiar.

Dacă partidul progresist va avea în Camera pe d-nii Al. Marghiloman, C. C. Arion, N. Ghyca-Comănești și alți câțiva, celelalte partide și grupări duc în parlament personalități de mâna întâia.

Unii văd în acest lucru un semn al primenirilor vremei. Alții o posibilitate pentru abile manevre. Se poate și una și alta. In ori-ce caz așa sunt faptele, în cât nu se poate tăgădui că personalitățile principale ale vieței politice de până acum din vechiul regat nu vor fi în constituanta nouă.

Independența personalităților noastre politice

— Una din consecințele alegerilor de astă-zi —

Mari și numeroase sunt consecințele care vor decurge de pe urma rezultatului alegerilor de astăzi. Le vom analiza pe rând, la timp și la locul cuvenit.

Una din cele mai importante urmări pentru viața noastră politică va fi afirmarea de-acum încolo a individualităților politice și putința unei adevărat independențe.

Existența unei conștiințe cetățenești, astăzi manifestată prin voința ei negativă, mai ales prin cerința ei pozitivă și hotărâtoare, va aduce dup sine afirmarea unea individualităților politice, posibilitatea de a-și pune în evidență valoarea, fără a mai cunoaște „furcile caudine" ale disciplinei de partid și de club.

*

Nu trebue să fii prea mult versat în ceia ce constituiau viața noastră politică de până acum, pentru ca să știi că pe deoparte, cu docilitatea vechilor noastre colegii electorale, un om ce simțea in el vocațiunea politică nu putea spera că va ajunge la suprafață prin el însuși, prin personalitatea proprie ; și că de altă parte, nevoit a se inregimenta in partide și cluburi, omul politic nu putea să asculte de discipilnă fără ca de multe ori să nu fie nevoit a face tranzacții pe cele mai delicate chestiuni.

Puteai fi om politic in țara românească prin partid și club dar și pentru partind și club.

De aceia acele nenorocite rezultate care au adus după sine asfixia individualităților și atotputernicia cluburilor și partidelor.

*

De acum încolo o mare modificare va avea loc. Clubarile nu vor mai putea contribui decât foarte puțin la susținerea unei candidaturi și la sprijinirea unei ascensiuni politice. Și ngure aprecia-ția-ea și judecata cetățenilor vor contribui la aceasta.

Viața publică va fi astfel purificată independența oamenilor politici va fi asigurată și odată cu dânsa, vor lua sfârșit toate acele tranzacții de conștiință care au scoborât pânu acum atât de jos nivelul vieții noastre politice.

Veșuirea națiunilor în Europa

— Cum va trebui să fie —

Cu ocazia anchetei pe care Sir Georges Clerk a făcut-o la Buda-Pesta, diplomatul englez a acordat un interviev unui ziarist ungur, în care, între altele s'a exprimat astfel despre viețuirea de acum încolo a statelor europene :

„Țin să accentuez că ar fi de mare folos pentru interesele poporului ungar, ca după ce s'a liniștit de pe urma gravelor rătăciri ale vremei să tragă învățăminte din războiul mondial, învățăminte pe cari și puterile Ententei țin seamă și intervin pentru aplicarea lor. Să se știe că un popor nu poate trăi izolat, după placul și felul lui, după cum nici un individ nu poate trăi în asemenea chip

Popoarele sunt obligate să ia în considerație toate revirimentele, toate schimbările și înrâurile timpului în cari trăesc precum și urmările unei convicțiuni de stat cu națiunele învecinate. Fiecare națiune dar în deobște națiunelor europene, trebue să aibe o atenție deosebită asupra felului de viață al celorlalte state europene și să-și întemeieze existența ei în acord cu condițiile de viață ale acestor state. Nu poate și nici nu trebuie să aibe o constituție sau instituțiune asemănătoare, nici extrem de radicale și nici reacționare. Cu alte cuvinte, nu trebue să cadă în extremă".

Informații

COMBINAȚIUNI MINISTERIALE. — *Ieri, la palatul de justiție, un personagiu ieșan, străin de luptele politice, a făcut într'un grup de avocați câteva aprecieri asupra rezultatului alegerilor și viitoare guvernare, care merită a fi relevată întrucât, prin situația și demnitatea pe care o ocupă la noi acea personalitate, este in măsură de a cunoaște gândul intim al conducătorilor liberali din localitate și al comunicărilor pe care le-ar primi acțiia din București.*

Discuția purtînd asupra chestiunei, cine ar putea forma guvernul în momentul demiterei generalilor, personajul în chestiune a spus :

—«Desigur că Brătianu nu mai are astăzi situația pe care nădăjduia s'o aib , odată alegerile terminate. Nu văd însă de ce d-sa n'ar mai putea constitui guvernul.

«Din punctul de vedere al dificultăților în materie de lupte parlamentară, viitoarea Constituantă este un ideal de parlament. Nu există nici personalități politice opozante de mâna întâia nici tacticieni politici care să pue guvernul în încurcătură prin abilități de moment sau meșteșugite învârtituri în Camera.

«Atât» doar Brătianu va trebui să ție cont de numărul mare de opoziționiști din vechiul regat și va dovedi aceasta prin luarea d-lor Iorga și Cuza în minister. Cât despre restul deputaților : țarani, învățători, preoți, aceștia vor fi un admirabil mediu de operație pentru d. Al. Constantinescu-P. care-i va juca pe degete»

*

Repetăm ; spusele acestui personaj au făcut impresia că trădeau o anumita stare de spirit a unor anumiți politicieni. Se prea poate chiar ca ele să fie baza unor manevre politice care se și afă în mișcare.

Combinația nu este exclusă, cu toate că ea ar constitui o sfidare față de ceia ce înseamnă o realitate glasul urnei din alegerile de acum.

Cum va reacționa opoziția, este altă chestie. Ea însă va avea, între altele, si satisfacția de a ști chinurile d-lui Brătianu condamnat de a guverna avînd ca aghiotanți pe d-nii Iorga și Cuza.

La Cetatea Alba au fost aleși d-nii Const. Stere și Niță Sergiu, fost prefect.

E bine de subliniat că ambii s'au ales combătuți de partidul condus de d-nii Inculeț și Ciugureanu.

Caracteristic din punctul de vedere al anulărilor e județul Roman.

Din 25541 alegători înscriși vin la vot 15642 și anulează 10902.

Datorită acestui fapt d. Tacu este proclamat ales cu 802 voturi într'un colegiu de mai bine de două zeci și cinci mii alegători.

Trei din cei implicați în procesul complotului contra regelui, d-nii Const Stere, Gr. Coandă și Pompiliu Ioanițescu, au candidat și toți trei au fost aleși.

Semnificația faptului nu mai are trebuință a fi pusă în evidență.

Toți comercianții din Iași care nu s'au înscris până acum în listele electorale pentru Camera de Comerț, fie din lipsă de timp fie de frica unor dificultăți ce eventual le-ar întâmpina, sunt înștiințați pe această cale că redacția ziarului «Opinia» se pune la dispoziția lor de a le face acest serviciu in mod gratuit.

Nu se vor prezenta decât numai cererea de inscriere netimbrată și biletul de patentă.

S'a primit demisiunea d-lui G. Boncescu din postul de atașat comercial la Londra.

CINEMA ELISABETA

ASTAZI IN MATINEURI ŞI SEARA

FEDORA DRAMA IN 6 ACTE

cu d-ra FRANCESCA BERTINI

şi GUSTAVO SERENA

In pauza Prof. DALMED şi dra. YONNA

Orchestra mărită.

TEATRUL NAŢIONAL

Compania Lyrică AVRAM NICOLAU

ULTIMA REPREZENTAŢIE

— Luni 10 Noembrie ora 8 1/2 celebra operetă —

VIOLONISTUL

operetă in 3 acte de Ed. Eysler

cu: Mărioara Cinski, Ana Grand, Gina Hermezîu, L. Ionescu, D-nii: V. Rabega, N. N. Ciucurette, L. Kalmusky, L. Rădulescu

Banca Dacia

SOCIETATE ANONIMA, IAŞI — STRADA STEFAN CEL MARE No. 8

CAPITAL LEI 3.000.000 DEPLIN VARSAŢI

Face ori ce operaţiuni de bancă. Execută plăţi în ţară precum şi în toate oraşele PRINCIPALE DIN TRANSILVANIA BUCOVINA şi BASARABIA. Cumpără şi vinde efecte publice. Incasează polite.

PRIMEŞTE BANI SPRE FRUCTIFICARE, scontează polite şi cupoane, emite cecuri asupra străinătăţei şi în ţară gajează valori şi mărfuri.

Cumpără şi negociază efecte evacuate la Moscova.

SECŢIE SPECIALA DE MARFURI

CETAŢENI, Partic paţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEA SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

∴ Tragerea la 1 Ianuarie 1920 ∴

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pe tru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

∴ ∴ care e insărcinată cu lansarea loteriei ∴ ∴

Autocamionete şi Autocamioane

Pentru una tonă precum şi un nou transport de Anvelope şi Camere de aer pentru „FORD" au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Tracţiune Mecanică

— Sucursala Iaşi —

Piaţa Cuza-Vodă No.3

Cunoscutul „MAGAZIN GENERAL"

MAX & BERNHARD BERCOVICI

— PIAŢA UNIREI 87 —

Aduce la cunoştinţă vechei şi onoratei sale clientele că a adus din Franţa, un mare transport de lingerie fină bărbătească şi de dame, între care; cămăşi speciale de frac, garnituri de masă, ciorapi, fantaisie de dame şi pentru bărbaţi, diferite sorturi, de mănuşi, articole de toilette ca: Truse, Beuate de main, Voilette de matasă cele mai noi, Mare asortiment de parfumerie franceză etc. punîndu-le în vînzare cu preţurile cele mai moderate. In curînd articole de iarnă, jachete de lînă pentru dame, jambiere etc.

Important pentru cârciumari

VIN NOU de CODOBESTI

CALITAŢI SUPERIOARE

Au sosit la depozitul de vinuri *H.* Laufer, H.Sârcu et. C-o. **Hotel Binder**, şi se vinde cu **cu preţuri reduse.**

..... Toate casele mari şi toţi comercianţii din străinătate au afectate la budgetul lor zeci de mii de lei pe an pentru publicitate.

Predaţi anunciurile şi orice fel de reclamă comercială, industrială etc. numai

AGENTIEI DE PUBLICITATE

I. BRANISTEANU

IAŞI, STR. GH. MARZESCU 23, IAŞI

Singură în măsură a aranja cu efect publicitatea, astfel ca o reclamă făcută prin ziare să aducă maximum de foloase.

— — — — Se primesc anunciuri pentru toate ziarele — — — —

✳ Şi *la Vaslui, deşi socialiştii au anunţat retragerea candidaturilor, alegătorii i-au votat.*

Candidaţii socialişti au întrunit un număr atât de respectabil de voturi încât, în eventualitate aprobării d-lui Brătianu pentru Brăila, va fi proclamat deputat socialist un cunoscut inginer evreu din Iaşi.

✳ CAPUL LUI MIHAI VITEAZUL. — După cum am anunţat, în curând va avea loc marea procesiune, pentru transportarea capului lui Mihai Viteazul de la Iaşi la Turda.

I. P. S. S. Mitropolitul care se află la Bucureşti, în vederea întocmirei programului acestui pele inagiu, se înapoiază mâine în Iaşi, aducând şi programul definitiv.

Corul mitropolitan, care va însoţi cortegiul, pregăteşte câte-va concerte religioase oficiale, precum şi cîntece populare, din Basarabia, Bucovina şi Ardeal, în vederea festivalelor ce se vor da în diferite localităţi.

La acest pios pelerinagiu, vor lua parte şi mai mulţi episcopi.

✳ D-nii Zeida Horn şi Lupu Schwartz, implicaţi în afacerea cu permiselé de vagoane, au fost puşi eri în libertate.

✳ Farmaciştii din localitate, în urma unei consfătuiri, au redus preţul la un număr de articole farmaceutice.

Această reducere a fost adusă la cunoştinţa direcţiunei generale a serviciului sanitar.

✳ D. Adam Hodoreanu, învăţător, a fost numit revizor şcolar al jud. Botoşani.

D. Gh. Alexandrescu, institutor, a fost numit revizor şcolar al jud. Fălciu.

✳ „Izbînda" înregistrează faptul că, imediat ce s'a cunoscut rezultatul alegerilor pentru Cameră, acţiunele tuturor societăţilor care sunt în funcţie de viaţa partidului liberal, au încercat mari scăderi.

Lucrul acesta era ideal mintrelea uşor de întrevăzut.

✳ Pentru a se împiedeca contrabandele, au fost interzise transporturile de cereale pe un teritoriu de 10 kilometri lîngă Nistru. Cei prinşi cu asemenea transporturi vor fi considerati contrabandişti.

- Semănăturile de toamnă s'au făcut în Basarabia în condiţiuni foarte bune. Dacă timpul va continua a fi frumos, se prevede o bogată însămînţare de grîu.

✳ Epitropia bisericei din Tăuteşti, parohia Zaherna (jud. Iaşi) a fost autorizată să accepte donaţia de 1000 lei a săteanului Mihail Balaur din Rediul-Mitropoliei.

✳ In noua sesiune de examen dintre 25 30 Noembrie, pentru absolvire cursului inferior şi superior se vor putea prezenta: a). promovaţii cl. IV şi VIII dela examenele particulare extraordinare de Noembrie b). elevii care au dat pentru prima dată examen de absolvire în Septembrie şi care au avut situaţia de a fi declaraţi corigenţi.

Elevii care se prezintă la aceste examene de absolvire, pierd dreptul de a se înscrie în anul şcolar curent în şcolile statului, indiferent dacă sînt sau nu trecuţi şi rămîn în categoria celor pregătiţi în particular.

✳ Consiliul Dirigent din Ardeal şi-a mutat definitiv reşedinţa dela Sibiu la Cluj.

TEATRUL LIRIC (fost Pastia) renovat cu totul

Compania Israelită de Operetă, Dramă şi Comedii

I. GOLDENBERG & I. ASKENASY

Astăzi Sâmbătă 8 Noembrie ora 9 precis

Die Leibidige Iesoimăm

operetă în 4 acte

✳ D-ra Etla Negruţţi, distinsa luptătoare pentru cauza femenistă, s'a înscris în baroul din capitală.

✳ Reamintim, că mîine la ora 3 după prînz are loc adunarea generală a membrilor cercului didactic care se va ţine şedinţă cu ori care număr de membri presenţi.

✳ D. Leonida Burada a fost numit consilier tehnic pe lîngă secretariatul agriculturei şi domeniilor din Bucovina.

✳ Semănăturile de toamnă în Bucovina s'au făcut în mod mulţumitor.

✳ A fost semnată convenţiunea între Polonia şi Romînia pentru transporturile de mărfuri şi călători.

✳ La Şcoala de Arte şi Meserii din localitate se vor executa lucrări de reparaţiune în valoare de 140 mii lei.

Lucrările au fost atribuite prin licitaţia d-lui Leibovici.

✳ Cu generalul Averescu s'a întâmplat ca şi cu socialiştii. Deşi şi-a retras candidatura, a fost ales la Turnul-Severin.

x Comisarul Closs, a arestat eri în piaţa Sf. Spiridon pe băetanul Dumitru Zuşcă, originar din Huşi. Asupra lui s'a găsit suma de 3887 lei.

El a mărturisit, că a furat suma din buzunarul d-lui V. Barbu, din Huşi.

x Aseară, băetanul Iţic, de 19 ani din strada Cucu, a incercat să se sinucidă, tăindu-şi gâtul cu un cuţit. In stare gravă a fost transportat la spitalul israelit.

Se crede că motivul acestui act disperat ar fi dragostea.

✳ *Ziarele din Bucureşti anunţă că zilele trecute a avut loc în Capitală logodna Advocatului Dr. Henry Stern cu Dna Blanche Joseph fiica marelui industriaş D. Joseph din Câmpulung.*

Advocatul Dr. Henry Stern este după cum se ştie fiul fostului nostru concetăţean a defunctului bancher Solomon Stern şi a Dnei Clara născută Juvist.

✳ ***Sanatoriul perfecţionat al d-rului Antoniu din Bucureşti funcţionează permanent cu toate secţiunile medicale şi chirurgicale. Nu se primesc bolnavi de maladii contagioase***

Bolnavii pot fi căutaţi de orice medic doresc.

✳ **Cinema ELISABETA — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara „Fedora" dramă în 6 acte de Victorien Sardou. In rolurile principale apar celebrităţile scenice italiene: D-ra Francesca Bertini, d-nii Gustavo Serena, Carlo Benetti etc. — La fine: Cel mai recent număr din „Zarul actualităţilor insufleţite" In pauza mare Prof. Dalmed şi d-ra Yonna.**

NOUL ATELIER de PALARII

— PENTRU DAME şi BARBAŢI —

Str. Fănei 34 (în curte prin str. I. C. Brătianu)

Primeşte spre curăţit şi transformat ori ce pălărie fie cât de uzate şi în orice stare

— PREŢURI CONVENABILE —

Parfumeria „Mercur"

din Iaşi str Ştefan cel Mare 53 caută spre angajare imediată, o domnişoară având cunoştinţă de lucrări uşoare de birou.

Nicolae Gheorghiade

AVOCAT

S'a mutat în str. S-tul Sava 11 Iaşi

Inştiinţare!

Colegiul Cercului „Agaes". Inştinţează pe membrii Cercului să asiste cu toţii, la şezătoarea artistică literară organizată de către D-l Herşcovici, în SALA GELLZER, Sâmbătă seara la ora 8 jum.

Pentru membrii Agaezului intrarea liberă.

CORPUL 4 ARMATA

SERVICIUL INTENDENŢEI

PUBLICAŢIUNE

Se publică spre cunoştiinţa generală că se va ţine licitaţie publică Joi 20 Noembrie 1919 ora 10 dimineaţă la Comandamentul Corpului 4 Armată Iaşi (localul Cercului Militar) pentru aprovizionarea a 160 vagoane asole, 70 vagoane prune uscate şi afumate, 10 vagoane brânză şi 10 vagoane magiun de prune necesare hranei trupelor Corpului 4 Armată.

Tot în aceiaşi zi şi pentru aceleaşi cantităţi se vor ţine licitaţie şi la Manutanţele de garnizoană: Botoşani, Dorohoi, Roman, Vaslui, Piatra Neamtz, Huşi, Fălticeni, Bacău precum şi la Diviziile 8-a din Cernăuţi.

Se primesc oferte şi pentru calităţi mai mici.

Supra oferte sau oferte posterioare licitaţiei, nu se vor lua în consideraţie.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul Intendenţei Corpului 4 Armată, la Manutanţele de Garnizoană şi la Divizia 8-a Cernăuţi în toate zilele lucrătoare.

La licitaţie se va avea în vedere dispoziţiunile art. 72—83 din legea Comptabilităţii publice.

Predarea se va face după repartiţia făcută de comandament la manuntanţele mai sus arătate, Comandamentul putând înlesni furnizorilor sacii necesari, prunele uscate vor fi în lădiţe, cele afumate în butoae.

Preţurile vor fi calculate pe netto, ambalajele în general trebuind a se scădea.

Serviciul Intendenţei Corpul 4 Armată

Intendent Colonel

COSTINESCU

De închiriat imediat, casele D-nei Maria Stere (Str. Sărărie 55), compuse din 7 camere, două bucătării, odae de bae, camere pentru servitori, atenanse grădină mare. Lumină electrică şi canalizare, cu lofer. A se adresa D-lui M. CARP, Păcurari 6

INŞTIINŢARE

Cu învoirea autorităţilor româneşti, Joi în ziua de 28 Oct —10 Noem. a.c. la ora 10 dim. în localul Arhivei Ruseşti din str. Sărăriei No. 4, Cazarma Regimentului 4 vânători se va vinde o cantitate de hârtie scrisă în greutate de peste 2000 kgr 8 maşini de scris stricate, 1 maşină de contabilitate, un aparat telefonic, 1 drug de fier şi alte lucruri.

Toate lucrurile se pot vedea în fiecare zi de lucru, de la ora 9— 12 a m. adresându-se ofiţerului rus de serviciu care va fi de serviciu la Arhivă.

DOCTORUL

A. ANTONIU

Dă consultaţii pentru boale Interne, Nervoase, Mintale, Sifilis-Nervos, Pshyho-Physioterapie la Sanatoriul său

Str. Principele Ghica 3

(sos. Kiseleff)

— DELA 2—4 p. m. —

ANUL XV-lea No. 3771

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : 40 „
TREI LUNI : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

LUNI 10 NOEMBRIE 1919

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

Credo, quia...

Nu ştiu, dacă in cinci ani d'n armă, decînd mi-am adăpostit la Iaşi spiritu mi extrem de obosit de luptele politice şi morale din fosta Basarabie a Rusiei, — nu ştiu, dacă am reuşit să cunosc această ţară, acest „vechiu regat"; însă ceea ce am constatat şi am priceput din raporturile politico-sociale de aci, imi inspiră, pe baza experienţelor „electorale" şi chiar parlamentare, căpătate in Rusia, următoarele consideraţiuni generale, asupra actualei stări de lucruri, creiată prin alegerile de azi:

Constat şi pricep, că acei, cari în primul rînd ar trebui să-şi schimbe unghiul de vedere, în ce priveşte parlamentul romîn, nu l'au schimbat, nici nu l schimbă. Ei sunt încîntaţi de faptul, că partidul naţional liberal „zace zdrobit" şi nu văd, că „opoziţia", care i s'a ridicat acestui partid, numai numele de opoziţie nu l poate avea. „Opoziţia" — înseamnă o opunere politico-socială a aleşilor poporului la ori-ce veleitate reacţionară şi conservatoare, adică toate grupările dela centru spre stînga...

Or, cu uimire văd bucuria care cuprinde societatea romînească la spectacolul unei opoziţii de partide, creiată partidului naţional-liberal, nedîndu-şi seama de reacţionarizmul adînc propriu acestei opoziţii. După mine, ţara, corpul electoral al Romîniei, se prezintă încă adînc înapoiat, şi de aceea abia de acuma înainte prevăd începutul unei lupte culturale şi politico-sociale în această ţară.

Până astă-zi Romînia n'a avut parlament. Astă-zi abia se începe lupta pentru a avea şi Romînia un parlament.

Un surogat mult mai odios şi desgustător decît Consiliul Imperial al Rusiei de dinaintea lui 1905, — iată ceea-ce a avut Romînia in ultima jumătate de secol Alinierea după Take, Rache şi Make, numai, reprezentanţă naţională n'a fost. Abia astă-zi se încep grupările după nuanţe politice. Şi aci se constată un tablou absolut intristător.

Nu sunt oameni inaintaţi, nu există clasă intelectuală în această ţară!

Dacă in actualele alegeri s'au abţinut de la vot chiar 30 la sută, trebue să ne dăm seama, că din aceste 30 cel puţin 10 s'au abţinut, nu s'au prezentat din cauze comune, obicinuite tuturor alegerilor. Mai punem 10 la sută din cei 70 rămaşi prezentaţi, şi voturile cărora s'au anulat; vom avea 60 la sută, cari au luat parte la alegeri. Din aceştia numai, poate, cîte 1 la 6 (1:6) poate fi numit progresist în sensul politic al cuvîntului, judecînd după faptul: pentru cine a votat.

Cei 30 la sută abţinuţi şi anulaţi aparţin mai ales socialiştilor şi partidelor Take Ionescu — Averescu. Or şi aci trebue să ciasăm cel puţin o jumătate, adică 15 la sută din corpul electoral, de conservatori şi reacţionari, deşi grupaţi în jurul altor şefi şi nu în jurul şefilor naţional-liberali. Şi atunci vom obţine cam următorul rezultat: 90 la sută din totalul celor înscrişi se împart în două: 25 (?) pentru stânga şi 15 pentru dreapta, luaţi *grosso modo*.

Şi atunci: dacă până astăzi tot aparatul de stat a servit partidul naţional-liberal, — deacuma înainte el va servi majoritatea conservatoare reacţionară a acestei ţări.

Dacă administraţia, făcând ori-ce şicane la adresa adversarilor partidului naţional-liberal, a fost totuşi atât de prevăzătoare încît nu-şi permitea ofense şi violenţe faţă de partizanii unui eventual guvern Take Ionescu sau A. Marghiloman, — astăzi ea va fi la dispoziţia unui aliaj naţional liberal cuzist.

Abţinerea Take Ionescu-Averescu plus socialiştii, e o lovitură pentru politica externă a d-lui I. Brătianu, nu însă şi pentru politica lui internă. Pentru ochii streinătăţii, şi pro forma partidul naţional-liberal „zace zdrobit", rămas în minoritate faţă de o opoziţie enormă. Pentru ţara însă, şi în fond, pentru desvoltarea ei politico-socială, blocul inevitabil conservator-reacţionar al liberalilor cu naţionaliştii şi cu elementele bucovinene şi basarabene servile şi reacţionare (deşi cu firma „revoluţionară"), plus un grup considerabil de confraţi din Ardeal, — va constitui un munte negru de granit, prin care mişcarea idealistă, intelectuală şi socialistă, numai cu mare greu şi pe ea încet îşi va face un tunel...

Lupta abia se începe, pentru drepturile omului şi cetăţeanului, în România; doar dacă va avea loc o minune, un cataclism neprevăzut, care o va înlocui printr'un rod imediat al libertăţei. Insă...

Alexis Nour

Câte-va NOTE

Alegerea de la colegiul universitar din Iaşi a învederat că acolo pot fi abstinenţi, dar nu există din cei ce anulează.

Rezultatul a fost că n'a reuşit o nulitate.

*

Când a părăsit ieri Universitatea d. dr. Cozmovici avea obrazul înbujorat.

Reuşise d. Bujor.

*

De o mai funcţiona multă vreme la noi iumina electrică ca acuma, tn curând n'o să mai fie ochi care s'o vază.

Oscilaţiile ameninţă să ne ia complect vederea.

*

De mâine reîncepe să se distribuie din nou dreptatea la palatul de justiţie.

Tribunalul nu va mai fi păzit de jândarmi.

BLANZY

INSEMNĂRI

Staţiunea Dramatică

— Vlaicu Vodă —

In seara zilei de Sâmbătă a avut loc premiera piesei istorice „Vlaicu Vodă" a lui Al. Davilla. Acţiunea îndemânateică, ansamblul viu, înscenarea dibace, şi mai cu seamă versificarea dulce şi uşor curgătoare, sunt calităţi bine stabilite şi relevate de critica literară, ceia ce ne dispensează de a mai analiza cea mai bună lucrare istorică a dramei româneşti.

In prealabil vom însemna faptul că interpreţii teatrului nostru n'au ţinut seamă că Vlaicu Vodă este o piesă în versuri. Ei au prozaizat replicele şi au suprimat astfel gingăşia stilului, pentru că ei par a fi cu toţii crescuţi la o ciudată şcoală dramatică ce denaturează scandarea şi sacrifică autonomia versului în favoarea frazei. Lucrul acesta e cu atât mai puţin permis cu cât există un sistem dibaci al pauzelor dicţiunei, care poate perfect de bine evidenţia fraza în cadrul armonic al individualităţii versului.

In aceste considerente nu intră d-na Aglae Pruteanu. Reapariţia pe scenă a marei noastre artiste este un fericit eveniment teatral. D-na Pruteanu în dificilul rol al „Doamnei Clara", şi-a pus toată căldura şi toată îndemânarea scenică. Ea a stăpânit spectacolul cu întregul său arsenal de valoare dramatică, ingeniozitate interpretativă şi măestrie de dicţie. Singură d-na Pruteanu a declamat versurile, cu o frăgeziune şi nuanţare tot aşa de minunată ca acum 20 de ani. Ceia ce în privinţa bărbaţilor nu putem nota decât pentru interpretul corect şi simpatie d. I. Damira şi pentru d. Ghiţescu (Vlaicu Uodă) în actul final.

D. Ghiţescu a prins foarte bine caracteristica personagiului titular şi a jucat cu o insufleţire crescândă. De la unele inegalităţi de interpretare în actul întâi, a terminat printr'o desăvârşită stăpânire a scenei, evidenţiind un deosebit talent în serviciul unor reale calităţi fizico-organice.

Foarte reuşit jocul d-lui Vernescu-Vâlcea. Bine d-nii Nagăţ şi Luca.

Dintre tierile elemente trebue să remarcăm pe d. Calboreanu (Michete), bun interpret, şi d. P. Varduca (pârcălabul curţii), cu deosebire dibaci în ţinuta scenică, foarte măsurat în joc şi cu un apreciabil temperament dramatic. Nu tot aşa putem spune de d-nii Nosec şi Braeschi.

Se cuvine a aduce laudele bine meritate d-lui St. Braborescu, directorul de scenă, ingeniosul aranjator al spectacolului. Montarea minunată a lui Vlaicu Vodă s'a resimţit de fineţa primului nostru artist, intr'un grad care exclude orice comparaţie. De aceia numerosul public spectator nu şi-a precupeţit aplauzele şi ovaţiunile.

RENOVATUS

VIAŢA POLITICA

Defectuozităţile reformei electorale

— Proporţionalul incriminat —

— Realitatea adevărată —

Din toate părţile se ridică critici în potriva noului legi electorale. Proporţionalul este incriminat. Se încearcă a se explica rezultatele nemulţumitoare obţinute ca provenite de pe urma acestui proporţional, se vorbeşte de deputaţii minorităţei.

Că legea prezintă lacune, aceasta-i încontestabil. Că vor trebui aduse modificări îndoială nu încape. Până a arăta însă defectuositătile şi îmbunătăţirile ce urmează a fi introduse se cuvine să vedem care este realitatea adevărată, de pe urma actualelor alegeri.

*

In primul loc este nedrept de a vedea în proporţionalul un mijloc de a deforma voinţa naţiunei. Pentru ca acest proporţional să intre în funcţie se impune o anumită minoritate. Or, dacă minoritătile sunt prea expresive nu principiul în sine poartă vre'o vină.

Dar nu numai atît. In aceste alegeri s'au produs fapte care nu permit arguţii. Sunt numeroase judeţe unde proporţionalul n'a putut intra in funcţie fiind că aproape unanimitate s'a pronunţat într'un anumit senz. Ast-fel, la Dorohoi, la Tecuci, la Muscel, nu reuşeşte nici un liberal şi deci nu poate fi vorba de proporţionalul.

In alte judeţe, — cifrele le luăm după *Viitorul* — principiul proporţionalităţei foloseşte liberalilor. Ast-fel la Suceava, d. Stefan Ioan, liberal este proclamat ales, deşi nu intruneşte de cît 3224 voturi contra celui mai mic dintre naţionalişti, care are 9600 voturi. La Teleorman se alege d. Nicolae Racotă, cu 4054 voturi, pe când toţi ceilalţi opozanţi au peste 17.000 voturi. In Dâmboviţa toţi opozanţii se aleg cu peste 21 000 voturi, iar liberalul proclamat ales n'are de cît 13.479. In Argeş d. Vintilă Brăteanu se alege pe baza proporţionalului cu 4241, pe cînd toţi candidaţii partidului ţărănesc întrunesc cel puţin 17.000 voturi.

*

Rezultatul de la Ilfov îi şi mai caracteristic. In judeţul Ilfov se abţin 43.489 alegători, adică 37 la sută din cei înscrişi. Anulează 26873 adică 24 la sută din cei înscrişi şi nu i-au parte la vot decît 39 la sută din numărul înscrişi. Or, pe cînd din aceste voturi exprimate liberalii recoltează 365·471, opoziţia de toate nuanţele întruneşte 531.405 voturi.

*

A explica dar rezultatul de acum pe baza defectelor noului legi sau a principiului proporţionalităţei este o eroare. Or-ce altă lege electorală duce la acelaş rezultat.

Să ne închipuim, într'adevăr, că am fi avut în vigoarea vechea lege electorala. Pe baze ei, în afară de cele câte'va judeţe unde a eşit blaue lista opoziţiei, am fi avut balotaj pe toata linia. Şi aci la Iaşi am fi avut balotaj general, atât la Cameră cât şi la Senat, fiind-că aproape nici unul din cei aleşi n'a întrunit majoritatea absolută din numărul voturilor exprimate.

*

Aceste lucruri lămurite, aceasta nu însamnă că legea n'are defecte.

Despre aceasta însă altă dată.

Lucruri externe — Politică internă

— O importantă scrisoare politică —

O marcantă personalitate din Iaşi se află în posesiunea unei extrem de interesante scrisori provenită de la unul din cei mai de actualitate personagii politice din ţară — scrisoare în care se fac comunicări cu privire atât la situaţia externă cât şi la cea internă.

In imposibilitate de a vorbi despre intregul conţinut al acelei scrisori — în care se dau date precise despre cele petrecute la Paris în ziua când s'a constituit guvernul de generali — vom releva numai părţile referitoare la situaţia noastră faţă de Conferinţa şi partea în care se vorbeşte despre rezultatul alegerilor.

*

In chestia externă, autorul scrisorii relevă că deşi Franţa susţine România, d. Brătianu continuă să fie „la bête noir" a consiliului suprem şi în special a d-lui Clemenceau.

Seful partidului liberal îşi pusese un moment speranta în plecarea d-lui Clemenceau şi în bună-voinţa d-lui Poincaré. Or, astăzi se dovedeşte că chiar dacă pleacă d. Clemenceau viitorul preşedinte al republicei va fi d. Pams, actualmente ministru de interne, amic intim al d-lui Clemenceau, şi acel care la ultima alegere prezidenţială a stat în faţa lui Poincaré, susţinut de Clemenceau.

Cât despre sentimentele d-lui Pams pentru d. Brătianu, scrisoarea menţionează modul plin de curtoazie cu care acesta a refuzat propunerea ce-i făcuse d. general Coandă de a avea o întrevedere cu d. Brătianu, pe când acesta era la Paris, pe motivul că aceste afaceri nedepinzând de departamentul său *„je ne bouillotte pas"*.

*

In ce priveşte poltica internă, scrisoarea recunoaşte greşala opoziţiei de a nu fi participat la alegeri şi afirmă că acela care a susţinut neparticiparea la luptă a fost d. general I. Averescu. Nu mai puţin — spune scrisoarea — se va dovedi foarte curând că partida a fost câştigată de opoziţie şi că abstinenţa a avut efecte foarte bune. Inainte de 15 zile faptele vor dovedi că partida a fost câştigată de d-nii Take Ionescu şi general Averescu.

Informaţii

※ Din cauza grevei de la poşta şi telegraf nu se cunoaşte nici până astă-zi rezultatu alegerilor pentru Senat din intreaga ţară.

Pe cale particulară s'a aflat doar că la Dorohoi a fost aleasă lista naţionalistă, unde figurează şi d. A. C. Cuza, iar la Botoşani au fost aleşi d-nii A. C. Cuza, naţionalist, Victor Miclescu, progresist, şi Anton Iacobescu, naţionalist.

x Ziarul „Indreptarea" aduce ştirea următoarea senzaţională:

Comisia de anchetă a fraudelor de la Buzău, stabilind amestecul d-lui Al. Constantinescu în această afacere, a emis mandat de aducere impotriva d-sale.

x In legătură cu situaţia politică „Indreptarea" se crede in măsură de a face următoarea afirmaţiune categorică:

„Un membru al Consiliului dirigent şi al guvernului a declarat intr'un cerc intim că Consiliul dirigent îşi va retrage membrii din guvern şi va cere dizolvarea Parlamentului din vechiul regat."

※ *După ultimele comunicări asupra rezultatului alegerilor pentru Senat, la Falciu a căzut d. Em. Porumbaru, fost ministru, iar la Tecuci nu s'a ales nici un liberal.*

Clubul liberal din localitate a dat ieri o agapă la bereria Luther. E interesant de reţinut faptul că în discursul său d. Mârzescu a declarat că alegerile de acum au însemnat sfârşitul partidelor istorice. Viitorul este a unui partid democrat-ţărănist, socialist chiar, dar cu o pronunţată culoare naţională.

※ *De trei zile funcţionarii telegrafo-poştali sunt în grevă. Nu se face nici o comunicare de nici o natură, pentru particulari, dar se transmit telegrafic şi telefonic tot ce se raportă la alegeri şi la armata operativă.*

Pe ziua de astă-zi situaţia s'a agravat însă. Intru cât s'au operat în capitală numeroase arestări printre conducători greviştii au făcut cunoscut guvernului că dacă până astă-zi Luni ora 6, cei arestaţi nu vor fi eliberaţi şi condiţiile acceptate, greva va deveni generală şi nu se va mai transmite nimic şi pentru nimine.

※ ALEGEREA DE LA UNIVERSITATE. — Eri s'a efectuat la Universitate alegerea unui reprezentant pentru Senat.

Biroul a fost prezidat de d. Obreja, prorector, azistat de d. profesor Costăchescu.

Au luat parte la vot 37 de profesori.

Au obţinut d. Paul Bujor 23 voturi, d. Cosmovici 9 voturi, 5 Buletine au fost anulate.

D. Paul Bujor a fost proclamat ales.

※ D. A. C. Cuza, spun prietinii săi, va opta pentru Buzău, şi va ceda locul din Iaşi d-lui Ifrim.

※ Cursurile Universitare s'au deschis azi, fără feştanie, în conformitate cu dezideratul profesorilor adoptat în consfătuirea de Sîmbătă.

※ Au fost numiţi agronomii d-nii Mihail Ghinea la regiunea Sobeşti (Vaslui) şi Aristotel Tiron la Parincea (Bacău).

CINEMA ELISABETA

ASTAZI IN MATINEURI ŞI SEARA

FEDORA DRAMA IN 6 ACTE

cu d-ra FRANCESCA BERTINI

şi GUSTAVO SERENA

In pauza Prof. DALMED şi dra. YONNA

Orchestra mărită.

TEATRUL NAŢIONAL

Compania Lyrică AVRAM NICOLAU

ULTIMA REPREZENTAŢIE

— Luni 10 Noembrie ora 8 1/3 celebra operetă —

VIOLONISTUL

operetă in 3 acte de Ed. Eysler

cu: Mărioara Cinski, Ana Grand, Gina Hermezîu, L. Ionescu, D-nii: V. Rabega, N. N. Ciucurette, L. Kalmusky, L. Rădulescu

Parfumeria „MERCUR"

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALĂ: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)

SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Galet, Pivar, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc, pansamente, perii pentru dinţi, pieptani, etc.

✱ LA CERCUL DIDACTIC. - Eri a avut loc la cercul didactic, adunarea generală a membrilor acestui cerc.

Biroul e prezidat de d. Gh. Nădejde, azistat de d-nii Tăzlăuanu şi Patriciu. Participă un mare număr de profesori şi profesoare.

D. Tăzlăuanu face o dare de seamă de gestiunea cercului şi de economatul ce a funcţionat in aceşti ani.

Adunarea aprobă descărcarea gestiunei şi exprimă mulţumiri d-lui Aurescu, pentru devotamentul cu care a condus acest serviciu în împrejurări atît de grele.

Inainte de a proceda la alegerea noului comitet, d. Gh. Ghibănescu, rîd că chestia contopirei cu Asociaţia generală a corpului didactic, care răspunde sentimentului general.

După o discuţiune, la care iau parte d-nii Haliţa, Ghibănescu, Gheorghiu, Tăzlăuanu, Patriciu şi alţii adunarea votează un deziderat, după care cercul didactic, tot păstrîndu-şi individualitatea sa juridică, înţelege a funcţiona şi drept comitet regional al Asociaţiei generale a corpului didactic.

După propunerea d-lui Ghibănescu, adunarea aclamă pe d. Petru Poni, ca preşedinte de onoare al cercului didactic.

Se procede apoi la alegerea noului comitet.

Sunt aleşi d-nii Bratu şi Simionescu, profesori universitari, Aurescu profesor la Conservatorul de muzică, A. Atanasiu, profesor la şcoala de Bele-Arte, Gh. Gheorghiu profesor secundar, C. P. Buţureanu, institutor, şi d-na Cleopatra Popescu, institutoară. Ca cenzori sunt aleşi d-nii Tăzlăuanu şi Patriciu şi d-na Laura Zanaria.

Inainte de a se despărţi, adunarea exprimă mulţumiri d-lui Gh. Nădejde, pentru devotamentul cu care a condus cercul.

✱ Pînă acum nu s'a făcut încă repartizarea acţiunelor subscrise la noua emisiune a băncei Iaşilor. Aceasta întrucît, în loc de 8000 de acţiuni puse la dispoziţia publică, au fost subscrise 24.000.

Sunt speranţe că pînă la sfîrşitul săptămînei viitoare se vor putea distribui subscriitorilor noutile acţiuni.

✱ In groaznica ciocnire a expresului orient, cu trenul de Geneva, a fost sfărîmat şi vagonul de Bucureşti.

In marele număr al victimelor se crede că nu sunt decît 5 romîni. Intre victime ar fi şi curierul francez care aducea corespondenţa diplomatică pentru guvernul romîn.

✱ Ieri urma să se facă alegerea doi membri şi un censor in Comitetul şcolar de pe lîngă şcoala Comercială Superioară din Iaşi.

Conform decretului lege privitor la funcţionarea acestor comitete se ştie că ele se compun din Directorul şcoalei ca Secretar, d-nii profesori aleşi de colegii de la şcoală, d-nii membri delegaţi de Camera de Comerţ, şi doi aleşi de Adunarea generală.

Ca cenzori figurează un profesor ales de colegi, un delegat al Camerei de Comerţ şi unul ales de Adunarea generală.

In speţă sunt desemnaţi d-nii V. Cocuz, directorul Şcoalei, d-nii M. Ionescu şi T. Patriciu, profesori d. N. V. Ştefăniu şi alt membru desemnat de Camera de Comerţ. Ca cenzori, sunt d-nii I. Mitrn Directorul Şcoalei Comerciale inferioare şi un delegat al Camerei de Comerţ.

Era vorba a se alege doi membri in Comitet şi un censor pe ziua de ieri.

Adunarea generală cuprinde pe profesori, foşti profesori, părinţii elevilor, foştii elevi, de drept.

Fiind că ieri numărul acestora era prea mic s'a decis intrunirea Adunării Generale „pentru Duminica viitoare 16 Noembrie oara 4 p. m. cand se va de ide cu orice număr de membri vor fi adunaţi.

✱ Dl. Prof. dr, G. Bogdan va începe cursul său de Medicină Legală Marţi 11 Noembrie la ora 4 p. m. şi îl va continua în fie-care Marţi, Joi şi Sîmbătă la aceiaşi oră. Cursurile vor avea loc la facultatea de medicină, Vechea Universitate.

✱ D. Sibianu, profesor de piano la conservatorul de muzică din localitate, a fost mutat în aceiaşi calitate la Cluj.

Catedra din Iaşi va fi supliniată de d-ra Elena Botez.

✱ Acum cît va timp a fost arestat banditul Dumitriu, căutat de mult Arestarea s'a făcut în împrejurările următoare: Dumitriu, la împărţeala unor bani furaţi, s'a luat la ceartă cu un tovarăş al său, şi în luptă Dimitriu a fost împuşcat într'un picior.

Dimitriu a fost internat la spital, unde piciorul rănit i-a fost pus într'un bandagiu de ghips.

Astă noapte, Dimitriu şi-a tăiat bandagiul şi a dispărut.

✱ Azi Camera de punere sub acuzare, are a se pronunţa, asupra cererei de liberare provizorie, făcută de d. Anastasiade.

Se ştie, că tribunalul a respins o atare cerere.

Un distins scriitor englez, aflat in localitate pentru un studiu special asupra situaţiei socia-politice din Romînia, reprezintant al marei publicistice americane, predă lecţii complecte de limba engleză, garantînd prompta şi perfecta instruire a elevilor.

Doritorii se pot adresa în str, Lăpuşneanu 23.

✱ Suntem rugaţi a da următoarea desmintire relativ la o informaţie publicată de „Presa" de Luni 10 curent:

Copiii născuţi de mamele lipsite de mijloace şi cari ar urma să fie îngrijiţi la Maternitate, prin o dispoziţie a Epitropiei Sf. Spiridon, sunt întreţinuţi nu la Maternitate ci la Clinica infantilă a d-lui d-r Manicatidei.

Deci informaţia dată de numitul ziar e fa ută în necunoştinţă de cauză şi ar fi de dorit că ştiri de acestea date publicităţei să fie mai serios controlate.

◙ In privinţa alegerilor de Senat, prognosticul este oă, acolo unde la Cameră liberalii au fost în fruntea voturilor, ei se aleg şi la Senat.

In numeroasele judeţe unde au fost în frunte candidaţii opoziţionişti, va triumfa tot opoziţia.

✱ Seful socialiştilor bucovineni, d. G. Grigorovici, a plecat la Sinaia unde va avea o consfătuire cu d. C. Dobrogeanu-Gherea.

✱ Unele ziare se cred in măsura a afirma că, pînă la deschiderea Corpurilor Legiuitoare, nu se va mai acorda nici un credit, urmînd că însăşi creditele deschise şi semnate să se plătească ulterior.

✱ La Podul Iloae este vacant postul de medic de spital.

Solicitatorii se vor adresa direcţiei sanitare pînă la 24 curent.

x LEGEA PENSIILOR a fost modificată în sensul că nici o pensiune nu va putea întrece media rotribuţiunei celor 5 ani din urmă şi nici nu va putea fi mai mare de 15,000 lei anual.

Drepturile la pensie nu se vor putea obţine de cât la etatea de 57 ani, iar pentru funcţionarii eclesiastici la 70 ani.

Sunt dispensaţi de condiţiunea vrîstei acei funcţionari care au şi împlinit 30 ani de serviciu, în afară de eclesiastici.

x D-rele studente şi d-nii studenţi evrei sunt rugaţi să vină la şedinţa „Asociaţiei" care va avea loc în sala Cultura in ziua de Marţi 11 Noembrie la ora 5 jum. precis.

La ordinea zilei:

Regulamentul căminului.

Fixarea alegerilor pentru comitet şi eventuala alegere a unei comisiuni interimare.

x Administraţia financiară a început de azi plata pensiilor, pe luna curentă.

x In seziunea Curţei cu juri, ce începe la 28 a lunei, se vor judeca şi procesele avorturilor, a cărora instrucţiune s'a terminat.

x Consiliul judeţian a fost convocat pentru Mercuri, la ore 10 dimineaţă, fiind mai multe chestiuni la ordinea zilei.

x BIBLIOGRAFIE.—„Insemnări Literare" cu următorul sumar:

In armistiţiu de Hortensia Papadat-Bengescu. Beţia amantului părăsit de M. Codreanu. Amăgiri de Pompiliu Pârvescu. Pastel Pustiu de Al. A Philippide Balaia de C. Ceauşa, precum şi numeroase note şi recenzii.

✱ Proectul guvernului austriac, depus la Adunarea naţională, prevede în primul loc un impozit unic de 5 la sută asupra averilor de la 100,000 de coroane in sus şi 24 la sută pentru averile de la un milion înainte.

Mai este prevăzut şi un impozit anual asupra capitalului.

✱ Astăzi are loc în Iaşi Conferinţa tutaror inspectorilor şi directorilor regiunei a doua a căilor ferate, sub preşedinţia d-lui Perieţeanu, director general al Căilor ferate.

✱ Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara „Fedora" dramă in 6 acte de Victorien Sardou. In rolurile principale apar celebrităţile scenice italiene: D-ra Francesca Bertini, d-nii Gustavo Serena, Carlo Benetti etc.— La fine: „Jurnalul Kesner" cu cele mai recente actualităţi din lumea intreagă.

Mercuri: D-ra MONTE CHRISTO.

✱ *Sanatoriul perfecţionat al d-rului Antoniu din Bucureşti funcţionează permanent cu toate secţiunile medicale şi chirurgicale. Nu se primesc bolnavi de maladii contagioase*

Bolnavii pot fi cănuţaţi de orice medic deraso.

■ Din cauza grevei telegrafiştilor, suntem şi astă-zi nevoiţi, a apărea fără serviciul telegrafic extern.

Ultima oră

La Suceava, pentru Senat au fost aleşi dr. C. Şamuleanu şi Atanasiu naţionaliştii. Au căzut d-nii Ghiţescu şi Sturdza, liberali.

Este de remarcat că până in prezent d. Ghiţescu, şeful partidului liberal local stăpânea cu desăvârşire judeţul, unde se alegea şi in opoziţie.

✝

Intristaţii: Familiile: Gheorghiu Săvescu, Pavelescu şi Stepleanu aduc la cunoştinţă rudelor, prietenilor şi cunoscuţilor, încetarea din viaţă a iubitului lor, soţ, taţi, frate, văr şi cumnat,

Gheorghe S. Gheorghiu

fost grefier al curţei de Apel din Iaşi şi pensionar

în vîrstă de 54 ani, decedat după o scurtă şi grea suferinţă în ziua de 8 Octombrie st. n. ora 10 seara. Inmormîntarea va avea loc Marţi 11 Octombrie ora 2 p. m. la Cimitirul Eternitatea unde este depus corpul.

Aceasta ţine loc de orice altă invitaţie.

A. SCHULLER

Filiala **IAŞI** Str. Ştefan cel Mare 63

(fost magazinul Mayer Goldştein)

A pus în vînzare un mare stoc de mărfuri:

GHETE box şi chevreaux bărbăteşti	160 lei	
Pantofi dame	100 „	
Costume gata bărbăteşti	250 „	
Cafea Sautos şi Rolet	15 kgr.	
Orez	9 „	
Sardele	5, 6.25, 7.25	cutia
Săpun	10—14	kgr.
Talpă	38—48—43	„
Toval	70—83	„

EN GROS şi EN DETAIL

Se caută o guvernantă Franceză, Germană sau Englesă. A se prezenta imediat Str. Alexandrescu No 8 uşa boua etaj

De închiriat imediat, casele D-nei Maria Stere (Str. Sărărie 55), compuse din 7 camere, două bucătării, odae de baie, camere pentru servitori, anexe grădină mare. Lumină electrică şi canalizare, cu iofer. A se adresa D-lui M. CARP, Păcurari 6

Fabrica de Boiangerie

şi SPALATORIE CHIMICA din Iaşi str. Păcurari 105

Aduce la cunoştinţă onor. public clientelei sale că a redeschis FILIALA sa din STR. CUZA-VODA No. 6 unde se va servi prompt şi conştincios ca şi mai înainte.

De vânzare 2 sobe godin se incălzesc şi cu lemne str. Sfîntul Sava No. 18.

De vânzare eftin un automobil «Ford» in perfectă stare de funcţiune.— I. Rohr str. I. C. Brătianu Iaşi.

TUFFLI IAŞI

Cu începere de la 16 Noembrie va funcţiona pe lânga Cofetărie un

RESTAURANT

de primul rang, sub conducerea D-lor *Niţă Dumitrescu* şi *Ile Ranga* specialişti.

Bucătărie aleasă, orchestră clasică.

Mai serveşte Banchete, nunţi Baluri etc.

Tot odată aducem la cunoştinţă publică că D-l Niţă Dumitrescu s'a retras din conducerea Restaurantului Traian din ziua de 7 Noembrie a. c.

Pe zînd în sala Cinema Sidoli un portmoneu, conţinând următoarele acte: act de naştere, o cartă de membru a sindicatelor şi una a Partidului Socialist şi 2 lei. Posesorul acestor acte roagă să le aducă la redacţie ziarului „Opinia" reţinânduşi banii.

Automobil Marcă Belgiană „Fipa" 5 locuri, in perfecta stare se vinde. A se adresa: Str. Nicolina No. 105.

NOUL ATELIER de PALARII

— PENTRU DAME şi BARBAŢI —

Str. Făinei 34 (in curte prin str. I. C. Brătianu)

Primeşte spre curăţit şi transformat ori ce pălărie fie cât de uzata şi in orice stare

— PREŢURI CONVENABILE —

INŞTINŢARE

Incepînd de Vineri 7 Noembrie

La Restaurantul Traian

PIAŢA UNIREI o ORCHESTRA compuse din cele bune elemente va delecta Onor. clientelă atît la dejun cît şi seara. Mâncăruri alese; Curăţenie exemplară, Serviciul ireproşabil; Preţuri moderate SALONUL va fi bine INCALZIT şi LUMINAT

Direcţiunea

CORPUL 4 ARMATA

SERVICIUL INTENDENŢEI

PUBLICAŢIUNE

Se publică spre cunoştiinţa generală că se va ţine licitaţie publică Joi 20 Noembrie 1919 ora 10 dimineaţă la Comandamentul Corpului 4 Armată Iaşi (localul Cercului Militar) pentru aprovizionarea a 160 vagoane asole, 70 vagoane prune uscate şi afumate, 10 vagoane brânză şi 10 vagoane magiun de prune necesare hranei trupelor Corpului 4 Armată.

Tot în aceiaşi zi şi pentru aceleaşi cantităţi se vor ţine licitaţie şi la Manutanţele de garnizoană: Botoşani, Dorohoi, Roman, Vaslui, Piatra Neamtz, Huşi, Fălticeni, Bacău precum şi la Diviziile 8-a din Cernăuţi.

Se primesc oferte şi pentru calităţi mai mici.

Supra oferte sau oferte posterioare licitaţiei, nu se vor lua în consideraţie.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul Intendenţei Corpului 4 Armată, la Manutanţele de Garnizoană şi la Divizia 8-a Cernăuţi în toate zilele lucrătoare.

La licitaţie se va avea în vedere dispoziţiunile art. 72—83 din legea Comptabilităţii publice.

Predarea se va face după repartiţia făcută de comandament la manuntanţele mai sus arătate, Comandamentul putând inlesni furnizorilor sacii necesari, prunele uscate vor fi în lăduţe, cele afumate în butoae.

Preţurile vor fi calculate pe netto, ambalajele în general trebuind a se scădea.

Serviciul Intendenţei Corpul 4 Armată

Intendent Colonel COSTINESCU

MARI TRANSPORTURI

de: Barcheturi, pereneuri pânzeturi, chifoane, cămăşi de dame modele din Paris, ciorapi batiste, cămăşi bărbăteşti, tricouri precum şi stofe de rochii au sosit la

NOUL MAGAZIN DE MANUFACTURA, GALANTERIE şi INCALŢAMINTE

LA 3 STELE ALBASTRE

ISAC A. BLUMENFELD

— STR. CUZA-VODA 42 —

ANUL XVI-lea No. 4[illegible]

50 bani exemplarul

Joi 11 Noembrie 1919

ABONAMENTE
UN AN . . . . 150 LEI
SASE LUNI . . . . 80 „
TREI LUNI . . . . 45 „
ADMINISTRAȚIA
IAȘI. — Str. Mărzescu 17
— TELEFON No.—203 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENȚIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTRĂNU
— — Str. Gr. Mărzescu 17 — —
— Concesionară exclusivă a publicității —

Un număr vechiu 1 leu —

Un punct nou în discuție

— Afirmațiuni grave în jurul recunoașterei alipirei Basarabiei —

Organul socialiștilor francezi, „L'Humanite", duce o încăpățînată campanie împotriva recentei convențiuni de la Paris prin care aliații recunosc definitiva alipire a Basarabiei la România. Din acest punct de vedere, „L'Humanite" este în unison cu imperialiștii țariști care au înpânzit occidentul, și numai acest fapt ar fi poate suficient ca să dovedească cât de greșită este campania suscitatului ziar. Și suntem siguri că dacă „L'Humanite" ar cunoaște mai în deaproape problema Basarabiei, o probitate elementară i-ar dicta o atitudine cu totul deosebită de aceea pe care a îmbrățișat o.

Conștienți și tari pe dreapta noastră cauză, în chestiunea basarabeană, n'avem nici un motiv să ne emocionăm de campania pătimașă a socialiștilor francezi. Dar „L'Humanite" atinge cu acest prilej unele probleme atât de grave, încât nu ne putem sustrage tentațiunei de a le releva și comenta.

„L'Humanite" afirmă cu toată seriozitatea că o înțelegere agresivă anti bolșevică a survenit între Polonia, Finlanda, Ungaria și România. Această înțelegere ar urma ca intre în actiune la primăvară. Iar pe deasupra, „L'Humanite" susține că recunoașterea Basarabiei constitue o răsplată pe care aliații o dau cu anticipație României, pentru viitoarea ei acțiune armată împotriva Rusiei sovietice.

Iată o față nouă a lucrurilor asupra căreia opinia publică romînească nu poate rămîne de loc indiferentă.

Bineînțeles că nu putem ști pînă la ce punct ar fi bine informat ziarul „L'Humanite". Observăm însă că afirmațiunea existenței unei apropieri romîno-maghiare nu este ceva nou și nici tocmai fantezist; că o unitate de sentimente între Polonia și Romînia este un lucru mărturisit chiar de d. Take Ionescu în Parlament; în fine, că dificultățile intrării Poloniei în Mica Antantă au o strînsă legătură cu rezervele Ceho-Slovaciei care se teme că prezența Poloniei ar tîrî Mica Antantă în război cu Rusia sovietică.

Dacă s'ar adeveri că recunoașterea Basarabiei ar fi o răsplată și un îndemn franțuzesc pentru o viitoare acțiune militară a României înspre Moscova, faptul ar fi destul de trist. Drepturile noastre asupra Basarabiei nu sînt compatibile cu considerarea de către aliați, a provinciei de peste Prut, drept un bacșiș pentru servirea unor interese străine.

Afirmațiunea ziarului „L'Humanite" ne mai îngrijește și din cauză că d. Take Ionescu este un protagonist al politicei de sentiment, care deseori se întoarce în naivitate, în timp ce aliații sînt foarte realiști și duc o feroce politică de interese. Și începe a ne părea cuspectă stăruința cu care aliații vorbesc în textul convențiunei din Paris despre un viitor guvern al Rusiei pe care l-ar recunoaște semnatarii convenției de recunoaștere a Basarabiei.

Este clar că orice viitor guvern rus ar pretinde să aibă socoteli cu România. Și este foarte îndoelnic dacă, în fața unei formidabile Rusii democrate de mîne, legați de pata datoriilor de zeci de miliarde, aliații ar sta fermi de partea plenitudinei dreptur lor românești.

Guvernământul sovietic n'ar fi recunoscut unirea cu Basarabia, și lucrul ar fi avut care care greutate. Dar recenta convenție de la Paris ne ia orice posibilitate pentru viitor de a aranja această chestiune cu Rusia prezentă. Iar pe deasupra, se spune că am mai fi legați să răsturnăm tocmai noi anarhia de la Moscova, ajutînd la întronarea altui guvern, ori care ar fi el, guvern ce ne-ar pretinde desigur Basarabia!

Iată o politică fantastică, și iată perspective aduse în discuțiune de un serios ziar parizian, asupra cărora avem toată legitimitatea să cerem lămuriri celor în drept.

Z.

Reparațiuni morale

In ultimul număr al „Vieții Românești", d. C. Stere expune și analizează cuprinsul extrem de interesantei lucrări: Urmările economice ale păcei", datorită savantului profesor englez J. M. Keynes, de la universitatea din Cambridge.

Keynes a făcut parte din delegația engleză la Conferința de pace și, cu indiscutabila lui competință și autoritate, dovedește în lucrarea citată tot ce este imposibil în tratatul de la Versailles impus Germaniei. Acest tratat este operă de ură și răzbunare, contrazice umanitatea, constitue un rapt în toată puterea cuvântului și Keynes afirmă că va trebui să cadă, întru cît aplicarea lui ar duce la absurd. Savantul englez argumentează până la evidență susținerile sale. El vorbește ca realist dar. în acelaș timp, lasă să pătrundă printre cifre și fapte, o licărire de simpatie omenească și o compătimire pentru marile suferințe ale poporului german.

Savantul de la Cambridge a constituit avantgarda intelectualității și civilizației britanice Acum în urmă, savanții englezi de la Oxford au continuat opera de omenie și dreptate, întinzând o mână prietenească colegilor din Germania.

Printre atâtea rele, războiul a pricinuit și un dezastru moral în omenire Ura animalică tindea să prăbușească toată opera de civilizație. Patimile au dăinuit și după război, menținând un id de ură între valorile intelectuale și morale ale popoarelor Inițiativa savanților din Oxford este un nobil act de civilizație și umanitarism, care ar trebui fără întârziere urmat de inteligența tuturor popoarelor.

Lr.

※ Ministrul domeniilor a hotărât cumpărarea unor mari cantități de grîu de primăvară care să fie distribuit sătenilor pentru semănăturile de primăvară.

Cumpărăturile se vor face prin intermediul consiliilor agricole.

VIAȚA POLITICA

In jurul proectului de remaniere

O remaniere cu membri din sinul partidului poporului nu poate întări guvernul

Când scriem aceste rânduri se află reîntorși în Capitală atât d. general Averescu cât și d. Take Ionescu. Ar urma deci, după cum s'a anunțat pînă'n prezent, ca remanierea ministerială să se înfăptuiască fără întârziere.

Se apropie termenul redeschiderei Parlamentului și guvernul nu se poate prezinta în fața reprezintanților noțiunii în forma cludată în care se află. Acest guvern de interimate, sprijinit în întregime pe un complex de atribuțiuni rămase la discreția d-lui Argetoianu, nu mai poate pretinde să continue o serioasă operă de guvernare. Remanierea nu mai poate fi amânată.

*

Dealtfel, cabinetul Averescu n'a fost de loc fericit în opera întreprinsă până acum. Cea mai patentă lipsă de directivă, insuficiența de program, măsurile contradictorii, au uzat cu desăvârșire guvernul, uzând în același timp și popularitatea legendară a generalului.

Guvernul se află astăzi în fața unei sumedenii de probleme pentru rezolvarea cărora și-a dovedit până acum atât nepregătirea cât și lipsa de spontaneitate.

Problemele economice și financiare au fost agravate și amenință a se înrăutăți mai mult. Chestiunea prețurilor de expropriare a fost lăsată în haos pînă la punctul de a deveni o adevărată piatră de încercare pentru însăși existența guvernului. Chestiunile sociale și muncitorești nu și-au putut găsi o îndrumare în raport cu nouile orientațiuni ale vremei. Procedarea autoritară a cabinetului Argetoianu-Averescu a suferit o defavorabilă comparațiune cu procedeele abile și civilizate ale conducătorilor Italiei și Angliei, în cazuri mult mai dificile. Dar fără a fi nevoe să recurgem la exemplul străinătății, e locul să constatăm că guvernul d-lui Vaida s'a dovedit mult mai competent în fața problemei muncitorești.

In chestiunile externe s'a putut înregistra succesul recunoașterei Basarabiei, dar și acesta datorit șef lui partidului democrat, colaborarea cu democrații parvenind a sprijini întrucâtva slăbiciunea inițială a guvernului Averescu.

Putința partidului poporului de a deține mai departe puterea a intrat în faza profundelor îndoeli.

*

Generalul Averescu urmărește a-și înviora guvernul printr'o remaniere Dar această remaniere se spune că va fi făcută exclusiv cu elemente din sânul partidului poporului.

Se naște atunci întrebarea dacă o astfel de remaniere ar da tărie unui guvern care a fost până acum slab tocmai din cauza slăbăciunei elementelor de conducere ale partidului care **deține puterea Partidul poporului a dat ce-a avut mai bun. Și se poate întări guvernul, recurgându-se la elemente de pe a doua treaptă a partidului, între care d. I. Petrovici este primul ministerabil?**

Mare îndoială.

D-nii Argetoianu și general Averescu nu-și vor putea consolida realmente puterea de cât reușind să și asocieze la conducere cel puțin o parte din opoziția socialnațională. Lucrul nu e tocmai ușor, dar trebue încercat.

Cum se proclamă greva

— în Anglia și la noi. —

Se știe că greva minierilor englezi a fost declarată în urma unei hotărîri luate prin vot de către toți muncitorii minieri.

Acum telegraful ne anunță că greva a fost votată prin vot, în următoarele condițiuni: au participat la referendum cei 700.000 minieri greviști. Părerea de a se relua lucrul a întrunit 10 000 voturi mai puțin decît părerea continuărei grevei. Totuși lucrul a fost reluat pentru că în Anglia o grevă se declară cu două treimi din voturile muncitorilor, interesați în cauză.

La noi s'a declarat o grevă generală datorită bunului plac al cîtorva conducători impulsivi. Muncitorii n'au fost întrebați dacă vor și dacă pot să susție greva. Nici o mirare deci, că majoritatea lucratorilor n'a înțeles să-și îngreuneze condițiile de viață de dragul absolutismului fantezist al cîtor-va conducători rău inspirați.

Dacă în Romînia toate merg anapoda este inevitabil, poate ca și democratismul socialist de la noi, să fie așa cum este.

PLATA COTEI DE 63 LA SUTĂ

Ministerul de Interne a comunicat Prefecturei Poliției Iași instrucțiunile de mai jos relativ la cei ce au dreptul de a beneficia de cota de 63 la sută:

Cine intră în categoria articolului 3.— Funcționarii care la 1 Noembrie 1916 se găseau în funcțiune în teritoriul rămas liber, fie că erau mobilizați pe loc sau la armată, fie că continuau a exercita funcțiunea lor civilă cu excepțiunea celor menționați la alin. a și b. ale art. 2, ei vor primi 63 la sută asupra salariului brut pe timp de la 1 Ianuar 1917 și până cel mai târziu la 1 Decembrie 1918 sau până la data părăsirei serviciului, când ea a avut loc mai înainte.

Familiile funcționarilor decedați, adică soția și copii minori, vor primi restituirile și indemnizările prevăzute în această lege după categoria în care intră și la care ar fi avut dreptul decedatul până la data de 1 Decem. 1918, chiar dacă decesul ar fi avut loc mai înainte.

Conform art. 5 asupra restituirilor și indemnizărilor acordate după această lege, nu se aplică impozitul de 3o la sută către stat.

Conform art. 7, lichidarea se va face în rentă blocată, împrumutul 5 la sută 192o, pe cursul de 85 lei titlu de 100 lei nominal. Nefiind titluri mai mici de 5oo lei nominal, fracțiunile ce vor eși din calcul se vor lichida în bani. Titlurile vor purta cupoane cu scadența semestrială, începând cu cuponul de la 1 Noembrie 1920.

INFORMAȚIUNI

Punându-și în cumpănă tot talentul, d. Argetoianu a reușit cu diplomația stilurilor calendaristice și să amâne deschiderea Parlamentului cu două săptămâni, fixând data de 28 Noembrie.

Începe însă a se șopti de pe acum despre intenționea guvernului de a depăși și această dată și a amâna din nou convocarea corpurilor Legiuitoare.

N'ar fi de mirare ca un guvern, care a găsit momentul să se bizue pe cenzură și stare de asediu, să încerce a guverna fără parlament. Avem precedentul creat de d. Brătianu. Dar și pățania d-lui Brătianu se poate repeta în comptul continuatorilor dictaturei liberale.

Opinia publică s'a arătat adversară cezarismului de guvernământ, și astăzi icona generalului este mai puțin făcătoare de minuni.

※ *Ministerul de Finanțe prelungește până la 13 Noembrie inclusiv, termenul de preschimbare a biletelor de una mie lei Banca Generală. De la 14 Noembrie înainte, aceste bilete își pierd orice putere circulatorie.*

※ *Marea demonstrație politică la partidului conservator-progresist, care trebuia să aibă loc la Botoșani, nu se va mai ține și va fi înlocuită printr'o consfătuire la clubul progresist din Capitală.*

※ *Chestiunea circulației trenurilor se află într'o fază nenorocită. Se afirmă astfel că repunerea în funcțiune a trenurilor accelerate va întârzia mai mult decât se-au fi așteptat. Aceasta din cauză că, în timpul grevei, locomotivele au fost utilizate în mod nepricepput de către un personal nesperimentat, ceea ce a făcut ca un mare număr de mașini să aibă nevoe de reparațiuni. Cum se fac reparațiunile la c. f. r.—se știe!*

Și iată-ne în primejdie a suporta mai mult timp mizeriile actuale ale călătoriei cu trenul.

※ *Un exemplu de sterea materială în care se găsește magistratura noastră:*

D. Greceanu a cerut unui consilier de la Curtea de Apel din Iași să primească îndrăznirea de secretar general al ministerului de justiție. Acest consilier a declinat oferta ce i se făcea.

Intrebat de unii din colegii săi despre motivele acestui refuz, consilierul a răspuns:

— „N'am avut economii cu care să-mi fac un rând de haine pentru București și nu pot să mă prezint înaintea celor care iau contact cu ministerul de justiție, cu hainele cu care s deprinsi deja împrietenii de la Curtea de Apel de Iași".

● Ziarul „Berliner Tageblatt" anunță:

Ratificîndu-se pacea cu Germania, se vor relua acum și relațiile diplomatice între Romînia și Germania precum și raporturile economice normale între cele două state. Din acest motiv, cercurile competinte se ocupă de înființarea unui ofiziu economic romîn la Berlin care va avea sucursale în toate centrele comerciale și industriale din Germania.

● Se dezminte că guvernul ar avea intenția să aplice ordinul expulsărilor împotriva agitatorilor socialiști din Bucovina.

● Se anunță că departamentul externelor al republicei Austriace va fi din nou încredințat contelui Czernin.

※ La 1 Februar se va ține examenul de definitivat al învățătorilor și conducătoarelor de grădini de copii, numiți cu titlu provizor la 1 Septembre 1917.

※ Inscrierile pentru examenele particulare, care urmau să fie închise la 1 Noembrie, au fost prelungite până la 15 Noembre.

※ **Prețurile de expropriere.** — *Din cei nouă consilieri ai Curței de Apel din Iași, care au prezidat comisiunele județene de expropriere, cu ocazunea fixărei prețurilor terenurilor expropiate, șapte dintr'înșii și anume d-nii: Lupu, Gorgos, prezidentul Patron, Vârgolici, Gane, Stănescu-Buzeu și Bercea, au fixat prețuri peste pretul prevăzut în decretul-lege, considerând că acest decret violează art. 19 din Constituție. Iar doi consilieri, d-nii D. Ciohodaru și M. Ghinea au fixat prețurile maximale din decretul-lege si s'au pronunțat că, întru cât comisiunile județene de expropriere sunt nu instanțe judecătorești, ci comisiuni administrative, n'au competința să se pronunțe asupra neconstituționalității decretului-lege.*

In discuțiunele extra-ședințelor comisiunelor, ambii acești magistrați s'au pronunțat că, dacă ar fi chemați sa constitue complectul de Curți de Apel, nu s'ar simți întru nimica legați de părerile pe care le-au avut ca prezidenți de comisiuni administrative.

※ In noaptea de Duminică săvârșindu-se în oraș 2 mici furturi și alte câteva încercări de furturi zădărnicite de intervenția sergenților, prefectul de poliție a dispus facerea unei razii generale cu jandarmi pedeștri ofițeri și agenți pe Poliție.

Razia s'a făcut astă noapte cu rezultate bune

In cursul nopții nu a mai fost nici o încercare de furturi.

● **In jurul crimei din str. Cerci,** Servisiul particular de detectivi din localitate, și-a găsit un concurent la București, în persoana...prezicătorului Săvescu. Acesta ne anunță că prin „spiritism" și „calculul de cifre", a descoperit că asasinul e un barbat, în etate de 30 ani, numele începe cu litera D Doamna Sonia nu e vinovată, dar cunoaște și ea pe asasin, un fost servitor al Atelei Cogălniceanu, în complicitate cu amanta lui dar d-na Sonia nu i bănuește. Asasinul va fi descoperit în timp de 8 săptămâni.

Săvescu a comunicat aceste originale. descoperiri parchetului general de Iași, sfătuindu-l să continue cercetările.

Incontestabil că descoperirile lui Săvescu nu sunt de loc mai prejos de descoperirile originalilor noștri detectivi particulari.

※ In str. Elena Doamna No. 17, s'a deschis cantina Geltzer cu 480 de copii săraci.

Viaţa Românească

— Societate Anonimă —

BUCUREŞTI — IAŞI

BUCUREŞTI — Librăria Alcalay, Calea Victoriei 37.
„ „ „ Str. Lipscani 88.
„ — Tipografia Universală, Str. Covaci 14.
„ — Biroul de Editură şi Depozit. de papeterie en-gros, Str. M. Millo 6
IAŞI — Librăria „Viaţa Romînească" (fostă „Librăria Nouă") Cuza Voda 83
„ — Institutul de Arte Grafice „Viaţa Românească" (fost tipografia „Dacia"), Str. Lăpuşneanu 33.
„ — Institutul de Arte Grafice „Viaţa Românească" (fost „Tipografia Naţională"), Str. Alexandri 11.

Asortiment complect de cărţi şcolare şi opere literare; furnituri de biurou rechizite şcolare, depozit de papeterie en gros, etc.

TEATRUL LYRIC

Trupa israelită sub conducerea D-lor ASCHENASI şi SIEGLER cu concursul d-nelor Rosa Siegler, G. Askenasy şi a d-lui A. Rosenstein

Marţi 9 Noembrie ora 9 seara

PRIMUL AMOR

piesa în 4 acte

Impresar teatral: *H. Braunştein*

„ASTRA"

Soc. de Asigurări şi Reasigurări din Bucureşti

Inspectoratul General pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina, Iaşi, str. Academiei No. 3, (Piaţa Unirei).

Instalează Agenţii în toate localităţile principale din regiunele de mai sus. Oferte serioase se primesc de către d-nii Ing. C. Stroja şi M. Sigal, titularii acestui Inspectorat.

A sosit un mare transport de

CREMĂ DE GHETE

produs al renumitelor uzine franceze

„LION NOIR"

De vânzare en gros şi en detail la

DEPOZITUL GENERAL AL

OFICIULUI ECONOMIC A ROMÂNIEI S. A.

Pentru Moldova Basarabia şi Bucovina, la:

IAŞI Str. Lăpuşneanu 24 IAŞI Str. Elena Doamna 10

DE VÂNZARE

RAFTURI bune pentru ori-ce magazii şi o TRĂSURĂ nouă de doi cai.

Doritorii se vor adresa la Brutăria D lui Abramovici str. Brătianu 128.

A SOSIT LA

farmacia Dr. N. A. RACOVITZA

UN MARE TRANSPORT

— DE —

UNTURA-de-PEŞTE

de Norvegia precum şi toi felul de droguri şi specialităţi

UN NOU TRANSPORT DE TOT FELUL DE ARTICOLE DE PAPETĂRIE

A SOSIT LA

Librăria Centrală

Str. Gh. Mârzescu 25, colţ cu str Ştefan cel Mare

Profesor D-r

ŞTEFĂNESCU-GALAŢI

BOALE URINARE

— şi-a reluat consultaţiile —

- Strada Păcurari 21 -

4—6 după amiază

FUNCŢIONARI

bine pregătiţi în toate lucrările de birou, contabilitatea dublă, corespondenţă şi aritmetică comercială, fac în trei luni garantat din domnişoare şi tineri, cu bunăvoinţă la învăţătură,

Predau deasemenea limbele şi corespondenţa franceză şi germană.

Sute de absolvenţi ai cursului meu îmi datorese existenţa ce şi-au făcut ocupând servicii în birouri mari.

Inscrieri zilnic 9—12 şi 1—4.

Profesor PRUCHTER

Iaşi, str. Şcoalei de Arte 8 prin str. Brătianu 126 (firmă la poartă)

DE VÂNZARE

UN LOC VIRAN bun pentru construcţie în STRADA ARON-VODA No. 11. Ofertele a se adresa d lui TRAIAN ZIGHEL, BUCUREŞTI, CALEA VĂCĂREŞTI No 32.

STUDENTA

care a predat timp îndelungat limba ebraică în gimnaziile din Basarabia, predă lecţiuni de limba ebraică. A se adresa la Căminul studenţilor între 3—5 p. m. D-ra Fischer.

SUBSEMNATUL

Şmil Lupu, pierzînd biletul de demobilizare eliberat de Reg. 24 Artilerie, contig. 1908 îl declar fără valoare în mâinele oricui s'ar afla.

Şmil Lupu

DOMNIŞOARA

bucovineancă perfectă menajeră, doreşte a conduce menajul la o familie sau eventual la o doamnă bătrînă.

A se adresa la D na Neuschatz str. Sărăriei No. 151 etatul II.

LICITAŢIE

Se vinde prin licitaţie sau bună învoială în ziua de Luni 8 Noembrie a c. orele 4 p. m. o cantitate de 7 lăzi talpă şi tocuri de cauciuc.

Doritorii pot vedea marfa la biroul „Joint Distribution Committée str. Gh. Mârzescu 26.

De vânzare

Casele din Sf Lazăr 49 compuse din 2 apartamente curte, grădi, apă şi alte dependinţe. Toate în perfectă stare.

A se adresa la proprietar, în curte, dela 10—12 a. m.

„ASTRA"

Societate de asigurări şi reasigurări din Bucureşti.

Agenţia Generală Iaşi str. Academiei No. 3 (Piaţa Unirei) caută achizitori şi agenţi destoinici plătiţi cu salar fix şi provizion

A se adresa în toate zilele de lucru între orele 10 12 a m şi 4 6 p. m.

A sosit un mare transport de

BECURI ELECTRICE

diferite voltaje, cele mai bune fabricate, ard cu 50 la sută economie şi se vând en detail cu preţuri de en gros la

Depozitul fotografic

ZAHARIA WEISS

Iaşi, Piaţa Unirei

Domnii Cizmari

găsesc PAPP, calitate superioară. cu preţul fabricei, la Depozitul fotografic.

ZAHARIA WEISS

Iaşi, Piaţa Unirei

Până la ora

12 NOAPTEA

se găseşte de vânzare:

„Opinia"

la depozitul de ziare

— L. Goldenberg —

Vis-a-vis de Banca Moldova

Cinema SIDOLI

Soc. Mărăşti. — Azi şi în zilele următoare zilnic câte 2 matineuri la 3 şi 5 jum. şi seara la 9 jum.

Cel mai superb film din lume cu frumoasa artistă PINA MENICHELI

DEMONUL

LA FEMME DE CLAUDE

operă complectă în 6 acte după marele roman al lui Al. Dumas — O muzică aleasă va acompania filmul. Sala bine încălzită cu toată scumpetea filmului preţurile rămân aceleaşi. — Programul viitor CAFENEAUA CEA MICĂ în 6 acte cu MAX LINDER. — în curând ULTUS.

Facultatea de medicină a luat hotărîrea ca studenţii ce n'au dat pînă acum examenele primului doctorat ca şi cei ce au căzut la examene în sezunea Septembrie, să mai poată da examene pentru ultima dată în anul aceasta în luna Ianuarie.

Din cauza lipsei de cadavre d. prosector Zamfirescu a hotărît ca piesele de disecţie să fie repartisate în urma unui examen de osteologie şi artrologie.

Universitatea din Iaşi va putea să-şi înceapă în curînd cursurile din cauză că i-au fost acordate 25 vagoane cu ţiţei.

Joi 11 c. încep examenele de chimie pentru primul doctorat al facultăţii de medicină.

Intr'un interview acordat ziarului „Chemarea", d. Paul Bujor a declarat următoarele asupra lucrărilor comisiunei de anchetă în Basarabia:

„Propriu zis lucrările s'au terminat. S'au redactat procese verbale pe subcomisiuni şi rămâne ca într'o şedinţă plenară a întregei comisiuni parlamentare înainte de deschiderea parlamentului, să se facă raportul general, iar parlamentul să fie avizat de măsurile ce trebuesc luate".

Aflăm că renumita artistă Clara Joung va da în curând o serie de reprezentaţii la teatrul „Lyric".

Ieri seara a avut loc o şedinţă extraordinară a fruntaşilor sionişti din localitate convocaţi fiind de d-nul B. Weinberg secretarul general al federaţiei sioniste din ţară.

Miercuri 10 Noembrie ora 5 jum. are loc la Cercul Didactic local adunarea obişnuită a membrilor.

La ordinea zilei:

1) Clasele paralele 2) Noul sistem de notare şi promovare a elevilor şi alte chestiuni de interes didactic.

De la „Cercul de Gospodine". — In ziua de 7 Noembrie s'au întrunit comitetele regional şi judeţean ale „Cercului de Gospodine" pentru a comemora pe Laura Zaharia fosta preşedintă a acestor comitete şi pentru a proceda la alegerea altei preşedinte.

S'a ales preşedintă D-na Maria Petrovici iar vice-preşedinte: D na Olga Popovici pentru comitetul judeţean şi D-na Alice Col. Velescu pentru comitetul regional Cassiera ambelor comitete, D ra Adela Vărlănescu, Secretare: D-na Paula Petrea pentru judeţean şi D na Elenora Lohan pentru regional.

S'au luat importante hotărâri ca să se asigure bunul mers al dispensariilor pentru sugaci.

S'au primit donaţiuni de câte 100 lei din partea D-nei Maria Zaharescu şi D-ra Louisa Stoica pentru dispensarul de la Socola, în memoria Laurei Zaharia.

Dispensarul va purta numele: „Laura Zaharia". S'a hotărât ca suma de 24000 lei, necesară funcţionărei unui dispensar să se încredinţeze directoarelor dispensariilor. S'au ales directoarele şi comitetele dispensariilor.

No 1 D-na Maria Dr. Gavrilescu, comitetul şi'l va forma D-sa.

No. 2 D-na Olga Popovici. In comitet D-nele: Lucia Poni, Alice Velescu, D-ra Vărlănescu.

No. 3 D-na M. I Petrovici. In comitet D-nele: Vănătoru şi Z. Ponescu.

O seară sionistă cu plăcute surprize va avea loc Sîmbătă 20 Noembrie ora 8 seară în Saloanele Soc. de Gimnastică, Sport şi Muzica.

Invitaţiuni speciale se va primi de la Comisiuni.

Un protest studenţesc

— Impotriva tratamentului la care a fost supus studentul Spiegler, cu prilejul arestărei sale cu ocazia grevei generale —

Studenţii ieşeni, întruniţi în seara de 5 Noembrie în o sală „Centrului Studenţesc", discutând între altele, chestiunea arestarei colegului lor L. Spiegler, au redactat următoarea moţiune care ne'a fost trimisă cu rugămintea de a o da publicităţii:

Cu ocazia grevei generale, guvernul a luat măsurile cele mai severe contra celor ce ar fi avut vre un rol în mişcarea socialistă.

Ne abţinem de a judeca aceste măsuri, dar modul cum au fost aplicate de unele autorităţi, ne umple de indignare. Caz tipic este acel al studentului Leopold Spiegler care a fost ţinut închis timp de douăsprezece zile până să i se ceară confirmarea mandatului de arestare, deşi s'ar fi putut face aceasta odată cu confirmarea mandatelor celorlalţi socialişti.

In acest timp colegul nostru a fos bătut pe la diferite autorităţi poliţieneşti, în mod brutal.

In contra acestui act, care cu nimic nu poate fi justificat, protestăm cu ultima energie, fiindune indiferentă activitatea pe care a avut-o studentul Spiegler şi pe care ne abţinem de a o judeca.

Credem că guvernul are de datorie a cerceta şi pedepsi ilegalităţile comise, pentru că sunt puse la adăpostul autorităţei sale

Asemenea acte zdruncină încrederea în instituţiile ţărei provoacă ura şi dispreţul tuturor şi mai ales asasinează imoralmente pe acei ce le suferă.

Pentru aceia, noi, următorii studenţi întruniţi în seara de 5 Noembrie a. c., în urma convocărei „Centrului studenţesc", protestăm contra acestei stări ilegale şi neumane!

Urmeazo 220 iscăliturl între care preşedintele şi vice-preşedintele „Centrului Studenţesc"— Iaşi, preşedintele societăţii studenţilor în drept.

Ministerul de instrucţie a hotărât ca toţi învăţătorii înaintaţi din seria 1904 şi care n'au trecut la oraş, să fie înaintaţi la gradul de institutori rurali.

In privinţa atentatului asupra trenului Simplon, ancheta oficială a constatat că faptul se datoreşte intenţiunei unor dezertori, ascunşi în pădurea din apropiere de a provoca o deraiare şi a jeful pe călători.

Aceiaşi răufăcători au comis în acelaş punct diferite banditisme, şi au mai încercat odată să provoace deraiarea Simplonului.

Sunt câteva luni, când în urma unui accident de la fabrica Gheller a murit inginerul Rudescu.

Printr'o subscripţie publică s'a adunat o sumă, care acum se află la Generalul Iliescu din Roman, şi cu care urma să se ridice un monument decedatului inginer. Statuia gata efectuată se află la inginerul Scutariu.

Rugaţi de mai mulţi cetăţeni întrebăm şi noi: când şi unde se va pune monumentul inginerului Rudescu?

Prin derogare de la legea pentru imobilizarea cerealelor, s'a hotărât ca autorizaţiile de transport a semiuţelor să se dea numai de către consilierii agricoli.

In curând se va deschide în localitate un seminar pedagogic ebraic.

In fruntea Comitetului de conducere al Seminarului se află D-nul avocat M. Schächter fostul preşedinte al mişcării Sioniste locale; Moses Duff [vicepreşedinte) şi Isac Nacht casier. Restul comitetului se compune din 15 inşi, printre cari se numără distinşi intelectuali ai iaşului.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri şi seara se reprezintă: VALURILE SOARTEI puternică dramă în 5 acte cu d ra Aida Borelly, Carlo Benetti etc. Adaos la program: Adam şi Eva în Paradis, splendidă redare insufleţită după legendele biblice — Vederi de pe natură şi o delicioasă comedie.

Joi 11 Noembrie a 6-a şi ultima serie din Misteriosul Barrabas.

Cinema SIDOLI

Societatea Mărăşti

Astăzi şi în zilele următoare în matineuri şi seara cel mai superb film din lume cu frumoasa artistă Pina Menichelli DEMONUL la femme de claude operă complectă în 6 acte după marele roman al lui Alexandru Dumas.

Programul viitor: Cafeneaua cea mică în 6 acte cu Max Linder.

In curând Ultus.

Firul telefonic cu Bucureştii fiind iarăşi deranjat şi, în acelaş timp, netransmiţându-ni-se telegramele corespondentului nostru din Capitală, sântem nevoiţi să apărem cu serviciul informativ redus.

Teatrul ELISABETA

TURNEUL MAREI COMPANII DE COMEDII

CIGALIA Bucureşti

ESCADRONUL III
URMARIŢII
NUNTA LUI ŢOPARDEA
HAPURI MIRACULOASE

Trupa se compune din 16 artişti şi artiste de primul rang.

Luni 15 Noembrie prima reprezentaţie.

Biletele la Maximovici

ENGLEZA, FRANCEZA, GERMANA şi ROMANA

pentru începători şi avansaţi (literatură şi corespondenţă comercială).

Doamne, domnişoare, domni şi elevii şcoalelor pot învăţa corect într'un scurt timp 4 5 luni, maximum 6, printr'o metodă specială şi unică în genul ei, distingându-se prin uşurinţă.

Jean Goldberg

Profesor de limbi străine

str. I. C. Brătianu 54

IOAN SERAFIMI

AVOCAT

s'a mutat în Str. Sfânta Sava Nr. 11

Desfacere

de obiecte de gospodărie, mobile, cărţi. etc. din motiv de plecare. Intr'un viitor apropiat.

Intermediari excluşi Luni şi Joi de la 2—3, strada Albă No. 4 etaj.

Nemângăiaţii Raschelle Goldştein, Betty şi Pincu Clecner Gizela şi Arnold Weinrauch, Solo Clecner, Lea Fichman, Etel Schächter, Jean, Sami şi Bubi Cohn, Senica Clecner, Moritz Reischer cu familia, Max şi Mina Barasch, Moritz Schächter cu familia, au imensa durere de a anunţa tuturor prietenilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă a prea scumpei lor mamă, surori, soacră, bunică şi mătuşă

ANA CLECNER

în etate de 66 ani

Cortegiul funebru va porni spre cimitir din str. Anastasie Panu No 20, în ziua de Mercuri 10 Noembrie a. c. ora 10 a. m.

ANUL XV-lea No. 3772

25 BANI NUMARUL

MIERCURI 12 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

UNIVERSITATII BIBLIOTECA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

O chestiune economică

Scumpetea vieţii — Acţiunea Ligei Consumatorilor — Cooperativele.

In urmărirea ideei pentru revenire la normal sau la ceva apropiat, o luptă groaznică s'a încins între vânzători, fie ei producători, fie intermediari, şi între consumatori.

Aceştia din urmă s'au constituit in ligă. In ajutorul lor a sărit Statul, Primăria, Poliţia etc.

Se duce războiu contra speculanţilor.

Ni se pare însă că noţiunile acestea de producător şi speculant nu-s destul de bine precizate.

Este evident ca în goana pentru înavuţire din partea unora, pentru o îndulcire a traiului din partea altora, toţi speculează.

Muncitorul îşi speculează munca, iar producătorii produsele lor.

Să ne uitam un moment la grosul armatei din liga consumatorilor şi o să vedem meseriaşi cari cer pentru munca lor 20 30 lei pe zi, vînzători de diferite articole, cari vînd cît se poate de scump şi ar voi să cumpere foarte eftin.

S'ar putea esclude din categoria speculanţilor muncitorii intelectuali, lefegii Statului şi ai instituţiilor particulare. Şi cu toate acestea... ?

Stăm deci intr'un angrenaj. Consumatori, ne-ar plăcea să cumpărăm cît de eftin. Producători, am dori să vindem cît de scump.

Din cauza acestui angrenaj sufăr toţi, ne plîngem cu toţii, iar remediile nu le găsim, sau ne place să le vedem în intervenirea forţei publice.

Liga Consumatorilor? Dar sub forma aceasta şi titlul ce şi l'a luat, ea n'ar putea face decît acţiune negativă. Căci prinzînd ici colea cîte un speculator şi pedepsindu-l ori confiscîndu-i marfa, îndreptăm lucrurile. Şi dovada stă sub ochii noştri.

Ori n'avem ce ne trebue, ori cumpărăm cu mult mai scump decât în cazul când o asemenea intervenţie nu s'ar produce.

Ai făcut presiune la restaurante? Porţiile s'au micşorat, iar mâncarea a devenit mai proastă.

Pe câţi nu-i auzim că sunt siliţi să cheltuiască acum mai mult, pentru că trebue să mănînce mai multe porţii.

Prăjiturile sunt mai mici şi în genere marfa dată în consumaţie e proastă.

Cu acţiunea aceasta negativa nu se ajunge la rezultate.

Trebue una pozitivă şi aceia n'ar putea fi decît cooperativă.

Să înceapă liga Censumatorilor lupta pentru înfiinţare de cooperativă şi atunci armata de intermediari nu fi lesne micşorată şi împinsă spre dispariţie.

Căci dacă un consumator cumpără astăzi o marfă din mîna a cincea, dacă acest al cincilea dovedeşte că el a cumpărat-o depildă cu 1 leu şi pretindezece bani, ce poţi să faci? Să distrugi pe intermediarul al cincilea? Dar pe lîngă că rămîn alţii, mai reesă evident că cerinţele pieţii au permis apariţiunea lui.

Statul a înţeles lucrul acesta. De-aceia lupta să încurajeze cooperativele de consum. Acest lucru trebue să l înţeleagă şi consumatori.

Deci, luptă pentru dispariţia intermediarilor, ceia ce nu poate avea loc de cît prin cooperative.

Vir.

Câte-va NOTE

Curentul de la ţară — aci era numai curent — până să ajungă la oraş s'a transformat în vifor.

Şi multe au fost măturate Doamne!.

*

Liberalii îi acuză pe d. Ştefăniu că face politică la camera de comerţ.

Pentru a dovedi neteimenicia acuzărei d. Ştefăniu s'a hotărât să facă acolo comerţ... pe cont propriu.

*

Pentru a învedera obârşia lor cu adevărat ţărănească, partidul d-lui Bujor a hotărât ca d. Ciobanu să între în parlament în locul acestuia, care va opta pentru Senat.

Ca un omagiu pentru pătura ţărănească d-nii Costachescu şi Fedeleş se vor da în lături pentru a face loc d-lui Ciobanu.

*

Alegerea d-lui d-r Farbon ar fi corespuns mai mult vremurilor. Trăim doar în timpuri de adevarata psihoza sociala.

Şi când coţea a fost ales d. dr. Manicatide. Sa fie aceasta pentru a pune în evidenţa o epoca de infantilism politic?.

BLANZY

INSEMNĂRI

Ştiinţa aghezmuită

Ziarele anunţă că s'au deschis cursurile la Universitatea locală, adăogând că „de data aceasta solemnitatea s'a făcut fără feştanie."

Există unele fapte in viaţa societăţilor care au pervin să ne stăpânească cugetul, cu toată manifestarea lor exact-periodică. Şi aceasta din pricină că raţiunea logică exclude din cadrele ei riguroase acele fapte care, pria natura lor, fiind în contrast cu gradul de civilizaţie al timpului, nu se împacă cu felul comun al vieţii intelectuale.

Aşa se explică de ce, în primul moment, rămânem surprinşi când aflăm că *de data aceasta* cursurile universitare s'au deschis fără feştanie.

Da, aşa este. La Universitatea din Iaşi se inaugura anul cultural printr'un serviciu religios. Un preot oarecare îşi trecea mânile printr'un vas cu apă. Apoi cu acea apă, devenită igienicește mai impură, se udau pereţii şi erau stropiţi studenţii care urmau ca un an intreg să studieze organizarea socială şi legislaţia, filosofia, limbile şi literatura universală, istoria popoarelor, combinaţiile chimice, fenomenele fizice, astronomia şi matemacile, biologia şi arta medico-hirurgicală. Nu ştiu bine cum decurge spectacolul — pe vremea mea nu se obişnuiau asemenea sporturi—dar probabil că şi în cel mai înalt templu al culturei afacerea se îndeplineşte după reţeta tradiţională a aghezmuirelor prin toată clădirea, ca prin locaşurile unei bătrâne iluminate. E nostim de încbipuit mânuirea fiştocului printre rafturile bogate ale bibliotecei centrale! Gândiţi-vă la apa părintelui stropind un op de Kant, Haeckel sau Réclus! Dacă faţă de atâta impietate nu se nărue pereţii, atunci de bună seamă că Dumnezeu este o himeră!

Aşa începeau studenţii învăţătura la Iaşi, succes al unei înverşunate campanii sprijinită pe în unericul inteligenţei d-lui A. C. Cuza. Câţiva ani în şir s'a cântat în aulă „mântuirea noredului, bine cuvânta-ea moştenirei dumnezeeşti şi paza crucei". Câţi-va ani a „mântuit" d. Cuza ştiinţa, a binecuvântat moştenirea antichităţii fantastice şi a păzit minţilo tinerimei de primejdia civilizaţiei moderne.

Şi iată că astăzi se întâmplă o minune în bătrânul nostru târg, deschizându-se universitatea fără aghiazmă şi lumânări. Profitând de ocupaţia d-lui Cuza cu campania electorală câţi-va profesori au găsit prilejul să înfăptuiască şi la Iaşi un lucru elementar, întârziat cam cu o sută de ani.

Dar actul acesta e prea îndrăzneţ. Suntem informaţi că forţele oculte ale „ştiinţei" româneşti au parat lovitura şi au impus o dată ulterioară pentru solemnitatea „sfinţirei apei".

Cam acesta este gradul nostru actual de cultură şi civilizaţie despre care prosteritatea va lua cu uimire nemărgenită cunoştinţă, constatând sub ce auspicii se împărţea cultura în sânul tinerimei în anul 1919, când libertatea conştiinţei era garantată prin lege, dar tot prin lege era organizat un cult de stat, în margenile unei religii impuse cu ţăpoiul, cu jandarmul, cu A. C. Cuza şi banul siluitului nostru popor...

RENOVATUS

FOAMETEA LA VIENA.—Un ieşan aflîndu-se la Viena a schimbat 1000 lei pentru 1500 coroane cehoslovace şi altă pentru 4150 coroane austriaco-ungare.

Este o lipsă complectă de alimente şi pîne. O jumătate de peşte costă la restaurant 101 coroane. Oraşul se află în întuneric din lipsă de combustibil. Prăvăliile se închid la ora 5 seara.

Dimpotrivă, la Triest alimentele sînt în abondenţă.

VIAŢA POLITICA

Rolul Partidului Ţărănesc

— Cine este conducătorul acestui partid — Opera unui om şi radiaţia ei

Atât din unele aluzii ale presei liberale cât şi din declaraţiile unor oameni politici autorizaţi, ar rezulta că partidul ţărănesc, care numără 59 reprezentanţi în Cameră, ar avea afinităţi cu partidul de sub şefia d-lui Brătianu şi că el ar putea constitui un element de rulaj pentru abilitatea d-lui Al. Constantinescu.

Adevărul este ca acest partid, a cărui realitate şi credit în rândurile săteneşti s'a arătat abia acum cu prilejul alegerilor, este de fapt opera unui om şi este condus de un om care este astăzi cel mai înverşunat duşman al liberalilor. Este vorba de d. Gr. Coandă de la Piteşti, pe care în ultimul timp d. Vintilă Brătianu a căutat să-l distrugă politicește.

*

—In opera sa, d. Coandă a fost evident ajutat de un grup de profesori şi învăţători, dar sufletul ei este d-sa.

Şi a făcut această lucrare d. Coandă cu vădite tendinţe favorabile liberalilor la început. Fără a fi o personalitate de mîna întâia, d-sa a fost însă un cineva în partidul d-lui Vintilă Brătianu de la Argeş şi de acum zece ani şi mai bine, a întreprins o muncă uriaşă pentru organizarea economică şi cooperativă a păturei ţărăneşti.

*

Munca desfăşurată de d. Coandă, n'a rodit numai în jud. Argeş. Prin contagiunea politică naturală în toate curentele noui, activitatea d-sale a radiat şi în judeţele limitrofe Argeşului. Singur acest lucru ne explică faptul important că, privind pe hartă, vedem o continituate în spaţiu şi constatăm mănunchiul de judeţe care au dat triumful partidului ţărănesc, compus din judeţele Argeş, Muscel, Dâmboviţa Vlaşca, Teleorman şi Olt.

*

Acţiunea pornită acum un deceniu de d. Coandă, cu tendinţa de a întari partidul liberal şi a l împinge spre stânga — tendinţă foarte puternică pe vremea când d. Stere era în acest partid — se întoarce astăzi împotriva partidului liberal.

Aceasta, şi pentru motivul că elementele care au părăsit acest partid contestă democratismul adevărat al partidului liberal, şi pentru consideraţiuni de adversitate datorită tentativei liberale de a distruge politicește pe aceşti oameni.

In orice caz, cu astfel de sentimente şi condus de d. Coandă, partidul ţărănesc nu va putea avea nici un punct de apropiere cu partidul liberal şi nici nu va putea servi material de operaţie pentru abilitatea d-lui Al. Constantinescu.

D. Stere şi nouile curente

— *Cu prilejul alegerei d-sale la Cetatea albă.* —

Curioasă soartă mai are şi acest revoluţionar, pripăşit pe meleagurile celei mai reacţionare ţări din Europa.

Când, relativ încă tânăr, el nota impresiile sale de «observator ipohondric» ele produceau nimire şi entuziasm; când «solitar la Iaşi, aşternea în «Viaţa Românească» frământările creierului său superior, adânc zgudult de marele cataclism european, spusele sale provocau furtuni; iar când, solitar în Elveţia, medita-ză la năvalnica pironire a tot ce a fost civilizaţie şi progres, cetăţenii de la de la Cetatea-Albă îl aleg în Parlament.

Nu măsurăm astăzi semnificaţia acestei alegeri. Nu o cercetăm sub prizma meschină a unui succes împotriva celor pe care i-a creat sufleteşte în Moldova de dincolo de Prut şi care apoi s'au întors împotriva lui.

Pentru noi, această alegere are o semnificaţie mult mai mare. In plină beznă politică, când nu poţi distinge decât ceia ce s'a prăbuşit, fără să poţi afirma ce s'a creiat şi mai cu seamă ce s'a creiat sănătos, alegerea d-lui Stere este raza de lumină binefăcătoare.

Căci de o fi ca vechile organizaţiuni politice să dispară pentru de apururea; de o fi ca să ne îndreptăm spre ţărănismul sănătos care să devie factorul preponderant politic, singur Constantin Stere este menit a întruni toate mănunchiurile, a canaliza tendinţele şi a asigura o diriguire conştientă de rolul şi răspunderea ei.

Niminea altul decât acel care a creat „poporanismul" care este autorul de fapt al obştiilor şi cooperativelor săteşti, care a impus reforma electorală şi expropierea cu cifra fatidică de 2 milioane hectare, niminea altul nu poate avea un atare rol.

*

Alegerea aceasta mai are şi tâlcul că o valoare reală, cum puţine avem, este menţinută pe scena politică.

Acei cari au crezut că avem un atât de mare surplus de valori politice încât ne putem permite luxul de a distruge un om ca Stere au făcut o faptă rea.

Votul Universal a reparat greşala. Tentativa este definitiv eşuată. Şi din acest punct de vedere alegerea d-lui Stere trebue să fie salutată.

Un strigăt de alarmă

— *Periclitarea bogăţiilor noastre petrolifere* —

Ziarul „Argus" publică următoarele:

„Din cauza politicei generale a guvernului în materie de export pentru îmbunătăţirea valutei se întîmplă în industria de petrol un fenomen foarte curios:

O grevă nu din partea muncei, nu din partea capitalului, ci una... ca să zicem aşa de natură politică internaţională.

Pretutindeni s'a dat parola: intensificaţi producţia; mai ales cea destinată pentru export; pretutindeni se demonstrează că singurul mijloc de a ameliora actuala criză economică şi de a da o valoare bancnotelor este de a munci şi de a produce cît mai mult.

La noi majoritatea sondelor productive sunt oprite, fiindcă depozitele sunt pline nefăcîndu-se export. Cele două întreprinderi mai importante „Astra Romînă" şi „Romino-Americană" nu iau parte la „Birex", iar vestitele contracte încheiate de acest Birex cu „Standard Oil" şi cu colonelul Boyle par că nu se pot executa, ameninţate să-şi strice coloana de tubaj prin opriri brusce.

Intreprinderile de aci menţin cu greu sondele cu caracter eruptiv.

*

Lucrările de sondagiu se continuă cu multe dificultăţi, fie din cauza lipsei de materiale, fie din cauza lipsei de braţe, o consecinţă a mobilizărei".

Informaţii

SITUAŢIA POLITICA. — **Când am afirmat dăunăzi că marea criză internă politică este departe de a se fi terminat prin încheerea alegerilor am luat în consideraţiune starea de spirit a opoziţiei, împinsă la exasperare.**

Era natural ca opoziţia averescano-takistă şi cea socialistă să nu se mulţumească cu rezistenţa pasivă ci, după ce a făcut proba puterei sale abstenţioniste, să treacă la punerea în avidenţă a forţei sale pozitive.

In această privinţă se vorbeşte de un întreg program de luptă al acestei opoziţiuni.

Iată însă că se produc două fapte importante, în afară de această acţiune a opoziţiei propriu zisă. In primul loc, se întăreşte tot mai mult versiunea că ardelenii nu vor participa la lucrările Constituantei. Se spune chiar că cei trei reprezintanţi ai Ardealului in guvern ar fi demisionat.

Deşi un astfel de gest n'ar fi decât o urmare logică a celebrului comunicat dat de Consiliul Dirigent, mărturisim că el ar purta in sine o gravitate atât de mare încât primim ştirea cu toată rezerva cuvenită.

Dealmintrelea, ardelenii dispun de un alt mijloc eficace pentru a-şi arăta nemulţumirea impotriva celor petrecute in vechiul regat. Refuzând orice concurs liberalilor, ei vor face imposibilă de fapt viefuirea actualei Constituante.

De ce dar o acţiune negativă, când posedă o atât de puternică armă pozitivă.

*

Al doilea fapt politic important este declaraţie d-lui C. C. Arion că intreaga opoziţie trebue să se retrag din parlament.

Aceasta declaraţie cuprinde în sine planul unui bloc al întregei opoziţii din ţară. Ea dovedeşte o agravare a situaţiunei şi ar putea fi explicată poate în sensul unor anumite încercări ce s'au făcut în ultimul timp în scopul unei apropieri între d-nii Mârgăloman şi Take Ionescu, încercări asupra cărora am făcut şi noi la timp aluziuni prin ziarul «Opinia».

Guvernul neţinând seamă de cererile greviştilor de la telegraf şi poştă, aceştia au proclamat greva completă. De ascară de la orele 6 lucrul a fast cu totul suspendat.

Domneşte marea îngrijorare că, în urma măsurilor severe luate de guvern, sa nu se producă şi o grevă la căile ferate, ca protestare şi solidarizare muncitorească.

INFRANGEREA LUI IUDENICI. — Un radio din Moscova anunţă că trupele roşii, continuînd ofensiva contra lui Iudenici, au ocupat Pavlosk, Siskov, Selo. Entuziasmul este mare.

In sectoarele Luga şi Poloţk, bolşevicii înregistrează mereu succese.

Trupele roşii au ocupat Voronej.

In spatele armatei albe, răscoalele se organizează.

CHESTIUNEA PANEI.—Pentru ziua de eri Comisiunea interimară a fost covocată spre a fi consultată în chestiunea arzătoare a pinei.

Situaţia în prezent stă astfel: în depozitele morilor se mai află o cantitate de circa 120 vagoane grîu, ceia ce asigura procurarea acestui aliment pe o lună a cîte 4 vagoane pe zi.

Morarii prin reprezentanţii morilor Moldova şi Grinspan, cari au luat parte la şedinţă declară că pe viitor nu-şi mai pot procura grîul cu preţul maximal.

Unul din ei declară că a avut angajate la un proprietar din jud. Iaşi 100 vagoane grîu. Armata i-a rechiziţionat 50 vagoane. Acum se fac intervenţiuni a se libera acele vagoane şi încă nu se ştie ce rezultat vor aduce.

De altă parte reprezentantul federalelor săteşti din ţară face Primăriei oferta oficială că-i poate da grîu în gările din Oltenia şi Muntenia cu 11000 vagonul. O asociaţie din Piteşti oferă făina, de calitatea a 2-a conform decretului-lege cu 12000 lei vagonul în gară.

La Bîlad spun morarii se cere categoric cîte 12-14000 lei vagonul. In Dorohoi, Botoşani idem.

Este apoi o goană teribilă pentru acaparare de grîu. Toate marile bănci trimet misiţi ca să cumpere pentru ele cu preţuri ridicate, iar grîul se depositează la ele, lipsind astfel din consumaţia publică.

Se spunea de un d. ajutor de Primar, că a putut constata cu date sigure că în Ucraina se plăteşte până la 100000 lei vagonul de grîu.

Este apoi credinţa generală că în curînd se va permite exportul. De aici lupta de acaparare a grîului.

Toate aceste cauze fac că chestiunea pînei intră în o fază al cărei rezultat nu-l putem prevedea.

Primăria cere ca ori-cum vor fi lucrurile pînea astă-zi admisă pentru Iaşi să continue şi în valoare a fi de aceiaşi calitate şi cu acelaşi preţ.

Faţă cu această situaţie nu rămîne decît rechiziţionarea grîului în magaziile producătorilor.

Morarii cer grîul cu preţul maximal şi atunci nu fac nici o obiecţiune. Dar după cele arătate mai sus şi mai ales că întocmiri cu caracter semi-oficial ca federalele Băncilor populare, nu pot da grîul de cît mai sus de preţul maximal, nu e altă soluţie de cît rechiziţionarea.

Morarii propun a li se da voe să facă trei sorţuri de făină şi anume: 15—20 la sută calitatea I, 50-55 la sută calitatea II şi 10 la sută calitatea III. In asemenea caz ei se obligă a da populaţiei pîne chiar mai bună ca cea de azi, cu preţul de 1,50 chilo şi în cantitate suficiente.

Un punct asupra căruia însă ei nu s'au pronunţat e cum ar putea un caz eventual asigura debitarea pînei in condiţiunile arătate pe cel puţin 8 luni înainte.

E văzut deci cîtă greutate prezintă aprovizionarea pînei pe viitor.

Rechiziţionarea sau admiterea a mai multor sorturi de făină, sunt cele două soluţiuni propuse pînă acum.

Era o a treia şi anume ca Morarii să aibă depozitate 300 vagoane grîu, de care să nu se atingă, ele formînd un fel de rezervă, iar încolo ei să asigure pînea de astă-zi Iaşului, şi să li se lase libertatea de a vinde în afară de oraş cît voesc şi cum voesc.

Din grîul ce trecea peste cele 300 vagoane, ei trebuiau să asigure cota Iaşului pe cel puţin o lună, după care tot ce prisoseşte să aibă dreptul a-l vinde.

Asta-zi însă ei nu primesc aceste condiţii, iar grîul după afirmările lor creşte zilnic in preţ. R.

D. Dimitrie Greceanu pleacă mâne seară la Bucureşti, pentru a lua parte la o consfătuire a fruntaşilor opoziţiei.

In ziua de 15 Noembrie se va deschide la Cernăuţi o şcoală profesională de fete, a Reuniunei femeilor Române.

D. Ciobanu va fi deputat de Iaşi. In urma unei înţelegeri stabilite, d. Paul Bujor va opta pentru Universitate, iar locul vacaut, care ar fi să revie pe rînd d-lor Costăchescu sau Fedeleş, vor demisiona spre a face loc d lui Ciobanu.

Membrii Comisiei interimare s'au întrunit aseară, în şedinţă intimă, sub preşedinţia d-lui Climescu pentru a discuta chestia aprovizionărei cu grîu.

Morarii, cari au fost invitaţi, au mărit încă pretenţiile lor. Ei acuză pe producători că urcă preţurile.

Discuţia va continua în astă seară.

D. Perieţeanu, director general al căilor ferate, a plecat azi la Cernăuţi.

De aci d. Perieţeanu Va inspecta lucrările din Basarabia.

Membrii Comitetului local al Associaţiei generale a corpului didactic, se întrunesc mîine seară, Mercuri, pentru ca la rîndul lor să voteze deziderantul de contopire, aprobat de cercul didactic, în ultima adunare.

O Consfătuire importantă. — La direcţia regională a Căilor ferate, a avut loc eri o Consfătuire importantă. In afară de d. Scutaru, directorul regional, au luat parte toţi directorii şi sub directorii de servicii, şi inspectorii din Moldova, Basarabia şi Bucovina. Consfătuirea s'a ţinut sub preşedinţia d-lui Alexandru Perieţeanu, directorul general al căilor ferate, care în acest scop, a sosit eri în localitate. S'au ţinut două şedinţe şi s'au dezbătut diferite chestiuni ce privesc imbunătăţirele noi de adus la căile ferate, precum şi la armonizarea diferitelor servicii.

S'a cuvenit, ca aceste Consfătuiri lunare, să aibă loc în diferite oraşe din regiune, şi a se crea astfel un contact mai apropiat între direcţiune şi personalul c. f. r.

D. Perieţeanu a promis, că pe cât i va fi cu putinţa, va participa la aceste Consfătuiri.

Membrii Sindicatului proprietarilor urbani sunt convocaţi pentru mîne Mercuri, ora 6 seara, în localul propriu din str. Cuza-Vodă (casele Jurist), avînd a decide asupra mai multor chestiuni importante.

Banca Botoşaneană a fuzionat cu Banca Iaşilor. D. Griveanu, directorul Băncei Botoşaneane trece sub-director la Banca din Iaşi, iar instituţia din Botoşani devine o sucursală a Băncei Iaşilor.

x IN FRANŢA scumpetea vieţii a egalat pe cea de la noi, ţinzând chiar a o întrece în unele privinţe.

Astfel, după scrisori particulare sosite, un ou costă 1 franc ceia ce ar reveni la noi 3 lei. O cameră de otel, la etajul al 4-lea sau al 5-lea, se plăteşte 500 franci lunar, lucru fără precedent in Franţa. Un rând de haine care costa înainte 110—120 franci se plăteşte astăzi cu 500 franci.

Aşa stând lucrurile, este explicabilă exasperarea francezilor contra speculei şi scumpirei traiului.

x Duminica viitoare are loc adunarea generală a membrilor societăţii de bine facere Cuza Vodă Se va proceda la aprobarea bilanţului şi la alegerea unui nou comitet.

D. Const. Dobrescu, Administratorul Casei Bisericilor, a sosit în localitate în vederea stabilirei programului pentru procesiunea naţională a corpului lui Mihai-Viteazul.

Din cauza împrejurărilor ce nu-mi îngădue a mulţumi personal tuturor acelora care au luat parte la durerea mea prin pierderea scumpei mele soţii Maricel Căpitan Pella **îi rosgă să primească prin aceste rânduri mulţumirile mele şi să mă considere oricând mult obligat pentru că au venit alături de mine lăsându-mă să-mi sprijin o parte din durerea mea pe bunătatea şi dragostea lor.**

Iar acelora care au depus o floare pentru

MARICEL

îi rog să ştie că am considerat manifestarea atenţiunei lor ca o podoabă cu care am încoronat locaşul ei de odihnă.

Căpitan IONEL PELLA

din Cavalerie

Str. Bărboi 6, Iaşi.

BANCHETUL IN ONOAREA d-lui PERIEŢEANU.— **In saloanele inspectoratului, a avut loc aseară o masă, în onoarea d-lui Al. Perieţeanu, directorul general al Căilor ferate, care în interes de serviciu a fost eri în localitate.**

Au luat parte d-nii Scutaru, Borgheles, Cratero, Vornescu, Catell, Hurmuzescu, Miclescu, Marinescu, Feinberg, Stahl, inginer Niţescu, Maior Bogdan, Căpitan Mateescu, dr. Tudor, din partea serviciului medical c. f. r, Botez, Barberis, Paunescu, Marino, Anghelescu, Vateman, Mendelsohn, Agancste, Drăgănescu, Posner, Crutescu, Ciuciu, Macove', Cembureanu, Paraschivescu, Rădulescu, Şerbănescu, Şadbei, Jardăchescu, Miclescu, Cauciulescu, Constantinescu, Marinescu, Davidescu, Podhorski, Stăpleanu, Podhorski. Cu alte cuvinte, directorii şi sub-directorii de servicii, cu inspectorii de circumscripţie, delegaţii Marelui Cartier, şefii de gară şi de depoite şi reprezentanţii presei.

Sala era frumos decorată. Masa a fost excelent servită de restaurantul gărei. In tot timpul mesei a domnit o atmosferă de cordialitate şi de dragoste.

Au toastat d-nii Scutaru, Barberis, Podroschi, Ciuciu Marinescu, Maior Bogdan, inginer Niţescu, Miclescu, Nae Rădulescu, şi slavistul Niţescu şi Caufman. Toţi au relevat capacitatea şi munca depusă de d. Perieţeanu, în folosul instituţiunei şi dragostea ce o arată personalului.

Intr'o prea frumoasă cuvântare a răspuns d. Perieţeanu. D-sa a analizat toate greutăţile prin care au trecut căile ferate, de la intrarea în acţiune a ţărei şi până în ziua de azi. Dacă totul nu este complect, s'au făcut totuşi multe, s'au trecut peste greutăţi enorme, mulţumită act vităţei colaboratorilor săi de la căile ferate, cari şi-au făcut astfel conştiincios datoria către ţară şi neam.— Cât despre d-sa, are conştiinţă împăcată că îşi face datoria, şi chiar criticele nedrepte nu-l descurajează, căci probabil că şi acele critici sunt isvorâte tot din dorinţa de a face bine. Rosgă pe toţi a-şi continua să-şi facă datoria, ştiind că servesc nu numai instituţia, dar şi ţara.

Aplause lungi acoper cuvântarea, pe care cu regret, din lipsa de spaţiu, nu o putem reforma.

O plăcută surpriză a făcut-o d. Scutaru, simpaticul director regional, care a cetit versuri ocazionale, reuşite şi de spirit, care au fost cu deosebire apreciate.

D. inginor Miclescu închină pentru d. Scutaru, care îşi pune tot sufletul în conducerea serviciului regional.

In cea mai sinceră dragoste, comensii au stat la o laltă până la ora 12, când s'au despărţit, cei mai mulţi pornind chiar de îndată la îndeplinirea datoriei lor.

Cu toate că a ales deputat al Capitalei, d. N. D. Cocea a fost din nou chemat la Curtea Marţială pentru continuarea instrucţiei.

Un exaltat a ştiut pe sina de eri, să escrocheze un mare număr de comercianţi, contrafăcând semnătura unei doamne din elita societăţei.

Zdele fiind amenajate, în cursul săptămânei viitoare, va începe funcţionarea de clase suplementare la şcoala normală Vasile Lupu, pentru basarabeni.

Pe sina de 26 Oct. Inspectoratul Sanitar Iaşi împreună cu serv. Sanitar al judeţului s'au mutat în Str. Păcurari 53, iar serviciul Sanitar al oraşului în Str. Sărărie 67.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara „Fedora" dramă în 6 acte de Victorien Sardou. In rolurile principale apar celebrităţile scenice italiane: D-ra Francesca Bertini, d-nii Gustavo Serena, Carlo Benetti etc.— La fine: „Jurnalul Kasner" cu cele mai recente actualităţi din lumea întreagă.

Mercuri: D-ra MONTE CHRISTO.

Un distins scriitor englez, aflat in localitate pentru un studiu special asupra situaţiei social-politice din Romînia, reprezintant al marei publicistice americane, predă lecţii complecte de limba engleză, garantând prompta şi perfecta instruire a elevilor.

Doritorii se pot adresa în str, Lăpuşneanu 23.

SANATORUL Dr. TZAICU *din Iaşi Str. Carol No. 20 reorganizat şi mărit este la dispoziţia tuturor medicilor şi pacienţilor.*

Bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi nu se primesc.

Clinica chirurgicală perfecţională, chirurgie de urgenţă, gynecologie, genito-urinare. Dr. Tzaicu dă consultaţiuni intre orele 2—4. Telefon 115.

H. GHERNER

AVOCAT

Str. Mârzescu 26 Iaşi

TEATRUL ISRAELIT (fost Pastia. Renovat cu totul).

COMPANIA ISRAELITA DE OPERETE COMEDII ŞI DRAME

I. GOLDENBERG & I. ASCHENAZI

Astăzi MARŢI 11 Noembr. ora 9 fix.

BEN-AMI

Operetă in 4 acte de Goldfaden

In studiu; Mireasa cu 3 logodnici.

MARI TRANSPORTURI

de: Barcheturi, pereneuri, pânzeturi, chifoane, cămăşi de dame modele din Paris, ciorapi batiste, cămăşi bărbăteşti, tricouri precum şi stofe de rochii au sosit la

NOUL MAGAZIN DE MANUFACTURA, GALANTERIE şi INCALŢAMINTE

LA 3 STELE ALBASTRE

ISAC A. BLUMENFELD

— STR. CUZA-VODA 42 —

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

Tragerea la 1 Ianuarie 1920

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pentru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

care e insărcinată cu lansarea loteriei

Autocamionete şi Autocamioane

Pentru una tonă precum şi un nou transport de Anvelope şi Camere de aer pentru „FORD" au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Tracţiune Mecanică

— Sucursala Iaşi —

Piaţa Cuza-Vodă No.3

DOCTORUL

A. ANTONIU

Dă consultaţii pentru boale

Interne, Nervoase, Mintale Sifilis-Nervos, Pshyho-Physioterapie la Sanatoriul său

Str. Principile Ghica 3

(cos. Kiseleff)

— DELA 2—4 p. m. —

Nicolae Gheorghiade

AVOCAT

S'a mutat în str S-tul Sava 11 Iaşi

Petru Bogdan

— AVOCAT —

s'a mutat din Str. Ştefan cel Mare No. 3 în Str. CAROL No. 11

Creditul Urban din Iaşi La 11, 12 şi 13 Noembrie 1919, se va face a 74-a tragere la sorţi a scrisorilor conform art. 53 din Legea Creditelor Financiare şi art 122 din statute.

Domnii detentori de scrisori sunt rugaţi a asista la tragere, care va avea loc la sediul Societăţei, Palatul Creditului, orele 15 (3 p. m.) în prezenta Consiliui de Administraţie şi Comisarului Guvernului.

DIRECŢIUNEA

Da vînzare eftin un automobil «Ford» în perfectă eanu de funcţiune.— I. Rohr str. I. C. Brăeanu Iaşi.

De închiriat imediat, casele D-nei Măria Stere (Str. Sărărie 55), compuse din 7 camere, două bucătării, odae de bae, camere pentru servitori, atenanse grădină mare. Lumină electrică şi canalizare, cailofer. A se adresa D-lui M. CARP, Păcurari 6

+

Adânc îndureraţii Luisa, soţie, Rhena şi Frederic, copii, Ioan, frate, au nemângâiata durere a anunţa tuturor prietenilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă a iubitului lor soţ, tată şi frate

ANDREI RENZ

în etate de 61 ani, decedat astăzi, Luni la amiază, după o lungă şi grea suferinţă.

Inmormântarea va avea loc la Cimitirul Eternitatea Parcela Protestantă, Miercuri 12 Noembrie. Corţegiul va porni de la locuinţa decedatului Strada Moara de Vânt la ora 2 după masă.

Aceasta ţine locul oricărei alte invitaţiuni.

Rugaţi-vă pentru el!

IMPORTANT

pentru D-nii COMERCIANŢI din PROVINCIE Cumpăraţi toate articolele de mărunţişuri, galanterie şi librărie în ENGROS eftin de la „MAGAZINUL UNIVERSAL" cu mărunţişuri, galanterie şi librărie.

FANICĂ THEODORESCU

IAŞI str. Anastasie Panu 36 lângă Piaţa Halei.

Producători de vin-Fermieri

Linuri (căzi de fermentat struguri) au sosit şi se găsesc de vânzare, cu preţ convenabil la Fabrica de ogline

EMIL BERGHER

— Iaşi str. Palat 62 Iaşi —

ANUL XV-lea No. 3773

25 BANI NUMARUL

JOI 13 NOEMBRE 1919

ABONAMENTE:

UN AN : : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

Regenerarea

E'n una din zilele alegerii deputaţilor, pe o vreme cenuşie şi foarte umedă. Lapoviţa cade'ntruna, foşnind; streşinele şi burlanele cîntă monoton şi neîntrerupt. La poarta localului de vot, în faţa santinelei, se îngrămădesc cetăţeni vechi şi noi. Ridică în aer cărţile de alegător, cer intrare.

— Poporul vine să-şi spuie cuvîntul, zice zîmbind un tînăr brun şi subţire, care stă la adăpost, în ceardeac, împreună cu alţii, aşteptîndu-şi rîndul Ce zici, domnule doctor?

Din grupa de cinci ori şase „persoane distinse", care aveau privilegiul cerdacului, doctorul se deosebea prin masivitatea fiinţei sale şi printr'o figură veselă de om de petrecere.

— Ce să zic? răspunse el, dumneata, *mon cher ami*, îmi ştii de mult părerea. Şi nici dumneata, după cîte ţin minte, nu credeai altfel decît mine. Formele se schimbă; oamenii rămîn aceiaşi.

— Ba de, doctore, de acest din urmă lucru am prins a mă îndoi. Mi se pare că oamenii nu mai sînt aceiaşi. Şi dacă ei nu mai sînt aceiaşi, eu nu mai am obligaţia să stăruiesc în părerile mele de ieri. Dacă ei nu mai sînt aceiaşi, ne aflăm în faţa unei probleme nouă.

Cum nu mai sînt aceiaşi? strigă rîzînd doctorul. Mi se pare că vrai să glumeşti. Ce s'a putut schimba de ieri pînă azi în mulţimile amorfe? Iată, asistăm la vot. Vin sute şi mii de oameni să voteze. Ce votează? Ce le spun agenţii. Alegerea se reduce tot la mijloace restrînse, la operaţiile agenţilor. A nu, oamenii nu se schimbă. In privinţa asta îmi dai voie să rămîn la vechile mele păreri. Am rămas aceiaşi ţară, împărţită în două: de-oparte inconştienţi şi nepăsători, marea mulţime, — şi de alta politicianii, care conduc treburile publice, şi care le vor conduce încă destulă vreme, pînă ce ne va veni eliberarea *de dincolo*.

— De unde?

— De dincolo. Peste munţi, e un popor oţelit în lupte, sînt conducători încercaţi. In celelalte provincii s'au ridicat oameni noui — nefalsificaţi şi nepervertiţi. Numai aceştia vor putea dărîma vechea şandrama a politicianismului romîn.. Cred că cel puţin în privinţa asta am perfectă dreptate.

— Nu, doctore, n'ai perfectă dreptate, răspunse tînărul brun cu blîndeţă. Acest curent de credinţă mă furase şi pe mine nu de mult şi mă ducea la vale. Şi mă simţeam liniştit că s'a arătat o soluţie. Dacă ne vom regenera prin infusiune de sînge proaspăt s'a isprăvit, ne întoarcem pe partea cealaltă şi dormim fără grijă; lucrurile vor merge de la sine. Ei nu ie aşa, dragă doctore. Eu sînt cum mă ştii, un mic om de afaceri. Chestiile financiare mă poartă de colo colo. Am străbătut de-un an şi mai bine în toate sensurile provinciile Romîniei-Mari. S'am văzut un lucru surprinzător.

Cea mai mare parte din fraţii noştri ne cred grozav de stricaţi—stricaţi fără excepţie. La noi în vechiul regat numai două lucruri ar fi atot stăpînitoare: necinstea şi politicianismul. S'atunci, pentrucă viaţa-i scurtă şi bunurile lumii sunt astăzi a celor îndrăzneţi,—faţă-i şi pe mulţi din oamenii noui de-acolo zvîrliţi de-asupra de imprejurări, iată-i întreprinzînd cu vigoare şi fără prea multe menajamente operaţii pe care le socot ei, în vechiul regat, ştiute şi tolerate de toată lumea... Ce se'ntîmplă însă? Cei cari abuzează aici, fac asta cu mănuşi, cu menajamente, cu toate precauţiunile de care trebuie să se înconjoare o nelegiuire. Ceilalţi îşi întreprind operaţiile cu naivitate, cu îndrăzneală, ca pe'un drept al lor, pentrucă *aşa se face*... Aşa încît oamenii cei noui ai dumnitale nu sunt mai breji decît cei vechi ai noştri. Sunt oameni pur şi simplu. S'atunci prefacerea nu poate veni decît dela anume oameni, cei buni şi de-aici şi de dincolo. Procentul lor creşte încet-încet în chip firesc. La acest spor răspunde şi acel al conştiinţei mulţimilor.

Războiul a fost o nenorocire generală. Dar inconştienţii cari l'au purtat au făcut o şcoală la rezultatele căreia nu ne'ar fi putut duce niciun veac de linişte şi somnolenţă... Priveşte cum vin să-şi exercite dreptul la vot inconştienţii dumnitale de eri. Te'asigur că aceştia ştiu foarte bine cu cine votează. Ai să-mi răspunzi că dacă nu poate dispune guvernul de ei ca de-o turmă, vor avea o largă parte a sufragiilor lor demagogii, cari nu sunt mai puţini primejdioşi decît vechii şi cunoscuţii noştri oameni politici. Se poate. Socot însă pe oamenii de astăzi în stare să-şi deie socoteală de greşeli şi să corecteze mîne ce'au greşit azi. Viaţa nouă politică în acest timp va trebui să trezească pe foarte mulţi cari au stat deoparte pînă azi, mulţi cărturari, mulţi intelectuali, a căror intrare în viaţa publică nu vor fi fără folos pentru binele obştesc. Viaţa politică se lărgeşte dincolo de cluburi, şi chiamă în curentul ei energii nouă. Peste mizeria de ieri, inundă democraţia. In mîlul ei vor încolţi puternic seminţele. Cu vremea lucrătorii vor păşi bine şi vor stîrpi buruienile cele rele...

—Poftiţi, domnilor, la vot! Veşti un sergent cu mustăcioara balaie foarte răsucită. Si privilegiaţi din cerdac trecură la vot, aşa încît n'am mai auzit ce'a putut răspunde doctorul cel voluminos şi simpatic.

M. Sadoveanu

INSEMNĂRI

Exasperarea reacţiunei

Intreaga presă vorbeşte despre nişte afişe învrăjbitoare şi aţâţătoare la pogromuri, lipite pe străzile capitalei. Este deci un adevăr în mod public denunţat că, în vremurile de astăzi, nişte gravuri ordinare, cu un cuprins debordând de ură socială şi duşmănie de rasă, sunt utilizate ca adversitate politică şi luptă de idei.

Socialiştii comunişti sunt groaza supremă a burgheziei oligarhice. Toate teoriile asupra patriei, ordinei, interesului naţional etc. nu sunt decât o diversiune a celor bogaţi şi puternici împotriva trezirei la conştiinţă a maselor insultate şi exploatate. Şi pentru îmbrobodirea mai departe a celor umiliţi şi menţinerea lor în stare de animalitate organic-socială şi moral-individuală, exploatatorii nu renunţă la nici o ticăloşie. In acelaş scop în România brăţienilor se recurge în mod permanent la cultivarea antisemitismului.

Este deci cu totul firea lucrurilor de la noi că, pentru combaterea democraţiei-sociale în sânul poporului şi cu prilejul ultimei campanii olectorale, s'au lipit pe ziduri gravuri în colori, cu mutre ovreeşti, cu insulte de hazna şi cu inscripţia: „bestiile roşii".

S'a dovedit că aceste porcării erau date în paza poliţiei şi armatei, cu consemnul ca nu care cumva să fie rupte de cetăţeni, cei vinovaţi de distrugerea afişelor urmând a fi înaintaţi Curţilor Marţiale, mai ales dacă vor fi evrei.

Prin urmare acest mod idiot de propagandă este opera guvernului, deţinătorul forţei publice, este sistemul urgiei liberale sprijinită de poliţie, armată, justiţie, guvern de generali etc. Iar victima nu poate fi ţintită, în cele din urmă decât în persoana poporului muncitor, producătorul bunătăţilor obşteşti dar îndepărtatul de la beneficiul vrednicei sale.

„Bestiile Roşii"! Adică, pontru ce—mă rog—comuniştii sunt bestii? Orice individ, partid sau guvern bolşevic, într'un caz reprobabil poate fi ca atare vizionar, prematur, greşit, rău, nedrept, stricător, dar de ce „bestie"?

Şi am dori să ştim de când expresia aceasta unică s'a ridicat la rangul de argument, expunere şi teorie polemică?

Dar moneda mai are o faţă. Capitalismul burghez şi urgia liberală strânge comori din istovirea muncitorului, ia imposite pentru a ţine instituţii de oprimare a celor ce plătesc, înfometează lumea prin sistemul de organizare socială, duşmăneşte pe oameni în virtutea egoismului teoretic, prostituiază fetele muncitoare, depravează mulţimea, rupe trupul omenesc în războe, jăfueşte avutul public, falsifică istoria şi minte societatea, siluesţe conştiinţele, fură libertăţile cetăţeneşti, face la graniţe ziduri sângerânde din piepturi omeneşti, goleşte şi distruge căminurile, bate, necinsteşte şi ucide.

Şi atunci simţim în adevăr peste România suflul otrăvit şi laba murdară a unei bestii, dar o bestie neagră şi urâtă cum nu mai găseşti nicăeri.

Şi te gândeşti apoi la îndrăzneala cinică a dumnealor care au mutra să lipească pe ziduri gravuri cu inscripţia: „bestiile roşii", atunci când prin definiţie tot ce nu-i oligarhie liberală capătă caracterul unei aurore...

Se vădeşte odată mai mult cine provoacă, minte şi înjoseşte nivelul discuţiilor şi luptelor social-politice.

Dar totul e zadarnic, căci timpul nu merge înapoi!

RENOVATUS

Câteva NOTE

Greva telegrafo-telefonică a luat sfârşit. Asta nu însamnă însă că a fost restabilită comunicaţia prin telegraf şi telefon.

Până la aşa ceva mai va — fiind-că greva a luat sfârşit în privinţa salarului şi nu şi în privinţa serviciului.

*

La primărie o luptă omerică—căci edilii încearcă să zmulgă din gura şacalilor de la Moara „Dacia" bucăţica de pâine zi'nică pentru ieşeni.

Şi sunt atât de hlupavi cei de la zisa moară, în cât până şi d. Lupu Grănţpan morar, priveşte inmărmurit la lăcomia nesăţioasă a acestor speculatorii ai pâinei noastre cea de toate zilele.

*

Un confrate crede de cuviinţă să întrebuinţeze faţă de noi arma insinuărei.

Vită sau nu ştie confratele că prudenţa este mama înţelepciunei.

*

Niciodată nu s'a confirmat mai bine, ca acum, cu ocazia calculelor în privinţa rezultatului alegerilor, cât de adevărată a fost zicătoarea filosofului ca dacă oamenii ar fi avut vre-un interes, nici până astă-zi nu ar fi fost dovedit că 2 şi cu 2 fac 4.

BLANZY

VIAŢA POLITICA

Criza politică mai gravă ca ori când

— Se formează blocul opoziţionist — Cine ar putea forma noul guvern

Singurele soluţiuni indicate de Opinia, sunt astă zi prezentate ca atare şi de presa din capitală. In deplin acord cu cele ce am susţinut noi, aceste ziare anunţă, ca,

In ce priveşte viitorul guvern, nu este posibilă o altă formaţiune de cât una prezidată de d. Maniu, şi că,

In ce priveşte constituantă în sine, nu este de admis că deputaţii ardeleni vor refuza să conlucreze cu cei din vechiul regat, ci pare mai probabil că vor învalida pe aceşti aleşi, pentru ca pe de oparte, să nie consecinţi cu memoriul şi comunicatul consiliului dirigent, iar, pe de alta, să contribuie la clarificare situaţiei atât de agravată prin cerinţele opoziţiunei ca aceste alegeri să fie anulate. De altfel, consfatuirea de ieri de la Cluj trebuie sa fie adus rezultate hotarătoare.

*

Ce supoziţiuni se pot face în privinţa acestei consfătuiri şi care este pronosticul?

In această privinţa sunt semnificative două fapte, al căror înţeles nu poate scapa nimănui.

Primul. Nuoii aleşi au semnat o declaraţie prin care se obliga ca sub nici un chip să nu părăsească „blocul" partidului naţional din Ardeal.

Secundul. Declaraţiile făcute de d. Goldiş, unui redactor al ziarului „Avântul". Atât de mult ţine să afirme solidaritate a d-sale şi a d-lui Popp cu consiliul dirigent; cu atâta viociune se apără d-sa de acuzarea ca s'a „liberalizat"; cu atâta ardoare vorbeşte d-sa despre cele ce ar urma de făcut, încât este în afară de ori-ce îndoială că deciziile nu ar putea marca o apropiere de liberali.

*

Dar nu numai aceste fapte se confirmă. Declaraţii autentice indică clar că liberalii nu vor putea spera concurs nici de la partidul ţărănesc, nici da la partidul progresist.

Doi din principalii conducători ai partidului ţărănesc declara ritos că între acest partid şi cel liberal nu poate fi nimic comun. Cît despre partidul conservator progresist el ia atitudine franc opoziţionistă, ceea ce confirmă în totul faptul că se lucrează la un bloc al opoziţiei.

*

Evident. Mai sunt puncte de deferenţiare între opoozîţia tachistă averescană şi cea progresistă. Pe când cei dintâi pretind nulitatea alegerilor din regat, progresiştii nu pot admite aşa ceva, pe bază celor ce au păţit în Noembrie trect. Dar organul autorizat al d lui Marghiloman spune că „numai un acord între partide ar putea duce la noua consultare a ţărei".

Precum se vede, chestii de nuanţe-dar fondul arată că înainte de deschiderea parlamentului vom avea un bloc al întregei opoziţiuni.

Un proces care înseamnă o mare greşală

— Cu ocazia procesului socialistului Gh. Tanasă —

Faptele se cunosc. Vineri va compare în faţa Curţei Marţiale socialistul Tanasă, secretarul sindicatelor din I. şi, învinuit de crima de les-majestate, pentru un articol apărut în timpul campaniei electorale în ziarul «Moldova Socialistă».

Fără a măsura întinderea şi natura dezbaterilor ce se vor urma, nu pregetăm a spune că procesul acesta constitue o greşală care sperăm că nu se va mai repeta, decînd cu cunoscutul proces de les-majestate intentat lui Gh. Panu.

*

Şi este o greşală în primul loc pentru că noi constatasem cu plăcere că partidul socialist romîn n'a pus în discuţiune chestia Dinastiei, nici prin manifestele lui, nici prin discursurile şi rezoluţiile congresului, nici prin lozinca dată pentru politica de urmat în timpul campaniei electurale actuale.

Aceasta dovedea că partidul socialist intrase în făgaşul partidelor de ordine şi guvernămînt, cum a susţinut fostul ministru de interne liberal, lucru ce nu putea să nu bucure pe toţi acei care, mai cu seamă în aceste vremuri, aveau toate motivele să fie îngrijoraţi pentru siguranţa ordinei actuale.

A releva dar un act individual al unei personalităţi socialiste şi a-i da un caracter de crimă de les-majestate, este o greşală şi de ordin politic şi faţă de interesele bine înţelese ale Dinastiei areia cu toţii îi purtăm devotament.

*

E o greşeală în al doilea loc, din punct de vedere tactic, căci printr'un astfel de proces, intentat unei personalităţi politice, se aduce mănuşa unui întreg partid care s'a dovedit a avea suficient răsunet în masa poporului. Iar natura acestei mănuşi pune şi mai mult în evidenţă că blae ar fi fost să nu se intenteze acest proces care — repetăm — constitue o mare greşeală.

Informaţii

x Mulţumită greveI telegrafo-postale, nu cunoaştem nici până astăzi rezultatul complect al alegerilor pentru Senat şi aprecierile urmează să le facem numai după rezultatele pe care ni le aduce presa din Bucureşti şi care nu cuprind toate rezultatele din ţară.

In genere, aceste rezultate menţin proporţia de la Cameră în sensul că acolo unde la Cameră au prevalat voturile liberale s'au ales senatori liberali, iar acolo unde a prevalat la Cameră opoziţia s'au ales opozanţi.

Sînt judeţe întregi unde liberalii n'au luat nici un loc, astfel: Botoşani, Constanţa, Covurlui, Dîmboviţa, Dolj, Dorohoi, Durostor, Fălciu, Muscel, Olt, R. Sarat, Suceava, Teleorman, Tecuci şi Tulcea.

Liberalii au avantajul că, în centrele mari care dau mai mulţi reprezintanţi la Senat, cum e depildă Bucureşttul, Iaşul, Buzeul s'au ales numai liberali.

Cum de astă dată proporţionalul nu mai poate fi invocat, rămîne de văzut care va fi acum interpretarea care se va da pentru rezultatul de la Senat nemulţumitor pentru liberali.

Din rezultatele oficiale rezultă că, până la momentul când ziarele din Capitală imprimau acele rezultate, erau aleşi 37 liberali şi 44 opozanţi. Un ziar de dimineaţă crede a şti că rezultatul total este 54 liberali şi 47 opoziţionişti.

* *In faţa Curţei Martiale a corpului IV armată, încep Vineri dimineaţă dezbaterile în procesul de les majestate întentat d-lui Gh. Tanasă, secretarul partidului socialist local.*

Faţă de natura acestui proces, de întinderea apărărei şi marelui număr de martori, dezbaterile promit a fi cu deosebire interesante şi de o mare actualitate.

Printre apărători se numără şi d-nii avocaţi Lascar Antoniu, deputat şi P. Dragomirescu, profesor universitar

E probabil să apară la bară şi d. Matei Cantacuzino

* Curtea superioară de justiţie militară, cercetînd procesul profesorului maghiar dr. Apatyh condamnat la 5 ani recluziune, a casat fără trimitere sentinţa Curţii Marţiale din Sibiu.

* După cum arătăm în altă parte a ziarului, comisia interimară este pe cale a ajunge la o înţelegere cu morarii pentru a se asigura populaţiei ieşene faina de acelaşi tip cu cea de azi şi cu acelaşi preţ.

Este de remarcat, că excepţia la această înţelegere o face moara Dacia, aceiaşi care s'a declarat odinioară atît de mulţumită cu ordonanţa d-lui Crupenschi. Această intreprindere cere astă-zi noi gheliruri şi noi mijloace de specula, care a indispus pînă şi pe ceilalţi morari.

De altfel pînă şi ţinuta acestui reprezentant în cursul discuţiunelor, a fost atît de puţin urbană şi potrivit locului, încît reprezentanţii autorităţilor s'au văzut siliţi, să-i amintească de nevoia unei ţinute cuvincioase, căci altfel s'ar vedea silite la măsuri neplăcute.

* Guvernul rus de vest a declarat limba germană ca limbă oficială pentru întreg teritoriul Curlandei.

* Greva de la poştă şi telegraf luînd sfîrşit, aseară la ora 7 şi jum. s'a reluat lucrul pretutindeni.

* D. A. C. Cuza a declarat unor prieteni că în Parlament grupul naţionalist va susţine politica rezistenţei.

In privinţa viitorului guvern, d. Cuza a afirmat că vom avea un guvern Maniu, din care va face şi d-sa parte.

CINEMA ELISABETA

ASTAZI IN MATINEURI ŞI SEARA

D-ra MONTE-CRISTO

o splendoare pe ecran

Banca Dacia

SOCIETATE ANONIMA, IASI — STRADA STEFAN CEL MARE No. 8

CAPITAL LEI 3.000.000 DEPLIN VARSAŢI

Face ori ce operaţiuni de bancă. Execută plăţi în ţară precum şi în toate oraşele PRINCIPALE DIN TRANSILVANIA BUCOVINA şi BASARABIA. Cumpără şi vinde efecte publice. Incasează poliţe.

PRIMEŞTE BANI SPRE FRUCTIFICARE, scontează poliţe şi cupoane, emite cecuri asupra străinătăţei şi în ţară gajează valori şi mărfuri. SE ELIBEREAZA CARNETE DE ECONOMIE

Cumpără şi negociezăefecte evacuate la Moscova.

SECŢIE SPECIALA DE MARFURI

CALATORIE CULTURALA.— Au anunţat la timp, călătoria în Transilvania a d-nei Zoe Mârzescu, preşedinta Societăţei Reuniunea Femeilor române, însoţită de d-nele Alexandrina Praja, casiera societăţei şi Alexandrina Gavrilescu, directoarea şcoalei.

D-na Zoe Mârzescu s'a bucurat în Ardeal de cea mai frumoasă primire. La Arad, d-sa a presidat o Constătuire a doamnelor din elita societăţei, hotărându-se ca prima şcoala profesională de fete, după modelul celei din Iaşi, să se înfiinţeze în aceasta localitate.

In acest scop, în numele Societăţei din Iaşi, d-na Mârzescu a pus la dispoziţia Comitetului din Arad suma de 88.000 coroane, mai luându-şi obligaţia de a subvenţiona şcoala cu 2000 lei anual şi a îngriji la complectarea Corpului didactic.

Doamnele din Arad, s'au Constituit apoi în Comitet, proclamând ca preşedinta pe d-na Eugenia C. Popp.

D-na Mârzescu a mai vizitat şi alte oraşe din Ardeal, şi s'a oprit la Sibiu, unde au avut o întrevedere cud. Maniu.

Preşedintele Consiliului dirigent, a mulţumit că duros d-nei Mârzescu, cu adaugare că e prima femeie din vechiul regat, care aduce un sprijin atât de devotat mişcărei culturale din Ardeal.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, s'a înapoiat eri în localitate.

Întrunirea Comitetului Asociaţiei Generale a Corpului didactic, are loc azi, la ora 5, în localul liceului naţional.

Din iniţiativa d-lui Scutaru, directorul regional, se va organisa pentru Luni un tren special, care să ducă la Bucureşti pe aleşii noului parlament.

In timpul sei vor sosi în Iaşi parlamentarii Basarabiei, cari seara vor lua loc în trenul special împreună cu aleşi Iaşului.

In conformitate cu hotărârea luată de Senatul Universitar, azi au avut loc solemnitatea deschiderei cursurilor Universitare, precedată de un serviciu religios, oficiat de P. S. S. Arhiereul Gurie.

D. A. C. Cuza a vorbit în aulă, despre rolul Universităţei după războiu.

In şedinţa de eri a Asociaţiei studenţilor universitari evrei, în urma demisiunei vechiului comitet, a avut loc alegerea unei Comisiuni interimare pentru girarea intereselor asociaţiei şi prezidarea noilor alegeri cari vor avea loc luna viitoare.

Au fost aleşi: Stud. Beram Isac preşedinte, Grunştein şi Crasiac membrii în comitet.

In comitetul căminului au fost aleşi studenţii: I. Zverling, Rabinovici Boris, Handelsmann, Solomon I., Mathes Iulius şi D-ra Fişmann Riva.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara D-ra MONTE CRISTO, dramă detectivă în cel mai elegant stil, în 5 acte, după romanul lui Mihaila publicată în ziarul parisian „L'Eclair". Iar rolul principal simpatica şi superbă tragediană D-ra Tilde Casay.

D. Lazăr Teodorescu, prefect de Dorohoi, a sosit azi în localitate.

Comitetul şcolar al şcoalei Socola No. 11, va distribui Duminică îmbrăcăminte, la copii orfani din şcoală.

Solemnitatea va avea loc, la ora 2 după prânz.

SANATORUL Dr. TZAICU *din Iaşi Str. Carol No. 20 reorganizat şi mărit este la dispoziţia tuturor medicilor şi pacienţilor.*

Bolile contagioase şi nevroşii turbulenţi nu se primesc.

Clinica chirurgicală perfecţionată, chirurgie de urgenţă, gynecologie, genito-urinare. D-rul Tzaicu dă consultaţiuni între orele 2—4. Telefon 115.

TOT IN CHESTIA PANEI.— Consfătuirile cu morarii s'au continuat şi ieri.

Pentru a se putea menţine tipul de pîne actual şi cu preţul de acum, se pare a se fi convenit astfel.

Să se dea voe morarilor a scoate din grîu trei feluri de făină: calitatea I, II şi III ca şi tărîţa.

Astfel din grîul măcinat s'ar scoate 15 la sută făina de prima calitate, 40 la sută de a doua şi restul de a treia şi tărîţă.

Calitatea I şi III se vor exporta. Cea de prima calitate se va putea pune în consumaţie şi în oraş cu preţul maximal sau mai jos, iar cea de a treia se va exporta în nici un caz ea nu va fi întrebuinţată în oraş.

Din făină de calitatea a doua se va produce pâne în condiţiunile şi cu preţul de astăzi, ba încă morarii pretinde că pîinea va fi şi de mai bună calitate.

Poate aici n'ar fi fost rău să fie consultaţi şi brutarii.

Pentru asigurarea oraşului cu pîne morarii se obligă a avea în orice moment în depozitul lor 40 vagoane de făină calitatea a doua sau 50 vagoane grîu. Astfel cele 4 mori vor avea 160 vagoane făină. Cota, ce priveşte pe fie care se va stabili prin acordul între morari. In fie care zi, fiecare moară va trimite situaţia la Primărie, iar aceasta va avea dreptul de control cel mai întins.

Pe aceste baze credem că se va încheia un contract între Primărie şi morari.

S'a emis şi ideia de a se proceda la rechiziţiuni de grîu în judeţ, prin mijlocirea Comisiunilor mixte instituite în acest scop.

Cine-va dintre persoanele aflătoare la consfătuire a afirmat ca la Botoşani s'a procedat astfel. Negreşit Administraţia noastră Comunală ţine sama de o atare procedare se va face toate sforţările ca pentru orice eventualitate să aibă rezervă în grîul din judeţ.

O altă părere cerea reînfiinţarea serviciului de aprovizionare. Primăria luînd astfel asupra ei sarcină de a procura pâinea necesară oraşului Dar, după cum am spus pentru moment Administraţia Comunală s'a oprit la formula întâia.

Astăzi la 3 urmează ca morarii să prezinte oferta lor, asupra cărora Primăria va decide.

Pentru regularea valutei coroanelor, Camerile de Comerţ din Ardeal au propus soluţia obligativităţii schimbului coroanei pentru 50 bani, atît în circulaţia publică cît şi în acea particulară.

Dar această soluţie este greu de admis.

Ministrul de Interne a invitat Prefectura de poliţie, a comunica parlamentarilor, că sosind în dimineaţa zilei de 18 a lunei în Bucureşti, vor găsi la Comisariatul gărei de nord, toate lămurirele, cu privire la Camerile reţinute.

H. GHERNER

AVOCAT

Str. Mârzescu 26 Iaşi

Duminică 9 a. c. s'a oficiat cu un mare fast Sfinţirea Bisericei Sft. Erarh. Vasile Tatarăşi, de Protoersul Nicolae şi Preoţii Andriescu, Florescu şi Diacon Sevulescu, care biserică a fost restaurată complect de către soţii Mina şi Constantin C. Găucă C. F. R. Proprietar Iaşi.

La această Sfinţire au luat parte un mare număr de credincioşi.

Sfinţia sa Protoersul Niculea după Evanghelie a ţinut o frumoasă cuvântare arătând în importanţa Evangheliei faţă cu lăudabila faptă a Soţilor şi Mina şi C. Găucă, spunând că asemenea faptă e vrednică de lăudat şi bine credincioşii ar trebui să o imite, căci multe biserici astăzi au nevoe să fie restaurate.

Noilor ctitori soţilor Mina şi Constantin C. Găucă Inaltul Mitropolit le a dăruit medalia cl. I răsplata Muncei. Iar pe Venerabilul Preot Parch de la acea Biserică, Economul Găucă, pentru că a condus turma cu frumoasă deplinitate l-a avansat la gradul de Stavrofov.

La Magazinul CAMILĂ

— Iaşi — lângă PIAŢA HALEI —

A sosit un mare transport de spirt de naturat şi sare (ţipirig)

BECURI ELECTRICE diferite Voltage-Lămpi electrice de buzunar şi Baterii de rezervă se vând engros şi endetail la Depozitul fotografic ZAHARIA VEISS Iaşi Piaţa Unirei.

Vînzătoare caută loc, preferabil librăriei A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 23.

De Inchiriat o odae mobilată şi apartament parter două camere şi bucătărie. A se adresa str. sf. Andrei 59.— Proprietar.

Sanatoriul perfecţionat al d-ru Antoniu din Bucureşti funcţionează permanent cu toate secţiunile medicale şi chirurgicale. Nu se primesc bolnavi de maladii contagioase

Bolnavii pot fi căutaţi de orice medic doresc.

Stiri Telegrafice

Convocarea consiliului Societăţilor Naţiunilor

LION. Consiliul suprem a hotărît modalităţile convocărei primului consiliu al Societăţilor Naţiunilor.

Scumpetea în Franţa

LION. — In Franţa viaţa s'a scumpit, cu 148 la sută, faţă de ceea ce era în 1914.

Retragerea lui Friedrich

— Un cabinet de Coaliţie —

BASEL.— Deutsche Allgemeine Zeitung anunţă că doctorul Friedrich preşedinte de Consiliu este pe cale de a se retrage, urmînd a se forma un Cabinet de Coaliţie.

Menţinerea ocupaţiunei Greceşti în Smirna

PARIS.— Consiliul suprem a hotărât menţinerea ocupaţiunei în regiunea Smirnei de către trupele Grece, fără atribuţiune politică.

Repatrierea generalului Mackensen

PARIS.— Reprezentanţii alieţi au hotărât autorizarea întoarcerei în patrie a Generalului Mackensen, având-se în vedere vârsta înaintată şi starea sănătăţei.

Aprovizionarea Austriei

PARIS.—Din Viena se comunică că sub comisiunea de reparaţiuni a adresat un răspuns la rugămintea pentru aprovizionarea Cancelarului Renner, arătînd că au informat guvernele respective de nevoile imediate ale Austriei

Comisiunea reparaţiunilor a făcut demersuri pe lîngă guvernul Ceho-Slovac pentru a respecta convenţia cu Austria privitoare la alimente şi cărbuni.

Celule care devin muzee

LION.—Celule unde a fost închise în Bruxelles d-ra Cavell şi d-ra Petit Amanioua, împuşcate de germani au fost transformate în muzee. S'au adunat acolo vestminte, cărţi, diferite obiecte care au aparţinut victimelor. Flori încadrează portretele lor şi o plachetă comemorativă a fost aşezată pe uşa fiecărei celule în mijlocul trofeelor şi drapelelor.

Masacrarea armenilor

LION.—Bandele naţionaliste turce continuă, în Cilicea, opera de devastare.

Armenii sunt continuă masacraţi. Colonelul Normand a plecat pentru la faţa locului pentru a ancheta.

INŞTIINŢARE

Comitetul de ajutor roagă pe toţi aceia care au binevoit a dona „Nedurim" pe nenorociţii din Ukraina, să se grăbească a depune suma subscrisă la Epitropul sinagogii lor primint chitanţă a souche,

D-nii Epitropi ai sinagogilor care n'au primit încă chitanţe, sunt rugate a veni la Loja Bnei Brith str. Mârsescu 22, silnic intre orele 5—7 p. m. pentru a le primi.

Inştiinţare

Vineri seara, 14 Oct., Sâmbătă dimineaţa şi Duminica seara la ora 5, va avea loc un concert religios dat de renumitul cantor SLOIME VINIK în etate de 13 ani, în SINAGOGA CIZMARILOR din str. Cucu.

Populaţia evreiască este rugată a lua parte în număr cât mai mare.

A. SCHULLER

Filiala IAŞI Str. Ştefan cel Mare 63

(fost magazinul Mayer Goldstein)

A pus în vînzare un mare stoc de mărfuri:

GHETE box şi chevreaux bărbăteşti	160 lei
Pantofi dame . .	100 „
Costume gata bărbăteşti	250 „
Cafea Sautos şi Rolet .	15 kgr.
Orez	9 „
Sardele . .	5, 6.25, 7.25 cutia
Săpun . . .	10—14 kgr.
Talpă . . .	38—48—43 „
Toval	70—83 „

EN GROS şi EN DETAIL

Nicolae Gheorghiade

AVOCAT

S'a mutat în str S-tul Sava 11 Iaşi

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

.·. Tragerea la 1 Ianuarie 1920 .·.

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pentru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

.·. .·. care e insărcinată cu lansarea loteriei .·. .·.

TEATRUL ISRAELIT (fost Pastia. Renovat cu totul).

COMPANIA ISRAELITA DE OPERETE COMEDII ŞI DRAME

I. GOLDENBERG & I. ASCHENAZI

Astăzi Mercuri 12 Noembr. ora 9 fix.

Die lebendige Iesoimăm

Operetă în 4 acte de Goldfaden

In studiu; Mireasa cu 3 logodnici.

TUFFLI IAŞI

Cu începere de la 16 Noembrie va funcţiona pe lângă Cofetărie un

RESTAURANT

de primul rang, sub conducerea D-lor *Niţă Dumitrescu* şi *Jlie Ranga* specialişti.

bucătărie aleasă, orchestră clasică.

Mai serveşte Banchete, nunţi Baluri etc.

Tot odată aducem la cunoştinţă publică că D-l Niţă Dumitrescu s'a retras din conducerea Restaurantului Traian din zina de 7 Noembrie a. c.

Fabrica de Bolangerie

şi SPALATORIE CHIMICA din Iaşi str. Păcurari 105

Aduce la cunoştinţă onor. public clientelei sale că a redeschis FILIALA sa din STR. CUZA-VODA No. 6 unde se va servi prompt şi conştincios ca şi mai înainte.

Automobil Marcă Belgiană „Pipe" 5 locuri, în perfecta stare se vinde. A se adresa: Str. Nicolina No. 105.

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de steja

de cea mai bună clitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri formaţ uzitată în Basarabia.

De asemenea se află de vînzare şi doage de stejar.

A se adresa la Banca Iaşilor

ANUL XV-lea No. 3774

25 BANI NUMARUL

VINERI 14 NOEMBRE 1919

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI —. Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂN STEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

Ce gîndeşte d. Ministru Inculeţ

— Cîte-va declaraţiuni de o deosebită importanţă —

Ministrul basarabean spune că alegerile în vechiul regat s'au făcut în condiţiuni anormale şi deci nu sunt viabile:

Ministrul basarabean a fost acum cîte-va zile în Iaşi, după ce s'a cunoscut rezultatul alegerilor pentru cameră. Venit pentru un prilej îmbucurător familiar, d. Inculeţ a vorbit într'un cerc de oameni în afară de politică şi şi-a dat frîu liber sentimentelor sale intime politice.

Intre altele a spus cele ce urmează, a căror autenticitate o garantăm.

*

Vorbind despre rezultatul alegerilor din Basarabia a spus:

— *„Marea majoritate a celor aleşi aparţine partidului ţărănesc. Nadăiduesc că îndrumîndu-l pe o cale sănătoasă politică, să obţin cele mai bune rezultate pentru Basarabia noastră".*

Intrebat în privinţa raporturilor acestui partid ţărănesc basarabean cu partidul liberal, d. Inculeţ a declarat.

— „Suntem partid democrat ţărănesc şi aşa rămânem. N'avem nici o legătură cu nici unul din partidele din vechiul regat.

„Stiu că s'a spus despre mine, rând pe rând, că am fost marghilomanist pe vremea guvernului Marghiloman şi că m'am făcut liberal în timpul guvernărei d-lui Brătianu.

„Acei care au vorbit însă astfel nu şi-au dat seama că pentru a obţinea cât mai mult pentru provincie de dincolo de Prut, pe care o reprezentam, era nevoie de buna-voinţa guvernului central. Or, aceasta bună-voinţă n'o puteam câştiga de cât câştigând simpatia guvernelor respective.

„Fondul adevărat al ideilor, sentimentelor şi credinţelor noastre nu s'a modificat. Au remas pururea aceiaşi, democraţi ţărănişti, şi după cum n'am fost progresist-marghilomanist sub guvernul Marghiloman, tot ast-fel n'am fost liberal brătienist în timpul guvernului Brăteanu".

*

Intrebat în privinţa celor ce crede în legătură cu rezultatul alegerilor din vechiul regat.

Ministrul Iuculeţ:

— *„Nu se poate tăgădui că rezultatul e anormal, după cum au fost anormale şi condiţiile în care au fost efectuate.*

Abstinenţa şi circularea unui atât de imens număr de voturi, şi obţinerea atâtor numeroase şi puternice partide, unele vechi şi de guvernământ ca acel al d'lui Take Ionescu, unele puternice ca partidul socialist dar mai cu seamă că partidul d'lui general Averescu nu putea să nu anormalizeze şi alegerile şi rezultatele.

In asemenea condiţiuni credinţa mea personală este că nu se poate vorbi de viabilitatea unui parlament, în care aleşii vechiului regat intră în ast-fel de condiţiuni.

Este o părere personală— care se prea poate să nu fie împărtăşită de alţii. Eu însă cred că aşa trebuieşte considerat rezultatul alegerilor pentru cameră din vechiul regat."

*

Aceste sunt în esenţă declaraţiile d-lui ministru basarabean Inculeţ, în legătură cu situaţia politică actuală.

Vom avea ocazia să revenim în privinţa lor.

Câte-va NOTE

De la Mărăşeşti încoace, adică în raionul căilor ferate condus de d. Scutaru, trenurile circulă foarte bine. Intre Bucureşti şi Mărăşeşti îi tot buchucul.

Se vede cât colea că acolo nu este cine să-i scutere pe domnii ceferişti din Muntenia.

*

Un nefericit, care a pierdut la cărţi s'a sinucis la Cişmigiu.

Nenorocitul acesta, care moară pe pagiste verde, face excepţie în privinţa soartei jucătorilor de cărţi.

De obicei aceştia mor pe rogojină.

*

Curios şi izbitor contrast:

In epoca cetei mai mari deprecieri a valutei româneşii, nenumărate prospecte de subscrieri la bănci şi societăţi.

*

De când întregul nostru comerţ a ajuns o simplă loterie, numai funcţionează loteria Statului.

BLANZY

INSEMNĂRI

O necesitate de guvernământ

Pe lângă suflul îngrozitor al morţii, deasupra durerilor şi ruinelor determinate de acest satanic război, istoria înregistrează şi unele fapte pozitive. Intre acestea se numără şi eliberarea poporului ceh, apariţia republicei ceho-slovace, integrală şi independentă.

Noul stat ceh n'are o tradiţie de viaţă naţională, n'are o practică proprie de guvernământ, n'are o experienţă constituţională, dar are un suflu larg de libertate şi democraţie, are un spirit de justiţie şi are conducători curaţi ca floarea de crin.

Zilele acestea, preşedintele republicei ceho-slovace, d. Masaryk, într'un mesagiu adresat Adunărei Naţionale, a afirmat că singurul remediu eficace contra abuzurilor libertăţei, este acela de a se acorda încă mai multă libertate!

Cuvinte istorice!

In 60 ani de existenţă a statului şi de viaţă constituţională, România n'a învăţat atât cât a putut învăţa Ceho-Slovacia într'un an! In ultimul timp la noi nu s'a putut vorbi de abuzurile libertăţei pentru că noi n'avem libertăţi. Dar se poate vorbi la nesfârşit de abuzurile absolutismului pentru că la noi s'a mutat ţarismul izgonit din Rusia. Şi astăzi, nici cel mai îndrăzneţ element revoluţionar al poporului n'ar putea cu seriozitate să cugete la „mai multă libertate", pentru că noi n'avem măcar libertăţile elementare ale vieţei moderne de stat. Şi partidele stângei din România ar fi mulţumite astăzi dacă ar putea câştiga pentru ţară situaţia politică ce dăinueşte de mai bine de o sută de ani în occidentul Europei.

Nu se mai isprăveşte cu suspecţiile, acuzaţiunile şi condamnările. Nu se mai încetează cu opera de învrăjbire internă, de prigoană şi răzbunare, peutru care puterea grecoae de guvernământ planează ca o stafie asupra milioanelor de cetăţeni-robi ai patriei!

Pentru guvernanţii noştri este o excepţie actul demn şi drept al achitărei illustrului savant dr. Apathy, şi o surpriză—destul de îndoelnică şi necomplectă—consultarea naţiunei pentru Parlament, după un an de absolutism monarhic.

In toată lumea cuvântul este sfânt şi liber în timbrul lui favorabil democraţiei. Pretutindeni floarea intelectuală a popoarelor dă alarma pentru întimpinarea lumei noui. Iar în Romînia abia se târăşte nădejdea obscură de o viaţă mai omenească, şi încă nu se pregetă a se deschide procese ca acel intentat la Iaşi socialistului Gh. Tanasă, şi prin care nu se poate câştiga altceva decât o tulburare mai mult a spiritelor, o agitaţie mai mare a maselor, o clătinare mai profundă a Coroanei şi a tuturor formelor ordinei existente.

Poporul e mărinimos' cuminte şi bun. El va uita lesne şi va ierta poate toată urgia în care s'a topit, dacă se va humaniza mai curând viaţa publică.

De aceia conducătorii trebue să ia fără ezitare pildă de la noul stat ceho-slovac şi să înţeleagă că o necesitate absolută de guvernământ este să se acorde libertăţi, mereu libertăţi şi cât mai multe libertăţi!

RENOVATUS

VIAŢA POLITICĂ

Guvernul parlamentar şi problema externă

Politica rezistenţei şi politica de concesiuni — Criza internă şi criza externă —

Tot mai mult se accentuiază că vom avea un guvern prezidat de ardeleni, în coaliţie, cu noile grupări parlamentare. Din însă-şi sferele liberale transpiră că în urma rezultatelor actualelor alegeri un guvern prezidat de d. Ionel Brătianu nu este posibil. Depinde însă de politica externă şi internă ce va fi urmată de guvernul parlamentar, dacă partidul liberal din parlament va da concursul sau va trece francamente în opoziţie.

Judecând după atitudinea însă a d-lui Iorga şi a conducătorilor ţărăniştii, — care se declara hotărâţi adversari ai liberalilor — este de prevăzut că cel puţin în politica internă, liberalii nu vor putea da concurs noului guvern parlamentar.

*

In prealabil însă se pune o altă chestiune, de o importanţă precumpănitoare, şi anume: Va putea oare trăi actualul parlament?

Nu se poate tăgădui că în ce priveşte aleşii vechiului regat, aceştia nu reprezintă de cît cel mult 20 la sută din numărul alegătorilor. In aseminea condiţiuni, campania partidelor de sub conducerea d'lor Take Ionescu şi general Averescu, precum şi campania partidului socialist, nu pot să rămîie fără resunet.

*

Dar chiar în cazul când s'ar încerca ca noul parlament să aibă o viaţă de vre'o şase luni, care ar putea fi rostul lui?

Să aibă un caracter de constituantă, asta desigur nu. Nu se încearcă aşezarea viitoare a organizaţiei politico-economico-sociale, de către un parlament, care este lovit de un aşa păcat original.

Va avea cu siguranţă un caracter de parlament obicinuit, cu menire de a ratifica decretele-legi şi de a rezolvi problema externă.

*

In această ultimă privinţă lucrurile par a fi devansate de guvernul actual.

Pe când prin componenţa ei camera actuală constituie incontestabil triumful politicei de rezistenţă, se anunţă astăzi că guvernul român, prin ultima notă, se arată dispus a accepta principiul minorităţile cu oare care retuşe.

E de văzut dar dacă în politica externă camera nu se va afla în fata unor fapte îndeplinite, care o vor sili la soluţiuni altele de cât ar fi dorit

Principiul minorităţilor retuşat

— Ultima notă de răspuns a guvernului român —

Spuneam dăunăzi că mersul fatal al evenimentelor ne va sili la o soluţie în chestia externă, într'un termen mai înainte de cel pe care l-am fi dorit.

Telegramele sosite astăzi dimineaţă, în legătură cu răspunsul la ultima notă a Consiliului Suprem, dovedeşte că bănuelile noastre erau justificate.

*

Două fapte au silit guvernul să dea un răspuns care de astă dată a ieşit din forma vagă de pînă acum.

Primul; Nota cominatorie şi irascibilă pe care ne-a adresat-o consiliul suprem pentru că n'am răspuns la nota ei din 12 Octombre-Secundul: punerea în întîrziere în sensul că, dacă nu semnăm pacea cu Austria, nu vom putea păşi la semnarea păcei cu Bulgaria, întrucît aceasta — admiţînd principiul minorităţilor — cere în acelaş timp şi principiul reciprocităţii.

*

In asemenea condiţiuni guvernul nostru a fost silit să răspundă. Si amănuntele ce se dau în privinţa cuprinsului acestui răspuns arată că guvernul nostru înţelege să mai ridice obiecţiuni în privinţa frontierelor, iar în ce priveşte principiul minorităţilor, îl admite cu oare care retuşări. Aceste sunt amănuntele date de ziare, care urmează a fi dovedite sau nu greşite.

*

In eventualitatea când aceste lucruri sunt confirmate ne aflăm pentru prima dată în faţa unui act prin care guvernul român se declară dispus a accepta principiul minorităţilor. Cât de mari şi importante ar fi consecinţele pentru viaţa noastră politică internă rezultate din acest gest, nu mai e nevoe să insistăm. Nu numai că aceasta ar însemna o altă politică decât „rezistenţa" preconizată de d. Brătianu, dar ar însemna şi altceva decât ceia ce ar fi dorit marea majoritate a noului parlament.

Vom avea ocazia să revenim asupra acestei importante chestiuni.

Criza ungară pe sfârşite

— Noua ordine guvernamentală — Pacea. —

Se pare că problema ungară se apropie de o soluţiune. D. Klerk care tratează la Budapesta în numele Consiliului suprem, pare a fi acceptat următoarea formulă: Se constituie un consiliu de stat, din care vor face parte primatul Ungariei, preşedintele Curţei de Casaţie primul ministru şi şeful delegaţiunei păcei. Acest consiliu va avea oarecum rolul preşedintelui republicei sau dacă vroiţi şi pentru că Aliaţii par a nu mai respinge a limine ideia monarchică, pe cel al regenţei. Consiliul de miniştri se va compune din reprezentanţi ai tuturor partidelor. Alegerile pentru parlament se vor face la primăvară. Tratativele de pace vor incepe imediat.

Informaţii

Chestia viitorului guvern pare a fi tranşată în senzu că d. Bratianu nu şi va mai asuma conducerra ministerului de mâine.

Chestiunea ce se pune este de a se şti, dacă ministeru va fi format de d. Maniu sau de d. Vaida Voevod,

E de prisos de adăogat că liberalii ar privi cu mai mu tă simpatie un guvern prezidat de acesta din urmă de cât unui prezidat de autorul cunoscutului memoriu şi comunicat ardelenesc.

In marea întrunire ţinută de partidul socialist la «Dacia», reprezentanţii acestui partid au afirmat, în mod categoric, că nu vor înceta lupta până ce nu se vor face noui alegeri din cari să iasă un parlament într'adevăr al ţării întregi.

Pe de altă parte şi „Liga Poporului" şi partidul democrat al d-lui Take Ionescu, nu mai puţin şi partidul conservator progresist, cer cu hotărâre noui alegeri.

Faţă de o asemenea presiune e îndoelnic lucru că regele nu va ceda.

Ziarele franceze aduc ştirea că s'a cerut României să răspundă precis asupra semnărei tratatului cu Austria, înainte de a iscăli tratatul cu Bulgaria.

In vederea terminărei instrucţiei în chestia cumpărărei depozitelor ruseşti din Dorohoi a sosit în Iaşi d. general Anastasiu, numit comisar special regal.

Inaintea d-sale a compărut eri d. general Leonte ca informator.

Din cauza că valuta leului scade necontenit, legaţiunea română din Paris a suprimat schimbul pentru studenţii români care fac studiile în capitala Franţei.

Este curios ca instrucţia în afacerea neregulelor de la căile ferate s'a mărginit la cercetarea condiţiilor în care se făcea aprobarea vagoanelor şi nu s'a atins la cele ce s'au petrecut cu mărfurile sosite din şi spre Basarabia şi care urmau a fi transbordate în gara Iaşi.

Se pare că şi în această direcţie s'ar constata lucruri interesante, după cât suntem asiguraţi de persoane în măsura de a şti.

Primul preşedinte al tribunalului Iaşi pleacă deseară la Bucureşti spre a prezenta ministerului de justiţie dosarul alegerilor din Iaşi.

Numele aleşilor se ştie. Iata şi situaţia generală.

LA CAMERA. Inscrişi 35262 alegători. Votanţi 22.686. Anulate 6770.

LA SENAT. Inscrişi 17614, Votanţi 13579 Anulate 2274.

CHESTIA PANEI. — Comisia interimară, a încheiat eri o convenţie cu morarii, în ceia ceia ce priveşte aprovizionarea cu făină.

Prin această convenţie, morarii capătă autorizaţiunea de a scoate din grîu 20 la sută făină albă, ce în Iaşi se va vinde cu 4 lei chilogramul, asemenea o cantitate de făină neagră, care va servi numai la export, iar a treia calitate, din care se va fabrica pîine pentru Iaşi, cu 1 leu 50 bani chilogramul şi care are a fi de aceiaşi calitate cu cea de azi.

Morarii se obligă a aduce în oraş un stoc de grîu, care va rămîne inalienabil.

Un domn profesor universitar ne roagă să relevăm că, la feştania făcută cu ocazia deschiderei cursurilor universitare, din numărul de 65 profesori au participat numai 8 şi anume: A. C. Cuza, Corneliu Şumuleanu, I. Găvănescul, I. Petrovici, D. Gusti, dr. Manicatide, Obreja. şi dr. Bacaloglu.

Au absentat deci 57 domni profesori.

CINEMA ELISABETA

ASTĂZI ÎN MATINEURI ŞI SEARA

D-ra MONTE-CRISTO

o splendoare pe ecran

Autocamionete şi Autocamioane

Pentru una tonă precum şi un nou transport de Anvelope şi Camere de aer pentru „FORD" au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Tracţiune Mecanică

— Sucursala Iaşi —

Piaţa Cuza-Vodă No.3

Important pentru cârciumari

VIN NOU de ODOBESTI

CALITAŢI SUPERIOARE

Au sosit la depozitul de vinuri *H.* Laufer, H.Sârcu et. C-o. **Hotel Binder**, şi se vinde cu **cu preţuri reduse**.

O MOŢIUNE. — Membrii Asociaţiunei generale a corpului didactic, întruniţi aseară, au votat moţiunea următoare:

Secţiunea Iaşi a Asociaţiunii G-le a corpului didactic din Romînia, luînd cunoştinţă pe de oparte de moţiunea votată de Adunarea g-lă a Cercului didactic din localitate în şedinta plenară dela 9 Noembre a. c. prin care, în unanimitate, exprimă dorinţa ca Asociaţiunea secţia Iaşi de sub conduce ea d-lui P. Poni să se contopească cu Cercul şi prin care se hotăreşte ca din momentul contopirii, Cercul să se considere la singura secţiune Iaşană a A. C. D.

Constatînd cu mulţumire că această hotărîre îndeplineşte în totul dezideratul exprimat prin „Actul de constituire" al Asociaţiunii, luînd pe de altă parte cunoştinţă de alcătuirea noului comitet al Cercul didactic, care prezintă destule garanţii că activitatea începută de Asociaţie va putea fi continuată de Cercul didactic cu aceiaşi preocupare de Programul A. C. D.

HOTARAŞTE:

1) Cu începere de astă zi Secţiunea Iaşi a A. C. D. condusă pînă acum de d. P. Poni se contopeşte cu Cercul didactic din Iaşi.

2) Invită pe toţi membrii Asociaţiunii să se înscrie ca membrii în Cercul didactic.

3) Arhiva Asociaţiunii va trece în păstrarea Cercului, iar averea Asociaţiunei va deveni proprietatea cercului.

4) Exprimă dorinţa ca, potrivit art. 11 din Statutele A. C. D, comitetul cercului didactic să ceară Adunării g-le complectarea, prin cooptare, a comitetului, ca membri din toate categoriile de învăţămînt din localitate.

Duminecă va avea loc în Capitală o mare întrunire a opoziţiei, în sala Dacia.

Vor lua cuvîntul numai trei oratori şi anume; general Averescu, I. Flondor şi Take Ionescu.

Fruntaşii membri ai clubului Conservator-progresist, s'au întrunit aseară la o agapă, în saloanele restaurantului Tanasachi. Amnit o mare insufleţire şi o atmosferă de sinceră prietenie.

Au rîdicat tuasturi, d-nii Lascar Antoniu, Meisner, Cădere, Ştefăniu, Stroja. Petrovanu şi N. Apotteker, cu care prilej s'au relevat şi succesul partidului Conservator progresist, cu toată campania violentă dusă în potriva acestui partid, precum şi îndrumarea democrată a partidului, de sub şefia d-lui Marghiloman.

La direcţia regională se lucrează cu asiduitate în a găsi modalitatea, pentru ca încălzirea şi luminarea vagoanelor, să fie aduse neîntârziat la îndeplinire.

Cunoscutul şi bătrînul publicist Zamfir Arbore a fost ales senator de Chişinău.

Comitetul Cercului Didactic se întruneşte în astă seară, spre a proceda la constituire.

Credem a şti că d. David Emanuel va demisiona din demnitatea de deputat al Capitalei, pentru a face loc d lui C. Muscelesnu.

Deasemenea este definitiv stabilit ca d doctor N. Lupu să opteze pentru Fălciu, aşa că d. H. Sanielevici va fi proclamat deputat de Ilfov.

Dl. G. G. Mârzescu s'a reîntors în localitate.

Consiliul profesorilor conservatorului de muzică şi declamaţiune, întrunit aseară, a hotărât ca suplinirea catedrei de piano, devenite vacanta prin plecarea d-lui Sibianu, să fie făcută de d. Mezetti.

Prin plecarea d-lui Sibianu la Cluj, arta ieşană suferă o mare pierdere.

Uniunea Evreilor Pământeni a adresat un protest primului ministru împotriva afişelor „Bestiile Roşii" care sunt o directă provocare la pogromuri antisemite, sub patronajul reprobabil al autorităţilor.

Camera de Comerţ şi industrie Iaşi roagă pe toţi industriaşii, comercianţii şi în genere pe toţi producătorii circumscripţiei sale să participe la marele târg de mostre care se va ţine la Temişoara (Banat) cu începere de la 28 Noembrie.

Pentru orice deslusiri doritorii se pot adresa Camerei de Comerţ. Din partea Camerei locale vor pleca la Temişoara d. N. V. Ştefăniu, preşedinte, şi un membru din consiliu.

x In trenul Vereşti-Paşcani, s'a furat eri unui comerciant din Piatra N. portmoneul cu 16000 lei.

x Solemnitatea religioasă a transportărei capului lui Mihai Viteazul de la Iaşi la Turda, a fost fixată pentru 21 Noembrie.

Direcţiunea şcoalei Comerciale superioare din localitate, roagă stăruitor pe părinţii elevilor, pe foştii elevi şi pe foştii profesori, cum şi pe orice parsoane ce se foteresează de bunul mers al învăţământului, a se întruni la şcoala (str. Alexandri 5), în adunare generală, în ziua de Duminică 16 Noembrie stil nou, ora 4 p. m. în scop de a se alege doi membrii şi un censor în Comitetul şcolar. Aceasta fiind a doua convoare, întrunirea se va ţine cu ori ce număr de membri.

Societatea simfonică „Enescu", a luat iniţiativa de a crea şi o secţie de cor.

Primul Concert simfonic, cu acompaniament de cor, va avea loc Marţi la Teatrul Naţional.

Comitetul „Sindicatului Chiriaşilor" din Iaşi se întruneşte astăzi la ora 5 p. m. spre a decide punctele esenţiale care se vor pune la discuţiune la marea întrunire ce va avea loc Duminică 16 n. c. în sala „Societăţei de Gimnastică" la ora 4 p. m.

„Sindicatul Chiriaşilor" din Iaşi va interprinde o nouă acţiune în scopul de a înainta memorii detaliate noilor Corpuri Legiuitoare.

Se va interveni pe lângă toţi deputaţii şi senatorii din Iaşi ca să susţie în parlament legitimile revendicări ale chiriaşilor.

Sâmbătă 15 Noembrie, ora 5 p. m. în amfiteatrul de Fiziologie de la Universitate, va avea loc adunarea generală a membrelor Asociaţiei pentru emanciparea civilă şi politică a femeilor române.

La ordinea zilei: expunerea activităţii din anul trecut, descărcarea comitetului de gestiunea financiară, aprobarea noului budget şi stabilirea programului de activitate viitoare.

D-na Victoria Stăncescu din Basarabia, licenţiată în litere şi filosofie, va ţine o conferinţă la Teatrul Naţional în seara de 17 cor.

Subiectul conferinţei d-sale este:

Femeia română nu-i pregătită încă pentru drepturile politice.

Această conferenţă pare a fi foarte interesantă, prin subiectul ce-l reprezintă.

Domnişoara Repaport din strada Anastasie Panu 31 se plânge că vatmanii de la tramvae îi strică mereu geamurile cu stanga de la vagon.

Se ştie cât este de scumpă acum sticla şi prejudiciul causat cu necontenita spargere a geamurilor este prea mare.

Atragem atenţia direcţiei tramvaelor.

Sâmbătă 15 Noembrie va avea loc, în saloanele Societăţei de Gimnastică, un mare bal organisat de societatea „Frăţia Chelnerilor", în scop de bine-facere.

Numeroase surprise sunt rezervate. Muzica militară s'a pregătit ariile cele mai noui.

Din iniţiativa unor cunoscuţi specialişti din industria şi comerţul lemnului, cu concursul unui grup de financiari şi industriaşi s'a constituit în Bucureşti „România Forestiera" societate anonimă pentru exploatarea de păduri, industria şi comerţul lemnului.

Scopul acestei societăţi este de a da o desvoltare raţională exploatărei fondului forestier din întreaga Românie, fond care constitue de sigur una din cele mai importante avuţii ale ei alătura de cereale şi petrol.

Organizarea pe baze noi şi în interesul general al industriei şi comerţului intern, precum şi a exportului de lemne şi derivate în concordanţă cu interesele refacerei economice ale ţărei şi relaţiunilor noastre internaţionale va fi una din grijile de seamă ale societăţei.

Capitalul social a fost fixat la 30.000.000 lei, din cari prima emisiune de lei 10.000.000, în 20.000 acţiuni la purtător câte 500 lei.

Din această primă emisiune lei 6.000.000. au fost subscrişi de către fondatori, rezervându-se restul de lei 4.000.000, în 8000 acţiuni publicului cu preferinţă societăţilor şi persoanelor din branşă. Adeziunile însoţite de primul vărsământ de 30 la sută asupra capitalului şi de lei 10, de fiecare acţiune pentru spese de constituire, se vor primi la ghişeul „Bancii de petrol, mine şi industrie" Bucureşti, Str. Lipscani 3, de a 12 Noembrie până la 20 Noembrie crt. inclusiv în toate zilele de lucru dela 10—12 a m şi 3 pm—5 p. m. Adeziunile din provincie vor fi socotite pe data expedierei lor. Comitetul de fondatori îşi rezervă dreptul de a închide subscripţia înainte de 20 Noembrie şi de a repartisa acţiunile.

Membrii fondatori sunt: Emanoil Pantazi avocat, C. S. Cristodulo, M et B. Weisengrun, Banca de Petrol, Mine şi Industrie, Nestor Filotti, Nicolae P. Ioandi, Grigore Urăţeanu avocat, Grigore P. Carp, Nicolae Buculescu, Inginer Nicolae Costinescu, Frederic Costiner Botoşani, Inginer Al. Dinopol. S. Reiss, Jean Roux Dnu C. Arion, Inginer C Reschowsky, I Beehman Iaşi, Iulius Sperling şi Basile Sepeanu avocat.

În ultimul moment se anunţă din Bucureşti ca fiind certă fixarea unui guvern Vaida-Voevod.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în amândoue matineuri (3 şi 5 ore) şi seara D-ra MONTE CRISTO, dramă detectivă în cel mai elegant stil, în 5 acte, după romanul lui Mahalia publicată în ziarul parisian „L'Eclair". Iar rolul principal simpatica şi superbă tragediană D-ra Tilde Cassy.

La Magazinul CAMILA

— Iaşi — lângă PIAŢA HALEI —

A sosit un mare transport de spirt de naturat şi sare amonicală (ţipirig)

SALA CINEMA SIDOLI

Vineri 14 Noembrie ora 9 seara

pentru ultima oară, formidabilul succes

PANORAMA

Revistă în 2 acte şi un prolog de Unul mic şi Altul mare.

CU SCENE şi CUPLETE NOI

Biletele la cassa CINEMA SIDOLI. PREŢURI POPULARE

Ştiri Telegrafice

Aprovizionarea Austriei

PARIS.—Din Viena se comunică că raportul lucrărilor preparatoriu ale sub-comisiunei de reparaţiuni a fost expediat la Paris. Sub-comisiunea a adresat o scrisoare cancelarului Renner, în care se anunţă că au informat guvernele respective de nevoia imediată a Austriei în cărbuni şi alimente. Comisiunea a făcut demersuri pe lângă guvernul Cehо-Slovac pentru ca convenţii încheiată cu Austria pentru livrarea de cărbuni alimente să fie executată.

Atentat contra lui Carly!

PARIS — (din Buda-Pesta). Ziarele anunţă un atentat de revolver contra amiralului Carly, comandantul armatei naţionale ungare.

Atentatul a eşuat, iar autorul a fost arestat.

Întrunirea consiliului suprem

PARIR.— Guvernul german împotriva protestărilor Antantei a făcut să se procedeze Duminică la alegerile municipale din Silezia superioară, care trebuia să opteze pe calea plebiscitului între Reich şi Polonia. Consiliul suprem a decis Luni dimineaţă că va privi ca nule alegerile de Duminică, iar o notă în acest senz a fost expediată la Berlin.

Reînfiinţarea Capitulaţiilor

Paris. — Din Constantinopol se anunţă că capitulaţiunile au redevenit efective de la armistiţiu. Se va aplica de la aci înainte, fără rezervă sau restricţiune, cu privire la supuşii tuturor puterilor cari au participat la acţiunea contra Turciei în decursul ultimului războiu.

Pînă la izbucnirea războiului au refuzat beneficiile capitulaţiunilor Grecia şi Serbia.

Relaţiile Ceho-Slovaci

PARIS.— Din Praga se comunică că Benes, afirmă din nou voinţa guvernului de a menţine relaţiuni excelente în Polonia, Jugo-Slavia şi România; cât despre Ungaria, ministrul recunoaşte interesul pe care-l prezintă pentru Ceho-Slovia, dar nu stabilirea raporturilor de buni vecini cu această ţară.

Vineri 14 Noembrie 1919, se împlineşte 2 ani de la moartea bunului şi neuitatului

WOLF ŞARAGA

Prietenii şi colegii lui, precum şi toţi acei cari cunoscându-l, au putut să-i preţuiască firea vrednică şi spiritul distins, sunt rugaţi să se adune, în sus-numita zi, la ora 11 a. m., la cimitirul israelit, pentru ca la mormântul lui, pios să-şi aducă aminte de prietenul WOLF ŞARAGA.

+

Indureraţii: Dimitrie şi Maricica Filipescu fiu şi noră, Paraschiţa Grigoriu soră, Elena Tăutu cumnată, Alice, Eugen, Ermil şi Mihaiţa nepoţi precum şi familiile Dimachi şi Săvescu anunţă încetarea din viaţă a iubitei lor;

Ecaterina Filipescu

Prohodul se va face în biserica Sft. Sava, Vineri 14 Noembrie oara 2 p. m., unde se află depus corpul. Cortegiul se va indrepta la Cimitirul Eternitatea.

Înştiinţare

Vineri seara, 14 Oct., Sâmbătă dimineaţa şi Duminica seara la ora 5, va avea loc un concert religios dat de renumitul cantor ŞLOIME VINIK în etate de 13 ani, în SINAGOGA CIZMARILOR din str. Cuza.

Populaţia evreiască este rugată a lua parte în număr cât mai mare.

TEATRUL ISRAELIT (fost Pastia. Renovat cu totul).

COMPANIA ISRAELITA DE OPERETE COMEDII ŞI DRAME

I. GOLDENBERG & I. ASCHENAZI

Astăzi Joi 13 Noembr. ora 9 fix.

DIE BLINDE LIEBE

Operetă în 4 acte de Libin

Parfumeria „MERCUR"

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALĂ: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)

SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Galet, Piver, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc pansamente, perii pentru dinţi-pieptani, etc.

Profesor D-r Ştefănescu Galaţi

BOALE URINARE

— STRADA PACURARI 21 —

— 2—6 după masă —

Petru Bogdan

— AVOCAT —

s'a mutat din Str. Ştefan cel Mare No. 3 în Str. CAROL No. 11

ANUL XV-lea No. 3775

25 BANI NUMĂRUL

SAMBATA 15 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : 40 „
TREI LUNI : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC CIOTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

Sistemul electoral şi procedura votărei

Alegătorii Romîniei Mari au fost convocaţi în baza a trei decrete-legi, pentru a-şi trimite reprezentanţi în Parlamentul Ţărei.

Aceste trei decrete-legi, împreună cu instrucţiuniie pentru aplicarea practică, au primit după o fericită inspiraţiune, denumirea de cod electoral. Şi nici nu se putea da o denumire mai proprie acestei colecţiuni de decrete care, din diferite motive, a trebuit să suporte cinci modificări şi să fie complectată încă cu unele circulări şi instrucţiuni.

Dar la vremuri anormale — lucruri anormale!

Nu este locul aici şi nici nu este în intenţiunea mea de a discuta constituţionalitatea acestor decrete-legi şi nici dacă magistratul are sau nu căderea de a le discuta în aplicarea lor. M'a durut însă în suflet, şi ca cetăţean şi ca magistrat, munca depusă pentru făurirea şi modificarea lor, ajungîndu se la o aplicare atît de complicată şi mai ales atît de cost sitoare.

Obligativitatea votului, pe ori-ce raţiune ar fi întemeiată, îşi are totuşi particularitatea neconrespunzătoare vremurilor actuale, de a lovi în voinţa cetăţianului, în libertatea lui. Forma ideală ar fi aceia de a se lasa absoluta libertate de voinţă şi credinţă în ceia ce priveşte exercit rea acestui drept cetăţenesc şi de sigur că puţinii vor fi aceia care din diferite motive să lipsească de la exercitarea dreptului de vot.

In afară de aceasta — în ce priveşte modalitatea votărei — dacă fie-care cetăţean aparţine unei circumscripţiuni judecătoreşti, nimic nu ar fi mai simplu de cît ca, după depunerea candidaturelor, să se fixeze un termen bunăoară de 20 zile pentru cameră şi 10 pentru senat, în care timp fie-care cetăţian să se prezinte judecătorului respectiv pentru a primi şi depune la urnă buletinul de vot, rămînînd ca despoiarea scrutinului să se facă de către judecător, asistat de cîte un delegat al fie-cărei liste.

Cu această modalitate s'ar evita enorma cheltuială a gheretelor, stampilelor, etc. s'ar împedeca ocuparea atâtor localuri care lipsesc atâta timp de la destinaţiunea lor, s'ar lasa alegătorului libertatea de a vota în ori care din zilele destinate, s'ar lasa la menirea şi locul ei atâta armată care astăzi este chemată a menţinea ordinea şi s'ar face economie de atîtea diurne şi cheltueli pe care ţara trebue să le suporte.

Prin mijlocul acestui sistem atât de simplu şi care s'ar putea formula în două trei pagini, s'ar satisface absolut toate condiţiunile legei actuale, cu deosebirea că ar trebui să se interzică candidaţilor accesul în sala judecătoriei în timpul fixat pentru votare, spre a se lasa desăvîrşită libertate a alegerilor.

O singură obiecţiune s'ar putea ridica şi anume că s'ar lása judecătorului putinţa de a controla şi influenţa votarea. Dar dacă s'a vorbit atît de mult de emanciparea alegătorului şi de imposibilitatea candidatului de a prejudicia secretul votului, nu rămîne îndoială că trebuie să predomine emanciparea magistratului, căci nu are ce căuta magistratura în politică, nici politica în magistratură.

Indrăznesc a crede că nici un candidat nu se va interesa de modul cum a votat alegătorul şi nici un magistrat nu se va găsi, care să influenţeze votarea. Iar dacă credinţa mea nu-şi poate găsi locul în Ţara Romînească, îmi rămîne mîngîierea că nu eu sunt greşit, ci greşită şi condamnabilă este în acest caz întreaga moralitate a organizaţiei noastre sociale.

Constantin Gh. Vasiliu
magistrat

Câte-va NOTE

La multe rezultate hazlii a dat loc diferinţa de valuta, în urma războiului. Două cazuri, pe care le citez mai jos, sunt caracteristice în asta privinţă.

*

Ast-fel, o persoană din Elveţia urma să expedieze o scrisoare adresată la Viena. Ar fi trebuit să aplice pe plic un timbru de 25 centime. A preferat să puie în plic o coroană — care în Elveţia coastă cinci centime şi să expedieze scrisoarea nefrancată. A câstigat ast-fel 20 de centime.

Dar nici persoana care a primit scrisoarea n'a pierdut ci a câştigat. Primind scrisoarea nefrancată a plătit o taxă de 50 de heleri. In plic a găsit însă o coroană. A câştigat deci 50 de heleri.

Singur statul, poşta, a pierdut.

*

Alta. In Elveţia germană există o bere care are de emblema o coroană austriacă, care este aplicată pe toate buteiile.

Din cauza scumpetei tiparului, fabrica constatând că fie-care emblemă coastă 7 centime pe când coroana nu coasta de cât 5 centime, aplică coroana veritabilă pe sticlele cu bere.

Nu-i aşa că valuta dă loc la nostime întâmplări ?.

BLANZY

INSEMNĂRI

Accident şi Compătimire

Presa mondială înregistrează cu oroare ciocnirea Simplonului cu acceleratul de Geneva, nenorocire căreia au căzut victimă vre'o 60 de vieţi omeneşti. Asemenea accidente intim legate cu viaţa socială, au un caracter de fatalitate în faţa căreia ne cutremurăm de durere, cugetăm cu amărăciune, plecăm fruntea îngândurată spre pământ.. şi ne resemnăm. Angrenajul firesc al vieţii, cu seva bogată de activitate şi zâmbet, ne poartă ca pe nişte foi bătute de toamnă, ne inviorează de aer şi lumină şi nu întârzie să ne desăvârşească sufletul pe suportul vast al uitărei. Păstrăm o compătimire vagă, o tristeţă generoasă, dar gonim mecanic pentru pâne, bucurie şi moarte, în filosofia practică a vieţii aşezată pe o temelie uriaşă de dureri.

Publicistica zilnică este icoana credincioasă a a inimei omeneşti. In ea stă zugrăvit dorul şi nădejdea, sentimentul şi cugetul complex şi mult al unei lumi. Accentele humanitare ale presei dovedesc bunătatea de suflet a oamenilor, un sentiment pios care cinsteşte pe fraţii pământului, oricât de mari şi multe rele ar nutri, ar tolera sau ar face.

Este în adevăr prea dureros a privi furia câte unui accident ca cel din Sens, în vârtejul căruia 60 de persoane mor urât ca nişte blestămaţi, fără vre-un sens organic şi in situaţiunea când mai aveau o activitate care cerea un sfârşit în scurta viaţă a omului.

Sunt fraţi de ai noştri care mor cum nu trebue şi mor când toată puterea vieţii îi îmbrăţişa la sân încă in plină chemare. Şi in nobila noastră generozitate, oprim râsul sau sublimul durerilor personale, pentru a încorona floarea compătimirei urgia nevinovatei lor nefericiri.

Dar cu ce autoritate morală pretindem a purta acest tezaur de dragoste umană?

Nu suntem noi oare uneltele nenorocite ale războiului care a necinstit şi necinsteşte încă în numele de om? Oare nu fiecare din noi îşi are o cumplită parte de răspundere pentru batjocura vieţii omeneşti, îndeplinită cu rigurizatea şi înţelesul unui sistem?

Da! Am comandat sau am executat ura şi uciderea fratelui Am preţuit o monedă de aur, o amă de oţel sau un grăunte de plumb mai mult decât viaţa omului cu străduinţa, ochii profunzi, zâmbetul senin şi cuvântul lui prietenos şi tainic.

Ce înseamnă un accident de tren cu 60 de victime faţă de războiul cu o crimă de sute de mii de ori mai mare? De ce să ne întristăm de un accident, când purtăm răspunderea unui război prin care am făcut viaţa un enorm şi permanent accident?

In faţa catastrofei de cale ferată din Franţa dacă avem o compătimire sinceră, trebue să ne hotărâm a nu mai permite accidente de război pe care le tolerăm de 5 ani neîntrerupt. Şi dimpotrivă, dacă mintea noastră brutală poate concepe paşostea războiului, n'avem căderea să compătimim 60 de morţi într'o ciocnire de trenuri, o picătură de sânge mai mul în fluviul roşu care nu mai ajunge să potolească setea noastră bestială.

RENOVATUS

VIAŢA POLITICA

Destăinuirele ziarului „Le Temps„

— Se confirmă retuşările —
— Ce a rămas din politica rezistenţei... —

La ceva serveşte şi nenorocirea — aceasta e cazul şi ca ultima notă ce ni s'a trimis de consiliul suprem. Ea lamureşte o sumă de lucruri, care până acum erau necunoscute şi care e bine să fie cunoscute.

In această privinţă textul în sine al notei ultime nu spune prea multe lucruri nuoi. El confirmă din nou punctul de vedere al aliaţilor în chestia fruntariilor şi al minorităţilor, care se arată întretatabile în ce priveşte esenţa principală a acestor probleme.

Pline de interes sunt desluşirele pe care se crede autorizat ziarul **LE TEMPS** *să le dea, desluşiri cu atât mai preţioase cu cât se cunoaşte natura raporturilor dintre marele ziar parizian şi guvernul român.*

*

In chestia fruntariilor, destăinuirile ziarului „Le Temps", care îşi atribue rolul de samsar cinstit între consiliul suprem şi guvernul român, prezintă problema ast-fel încât nu mai poate fi vorba de cerinţa noastră de a ni se atribui Banatul întreg. In faţa afirmaţiunei notei, că, în unanimitate, consiliul suprem este decis a considera ca definitiv fruntariile fixate, cele des ăinuite de ziarul francez înseamnă că rezistenţa noastră pe această chestiune nu mai există.

In privinţa problemei minorităţilor, destainuirile ziarului „Le Temps" sunt şi mai edificatorie.

Nota aliaţilor spune că Romînia trebue să semneze tratatul de la Saint-Germain şi apoi se va vedea ce se va putea admite pentru a satisface susceptibilitatea României.

Revelaţiile ziarului parizian arată că nu mai este vorba de principiul în sine, ci se cere de guvernul romîn oare-care retuşări, care, în definitiv, nu constituie cine ştie ce.

Cu alte cuvinte nu se respinge principiul în sine, ci se propune nuoi modalităţi.

*

In asemenea condiţiuni nu se poate tăgădui că politica de rezistenţă se reduce la foarte puţine şi că, în timp ce la Bucureşti se făcea o poiitică de intrasigenţă; la Paris se încearcă tratative, care să modifice forma, nici de cum fondul

Aceste lucruri date pe faţă, acum în ajunul întrunirei parlamentului, care după apreciarea oficiosului liberal, însamnă triumful politicei de rezistenţă, nu vor putea să nu aibă repercusiunea cuvenită, care va fi de natură să îngreuieze şi mai mult dificila situaţia politica şi parlamentară de astă-zi.

Hotărârea de a nu accepta

— Semnificaţia deciziunei ardelenilor —

Situaţia politică se pretează la tot felul de conjecturi. Se explică dar varietatea de ştiri, cu privire la soarta noului parlament, la natura lui, precum şi contra zicătorele versiuni cu privire la guvernul de mâine.

Ast-fel, ziua de astă-zi marchează versiunea că d. Iorga ar fi destinat pentru preşedinţia Camerei şi d. Ion I Brătianu pentru acea a Senatului Se da ca probabil un guvern Vaida-Voevod, cu concursul partidului ţărănesc. Se mai anunţă multe, multe, intre care şi acea că ardelenii nu vor lua atitudine de cât dup ce o delegaţie autorizată va lua contact cu sefii tuturor partidelor din vechiul regat şi a grupărilor parlamentare.

*

In mijlocul acestui labirint de ştiri, una, cu caracter de autenticitate, anunţă că în consfătuirea de la Cluj s'a decis ca d. Maniu să nu accepte însarcinarea de a forma viitorul guvern.

Hotărârea aceasta, luată de cel mai unitar şi numeros grup din viitorul parlament, are, incontestabil, o serioasa temelie politică.

Incontestabil că ea este o urmare ineluctabilă a atitudinei, memoriului şi comunicatului ardelenesc. Din moment ce consiliul dirigent a considerat alegerile din vechiul regat ca produsul unei stări de lucruri ce nu corespunde cu concepţia sa democrată, nu poate primi astăzi să guverneze cu aleşii unui sistem de falşificare a voinţei naţiunei din vechiul regat, nu poate ca, acceptând răspunderea guvernărei cu aleşii acestui sistem să acopere ceea ce denunţa ca primejdios eri.

*

Care vor fi consecinţele acestei hotărâri ? Se va mărgini consiliul dirigent numai la o ţinută negativă sau înţelege să face totul ce va trebui pentru a şterge cu totul urmele stărei de lucruri de astă-zi, considerată de opoziţia puternică din regat ca perfect anticonstituţională ?

Iată o problemă pe care viitorul apropiat o va rezolvi negreşit.

Filosofia alegerilor actuale

— Un articol al d lui M. B. Cantacuzino. —

Ziarul „Indreptarea" de astă-zi aduce un articol al d-lui M. B. Cantacuzino, în care se cercetează rezultatul alegerilor de astă-zi. Iată cum termină preşedintele *Ligei Poporului* din Iaşi:

„Nu ştim, nici nu voim să ştim cum se va rezolvi de o cam dată grava criză guvernamentală; dar ceea ce ştim este că, — ţinîndu-se seamă pe lîngă voturile exprimate prin alegere şi de acele exprimate prin abstenţiune şi prin anulare, — conştiinţa acestui popor ales a dat o strălucită dovadă de deşteptare, de rezistenţă şi de tărie, şi că, orice se va întîmpla, şi orice se va mai încerca, ea nu va mai suferi ca ceea ce a fost pînă azi să mai fie şi mîine.

Din milioanele de suflete romîneşti însetate de dreptate şi de libertate se ridică, în această zi spre cerul patriei. un cîntec de nespusă mulţumire, de mîngîiere şi de speranţă; iar spre treptele tronului se îndreaptă un strigăt de respectuoasă dar nestrămutată voinţă, rugînd ca regele Romîniei să nu mai fie un instrument în mîinele unei oficialităţi asupritoare şi corupte, ci să fie de acum înainte un pazitor credincios şi nepărtinitor al libertăţilor pe care poporul şi le-a cucerit.

Si acest strigăt va trebui să fie ascultat.

Informaţii

x Situaţia politică poate fi rezumată, pe ziua de astă-zi, în felul următor:

Averescanii, Takiştii şi socialiştii, precum şi toate grupările, din ţară şi din provinciile alipite, care nu s'au prezentat la alegeri, cred în nevoia absolută ca parlamentul actual să fie dizolvat.

Ardelenii, ca o protestare în contra modului cum s'au făcut alegerile la vechiul regat şi consecinţi cu memoriul lor, au decis să nu accepte răspunderea unui guvern.

D. Marghiloman consideră noul parlament ca prima Duma a României ţaristă şi crede în necesitatea unui bloc opoziţionist, cu un program bine determinat, care să aducă imediata dizolvare a parlamentului de curând ales.

Liberalii nu manifestă o hotărâre; naţionaliştii socotesc că se impun la guvern; ţărăniştii socotesc partida politica câştigată, iar individualităţile alese, care se miră de norocul ce l a găsit şi sunt sigure că la o nouă consultare nu se vor mai întâlni cu aşa chilipir, se opun dizolvărei.

Pe ziua de ieri livra sterlingă a ajuns la 110 lei, iar dolarul la 26 lei Aceasta însamnă că leul nostru a ajuns la valuta de 20 de centime.

Francul elveţian a ajuns la 4 lei 60 bani,

D. Matei B. Cantacuzino a luat loc în rândul apărătorilor, în procesul de lèse-majestate înientată socialistului Gh. Ianase, înaintea curţei marţiale din Iaşi.

Sunt indicaţiuni că instrucţia înţelege să-şi intindă cercetările în chestia neregularităţilor de la căile ferate, şi alte nuoi direcţiuni care sunt de natura să aducă după sine nuoi şi sensaţionale măsuri represive.

Aşa cel puţin se şopteşte la palatul de justiţie.

Tot mai mult se face dovada efectului pe care ultimele întâmplări politice le-au avut asupra mersului bursei din capitală

Toate efectele sunt în scădere şi tendinţa e slabă. Foarte multe oferte la vânzare.

In special însă au pierdut mult acţiunele societăţile care sunt în funcţie de situaţia politică a partidului liberal.

Banca Românească a pierdut numai în ultimele 24 de ore 90 de puncte iar maritimele au pierdut în ultimele zile 800 puncte.

x Un însemnat personagiu, strein de politică, sosit zilele aceste in Iaşi a plecat din Ardeal după ce s'a cunoscut rezultatul alegerilor din ţară de la Cameră, ne asigură că hotărârea Ardelenilor în ce priveşte viitoarea constituantă e fixată.

Printr'o delegaţiune autorizată nuoi aleşi ai Ardealului vor solicita Suveranului o nouă consultaţiune a poporului din vechiul regat şi in condiţii astfel în cât toate partidele să poată participa la viitoarele alegeri, pe deplin libere pentru toată lumea alegătoare.

Se vorbeşte de o arestare, în foarte curioase condiţiuni, a tipografului Schwartz din Botoşani — acel care se bucura de o notorie reputaţie de cînd i-a fost expropiată, în condiţiile ştiute, tipografia în folosul celor de la „Neamul Romînesc".

Vom controla cele ce ni se denunţă in privinţa arestărei de acum, pentru a vedea dacă e cazul să revenim.

In astă seară comitetul cercului didactic, se întruneşte pentru a se Constitui.

CINEMA ELISABETA

ASTĂZI ÎN MATINEURI ŞI SEARA

D-ra MONTE-CRISTO

o splendoare pe ecrăn

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

∴ Tragerea la 1 Ianuarie 1920 ∴

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pentru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

∴ ∴ care e însărcinată cu lansarea loteriei ∴ ∴

SALA CINEMA SIDOLI

Vineri 14 Noembrie ora 9 seara

pentru ultima oară, formidabilul succes

PANORAMA

Revistă în 2 acte şi un prolog de Unul mic şi Altul mare.

CU SCENE şi CUPLETE NOI

Biletele la cassa CINEMA SIDOLI. PREŢURI POPULARE

FRAUDE ELECTORALE. — La timp am anunţat că primul preşedinte a hotărît urmărirea tuturor celor ce s'au făcut vinovaţi de fraude electorale. Detalii date în astă privinţă de alte ziare prezintă şi pe d. Bantaş, avocat, ca vinovat de atari fapte.

Printr'o scrisoare ce d'sa adresează ziarului „Mişcarea", d. Bantaş arată cum s'au petrecut lucrurile la secţia Copou, unde a făcut propagandă electorală întru cît este foarte cunoscut în partea locului, născut chiar în una din comunele ce au votat la acea secţie.

Fapta d'sale d. Bantaş o rezema în modul următor:

„Marţi 4 Noembrie pe la orele 5 p. m. erau în faţa localului de vot vr'o 30—40 săteni cari pierduseră certificatele de alegător şi totuşi voiau să voteze. Preşedintele biroului nu i putea primi fără duplicate eliberate în preziua alegerei. In urma instrucţiunilor primite, s'a admis ca primarul poate să elibereze duplicate chiar în ziua alegerei.

Fiindcă sătenii plecaseră, am rugat după indicaţiile primarului Bobulescu, pe săteanul Iordache Periade, care votase deja, să se ducă cu o căruţă după ei şi să le spună că pot veni să voteze. Aceasta am făcut'o pentru a'i apăra de pedeapsa prevăzută în noua lege electorală.

Pe Iordache Periade nu l-am mai văzut decît în ziua alegerei pentru Senat, cînd cu drept cuvînt, mi'a cerut să'i plătesc cursa ce o făcuse. Işi cerea un drept ce nu l puteam refuza, pentru că însărcinarea eu i'o dadusem. I'am dat 5 lei pentru aceasta."

In legătură cu aceasta suntem în posesiunea unei reclamaţiuni a d'lui Popovici, profesor universitar, în aceiaşi chestiune, adresată d'lui procuror general şi despre care ne vom ocupa mîine.

DOCTORUL ANTONIU *din Bucureşti face cunoscut suferinzilor de Astmă şi Bronşită că şedinţele de aer comprimat şi inhalaţiuni funcţionează în permanenţă.*

Doctorul Antoniu dă consultaţiuni la Sanatoriul său, între orele 2—4 p. m. Str. Principele Olica 8 (sosea).

Romînia nu va fi reprezentată în consiliul Ligei Naţiunelor. Intr'adevăr iată ce se vesteşte:

Ziarul „Morning Post" arată că Liga Naţiunilor nu va intra în fiinţă pînă cînd procesul verbal de ratificare a tratatului păcei nu va fi depus la Quai d'Orsay. Această măsură a fost hotărîtă pentru diferite motive inclusiv desbaterea în Senatul american. In ceeace priveşte personalul Consiliului, el va fi compus din cinci reprezentanţi ai Puterilor aliate şi asociate şi anume: Anglia, Franţa, Statele Unite, Italia, Japonia cît şi reprezentanţii Belgiei, Brasiliei, Greciei şi Spaniei.

In vederea neîncetatelor măsuri de suprimare la care se vede expus d. N. D. Cocea a înscris eri la tribunalul Ilfov, următoarele titluri de ziare:

Revolta, Steagul roş, Talanga, Baricada, Focul, Şobolanul, Otrava, Otrava Şobolanilor, Şoricioaica şi Răscoala.

Un eveniment muzical de cea mai mare importanţă.

Marţi are loc în Sala Teatrului Naţional primul concert al Societăţei Simfonice „George Enescu", cu ansamblu de cor şi orchestră.

Programul e excesiv de bogat. Se va executa Simfonia a III-a — Eroica — de Beethowen; Ouvertura din Tannhanser de Wagner şi scena a IV-a din actul al II-lea din Tannhanser, cu cor şi orchestră.

Corpul 4 Armată, Serviciul Intendenţei, avînd nevoe de 29000 căciuli şi 11.000 cojocele necesare trupelor, primeşte oferte prin bună învoială pentru furnizarea lor în total sau în loturi mai mici, cu preţul de lei 40 cojocelul şi 34 lei căciula predabile la 30 Noembrie cor. Doritorii pot adresa ofertele Serviciului Intendenţei C. 4 A. (localul cercului Militar) unde vor lua cunoştinţă şi de condiţiunile ce trebue să îndeplinească furnitura.

In astă seară, preoţi din oraş se întrunesc, în localul protoeriei din curtea bisericei Sf. Haralambie, având a discuta mai multe chestiuni importante.

In ultimul moment, o telegramă din Bucureşti, anunţă, că serbarea ce era să aibă loc mîine pentru transportarea capului lui Mihai Viteazu, s'a amînat.

Se crede că amînarea s'a făcut, după dorinţa M. S. Regelui, spre a se găsi un moment mai proprice, cînd întreaga familie regală va putea lua parte.

Aflăm cu părere de rău că Joi seara a încetat din viaţă d-na Lisa Rosenfeld, soţia cunoscutului legător de cărţi Isak Rosenfeld.

D. dr. G. Tugulea, medic al circumscripţiei Paşcani (Fălciu) a fost transferat la circumscripţia Şipote Iaşi.

Au fost numite în postul de moaşe, d-na Maria Trandafir la Voineşti şi d-na Maria Popovici la Gropniţa, jud. Iaşi.

In curînd va apare revista NOTARUL, organ al Asociaţiei notarilor din judeţ.

APROVIZIONAREA IAŞULUI.— **Din cele ce am spus în numerile anterioare ale ziarului nostru, rezultă că între Morari şi Comună urmează a se stabili o înţelegere cu privire la făină şi deci la pâine.**

Chestiunea însă nu va fi complect rezolvată pentru că morarii nu vor să ia un angajament mai lung de trei luni. Ca alte cuvinte ei înţeleg a ne asigura făina de astăzi şi cu preţul actual pe trei luni, cu începere de astăzi într'o lună deci între cît pentru o lună se găseşte grâu în magazile lor, grâu destinat oraşului. Pele urmare am avea pâine cam până la fine Martie. Interesul general însă cere să avem asigurare până la 1 August adică până la nouă recoltă.

După cât se ştie însă, cu toate producţia îmbelşugate suntem expuşi. Unii susţin că nu vom avea pâine cu nici un preţ, altii că vom avea, dar vom plăti pâinea de calitatea celei de astăzi cu 4—5 lei.

Preşedintele Comisiunei Interimare, d. M. Cimescu, îşi dă toată osteneala pentru a soluţiona problema, ajutându-se de luminele Consilierilor săi.

De la început însă se face observaţie că populaţia s'a deprins prea mult a cere de la Primărie. De aceea D. Cimescu va face apel, ca fie care să-şi strângă ceva grâu şi porumb, pentru ori ce eventualitate.

Comisia Mixtă de aprovizionare a armatei, Comunei şi Judeţului s'a întrunit şi faţa de situaţia grea pe care ea o întrevede a luat câte-va măsuri.

Pentru armate, comandamentul Corpului IV de armată se face până la 1 August 770 vagoane, iar pentru oraş 1500 vagoane.

Pentru a avea grâul necesar se va recurge la rechiziţionarea în jud. Iaşi şi se va cere concursul Guvernului, ca să admite rechiziţionarea şi în judeţele vecine pentru oraşul Iaşi.

Primăria din partea ei, pe lângă angajamentele cu morarii, va căuta să-şi facă ea singura depositele ei.

Ea însă va cere prin o ordonanţă, ca populaţia să facă economii în consumarea acestui aliment. Se vor introduce cartelele, iar de două ori pe săptămână se va consuma numai făină de porumb.

Comisia mixtă cere concursul jandarmilor pentru rechiziţionarea şi al C. F. R. pentru a expune la dispoziţie mijloacele de transport.

Insă ea ca şi Primăria insistă ca populaţia singură să se provizioneze.

Negreşit că toate măsurile acestea nu-şi vor avea imediat aplicare, dar ele cad în prevederile Comisiunii mixte a alimentarii, şi de aceea e bine să se ţină seamă de ele.

Faţă de succesul bine meritat al „Panoramei" revista în 2 acte şi 1 prolog, autorii s'au văzut siliţi să mai repete revista astăzi seara la Sidoli.

Reprezentaţia dată la Cinema Elisabeta în ziua de 27 Oct. s. c. în folosul societăţei pentru profilaxia tuberculosei filiala Iaşi a produs frumoasa sumă de 3251 lei 25 bani din care scăzându-se 360 lei cheltuieli pentru sala, film, orchestră, lumina va rămîne un beneficiu net de 2891 lei 25 bani.

BIBLIOGRAFIE. — **„Cuvântul Liber" anul I, No. 12, cu un bogat cuprins de actualitate datorit d-lor H. Sanielevici, Const. Graur, Barbu Lăzăreanu, G. Galaction, Cesar Cristea, Andrei Braniişte etc.**

— **„Lumina Creştinului", anul V, No. 11, revistă catolică lunară.**

— **„Unirea", anul I, No. 11, revistă săptămânală pentru consolidarea politică şi culturală a tuturor cetăţenilor bucovineni. Apare la Cernăuţi, în limbele română şi germană.**

DACTYLOGRAFA perfectă cunoscând lucrările de birou caută urgent post.

Oferte la Agenţia de Publicitate str. Mârzescu 23 sub Dactylografă.

Procesul „Moldovei Socialiste"

In faţa Curţei Marţiale din localitate au început astă-zi dimineaţă dezbaterile în procesul de les-majestate intentat socialistului Gh. Tănasă, pentru un articol publicat în ziarul „Moldova Socialistă".

Curtea are ca membri pe d-nii maiori Ionescu şi Edmond Munteanu, căpitanii Popescu şi Rădulescu.

Ca preşedinte, în locul d-lui colonel Calvinescu, se prezintă d. colonel Cherculescu nou numit, care depune jurământul în instanţă.

Acuzarea este susţinută prin d. comisar regal major Ştefanescu-Drăgăneşti.

INCIDENTE

Din partea apărarei, d. Lascar Antoniu ridică un incident de rea constituire a Curţii, prin neîndeplinirea formelor legale.

Incidentul este respins.

D. avocat Demostene Botez ridică un incident de necompetenţă. Iau parte la dezvoltare şi d-nii avocaţi A. Schreiber, C. R. Ghiulea şi Lascar Antoniu.

Şi acest incident este respins.

In fine apărarea se prevaleazâ de neîndeplinirea formelor în citarea martorilor şi cere amânarea.

Curtea amână procesul pentru o dată care se va fixa ulterior.

De remarcat că din 60 martori propuşi, multe distinse personalităţi politice, nu s'au prezentat decât d. prof. Paul Bujor.

Şedinţa a fost ridicată la ora 1 p. m.

Cinema ELISABETA. — **Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara D-ra MONTE CRISTO, dramă detectivă în cel mai elegant stil, în 5 acte, după romanul lui Michelin publicată în ziarul parisian „L'Eclair". Iar rolul principal simpatica şi superbă tragediană D-ra Tilde Casay.**

Cu începere de Luni 17 Noembrie 1919, SACRIFICATELE sau DIVORŢUL Senzaţională dramă în 6 acte după opera lui Frank Lloyd.

INŞTIINŢARE

Comitetul de ajutor roagă pe toţi aceia care au binevoit a dona „Nedurim" pe nenorociţii din Ukraina, să se grăbească a depune suma subscrisă la Epitropul sinagogii lor primind chitanţă a souche.

D-nii Epitropi ai sinagogilor care n'au primit încă chitanţe, sunt rugate a veni la Loja Bnei Brith str. Mârsescu 22, silnic între orele 5—7 p. m. pentru a le primi.

Inştiinţare

Vineri seara, 14 Oct., Sâmbătă dimineaţa şi Duminica seara la ora 5, va avea loc un concert religios dat de renumitul cantor ŞLOIME VINIK în etate de 13 ani, în SINAGOGA CIZMARILOR din str. Cucu.

Populaţia evreiască este rugată a lua parte în număr cât mai mare.

Fani Veinblatt
Lupu Zilberman
LOGODIŢI

Iaşi

Felicitările se primesc Dum. 16 Noemb. în locuinţa D-lui A. Vainblatt, str. I. C. Brătianu 95

Stiri Telegrafice

Dl. Mazaric a contrasemnat tratatul de pace

LYON. — Se comunică din Praga că Prezidentul Mazaric a contrasemnat tratatul de pace.

Tratative de pace cu Rusia

NAUEN. — Din Varşovia se vesteşte că guvernul Polon intenţionează indicarea părţilor belgerante pentru încetarea ostilităţilor la 25 Noembrie.

La 15 Decembrie se vor începe la Varşovia, fiind reprezintate şi marile puteri, tratativele de pace.

Situaţia în Italia

LION. — Nitti a declarat presei pariziene că situaţia internă a Italiei este excelentă.

Datoria sa publică este însă mare, dar că are un program insemnat pentru remediere.

Doreşte din inimă menţinerea unei strînse legături între Franţa şi Italia spre binele lor şi al civilizaţiei. El a mai adăogat că trebue rezolvită grabnic şi drept chestiunea Adriaticei.

Poincare în Anglia

HORSEN. — Preşedintele şi d-na Poincare au asistat la un banchet, la care au vorbit regele şi Poincare.

Elveţia şi Societatea Naţiunilor

LION. — Elveţia intră în „Societatea Naţiunilor".

Titoni la Roma

LION. — Tittoni a plecat la Roma pentru alegeri.

Inmormîntarea lui Haase

Nauen. — Rămăşiţele pămînteşti ale lui Haase au fost arse Marţi. Au asistat la înmormîntare fiul său şi amicul său Kautzky.

Din Rusia!

Lyon. — Din Reval se comunică, că dela Marele Cartier General al lui Judenici va fi o concentrare generală a trupelor pentru noi operaţiuni.

Guvernul de Nord-Vest a trimis o sută două zeci mii pfunzi de făină şi două zeci de mii pfunzi de slănină în teritoriile libere de bolşevici.

Om de serviciu serios şi harnic se caută de urgenţă de Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 23 Iaşi.

BARA DIANA închiriază de pe acum Se află în perfectă stare de funcţionare: instalaţie de păcură şi lemne A se adresa proprietarului David Fränkel Depozit de Drojdie Iaşi Anastasie Panu 28.

TUFFLI IAŞI

Cu începere de la 16 Noembrie va funcţiona pe lângă Cofetărie un

RESTAURANT

de primul rang, sub conducerea D-lor *Niţă Dumitrescu* şi *Jlie Ranga* specialişti.

bucătărie aleasă, orchestră clasică.

Mai serveşte Banchete, nunţi Baluri etc.

Tot odată aducem la cunoştinţă publică că D-l Niţă Dumitrescu s'a retras din conducerea Restaurantului Traian din ziua de 7 Noembrie a. c.

Vînzătoare caută loc, preferabil librărici A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 23.

BECURI ELECTRICE diferite Voltage-Lămpi electrice de buzunar şi Baterii de rezervă se vând engros şi endetail la Depozitul fotografic ZAHARIA VEISS Iaşi Piaţa Unirei.

Recompensă bună

se va da persoanei care va aduce la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu strada Mârzescu 23, 4 chei perdute (una mare şi 3 mici de la o casă de fier Vertheimer.

ANUL XV-lea No. 3717

20 BANI NUMARUL

MARTI 18 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:
UN AN : : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 599 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

Gestul d-lui Mehedinţi

Se ştie scrisoarea de demitere din partidul progresist, apărută în ziarul „Dacia", semnată Simion Mehedinţi. Ra e ori talentul a fost pus în slujba unei acţiuni mai urâte !

Caci, cu tot felul frumos de a spune, cu toată silinţa de a prezinta actul său ca urmare unei frământări de conştiinţă, d. Simion Mehedinţi nu reuşeste să înlăture fondul imoral al actului ce săvîrşeste.

Să fim bine înţeleşi. Noi nu reproşăm d-lui Mehedinţi că imită pilda atîtor oportunişti şi transfugi. Cu atît mai puţin suntem dispuşi a critica pe acei ce evoluiază în direcţia nuoilor lor credinţi.

Departe de noi gîndul că o rigiditate absolută trebuie să predomine în materie de credinţi politice şi că numai acel ce se ankylozează în credinţele odată exprimate, merită stima şi calificativul de om de convingeri.

Nu. Omul politic, care îşi face autocritică şi, sensibil la evoluţia ideilor şi înfăptuirea unor noui condiţii politico-sociale, ajunge la noui convingeri, este un om cinstit politicește, cînd se destace de vechile lui credinţi, care nu mai corespund vremurilor şi adoptă altele noui.

Dar toate aceste, pe temeiul unor credinţe, şi nu a unui oportunism culpabil sau al unui procedeu mistificator.

D. Mehedinţi, înţelegînd odiul unei alegeri ca progresist şi demiterea a doua zi după ce a fost ales, vorbeşte, între altele, de temeiurile morale, care-l împiedicau de a ştirbi din capitalul cu care partidul d-lui Marghiloman trebuia să se prezinte în faţa alegătorilor. A doua zi după alegeri însă şi-a reluat libertatea de acţiune.

Nu era oare mai simplu ca în acest caz să nu fi candidat de loc ?

Şi poate oare d-sa scapa de mizeria morală de a fi alesul unui partid, pe care l'a părăsit după ce a fost ales de acel partid ?

Dar am inzistat prea mult — cu atît mai mult cu cît d. Mehedinţi vorbeşte de educaţia civica din Romînia Mare.

Ceea ce rămîne de pe urma gestului d-lui Mehedinţi este o faptă urîtă, care pune în evidenţă pe Popescu, întrucît de fapt d. Mehedinţi dispare, odată cu actul urît ce a săvîrşit.

CR.

In Italia ca şi la noi !

Scrutinul de listă şi reprezentarea — proporţională —

Le Temps publică o foarte interesantă scrisoare a corespondentului său din Roma, cu privire la campania electorală din Italia. Scrisoarea e cu atît mai interesantă, cu cît, cele ce se petrec în acea campanie, aminteşe în total cele petrecute cu ocasia alegerilor de la noi. Doar şi acolo se practică pentru prima dată scrutinul de listă şi reprezentarea minorităţilor !

Din detaliile pe care le dă ziaristul francez rezultă că în întreaga Italie electorală domneşte o săpăceală enormă ; că aproape toate personalităţile marcante ale vieţei politice italiene sunt amenintate să cadă ; că stăpînii situaţie sunt alectorii de provincie, care şi-au făcut liste cu sălpi de catenele şi care alectori vor reuşi pe baza scrutinului de listă şi a proporţionalului, întru cît cine votează i trează lista le dă de fapt atîtea voturi cîţi candidaţi sunt trecuţi pe listă.

Din această cauza candidaţii nu se mai grupează pe golişti, nittişti, orlandişti, soninonişti etc, ci sunt improvizaţii, care de abia în parlament se vor alipi de camenii politicei marcenţi.

Singur două partide n'au fost surprinse de rezultatele noului lege şi se prezintă bine la lupta.

Acestea sunt partidul socialist şi partidul popular italian — de fapt partidul catolic,— care odinioară îşi masca fiinţa sub diferite denumiri, iar acum apare francamente în luptă.

Acest partid, care pentru prescurtare se intitulează P. P. I. şi de noi n'a fost botezat — lucrul îl vedă ziaristul francez Carère în *Le Temps*, — partidul lui *Pipi*, are multe şanse, cam tot atît cît şi cel socialist.

Precum se vede ne putem aştepta şi în Italia la acelaş rezultat ca şi la noi, unde o lege nouă a adus după sine înfrangerea vechilor partide istorice.

Câteva NOTE

Cotoiul călăgurit.

In tinereţa d. Teitler distrugea locuinţe scumpe. La bătrâneţe construieşte locuinţi eftine.

*

Aproape toţi membrii consiliului de administraţie al societăţei de construcţii de locuinţi eftine, înfiinţată sub egida Bancei „Dacia" sunt streini de localitate

Motivul e simplu. Nu se putea să fie şi ieşeni, din moment ce d. Teitler face parte din acel consiliu de administraţie.

*

Se supără unii că banditii de bancheri restituie după vreme îndelungată banii, pe motiv că nu mai sunt acţiuni.

Naivii !. Ei uită că cu bancheri noştri s'ar fi putut întâmpla să nu capet nici bani şi nici acţiuni.

*

In motivarea demiterei sale din partidul conservator, d. Mehedinţi citează pe Eminescu, Creangă, Maiorescu etc.

Nu ar fi fost mai potrivit dacă îşi întorcea ochii spre contemporanitate şi cita pe d-nii Disescu, Nolica Antonică, Rangratti şi Petre Misir ?.

BLANZY

INSEMNĂRI

Argumentul Naţional

Un ziar din Capitală face pe naivul.

Inregistrând un caz de bătae în tren—dintr'un milion de alte cazuri similare—se supără, se revoltă şi protestează, ca şi cum ar fi cu totul străin de moravurile scumpei noastre patrii.

Şi această ciudată revoltă a confratelui bucureştean încă are cusurul a fi în legătură mai strânsă cu personalitatea victimei, decât cu faptul în sine. Cele câteva perechi de palme care ilustrează în mod permanent călătoriile pe căile ferate române, au confundat la un moment dat obragii unui cogeamite prefect cu nişte obraji de „jidani". Şi astfel pe distanţa Rădăuţi-Cernăuţi, un prefect bucovinean a mâncat o bătae patriotică de la un domn major, pentru motivul foarte firesc că prefectul în chestione avea îndrăzneala.., să se uite pe fereastră.

Vezi dumneata ? Un pârlit de ţivil să se uite pe fereastra unui vagon, când în compartiment se află un domn maior ! Un asemenea act de atentat la siguranţa statului, până va veni în faţa Curţii Marţiale, trebuia pedepsit fără întârziere şi viteazul nostru maior a intreprins primul act al justiţiei.

Pentru ce să ne ajităm atâta că un prefect a mâncat bătae ? Dacă rămânem impasibi la toate actele zilnice de bătae, când victime sunt oameni obscuri, şi de preferinţă evrei, am putea trece cu vederea şi neplăcerile unui prefect. Sau protestăm pentru fiecare stupiditate de această natură, sau ne facem că nu vedem nimic.

Şi apoi bătaia în România nu poate fi un act reprobabil. Cu această apucătură trăim în atâta deprindere de viaţă, încât putem crede că bătaia fiinţează la noi încă de pe vremea lui Decebal şi până astăzi, într'o progresiune mereu crescândă. Ea a devenit o instituţie de stat. In bătae creştem acasă, şi tot'aşa învăţăm in şcoli. Arta uciderei şi pasul de defilare le învăţăm tot în ghioanţi, plus cruci şi dumnezei. In birouri ne bate şeful, la poliţie ne instrueşte rânca. Socialiştii mănâncă bătae la oraşe, iar ţaranii înghit furia jandarmilor. In toată România se bate cu stăruinţa şi calcul, cu nădejde şi artă. Şi pe deasupra, pe toţi ne bate Dumnezeu.

In vremurile de astăzi împrejurările generale s'au înrăutăţit peste măsură. Şi in numele binecuvântat al „bolşevismului", bătaia s'a pornit din belşug intru apărarea patriei. Se bate ca în poveste, peste tot şi pretutindeni. Bătaia „ruptă din rai", bătaia „care nu se mai întoarce", a devenit cel mai întrebuinţat şi cel mai eficace argument naţional.

Atât de venerată este la noi bătaia, încât prevedem că posteritatea îi va ridica temple speciale, iar marca ţării va fi complectată cu desemnul sugestiv al unei bâte cu noduri şi cordeluţe tricolore.

Şi cum în trenuri, noaptea, pe întunerec şi îngrămădeală, se bate cu entuziasm în „jidani" şi golani, ce mare lucru că argumentul naţional s'a întâmplat odată să convingă şi pe un prefect ?

Mai sunt lucruri de văzut : *nil admirari* !

RENOVATUS

■ In Jugo Slavia a fost suprimată cenzura presei şi a corespondenţei telegrafo-poştale.

Această Jugo-Slavie se vede că este o ţară foarte depărtată de România !.

VIAŢA POLITICA

Aliaţii ne trimit un ultimatum

— Concepţia drastică şi cominatorie —
— Consecinţele ce pot decurge —

România se află în faţa unui ultimatum trimes de către Consiliul Suprem. Lucrul nu mai este tăgăduit— îl confirmă şi un comunicat liberal.

Termenii în care este conceput documentul depăşeşte cu mult actele de obicinuită curtoazie care a existat în mod normal între state aliate şi asociate.

Intre altele, ni se cere să reintrăm în frontierele fixate de Conferinţă şi anume : în ce priveşte Transilvania, prin nota de la 13 Iunie ; iar în ce priveşte Banatul prin nota de la 30 Iunie. Nota cominatorie, purtând data de 7 Noembrie şi emanată de la Consiliul Suprem lasă să se întrevadă că aliaţii nu mai înţeleg să stea la discuţie în privinţa acestei chestiuni, şi că cererea să fie îndeplinită imediat.

*

Din cele câte au transpirat până acum, rezultă că guvernul a şi dat răspunsul cuvenit. De ce natură este acest răspuns, se poate lesne deduce din felul cum este redactat comunicatul liberal, întru-cât există incontestabil o strînsă filaţiune între liberali şi guvernul de astăzi.

Răspunsul ar fi : Romînia îşi retrage trupele până la Tisa şi nu până la linia determinată de aliaţi, întru-cît motive strategice cer această precauţiune pentru eventualitatea cînd Ungaria ar încerca să reediteze opera lui Bella Kuhn.

E de remarcat că acest răspuns dacă este aşa cum rezultă din destăinuiri — înseamnă în primul loc un ce foarte important şi dureros pentru Romînia şi anume că în principiu noi recunoaştem graniţele fixate de Conferinţă. Cu alte cuvinte, că rezistenţa noastră pe chestia teritorială a încetat de a mai exista.

Este aici un act faţă de care poporul romînesc nu poate să nu-şi puie întrebarea : de ce atita vilvă şi turburare dacă la cea dintâi ameninţare renunţăm totalmente în chestia teritorială ?

*

Motivul invocat în răspunsul nostru, consideraţiunea strategică pentru care nu intrăm imediat în graniţele indicate arată incontestabil o preocupare politică. Guvernul actual este jenat de a executa imediat ceia ce ar voi să execute mai târziu. Şi e lesne de înţeles motivul acestei jene.

E de văzut însă dacă Consiliul Suprem se va lăsa convins de motive de oportunitate politică de care se conducea ctualul guvern român sau dacă, continuând linia de conduită ce rezultă din cuprinsul ultimatumului, nu va păşi la acte care — după cum afirmă un ziar din Capitală — ar consista în eliminarea României din alianţă şi Liga Naţiunelor şi ruperea relaţiilor diplomatice cu noi.

Trei politici, dar nu toate la fel

— D. Brătianu, ardelenii şi d. Jorga —

Sîntem în preajma deschiderei Parlamentului. De asemenea sîntem în prezenţa unor fapte hotărîtoare în ce priveşte politica din afară. Nu era dar cu putinţa ca să nu începă a se desemneze clar ţinuta, în chestia semnărei păcei, a acelor factori care, în eventualitatea ca Parlamentul de acum va dăinui, vor avea cuvîntul cu greutate asupra politicei de urmat.

Din acest punct de vedere este interesant ce atitudine înţeleg să adopte liberalii, ardelenii şi d. Iorga.

*

In privinţa celor dintâi, ţinuta lor nu este lipsită de oarecare duplicitate. Căci pe cînd guvernul de generali, care este creaţiunea lor, face acte prin care socoteşte ca tranşată problema teritorială, d. Brătianu se menţine în atitudinea că pacea de la Saint. Germain nu poate fi semnată întrucît nu ni se recunoaşte plenitudinea drepturilor şi s'ar aduce o gravă jignire a demnităţii noastră naţionale. Cu alte cuvinte, se repetă istoria : contra păcei cu nemţii, dar de acord s'o facă alţii.

Ardelenii persistă în a crede că nu toate condiţiile sînt acceptabile şi că deci se impun tratative pentru a se vedea dacă nu s'ar putea obţine unele modificări în bine.

D. Iorga, sperînd în modificări viitoare, se pronunţă lămurit pentru semnare.

*

Se poate lesne deduce din toate acestea, care va fi ţinuta parlamentului în momentul când se va pune în discuţie semnarea păcei. E de remarcat însă în mod special că partidul liberal, prin comunicatul prin care îl dă, ia o atitudine atât de hotărâtă încât lasă să se întrevadă necesitatea unei rupturi cu aliaţii.

E de văzut dacă, atunci când va fi se se facă declaraţiuni autorizate în Parlament, reprezintanţii acestui partid vor menţine atitudinea care reese din comunicatele publicate până acum.

Liga Poporului denunţă pe naţionaliştii-democraţi

— Dovadă că în alegeri mulţi naţionalişti s'au prezentat ca averescani. —

In urma unei vii polemici ce s'a încins între d. Iorga şi ziarul „Indreptarea" aceasta din urmă publică dovezile din care rezultă că, pentru a reuşi, unii candidaţii naţionalişti, au abuzat de numele d'lui general Averescu.

Ast-fel, vorbind de condiţiunele în care au fost efectuate alegerile din Suceava, ziarul „Indreptarea" scrie:

„Candidaţii sunt recomandaţi alegătorilor ca făcînd parte din „Liga Poporului". Cităm textual :

E vorba de d. dr. Corneliu Şumuleanu. Manifestul spune : „In acelaş timp d-sa dela început este membru în comitetul executiv al Ligei Poporului de sub preşidenţia d-lui General Averescu.

De al doilea candidat d. Ionică Ghiţescu : „D-sa a fost printe cei dintâi care a dat sprijinul său şi s'a înscris în Liga Poporului".

De al treilea candidat d. Th. Creţu : „Este un aprig luptător pentru drepturile şi interesele ţărănimei, făcînd dela întemeere parte din partidul naţionalist-democrat, iar acum fiind înscris şi în Liga Poporului.

.. Si acelaş lucru de toţi candidaţii."

In special, la Dorohoi, vom adăoga noi după informaţiuni precise şi fără contestaţie posibilă, candidaţii naţionalişti s'au prezentat ca reprezentanţi ai „Ligei Poporului".

Informaţii

Cu un tren special, la ora 4 p. m. sosesc în Iaşi parlamentarii Basarabeni, care merg să participe la ucrările primei Constituante a României Mari.

Călcând pentru prima dată în Capitala Moldovei aleşii basarabeni vor merge să depue o cunună pe monumentul lui Ştefan cel Mare care simbolizează amintirea trecutului de unire a Moldovei de pe ambele maluri ale Prutului, şi speranţa că de acum încolo această unire este chezăşuită pentru deapururea.

Am atras atenţia guvernului asupra nemaipomenitei absurdităţi pe care o comite patronând afişele „Bestiile roşii".

Putem anunţa că această chestiune a şi avut o urmare destul de penibila : d. Wopicka, ministrul Statelor Unite şi-a exprimat faţă de guvernul nostru surprinderea că se tolerează afişarea „Bestiile roşii" cu atât mai mult când există cenzură.

Guvernul român care avea destule dificultăţi diplomatice, a căutat cu lumânarea încă una.

Iată ce înseamnă să faci o politică fără cap !.

— Ziarele din Capitală reproduc după «Socialismul» ştirea gravă că la unele regimente s'a manifestat cerinţa soldaţilor de a fi demobilizaţi.

— Evacuarea Budapestei. — *D-nii general Mărdărescu, comandantul trupelor şi Diamandi, comisarul guvernului, au lipit o proclamaţie pe zidurile Budapestei, anunţînd evacuarea.*

In capitala Ungariei n'a mai rămas nici un soldat romîn.

Tribunalul secţia a treia a confirmat din nou mandatul de arestare a d-lui Anastasiade. Acesta a făcut apel la camera de punere sub acuzare.

DEMISIA RECTORULUI UNIVERSITĂŢEI. Universitatea, cu toată solemna deschidere, rămîne închisă, din lipsă de combustibil.

Toate sforţările, toate intervenţiile făcute de d. Iulian Teodorescu, rectorul Universităţii, de a se trimite cantitatea de ţiţeiu necesară, pentru încălzitul Universităţii, au rămas zadarnice.

D. Iulian Teodorescu, rectorul Universităţii, s'a văzut nevoit, din cauza aceasta, să-şi înainteze demisia. A fost rugat să revie, căci zilele aceste va sosi cantitatea de ţiţeiu cerută. De-oc'amdată universitatea nu funcţionează.

De notat că şi anul acesta sunt înscrişi la Universitatea din Iaşi 3800 de studenţi, cari aşteaptă ca în fine Universitatea să înceapă a funcţiona.

Trupa Excelsior din Capitală, a cerut să-i închiriesze teatrul Naţional din Iaşi, pentru o serie de reprezentaţiuni.

Parfumeria „MERCUR“

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALĂ: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)

SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Galet, Piver, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc, pansamente, perii pentru dinţi piepteni, etc.

Autocamionete şi Autocamioane

Pentru una tonă precum şi un nou transport de Anvelope şi Camere de aer pentru „FORD“ au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Tracţiune Mecanică

— Sucursala Iaşi —

Piaţa Cuza-Vodă No.3

Societatea Anonimă pentru locuinţe eftine şi construcţiuni

Simbătă a fost autentificat Actul constitutiv şi Statutele noului „Societăţi Anonime pentru locuinţe eftine şi construcţiuni“ care are în fruntea sa pe d. D. Grecesanu.

Capitalul prim, cu care începe societatea e de 3 milioane în acţiuni de cîte 500 lei, din cari jumătate la purtător şi jumătate nominale.

Consiliul de Administraţie va putea majora emisiunea pînă la 10 milioane, după nevoi.

Conform Statutelor d. Eugen Uhrinovschi, Directorul Băncii Agricole este Administrator delegat al Societăţii.

Tot conform statutelor, comitetul de Direcţiune a fost desemnat în persoanele d-lor V. I. Radu, V. Dinermann şi M. Wachtel.

Director al Societăţii va fi d. Inginer Welt, iar Consiliul technic va avea pe d-nii Ingineri Burghelea Ţîntu şi d. Dr. Flor.

Dintre cele 6000 acţiuni ale Societăţii, se vor pune la dispoziţia subscripţiei publice 1200, restul fiind acoperite de membrii fundatori.

Imediat după autentificare, Consiliul se va intruni pentru a fixa zilele, cînd publicul va putea face subscrierile. Se va desemna atunci Băncile unde urmează a se face subscripţiile, vărsămintele legale de efectuat, şi celelalte condiţii ale subscrierii.

Cei mai mulţi dintre asociaţii care au semnat apelul în potriva înscrierei in barou a d-rei Popp şi-au retras consimţămîntul la acest apel.

Comitetul sindicatului ziariştilor s'a întrnit eri, sub preşedinţia d-lui V. I. Radu.

Comitetul luînd act de demisia d-lui Stamatopol, a cooptat în consiliul de administraţie pe d. dr. A. Bogdan.

S'a expediat o telegramă la Cernăuţi, în care se felicită pe ziariştii bucovineni de constituirea lor în sindicat. O delegaţie de ziarişti ieşeni va face în curînd o vizită la Cernăuţi.

S'au rezolvat de aseminea mai multe chestiuni importante.

Comisiunea Interimară, văzînd că în urma deciziunei prin care se lăsase comerţul liber pentru zarzavaturi, brînzeturi, ouă, fructe şi paseri, negustorii au sporit preţurile la aceste articole în mod neomenos speculînd ast-fel nevoile populaţiunei, a hotărît în şedinţa de la 14 Noembrie a. c. prin Decizia Nr. 206 că dacă pînă în ziua de 18 Noembre a. c. negustorii nu vor scoborî preţurile la sus arătatele articole, să se fixeze din nou preţuri maximale.

D. Vasile Alexandrescu, taxator la vama Iaşi, a fost mutat în aceiaşi calitate la Sibiu.

x Consultaţiunile gratuite ale Clinicei boalelor nervoase şi neurale vor începe Mercuri 19 Noembrie la orele 2 p m. în localul Clinicei din str. 40 de Sfinţi 10 (Gl. Berthelot) şi vor continua în fiecare Mercuri (2—3 p. m.), în acelaş local.

x Concursul pentru ocuparea celor trei locuri de custode la Biblioteca Universităţei va avea loc Duminică 23 Noembrie orele 11 a. m.

Corpul 4 Armată, Serviciul Intendenţei, avînd nevoe de 29000 căciuli şi 11.000 cojocele necesare trupelor, primeşte oferte prin bună învoială pentru furnizarea lor în total sau în loturi mai mici, cu preţul de lei 40 cojocelul şi 34 lei căciula predabile la 30 Noembrie cor. Doritorii pot adresa ofertele Serviciului Intendenţei C. 4 A. (localul cercului Militar) unde vor lua cunoştinţă şi de condiţiunile ce trebue să îndeplinească furnitura.

D IORGA PENTRU SEMNARE.— Părerea d-lui N. Iorga în favoarea semnărei păcei, reesă evident din următorul pasagiu apărut în „Neamul Românesc“:

„Să nu uităm însă că factorii determinanţi în politica Aliaţilor au declarat şi continuă a declara că hotărîrile de acum nu pot fi definitive, că ele cer corectări şi că, dacă au fost totuşi luate, e că nu se putea alt'fel momentan, faţă de interesele care se ciocniau. Aşa fiind — ori de'o spune şi nota, ori de'o evita s'o spue — a semna cu toate rezervele, formal exprimate de Parlamentul care, acum, din fericire, există aşa cum e, — nu echivalează cu o părăsire de drepturi naţionale, ci e o simplă adeziune la acea parte din dreptul nostru care pînă acum a putut pătrunde în conştiinţa altora şi care s'a putut admite fără a crea o situaţie internaţională şi mai grea.

„Acestea sunt cu privire la nota de la 12 Octombrie, părerile care se impun oricărui suflet onest“.

Unele bănci, cari dispun de atîtea mijloace de cîştiguri doloase— acum mai ales cînd aceste instituţiuni cu renunţat la operaţiunele pure de bancă pentru a face tot felul de operaţiuni impure de concert — au găsit un nou mijloc do a frustra publicul.

Ast'fel, după ce anunţă prin prospecte subscrieri pentru nuoi emisiuni, deţine banii subscrişi cu lunile, pentru a le restitui apoi pe motivul că subscripţia a întrecut cu mult numărul acţiunelor distribuibile.

Ast-fel, se citează cazul Băncei de Comerţ din Craiova, care a deţinut mai bine de două luni peste 100 milioane — bine înţeles în folosul său propriu, din punctul de vedere al dobînzilor,

Se impun măsuri ca buna credinţa publicului să nu fie exploatată iar ast fel de cîştiguri doloase să nu mai aibă loc.

Primim o scrisoare din partea „Băncei Botoşăneno romîne“ prin care se desmente şi rea că ar fi vorba ca o asemenea instituţiune să fuz oneze cu „Banca Iaşilor.“

Luăm act de declaraţia numitei bănci, deşi ştirea o deţineam de la un financiar cu vază din târgul Iaşilor.

Inspectoratul şalei teatrului Naţional face cunoscut publicului, că la reprezentaţiile Societăţii Dramatice, să numai plătească garderoba a doua oară când lasă haina, de care ce garderoba a plătită în costul biletului, biletele oficiale trebue să plătească garderoba la intrare.

Se mai aminteşte că programul teatrului nu costă de cât un leu.

PARLAMENTARII BASARABENI IN IAŞI.— Azi sosesc în localitate parlamentarii basarabeni, cari împreună cu cei din Iaşi, urmează să plece la Bucureşti, pentru a lua parte la deschiderea Constituantei.

Azi dimineaţă, d. Marcu, directorul Prefecturei de poliţie, a primit o telegramă din Chişinău, prin care d. Pan Halipa, îi comunică, că deputaţii şi senatorii basarabeni, ţin să depui o coroană pe statuia lui Ştefan cel Mare.

S'au luat de îndată toate măsurile cuvenite.

Trenul parlamentar, care a părăsit Chişinăul la ora 10 dimineaţă, soseşte la Iaşi la ora 3 după prânz. Oaspeţii va fi primiţi în gară de representanţii autorităţelor şi parlamentarii ieşeni.

De la gară se vor duce întâi la Mitropolie, unde se va oficia un Te-Deum de către Archierenul Gurie, acompaniat de corul Mitropolitan.

De la Mitropolie se va forma o procesiune, care va porni spre statua lui Ştefan cel Mare, unde oaspeţii vor depune o coroană, cu inscripţia următoare:

„Marelui Voivod Ştefan cel Mare, din partea deputaţilor şi senatorilor Moldovei ai Moldovei desrobite“

De la statuia se vor înapoia la gară, unde se vor urca în trenul parlamentar, care va pleca din Iaşi, la ora 5 seara.

Vecina respântindu-se, ieşenii îşi-au pavezat casele şi oraşul a căpătat aspectul unei mari sărbători.

EXAMENILE DE CORIGENŢA. **Examenile de Corigenţă pentru clasele 5 şi 6, încep de mâine la liceul Naţional, în ordinea următoare:**

Geografia, Ştiinţele naturale, Franceză, Matematicele, Geografia, Fizico-chimice.

Nu vor participa la aceste examene, de cât acei pregătiţi în particular, care au depus examenul particular in Sept. şi au rămas corigenţi la aceste clase. Nu se vor admite cei rămaşi din alte sesiuni.

Examenul de Capacitate pentru cura inferior şi superior, se va ţine între 25 şi 30 a lunei.

Elevii nu vor avea dreptul a se înscrie la şcoalile secundare în cursul acestui an.

Episcopul Oradiei-Mari, dr. Radu, a plecat la Roma pentru a trata un concordat între România şi Vatican.

Direcţia refacerei economice-face cunoscut industriaşilor că plata acomptului de 10 la sută asupra despăgubirelor de război este suspendată din lipsă de fonduri.

Gramatica ruso-română a d-lui profesor A. Franză în sfârşit s'a pus la vânzare.

Doritorii se pot adresa direcţiei „Librăriei Româneşti“ de pe Calea Director de Instrucţie din Chişinău.

D. Iosif Marcu, proprietarul d'o gherlei „Cămila“, ne roagă să anunţăm că în prăvălia d-sale n'a fost şi nici nu este vre-un funcţionar cu numele de Herman Aizecovici, despre care s'a vorbit în numărul anterior al ziarului.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matinesuri (3 şi 5 ore) şi seara la 9 şi un efect Nou! Pentru 1-a oară. Absolut nou! Seria Grandioasele filme American Fox film SACRIFICATELE sau DIVORTUL. După opera celebrului autor Franck Lloyd. Dramă senzaţională de mare spectacol în 6 acte mari şi un prolog. Montare extraordinară, bogăţie imensă somptuoasele artistice ale scenelor Nord-American interpretează rolurile principale.

Excepţionalul program de astăzi se complectează cu Journalul Kasner cu ultimele noutăţi din lumea întreagă.

Ia cu'când Frou-Frou cu D-ra Francesca Bertini în 7 acte.

Publicaţie

No. 32,200 din 15 | XI—919

Se publică spre cunoştinţă amatorilor că în ziua de 22 Noembrie 1919 ora 10 dim. se va ţine licitaţiune cu oferte închise în Iaşi la serviciul de geniu al corpului 4 armată aflat în cazarma Reg. 53 infanterie pentru darea în intrepindere furnizarea a 250 m. cubi pietriş de rău pentru şosele în dimensiune de la doi centimetri la opt centimetri mărime.

Pietrişul se va preda încărcat în vagon în staţiă de origină al balastierei.

Şeful serviciului de Geniu

Colonel CALOENESCU

Stiri Telegrafice

Dela Senatul American!

LION.—Senatul american a votat o a 2-a rezervă: că Statele-Unite nu sigura nici o obligaţie de a rezerva integritatea teritorială a vreunei ţări, sau de a servi de forţele militare ale Statelor-Unite fără o deciziune a congresului.

Lloyd George şi chestia rusă!...

— Discursul de la Ghidhal —

NAUEN.—Lloyd George în discursul său din Ghidhal declară în Camera Comunelor engleze, că el nu a înţeles o modificare în politica guvernamentală engleză faţă de Rusia. El n a împuternicit pe nimeni să se prezinte guvernului sovietic în scop de a începe tratativele. Puterile aliate şi asociate intenţionează a convoca o conferinţă internaţională la care vor fi reprezentate diferitele guverne ruse.

Scheideman şi frica unei reacţiuni din dreapta

NAUEN. Scheideman a declarat că pericolul unei reacţiuni din dreapta ar fi mai mare decât pericolul din stânga. In sprijinul acestor temeri Ziarul „Vorvartz“ găseşte prilejul demonstraţiunelor care au avut loc în Berlin cu ocazia sosirei lui Hindenburg.

Lloyd George şi chestia Adriaticei!

SAN PAOLO.—Pasajul discursului lui Lloyd George, în care primul ministru afirmă, că problema Adriatică trebue să primească o soluţiune demnă de interesele Italiei, a fost acoperit de aplauze.

Polonia doreşte anexarea Galiţiei Orientale

NAUEN.—Paderewski a declarat în Lanstagul polon că delegaţia polonă va face posibilul spre a obţine Galiţia Orientală şi Lemberg.

TUFFLI IAŞI

Cu începere de la 16 Noembrie va funcţiona pe lângă Cofetărie un

RESTAURANT

de primul rang, sub conducerea D lor *Niţă Dumitrescu* şi *Jlie Ranga* specialişti.

bucătărie aleasă, orchestră clasică.

Mai serveşte Banchete, nunţi Baluri etc.

Tot odată aducem la cunoştinţă publică că D-l Niţă Dumitrescu s'a retras din conducerea Restaurantului Traian din ziua de 7 Noembrie a. c.

De vînzare 1800 (una mie opt sute) deca vin din Podgoria Bucium 1200 deca vin alb şi 600 deca vin roş Pentru informaţiuni, a se adresa Doamnei NETTI RACOVITZA str. Carol 27. Intre 9—11 Diminiaţa.

PROFESOR de limbă română, franceză şi germană se caută la liceul EVREESC din TELENEŞTI-BASARABIA Doritorii vor oferta telefonic Liceului din Teleneşti.

De vânzare una jachetă de astrakan, lungime 3 | 4 cu preţul de lei 12.000. Asemenea se vinde şi o păpuşă mare. Visibil în fie care zi între 2-3 p. m. la str. Elena Doamna 34 (în curte)

AVIZ!

S'a deschis un atelier de croitorie şi lingerie care lucrează cu preţurile cele mai modeste.

Elena Cristescu Str. Adamachi 8

Lemne comitetul de ajutorare Joint Distribution Comitee caută 40 VAGOANE LEMNE. Ofertele se primesc pînă Mercuri 19 crt. ora 4 p. m. la Scoala „Cultura“ str. Gh. Mârzescu 26.

INŞTINŢARE

Subscrisa Jeanette Friedman pierzând recipisa Băncei Naţionale sucursala Iaşi sub No. 3546 din 5 Decembrie 1915 prin care se constată că am în depozit liber la sus numita Bancă 11000 (un sprezece mii) lei, în diferite efecte de stat române şi de Societăţi declar nulă şi fără valoare în ori care mâini s'ar afla.

JANETTE FRIEDMAN

Iaşi str. Ştefan cel Mare 44

BAIA DIANA închiriază de pe acum Se află în perfectă stare de funcţionare: instalaţie de păcură şi lemne A se adresa proprietarului David Frankel Depozit de Drojdie Iaşi Anastasie Panu 25.

DOCTORUL

A. ANTONIU

Dă consultaţii pentru boale

Interne, Nervoase, Mintale, Sifilis-Nervos, Pshyho Physioterapie la Sanatoriul său

Str. Principele Ghica 3

(sos. Kiseleff)

— DELA 2—4 p. m. —

AVIZ

Subsemnatul Herman Aizicovici vizat prin informaţia ziarului „Opinia“ cu No. 3776 din 16 | 11 declar:

Persoana care a dat informaţia a dat'o cu vădită intenţie de calomnie de oarece nu am excrocat pe nici o dră cu nici un ban, ba mai mult, sunt şi astăzi logodit cu d-ra Roza Bercovici, de la care nu am primit nimic.

De altfel o plîngere voi adresa şi parchetului, contra persoanei care din nu ştiu ce interese, m'a calomniat.

HERMAN AIZICOVICI

Strada Anastasie Panu 35

Recompensă bună

se va da persoanei care va aduce la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu strada Mârzescu 23, 4 chei perdute (una mare şi 3 mici de la o casă de fier Vertheimer.

Profesor D-r Ştefanescu-Galaţi

BOALE URINARE

— STRADA PACURARI 21 —

— 4—6 după amiază —

KIVA ORNŞTEIN

— AVOCAT —

— Str. Căpitan Păun 21 —

BAIA POGOR

Vinde lemne de foc, mai eftin ca ori unde

Petru Bogdan

— AVOCAT —

s'a mutat din Str. Ştefan cel Mare No. 3. în Str. CAROL No. 11

Automobil Marcă Belgiană „Pipe“ 5 locuri în perfecta stare se vinde. A se adresa: Str. Nicolina No. 105.

Nicolae Gheorghiade

AVOCAT

S'a mutat în str. Sf. Sava 11 Iaşi

H. GHERNER

AVOCAT

Str. Mârzescu 26 Iaşi

ANUL XV-lea No. 3778

50 BANI NUMĂRUL

MIERCURI 19 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN : : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
Un număr vechiu 1 Leu.

Iaşii pe calea pierzărei

— Cu prilejul unui refuz —

Se cunoaşte faptul brutal. Administraţia comunală a oferit d-lui inginer Welt direcţia serviciului tehnic comunal şi acesta a refuzat motivat oferta.

Faptul merită a fi relevat. D. Welt şi-a valorificat prea mult destoinicia la conducerea serviciului apelor, pentru ca refuzul d-sale să nu merite o analiză. Iar, pe de altă parte, motivarea refuzului d-sale subliniază prea multe rele la Comuna Iaşi, pentru a nu se impune cercetarea lor, mai cu seamă că în curînd cetăţenii Iaşului vor fi chemaţi să şi spuie cuvîntul, în ce priveşte viitoarea noastră gospodăria comunală.

Om de ispravă, d. Welt nu voieşte să ia răspunderea unui serviciu, unde, în condiţiile actuale, nu se poate face nimic, şi, într'o situaţie, care se agravează pe zi ce merge şi ameninţa Iaşul cu pierzare.

Două sunt faptele nemulţumitoare de acum.

Primul. Statul nu-şi îndeplineşte obligaţiile faţă de comună. Din milioanele datorite, un singur milion a fost încasat, iar celalt stă sub formă de mandat şi nici pînă acum n'a fost achitat. De alt-fel, ce reprezintă un milion, cînd numai restaurarea străzei Cuza-Vodă coastă 6 700000 lei? Şi ce valoare au lucrările dacă aprovizionarea cu material nu se face din timp şi ajungem că în loc să lucrăm primăvara, lucrăm toamna şi iarna?

Secundul. Resursele comunale sunt insuficiente. Veniturile actuale de 5 jum. milioane trebuesc urcate la 8 jum. milioane — d. Welt indică mijloacele pentru a obţine acest rezultat. Din acest plus de 3 milioane, 1 jum. milioane ar urma să meargă la cheltuelele ordinare, — sporite şi ele în concordanţă cu scumpetea vremurilor — iar restul de 1 jum. milioane ar urma să servească de anuitate la un împrumut de 15-16 milioane, sumă, care împreună cu cea datorită de stat, ar putea acoperi cheltuiele pentru restaurarea Iaşului, astă-zi ajuns oraşul — mizerie.

In ce ne priveşte nu ne facem iluzie. La formula de acum ale gospodăriilor noastre comunale, e greu de conceput că s'ar putea găsi o administraţie, care să păşească la un program eroic ca cel propus de d. Welt.

Ne rămîne însă speranţa, că va fi dat în fine Iaşului, ca viitorul consiliu comunal să fie sustras influenţei politice şi în întregime devotat intereselor acestui nefericit oraş.

Atunci, şi numai atunci, se va face ceea ce trebuie pentru ca cea de a doua capitală a ţărei să scape de suferinţele de acum şi de pierzare. Atunci va găsi loc or-ce program, or-cît de eroic, pentru a salva Iaşul nostru.

Şi, din fericire, vremea aceea nu pare a fi prea îndepărtată!

O scrisoare a d-lui Cădere

Din partea d-lui M. Cădere primim cele ce urmează, ca o restabilire de fapte. Nu tragem nici o concluzie din această scrisoare, în privinţa sentimentelor ce le mai nutreşte d. Cădere faţă de partidul progresist. Vom reveni însă, pentru a invedera că, din punctul de vedere al moralităţei politice, ar fi fost mai cinstit dacă d. Mehedinţi se retragea din partidul progresist înainte de alegeri — chiar cu riscul unui mare prejudiţiu pentru partidul căruia a aparţinut — de cît să se retragă în condiţiile de acum.

Tot atunci vom releva şi mănuşa în ce priveşte „obicinuita obiectivitate şi pătrundere a presei noastre". Vom dovedi că aceste cuvinte nu ne pot fi adresate şi că d. Cădere a rămas tot la vechile clişee de a recurge la atacuri în contra presei romîneşti, chiar cînd aceasta nu poate fi pusă în cauză, cum ie cazul d-lui Mehedinţi.

Şi iată acum scrisoarea primită:

Domnule redactor,

In „Opinia" din 18 Noem. aprecia-se „Gestul d-lui Mehedinţi" cu o binecunoscută obiectivitate şi pătrundere a presei noastre, îmi permit să intervin, nu pentru a justifica gestul d-ul M — aceasta îl priveşte pe d-sa — dar pentru a înlătura unele afirmaţii neexacte din articolul prim al Opiniei, şi cari afirmaţiuni constituesc argumentul principal pe care se clădesc aprecierile redacţiunei; anume că dl. M. s'ar fi ales în parlament „ca progresist". Ori dl. M. a candidat în Putna în fruntea unei liste *independente*, fapt cunoscut direcţiei partidului şi presei progresiste, care nici nu a anunţat printre candidaturile de partid pe acea depe lista d-lui M *Tocmai pentru motivul că erau independente*. In acelaş timp dl. M. a refusat a candida la Capitală pe lista progresistă. Veţi recunoaşte, od iă cu restabilirea adevărului, că dl. Mehedinţi nu este alesul partidului progresist, şi că dacă d-sa şi-ar fi „reluat libertatea de acţiune" înainte de alegeri, ar fi adus un insemnat prejudiciu partidului progresist în lupta electorală ce a avut de susţinut, deci nu poate fi vorba de „oportunism culpabil", nici de „procedee mistificătoare". — Chiar dacă regretăm gestul, nu se poate să fim nedrepţi cu acei care l-a făcut.

Cu toată stima
D. M. CĂDERE

Câteva NOTE

Presa opoziţionistă se plânge mereu că opinia publică nu ştie nimic din cele ce se petrec în chestia externă.

Iar această opinie, când află ce s'a întâmplat, declară că bucuros ar fi renunţat de a mai fi aflat ceea ce a aflat.

*

Câţi-va funcţionari de la căile ferate au fost dovediţi necinstiţi. Restul? Excepţia confirmă regula.

*

Lumea nu se sfieşte a spune în gura mare că ceea ce fac băncile în privinţa subscripţiilor pentru acţiuni, constituie o acţiune necinstită.

*

In mijlocul discordanţei şi a dezarmoniei generale, care domneşte la noi, singur concertele simfonice ar putea să ne mai mângâie puţin.

Numai de nu s'o întâmpla şi acolo disonanţe şi dezacorduri.

Vom vedea deseară.

BLANZY

INSEMNĂRI

Cumplită îngrijorare

Şiri îngrijitoare, sosite din toate unghiurile ţării, arată primejdia înfometărei ce ne ameninţă din nou.

Recolta anului curent a fost destul de bogată pentru asigurarea hranei interne, rămânând şi o cantitate disponibilă pentru export. Dar timiditatea autorităţilor burgheze faţă de marii producători a făcut ca o justă şi raţională repartiţie a grâului să nu se indeplinească, depozitele centrelor districtuale să rămâe goale, iar pânea silnică să nu fie prompt şi suficient asigurată.

Cantităţile de grâne şi cotele disponibile, scăpând de sub controlul celor în drept, producătorii şi intermediarii au fost favorizaţi în opera de speculă, preţurile maximale eludate, şi populaţia ameninţată a plăti o pâne cât mai scumpă.

Din pricina aceleaşi lipse de control serios, contrabandele în Ukraina şi Polonia s'au făcut şi se fac pe scară întinsă. Ba însă-şi guvernul, cu politica lui de preumblare prin Ungaria—din care motive ne zbatem astăzi în cercul de fier al ultimatumului a aţilor — a trebuit să transporte din grâul românesc în teritoriile provizoriu ocupate. Aceste cantităţi erau destul de respectabile şi micşorau simţitor hrana populaţiei noastre, alături de cantităţile necesare alimentărei unei numeroase armate mobilizate de atâta vreme.

Patriotismul specific al boerilor noştri, îi face să speculeze împuţinarea grâului prin urcarea sistematică a preţului La cererea mare şi oferta mică, pungile maselor muncitoare vor fi curând lovite de moarte.

Iată spectrul îngrozitor al foametei!

Dar dacă anul acesta hrana publică va fi oricum asigurată, situaţia pe anul viitor se întrevede în condiţiuni cu deosebire deplorabile.

In toată ţara, însemnările de toamnă a proape nu s'au făcut de loc. Un milion de hectare—strictul necesar—aşteaptă şi astăzi, la pragul iernei, să-şi răstoarne brazda. Şi e cu totul îndoelnic dacă lucrul mai este, macar în parte, cu putinţă Foametea complectă bate la poarta anului ce vine!

Şi dacă muncile agricole nu s'au făcut, hrana poporului n'a fost asigurată, vina principală este a oligarhiei care duce aventuri războiniee şi se îmbată de primejdia imaginară a aşa numitului „bolşevism", din care pricină menţine ţara sub arme şi determină dictatura politică drept singura realitate existentă.

Prelungirea insuportabilă a stărei de război, sustragerea ţărănimei de la muncă, prin mobilizarea perpetuă—iată cauzele primejdiei alimentare; şi ca urmare firească, iată vina primordială a viitoarelor primejdii de altă natură, deasupra şi peste chestiunile strict materiale...

Isi amintesc conducătorii de cuvântul biblic: pieirea ta prin tine...?

RENOVATUS.

VAŢA POLITICA

Somaţiune în Regulă

— Punerea în întârziere —

— Prescrierea termenului de 7 zile —

Ceia ce până acum era acceptat sub rezerva confirmărei, este astăzi un fapt îndeplinit.

Nota ultimă a aliaţilor, redactată în termeni cu care Consiliul Suprem nu s'a adresat decât numai Germaniei — nu şi celorlalte ţări învinse — constitue un ultimatum, nu numai în ce priveşte termenul de evacuare a Ungariei ci şi în privinţa semnărei păcei de la Saint-Germain.

Nu suntem invitaţi numai a ne retrage trupele înăuntru graniţelor de frontieră fixate, ci suntem înştiinţaţi că, dacă până în 7 zile nu semnăm paceă cu Austria, vom fi eliminaţi din rânduł statelor aliate şi asociate şi relaţiile diplomatice cu noi vor fi rupte

Cu ocazia producerei acestui ultimatum, s'a mai intîmplat un fapt care răstoarnă şi o altă combinaţie politică a acelor care susţineau rezistenţa.

Italia, în tot timpul neînţelegerei noastre cu aliaţii, făcea un joc dublu. La Paris se declara de acord cu Consiliul suprem. La Bucureşti, ministrul Italiei se eschiva de la orice demers colectiv al reprezintanţilor aliaţilor.

Lucrul acesta, pe lîngă că alimenta o atitudine ce nu convenea Consiliului Suprem, mai avea aerul de a dovedi o spărtură în privinţa chestiunei romînesti. Consiliul Suprem a luat măsuri. Italia a fost rechemată la datorie şi la ultimul demers pe lîngă guvernul nostru n'a lipsit nici reprezintantul ei la Bucureşti. Hotărîrile în ce ne priveşte, se iau în unanimitate.

*

Pentru ori ce minte luminată, cele ce se întâmplă acum erau fatale. Consiliul Suprem era angajat, în privinţa noastră, într'o chestie principială prea mare pentru a fi putut ceda. Trompetele noastre de rezistenţă erau menite a suna în deşert.

Deja se vorbeşte că guvernul actual românesc ar fi luat angajamente şi ar fi făcut declaraţiuni care să se apropie de cele făcute de către iugo-slavi.

Ce era fatal, s'a întâmplat!

Un guvern Maniu se impune

— Soluţia chestiei externe, apoi dizolvarea Parlamentului —

A doua zi după ce s'a cunoscut rezultatul alegerilor pentru Cameră, am susţinut ca un guvern Maniu se impune. Am mai adăogat că, pentru ca un atare guvern să-şi poată îndeplini misiunea, în dificila situaţie actuală internă şi externă, va avea nevoe de credinţul d-lor Take Ionescu şi general Averescu.

Lăsăm pe cititori, după ce au luat cunoştinţă de telegramele de astăzi dimineaţă ca privire la soluţia crizei politice actuale, să judece dacă prevederile noastre sunt sau nu justificate.

*

Dealtfel era şi singura soluţie posibilă. Guvernul parlamentar nu putea să nu fie expresiunea celui mai compact şi numeros grup din Cameră. Numai aşa i se putea asigura viabilitatea.

Pe de altă parte, menţinând parlamentului de acum un caracter de Cameră ordinară şi exclusiv pentru soluţionarea chestiei externe, se chezăşuia posibilitatea unei înţelegeri cu d-nii Take Ionescu şi general Averescu pe baza acestui caracter al parlamentului şi a imediatei dizolvări îndată după soluţionarea chestiunei externe.

*

Sunt indicii că aşa s'a făcut. Că astfel aranjate lucrurile, criza politică internă îşi va găsi dezlegarea şi noul guvern va putea să se ocupe exclusiv cu rezolvarea chestiunei externe.

Cum am ajuns la ultimatumul

— Un istoric al ultimelor note —

Ziarul **Românimea** *publică următorul istoric al notelor ultime primite de guvernul nostru din partea consiliului suprem. Oficiosul francez susţine că deţine aceste date din cea mai autorizată sursă;*

„In intervalul de timp, de la 12 Octombrie şi până azi, România a primit 4 note din partea Consiliului Suprem, dintre care, a patra este un adevărat ultimatum.

Prima notă, este acea lungă de la 12 Oct.

A doua notă, este aceia prin care, Consiliul Suprem, văzând că guvernul român întârzie de a răspunde, deşi prin nota întâia i se ceruse un răspuns „cât mai rapid", aduce la cunoştinţa României că dacă nu va răspunde cât mai neîntârziat, şi nu va semna tratul cu Austria şi Convenţia adiţională, nu va fi primită să semneze tratatul cu Bulgaria.

A treia notă, este aceea prin care, Consiliul Suprem, văzând că România tot nu răspunde, o somează să-şi retragă de urgenţă trupele din Budapesta, pe linia fruntariilor fixată de Conferinţa de Pace. Această notă este redactată în termeni foarte tari.

In fine, a patra notă, este aceea pe care a primit-o alaltăeri guvernul român, nota ultimatum, prin care Consiliul Suprem anunţă România, că dacă până în şapte zile, nu-şi va retrage trupele pe linia frontierelor fixate de Conferinţă şi nu va semna tratatul cu Austria şi Convenţia adiţională, România va fi considerată ca ne mai făcînd parte din Conferinţa Păcei. Ea va fi exclusă din Liga Naţiunilor şi Aliaţii, retrăgând pe reprezentanţii lor la Bucureşti, vor considera ca rupte relaţiile lor politice şi economice cu România."

Ofiţerii Ceho-Slovaci în Franţa

Lyon. — Din Praga se comunică că Mercurea viitoare vor pleca cu un tren special la Paris ofiţerii Ceho-slovaci. Ei vor urma cursul şcoalelor militare franceze.

Informaţii

※ **Prin presă s'a pornit o vie campanie pentru demobilizare**

Intre multe şi puternice argumente în favoarea acestei măsuri — unele în legătură cu situaţia noastră critică financiară, a tele în legătură cu starea spiritelor celor mobilizaţi — este foarte interesant de relevat unul nou produs de ziarul „Steagul", oficiosul unui partid incontestabil dinastic şi partizan al ordinei.

„Steagu" releevă, şi cu drept cuvânt, că temeiul menţinerei mobilizărilor ar fi necesitatea de trupe numeroase pentru paza ordinei interne şi veghiarea la graniţe. Dar, de ar fi să se facă socoteala ordonanţelor, aprozilor, militarilor de birou, de legătură şi celor utilizaţi la serviciile anexe, cu siguranţă că s'ar constitui numărul de divizii necesare pentru paza ordinei, aşa încât n'ar mai fi nevoe de enormele cheltuieli cu mobilizarea

Incontestabil că argumentul „Steagului" este hotărâtor.

※ *Din Piteşti primim o telegramă semnată Grig T. Coandă cu următorul cuprins:* **„Rog rectificaţi; nu sunt eu întemeetorul partidului ţărănesc".**

Satisfacem în totul cererea excelentului deputat de Piteşti — Nu putem însă să nu vedem în această comunicare, sentimentul unui om care, după ce a făurit o organizaţie politică, nu doreşte să i se atribue o operă care de acum încolo îmbracă un caracter colectiv.

※ *Din sorginte sigură, putem arăta că prima revendecare pe care partidul ţărănist o va susţine în parlament va fi amnistia generală.*

※ AMENINŢAREA KIEWULUI. „Sfatul Ţării" află că bolşevicii au împresurat Kiewul din trei părţi. Denikiniştii evacuiază oraşul.

Dealtfel, situaţia trupelor lui Denikin mai este grav compromisă din cauza răscoalelor din Ukraina şi Caucaz.

Răsculaţii formează unităţi organizate şi ameninţă pe Denikin cu distrugerea.

Ziarul „Socialismul" a fost suspendat din cauza unui articol asupra armatei.

※ In ziua de 25 Noembrie se va ţine un nou examen de admitere în liceele militare din Chişinău şi Tg. Mureş.

※ Membrii partidului ţărănesc din localitate au convenit eri în definitiv, ca d. Paul Bujor să opteze pentru senat, iar locul de deputat să fie cedat d-lui Ciobanu institutor.

※ Eri înainte de prînz, d. A. C. Cuza, a avut o consfătuire cu prietenii săi din Botoşani şi Dorohoi.

※ Membrii Cercului didactic sunt invitaţi să se întruneasică în adunare g-lă, în localul din strada Lăpuşneanu, ***Mercuri 19 Noembrie ora 5 P. m.***, la ordinea zilei fiind 1) Fixarea unei cotizaţii suplimentare pentru anul acesta 2) Votarea bugetului 3) Cooptarea de membri noi în Comitetul cercului.

※ Ziarele franceze, publică o a doua listă de morţi, în urma catastrofei de tren din Pont-sur Jonne.

In această listă figurează din România d-na Filderman, din Bucureşti, a căreia fiu e doctor în medicină, stabilit la Paris, strada Rosa Bonheur, apoi directorul Ştefănescu din Bucureşti, şi d-ra Estera Salsberghe din Chişinău.

Mecanicul şef Bonzou, care conducea unul din trenuri, a declarat, că această catastrofă era inevitabilă prin faptul că toate maşinele sunt deteriorate.

CINEMA ELISABETA

— ASTAZI IN MATINEURI ŞI SEARA —

∴ ULTIMUL SUCCES AMERICAN ∴

Sacrificatele (Divorţul)

— 6 ACTE MARI —

Artă incomparabilă, un film care merită toată atenţiunea

UN ADEVARAT MIRACOL PE ECRAN

Colectura principală

Rob. Th. Schroder

BUCUREŞTI —— CALEA VICTORIEI 97

Aduce la cunoştinţă că Direcţiunea Loteriei Statului a fixat tragerea clasei a 5-a la 15 Decembrie 1919 st. n. şi roagă pe Onor. să jucători care şi-au procurat bilete dela filiala din IAŞI să remită acoperirea lozurilor ce joacă indicând introdeauna numărul şi litera exactă Centrale noastre din Calea Victoriei 97, de oarece pentru această Loterie nu vom redeschide filiala noastră de acolo.

cu stimă

ADMINISTRATOR SECHESTRU

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are 158 câştiguri, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

∴ Tragerea la 1 Ianuarie 1920 ∴

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pentru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

∴ ∴ care e însărcinată cu lansarea loteriei ∴ ∴

Banca Dacia

SOCIETATE ANONIMA, IASI —— STRADA STEFAN CEL MARE No. 8

CAPITAL LEI 3.000.000 DEPLIN VARSAŢI

Face ori ce operaţiuni de bancă. Execută plăţi în ţară precum şi în toate oraşele PRINCIPALE DIN TRANSILVANIA BUCOVINA şi BASARABIA. Cumpără şi vinde efecte publice. Incasează polite.

PRIMEŞTE BANI SPRE FRUCTIFICARE, scontează polite şi cupoane, emite cecuri asupra străinătăţei şi în ţară gajează valori şi mărfuri. SE ELIBEREAZA CARNETE DE ECONOMIE

Cumpără şi negociazăefecte evacuate la Moscova.

SECŢIE SPECIALA DE MARFURI

Mulţumire

Mulţumim prin prezenta Direcţiunei Societăţei de Asigurare asupra vieţei şi de rente **„ANCORA"** (ANKER) pentru modul culant cu care ne-a lichidat şi achitat întreaga sumă a poliţei de Asigurare cu care a fost asigurat de scurtă vreme defunctul nostru frate

DOCTOR ALEX. BRUMA

decedat în timpul Războiului cu toate că Rata de premie n'a fost achitată la timp din cauza împrejurărilor.

Moştenitorii defunct.

Dr. ALEXANDRU BRUMA

La Magazinul CAMILA

— Iaşi — lângă PIAŢA HALEI —

A sosit un mare transport de spirt de rafinat şi sare amoniacală (ţipirig)

BECURI ELECTRICE diferite Voltage-Lămpi electrice de buzunar şi Baterii de rezervă se vând engros şi amănunt la Depozitul fotografic ZAHARIA VEISS Iaşi Piaţa Unirei.

PROFESOR de limbă română, franceză şi germană se caută la liceul EVREESC din TELENESTI-BASARABIA. Doritorii vor oferta telefonie Liceului din Teleneşti.

H. GHERNER

AVOCAT

Str. Mărzescu 26 Iaşi

Senatul universitar a autorizat pe studenţii în ştiinţă, de a da o reprezentaţiune artistică, pentru mărirea fondului societăţei.

D. dr. Leon va suplini, Universitate catedra de zoologie, în tot timpul lipsei d-lui Borcea, ales deputat.

D. C. Ionescu va suplini catedra de Matematică, devenită vacantă prin mutarea d-lui Scriban la Cluj.

Ziarele italiene dau ca fapt sigur apropiata logodnă a princesei Elisabeta cu prinţul George al Greciei, fratele regelui Alexandru.

D. Pompilian, administratorul financiar, a plecat la Bucureşti, în interes de serviciu.

D. Pompilian va aduce la întoarcere şi titlurile definitive al împrumutului naţional din 1916.

D. dr Parhon, a fost autorizat de Senatul Universitar, să organizeze Căminul studenţilor evrea cărora regulamentul e identic cu cel al celorlalte căminuri, ce funcţionează pe lîngă Universitate.

Eri, obţinîndu-se un vagon de motorina, Universitatea a putut fi încălzită.

BASARABENII IN IAŞI. — In urma unui accident, trenul cu parlamentarii basarabeni a sosit în localitate aseară, la ora 8.

In gară oaspeţii au fost aşteptaţi, de parlamentari ieşeni, de ofiţerii garnizoanei şi de un numeros public. La intrarea trenului în gară, muzica militară a intonat imnul regal, în urale entuziaste.

D. Marcu, directorul Prefecturei de poliţie, salută pe oaspeţi, în numele populaţiei din Iaşi, de a căreia dragoste sinceră poate fi sigură şi va fi pe veci.

Răspunde d. Pan Halipa. D-sa spune că aleşii basarabeni regretă, că din cauza întîrzierei, nu-şi pot îndeplini năzuinţă, de a depune o coroană pe monumentul Marelui Voevod Stefan cel Mare, — dar nu e de cît o întîrziere, căci aleşii Basarabiei proectează la întoarcere să se oprească mai multe zile în Iaşi, iar o delegaţie care soseşte mîine, va depune coroana. D. Halipa termină, zicînd că aleşii Basarabeni se duc la Bucureşti, hotărîţi de a face ca munca să triumfe în Romînia Mare.

In numele aleşilor Iaşului, d. A. C. Cuza salută pe aleşii Basarabeni, şi are ferma credinţă, că activitatea lor în actualul parlament, va fi comună şi hotărîtă spre demnitatea şi interesul ţărei şi a neamului.

D. Moţoc, senator din Soroca, intr'o cuvîntare mişcătoare, zise:

— „De demult n'au mai călcat pe pămîntul Iaşului. Rog pe toţi azistenţii, că ducîndu-se la casele lor' în numele senatorilor şi deputaţilor Basarabiei, să transmită salutările tuturora, de la mic la mare, bătrîn şi tînăr şi că de azi gîndul Basarabenilor va fi gîndul Moldovenilor, şi că prin unire, vom izbuti să arătăm, că poporul romîn prezinta o chezăşie pentru lumea civilizată din Europa.

Urale răspund la această cuvîntare.

Mulţumită prevenirei d'lui Marcu, directorul Prefecturei, cei mai mulţi dintre oaspeţi, pot lua masa în restaurantul gărei, unii au plecat să vadă oraşul.

La ora 10, trenul parlamentar a părăsit gara Iaşi, în aclamarea publicului şi în cîntarea muzicei militare.

Se aduce la cunoştinţa membrilor Cercului funcţionarilor publici din oraşul şi judeţul Iaşi cum şi membrilor Cassei funcţionarilor publici, că Direcţiunea generală a Comerţului din Ministerul Industriei şi Comerţului, le a pus la dispoziţiune pînză pentru albituri cu preţul de 3—60 lei metrul, plus cheltueli de transport şi administraţie.

Acei dintre d-nii membri cari doresc să-şi procure acest articol, sunt rugaţi ca, cel mai tîrziu pînă la 23 Noembrie ca să se prezinte la sediul Cercului din Iaşi Str. Uzinei No. 82, pentru a se înscrie cu cantitatea de care au nevoe.

Ieri 17 N-rie la ora 4 a avut loc deschiderea cursurilor complimentare la şcoala de băeţi No. 6 „C. Negri".

La Serbarea şcolară a asistat personalul didactic al şcoalei şi comitetul şcolar reprezentat prin d. M. Breviman preşedintele comitetului şi d. Gh. Stângaciu.

D. Victor Munteanu, directorul şcoalei, intr'o frumoasă cuvîntare a expus importanţa acestor cursuri pentru legătura strînsă între şcoală şi vieaţă.

Aceste cursuri vor completa cultura socială şi educaţia cetăţenească.

x Piesa „Intrigă şi amor", a fost tradusă în judisch de tînărul Solomon Morgenştern şi va fi curînd jucată de o trupă de diletanţi.

x D. Gh. Stângaciu, membru în comitetul şcolar el şcoalei No. 6 „C. Negri", a reparat instalaţia de lumină electrică de la această şcoală, prin propria-i cheltuială. Direcţiunea şcoalei îi aduce vii mulţumiri inimosului colaborator la progresul învăţămîntului.

D-nii Studenţi ai Facultăţei de Drept sunt rugaţi a lua parte la şedinţa Societăţei Studenţilor în Drept, care va avea loc Mercuri 19 Noembrie st. n. ora 8 p. m. în Amfiteatrul Facultăţei de Drept.

Amintim că astă seară are loc la Teatrul Naţional primul concert simfonic din seria proectată de societatea „G. Enescu".

Programul cu deosebire ales, ne face să credem că reuşita va fi deplină.

Confratele nostru de la „Lumea", d. A. Halmovic-Dombravă, a depus ieri jurămîntul de avocat în faţa primului preşedinte al Curţii de Apel.

Urăm succes în noua carieră.

D-na Elena Negri, a fost confirmată, ca directoară la Căminul Studenţelor.

Pentru anul acesta la Căminul Studenţelor, au fost admise 90 de studente.

„Direcţiunea Liceului Naţional" în înţelegere cu corpul profesoral şi comitetul şcolar are onoarea a instiinţa pe toţi părinţii elevilor şcoalei şi în general pe toţi cetăţenii cari poartă interes acestei instituţiuni că Vineri 21 Noembrie, ziua Sf. Arhangheli Mihail şi Gavril, va avea loc la ceasurile 10 dimineaţă, în sala de gimnastică, serbarea patronului liceului, la cari sunt rugaţi a participe.

Din iniţiativa unor cunoscuţi specialişti din industria şi comerţul lemnului, cu concursul unui grup de financiari şi industriaşi s'a constituit în Bucureşti „România Forestiera" societate anonimă pentru exploatarea de păduri, industria şi comerţul lemnului.

Scopul acestei societăţi este de a da o desvoltare raţională exploatărei fondului forestier din întreaga România, fond care constitue de sigur una din cele mai importante avuţii ale ei alăturea de cereale şi petrol.

Organizarea pe baze noi şi în interes general al industriei şi comerţului intern, precum şi a exportului de lemne şi derivate în concordanţă cu interesele refacerei economice ale ţărei şi relaţiunilor noastre internaţionale va fi una din grijile de seamă ale societăţei.

Capitalul social a fost fixat la 80.000.000 lei, din cari prima emisiune de lei 10.000.000, în 20.000 acţiuni la purtător că e 500 lei.

Din această primă emisiune lei 6.000.000, au fost subscrişi de către fondatori, rezervându-se restul de lei 4.000.000, în 8000 acţiuni publicului cu preferinţă societăţilor şi persoanelor din branşă. Adesiunile însoţite de primul vărsămînt de 30 la sută asupra capitalului şi de lei 10, de fiecare acţiune pentru spese de constituire, se vor primi la ghişeul „Bancii de petrol, mine şi industrie" Bucureşti, Str. Lipscani 2, dela 12 Noembrie până la 20 Noembrie cr. inclusiv în toate zilele de lucru dela 10—12 a. m. şi 3 p. m.—5 p. m. Adesiunile din provincie vor fi socotite pe data expedierei lor. Comitetul de fondatori îşi reservă dreptul de a închide subscripţia înainte de 20 Noembrie şi de a repartiza acţiunile.

Membrii fondatori sunt: Emanuil Pantazi avocat, C. S. Cristodulo, M. et B. Weisengrun, Banca de Petrol, Mine şi Industrie, Nestor Filotti, Nicolae P. Ioanidi, Grigore Urlăteanu avocat, Grigore P. Carp, Nicolae Butculescu, Inginer Nicolae Costinescu, Frederic Cestiner Botoşani, Inginer Al. Dinopol. S. Reiss, Jean Raux. Dnu C. Arion, Inginer C Reschowsky, I Blechman Iaşi, Iulius Sperling şi Basile Sepeanu avocat.

Cinema ELISABETA. — Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara la 9 şi un sfert Nou! Pentru I-a oară. Absolut nou! Seria Grandioselor filme American Fox film. SACRIFICATELE sau DIVORTUL. După opera celebrului autor Franck Lloyd. Dramă senzaţională de mare spectacol în 6 acte mari şi un prolog. Montare extraordinară, bogăţie imensă somităţile artistice ale scenelor Nord-American interpretează rolurile principale.

BIBLIOGRAFIE.— „Cuvântul Liber", No. 13, cu un excelent material ştiinţific şi polemic datorit d-lor I. Teodorescu, Const. Graur, G. Galaction, P. Constantinescu, Gr. Damian etc.

„Uaireu" No. 2 Redacţia şi administraţia la Cernăuţi, str. Regele Ferdinand 25.

„Le Progrès Civique" anul I, No 13, cu un interesant material politic. Paris. Avenue de la Grande Armée, 69. Preţul 1 franc 50.

CURS GRATUIT DE LIMBA EBRAICA — Căminul Sionist aduce la cunoştinţa publicului că la 1 Decembrie a. c. se înfiinţează al 3-a curs, gratuit de limba ebraică.

Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru, între 3—5 p. m., la Sediul Căminului Sionist din Str. I. C. Brătianu No. 166.

DOCTORUL ANTONIU *din Bucureşti face cunoscut suferinzilor de Ochiuri şi Bronşită că pedinţele de aer comprimat şi inhalaţiuni funcţionează în permanenţă.*

Doctorul Antoniu dă consultaţiuni la Sanatoriul său, luna ocolo 2—4 p. m. Str. Principele Nicu 8 (gara).

Profesor D-r Ştefănescu-Galaţi

BOALE URINARE

— STRADA PACURARI 21 —

— 4—6 după amiază —

Stiri Telegrafice

Consiliul de războiu italian...

— Chestia Fiume —

LION.—Din Roma se află că regele a avut o intrevedere cu Nitti, privitor la chestiunea Fiume. Au asistat la această intrevedere, generalii Albricci, Diaz şi Badoglio. S'a ţinut în urmă un consiliul de războiu.

Dela Senatul American!..

— Prerogative contra Ligei Naţiunilor —

LION.—Senatul american a adoptat rezerva care dă Statelor-Unite dreptul de a mări armamentul lor, fără a referi ligei noţiunilor, la cazul ameninţărei unei invazii sau unui războiu.

A votat deasemenea, prin 63 de voturi contra 41, rezerva care dă dreptul Statelor-Unite de a autoriza relaţiunile comerciale cu cetăţenii statelor care nu fac parte sau sunt excluse din liga noţiunilor, cu condiţia ca aceşti cetăţeni să nu locuiască în ţara lor natală.

Un interview al generalului Judenici

— *Importante forţe bolşevice* —

Paris.— Generalul Judenici a declarat într'un interwiew că ar fi decis a continua campania de iarnă. In direcţiunea Poskow trupele roşii înaintează cu forţe importante. După o serie de lupte înverşunate, trupele bolşevice reuşiseră a se apropia de împrejurimele din Pskow, au fost însă respinse la 4 leghe de oraş

Noul guvern eston

LION.— Tchnyorn, leaderul partidului naţional a fost însărcinat cu formarea unui nou guvern de coaliţie.

Numirea generalului Cavallero!

LION.—Generalul Cavallero a fost numit comisar militar italian la consiliul ligei naţiunilor.

PUBLICAŢIE

Direcţia II a Regională C. F. R. avînd nevoie de 4000 m. c. lemne de foc pentru încălzitul biurourilor c. f. r. din Moldova şi Bucovina, se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 25 Noembrie a. c. orele 11 se va ţine o licitaţie restrînsă la Direcţia II a Regională serviciul P. str. Vasile Conta No. 9. pentru furnizarea acestor lemne cu predarea imediată.

No. 23106 17 Noembrie 1919

ANUL XV-lea No. 3779

BANI NUMARUL

JOI 20 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN : : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

O profeţie a lui Dostoievschi

Multă lume cunoaşte cîndata şi dureroasa carte a lui Teodor Mihailovici Dostoiewschi, intitulată *Crimă şi Pedeapsă*. Este povestirea halucinată a torturilor sufleteşti ale unui nebun dezechilibrat — din punct de vedere clinic ale unui nebun — care, într'un moment de criză, a săvîrşit un dublu asasinat. Este poate singurul caz patologic pe care un literat a putut să-l statornicească în literatură, cu o putere de adevăr înfricoşătoare. Alieniatul poate studia pe Rodion Romanovici Raşcolnicof în cartea lui Dostoiewschi, caşicum l'ar avea într'un colţ de lume reală.

Cînd a apărut pentru întâia oară traducerea acestei opere în Apus, mulţi scriitori au considerat-o ca chicubraţia unei barbar mistic. Dostoievschi, cu întreaga lume a cărţilor lui, era ceva nou, tulbure, deseumpănit, o latură neliniştitoare şi necunoscută a sufletului moscovit.

Cunoscătorii buni ai vieţei ruseşti însă nu l singularizează pe marele şi nefericitul scriitor rus în măsura consideraţiilor europene. Lumea lui ar fi mai numeroasă şi mai întinsă decît socotim noi. Raşcolnicof, urmărit de ideia că unui supraom îi sînt îngăduite actele de energie, nu se poate opri de a pune ideia în practică şi se emancipează de mediocritatea mulţimii şi de minciunile convenţionale săvîrşind o crimă absurdă. Tendinţa aceasta a societăţii ruseşti de a traduce în acţiune speculaţiile cugetătorilor e îndeosebi caracteristică.

Intransigenţa nebună a ideologilor revoluţiei actuale este proba cea mai evidentă. Un european citeşte pe Nietsche şi pe Rousseau şi-i pune iar în bibliotecă, fără să-şi închipue că are datoria să traducă numai de cît în practică ideile lor. Ei bine, Ruşii, făcînd revoluţie, pun în practică idei. Şi deslănţuind catastrofa la care sîntem martori, ne apar ca nişte eroi a bolnavei închipuiri a lui Dostoievschi.

Din acest punct de vedere „bolnava închipuire" a genialului scriitor nu era decît un reflex al soarelui apocaliptic care lumina sufletul unei anume părţi din societatea rusească.

Interesantă, în legătură cu aceasta, este acea pagină de proorociri pe care o găsim în *„Crimă şi Pedeapsă"*. Raşcolnicof, bolnav la munca silnică în Siberia: într'un spital, are viziuni pe cînd se zbate în prada delirului.

I se părea lui Raşcolnicof, — zice Dostoiewschi, — „că vede lumea întreagă pustiită de un flagel teribil şi fără precedent, care, venit din fundurile Asiei, se abătuse asupra Europei. Toţi trebuiau să piară, afară de un mic număr de privilegiaţi. Trichine de o nouă specie, vietăţi microscopice, se introduceau în corpul oamenilor. Dar aceste vietăţi erau spirite dotate cu inteligenţă şi voinţă. Indivizii cari erau infectaţi deveneau chiar în acea clipă nebuni furioşi. Totuşi, lucru ciudat, niciodată oamenii nu se crezuseră mai înţelepţi ca acum, şi aşa de sigur stăpîni pe adevăr... Niciodată n'avuseseră mai multă încredere în infailibilitatea judecăţii lor, în solidit tea concluziilor lor ştiinţifice şi a principiilor lor morale Sate, oraşe, popoare întregi erau atinse de această boală şi-şi pierdeau raţiunea. Toţi erau tulburaţi şi fără putinţă de a se înţelege unii cu alţii.

Fiecare credea că singur el posedă adevărul, şi, privind la oamenii lui, se întrista, se bătea în piept plîngea şi-şi frîngea mîinile. Nimeni nu se mai putea înţelege asupra binelui şi asupra răului, nu mai ştiai pe cine să osîndeşti, pe cine să ierţi. Oamenii se între-ucideau supt impulsia unei mînii absurde. Se adunau la un loc formînd armate mari, dar după ce începeau campania, neunirea îi despărţea, rîndurile se rupeau, războinicii se aruncau unii asupra altora, se omorau şi se mîncau... Indeletnicirile cele mai obişnuite erau părăsite, pentrucă fiecare îşi propunea ideile şi reformele lui şi nimeni nu se putea înţelege. Pămîntul nu se mai lucra...Ici colo oamenii se adunau în grupe, se înţelegeau pentru o acţiune comună, jurau să nu se despărţească, dar după o clipă uitau hotărîrile luate, începeau să se acuze unii pe alţii, să se bată, să se ucidă...

Incendiile, foamea complectau acest trist tablou. Oameni şi lucruri, totul pierea. Flagelul îşi întindea din ce în ce mai mult pustiirea. In lumea întreagă puteau să fie salvaţi numai cîţiva oameni predestinaţi a reface neamul omenesc, a reînoi viaţa şi a purifica pămîntul; dar nimeni nu vedea pe aceşti oameni nicăieri şi nimeni n'auzea cuvîntul lor..."

Citind aceste rînduri surprinzătoare, se poate spune în adevăr că ce s'a petrecut şi se petrece în marea Rusie pare visul bolnav al unui Raşcolnicof.

M. Sadoveanu

Câteva NOTE

Ca şi cum felul cum a demisionat d. Simion Mehedinţi din partidul conservator-progresist nu i-a asigurat suficient **căderea**, *a mai intervenit în discuţie şi d. Cădere.*

*

Urmărind să nu diminueze cu nimic capitalul partidului conservator-progresist, d. Mehedinţi a reuşit să-şi distrugă în întregime propriul său capital.

*

Triumful ţărănismului nu însamnă tot deauna şi prevalarea esteticismului.

Dovada personagiul în scrisoarea din Dacia *că devenind ţărănist Popescu a încetat să mai fie estetul Mehedinţi.*

*

De nu s'o îndura statul în favoarea chiriaşilor, frică-mi este că pînă se vor construi locuinţele ieftine, oamenii nu vor mai avea chip să se folosească de ele.

Pînă atunci vor fi cheltuit totul cu locuinţele scumpe.

BLANZY

INSEMNĂRI

O divergenţă de păreri

O importantă deosebire de vederi desparte în două pe socialiştii oficiali germani.

Pe cînd socialiştii din guvern, cu faimosul Noske, nu dau importanţă primejdiei unei reacţiuni din dreapta, şi se îngrijesc mai mult de eventualitatea unei accentuări a mişcărilor revoluţionare, alţi socialişti majoritari, împreună cu Scheideman, due mai cu seamă grija mişcărilor dreptei decât a eventualităţei unei acţiuni din stânga.

Aceste atitudini sunt în mod firesc determinate de situaţia politică a fiecărnia. Socialiştii din guvern simt în mod practic avantajul puterei. Exerciţiul puterei în stat determină pofte de care slăbiciunea omenească cu greu se desparte. Şi orice reacţiune din dreapta nu poate decât întări autoritatea de guvernământ care se bazează pe conservatorism. Astfel, deţinătorii puterei vor simpatiza totdeauna cu mişcările menite a întări conducerea politică şi autoritarizmul exercitat asupra maselor populare. In asemenea împrejurări, în speţă, miniştrii socialişti din Germania vor avea numai grija a se menţine personalmente în plăcuta lor funcţiune de conducători.

Din potrivă, o extremizare a revoluţiei prin forţa lucrurilor zguduie tot mai mult principiul oricărei autorităţi politice şi tinde a răsturna în mod brusc formele vechi, practica funcţionărei lor şi personalele care în momentul critic sunt învestite cu puterea guvernamentală.

Asemenea eventualităţi constituie o primejdie directă şi personală pentru miniştri socialişti din guvern. Şi din contra, triumful ideei de autoritate slăbeşte posibilitatea socialiştilor din afară de ministeriate, de a cuceri puterea din cauza şi în numele revoluţiei în acţiune, în timp ce mişcările din stânga favorizează trecerea plăcută de la opoziţie la guvern.

Iată psichologia personală a socialiştilor oficiali germani în exprimarea celor doua puncte de vedere, în legătură cu situaţia politico-socială prezentă.

Tot în virtutea acestor constatări, susţinem încă odată că partidele socialiste revoluţionare trebue să se păzească de o colaborare în ministerele burgheze, de o abţinere electorală fără sau cu „paralelismul" opoziţiei burgheze, de vre-un cartel electoral, sau amestec în lupta după putere a fracţiunelor politice oligarhice.

Căci altfel, socialiştii se vor trezi cu unii membri mai puţin, cu o forţă politică mai redusă, cu o independenţă şi un radicalism de acţiune grav compromis şi cu un simţ revoluţionar din ce în ce mai atrofiat la contactu oportunismului oligarhic.

Şi aşa se perpetuiază tradiţia ipocrită a „evoluţionismului" sumite..

RENOVATUS

VIAŢA POLITICA

Zarul a fost aruncat

— Transilvania fără transilvăneni —
— Demobilizarea şi legalitatea —

Sorţii au fost aruncaţi. Hotărârea partidului naţional ardelenesc se cunoaşte. Ea însamnă lovitura de graţie pentru partidul liberal. Avea deci dreptate bătrânul Ion Brătianu când prin instinct a simţit primejdia şi a exclamat că doreşte: „Transilvania fără trasilvăneni".

Şi această hotărâre a ardelenilor nu este dureroasă pentru liberali numai prin faptul că în politica internă pune capăt unei atot puternicii ce ameninţă să se transforme în dictatură, ci şi prin faptul că nu opune un non possumus categoric în ce priveşte condiţiile de pace cu Austria, ci preconizează tratative de ameliorare, având ca ţel final menţinerea relaţiunelor cordiale cu aliaţii.

*

D. Maniu formează noul guvern parlamentar. După cum pot vedea cetitorii din cuprinsul telegramelor din corpul ziarului e probabil că acest nou guvern se va instala pe ziua de Vineri.

Dar nu numai acest lucru este astăzi precizat. Senzaţionalul comunicat din „Epoca"—care confirmă în totul prevederile noastre de acum două săptămâni—determină lămurit caracterul şi misiunea acestui guvern şi a noului parlament.

In afară de chestiunile urgente interne, guvernul Maniu şi Camera nou aleasă nu se vor ocupa decât de rezolvirea încheerei păcei. Odată chestia aceasta rezolvită, o nouă consultaţiune a ţării va avea loc, probabil tot sub un guvern Maniu care va prezenta în ce priveşte vechiul regat, toate garanţiile de imparţialitate faţă de toţi.

*

Este imposibil însă de închipuit că printre chestiunile urgente interne guvernul nu va avea în program şi chestia reîntrării în legalitate.

Numărul parlamentarilor hotarâţi a cere imediată demobilizare, ridicarea cenzurei şi stărei de asediu, este atât de covârşitor încât nu mai este îndoială că forţa misterioasă care împingea p â n ă acum la încătuşarea libertăţilor publice, va fi răpusă

Simptomatic în această privinţă e şi preocuparea guvernului actual D. general Râşcanu, ministru de război, a declarat că se urmează discuţiuni cu Marele Cartier pentru demobilizare.

Ceia ce se pare absolut necesar unui guvern de generali, va fi realizat într'o măsură şi mai largă de către un guvern parlamentar şi democratic.

Paroximul crizei externe

— *Liberalii pentru rezistenţă à outrance* —

Am ajuns la momentul culminant al crizei externe. Consiliul suprem ne-a invitat să ne pronunţăm pînă în 7 zile. Sub presiunea evenimentelor, d-nii Antonescu şi general Coandă au plecat în grabă Parisul şi au sosit la Bucureşti. Abia sosit, generalul Coandă, care de fapt este astăzi primul d legat al României, a dezmînţit ştirea apărută în presa franceză cum că guvernul romîn s'a declarat pentru semnare fără rezervă

*

Precum am spus, sîntem în momentul paroxistic al crizei externe. Era dar imposibil ca atitudinea diverselor grupări politice să nu se desemneze faţiş.

Ţinuta opoziţiei este cunoscută. Naţionaliştii s'au pronunţat pentru semnare — prin glasul d'lui Iorga. Ardelenii şi'au spus şi ei cuvîntul prin hotărîrea de acum două zile şi ţinuta lor se apropie mult de acea a opoziţiei averescano-takiste. Singuri liberalii sînt pentru rezistenţă à outrance, pentru un refuz categoric de a semna actualele condiţii, şi prin numărul de astăzi al ziarului „Dacia" ei declară că vor face opoziţie viitorului guvern dacă acesta va ceda pe principiul naţionalităţilor şi al Banatului întreg.

*

Atitudinea partidului liberal e logică nu atît din punctul de vedere al ţinutei în chestia externă cît mai cu seamă prin rolul de opoziţie la care este menit în urma rezultatului alegerilor

N mai putînd fi guvern şi deci ne mai a v î n d motiv de oportunism, d. Brătianu îşi va putea permite luxul de a poza în omul conservator politic şi apărător neţărmurit al intereselor româneşti.

Ţărăniştii şi vechile partide

Declaraţiile unui corifeiu ţărănist

Ziarul „Izbânda" s'a adresat unui conducător al partidului ţărănesc pentru a-i cunoaşte părerea în privinţa eventualei colaborări a acestui partid cu „Liga Poporului. Iată răspunsul:

— Da. ambele partide sunt democratice; n'au conlucrat cu vechile partide la guvernare şi au puncte comune în programele lor. Discuţiuni există numai personal între şefii acestor partide. Or, atât d. N. Iorga cât şi d. general Averescu sunt oameni superiori şi vor trebui să lase la oparte resentimentele personale pentru binele ţării şi spre a fi la înălţimea vremurilor şi a situaţiilor înalte ce ocupă.

Ar fi de dorit deasemenea ca aleşii partidului socialist să nu se retragă, să conlucreze cu noi, căci se găsesc puncte comune în programele noastre.

Acestea în ce priveşte partidele din vechiul regat. Faţă de cele din provinciile alipite, partidul ţărănesc are toată credinţa că ardelenii aduc cu ei democraţie curată şi ar fi dispuşi să conlucreze cu ei la marea operă de regenerare a României Mari. In ce priveşte pe basarabeni şi bucovineni, cu tot regretul, nu putem spune acelaş lucru şi despre ei. Conducătorii lor n'au fost numai reprezentanţii acestor provincii în guvernul central, ci au cochetat prea vădit cu oligarhia liberală de a cărei funestă guvernare poporul e sătul. Şi dovada au făcut-o alegerile. E posibil dar ca aceştia venind alături de noi cu asemenea sentimente, să caute să coloreze cât de puţin chiar, vinul nostru democratic cu ceva apă de a oligarhiei liberale.

Informaţii

Partidul naţionalist este din nou ameninţat de o acţiune.

Se ştie că d. Iorga s'a pronunţat pentru semnare, în speranţa că u terior se vor căpăta unele îmbunătăţiri. Dimpotriva d. A C. Cuza este pentru rezistenţă

Profesorul ieşean a fost întâmpinat de o persoană din localitate şi întrebat, cum s'ar potrivi o postură a dumnisale de om cu răspundere abit a iscăli principiu controlului minorităţilor.

D Cuza a răspuns:

— „Să mi se tae mâna, nu de la cot ci de a umăr dacă aşi iscăli vreodată semenea clauză"!

Replicându-i-se că totuşi d Iorga este pentru semnare, d Cuza a adăogat:

— „Să iscălească! Dar atunci nu va mai exista nici o legătură între mine şi d-sa".

Dintr'o declaraţiune pe care d. Eugen Herovanu, deputat de Iaşi, a făcut-o unui confrate din localitate, reţinem că d-sa, cu toată disciplina de partid ce şi-o impune ca normă, este totuşi hotărât a lupta pentru ridicarea cenzurei şi stărei de asediu şi revenirea la viaţa constituţională.

Am vorbit la timp despre reluarea instrucţiei în afacerea fraudelor de la Dorohoi cu privire la cumpărarea depozitelor ruseşti. Am spus că d general Anastasiu, comandantul unei divizii din Ardeal şi care a mai instruit în această afacere pe timpul cînd era în Iaşi, a revenit aici pentru a continua instrucţia care de altfel a mai fost făcută de vre'o patru comisari regali.

Faptul că instrucţia a fost încredinţată unui general, dovedeşte că grade superioare militare sunt implicate. De'almintrelea noi am şi pomenit de numele unui domn general citat la instrucţie.

Instrucţia este aproape terminată şi rămîne de văzut numai dacă se va proceda la darea în judecată a tuturor vinovaţilor.

La această chestie face aluzie ziarul „Lumea" în informaţia sibilică de astăzi dimineaţă.

Comisiunea interimară, după intervenţia Ligei Consumatorilor în şedinţa de Marţi seara 18 Noembrie a hotărît ca Primăria, împreună cu o delegaţie din comitetul Ligei Consumatorilor, invitînd şi o delegaţie de 3 negustori din piaţă să fixeze din nou preţuri maximale pe alimentele de prima necesitate, aceasta spre a se pune capăt marei specule ce se face în prezent cu aceste alimente.

Comitetul Ligei Consumatorilor, este convocat a se întruni Joi seara 20 crt., ora 5 fix, în sala de jos a Primărie, spre a alege delegaţia care va lucra în acest scop.

CONSILIUL JUDEŢIAN.—Membrii Consiliului judeţian s'au întrunit eri, sub preşidenţia d-lui Velciu. Azistă şi d. Gorgos, Prefect de judeţ.

Consiliul hotăreşte de a spori plata pentru prestaţii cu 50 la sută, peste preţurile regionale existente azi.

După discuţie, se decide a se interveni pe lângă ministerul de lucrări publice, de a se repara de urgenţă şoselele şi podurile, atât cele ce aparţin statului cât şi cele ale judeţului.

In fine consiliul în umanitate, acordă societăţei simfonice „Gh. Enescu", o subvenţie anuală de 2500 lei.

Cu această s'a declarat închisă seziunea ordinară.

La Bucureşti, s'a constituit o societate cooperativă, sub denumirea de „Victoria Unirii", a funcţionarilor publici şi instituţiunelor de credit.

Paralel cu satisfacerea nevoilor de trai, cooperativa va căuta să se achite şi de rolul social pentru propăşirea culturală a membrilor ei. Societatea lansează acţiuni, a câte 100 lei una.

Dintre membrii fondatori, se numără toţi funcţionarii superior de la ministere.

CINEMA ELISABETA

— ASTAZI IN MATINEURI ŞI SEARA —

∴ ULTIMUL SUCCES AMERICAN ∴

Sacrificatele (Divorţul)

— 6 ACTE MARI —

Artă incomparabilă, un film care merită toată atenţiunea

UN ADEVARAT MIRACOL PE ECRAN

Autocamionete şi Autocamioane

Pentru una tonă precum şi un nou transport de Anvelope şi Camere de aer pentru „FORD" au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Tracţiune Mecanică

— Sucursala Iaşi —

Piaţa Cuza-Vodă No.3

Magazinul ENGLEZ

CROITORIE CIVILA ŞI MILITARA

HERMAN POLLAK şi LUPU SILBERMAN

Face cunoscut D-lor Ofiţeri că le a sosit un bogat asortiment de ştofe Militare Franceze şi Engleze precum şi alte articole Militare.

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are 158 câştiguri, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

∴ Tragerea la 1 Ianuarie 1920 ∴

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pentru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi Industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

care e însărcinată cu lansarea loteriei

In Monitorul Oficial No. 168 din 1 | 14 Noembrie 1919 s'a publicat următoarea mişcare la Corporaţiile din Iaşi pe ziua de 1 Octombrie 1919.

D. Iacobescu Controlor cl. I avansat Contabil cl. II.

I. Petrescu agent. Contabil cl. I avansat Contabil cl. II.

M. Teodosiu Controlor cl. I avansat Contabil cl. II.

Ilie Nedelcu Controlor cl. I avansat Contabil cl. II.

Gh. Brutu ajut. Contabil diurnist avansat ajut. Contabil budgetar cl. I.

Gh. C. Andriescu absolvent şcolei Elementară de Comerţ numit ajut. Contabil cl. I pe ziua depunerei jurământului.

Mulţumire

Soţul meu Isidor Grinberg decedând şi fiind asigurat la Societatea de Asigurare asupra vieţei „ANCORA" (ANKER) numita Societate mi-a lichidat şi plătit întreaga suma asigurată în modul cel mai culant deşi asigurarea n'a fost în vigoare decât un scurt timp, iar Ratele de premie n'au fost achitate la timp din cauza Războiului.

Exprim deci pe aceasta cale viile mele mulţumiri sus zisei Societăţi.

SOFIE GRINBERG

DOCTORUL ANTONIU *din Bucureşti face cunoscut suferinzilor de Astere şi Bronşită că şecinţele de aer comprimat şi inhalaţiuni funcţionează în permanenţă.*

Doctorul Antoniu dă consultaţiuni la Sanatoriul său, intre orele 2—4 p. m. Str. Principele Mihai 8 (posta).

LA BANCA DACIA

SECŢIA DE MARFURI: Str. Ştefan cel Mare No. 49 soseşte în curând un mare transport de de Zahăr tos american, care se va pune în vânzare cu preţul de Lei 8.25 kg. en-gros şi Lei 8.50 en-detail.

De asemenea a sosit chocolată, cafea, ceai, curmale, scrumbii Olandeze, sardele etc.

Om de serviciu serios şi harnic se caută de urgenţă de Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 28 Iaşi.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara la 9 şi un sfert Nou! Pentru I-a oară Absolut nou! Seria Grandioaselor filme American Fox film. SACRIFICATELE sau DIVORŢUL. După opera celebrului autor Franck Lloyd. Dramă senzaţională de mare spectacol în 6 acte mari şi un prolog. Montare exrtraordinară, bogăţie imensă somităţile artistice ale scenelor Nord-American interpretează rolurile principale.

Direcţia Cinematografului SIDOLI aduce la cunoştiinţa că astă seară în locul reprezentaţiei teatrale „Hamlet" va rula filmul JIDOVUL RĂTĂCITOR (Le Juif errant) in 6 colosale acte după romanul lui Eugen Sue cu peripeţii extraordinare.

Cu începere de mâine program nou: CASA PLĂCERILOR cu Fabienne Fabrége.

Inalta Curte de justiţie militară a casat sentinţa prin care se condamnau marinarii acuzaţi de agitaţii bolşevice.

Automobil Marcă Belgiană „Pipe" 5 locuri în perfecta stare se vinde. A se adresa: Str. Nicolina No. 105.

Scânduri, laţuri, Riegle şi stâlpi de brad

Uzate, în foarte bună stare se vinde eftin str. ELENA DOAMNA 51 în fundul curţei.

D-na Doctor Suzana Grosl

— ŞEF DE CLINICA OBSTERICALA —

S'a întors în localitate şi-şi reia orele de consultaţie dela 1—5.

Str. Anastasie Panu 65, Iaşi.

Sala „CULTURA"

Sâmbătă 29 Noembrie, ora 8¾ seara, va avea loc, o mare şezătoare literară muzicală, organizată de Dl. D. Herşcovici cu concursul D-relor Henriette Gruenberg, Ella Gross şi Coritta Nacht a Dior. Sol. Cerbu, Lascar Şaraga.

Va fi: conferinţă, poezie, muzică

Intrarea 5 LEI de persoană.

BASARABENII In IAŞI. — Eri la ora 2 după prînz, a sosit în localitate o delegaţie de deputaţi şi senatori basarabeni, cu mandat de a depune o coroană pe monumentul Marelui Voevod Ştefan cel Mare.

Oaspeţii au fost primiţi la gară de catre d. Marcu, directorul Prefecturei de poliţie. După puţină odihnă, delegaţia în oţită de d. Marcu au pornit la statuia lui Stefan cel Mare, unde a depus o coroană d. deputat Bejan a rostit o cuvîntare inimoasă, arătînd toată dragostea pe care basarabenii o au pentru memoria marelui Voevod.

A mai rostit o cuvîntare d. Vrabie senator de Soroca, care a zis că e fericit, că viaţa i-a permis să aducă un omagiu memoriei Marelui Voevod şi a promis că la primăvară basarabenii să vie în mulţime, să se în hine memoriei Marelui Domnitor.

De aci oaspeţii s'au dus la Mitropolie, unde au asistat la obicinuita slujbă de vecernie, după care s'au urcat în Palatul Mitropolitan, făcînd o vizită P. S. S, Arhiereului Gurie.

Inaltul Prelat, care cunoştea pe fie care dintre basarabeni, era încîntat de această vizită. După o întreţinere animată, Inaltul Prelat, a înmînat fie căruia cîte o broşură scrisă de Sf. Sa despre minunile Sfintei Paraschiva şi i-a rugat ca în parlament să muncească pentru binele neamului.

Apoi P. S. S. Arhiereul Gurie. i-a condus din nou în biserică, dînd explicaţiuni asupra Icoanelor facătoare de minuni şi i-a promis, că la întoarcerea în Iaşi, să-i călăuzească în a vizita bisericele, care sunt o podoabă a religiei creştine.

Seara parlamentarii basarabeni au plecat la *Bucureşti.*

LA COMISIA INTERIMARA. — Membrii comisiei interimare, s'au întrunit aseară, sub preşedinţia d lui Climescu.

D. V. I. Radu face propunerea, de a se acorda subvenţie d-lui Th. Burada, pentru a se ajuta ca d sa să facă să apară al doilea volum din istoria Teatrului Naţional din Iaşi. Propunerea se admite, acordîndu-se o subvenţie de 1000 lei.

D-na dr. Gavrilescu, rosgă a se lua măsuri, ca să poată distribui lemne la populaţia nevoiaşă, cu prilejul sărbătorilor.

D. C. Săteanu, întreabă întru cît e adevărat zvonul că se vor reintroduce cartelele de pîine, şi ce a rămas cu tratativele pentru aprovizionarea populaţiei cu zahar.

D. Climescu răspunde că din svonul cu privire la reintroducerea cartelei de pîine, nimic nu e adevărat. In ceia ce priveşte zaharul, a obţinut de la direcţia aprovizionărei 20 vagoane zahar. Această cantitate de zahar, va fi finanţiată de Banca Dacia. Zaharul se va vinde populaţiei cu 8 lei 50 bani chilogramul.

Se ridică subvenţia acordată societăţei simfonice „Gh. Enescu", la 3500 lei şi se numeşte o nouă comisiune, care să revizuiască preţurile pentru verdeţuri.

CONCERT SIMFONIC. — Aseară, la teatrul Naţional, o afluenţă enormă, cum numai la spectacolele marilor celebrităţi s'a putu vedea la noi.

Aşteptarea publicului n'a fost înşelată. Concertul simfonic a reuşit pe deplin. Societatea „George Enescu" a invederat un progres pentru care merită toată lauda.

Modul cum au fost redate Eroica lui Beethoven şi compoziţiile lui Wagner, invederează muncă, sârguinţă, pricepere şi talent. Ne facem o plăcere în a releva aceste lucruri.

Sub conducerea d lui Ciolan orchestra a cîştigat. Execuţia de aseară a fost mulţumitoare.

Evident. D. Ciolan e tînăr, la începutul carierei. Deşi nu vibrează prea mult şi bagheta sa nu insuflă orchestrei totdeauna elanul cuvenit, nu este însă mai puţin adevărat că dă mereu dovada unei perfecte cunoştiinţi muzicale şi a unei depline stăpîniri a partiturei. Şcoala serioasă germană şi-a produs rodul.

Timpul şi perseverenţa în muncă va completa şi acest lucru şi nu credem a greşi cînd prognosticăm un frumos viitor artistic dirigentului de astă-zi.

In genere concertul de aseară a dovedit ca Iaşul posedă talente, abundă în elemente care pot asigura rezultate artistice.

Ne bucurăm de acest lucru, cu atît mai mult cu cît, de acum încolo, Iaşul poate spune că posedă o merituoasă orchestră simfonică.

Domnul Emil Palade a fost declarat licenţiat „cum laude" al Facultăţei de Filozofie.

Eri, după un lung interigatoriu, d. judecător de instrucţie Ieşanu, a dispus arestarea individului, care acum cât-va timp intră noaptea în locuinţa unei doamne, şi cu forţa i-a tăiat părul.

Societatea Simfonică „George Enescu" aduce mulţumiri domnilor proprietari ai Cinematografilor Elisabeta, Sidoli şi Modern, pentru faptul că au renunţat la orchestră în seara zilei de Marţi 18 Noembrie când avu loc primul concert simfonic, plătind muzicanţelor salarul integral.

Senatul universitar se întruneşte azi, după prânz, sub preşedinţia d-lui Julian Teodorescu. La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

Duminică, la ora 10, va avea loc la Cinema Modern, o mare întrunire publică, convocată de liga chiriaşilor.

— D. Henri Suţu s'a inscris în Liga Poporului.

— Termenul de judecată al procesului de lèse-majestate intentat socialistului Gh. Tanase a fost fixat pentru 25 curent.

Este de remarcat graba depusă în judecarea acestui proces, atunci cînd toate procesele de fraude fabuloase nu-şi pot găsi o rezolvare judiciară.

— CONCEDIILE MILITARE.—Un ordin al Marelui Cartier general dispune ca contingentele mobilizate 1910—1916 inclusiv vor avea congediiade 8 luni într'un an, iar contingentele 1917, 1918, congedii de 6 luni intr'un an.

Pentru noul examen de admitere în liceul din Chişinău, care se va ţine la 25 Noembrie, nu vor fi primiţi a participa decât elevi basarabeni.

GREVA FUNCŢIONARILOR JUDECĂTOREŞTI.— Funcţionarii Judecătoreşti s'au întrunit aseară în sala Tribunalului, secţia a doua. Adunarea aclamă de preşedinte pe d. Varatic.

D-sa face o expunere a modestelor doleanţe, ale funcţionarilor judecătoreşti, care aşteaptă de ani de zile realizarea promisiunelor făcute. Arată însă, că pînă în acest moment nevenind nici o ştire oficială de la sindicatul din Bucureşti, crede că ar fi bine ca declarea grevei să fie amânată cu 24 de ore, fiind speranţă că până atunci va veni vre-o deslușire.

Mai iau cuvântul mai mulţi funcţionarii, pro şi contra, după care adunarea hotărăşte declararea grevei generale. Se votează o moţiune în acest senz, care e semnată de toţi cei prezenţi.

Se alege apoi un comitet de grevă, compus din d-nii Ianculescu, din partea funcţionarilor Curţei, Gavrilescu din partea funcţionarilor Tribunalelor Nebunelli, din partea celor de la judecătoriile de ocoale, Creţu din partea funcţionarilor corpului de portărei şi Costăchescu, din partea celor de la parchet.

In unanimitate, d. Neculau este ales delegat al funcţionarilor din localitatate, spre a se pune în legătură cu sindicatul din Bucureşti.

Azi, la ora 12, şefii de servici vor comunica această hotărârea magistraţilor.

*

Eri procurorul general a primit o telegramă din Bacău, prin care primul procuror de acolo îi face cunoscut, că funcţionarii judecătoreşti, au declarat greva generală. D. procuror general a comunicat aceasta ministerului de justiţie.

*

In ziua grevei funcţionarilor judecătoreşti din Brăila, toate procesele surăcite pe ziua de eri acolo, au fost amânate din oficii.

***

Azi dimineaţă, la ora 9, funcţionarii judecătoriilor de ocoale din localitate, au anunţat la Judecătorii, că încetează serviciul, fiind declarată greva generală a funcţionarilor judecătoreşti.

La Galaţi au sosit 250 vagoane de zahăr brut care va fi rafinat de către fabrica Chitila.

Dealtfel şi fabrica din Roman şi-a început activitatea, ceia ce ne face să credem că criza de zahăr va lua sfârşit.

Stiri Telegrafice

Rezultatul alegerilor din Franţa!....

— CATEVA DATE PROVIZORII —

LYON (extrem orient). Scrutinul alegerilor legislative a avut loc Duminică în toată Franţa. Operaţiunile electorale au decurs la Paris în cea mai mare linişte. Astăzi Luni ora 14, 278 rezultate au fost cunoscute. Sunt aleşi 15 conservatori, 35 membri din acţiunea liberală, 51 republicani progresişti, 77 republicani ai stângei, 25 radicali, 44 radicali socialişti, 13 republicani socialişti, 18 socialişti unificaţi. Printre noii aleşi semnalăm pe Andree Fallere, fiul fostului preşedinte, Mandel şeful de cabinet al lui Clemenceau, generalul Castelnau, prinţul Ioki Murat etc,

Tratativele între englezi şi bolşevici

— Schimbul de prizonieri. —

HORSEA.— Un comunicat arată că misiunea lui Ogrady este de a discuta cu Litvimog chestiunea reintoarcerei din Rusia a prizonierilor englezi. Această misiune este unaloagă cu acea trimisă în Olanda în timpul războiului, spre a discuta cu Germania schimbul de prizonieri.

Situaţia în Ungaria

BUDA PESTA. — Coaliţia n'a reuşit a se constitui din cauza întrărei armatei generalului Horty Situaţia politică s'a modificat instantaneu. Creştinii sociali au schimbat atitudinea iar socialiştii refuză o colaborare cu partidele drepte.

Demisia guvernului egiptean

LYON.— Din Cairo se anunţă că cabinetul lui Said-Paşa a remis demisiunea sa.

Alegerile din Italia

ROMA.— Operaţiunile scrutinului pentru alegerile generale au început la Roma şi în alte oraşe. Nu se semnează nici un incident.

Extinderea Berlinului

NAUEN.— Presa din Berlin publică un nou proect de lege pentru formarea unui nou oraş, alipindu-se oraşului Berlin 8 comune urbane, 55 comune rurale, 23 alte circumscripţii, formând un complex de 756 km. p.

Ultima oră

Demisia Guvernului

BUCUREŞTI.—DEMISIA GUVERNULUI SE VA PRODUCE VINERI. A DOUA ZI DUPA DESCHIDEREA PARLAMENTULUI.

Basarabenii şi viitorul guvern

— Bloc cu ţinuturile alipite —

BUCURESTI,—Parlamentarii basarabeni sosiţi în Capitală, au avut o consfătuire la ateneu.

S'a hotărît a se acorda sprijinul şi a participa la un guvern al reprezentanţilor ţinuturilor alipite,

ANUL XV-lea No. 3780

25 BANI NUMĂRUL

VINERI 21 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

RELIGIA ÎN ŞCOALA

— Clerul şi şcoala primară —

O scurtă notiţă din acest ziar ne aduce ştirea că preoţii din localitate au hotărît să predea Religia în şcoalele primare.

Dacă hotărîrea preoţilor este explicabilă, ea nu este totuşi justificată: Învăţătorii sunt mai în măsură să predea Religia în şcoalele primare de cît Preoţii aceasta chiar spre folosul Bisericei. Preoţii n'ar putea-o face decît în dauna şcoalei şi a copilului. Şcoala şi Biserica trebue să rămînă separate, aceste două instituţii reprezentînd una trecutul, alta viitorul.

Dacă se mai predă astă-zi Religia în şcoalele primare, se face sub presiunea tradiţiei, a obiceiului apucat. In ţările mai înaintate, unde cultura a pătruns mai adînc în masele poporului, acest obiect de studiu a fost scos din programa şcoalelor primare. In vechime cînd morala religioasă putea satisface nevoile sufleteşti ale omenirei, învăţămîntul religios îşi avea rostul său în şcoli. Astă-zi idealurile omenirei sunt altele şi chiar în contradicţie cu cele biblice, iar morala religioasă este insuficientă. Lumea astăzi se conduce de morala ştiinţifică, singura care poate satisface nevoile omului.

Apoi, sentimentul religios este o stare sufletească care nu se poate căpăta printr'un învăţămînt sistematic impus pe dinafară. Cel mult el ar putea să se nască prin puterea exemplului, care însă lipseşte. Ca dovadă voiu cita mărturisirea absolvenţilor Seminarului care cer de la Profesorii universitari ca să-i primească şi pe ei să-şi continue studiile în această instituţie, căci şcoala pe care au urmat-o pînă acum, nu le-a inspirat sentimentul religios de care au nevoie ca preoţi, iar ei nu vreau să îngroaşă numărul fariseilor în societatea modernă. Apoi dacă Seminarul cu regimul şi lecţiile sale sistematice n'a fost în stare să sădească în tineri sentimentul religios, cu atît mai greu îl va face preotul în şcoala primară cu două lecţii pe săptămînă, unde institutorul intervine neîncetat cu lecţiile sale reale şi cu metodele sale intuitive.

Preoţii nu vor reuşi decât să bage mai mult desgust în sufletul copilului pentru lucrurile religioase. Şi astăzi ne aducem aminte de resentimentul ce ne băga în suflet preotul institutor pe care îl aveam în şcoala primară, pe când îşi făcea lecţiile sale de religie. De atunci sunt mai bine de patruzeci ani.

Formulele reci şi rugăciunile scrise într'un stil greoi nu plac copiilor, iar dacă le învaţă sunt în dauna sănătăţii minţii lui. Ele nu vor reuşi de cât să stârnească cu atât mai mult desgustul contra lucrurilor sfinte, cu cât contrastele din programe sunt mai mari. Pe aceiaşi pagină de carte de cetire se spun lucruri deosebite care deşteaptă atenţie celei mai crude inteligenţi.

Dar rău ar putea face preoţii. Intr'adevăr, copilul este o fiinţă cu facultăţile ne desvoltate, care aşteaptă ca prin exerciţii potrivite să fie desvoltate.

Toată mintea şi inteligenţa de care dispune un copil la un moment dat se datoresc noţiunilor concrete cari au putut să străbată prin cât mai multe întrări în spiritul său şi care sunt luate din cercul de vieţuire în care trăieşte.

Noi învăţătorii pricepem acest lucru, că pentru desvoltarea inteligenţii unui copil trebue să alergăm la noţiunele, la elementele din cercul înconjurător al copilului şi cu condiţia ca ele să nu fie mai presus de puterile intelectuale ale sale. Altfel facem operă negativă. Un preot al cărui spirit este plin de cunoştiinţi cu totul în afară de realitatea lucrurilor, care nu preocupă pe noi laicii, necunoscând copilul cătuşi de puţin, se va năpusti asupra spiritului şi-l va copleşi, îl va zdrobi sub greutatea cunoştiinţelor de el neînţelese. Slab cum este copilul şi vrând să ne mulţumească, el nu se poate apăra în contra acestei nedreptăţi ce-i facem, în contra acestui atentat la mintea lui şi înghite tot ce nu poate mistui, iar rezultatul este o falşificarea a judecăţii.

Din punctul acesta de vedere, ca să nu se falşifice mintea omenească, tendinţa este ca să se scoată din programul şcoalei primare, studiul Religiei.

„Părinţii cari doresc o educaţie religioasă pentru descendenţii lor, zice M. C. Schuyten, vor face operă de caritate şi de mare pricepere aşteptând cu „misterele" până când creerul să devină destul de forte, „când nu mai riscă să fie dezechilibrat. Aceasta cere savantul pedagog, profesor la Universitatea nouă din Bruxelles şi directorul laboratorului de pedagogie din Anvers. Şi apoi: „Vom evita în orice chip tendinţe dogmatice a istorioarelor religioase; nici catechismi nici religie, care dezorientează creerul s creiază imaginaţii bolnăvicioase? El cere nici mai mult nici mai puţin decît scoaterea religiei din Şcoala primară ca fiind dăunătoarea sănătăţii creerului copilului. Noi suntem însă puţin pretenţioşi. Cerem numai ca religia să nu se predea de către preoţi.

Şi'ar am nădejde în autorităţile şcolare de la noi, că nu vor consimţi ca să dea pe mâna unor oameni fără nici o pregătire în ceia ce priveşte şcoala primară,— creerul copilului, care are nevoie de atâtea menajamente pentru ca să se poată desvolta cum trebue.

C. V. BUŢUREANU
Institutor

Câte-va NOTE

De când cu normalizarea trenurilor, lucrurile decurg la calea ferată cu o exactitate matematică. Cu o mică intervertire numai. Trenurile de dimineaţa sosesc seara, iar cele de diseară sosesc dimineaţa.

* *

Pe linia Iaşi-Paşcani a înviat poşta lui Wilner. Dovadă. Personalul care pleacă din Iaşi la 6 dimineaţa şi trebuie să ajungă în Paşcani la 8 jum., a sosit astă-zi în acea localitate la 5 jum. după amează.

*

Din cauză că nu reuşesc să vadă comisionul pentru maşinele ce vor să aducă, cei în drept de la lumina electrică fac totul pentru ca să ne vorbească.

*

Stabiliţi o zi în care nu se produce un accident la lumina electrică şi vă dau un premiu.

Doamne!. Când ne vei dărui un Well oare-care şi pentru lumina?

BLANZY

INSEMNĂRI

In Cripta Morţii

— Laurent Tailhade —

Surprinzătorul poet, strălucitul stilist şi ironistul fără pereche Laurent Tailhade a murit aproape subit la Combes-la-Ville (Franţa) în vrâstă de 65 ani. Cu trei zile înainte de moarte—1 Noembrie anul curent—încă a publicat în presa pariziană ultimul articol din lunga serie a celebrelor polemici sociale şi politice.

Laurent Tailhade s'a născut la Tarbes în 1854. De timpuriu a abordat activitatea poetică, fără a considera ca un principiu de viaţă practică permanentă, şi totuşi s'a impus ca un componist de prima forţă, de la entuziasta recomandare a lui Theodore de Bauville până la definitiva consacrare a lui Remy de Gourmont, sub auspiciile cercului şi publicaţiunei „Mercure de France". Sufletul vast al lumei s'a zbătut în admirabilele balade al Tailhade, dar n'am putea şti totuşi dacă nu străluceşte mai mult prin poezia satirică în care viaţa burgheză şi prostia mulţimei şi-au găsit fereastră de expunere la zâmbetul veşniciei.

Tailhade a străbătut viaţa ca o furtună de talent, atac şi ironie. Alături de criticul literar şi analistul social, a vieţuit într'însul polemistul zilnic şi agitatorul anarhic-revoluţionar. Loviturile lui de înaltă valoare socială şi cu sete aplicate loveau în inimă cu o forţă definitivă. De aceia foarte des era silit a schimba condeiul pe spadă şi a satisface imbecilitatea aristocrato-burgheză prin medievalismul duelului. Şi tot aşa critica lui antietatistă l-a pus în conflict cu Franţa popilor şi jandarmilor până la ispăşirea prin 6 luni închisoare.

Acuzând reacţiunea alături de Zola, Tailhade a mânuit o elocventă frază în afacerea Dreyfus. Conferenţiind şi stilizând imboldurile revoluţionare ale maselor, el a îmbogăţit studiile sociologiei anarhice şi a bravat primejdia până la a fi victima unei erori de persoană tocmai la un atentat anarhist. Şi Tailhade şi-a privit rana zâmbind, şi-a vindecat-o şi a crezut mai cu temei, şi a luptat mai cu sârguinţă pentru revoluţionarea societăţii.

Aşa a trăit Tailhade luptând pentru semeni şi scriind pentru posteritate, şi aşa scris pentru trai, bogat în concepţii şi vise, dar un gazetar sărac în viaţa zilnică şi urmărit de ura unei burghezii imorale.

Tocmai acum când poporul pregăteşte furtuna unui răsărit istoric, Tailhade a coborât în cripta morţii, lăsând vacant un loc de mare duşman al inegalităţii sociale.

RENOVATUS

TOT D'ANUNZIO. - Ultimul act al lui D'Anunzio, care a ocupat Zara cu 1200 de condotieri, a indispus pînă şi presa franceză care se întreabă daca trubadurul italian este un Tartarin sau un Don Quichotte.

Aceasta pe romîneşte se traduce pentru D'Anunzio prin dilema lui Mîrzescu.

VIAŢA POLITICA

Refuzăm să semnăm

Guvernul de generali formulează răspunsul
Consecinţele se vor produce

Din interesantele telegrame ale corespondentului nostru din capitală rezultă că guvernul de generali a decis răspunsul ce urmează a fi dat ultimei note a consiliului suprem.

Suntem în faţa unui refuz categoric în condiţiile actuale ale păcei declarăm că refuzăm semnarea

Suntem dar în preziua unui conflict cu aliaţii.

*

Deşi hotărârea aceasta era de prevăzut, dat fiind caracterul şi obârşia actualului guvern de generali, nu este mai puţin adevărat, că răspunsul pune în discuţie condiţiile speciale în care este dat.

Pe de o parte, nu poate fi lipsit de importanţă faptul că un atare răspuns, — care angajează atât de mult — este dat de un guvern care declară singur că şi-a terminat misiunea.

Pe de altă parte, este de netăgăduit că neavând un caracter de guvern parlamentar, actualul guvern n'a putut să-şi asume o atare răspundere, fără a nu fi de acord cu celalt factor constituţional: Suveranul. Or, felul răspunsului guvernului indică clar ce gândeşte şi regele.

Iată fapte care nu pot fi nesocotite şi care dau acestui răspuns un caracter excesiv de important şi neobicinuit, cu atât mai mult cu cât faptul se produce în preziua deschiderei parlamentului.

*

Şi acum începe faza consecinţelor, în privinţa cărora aliaţii ne-au vestit la timp.

Trebuie să fim pregătiţi la realizarea lor aidoma, întru cât pilda Italiei nu ne poate servi. S'a văzut doar de atâtea ori că aliaţii au două măsuri: una pentru puterile mari, alta pentru statele mici!

Ce-au hotărît ardelenii la Sibiu

- Blocul cu Basarabenii.—Convocarea unei noui Constituante. —

Astă noapte târziu, corespondentul nostru din Capitală ne-a comunicat pe cale telegrafică textul hotărîrei luate de reprezintanţii Ardealului întruniţi la Sibiu, hotărâre care fixează atît felul cum va urma a fi alcătuit guvernul de mîne cît şi caracterul pe care-l va avea actualul parlament.

Iată textul acelei telegrame:

*

„In întrunirea pe care parlamentarii ardeleni au ţinut-o la Sibiu, s'a hotărât formarea unui bloc parlamentar cu basarabenii dar fără bucovineni. Camerile actuale nu vor fi recunoscute decît drept Camere ordinare. Odată tratatul de pace ratificat, se va declara că este cazul a se face o nouă revizuire a constituţiei şi, după cele trei strigări prevăzute în pactul fundamental, se va proceda la noui alegeri".

*

Am redat textul telegramei aşa cum ni-a fost comunicat şi desigur că cetitorii vor fi fost frapaţi şi ei de faptul că în hotărârea de la Sibiu bucovinenii au fost excluşi din bloc.

Semnificaţia şi cauzele acestei măsuri le vom analiza la timp, când vom avea comunicări mai ample.

INFORMAŢIUNI

† ALEXANDRU VLAHUŢA. — Din capitală ne vine ştirea consternantă că marele Alexandru Vlahuţă a încetat subit din viaţă.

Se coboară în mormînt ultimul vlăstar, şi cel mai strălucit, al vremurilor de înnalt intelectualism poetic şi sensibilitate artistică al căror produs s'a concentrat în incomparabilul Eminescu.

Putem spune cu siguranţă că piscurile artei pe care Eminescu le-a lăsat cu ascuţişul spre cer, fără încheere în opera literară, au fost în mod natural continuate şi cizelate de măestria rară a lui Vlahuţă.

Generaţii întregi de tineri s'au format sub auspiciile sufleteşti ale lui Vlahuţă care a risipit torente de poezie şi învăţătură prin versuri, nuvelă, roman, critică literară, istorie naţională şi educaţie publică.

Alexandru Vlahuţă a lucrat fără preget şi în branşa gazetăriei, ridicînd o la rangul de apostolat. Acum la bătrîneţe, în aurora splendidă a unităţii neamului, s'a devotat mai cu osebire ziaristicei, înfiinţînd ziarul popular „Dacia".

Dacă Academia de stat nu l a cooptat în sînul ei, în schimb Vlahuţă rămîne nepieritor în istoria literaturei romîne şi în cinstea mai temeinica a Academiei veneraţiei populare romîneşti.

Imediat după deschiderea parlamentului guvernul va fi interpelat asupra cauzelor refuzului de a se da laşului comunicarea telefonică cu capitala, comunicare care nu este refuzata nici Vasluiului.

Atunci se va da pe faţă forţa misterioasă, care lipseşte capitalei Moldovei de mijlocul de a comunica rapid cu capitala ţărei.

Numeroşi comercianţi, se plâng că vagoanele cu mărfuri, expediate în diverse părţi din Basarabia, se opresc de multe ori la Ungheni, unde rămân mai multe zile, cauzându-le astfel mari daune.

Nu ne îndoim, că d. Scutaru, va cerceta cauzele, şi va face ca în interesul comerţului, ele să dispară.

Un confrate de dimineaţă vorbeşte despre un incident regretabil petrecut la Cernăuţi şi cu urmări dureroase.

Informaţia confratelui face aluzie la ştirile venite din Capitala Bucovinei cum că un număr de ruteni au găsit de cuviinţă să recurgă la o formulă de protestare mai violentă în privinţa traiamentului militar la care sunt supuşi

Trupele româneşti aduse imediat şi-au făcut cu prisosinţă datoria şi ordinea a fost restabilită.

Rugăm administraţia comunală să bine-voiască a da cuvenitele lămuriri, în privinţa condiţiilor în care se aduce şi se va desface locuitorilor laşului, zaharul pus la dispoziţia comunei de către direcţia aprovizionărei.

Inainte de a reveni şi promitem a reveni pe larg şi documentat—cerem să ni se răspundă.

Dacă este exact că preţul cu care direcţia aprovizionărei pune zaharul la dispoziţie este de 7 lei kilogramul. Dacă este adevărat că în Iaşi zaharul se va desface cu 8 lei şi 50 bani kilogramul.

Dacă o anume instituţie din Iaşi nu s'a oferit să financieze costul şi să facă distribuire, cu maximul 7 lei şi 90 bani kilogramul, eventual şi mai eftin.

Dacă administraţia comunală a încercat a stabili o concurenţă între diferitele instituţiuni dispuse a financia această afacere, pentru a obţine preţul cel mai avantajos.

Cerem lămuriri precise în această chestiune, pe care ne propunem s'o cercetăm în variile şi puţin simpaticele ei feţe.

D. N. Iorga mărturiseşte prin „Neamul" dumisale că îşi aşteaptă ceasul „care n'a venit încă".

VICTORIA ARMATELOR ROŞII. — Ştiri oficiale primite de „Sfatul Ţării" anunţă că Troţki a dat o proclamaţie către toate sovietele aducînd la cunoştinţă înaintarea victorioasă a armatelor roşii pe toate fronturile.

Judenici este gonit în complectă dezordine. Colceag este complectamente înfrînt şi bolşevicii înaintează spre Omsk. Denikin a fost bătut pe tot frontul şi zilele lui sînt numărate.

Trupele voluntare, în multe sectoare refuză să lupte şi trec în rîndurile sovietelor.

In disperare de cauză, Denikin promite galiţienilor nordul Bucovinei!

Pentru a se pune în concordanţă orarul trenurilor cu starea de fapt a circulaţiei, în decursul lunei Ianuar se vor aduce modificări trenurilor de călători în sensul că timpul de mers al trenurilor... va fi mărit.

P. S. S. Episcopul ardelean dr. Radu, întors de la Roma şi aflînd de faptul că mai mulţi preoţi uniţi iau parte la luptele politice şi au candidat în alegeri, a invocat canoanele bisericeşti care interzic preoţilor de a candida şi a se ocupa de politică în loc de cele bisericeşti.

Direcţiunea şcolii normale de învăţători „Vasile Lupu" din Iaşi face cunoscut că Duminică, 23 Noembrie a. c, ora 10 dimineaţă, va avea loc, în una din sălile şcolii primare „Gh. Asachi" din str. Săulescu, adunarea generală pentru alegerea Comitetului şcolar al numitei Instituţii.

Corpul didactic de toate gradele, foştii profesori şi elevi, părinţii copiilor şi ai absolvenţilor şcolii şi în genere toate persoanele pe cari le interesază propăşirea şi buna conducere a acestui aşezămînt cultural şi de educaţie naţională, sunt stăruitor rugaţi a lua parte la această adunare.

Parfumeria „MERCUR"

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALĂ: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)
SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Galet, Piver, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc, pansamente, perii pentru dinţi pieptani, etc.

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

.·. Tragerea la 1 Ianuarie 1920 .·.

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pentru orice alte informaţiuni: A SE ADRESA

Băncei Române de Comerţ şi industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

.·. .·. care e însărcinată cu lansarea loteriei .·. .·.

Bella Şmilovici
Juju Weiss
LOGODITI
Iaşi Noembrie 1919

✱ DOCTORUL ANTONIU *din Bucureşti face cunoscut suferinzilor de Astm şi Bronşită că ţecinţele de aer comprimat şi inhalaţiuni funcţionează în permanenţă.*

Doctorul Antoniu dă consultaţiuni la Sanatoriul său, între orele 2—4 p. m. Str. Principele Mirea 8 (poza).

O CAMERA MOBILATA pentru Domn singur sau ofiţeri se găseşte în strada Sărărie No. 139 bis.

✱ Corpul 4 Armată, Serviciul Intendenţei, având nevoe de 29000 căciuli şi 11.000 cojocele necesare trupelor, primeşte oferte prin bună învoială pentru furnizarea lor în total sau în loturi mai mici, cu preţul de lei 40 cojocelul şi 34 lei căciula predabile la 30 Noembrie cor. Doritorii pot adresa ofertele Serviciului Intendenţei C. 4 A. (localul cercului Militar) unde vor lua cunoştinţă şi de condiţiunile ce trebue să îndeplinească furnitura.

✱ BIBLIOGRAFIE.—„Basarabia Economică" anul I, No. 5—6, cu un bogat sumar ştiinţific datorit d-lor Victor Puiu, Eug. Giurgea, T. Ioncu, T. Porucic, V. Caftangioglu, Ep. Balamace, etc.

— „Ideea Europeană" No. 22, cu obişnuitul cuprins de actualitate.

Trenuri speciale Paris-Bucureşti

— — *CU GARDA MILITARA* — —

M. de Brousse

PARIS — 34, B-d. MALE-HERBES
BUCAREST — No. 2 STRADA BURSEI

Transporturi Internaţionale —— **Transporturi Maritime**

Singura casă franceză având sucursale la Bucureşti

ORGANIZATOAREA PRIMULUI TREN ECONOMIC FRANCEZ

Expediţiuni în toată România Mare—Vămuiri. — Transporturi forfotare din toate ţările pentru Orient. — Trenuri speciale cu gardă militară din România în Franţa.

ASIGURARI

Al 7-lea tren au sosit în Gara OBOR.
Al 8 lea şi Al 9-lea au sosit la ORSOVA.

BANCA MOLDOVA Iaşi

— CAPITAL ŞI REZERVE LEI 8.000.000 —

Sucursale Chişinău şi Galaţi

A înfiinţat şi în Bălţi (Basarabia o agenţie, care se ocupă cu orice tranzacţiuni de bancă precum: plăţi, vinculări de mărfuri cumpărări şi vânzări de cereale, avansuri asupra cerialelor. In scopul acestor avansuri a amenajat marele antrepozite din Bălţi ale foastei Bănci Ruse pentru Comerţul Exterior.

AVIZ!

S'a deschis un atelier de croitorie şi lingerie care lucrează cu preţurile cele mai modeste.
Elena Cristescu — Str. Adamachi 8

PROFESOR de limbă română, franceză şi germană se caută la liceul EVREESC din TELENEŞTI-BASARABIA
Doritorii vor oferta telefonic Liceului din Teleneşti.

DACTYLOGRAFA perfectă cunoscând lucrările de birou caută urgent post
Oferte la Agenţia de Publicitate str. Mărzescu 23 sub Dactylografă.

De vânzare una jachetă de astrakan, lungime 3 | 4 cu preţul de lei 12.000. Asemenea se vinde şi o păpuşă mare. Vizibil în fie care zi între 2-3 p. m. în str. Elena Doamna 34 (în curte)

De vânzare 1800 (una mie opt sute) deca vin din Podgoria Bucium 1200 deca vin alb şi 600 deca vin roş Pentru informaţiuni, a se adresa Doamnei NETTI RACOVITZA str. Carol 27. între 9—11 Diminiaţa.

BAIA DIRNA Se închiriază de pe acum Se află în perfectă stare de funcţionare: instalaţie de păcură şi lemne A se adresa proprietarului David Frankel Depozit de Drojdie Iaşi Anastasie Panu 28.

Nicolae Gheorghiade
AVOCAT
S'a mutat în str. S-tul Sava 11 Iaşi

Petru Bogdan
— AVOCAT —
s'a mutat din Str. Ştefan cel Mare No. 3. în Str. CAROL No. 11

✱ LA CERCUL DIDACTIC. — Membrii cercului didactic, s'au întrunit aseară în şedinţa plenară. Prezidează d. Buţureanu.

Comitetul anunţă, că a comunicat d-lui Bârsan, preşedintele Asociaţiunei generale a corpului didactic, faptul contopirei comitetului Asociaţiei din Iaşi cu cercul didactic.

Adunarea ia act cu mulţumire de această comunicare.

După discuţiune, se convine ca membrii cercului, să se adune în şedinţa plenară, în fie-care Mercuri, ca ast fel întîlnirea membrilor să fie mai deasă, iar hotărîrele ce se vór lua să-şi aibă un fond mai temeinic.

Se aprobă o majorare a cotizaţiei lunare.

Celelalte chestiuni la ordinea zilei, se amînă pentru şedinţa viitoare.

✱ După „Socialismul", a fost suspendată şi „Lupta Socială".
A apărut în schimb „Lumea Nouă".

✱ UN FURT SENZAŢIONAL.— De cît-va timp, agenţii poliţiei observară, că dispar geamurile de la Palatul administrativ. Continuînd observaţiile, s'au constatat că pînă acum au fost scoase peste 400 de geamuri, din cele mai fine, în valoare de minimum 40.000 lei.

Geamurile au fost transportate la Bucureşti.

Cei arestaţi, declară că au operat, în contul unor persoane, sus puse.

Parchetul a fost sesizat. E probabil că afacerea va lua o turnură senzaţională.

✱ Un număr de doamne din elita Basarabiei, au invitat pe d-na Zoe Mîrzescu, preşedinta societăţei „Reuniunea Femeilor romîne" din localitate, de a face o visită în Basarabia şi a da concursul pentru ca în centrele mai mari din Basarabia, să se întemeeze societăţi, după modelul celei din Iaşi.

✱ D. profesor I. Petrovici îşi deschide cursul de Istoria Filosofiei, mîne Vineri 21 Noembrie, ora 6 p. m.

✱ Cu începere dela 21 Noembrie 1919 taxele pentru tramvai vor fi:
pentru 2 zone 25 bani,
peste 2 zone 50 bani, ori-ce transbordare 50 bani.

✱ PATRONUL LICEULUI NAŢIONAL. — Mâine, Sf. Mihail şi Gavril, se va serba patronul Liceului Naţional.

Serbarea va avea loc în sala de gimnastică şi după un program foarte variat.

După coruri executate de elevi, vor urma soluri de vioară de către foşti elevi ai liceului, printre cari artistul Garabet. Va urma o cuvântare festivă a d-lui Bârsan, directorul liceului şi o conferinţă rostită de d. Stamboliu, profesor.

Părinţii elevilor, sunt invitaţi a lua parte la această serbare.

✱ TE-DEUMUL DE AZI.—Azi dimineaţă, la ora 11, s'a oficiat la Mitropolie, un Te-Deum, cu prilejul deschiderei parlamentului. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Gurie, înconjurat de preoţii catedralei. Răspunsurile au fost date de excelentul cor mitropolitan sub conducerea d-lui Dimitriu.

Azistă reprezentanţii autorităţilor civile şi militare, magistraţi, funcţionari superiori şi un public numeros.

După terminarea serviciului religios, P. S. S. Arhiereul Gurie a rostit o prea frumoasă predică, ridicând slavă pentru deschiderea primului parlament al Românei Mari. De la înălţimea Galata, s'au tras salve de tunuri.

*

De altfel d. general Văitoianu, prim ministru, a invitat autorităţile, ca să se oficieze câte un Te-Deum la toate bisericele din comunele urbane şi rurale, pentru a se ridica rugăciuni în slava primului Parlament al României Mari.

In urma dispoziţiunilor luate de d. Gorgos, Prefect de judeţ, în unire cu vicarul Mitropoliei, s'au oficiat aseminea servicii religioase în toate comunele.

✱ La Itima reprezentaţie a Teatrului Naţional, s'a găsit în sală o agrafă, care se află la dispoziţia păgubaşului.

✱ Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara la 9 şi un sfert. Seria II-a şi penultima din „D-ra Montecristo" puternică dramă detectivă în 4 acte. In rolul principal apare fermecătoarea, superba şi magistrală artistă d-ra TILDE CASSAY o strălucitoare stea a scenei italine,

Pe lângă bogatul program rulează şi frumoasa comedie americană „Bob Poliţist".

In curând FROU FROU cu d-ra Francesca Bertini 7 acte.

Stiri Telegrafice

Pacea cu Bulgaria

— Data semnărei —

PARIS.— Consiliul suprem a fixat semnarea tratatului păcei cu Bulgaria la 27 Noembrie în primăria din Neuilly.

ALEGERILE DIN UNGARIA

— Caracterul noului parlament —

NAUEN. — Consiliul ministerial ungar a decretat că alegerile generale pentru adunarea naţională ungară sunt fixate pentru 21 Decembrie, pentru întreg teritoriul reocupat. Adunarea naţională se va întruni la 3 Ianuarie 1920. Durata mandatului va fi de 2 ani, cu dreptul de a se dizolva şi mai de vreme.

Retragerea lui Judenici

HELSINGFORS — Armatele generalului Judenici s'au retras peste Narva.

America refuză ratificarea

CARNAVON. — Ziarele engleze comentează refuzul senatului de a adera la Liga Naţiunelor. Marele cotidian englez „Daily Chronicle" scrie în această privinţă următoarele:

Sau Statele-Unite vor ratifica tratatul în forma lui multicată, rămânînd în afară „Ligei Naţiunelor", sau Preşedintele va da un *veto* la ratif care, lăsînd chestiunea pendinte pînă la rezultatul noilor alegeri.

Alegerile din Italia

—Triumful catolicilor.—

LION.— Presa franceză exprimă părerea că alegerile din 16 Noembrie atestă triumful partizanilor ordinei şi a păcei sociale.

Primele rezultate asupra alegerilor italiene arată avantajele obţinute de partidul italian catolic.

Un congres internaţional financiar

NAUEN. — Din Elveţia se comunică că în urma cererei statelor centrale, şi a băncei naţionale elveţiene, va avea loc în prima săptămînă a lunei Ianuarie un congres internaţional financiar, în Elveţia, pentru rezolvirea chestiei valutei.

Ultima oră

România refuza semnarea

Declaraţiile d-lui Coandă.— Ce spune primul ministru.— Ultimul consiliu de miniştri.— O — formulă.— Refuzăm Semnarea —

Bucureşti.— SITUAŢIA EXTERNA S'A CLARIFICAT IN SENZUL CĂ LA ULTIMA NOTĂ PRIMITĂ DE LA CONSILIUL SUPREM GUVERNUL NOSTRU A RĂSPUNS PRINTR'UN REFUZ DE SEMNARE.

IATĂ CÂTE-VA FAPTE IN LEGĂTURĂ CU ACEASTĂ CHESTIUNE.

*

Faţă de zvonurile ce au circulat că guvernul ar fi declarat la Paris că este dispus să semneze, d. general Coanda, într'un interview acordat unui ziar din capitală, a dezmînţit categoric că în calitate de prim delegat ar fi primit o atare însărcinare. Pe de altă parte primul ministru General Văitoianu a declarat unui ziarist:

—„Cât voi fi eu la guvern nu voiu semna o ast-fel de pace".

*

Miercurea dimineaţa a avut loc un lung consiliu de miniştrii în care s'a discutat o nouă notă primită de la consiliul suprem în chestia semnărei păcei.

Toată ziua a circulat zvonul că guvernul ar fi găsit o formulă intermediară, care să mulţumească şi ţara şi consiliul suprem.

*

Seara adevărul a fost iasă cunoscut. Guvernul a hotărât a nu semna tratatul de pace în forma în care se prezintă. Delegaţii n o ş t r i au primit instrucţiuni în acest senz.

Moartea lui Al. Vlahuţă

BUCUREŞTI.—Poetul Alexandru Vlahuţă a murit subit.

Atitudinea Liberalilor

BUCUREŞTI. — La consfătuirea parlamentarilor liberali s'a hotărât să se continue acelaşi politică internă şi externă de până acum.

Plecarea delegaţilor romini

BUCUREŞTI.— D-nii Mişu şi general Coandă vor pleca mâne la Paris.

Prelungirea Contractelor de Închiriere

BUCURESTI — A fost semnat decretul lege pentru prelungirea contractelor de închiriere cu încă un an, de la 23 April 1920 înainte.

Profesor D-r Ştefănescu-Galaţi

BOALE URINARE

— STRADA PACURARI 21 —
— 4—6 după amiază —

✱ CURS GRATUIT DE LIMBA EBRAICĂ.— Căminul Sionist aduce la cunoştiinţa publicului că la 1 Decembrie a. c. se înfiinţează al 3-lea curs. gratuit de limba ebraică.

Inscrierile se fac în fie-care zi de lucru, între 3—5 p. m., la Sediul Caminului Sionist din stradu I. C. Brăteanu No. 166.

ANUL XV-lea No. 3781

50 BANI NUMĂRUL

SAMBATA 22 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA

IAŞI — Gh. Mârzescu 23

— TELEFON No. 509 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI

Se primesc la

AGENŢIA DE PUBLICITATE

I. BRĂNISTEANU

— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —

Cesesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

Scrisoarea d-lui D. M. Cădere

— Tot gestul d'lui Mehedinţi —

Importantele evenimente politice, care se succed cu o repeziciune uimitoare, au absorbit toată atenţia celor ce colaborează la acest ziar. A fost dar cu neputinţă să ne ocupăm aşa cum ne am propus — de scrisoarea ce ne-a adresat d. D. M. Cădere, profesor, în privinţa gestului d lui Mehedinţi, scrisoare care, ce-i dreptul, tindea, în principal, la o re-tabilire de fapte.

Ne ocupăm astă-zi de spusele d-lui Cădere, în convingere că chestia în sine şi-a păstrat încă actualitatea şi că scrisoarea d-sale merită să ne oprim puţin asupra celor ce cuprinde.

*

In primul loc însă o mică paranteză. D. Cădere îşi porneşte scrisul cu o săgeată la adresa „obiectivităţei şi pătrunderei presei noastre".

Cum am spus şi data trecută, chestiunea aceasta n'avea ce căuta în problema pusă în discuţie. Ea putea constitui cel mult un mijloc eftin de apărare şi o timidă încercare de a scăpa prin tangentă.

Căci este evident că atacul în sine e nedrept sau cel puţin nu poate fi adresat în special presei.

In fapt toate sunt produsele aceluiaş sol şi apreciaţiunea în privinţa celor ce se petrec la noi în raport cu stările ideale din alte ţări, duce la concluziunea că toate şi toţi sunt loviţi de aceiaş inferioritate. Cum sunt politicianii, dascălii, financiarii, avocaţii şi comercianţii noştri, aşa este şi presă. Superficialitatea, lipsa de măsură, moralitatea laxă, există în aceiaş măsură la toate ramurile activităţei noastre politico-sociale.

Nici una nu-i mai prejos şi nici mai presus de cît cealaltă, tocmai fiind-că toate sunt produsele aceluiaş sol.

Aceasta în cazul cînd, ca excesiv spirit critic, am fi dispuşi să vedem o prea mare distanţă între noi şi alte state zise civilizate. In ce ne priveşte, socotim că excesiva asprime a criticaştrilor—moralişti de la noi, nu este în totul justificată şi că nu cunosc prea bine realităţile, acei ce stabilesc destanţe prea mari între ceea ce este aiurea şi ceea ce există în ţara noastră.

Se pare că d. Cădere face parte din categoria celor ce văd prea în negru lucrurile. Il priveşte. Când însă porneşte atacuri, să-şi amintească că spiritul cu adevărat superior nu este numai acel ce posedă darul criticei, ci şi acel ce posedă în egală măsură darul autocriticei.

*

Şi acum chestia în sine. După d. Cădere, fostul ministru de instrucţie conservator are scuza de a fi candidat pe o listă independentă şi deci, odată ales, se putea demite din partidul conservator-progresist, a şi doua zi după alegere.

Serios? Adică dacă d. Cădere, care la Piatra N. a făcut cartel cu prietinii d-lui general Averescu, se alegea din întîmplare, nu s'ar fi simţit nici de cum obligat faţă de conservatorii-progresişti? Dar atunci concursul pe care amicii d-lui Marghiloman îi l ar fi dat d-lui Cădere, pe ce bază l'ar fi obţinut? Nu oare fiind-că era presupus că-i progresist?

Tot ast-fel e cazul d-lui Mehedinţi. Fiinţînd pe o listă independentă, d-sa nu se lepadase de partidul d lui Marghiloman. Prietinii acestuia, în această calitate l'au susţinut şi votat. Cum rămîne cu voturile lor? N'au fost oare progresiştii din Putna în acest caz victima unei mistificări? Şi nu ar fi fost mai cinstit ca d. Mehedinţi să-şi fi spus gîndul întreg înainte de alegeri, pentru ca buna credinţă nimănui să nu fi fost surprinsă?

*

In zadar, domnule Cădere, ai încercat o apărare, într'o cauză mai dinainte pierdută şi lovită de cea mai crasă imoralitate politică. In zadar, cu atît mai mult cu cît d. Mehedinţi nu-i la prima încercare de aseminea natură, căci dacă, acum cîţi-va ani, partidul liberal l'ar fi ales deputat, de mult fostul conservator-progresist şi actual ţărănist ar fi fost un fervent liberal.

Dar e bine să ne oprim. Doar însă-şi d. Mehedinţi a vorbit în scrisoarea d sale de chestiunea educaţiunei civice! Aceasta educaţie care să punem cît mai repede punct acestei polemici, cu privire la un atît de trist caz de oportunism politic.

Şi în ce ne priveşte, cu plăcere punem acest punct.

CRITICUS

Câteva NOTE

Opoziţia se plânge mereu de asprimea vremurilor dictatoriale prin care trecem. Şi uită rugăciunea lui Leibnitz: „Dă-ne, Doamne un dictator cu aşa exigenţe, în cât să oboscască până şi servilismul poporului nostru".

*

In procesul d-lui Tănase, după ce a amânat odată, probabil că Curtea Marţială va face cumineenia să amâie şi a doua oră.

Doar este cunoscut în armata perceptul că-i cuminte să amâi executarea unui ordin just până soseşte contra-ordinul.

*

In chestia financierei celor douăzeci de vagoane de zahăr cei de la primărie n'au crezut de cuviinţă să provoace o concurenţă între băncile din Iaşi.

Când îi vorba de îndulcit cei de la primărie nu admit în genere nici o concurenţă.

BLANZY

INSEMNĂRI

Alexandru Vlahuţă

Alexandru Vlahuţă moare în vrâstă de 61 ani. S'a născut la 1858 în Bîrlad, a profesat puţin avocatura şi profesoratul, apoi a ocupat până la sfârşitul vieţii o funcţie la stat, şi a desfăşurat o largă activitate publicistică, începând cu colaborarea la „Convorbiri literare", întemeiind „Viaţa", „Semănătorul" etc. şi colaborând în ultimul timp la „Viaţa Românească".

In activitatea de conferenţiar şi ziarist s'a devotat mai ales apologiei literare a sublimului Eminescu, în vremea când cenaclul lui Macedonski stropea cu noroi soarele poeziei româneşti. Apoi a combătut, cu mijloace modeste, aşa zisul curent eminescian care devia de la evoluţia firească a literaturei şi contrafăcea fără preţ opera maestrului. Dar întreprindea această acţiune numai prin vorbă, fără exemplu creator, întru-cât poezia lui Vlahuţă s'a resimţit în genere de spiritul eminescianismului, Vlahuţă fiind desigur cel mai bun continuator al curentutui, dar fără o contribuţie pur personala caracteristică.

Devotându-se apoi prozei literare, Vlahuţă a slăbit şi s'a concentrat într'o serie de reţete şi îndemnuri artistice îndoelnice, mai ales în ultimii ani.

Vlahuţă a conceput poezia cu un caracter social. Aceasta însă numai în studiile critice, căci poezia lui a fost întru-câtva individual meditativă, puţin satirică şi mai mult lirică-erotică, iar socială mai de loc—afară de rari excepţii, ca depildă celebra poezie 1907. Se caracterizează prin avânt, cam declamator, sensibilitate şi gingăşie apreciabilă, şi o versificare dibace în tenta generală a pesimismului nu destul de insinuant sau chiar natural.

In nuvelă şi roman, Vlahuţă păstrează aceiaşi notă dar cu mult mai slăbită, ajungând la opera descriptivă (Romînia pitorească) şi mai ales narativă (Din trecutul nostru) cu mijloacele aproape epuizate.

Dar fără îndoială că Alexandru Vlahuţă a însemnat o personalitate bine distinctă în viaţa noastră literară, şi a marcat o epocă în care opera lui a dominat cu un puternic răsunet; reminiscenţe care permit a ne exprima la mormântul lui cu veneraţie şi cucernică însufleţire.

RENOVATUS

VIAŢA POLITICA

Regele către primul parlament al României-Mari

— Caracteristicele mesagiului de acum — Ordinea, apel la unire şi chestia externă

In sala Ateneului a răsunat ieri primul mesagiu al Suveranului către parlamentul României-Mari.

De netăgăduit, un insemnat moment istoric, căci se vede întruchipat ceea ce mintea cea mai inaripată nu putuse să conceapă, de cât ca un vis îndepărtat!.

Dar iarăşi, de netăgăduit, că în felul cum este concepută adresa tronului, ea nu se ridică la înălţimea vibrantă a momentului şi une-ori dă impresia unei nesocotiri a realităţei.

S'ar fi cuvenit ca acest moment să fi fost sărbătorit în cuvinte de foc, nepieritoare în felul lor de ciselare, iar, în neputinţă de a releva întreaga realitate, aceasta să nu fie cel puţin diformată.

*

Căci este a diforma realitatea, când se vorbeşte, în felul cum se face în. Mesagiu, despre alegerile ce au avut loc,

Că a fost linişte, că a domnit ordine, că poporul român a invederat dragostea lui de ordine, acesta-i adevărat. Dar nu trebuie de uitat că toate aceste s'au petreçut fiind-că o mare parte a opoziţiei s'a abţinut. Tăcerea ei, abstinenţa ei, rezerva şi mutismul ei, au cu totul altă semnificaţie de cât numai simţimântul ordinei.

Ar fi fost cazul de a spune mai curând că n'a fost luptă, că *„la lutte cessa faute des combatants"*. Realitate ar fi fost mai exact redată ast-fel.

*

In asemenea condiţiuni apelul la ordine, convingerea că „pilda dată de popor va fi urmată de toţi barbaţii politici, fără deosebire de partide şi părere" resună ca o notă disonantă, căci nu se poate uita că în ajunul alegerilor cei mai mulţi din conducătorii politici au voit această unire, au cerut un guvern neutru sub d. Maniu, şi ea n'a fost acordată de Suveran.

Apelul de astă-zi trebue să apară ca ceva foarte bizar acelora care s'au declarat gata pentru unire şi au fost respinşi fără motiv şi fără explicaţie.

*

Partea finală a mesagiului vorbeşte de chestia externă Desigur este partea cea mai interesantă şi cea mai precisă

Se desprinde din cuvintele Suveranului hotărârea fermă de a rămâne în strânsă legătură cu aliaţi; se exprimă speranţa că soluţiile finale vor da satisfacţiune justelor noastre cerinţi; se vesteşte, de asemenea, că guvernul n'a prejudecat dreptul parlamentului de a-şi spune cuvântul hotărâtor.

Aceasta din urmă asigurarea indică clar că ştirea că guvernul actual a declarat că nu semnează e cel puţin prematură şi în or-ce caz trebuie înţeleasă în senzul că guvernul s'a menţinut în atitudinea că deciziunea definitiva aparţine parlamentului.

Am refuzat categoric semnarea?

— O întorsătură senzaţională —

Ziarele din Capitală sosite astăzi confirmă în totul ştirea, aşa cum ne-a fost telegrafie transmisă de către corespondentul nostru din Bucureşti, cum că guvernul actual drept răspuns la nota-ultimatum ce ne-a fost dăruită de Consiliul Suprem, a dat însărcinare delegaţilor noştri să declare că, în condiţiile actuale, nu pot semna pacea.

Am subliniat ieri în mod succint semnificaţia acestei atitudini şi am arătat că ea este cel puţin bizară, întru-cât este opera unui guvern în afară de parlament şi care se produce în preziua deschiderei parlamentului. Am adăogat că, dacă ar fi exact, că răspunsul în acest sens s'a făcut, el trebue considerat ca făcut din ordin şi cu plinul asentiment al Regelui.

*

Iată însă că, după cât se anunţă, s'a produs o întorsătură senzaţională. Stiri din Capitala vorbesc în acest sens.

Suveranul n'ar mai voi să-şi asume singur răspunderea unei politici care ar putea aduce grave consecinţe pentru ţară. Aşa s'ar explica pasagiul din Mesajul referitor la politica externă, pasaj introdus în ultimul moment. Aşa s'ar explica că d. Iorga, palatist prin excelenţă, este pentru semnare şi atacă în mod violent politica de rezistenţă a d-lui Brătianu.

*

Sunt indicii că liberalii au motive să fie foarte nemulţumiţi de noua întorsătură a lucrurilor. Ei par a şti că acordul de ordinoară dintre Suveran şi d. Brătianu, pe această chestie, nu mai este atât de perfect. Efectul acestei nemulţumiri se va vedea în curând.

INFORMAŢIUNI

※ **DEMOBILIZAREA** — SE PARE CĂ GUVERNUL ACTUAL ESTE DECIS A PREVENI MANIFESTAŢIUNILE CE SE PROECTEAZĂ ÎN PARLAMENT ÎN VEDEREA UNEI DEMOBILIZĂRI.

ASTFEL AFIRMĂM CĂ IERI A SOSIT UN ORDIN AL MARELUI CARTIER GENERAL PRIN CARE OFIŢERII ÎN REZERVĂ CARE VOR SĂ SE DEMOBILIZEZE SĂ FIE DEMOBILIZAŢI IMEDIAT. NU VOR FI REŢINUŢI DE CÂT ACEI OFIŢERI CARE VOR FACE DECLARAŢIUNI ÎN SCRIS CĂ VOR SĂ MAI CONTINUE A SERVI SUB ARME.

※ *Se ştie că Epoca a adus cea dintâi ştirea că aliaţii ne-au trimis o nouă notă, în termeni extrem de violenţi, şi cu pronunţat caracter de ultimatum.*

D Văitoianu a dezmenţit faptul. La aceasta ziarul în chestiune replica ast-fel.

„Un ministru a afirmat eri unui redactor al nostru că nota ultimatum trimisă României de Consiliul suprem a fost primită de guvernul nostru, — cu toate dezminţirile date de primul ministru. La rigoare putem da numele ministrului în chestiune".

※ *Se pare că situaţia politică este încă nesuficient clarificată şi se pretează la cele mai dezgustătoare acte de oportunism.*

Aşa se explică că d. Inculeţ după ce a vorbit de blocul aleşilor teritoriilor alipite, acum vorbeşte de necesitatea independenţei

D. Inculeţ se vede că nu ştie că precum în Rusia, când scărpinai pe rus dădeai de cazac, aşa şi în România când scarpeni pe independent dai de licheaua guvernamentală.

※ *Ştirea no stră în privinţa unui dezacord între d-nii Iorga şi Cuza pe chestiunea externă se confirmă astăz oficial.*

La constituirea intimă a parlamentarilor naţionalişti, d. Iorga a declarat că interesele superioare ale ţării cer semnarea imediată şi necondiţională a păcii. D-sa a făcut această declaraţiune pe baza documentelor pe care le cunoaşte în întregime cu privire la politica noastra faţă de aliaţi şi a declarat că politica d-lui Brătianu în această chestiune trebuie este detestă.

D. Cuza s'a declarat pentru rezistenţă, a recunoscut însă nevoia unui deplin acord între d-sa şi d Iorga.

※ SCANDALUL CU LUMINA ELECTRICĂ. Publicul este cu drept cuvînt exasperat de starea de lucruri de la uzină pentru lumina electrică.

Confraţii de la „Lumea", sublinînd faptul, vorbesc de unele procedeuri neadmisibile ce se practică la acea uzină.

Nu ştim la ce anume fac aluzie confraţii noştri şi nu ne îndoim că vor produce fapte, întru susţinerea celor afirmate.

In ce ne priveşte, credem că în principal, mizeriile de astăzi se datoresc nedestoiniciei celor puşi în fruntea acestei instituţiuni:

Stim explicaţiile date dăună-zi. Nu mai puţin facem a crede că la uzina electrică se repetă istoria de la serviciul apelor.

Să nu uităm că pînă n'am scăpat de celebrul Bălănescu se petrecea cu apa de la Timişeşti ceea ce se petrece acum cu lumina electrică.

Să nu uităm că şi Bălănescu vorbea mult, dădea mereu explicaţii. Să ne amintim că în momentul în care s'a produs gravul accident de la sifonul de la Moldova, Bălănescu asigura că reparaţia va dura trei zile pe cînd în realitate lucrările au cerut două luni.

Tot aşa se petrece şi cu lumina.

Un om destoinic în fruntea uzinei şi Iaşul va scăpa de suferinţele de acum.

※ Administraţia comunală ar trebui să ne lămurească ce rost au membrii comisiei interimare.

Căci după cît ştim, actuala administraţie a admis bunul sistem de a pune actuala comisiune în faţa faptelor îndeplinite.

Nu crede că în acest caz e mai nemerit să renunţe pur şi simplu la comisiunea interimară?

※ Contractele de închiriere au fost prelungite pînă la Octombre anul viitor.

Nu beneficiază de această prelungire prăvăliile, hotelurile, sălile de spectacol.

✻ La consfătuirea parlamentarilor progresiști d. Victor Miclescu, senator de Botoșani, a declarat că este indignat de procedeele liberalilor față de socialiști pe care-i persecută și îi terorizează în mod intolerabil.

D-sa a adăogat că adevărata cauză a grevelor de azi este tocmai teroarea pe care liberalii o exercită asupra socialiștilor, căci acțiunea împotriva socialiștilor este cu drept cuvânt o barbarie de neînchipuit.

✻ Reamintim, că Duminică, la ora 10 dimineață, are loc în sala Cinema Modern, întrunirea publică, convocată de liga chiriașilor.

✻ La liceul național s'a serbat azi patronul instituției. Azistă multe lume.

Au rostit cuvântări, d-nii Bârsan, directorul liceului și Stamboliu profesor.

Tânărul artist Garabet care a fost elev al școalei, a dat concursul la această serbare, cântând unele soluri pe vioară, a fost obiectul ovațiunelor generale.

— D. Mitru, directorul școalei normale „Vasile Lupu" a fost numit inspector al școalelor normale din țară.

x Numărul de mâine al ziarului nostru va apare în patru pagini.

Pentru a face față marelor greutăți tehnice, deocamdată ne vom mărgini a apărea regulat în 4 pagini numai odată pe săptămână.

✻ CURS GRATUIT DE LIMBA EBRAICĂ.— Căminul Sionist aduce la cunoștința publicului că la 1 Decembrie a. c. se înființează al 3-lea curs. gratuit de limba ebraică.

Inscrierile se fac în fie-care zi de lucru, între 3—5 p. m., la Sediul Caminului Sionist din stradu I. C. Brăteanu No. 166.

✻ Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 și 5 ore) și seara la 9 și un sfert. Seria II-a și penultima din „D-ra Montecristo" puternică dramă detectivă în 4 acte. In rolul principal apare fermecătoarea, superba și magistrală artistă d-ra TILDE CASSAY o strălucitoare stea a scenei italine,

Pe lângă bogatul program rulează și frumoasa comedie americană „Bob Polițisf".

In curând FROU FROU cu d-ra Francesca Bertini 7 acte.

Magazinul ENGLEZ

CROTORIE CIVLA ȘI MILITAA

HERMAN POLLAK și LUPU SILBERMAN

Face cunoscut D-lor Ofițeri că i-a sosit un bogat asortiment de ștofe Militare Franceze și Engleze precum și alte articole Militare.

Autocamionete și Autocamioane

Pentru una tonă precum și un nou transport de Anvelope și Camere de aer pentru „FORD" au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Tracțiune Mecanică

— Sucursala Iași —

Piața Cuza-Vodă No.3

Fer, tucerie, tablă de fer, sape

FURNIZEAZA DIRECT DE LA UZINE.

OFERTE NUMAI CONTRA SPECIFICAȚIUNI PRIN

MARCO HEILPERN

10.— ȘPLAIUL BRATEANU 10.— BUCUREȘTI

H. GHERNER

AVOCAT

Str. Mârzescu 26 Iași

LA BANCA DACIA

SECȚIA DE MARFURI: Str. Ștefan cel Mare No. 49 s'a primit în curând un mare transport de de Zahăr ieftin american, care se va pune în vânzare cu prețul de Lei 8.25 kg. en-gros și Lei 8.50 en-detail.

De asemenea a sosit chocolată, cafea, ceai, curmale, scrumbii Olandeze, sardele etc.

Scânduri, lațuri, Riegle și stâlpi de brad

Uzate, în foarte bună stare se vinde eftin str ELENA DOAMNA 51 în fundul curței.

Profesor D-r Ștefănescu-Galați

BOALE URINARE

— STRADA PACURARI 21 —

— 4—6 după amiază —

DOCTORUL

A. ANTONIU

Dă consultații pentru boale Interne, Nervoase, Mintale, Sifilis-Nervos, Pshyho-Physioterapie la Sanatoriul său

Str. Principele Ghica 3

BUCUREȘTI (sos. Kiseleff)

— DELA 2—4 p. m. —

BAIA DIANA Mach rizată, de pe acum Se află în perfectă stare de funcționare: instalație de păcură și lemne A se adresa proprietarului David Frankel Depozit de Drojdie Iași Anastasie Panu 25.

BAIA POGOR

Vinde lemne de foc, mai eftin ca ori unde.

BANCA MOLDOVA Iași

— CAPITAL ȘI REZERVE LEI 8.000.000 —

Succursale Chișinău și Galați

A înființat și în Bălți (Basarabia o agenție, care se ocupă cu orice tranzacțiuni de bancă precum: plăți, vinzări de mărfuri cumpărări și vânzări de cereale, avansuri asupra cerialelor.

In scopul acestor avansuri a amenajat marele antrepozite din Bălți ale societăți Bănci Ruse pentru Comerțul Exterior.

De vânzare una jachetă de astrahan, lungime 5 | 4 cu prețul de lei 18.000. Asemenea se vinde și o pălărie mare. Vizibil la fie care zi între 2-3 p. m. la str. Elena Doamna 34 (în curte)

De vânzare 1800 (una mie opt sute) doca vin din Podgoria Bucium 1200 doca vin alb și 600 doca vin roș Pentru informațiuni, a se adresa Doamnei HETTI RACOVITZA str. Carol 27. Intre 8—11 Dimineața.

KIVA ORNȘTEIN

— AVOCAT —

— Str. Căpitan Păun 21 —

A. SCHULLER

Filiala IAȘI Str. Ștefan cel Mare 63

(fost magazinul Mayer Goldstein)

A pus în vânzare un mare stoc de mărfuri:

GHETE box și chevreaux bărbătești	160	lei
Pantofi dame . .	100	„
Costume gata bărbătești	250	„
Cafea Sautos și Rolet .	15	kgr.
Orez	9	„
Sardele . .	5, 6.25, 7.25	cutia
Săpun . . .	10—14	kgr.
Talpă . . .	38—48—43	„
Toval	70—83	„

EN GROS și EN DETAIL

✻ SUSPENDAREA TRENURILOR ACCELERATE. — Direcția generală a căilor ferate își pune din nou în evidență destoinicia.

Se crede că d. Perieșianu ține morțiș ca direcția d'sale să devie un monument de nepricepere și un criteriu de comparație pentru incapacitate.

Astfel, pe ziua de astăzi un ordin al acestei celebre direcțiuni vestește că, cu începere de la 22 Noembrie pînă la noui dispozițiuni, se suspendă circulația trenurilor accelerate 3 și 4 Vîrciorova-București; 9, 10, 13 și 14 Predeal-București; 17 și 18 București-Cernăuți; 33 și 34 Iași-Pașcani; 29 și 30 București-Galați: 1 și 2 Galați-Iași.

Nu vor circula în acest timp decît trenurile personale după orarul stabilit, și nu se știe pînă acum dacă la trenul Iași-București va fi atașat vagonul de dormit.

Deasemenea nu se vor mai trimite vagoane la încărcare în trenuri de marfă decît pentru combustibilul necesar autorităților și particularilor, făină, grîu, lemne și zarzavaturi.

✻ Consiliul de Administrațiune al Băncei Marmorosch Blank & Co. S. A., în ședința sa din 15 crt. a decis o nouă emisiune de 50.000 acțiuni la purtător sporind astfel capitalul social la lei 75 000.000.

✻ E de remarcat că baroul de Ilfov s'a solidarizat cu greva funcționarilor judecătorești.

✻ D-nii C. P. Olănescu, M. Deșliu, C. Basarab Brîncovanu, G. Lucasievici, Emil Lahovari și Dinu Cesianu, au adresat d-lui Take Ionescu o scrisoare prin care-l anunță că, neînțelegînd să renunțe la ideia conservatoare și nevoind să-l urmeze în noua d-sale formațiune de partid democrat, se retrag din gruparea d sale politică.

✻ D. Scutaru, directorul regional al Căilor ferate, în urma plîngerei cu privire la transporturite de mărfuri prin Ungheni, a luat măsuri, pentru a se da comercianților satisfacțiune deplină, în senzul ca să nu sufere comerciul.

✻ Casa școalelor, a numit o comisie compusă din mai mulți maeștri de muzică, pentru a introcmi și publica o nouă colecție de cîntece și coruri, de toate genurile și culese din toate unghiurile Romîniei Mari.

Pentru Moldova și Basarabia a fost însărcinat cu această misinne d-nii Teodorescu. Membrii Comisiunei se compun din d-nii S. Dima, D. G. Kirîac, I. Vidu, Timotei Popovici.

✻ Va intra imediat în vigoare decretul de imobilizare a recoltei grîului.

✻ PARTIDUL ȚĂRĂNESC.— Parlamentarii partidului țărănesc au hotărât a formula imediat următoarele cereri:

Demobilizarea generală a armatei; ridicarea stărei de asediu și cenzurei; procesele aflate înaintea Curților Marțiale să se judece de instanțele ordinare militare și civile; amnistia pentru condamnați politici. Aceste sunt punctele cele mai însemnate din program.

Ca organ executiv a fost ales un comitet central compus din d-nii Haralamb Berejan (Dorohoi), Em. Floru (Roman), Paul Bujor (Iași), I. Borcea (Bacău), I. Răducanu (Tecuci), I. Ciocârlan (Putna) Petru Balan (Braila), Stan Morărescu (Prahova), I. Ciorănescu, (Dâmbovița), I. Mihalache (Muscel), Gr. Coandă (Argeș), C. Spînișteanu (Vlașca), E. Mirto (Teleorman), D. Căpățineanu (Olt), I. Pleșoianu (Gorj), preot G. Florea (Vaslui), Spiridon Popescu (Covurlui), G. Giuglea (Cluj), Titus Enacovici (Bacău), Virgil Madgearu (București), Cezar Spineanu (Dâmbovița), Em. Panaitescu (Cluj).

D. Ionescu-Berbecaru a fost ales secretar general al partidului.

In comisia de tratative cu nouile grupări politice au fost aleși d-nii I. Mihalache, D. Căpățineanu, E. Mirto, Paul Bujor și I. Borcea.

■ Eri, după prânz, un automobil al crucei roșie americane, în strada Academiei, a călcat pe copilul Ilie Zamfir.

In drum spre spital, copilul a încetat din viață.

✻ Eri, electricianul C. Roller, lucrând la o instalație electrică dintr'o prăvălie din piața Unirei, a căzut de pe o scară și s'a rănit în mod așa de grav, în cât a trebuit să fie internat la spital.

Stiri Telegrafice

Dela Consiliul Suprem

— Ordinea în Ungaria —

LYON.— Consiliul Suprem a făcut cunoscut lui Venizelos, că nu poate decât să confirme punctul de vedere deja manifestat de conferința în ceea ce privește caracterul provizoriu de ocupație în Smirna.

Consiliul a luat în urmă cunoștiință de telegrama lui Sir George-Clerk, care spune că la Buda-Pesta a fost menținută ordinea de la intrarea trupelor amiralului Horty.

Noul stat Carpato-Rus!

Praga. — Luni a avut loc declararea oficială a autonomiei teritoriului Carpato Rus. Generalul francez Hannoque a dat lectură statului activ Președintele directoratului a pronunțat o alocuțiune prin care arată necesitatea de a organiza administrația țărei, potrivit principiilor democratice americane.

O aniversare!

Lyon. — La Porte-Said a avut loc o ceremonie solemnă cu ocazia aniversărei de 5 ani a străpungerei canalului de Suez.

Grîu argentinean în Europa

Lyon.— In cursul unei săptămîni 85 vapoare au părăsit porturile din Argentina, transportînd 200 mii tone cereale în Europa.

Aviația

LYON.— Aviatorul Jaques d'Esseps a fost aclamat de mulțime.

Alegerile din Italia

ROMA.— Realegerea tuturor foștilor președinți de consiliu precum: Giolitts, Salandra, Boselli, Orlando, Luzatti este sigură. Soninno nu și-a pus candidatura.

Ultima oră

Suveranul și chestia semnărei

Situația externă și Mesagiul — Rolul Parlamentului — Nu există refuz categoric —

BUCUREȘTI.— Lumea politică și întreaga presă comentează în chipul cel mai viu pasagiul din mesaj cu privire la raporturile noastre cu aliații. Se asigură în unele cercuri că redactarea acestui pasaj este opera exclusivă a Suveranului și constitue o hotărâre luată în ultimele ceasuri.

Declarațiunea privitoare la hotărârea de a menține legătura cu aliații și asigurarea că guvernul n'a prejudiciat hotărârea Parlamentului în chestia semnărei păcei, constitue cea mai bună dovadă că delegații noștri nu vor comunica la Paris un refuz categoric.

Sunt indicațiuni că se va mai cere un scurt și ultim răgaz cu asigurarea că Parlamentul și deci țara își va spune neîntârziat cuvântul.

Atitudinea ultimă a Suveranului face pe opoziție să se creadă îndreptățită a spune că și în această chestiune d. Brătianu încearcă un eșec. Ea asigură că liberalii își vor da în curînd pe față nemulțumirea.

Plecarea diplomaților antantei

BUCURESTI.—IN CAZUL PROBABIL CĂ CONFERINȚA NU VA ADMITE UN NOU TERMEN PENTRU CA ROMANIA SĂ SE PRONUNȚĂ SE DĂ CA SIGUR CĂ SPRE SEARȘITUL SĂPTĂMÂNEI VIITOARE REPEZINTANȚII ANTANTEI VOR PĂRĂSI BUCUREȘTII.

IN SENSUL ACESTA ȘI-A EXPRIMAT PĂREREA UN DIPLOMAT ALIAT.

Moartea lui Gh. Danielopol

București. — Gh. Danielopol, membru marcant al partidului liberal și unul din elementele cele mai apropiate de d. Brătianu s'a stins din viață ieri în urma unei forme grave de variolă ce a contractat.

Deschiderea Parlamentului

BUCURESTI. — Parlamentul a fost deschis cu o solemnitate deosebită.

Dimineață s'a oficiat un Te Deum la Mitropolie. La ora 11 și jum. Regele a părăsit palatul, iar tunurile fortului Domnești anunțau faptul.

Afluența de lume era foarte mare. In fața Ateneului mulțimea ocupa tot spațiul.

La 12 fix, Suveranul a dat cetire Mesagiului în prezența tuturor deputaților și senatorilor.

Viitorul prim-ministru

BUCUREȘTI.— Frământările politice intrigele în vederea formărei viitorului minister n'au luat încă sfârșit.

Pe ziua de astăzi șansele par mai mari pentru d. Al. Vaida de a fi viitorul președinte de consiliu al Romîniei.

Nici o hotărîre n'a fost luată și totul depinde de atitudinea definitivă pe care factorul suprem o va lua după indicațiile Parlamentului.

CUNOSCUTUL POFESOR

M. MESCHER

Str. Petru Rareș 19 (în curte)

Predă Comptabilitate (diferite sisteme) conto-curente, aritmetică-comercială corespondență, limba și literatura germană, metodă practică neîntrecută.

Prețuri convenabile.

Inscrierile zilnic de la 9—11 a. m.

Om de servicîu serios și harnic se caută de urgență de Agenția de Publicitate I. Brătulescu str. Gh. Mârzescu 29 Iași.

ANUL XV-lea No. 3782

25 Bani Numărul

LUNI 24 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ORAR POLITIC ILUSTRAT

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

MESAGIUL REGAL

La deschiderea Parlamentului, Regele şi-a citit mesagiul de rigoare.

Ce lucru curios! In timp ce noi, oameni fără coroană şi sceptru, avem stilul nostru, veşnic acelaş, — Regele, la fiecare sesiune parlamentară, îşi schimbă stilul. Aceasta-i o prerogativă regală.

In stilul actual al Regelui domină — dacă se poate spune — militaritatea... probabil ca un omagiu adus de Coroană guvernului de generali.

Dar, trecînd peste aceste consideraţiuni stilistice care îşi au rostul la Academie, să discutăm conţinutul mesagiului cu rezerva impusă de cenzura represivă.

Regele se adresează „reprezentanţilor din vechiul Regat, Basarabia, Bucovina, Ardeal, Maramureş, Crişana şi Banat". Pentru prima dată un rege romîn vorbeşte în faţa atîtor Basarabeni, Bucovineni, Ardeleni, Maramureşeni, Crişăneni şi Bănăţeni, alături de romîni din Regat.

Dar regretăm că aceşti senatori şi deputaţi nu exprimă adevărata voinţă a poporului de la un capăt al ţării la altul, regretăm că alegerile s'au făcut fără participarea multor partide din Regat şi din provinciile alipite, regretăm însfârşit că aşa zisa luptă electorală s'a desfăşurat sub cenzură şi sub teroarea stării de asediu. Şi astăzi Curţile Marţiale urmăresc pe candidaţii socialişti pentru discursurile şi articolele lor din campania electorală.

Regele însă se bucură că alegerile s'au petrecut „în liniştea, ordinea mai deplină".

Acesta-i punctul de vedere regal. Noi am fi preferat ca, alegerile, să fi fost mai puţin liniştite, dar deputaţii aleşi să fie într'adevăr reprezentanţii poporului.

Regele însă se gîndeşte mai mult la „ordine şi legalitate" şi are ca pildă de linişte, dată de popor în alegeri, să fie „urmată de toţi bărbaţii politici fără deosebire de partide şi părere în împrejurările mari şi grele prin care trecem şi, unindu-se laolaltă, să aibă grija numai de interesele patriei".

Cu alte cuvinte, Regele îl invită pe d. general Averescu să nu facă revoluţie, iar pe d. Flondor să colaboreze cu d. Al. Constantinescu, „în interesul patriei".

Regele trece apoi la războiul mondial, în care am intrat „pentrucă aşa cerea onoarea noastră".

Intr'adevăr, în conflictul general de interese, cînd ţările mari s'au tras spada pentru salvarea debaşeurilor, — Romînia a făcut un gest foarte frumos, care va rămânea de apururi ca exemplu în istoria cavalerismului, punând onoarea mai presus de interese.

Regele, deşi se entuziasmează, fiindcă Aliaţii, cu noi, „au sîngerat pentru triumful *dreptăţii* în lume", recunoaşte totuşi că „complexitatea problemelor, diversitatea intereselor, împrejurările, etc... au făcut ca conferinţa să nu poată împăca toate interesele vitale ale tuturor aliaţilor mici şi mari".

Dar Regele, dupăce ne dă speranţe de succes, ne asigură astfel:

„Guvernul meu nu a prejudecat deslegarea acestor chestiuni — ele se prezintă întregi deliberărilor Domniilor Voastre".

Sîntem înaintaţi... Nu ştiam că corespondenţa, uneori cu caracter de ultimatum dintre Paris şi Bucureşti, plecarea d-lui Brătianu dela Conferinţă, intrarea şi eşirea din Budapesta, rechiziţiile, refuzul de a semna, — nu ştiam că aceste fapte ale guvernelor Majestăţii Sale „n'au prejudecat deslegarea acestor chestiuni".

Şi noi care ne speriasem degeaba!..

Terminăm aceste rînduri, adresîndu-ne reprezentanţilor naţiunei cu cuvintele regale:

„Pronia cerească să binecuvinteze lucrările Domniilor Voastre".

M. Sevastos

Câteva NOTE

Ziarele din capitală publică vr'o trei variante a discursului pronunţat de d. Inculeţ la consfătuirea deputaţilor basarabeni.

Nimic surprinzător. D. Inculeţ este totdeauna de părerea celui cu care vorbeşte şi a dat fie-cărui gazetar un rezumat după nuanţa politică a ziarului.

*

La consfătuirea naţionalistă mare zarvă. D. Cuza a spus d-lui Iorga să nu ameninţe cu demisia întru cât acesta din urmă era încă elev în şcoală pe când alesul Iaşului era în parlament — spusă care aminteşte povestea turcului în baie.

D. Iorga a protestat în potriva tendinţei d-lui Cuza de a-l asasina politiceşte — spusă care aminteşte de ţiganul, care cînd s'a făcut domn, întâi pe tatăl său l'a ucis.

Iar lumea găseşte ca ambii corifei naţionalişti au avut dreptate.

*

Curios cu cele douăzeci de vagoane de zahăr,

Atâta bune s'ie amărâtă, pentru că vr'o câţi-va au umblat să se îndulcească.

BLANZY

INSEMNARI

Avânt spontan!

Bătrânul negustor priveşte furiş la client şi rumegă gândul diabolic de a pune o maslină mai puţin la Kilogram. Deodată uşa se deschide cu furie, un vânt rece năvăleşte în prăvălioara şi matahala oficială a gardistului se iveşte în prag.

— „Scoate drapelul"!

Ordinul sacru s'a răspândit până la tejghea, cu un timbru răguşit dar plin de demnitate. Şi reprezentantul forţei publice dispare într'o clipă, izbind uşa cu putere. Negustorul, cu tremurături instinctive, ia de pe raft un steag prăfuit, îl desfăşură cu grijă, iesă în stradă şi îl atârnă sub firma ştearsă de ploi şi de anii mulţi ai necazurilor vieţii.

Pânza tricolură prinde a fîlfîi zăludă în vântul îngheţat al dimineţei. La dreapta alt steag. La stânga o basma de bărbier. In faţă o mătură bate în zid cu stăruinţă. In sus şi în jos, cât ţine strada în linie dreaptă, fîlfîe drapelele împreună cu tot felul de embleme negustoreşti.

Trec grăbit pe trotuar şi întreb din negustor în negustor ce înseamnă atîtea drapele spânzurate. Unii dau din umeri. Alţii mărturisesc cu naivitate că „e ordin de la poliţie". Târziu de tot aflu că e sărbătoarea deschiderei Parlamentului.

Da. Un noian nesfârşit de vreme, nenorocitul popor n'a mai ştiut ce înseamnă viaţă constituţională. A stat sub o cumplită apăsare, sub o teroare fără pereche. El n'a fost chemat să-şi spue cuvântul în trebile obşteşti, n'a fost învitat să-şi trimită reprezintanţi în parlament şi n'a avut cine să-i ia apărarea pentru atâtea dureri câte i-au turnat pe umeri boerii cei de sus.

Şi într'o bună zi s'a înjghebat un parlamant. Poporului nu i s'au prea spus multe şi nici el n'a nădăjduit cine ştie ce. Dar într'o bună zi, poliţia i-a ordonat cu noaptea în cap să „scoată drapelul". Şi poporul a scos drapelul fiindcă „a fost ordin" şi fiind-că e deprins a face şi a nu întreba.

Dar de ce a scos drapelul, adorabilul nostru popor a aflat a doua zi când a cetit în ziare:

„Deschiderea primului Parlament al României Mari a fost o adevărată sărbătoare pentru populaţia noastră care, într'un avânt spontan, a pavoazat întreg oraşul."

RENOVATUS

ECOURI

Memorie prodigioasă. — Vestitul bărbat de stat englez Villiam Fox ştia pe de rost întreaga Biblie.

Nu mai pre jos, în această privinţă, era călugărul român Vasile Neagoe despre care Samuel Klein, în istoria lui bisericească, scrie următoarele:

„Pre vremile lui Aaron (episcopul) era în mănăstire S. Treime Vasile Neagoe, feciorul protopopului Maniu Neagoe din Broşteni. Acesta când a fost de doi ani orbise şi orb învăţase de ştia de rost tot ceaslovul, psaltirea, Testamentul nou, Acatisturile al lui Isus, al Precestei, Octoichul Duminecilor şi ştia tot testamentul vechiu, măcar că acesta de rost nu-l ştia. Făcea predicaţii de se minunau toţi de el. Pre acesta întru un rând Episcopul Aaron l-au pus dascăl şcoalei româneşti. Era acesta alt Didim, măcar că nu era alecsândrinean."

*

Memorişti de talent extraordinar au fost, între alţii, Iuliu Caesar şi Cirus care cunoşteau după nume pe toţi soldaţii din numeroasele lor armate. Mithridate, regele Pontului, vorbia toate limbile supuşilor săi, în număr de 22. Italianul Mezzofanti ştia 58 limbi.

*

O nouă Planetă. — Observatorul din Heidelberg a descoperit o nouă planetă, aşezată între Marte şi Jupiter. Planeta are un satelit; o lună de a 14-a mărime, ceia ce constitue un caz unic printre micile planete.

— PRODUCŢIA PETROLULUI la noi este grav primejduită, materialele de sondaj neputându-se cumpăra din cauza imposibilităţii de a se căpăta credite externe. Câteva sonde şi-au încetat activitatea.

Producţia zilnică a petrolului a scăzut de la 3000 la 200 vagoane şi se prevede o scădere în câteva zile până la 100 vagoane, dacă această situaţie va continua

VIAŢA POLITICĂ

Cerinţele Romîniei şi glasul „energiei"

— Clemenceau şi tratatul de pace —

— Speranţe nejustificate şi realitatea tristă —

Tot mai mult se confirmă că guvernul n'a dat un răspuns precis la ultimatumul consiliului suprem. Adevărul e că se caută din nou să se câştige timp, pentru ca parlamentul să-şi spuie cuvîntul.

Pentru oamenii cumineţi este de pe acum lămurit care va fi rezultatul final al tuturor frământărilor de astă-zi. Aceştia ştiu că istoria de la 77 se va repeta şi că un vot al parlamentului nu va putea modifica o situaţie inextricabilă internaţional.

Dar fiind că unii mai nutresc oarecare optimism şi maicu seamă îşi pun speranţe în concursul Franţei, e bine să ştim ce crede despre cele fixate de conferinţă de la Paris, d. Clemenceau, conducătorul de fapt al politicei franceze de astă-zi şi de mâine, căci deşi nu va participa la lucrările parlamentului, tigrul, prin forţa împrejurărilor va mai avea multă vreme cuvîntul hotărîtor în ce priveşe acţiunea Franţei.

*

Or, în discursul său de la Strasbourg, omul „energiei", cum îl califică *Le Temps*, vorbind *„în miraculosul turn gotic, de unde se lansează săgeata naripată, care merge să scrutezze în înălţimi secretul destinului"* a făcut apologia tratatului de pace, pe care, deşi nu l consideră că ceva infalibil, îl socoteşte totuş ca o operă măreaţă, care este menită să asigure pentru un lung timp liniştea şi păcea continentului.

Şi printr'o coincidenţă bizară, Clemenceau glorifică tocmai chestiunea fruntariilor şi problema minorităţilor.

In privinţa chestiunei fruntariilor, primul ministru francez spune, în limbajul său înaripat:

— „Cu restituirea teritoriilor, am voit să readucem popoarelor o repartiţie echitabilă a mijloacelor pentru a putea face faţă nevoilor lor şi nimic n'a fost căutat în regularea fruntariilor, pentru a îndepărta şansele aparente de viitoare conflicte.

Cele mai dificile probleme ale vieţei internaţionale, mereu amânate din lipsa unui mijloc pentru a înlătura pofta oarbă de dominaţiune, au fost abordate într'un spirit de dreptate şi concilaţiune superioară, cum nici un timp n'ar fi putut odinioară întrevedea posibilitate".

Iar în ce priveşte problema minorităţilor Clemenceau spune:

— „Cercetarea dreptăţei a fost împinsă până la protecţia minorităţilor de rasă şi religiune, prea mult vicitme, în trecut, a intoleranţei ucigaşe".

*

Este oare de admis ca acest om, atât puternic astă-zi în patria lui, care cu acelaş discurs face apologia energiei în execuţie, să renunţe la ceea ce glorifică atît, numai pentru că vine în conflict cu cerinţele noastre?

Or fi poate unii optimişti care s'o creadă. In ce ne priveşte, însă, noi nu credem şi suntem convinşi că frământarea noastră de astă-zi nu va duce la rezultatul urmărit.

Dihonia pe toată linia

— Pretutindinea sciziuni şi dezacorduri —

Este de sigur coincidenţă, care trebuie să ne dea de gândit, că în clipa în care guvernul face, prin Mesagiul său către primul parlament al României-Mari, un apel la unirea oamenilor politici, pretutindeni, pe toată linia, se constată dihonia, sciziuni şi dezacorduri.

Toate consfătuirile şi manifestările, care au precedat deschiderea parlamentului, dovedesc acest lucru. Suntem în discompunere, unii ar zice revoluţie a partidelor politice.

*

Partidul liberal, înfrânt în mod dureros în alegeri, păstrează încă coheziune, de ultima consfătuire a învederat descurajare şi critică acră.

Conservatorii progresişti au pe demisionaţii lor, după cum d. Take Ionescu vee demisionări în numele onoarei şi al patriei.

Până şi naţioniştii sunt în dezacord. Cât despre cei din teritoriile alipite, nu că nu sunt de acord cu partidele din vechiul regat, dar acum înurmă, din cauza tendinţelor indepento-oportuniste ale d-lui Inuleţ, nu se mai pot înţelege nici între dînşii.

*

Şi toate aceste într'o vreme cînd România cunoaşte cele mai grave probleme externe şi cea mai dificilă situaţie internă!

Nu se poate spune că nu avem oameni şi partide la înălţimea gravelor momente prin care trecem.

Opera lui Vlahuţă

— O privire sumară —

Opera poetică a lui Alexandru Vlahuţă nu are un caracter aparte, definit şi expresiv. Ea înglobează o serie de atitudini şi facturi care nu prezintă nici unitate desăvârşită, nici originalitate şi nici suggestiune.

Poeziile lui Vlahuţă sunt — şi lucrul s'a spus mereu — eminesciane, în atitudine de viaţă, în sistemul de creaţiune, în materialul poetic şi chiar în rigiditatea formei. Dar un vers al lui Vlahuţă este izbitor deosebit de unul al lui Eminescu, prin distanţa desăvârşită dintre izbucnirea naturală şi verbiajul personal cu meditaţiunea calculată şi expresiunea reminiscentă.

Poezia meditativă ocupă în opera lui Vlahuţă un loc considerabil. Pesimizmul este puternic pronunţat dar deseori contrabalansat prin o resemnare care duce la linişte sufletească, la cucernicie fatalistă, chiar la reacţiune individuală în aplecare spre lupta practică, atitudine care mână la optimism. Ceia ce dovedeşte destul de expresiv natura artificială a meditaţiunei, poza poetică şi împrumutul formal care slăbeşte deplin opera. Asemenea inconsecvenţe de fond s'ar putea justifica în ansamblul operei, dar rămân fără aprobare în cursul aceleaşi poezii — cum este cazul repetat la Vlahuţă.

Partea satirică din poezia lui Vlahuţă se depărtează de cerinţele estetice şi păcătueşte prin vulgaritate. Ceia ce admirăm ca incomparabilă vigoare la Eminescu, reprobăm ca inestetism şi artificialitate la famulul său. Desigur însă că sunt şi excepţii, şi încă destul de numeroase.

In fine, poezia erotică a lui Vlahuţă este cea mai nemerită. Gingăşia şi adese ori sinceritatea sentimentelor se evidenţiază armonic. In majoritate, forma este cu totul eminesciană, dar nu are o lipsă complectă de personalism şi atinge uneori muzica admirabilă a lui Eminescu.

Din punct de vedere social, poezia lui Vlahuţă nu prezintă aproape nici un interes. Ea nu înfăţişează vre-un aspect al vieţii practice, nu atinge vre-o latură a tendinţelor şi luptelor de clasă. Cazurile rare, ca deplidă poezia 1907, sunt prea neclare şi izolate. formând un contrast inarmonic cu ansamblul operei.

*

Proza lui Vlahuţă este inferioară poeziei. Se înrudeşte în factură, împrumută sensibilitatea şi armonia, utilizează partea satirică, dar cu mai puţină vigoare şi fără artificiul specific nuvelei şi romanului.

„Din durerile lumii", „Din goana vieţii", „Clipe de Linişte", sunt lucrări cu multe greşeli literare, şi copleşite complectamente de nuveliştii români, în majoritatea lor. Romanul „Dan" este şi mai puţin izbutit.

In ultimii ani, de altfel, Vlahuţă a părăsit aproape cu totul activitatea literară proprlu zisă şi s'a ocupat cu proza pur descriptivă, narativă şi ziaristica.

In ziaristică, a îmbrăţişat diletantismul moral, şi a continuat câte puţin critica socială şt literară pe care o întreprinsese mediocru din primii ani ai tinereţii.

O publicistică de critici, încurajări şi sfaturi a desfăşurat pe scară întinsă, dar fără vederi juste, fără cunoştinţe mari şi într'un mod foarte obositor. Mai ales în ultimii ani de prodigioasă cultură, scânteetor talent şi bogată dialectica în publicistica română, cuvântul lui Vlahuţă nu mai era auzit, cu toate că nu-i lipseau o limpeziune dulce şi un simpatic accent patriarhal.

Proza narativă a lui Vlahuţă se concentrează în volumul „Din trecutul noştru" şi nu excelează de loc. In maniera vechilor cronicari, prezintă icoane din istoria românilor, dar stilul este încărcat şi greoi de silinţa unei fraze frumoase. Câtă departare de căldură scumpă a paginelor lui Niculce şi Miron Costin! Câtă neabilitate faţă de scrisul desăvârşit al lui Odobescu!

Proza descriptivă din „România Pitorească" este redusă şi copleşită de naraţiune şi meditaţiuni de o actualitate banală faţă de împrejurări. E vorba mai mult de un stil informativ, corect, lămurit, simplu, dar fără strălucire artistică şi fără un talent natural al frazărei.

Dacă prin aceasfă carte nu căpătăm cunoştinţe ştiinţifice şi statistice, nu întâlnim amănunţimi caracteristice; se vede că Vlahuţă a urmărit un efect pur artsitic şi n'a reuşit decât foarte puţin, printr'o limpeziune de expunere, şi uneori printr'o poezie micşorată în valoare din cauza intercalărilor meditative nenaturale şi uzate.

Scriind despre Iaşul moldovenesc, Vlahuţă nu ilustrează întru nimic pitorescul

..... Toate casele mari și toți comercianții din străinătate au afectate la budgetul lor zeci de mii de lei pe an pentru publicitate.

Predați anunciurile și orice fel de reclamă comercială, industrială etc. numai

AGENTIEI DE PUBLICITATE

I. BRANISTEANU

IAȘI, STR. GH. MARZESCU 23, IAȘI

Singură în măsură a aranja cu efect publicitatea, astfel ca o reclamă făcută prin ziare să aducă maximum de foloase.

— — — — Se primesc anunciuri pentru toate ziarele — — —

Nicolae Gheorghiade
AVOCAT
S'a mutat în str. S-tul Sava 11 Iași

Petru Bogdan
— AVOCAT —
s'a mutat din Str. Ștefan cel Mare No. 3. în Str. CAROL No 11

D-na Doctor Suzana Grosi
— ȘEF DE CLINICA OBSTERICALĂ —
S'a întors în localitate și-și reia orele de consultațiune dela 1—5.
Str. Anastasie Panu 45, Iași.

O CAMERA MOBILATA pentru Domn singur sau ofițeri se găsește în strada Sărărie No. 139 bis.

INȘTIINȚARE
Începînd de Vineri 7 Noembrie
La Restaurantul Traian
PIAȚA UNIREI o ORCHESTRA compusă din cele bune elemente va delecta Onor. clientelă atît la dejun cît și seara. Mîncăruri alese; Curățenie exemplară, Servicîul ireproșabil; Prețuri moderate
SALONUL va fi bine INCALZIT și LUMINAT
Direcțiunea

H. GHERNER
AVOCAT
Consult 8—9 și 7—8
Str. Mârzescu 26 Iași

LA BANCA DACIA
SECȚIA DE MARFURI: Str. Ștefan cel Mare No. 49 sosește în curînd un mare transport de de Zahăr tos american, care se va pune în vînzare cu prețul de Lei 8.25 kg. en-gros și Lei 8.50 en-detail.
De asemenea a sosit ciocolată, cafea, ceai, curmale, scrumbii Olandeze, sardele etc.

Seînduri, lațuri, Riegle și stâlpi de brad
Uzate, în foarte bună stare se vînd ieftin str. BLERA DOAMNA 51 în fundul curței.

Profesor D-r Ștefănescu Galați
BOALE URINARE
— STRADA PACURARI 21 —
— 4—6 după amiază —

DOCTORUL
A. ANTONIU
Dă consultații pentru boale Interne, Nervoase, Mintale, Sifilis-Nervos, Psihyo Physioterapie la Sanatoriul său
Str. Principele Ghica 3
BUCUREȘTI (sos. Kiselef)
— DELA 2—4 p. m. —

BAIA DIANA Închiriază de pe acum Se află în perfectă stare de funcționare: instalație de păcură și lemne A se adresa proprietarului David Frankel Depozit de Drojdie Iași Anastasie Panu 28.

BANCA MOLDOVA Iași
— CAPITAL ȘI REZERVE LEI 3.000.000 —
Sucursale Chișinău și Galați
A înființat și în Bălți (Basarabia o agenție, care se ocupă cu orice tranzacțiuni de bancă precum: plăți, vinculări de mărfuri cumpărări și vînzări de cereale, avansuri asupra cerealelor. La scopul acestor avansuri a amenajat mereale depozite din Bălți ale Societei Banci Ruse pentru Comerțul Exterior.

De vînzare una jachetă de astrahan, lung. m. 3 | 4 cu prețul de lei 12.000. Asemenea se vinde și o căpușă mare. Vizibil în fie care zi între 2-3 p. m. în str. sfânta Doamna 34 (în curte)

și poezia orașului și—după părerea noastră— nu izbutește nici cât d. N. Iorga care cel puțin prezintă o schiță complectă și dă prețioase lămuriri istorice. In „România Pitorească" găsim frumoase privelești de ansamblu:

„Cuprins cu ochii de sus, de pe Răpedea, orașul îți înfățișează una din cele mai frumoase privelești. Biserici, case, străzi, curg toate la vale, nălbind, cu minunata lor cascadă, revărsarea celor două dealuri, din creștet până'n poale".

Dar farmecul dispare imediat prin reflecții de această natură: „Ce păcat că nu-i, în locul Bahluiului, o apă mai mare!"

Alt exemplu:

„Trec pe lângă grădina publică, așternută în stânga pe podișul măgurii, și pe lângă mărețul palat al Universității, —de o parte și de alta, în mijlocul curților cu parcuri în fund, se înalță case mari, bătrânești, a căror vechime și strămoșească simplicitate îți duc gândurile departe, în lumea care a strălucit odinioară, la viața povestită prin cronici. Parcă te aștepți să vezi eșind pe balcoanele îmbrăcate în ederă, chipuri de voevozi cu barbă albă..." etc. și continuă astiel cu amintiri care dovedesc un pitoresc de birou și prea puțin o descriere a tabloului viu al naturei.

*

Alăturea de reale calități, opera literară a lui Vlahuță suferă multe lipsuri. Explicația s'ar găsi poate în talentul necanalizat de o suficientă cultură personală, atunci când acest talent nu era debordant de avânt, muzică, concepție.

Mediul românesc a lucrat asupra lui Vlahuță cu tot ansamblul lui greoi, nelogic și plin de superficialitate. Micile ferestruice scânteetoare asupra vastității licărind în eternul adevăr omenesc, n'au atras privirea lui Vlahuță, și astfel opera lui a rămas restrânsă, neînaripată, cum voi lămuri—sper—într'o serie de articole pentru care rândurile de față constitue o scurtă introducere.

GY.

Litere—Știință—Artă

De Max demisionat.—Marele artist de Max, considerându-se valoarea lui excepțională, a fost angajat la „Comedia Franceză" cu toate că în personalul artistic al acestei instituțiuni nu se primesc străini.

Dar presa artistică a lăsat să se înțeleagă că, din pricina naționalității sale românești, de Max a avut de suferit totuși multe nemulțumiri. Zilele acestea s'a anunțat demisia marelui artist de la „Comedia Franceză". Faptul s'a petrecut din cauză că direcțiunea acelui teatru ar fi refuzat cererea lui de Max de a face un turneu teatral în România.

*

Analele Statistice și Economice, anul II No. 11, cuprind un interesant studiu al d-lui Ernest Ene asupra impozitului progresiv pe venit.

D, inginer V. Iscu discută chestia petrolului românesc, din punct de vedere politic, financiar și economic.

Revista mai cuprinde studii ale d-lor inginer Th. Vranny, N. Mănescu, Virgiliu Ciulli și numeroase notițe informative.

*

Răsăritul anul II, No. 9—10 a apărut cu colaborarea d-lor I. Manolescu, Artur Enășescu, G. Țițeica, D. Iov, A. Mindru, V. Militaru, Gh. Savin etc. și cu o expresivă ilustrație după o lucrare a cunoscutului sculptor I. Dimitriu-Bârlad.

*

Cugetări este titlul unei reviste din Cernăuți care apare „cel puțin de două ori pe lună" și este scrisă de un anume Traian Brăileanu, cu tendințe antisemite.

In primul număr s'a început publicarea în traducere a lucrărei lui Montesquieu asupra grandoarei și decăderei romanilor.

*

Unirea No. 2, revista săptămânală din Cernăuți, publică o cronică literară asupra lui Delavrancea, datorită d-lui Cehan-Racoviță.

*

Academia Română, cu ocazia sărbătoarei de ieri, a ținut ședință solemnă pentru comemorarea lui Mihai Viteazul.

Dl. N. Iorga a rostit cuvântarea festivă.

*

Vlahuță, marele reprezintant al literaturei românești, a fost înmormântat ieri la București, cu solemnitatea cuvenită.

*

La Teatrul Național din localitate s'a jucat Joi seara „Constructorul Solness", incomparabila lucrare a titanului nordic Henric Ibsen.

Rolul titular a fost jucat cu o mare dibăcie de d. I. Damira.

Asupra acestui select spectacol vom reveni.

In astă seară se joacă „Romanțioșii" a lui Rostand, cu soții Braborescu. Duminecă în matineu se va relua „Chemarea Codrului" de Diamandy, iar seara „Intimi i Noștri" de Sardou.

INFORMAȚIUNI

— Până la revenirea la actuala circulația trenurilor s'a decis ca legătura dintre Iași și București să se facă cu și odinioară.

Trenul va pleca din Iași la 10 seara, iar din București la 10 dimineața.

La trenul în chestiune va fi atașat și un vagon de dormit.

— Este desigur caracteristică notița de astăzi din „Epoca" în care se spune că d. Take Ionescu n'ar putea primi însărcinarea de prim delegat la Conferința de pace, până ce n'ar cunoaște din gura viitorului prim ministru ceea ce gândește în privința viitorului actualul Parlament.

— Rugăm pe cei în drept să ne răspundă dacă comisiunea numită din sânul comisiei interimare, pentru a cerceta gestiunea Aprovizionărei comunale, a depus sau nu raportul cercetărilor făcute și a cărei constatate.

Este necear că această chestiune să fie elucidată și nu ne îndom că o comisiune, care are în frunteа ei pe d. Scutari, nu se va opri la mijlocul cercetărilor, ori care ar fi natura celor constatate.

— Agenția de publicitate Brănișteanu a obținut de la redacția ziarului „OPINIA" ca acest să apară în patru pagini, deocamdată săptămânal, pentru a putea da ors astfel marelui număr de anunțuri și inserții și a satisface deplin publicitatea ce i se încredințează dincе în ce mai numeroasă.

— Din cauza abundenței coroanelor, direcția c. f. r. a admis ca pe rețeaua ferată din Bucovina să se primească coroane pe cursul de 50 bani.

După cum se știe, în vechiul regat și în Basarabia la hișeurile gărilor nu se primesc nici corone, nici ruble.

— După comunicările oficiale, s'au semănat până acum în țară 500.000 hectare de grâu și secară.

Rămâne deci pentru primăvară a se însemînța restul de un milion și jumătate hectare.

— Corespondența ordinară și recomandată între România și Germania a fost reluată de două zile.

— Membrii Comisiei interimare s'au întrunit aseară, ședința intimă, ocupându-se de aprovizionarea orașului cu grâu.

— CONSFĂTUIREA DE LA PRIMĂRIE.—Aseară la orele 9 s'au întrunit în cabinetul d-lui Climescu președintele Comisiei Interimare, prefectul județului d. Gorgos, d. Agricola Cardaș, Colonelul Intendent Costinescu și mai mulți membri ai Comisiei Interimare.

Chestiunea pentru cari se adunaseră toate aceste persoane, după expunerea făcută de d. Climescu, era următoarea.

In urma acordului intervenit între Primărie și morari, aceștia au venit a doua zi și a declarat că au angajat peste 1200 vagoane. Insă în urma celor știute cu privire la transportul cu C. F. R. ei nu le vor putea aduce.

Astăzi situația stă astfel în urma cercetărilor făcute de ajutorii de Primar Manciu și Teodor.

Se găsesc în mori 46 vagoane făină integrală și vr'eo 50 vagoane grâu. Se mai găsesc vre'o 5 vagoane făină albă, care după convenție urma să fie vândute de morari, ca și făina neagră. Se calculează că stocul existent, făina albă ca și integrală ce se va mai putea găsi dosit, să ajungă pe o lună.

Dar după acest interval?

S'a admis a se rechiziționa grâul din județ.

Insă, după afirmarea d-lui Cardaș nu s'ar putea găsi în județul Iași de cât vre'o 80 vagoane.

Armata prin d. Col. Gherculescu a intervenit și ea, de și d. Cardaș a afirmat că singura care are drept de rechiție este Comisiunea Mixtă de aprovizionare a orașului și județului.

Rechiziționarea prin delegatul acestei Comisiuni d. Manciu va începe de astăzi.

La Podul Iloaei în gară se găsesc 20 vagoane făina albă. S'a decis și rechiziționarea lor.

S'a luat măsuri, ca o dată sau de două ori pe săptămână să se distribue și pâne albă cu prețul maximal.

Când imobilizarea recoltelor va deveni un fapt, atunci se vor introduce cartelele.

De astfel s'a firmat că la Botoșani timp de 5 zile n'a fost pâne. Fălticenii umblă în toate părțile după grâu.

Armata a oprit eșirea grâului din Roman, Dorohoiu și alte județe. Pâinea de la manutanța se face cu 1—3 făină de orz. Primăria noastră a redus cantitatea de făină ce dădea zilnic brutarilor de la 400 saci la 300.

Se crede că, cu măsurile luate și cu oprirea ori cărui export se va putea trece criza.

De altfel unii morari au afirmat că Băncile acaparatoare de grâu au început a-l vinde întru-cât au perdut speranța de a-l exporta.

— D. dr. Leon, care suplinește catedra de zoologie, în absența d-lui I. Borcea, va ține azi conferința de deschiderea cursurilor.

— Toți membrii Ligei Consumatorilor precum și toți cetățenii neînscriși în ligă și cari țin la eftenirea traiului și la înfrânarea marei specule ce domnește în prezent, sunt rugați să asiste la întrunirea publică ce va avea loc Duminică 23 Noembrie ora 3 p. m. în sala mare de jos, a Primăriei.

— Legațiunea Elveției din București a fost însărcinată cu protecțiunea intereselor pe care principatul de Lichtenștein le are în România.

— Printr'un decret al ministerului de justiție, dispozițiunile din codul civil referitoare la despărțenie, desfacerea căsătoriei și a doua căsătorie, se aplică și în Basarabia, cu unele modificări tranzitorii, până la introducerea căsătorie civile și în provincia de peste Prut.

— Contrar svonurilor lansate în scopuri răutăcioase de vanume răuvoitori, aflăm că Dl. Nicu Theodorescu detașat la Conservatorul din Cluj va pleca imediat după Concertul de adio de Marți seara.

D-sa a primit două telegrame de la Direcția Conservatorului din Cluj care arată că a primit condițiunile D-sale și e absolut necesară prezența D-lui Theodorescu în capitala Ardealului.

— Prin o dispoziție a ministrului de justiție, pînă la terminarea grevei funcționarilor judiciari, magistrații vor lucra în Camera de Consiliu, rezolvînd actele ce comportă urgența.

— Funcționarii judecătorești se'ntrunesc în astă seară, pentru a asculta raportul delegatului, care a fost la București și a decide despre viitoarea lor atitudine.

— Ministrul de interne a făcut cunoscut autorităților, că pe viitor recomandările de funcționari vor fi făcute conform cu legile ordinare, de care ce s'au constatat, că din cauza recomandărilor excepționale, mulți funcționari nu corespund menirei lor, așa că treburile statului suferă.

— Eri la 12 din zi, toți zarzavagii s'au întrunit la Primărie, și împreună cu o delegație de cetățeni, au fixat noile prețuri pentru verdețuri.

— UN APEL. — Se cunoaște rezultatul alegerilor din Franța. Socialiștii au suferit o înfrîngere. Și totuși au avut un netăgăduit sprijin moral din partea celei mai distinse sfere a intelectualității franceze.

In această chestiune este cu oseebire vrednic de amintit apelul pe care iluștrii scriitori Anatole France și Henri Barbusse l au adresat în favoarea candidaților socialiști.

In imposibilitate de a reproduce întregul document, ne mărginim la următorul pasagiu:

„O coaliție formidabilă se îndârjește în această clipă în contra adevăratului partid al progresului omenesc, partidul socialist. Reacțiunea naționalistă și capitalistă face un suprem efort. Nu este rațiune suficientă pentru a-i ceda terenul în această împrejurare mai mult ca la nici o alta, nici pentru a admite ca viitoarea Cameră să ofere primejdiosul spectacol al celei dinainte. Fără îndoială, îngrămădirea nedreptăților poate grăbi dreapta revoltă a conștiințelor și poate determina mai curînd semnul liberărei oamenilor. Dar acest semn este de acum înainte inevitabil. Reacțiunea nu-l mai poate împiedeca, cu toate acestea poate să-l îndârzească dacă o lăsăm să și dezvălue forța. Și anumite mari hotărîri de luat (împotriva intervenției în Rusia, de pildă) stăt de o tragică urgență în interesul tuturora".

Oare această intervenție a marilor scriitori francezi n'a folosit la nimic? Sau poate tocmai cuvîntul lui Anatole France și Henri Barbusse a salvat situația și a făcut ca înfrîngerea electorală a socialiștilor să fie mult mai mică decît o pregăteau împrejurările?

Dar se mai poate ca strigătul sublim al acestor semizei să fi căzut în indiferența totală a mulțimei, ca să desperăm cu totul de existența unei conștiințe a gloatelor!

— PRELUNGIREA CONTRACTELOR DE IMCHIRIERE s'a făcut pe un an, așa cum noi am anunțat din capul locului, adică pînă la 23 April st. v. 1921. Chiriașul care a făcut declarațiune proprietarului că se mută, va fi obligat să-și ție cuvîntul.

De la April 1920 înainte se admite proprietarilor o nouă sporire de chirie cu 30 la sută pentru chirie pînă la 3000 lei și 40 la sută peste 3000 lei. Luîndu-se ca baza chiriele existente în 1916, înseamnă că sporurile se socotesc la 50 la sută pînă la 3000 lei și 70 la sută pentru chiriele de la 3000 în sus anual.

Notificarea sporului de chirie va trebui făcută în termen de 3 luni de la publicarea acestui decret în Monitor.

Proprietarii vor putea evacua pe chiriași din imobilul în care vor ei să se mute. Dar cînd se va dovedi că au făcut evacuarea pentru altă închiriere și nu pentru uzul lor propriu, vor fi condamnați la o aspră amendă și siliți a integra pe chiriaș în imobil.

—Direcțiunea uzinei ne comunică că Motorul Diesel necesitînd reparațiuni urgente și cum uzina nu dispune în prezent de cît de 2 mașini cu vapori, care nu pot da curentul necesar întregului oraș s'a luat dispoziția a se întrerupe lumina la o parte din oraș.

Rugăm deci populația să nu fie alarmată, căci reparația nu va dura de cît 2 zile.

Direcțiunea.

CUNOSCUTUL POFESOR
M. MESCHER
Str. Petru Rareș 19 (în curte)
Predă Comptabilitate (diferite sisteme) conto-curente, aritmetică-comercială corespondență, limba și literatura germană, metodă practică neîntrecută.
Prețuri convenabile.
Inscrierile zilnic de la 9—11 a. m.

Om de servicîu sănătos și harnic se caută de urgență de Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mârzescu 23 Iași.

Fer, tucerie, tablă de fer, sape

FURNIZEAZA DIRECT DE LA UZINE.

OFERTE NUMAI CONTRA SPECIFICAŢIUNI PRIN

MARCO HEILPERN

10.— SPLAIUL BRATEANU 10.— BUCUREŞTI

Magazinul ENGLEZ

CROITORIE CIVILA ŞI MILITARA

HERMAN-POLLAK şi LUPU SILBERMAN

Face cunoscut D-lor Ofiţeri că i-a sosit un bogat asortiment de ştofe Militare Franceze şi Engleze precum şi alte articole Militare.

Autocamionete şi Autocamioane

Pentru una tonă precum şi un nou transport de Anvelope şi Camere de aer pentru „FORD" au sosit la:

Noel

Societate anonimă Romînă de Traciune Mecanică

— Sucursala Iaşi —

Piaţa Cuza-Vodă No.3

MARI TRANSPORTURI

de: Barcheturi, pereneuri, pânzeturi, chifoane, cămăşi de dame modele din Paris, ciorapi batiste, cămăşi bărbăteşti, tricouri precum şi stofe de rochii au sosit la

NOUL MAGAZIN DE MANUFACTURA, GALANTERIE şi ÎNCALŢAMINTE

LA 3 STELE ALBASTRE

ISAC A. BLUMENFELD

— STR. CUZA-VODA 42 —

Important pentru cârciumari

VIN NOU de ODOBESTI

CALITAŢI SUPERIOARE

Au sosit la depozitul de vinuri *H.* Laufer, H.Sărcu et. C-o. **Hotel Binder**, şi se vinde cu **cu preţuri reduse**.

— POLITICA IN PROVINCIE. Nicăirea ca în provincie ticăloşiile pe baza politică nu se produc pe o scară atât de mare.

Ast fel, ni se povesteşte că la Botoşani s'a întâmplat un caz tipic.

Se ştie că preşedintele comisiunei interimare, d. Ficşinescu, a fost la început partizan al d-lui Savinescu şi ataca cu ultima asprime pe d. Alex. Smeltz.

Cînd a văzut însă că centrul îl susţine pe d. Smeltz, d. Ficşinescu s'a dat de partea d-sale, pentru a nu pierde primăria.

Iată însă că d. Smeltz cade în mod ruşinos în alegeri. D. Ficşinescu caută grepede un mijloc de a se pune bine cu d. Savinescu

Mijlocul a fost lesne descoperit. D. Smeltz are o moară. Trebuie lovit la mir. D. Ficşinescu a dispus, a doua zi după ce s'a cunoscut rezultatul alegerilor, imediata închidere a morei.

Aceasta în speranţa că va aduce ast fel apă la moara d-lui Savinescu.

— Învăţătorii reuşiţi la inspecţiile speciale din 1914 şi admişi la examenul de înaintare pe loc, se vor prezenta în faţa Comisiunelor examinatoare în ziua de 5 Decembrie unde vor da lucrările scrise.

Învăţătorii din judeţele Tutova, Fălciu, Vaslui, Iaşi, Botoşani, Neamţ, Roman, Suceava şi Dorohoi vor depune examenul la Iaşi.

※ CURS GRATUIT DE LIMBA EBRAICĂ.— Căminul Sionist aduce la cunoştiinţa publicului că la 1 Decembrie a. c. se înfiinţează al 3-lea curs. gratuit de limba ebraică.

Inscrierile se fac în fie-care zi de lucru, între 3—5 p. m., la Sediul Căminului Sionist din stradu I. C. Brăteanu No. 166.

※ Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara la 9 şi un sfert. Seria II-a şi penultima din „D-ra Montecristo" puternică dramă detectivă în 4 acte. In rolul principal apare fermecătoarea, superba şi magistrală artistă d-ra TILDE CASSAY o strălucitoare stea a scenei italine,

Pe lângă bogatul program ruleazâ şi frumoasa comedie americană „Bob Poliţisf".

In curând FROU FROU cu d-ra Francesca Bertini 7 acte.

— La Bucureşti s'a înfiinţat societatea anonimă „Mântuirea", în scopul formărei unei tipografii proprii şi case de editură pentru organul evreilor pământeni „Mântuirea".

Capitalul social este de jumătate milion repartizat în 5000 acţiuni dintre care 2000 s'au şi subscris.

※ D. I. Rosenfeld, proprietarul Fabricei „Victoria", a donat Prefecturei de Poliţie, 300 caete, ce vor fi distribuite la elevi săraci

※ D. G. G. Mârzescu, deputat, soseşte azi în localitate.

※ BIBLIOGRAFIE.—„Basarabia Economică" anul I, No. 5—6, cu un bogat sumar ştiinţific datorit d-lor Victor Puiu, Eug. Giurgea, T. Ioncu, T. Porucie, V. Caftangioglu, Ep. Balamace, etc.

— „Ideea Europeană" No. 22, cu obişnuitul cuprins de actualitate.

Jacques Paucker

— BIROU TECHNIC —

BUCUREŞTI STR. SMARDAN 27

— AU SOSIT —

Garituri de Asbest

cu sau, grafitate,

— Klingerită, Vulcanfibră —

ULTIME INFORMAŢIUNI

※ ESTE DE REMARCAT CĂ, ÎNTRE MOTIVELE CARE ÎL FAC PE D. TAKE IONESCU SĂ SUSŢINĂ PRIN OFICIOSUL SĂU CĂ VA TREBUI NEGREŞIT SĂ SEMNĂM PACEA, ESTE ŞI ACEL CĂ PRIN REFUZUL NOSTRU PIERDEM DREPTUL DE A OCUPA BUCOVINA.

ACEASTA, ÎNTRUCÂT TERITORIILE AUSTRIEI AU TRECUT DE LA DATA ARMISTIŢIULUI ÎN STĂPÂNIREA ALIAŢILOR, IAR ACEŞTIA LE DISTRIBUE LA MICILE STATE PE BAZA TRATATULUI DE PACE.

ŞEFUL PARTIDULUI DEMOCRAT AFIRMĂ CĂ D. BRĂTIANU ŞTIE ACEST LUCRU ŞI DECI ŞTIE CĂ NU SE POATE CĂ ROMÂNIA SĂ NU SEMNEZE PACEA.

※ *In numele partidului socialist va ceti la cameră d. Toma Dragu o declaraţie care, după cât se spune, va fi o violentă filipică la adresa fostului guvern.*

※ *In procesul intentat socialistului Tănasc va lua loc pe banca apărărei şi d. Em. Socor, avocat din Bucureşti.*

※ *Cu toate informaţiile contrarii ale unor ziare, putem afirma că guvernul va semna tratatul de pace cu Austria spune ziarul* **Epoca**.

— O SCRISOARE A D-LUI SCUTARU. — Drept răspuns la nemulţumirea ce am manifestat eri în potriva administraţiei d lui Perieţeanu dela C. F. R., d. Scutaru directorul regional, ne trimite scrisoarea de mai jos.

D. Scutaru obicinueşte să fie tranşat. Dovada omului de energie. Lucrul ne bucură şi nu ne îndoim că această energie n'o cheltueşte numai cînd se adresează presei. De altfel d-sa ştie că ne este excepţional de simpatic şi că apreciem munca şi sîrguinţa ce o depune.

D. Scutaru se declară solidar cu d. Perieţeanu. Era de prisos s'o spuie. Lucrul e de la sine înţeles.

D. Scutaru explică de-abia astă-zi motivele ce au determinat măsura sistărei acceleratelor. N'ar fi fost mai bine să se fi dat la timp explicaţiile?

In fine d. Scutaru vorbeşte de trenurile pentru militari. „Ei întâi şi apoi oameni de afaceri şi cei ce vor să se primble". Bravo, domnule Scutaru! De trei ori bravo! De cît un lucru. Modul scandalos cum circulau pînă acum trenurile pînă şi în „epoca normalizărei", mod care a scandalizat întreaga lume călătoare şi care a contribuit cu mult la tonul notiţei noastre de eri, tot acestei cauze se datoreşte?

Şi acum iată cele ce ne scrie d. Scutaru.

„Văd cu multă amărăciune, ca o informaţie ce o daţi în „Opinia" de aseară, cu privire la sistarea temporară a trenurilor acelerate, o însoţiţi de aprecieri, pe cât de nedrepte, pe atât de... neurbane la adresa D-lui Perieţeanu, întărătând şi asmuţind lumea, destul de necăjită, asupra noastră.

Aflaţi, Domnule Redactor, că sunt absolut solidar în răspundere, în deplină cunoştiinţă de cauză, cu dânsul; şi din imposibilitate, iar nu din prostie, facem numai atât cât putem face.

Dacă sunt alţii care pot mai mult, să se arate, Slobod! In special acuma, trebue să ducem la locul lor pe soldaţii care de trei ani umblă mereu — cum numai ei şi D-zeu ştie — după Mărirea României.

Ei întâiu! Şi pe urma acceleratele cu oamenii de afaceri, sau cu doritorii de plimbări.

Şi cu asta basta! căci mie îmi repugnă polemica, Judecătorul meu fiind conştiinţea mea".

— Prefectura de Poliţie, aduce la cunoştinţă publică, că începînd de azi, scoaterea din oraş de făină de grîu, de grîu şi de făină frabricată, este cu desăvîrşire oprită.

S'au luat măsurile cuvenite de pază la periferii, la mori şi la vama gărei. Acei cari vor contraveni, li se vor confisca produsele, care vor fi vîndute pe preţul maximal, iar banii vor fi daţi în folosul societăţelor „Familia luptătorilor" şi „Pîinea săracilor".

※ PROPAGANDA LA PARIS.— Ziarul „Epoca" afirmă că propaganda la Paris ne-a costat enorm.

Un credit de 10 milioane de franci a fost deschis legaţiei romîne la sfârşitul lunei Februarie 1919.

Printr'o a doua convenţie cu data de 7 Aprilie 1919, guvernul francez a deschis d-lui Victor Antonescu un nou credit de 65 (şase zeci şi cinci) milioane franci. Din acest cont ministrul nostru a ridicat de două ori câte două zeci şi cinci de milioane franci.

In fine la 2 Octombrie d. Antonescu a cerut guvernului francez suma de 25 milioane franci pe care n'o ridicase încă acum zece zile.

Reese deci că în 1919 Legaţia noastră de la Paris a dispus de un credit de 85 (opt zeci şi cinci) milioane franci, adică pe cursul de astăzi de 250 milioane lei.

※ Se anunţă din Botoşani că se depun mari stăruinţi pe lîngă d. Lupaşcu, ales la cameră ca să demisioneze, pentru ca să facă loc prinţului Calimaki, care vine imediat la rînd. In schimb se promite primăria d-lui Lupaşcu.

Se pare însă că d. Lupaşcu nu se dă uşor, căci îşi dă bine seama că primăria de Botoşani depinde de alt-ceva decît de voinţa centrului.

Şi d. Lupaşcu nu-i omul care să dea vrabia din mînă pentru cioara din par.

※ Direcţiunea Şcoalei Comerciale Elementare invită pe părinţii şi tutorii legal, ai elevilor, pe foştii elevi, părinţii foştilor elevi, precum şi comercianţii şi persoanele care se interesează de bunul mers al învăţământului comercial, să participe la adunarea generală care se va întruni, Duminică 23 Noembrie, ora 4 după amiază, în localul şcolii din str. Lascar Catargiu No. 25, spre a alege un censori şi doi membri în comitetul şcolar.

※ Guvernul a decis să nu satisfacă cerinţele funcţionarilor judecătoreşti care au declarat grevă.

Prima măsură a fost luat printr'un decret lege, care cuprinde următorul articol unic:

Actele judecătoreşti pentru cari participarea după lege a grefierilor şi ajutoarelor lor este necesară, vor fi valabile numai cu semnătura judecătorilor pentru tot timpul abţinerii concertată a acestor funcţionar de la serviciu.

Cad sub prevederile acestor dispoziţiuni toate actele de jurisdicţiune graţioasă autentificările de acte şi de testamente, confirmările mandatelor de arestare şi actele de instrucţiune penală.

Stiri Telegrafice

Tulburări la Berlin

— O lovitură monarhistă —

LYON.— La Berlin au avut loc mici turburări între naţionalist şi socialist. Este temere de o lovitură monarhistă.

America nu ratifică pacea

Waschington.— Senatul, după 3 încercări infructoase neputând reuşti majoritatea necesară pentru sau contra ratificărei tratatului, cu sau fără rezerve, s'a amânat „sine die".

Rezultatul alegerile în Belgia

—Triumful socialiştilor.—

LION.— Din Bruxelles se comunică în rezultatul alegerilor.

Au fost aleşi 13 catolici în loc de 99, socialişti 70 în loc de 40, liberali 34 în loc de 45. Renikin, va forma noul minister în Decembrie.

Elveţia intră în „Liga Naţiunilor"

NAUEN.— Consiliul naţional elveţian a decis cu 124 voturi contra 45 de a intra în alianţa popoarelor. Insă cu rezerva Guvernului de a menţine în orice caz neutralitatea elveţiană.

Alcătuirea noii camere italiene

Lyon. — Se comunică din Roma după Ziarul „Epoca" că noua Cameră va cuprinde 138 socialişti, 50 catolici şi 289 deputaţi din diferite partide.

Frederic demisionează!

Buda-Pesta. — In urma comunicărei notei aliaţilor de către George Clerk, şefii partidului creştin s'au întrunit cu membrii cabinetului. Preşedintele Frederic a declarat că îşi va da demisia.

Ultima oră

Guvernul va semna

— Totul ce se petrece acum nu este de cât o mistificare —

Bucureşti. - Intreaga presă independentă şi opoziţionistă se încăpăţinează în a afirma că guvernul va declara în cele din urmă că semnează fără rezerve şi că tot ce se petrece acum nu este decât o mistificare şi o salvare a aparenţelor.

„Adevărul" declară că peste câteva zile se va vedea că aşa sunt lucrurile în realitate.

Când va demisiona guvernul

Bucureşti. — Uzanţa constituţională prevăzând că parlamentul nu poate lucra fără reprezentanţi de ai guvernului pe banca ministerială s'a decis ca actualul guvern de generali să nu demisioneze de cât după ce parlamentul îşi va fi constituit birourile.

Din aceste alegeri de biurouri ar urma să rezulte şi indicaţiuni în privinţa modului cum să fie constituit viitorul guvern parlamentar,

Se cere un ultim răgaz

— Plecarea d-lui Coandă —

Bucureşti. — *Se susţine că d. General Coandă a plecat la Paris cu misiunea de a obţine dela conferinţa un ultim termen, până la constituirea noului guvern şi pronunţarea parlamentului.*

DOCTORUL ANTONIU *Din Bucureşti fost asistent superioralăv Sp. Colin şi Sevuşilă cu şefiţele Sp. are cumpărat şi cabinetul funcţionează în permanenţă.*

Doctorul Antoniu Dă consultaţiuni la Sanatoriul său, între orele 2—4 p. m. Str. Principele Nicu 8 (parc).

Banca Munteniei

Societate Anonimă

BUCUREŞTI

CAPITAL SOCIAL LEI 5.000.000

PROSPECT

Acţionarii Băncii Munteniei, în Adunarea Generală Extraordinară deta 9 Noembrie 1919, au decis sporirea capitalului la lei 5 milioane, prin emisiunea a 18150 acţiuni la purtător, în valoare nominală de lei 200 fiecare.

Din nouile acţiuni, un număr de 13 700 bucăţi se vor atribui de preferinţă vechilor acţionari, în proporţie de două acţiuni noui la una veche.

Iar restul de 4.450 acţiunile, cât şi acţiunile pentru care nu s'a exercitat dreptul de preferinţă, sunt rezervate subscripţiunii publice.

Nouile acţiuni se emit pe cursul de lei 225, pentru vechii acţionari şi lei 250, pentru nouii subscriitori.

Sumele subscrise se varsă precum urmeoză:

Vechii acţionari depun odată cu subscrierea lei 125 de fiecare acţiune din care lei 25 se va socoti ca fond de rezervă. iar nouii subscriitori vor vărsa odată cu subscrierea lei 150, din cari lei 50 pentru fondul de rezervă.

Restul vărsămintelor de lei 100 se va face la epocile ce se vor fixa de Consiliul de Administraţie.

Odată cu subscrierile se va depune şi suma de lei 5 de fiecare acţiune pentru cheltueli de emisiune.

Se vor elibera subscriitorilor chitanţe pentru sumele depuse, iar titlurile provizorii se vor emite înainte de 1 Ianuarie 1920.

Pentru subscrierile ireductibile, se vor prezenta acţiunile vechi pentru a se nota pe ele că s'a exercitat dreptul de opţiune.

Subscrierea va fi deschisă, atât pentru vechii acţionari, cât şi pentru nouii subscriitori, dela 15 Noembrie până la 1 Decembrie 1919.

Consiliul de Administraţie îşi rezervă dreptul de a închide subscripţia şi mai înainte.

Subscrierea unei acţiuni constată deplina adeziune la Statutele Băncii şi la dispoziţiunile acestui prospect.

Subscrierile se primesc:

In Bucureşti la BANCA MUNTENIEI, str. Smârdan 13.
" " " BANCA DE SCONT A ROMÂNIEI.
" " " BANCA DACIA TRAIANĂ. str. Paris, 12
In Râmnicu-Vâlcii, la Suc BĂNCII MUNTENIEI.
" " " BĂNCII DE SCONT A ROMÂNIEI
Turnu-Măgurele " " " "
Focşani " " " "
Galaţi " " " "
Tulcea " " " "
Constanţa " " " "
Bârlad BANCA MOLDOVEI DE JOS

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI" organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

.·. Tragerea la 1 Ianuarie 1920 .·.

Câştigurile sunt depuse de Banca română de Comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pentru orice alte informaţiuni: A SE ADRESA

Băncei Române de Comerţ şi Industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

.·. .·. care e însărcinată cu lansarea loteriei .·. .·.

DACTYLOGRAFA perfecţionată cunoscută lucrările de birou execută urgent post Oferte la Agenţia de Publicitate str. Mărzescu 23 sub Dactylografă.

AVIZ!

S'a deschis un atelier de croitorie şi lingerie care lucrează cu preţurile cele mai modeste.

Elena Cristescu Str. Adamachi 8

Banca Dacia

SOCIETATE ANONIMA, IAŞI — STRADA STEFAN CEL MARE No. 3

CAPITAL LEI 3.000.000 DEPLIN VARSAŢI

Face ori-ce operaţiuni de bancă. Execută plăţi în ţară precum şi în toate oraşele PRINCIPALE DIN TRANSILVANIA' BUCOVINA şi BASARABIA. Cumpără şi vinde efecte publice Incasează poliţe.

PRIMEŞTE BANI SPRE FRUCTIFICARE, scontează poliţe şi cupoane, emite cecuri asupra străinătăţei şi în ţară gajează valori şi mărfuri. SE ELIBEREAZA CARNETE DE ECONOMIE

Cumpără şi negociazăefecte evacuate la Moscova.

SECŢIE SPECIALA DE MARFURI

Parfumeria „MERCUR"

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALĂ: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)

SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Galet, Piver, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc, pansamente, perii pentru d'inţi pieptani, etc.

BANCA

Marmorosch, Blank & Co.

Societate Anonimă

Capital social lei 50.000.000

erve lei 43.000.00

— Sediul în Bucureşti —

CONVOCARE

Se aduce la cunoştinţa acţionarilor acestei Societăţi că sunt convocaţi la Adunarea Generală extraordinară care vor avea loc Joi 4 Decembrie a. c. ora 11 a. m. la sediul Societăţei în Bucureşti Str. Paris No. 4, avînd a decide asupra următoarei ordine de zi:

1) Sporirea capitalului social prin noi emisiuni de la Lei 50.000.000 la lei 125.000.000 din cari 25.000.000 se vor emite imediat iar pentru rest a se autoriza Consiliul de Administraţiune, de a face această sporire prin una sau mai multe emisiuni la epocile şi cu modalităţile ce se vor fixa de către Consiliul de Administraţiune.

4) Modificarea art. 4 alin. 3, art. 5. 6. 8 alin. 1 art. 10 şi 11 din Statutele Societăţei.

Domnii acţionari vor depune acţiunile pentru a li se libera cuvenitele cărţi de legitimaţie cel mai tîrziu pînă în ziua de 28 Noembrie a. c. în Romînia la Sediul Băncei şi la Sucursalele şi Agenţiile sale din Capitală, din Brăila şi din Galaţi, la Banca Comerţului din Craiova la Banca Moldova din Iaşi şi la Banca Centrală din Ploeşti.

In străinătate la Banque la Paris et de Pays Bas din Paris, Bruxelles, Amsterdam şi Geneva.

Acţionarii ale căror titluri se găsesc transportate la Moscova vor depune scrisorile sau certificatele Băncilor ale căror tezaure au fost evacuate constatînd existenţa acelor acţiuni în depozitul acelor Bănci.

Aceste scrisori şi certificate vor ţine loc de titluri.

Consiliul de Administraţie

Da vînzare eftin un automobil «Ford» în perfectă stare de funcţiune.— I. Rohr str. I. C. Brătianu Iaşi.

NOUL ATELIER de PALARII

— PENTRU DAME şi BARBAŢI —

Str. Fănei 34 (în curte prin str. I. C. Brătianu)

Primeşte spre curăţit şi transformat ori ce pălărie fie cât de uzata şi în orice stare

— PREŢURI CONVENABILE —

De închiriat o casă mobilată şi apartament parter două camere şi bucătărie. A se adresa str. sf. Andrei 39.— Proprietar.

Fabrica de Bolasgerie

şi SPALATORIE CHIMICA din Iaşi str Păcurari 105

Aduce la cunoştinţă onor. public clientelei sale că a redeschis FILIALA sa din STR. CUZA-VODA No. 6 unde se va servi prompt şi conştiincios ca şi mai înainte.

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri forma uzitată în Basarabia.

De asemenea se află de vînzare şi doage de stejar.

A se adresa la Banca Iaşilor

PROFESOR de limbă română, franceză şi germană se caută la liceul EVREESC din TELENESTI-BASARABIA Doritorii vor oferta telefonic Liceului din Teleneşti.

ANUNCIURI şi orice fel de publicaţiuni pentru toate ziarele din Iaşi, Bucureşti şi Chişinău se primesc la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu Iaşi str. Mărzescu 23, cu tarifele originare ale ziarelor.

LAZARE BERGER

61 Rue des Martyrs

Telefon: Centrala 83 | 77

efectuiază orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de prompt lor expediţiune în ţară.

Comptabil de prima forţă, o FUNCŢIONARA cu cunoştinţă de birou şi un SECRETAR pentru contencios se caută la o mare întreprindere din Iaşi. Oferte detaliate se vor adresa Agenţiei de Publicitate I. Brănişteanu, Mărzescu 23 Iaşi sub „Rutinat".

„Mântuirea"

Societate anonimă de Editură

PROSPECT

Credem că afirmăm un fapt notoriu că ziarul „MANTUIREA", prin curajul, intrasigenţa şi competinţa pe care le-a pus, dela apariţia lui, în tratarea şi susţinerea întregului complex al chestiunei evreeşti, a devenit tribuna spre care cu nădejde şi mândrie sunt aţintite privirile marei masse a populaţiei evreeşti din ţară.

„MANTUIREA", a devenit, astfel, o instituţie indispensabilă — credem noi — judaismului român, iar pentru concetăţenii noştri români unui mijloc de iniţiare în tot ce frământă sufletul nostru, atât de necunoscut, lor: în tot ce râvnim, aci, ca cetăţeni constituind o grupare etnică distinctă.

Spre a da amploarea cuvenită ziarului „MANTUIREA", care la un moment dat a avut-o din belşug şi pe care trebue ŞI POATE S'O AIBA e nevoe de consolidarea sa.

In acest scop am hotărît înfiinţarea SOCIETATI ANONIME „MANTUIREA", cu un capital iniţial de lei 500.000 împărţit în 5000 acţiuni la purtător a una sută lei fiecare.

Scopul societăţei este:

Cumpărarea şi exploatarea „MANTUIREI".

Cumpărarea unei tipografii, care pe deoparte va consolida situaţia şi asigura existenţa ziarului şi pe de altă parte, va crea posibilitatea INFIINŢARII UNEI EDITURI EVREEŞTI a cărei lipsă e atât de simţită şi pe care societatea îşi propune s'o înfăptuească.

Suma de Lei 200.000 fiind subscrisă, punem la dispoziţia publicului subscriitor restul de lei 300.000.

Subscrierile, cari vor fi deschise până la 30 Noembrie a. c. se pot face în toate zilele de lucru la **BANCA MOLDOVA** IAŞI şi la sucursalele sale din CHISINĂU, Galaţi şi Bălţi precum şi la banca FORTUNA Bucureşti

Primul vărsământ, făcut la subscriere, este de 50 la sută, plus lei 2 de fie care acţiune pentru cheltuelile de emisiune.

p. COMITETUL DE INIŢIATIVA

A. BERNHARD A. L. ZISSU

Facem cunoscut publicului din provincie că afară de Băncile de mai sus poate depune primul vărsământ după indicaţiile prospectului şi la următoarele adrese:

Solomon Drimmer, PIATRA-N.
Israel Drimmer, BACAU.
David Kahane casierul Băncii „Focşani", FOCŞANI.
M. Singer (Suc. casei Carl Zimmer et Co.), CRAIOVA.
Schulim Mayer, FALTICENI.

JACQUES PAUCKER

BIROU TECHNIC

BUCUREŞTI Str. Smârdan 27. TELEFON

MARE DEPOZIT DE ARTICOLE TECHNICE

Curele de piele, de păr de cămilă şi balata. Garnituri de asbest şi cauciuc pentru maşin

ŢEVI DE FIER ŞI ACCESORII

— ROBINETE DE BRONZ ŞI FIER PENTRU ABUR ŞI APA —

SPECIALITATE DE ARTICOLE PENTRU MORI

Sită mătase elveţiană chingă, cupe, clocane etc.

MATERIALE de LUMINA ELECTRICA

BECURI ELECTRICE

MATERIALE pentru INSTALAŢIUNI de APA şi CANAL

— Băi, Sobe de băi, Closete, Lovabouri, Tuburi de fontă etc. —

Sanatoriu Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi bol Interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţi

informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2 4 p. m.

Colectura principală

Rob. Th. Schroder

BUCUREŞTI —— CALEA VICTORIEI 97

Aduce la cunoştinţă că Direcţiunea Loteriei Statului a fixat tragerea clasei a 5-a la 15 Decembrie 1919 st. n. se roagă pe Onor. jucători care şi-au procurat bilete dela filiala din IAŞI să remită acoperirea lozurilor ce joacă indicând intodeauna numărul şi litera exactă Centrale noastre din Calea Victoriei 97, de oarece pentru această Loterie nu vom redeschide filiala noastră de acolo.

cu stimă

ADMINISTRATOR SECHESTRU

IAŞI. — Tipografia M. Goldner Str. Gh. Mârzescu 17

ANUL XV-lea No. 3783

25 Bani Numărul

MARȚI 25 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ȘASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAȚIA
IAȘI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

BIBLIOTECA UNIVERSITATII IASI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENȚIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicității.

Un număr vechiu 1 Leu.

Vechiul regat tratat în cucerit

— Cei din provinciile alipite se instalează în stăpâni —

Arivism și inconsequență. — Angajament formal. — Pretextul. Comunicările d-lui Vaida-Voevod. — Pentru semnare. — Intre d-nii Maniu și Vaida. — Preferințele d-lui Brăteanu. — Atitudinea regelui. — Reacția se va produce. — Viitoarea coaliție și noul parlament.

Excesele de limbagiu, în lupta dintre partidele din vechiul regat, și-au produs efectul. Nu numai că acest procedeu a semănat neîncredere în sufletul mulțimei de aci, dar a dat prilej celor ce vin din teritoriile alipite, de a se erija în stăpâni, cu misiunea de a face epurație morală.

Din punctul de vedere etic desigur că istoria nu cunoaște încă pildă unui fiu revenit la căminul părintesc, care începe prin a elimina părinții — cum se întâmplă acum la noi. Din punct de vedere politic, cele ce se produc actualmente, constituie iarăși un caz fără precedent, ca acei care au făurit unirea să fie hărăziți dispariției, în momentului însă-și al întruchipărei acelei uniri.

Căci unirea de cei de aci a fost făcută. Ea a izvorât din sângele de aci vărsat și din acțiunea pregătitoare aci pusă la cale. Aliații nu s'au adresat celor din nouile teritorii, ca prin acțiunea lor militară sau revoluționară să slăbească inamicul comun, ci au vorbit regatului-vechiu și prin jertfa lui s'a asigurat România-Mare de astă-zi.

*

Dar nu numai atât. Sentimentul nostru de dragoste pentru cei din țările subjugate a fost exploatat de cei ce urmăresc să ne trateze în țară cucerită.

Până și faptul că le-am recunoscut un mai mare număr de reprezentanți în parlament — cei din teritoriile alipite au 320 de reprezentanți în cameră, pe când cei din vechiul regat au numai 240, deși populația este în același număr în ambele regiuni—este utilizat în scopul de arivism și a deîntări stăpânirea lor definitivă.

Și dacă cel puțin lucrul s'ar produce pe baza unei superiorități politice și morale incontestabile! In fond însă — să spunem lucrurile pe față, deși e dureros s'o spunem—domnește la cei din teritoriile alipite un arivism înfricoșitor, iar începutul operei de stăpânire asupra-ne, ei o fac nesocotind obligațiuni morale și angajamente formale.

Angajament pentru rezistență

Căci e bine să se știe ceea ce până acum nu s'a comunicat în public. Demisia guvernului Brătianu n'a fost precedată numai de acea motivare, care a eșit din cadrul motivărilor oblicialiste, ci și de un angajament formal, luat de toți ce făceau parte din acel guvern, și prin care se obligau să nu sprijine nici o altă formațiune care n'ar fi partizana politicei de rezistență.

Acest angajament nu l'au ținut nici ardelenii, nici basarabenii, poate chiar nici bucovinenii. Motivul a fost destăinuirile făcute de d. Vaida-Voevod la Cluj și Sibiu și despre care vorbim mai la vale. Nu este însă mai puțin adevărat ca acei care se prezintă ca epuratori morali, s'au ținut cont de un angajament formal luat. D. Brătianu are dreptul să știe că a fost tradat.

Rolul d-lui Vaida-Voevod

Destăinuirele d-lui Vaida-Voevod, făcute după întoarcerea d-sale de la Paris, au fost de natură să impresioneze.

D. Vaida a inzistat asupra dezastrului la care se expune România dacă nu semnează tratatul de pace, în termenul și condițiile cerute de aliați. Este drept că aceste comunicări au putut să provoace impresie și să zguduie multe credinți.

De aci însă pînă la a trece imediat la o atitudine diametralmente opusă și a cere semnarea, e un act care nu se potrivește pentru cei care afișează aberația necesității desființărei vechelor noastre partide pe motiv de putreziciune morală.

D. Brătianu a fost tradat. In neputință însă de a influența alt-fel situația, șeful liberalilor va prefera pe cel ce și-a făurit un crez, înaintea celui ce l'a trădat. D sa se va declara deci neutru în eventualitatea unui minister Vaida Voevod.

Atitudinea regelui

EA POATE GREU FI JUDECATĂ, NUMAI DE PE URMA INDISCREȚIILOR CE LE COMIT CEI CE AU FOST IN AUDIENȚĂ ȘI CARE AFIRMĂ CĂ SUVERANUL ȘI-A SCHIMBAT ȚINUTA ȘI NU MAI ESTE DE PERFCT ACORD CU D. BRĂTEANU. EXISTĂ ÎNSĂ UN ALT FAPT, CARE VA FI IN CURÎND EXTERIORIZAT, ȘI CARE VORBEȘTE DESPRE SENTIMENTELE SUVERANULUI.

INTR'ADEVĂR, ESTE SIGUR CĂ ACELAȘ VAIDA-VOEVOD, CARE ESTE ASTĂ-ZI PARTIZANUL SEMNĂREI, ESTE ACTUALMENTE FOARTE BINE VĂZUT LA PALAT ȘI VA CĂPĂTA CEA MAI INALTĂ DECORAȚIE, PENTRU CĂ DEȘI N'A PUTUT FACE TOT CE A VRUT, A FĂCUT TOT CE-A PUTUT.

Viitorul guvern și semnarea

Fi-va d. Vaida-Voevod viitorul prim-minist u? Lucrul acesta se va ști din hotărîrea de astă-zi, Luni, a ardelenilor și din rezultatul alegerei președintelui Camerei.

Căci criza ministerială va fi rezolvită imediat ce se va alege președintele și fără să se mai aștepte alegerea restului birourilor.

Dacă Vaida e ales președinte, atunci Maniu formează ministerul și, vice-versa, dacă acesta din urmă e ales președinte, Vaida Voevod va fi prim-ministru

De alt-mintrelea, cu acest prilej se va rezolvi și problema semnărei tratatului de pace. Imediat ce va fi constituit, guvernul va cere un vot de încredere, în senzul ca să i se dea mîna liberă să facă ce va crede în interesele țărei, vot pe care cu siguranță că-l va capata.

Odată acest vot obținut, guvernul va semna pacea, iar parlamentul își va spune de abia cuvîntul la discuția pentru ratificare.

De alt-fel, de ar fi fost să se fi produs un vot în privința semnărei, pentru rezistență nu s'ar fi pronunțat decît liberalii, progresiștii, naționaliștii care-l urmează pe d. Cuza, și cîți va rezleți, în total vr'o 150 deputați. Restul pînă la 560 ar fi votat pentru semnare.

Reacția vechilor partide

Starea de lucruri inaugurată de arivismul celor din teritoriile eliberate și de aberația lor de a distruge vechile partide, începe să-și producă roadele. Reacția se și ivește. In fața dușmanului comun, cei de o potrivă amenințați încep să se apropie. Să nu se mire nimenea că foarte curând în România mare și nouă, nu se va mai vorbi nici de trădători nici de dictatori, că puritanii improvizați nu vor mai avea ocazia să se prefacă a crede ce spune Brătianu despre Take Ionescu și Averescu și ce spun aceștia despre Brăteanu spre a trage ei profit din aceste schisme. Să nu ne surprindă dacă, mai curând de cât își închipue mulți, se vor produce fapte care vor așeza pe fie-care la locul lui și nu vor mai ființa privilegii pe baza de legende în materie de purianism politic. Să nu fie nimenea mirat dacă excesele și aberația celor ce vor să trateze vechiul regat în țara cucerita, va aduce după sine o coaliție a oamenilor cu experiență și conștienți de răspunderea lor și un nou parlament ales în mai juste condiții de repartiție și de cinstită consultațiune a țărei.

Viitorul apropiat va arăta dacă cele de noi acum sublinfate au corespuns sau ba realității situației.

OP

Câteva NOTE

Reflecția unui reclamant în materie de divorț, față de imputările ce i le făcea soția.

— *„Dacă ar face bărbații tot ce spun, și ar spune femeile tot ce fac!“*

*

Rezultatul împărțirei pământului în parcele este că mult timp vom căpăta pâinea cu cartele.

*

D. Olănescu nu voește să renunțe la titulatură de conservator.

Are dreptate! Doar numai d-sa știe câte avantaje i-e-a adus pe lângă liberali titulatura d-sale de conservator.

BLANZY

X A fost ridicată cenzura atît pentru scrisorile obișnuite cît și pentru acele recomandate, rămînînd a se mai cenzura de-ocamdată numai scrisorile pentru străinătate.

Prin urmare, plicurile vor fi puse de-acum încolo lipite, la cutiile poștale.

INSEMNARI

Grija pânei

Mergem spre iarnă. Cerul înnourat toarnă peste lume îngîndurarea zilelor cernite, scurte și reci ca mormântul. Stoluri de corbi dantează prin văzduh, se rotesc în preajma coperișurilor înalte și prin zburdălnicia lor stridentă vestesc ninsoarea.

O amintire cumplită ne sfredelește mintea! Este imaginea iernelor trecute, când îți vindeai sufletul pentru un sfert de pâne acră. Este șirul lung al condamnaților care umpleau trotuarele încă din puterea nopții, ofereau un chip de vită la bătăile de foc ale crivățului, dormitau pe două picioare descălțe și împietrite de ger, zgîiau ochii la oblonul magic al pităriei, își izbeau schelet de schelet, și cu toată abrutizarea lor de îndelung nenorociți, mai păstrau o vagă conștiință de posibilitatea a nu ajunge fărâma de pîne până la dînșii, și le izvorau din ochi un pumnișor de lacrimi calde — singura avere „caldă“ la sufletul lor blestămat.

Și anul acesta pământul românesc a rodit pâne multă. S'a socotit o îndestulare pentru întreg norodul și au mai rămas încă zeci de mii de vagoane pentru export.

Dar iată că nici iarna încă n'a venit și de pretutindeni se spune că lipsește pînea. Grâul e scump, și se găsește mai nimic pentru cumpărat. In hambarele orașelor mai este ceva făină pentru 3—4 săptămâni. Și se spune iar de pâne neagra, scumpă, de cartele, de cozi în ger și viscol pentru un ticălos „sfert“!

Mă rog, unde s'a dus belșugul din astă vară? Unde sunt zecile de mii de vagoane pentru export? Ce s'a făcut cu hrana poporului, cu pînea copiilor?

Socoteala este simplă.

Grâu trebue să avem, sau cel puțin am avut cu nemiluita. Și dacă astă-zi nu-i, apoi l-au vândut boerii la străini, sau l-au ascuns ca să ia bani mulți de la gloate și stăpânirea a obișnuit ticăloșia acestor boeri care înțeleg patriotismul în felul ca ei să-și umple pungile iar norodul să moară de foame acasă și de glonț la război.

Acest trafic cu grâul, această lipsă de pâne, acest asasinat nu mai merge. Să-i ferească Dumnezeu pe vinovați în ziua când va înflămînzi gloata, și când va întreba de cei care au furat pînea...

RENOVATUS

INFORMAȚIUNI

X RĂSPUNSUL GUVERNULUI ROMÂN.—**D general Coandă a plecat la Paris, purtător al răspunsului guvernului nostru la somațiunea cu caracter de ultimatum al aliaților.**

Aflăm că acest răspuns însemnează semnare, dar însemnează în acelaș timp tendința actualului guvern de a câștiga câte-va zile pentru ca semnarea să fie făcută din ordinul guvernului de parlamentari și nu din ordinul guvernului de generali. Se va reuși în aceasta tentativă? Iată o chestie care va fi rezolvită imediat după sosirea d-lui Coandă la Paris.

*

Cu privire la natura acestui răspuns, este interesant de știut ceia ce s'a petrecut în sânul Consiliului de miniștri.

Două au fost propunerile ce s'au făcut: prima, acea a d-lui I. Maniu, care tot mai voia să salveze ceva din angajamentul său pentru politica de rezistență. Președintele Consiliului Dirigent a propus ca România să declare că este gata a semna fără a se mai prevede în protocolul oficial exprimarea vre-unei rezerve. In același timp însă aliații să semneze cu delegatul nostru un protocol separat prin care să se prevadă aceste rezerve și speranța României că în cele din urmă aliații vor ține cont de ele.

A doua propunere era acea a d-lui Vaida-Voevod, anume că România să semneze fără nici o mențiune de protocol, dar delegații noștri să depue pe biuroul Consiliului Suprem tânguirea României și să obție dovada scrisă că această tânguire a fost înregistrată de Consiliu.

*

D. general Văitoianu, înțelegînd ce propunerea d-lui Maniu este ceva mai aproape de politica de rezistență a cărei expresiune este, a convenit la propunerea d-lui Maniu și în acest sens s'a produs răspunsul Românîei.

X *D-nii G. C. Arion și Dinu Arion au cerut înscrierea în Liga Poporului.*

X Ziarele din București anunță că candidați la presidența Senatului sînt episcopul dr. Miron Cristea și prof. Paul Bujor.

La brutării a fost azi o mare lipsă de pîne. La brutăriile din partea halei, au fost adevărate tăcărări pentru a obține o pîne.

X La serviciul comunal de aprovizionare cu lemne, s'a deschis o anchetă, pentru a se constata la ce sumă se poate urca fraudele găsite în sarcina funcționarului Haraga, de a căreia sinucidere vorbim în altă parte.

X Examenele de capacitate pentru școalele secundare de fete, pentru seziunea din 1920—1921, au fost fixate pentru 10 Ianuarie 1920.

X *In chestia distribuirei zaharului administrația comunală răspunde cu insinuări în sensul că pe noi ne-ar interesa ca eventualul cîștig să revie unei bănci și nu alteia.*

Insinuările acestea nu pot convinge și constitue o timidă încercare de a scăpa prin tangentă.

Nu interesează în cauză ceia ce ne preocupă pe noi acești de la „Opinia“, ci interesează aceia ce ar fi trebuit să ocupe pe acei din fruntea administrației comunale.

Or, pe această administrație trebuia să o ocupe în primul loc faptul ca populația Iașului să aibă zahăr cît mai ieften, și la acest rezultat ar fi ajuns desigur dacă provoca o concurență între institutele financiare din Iași.

Așa ar fi fost cinstit să se facă, dar s'a făcut tocmai pe dos. De ce?

Cît despre insinuarea la adresa noastră ea este cel puțin temerară cînd curioasa coincidență a făcut ca banca însărcinată cu finanțarea zaharului să fie tocmai aceea care a finanțat cunoscutele întreprinderi de aprovizionare comunală ale d-lui Marteau.

X GREVA FUNCȚIONARILOR JUDECATOREȘTI. — Funcționarii judecătorești, s'au întrunit aseară în sala Tribunalului secția a doua.

De astă dată au luat parte la consfatuire numeroși avocați.

Au luat cuvîntul, între alții, d-nii avocați St. Georgescu, N. Petrea, Henri Suțu, I. Rang, Osvald Racoviță, Ghițescu și alții. Ei au relevat dreptele cereri ale funcționarilor și chipul demn, în care se continue greva.

Cei mai mulți dintre avocați au promis concursul lor.

Azi după prînz are loc o întrunire specială a avocaților în această chestiune.

Seara are loc o nouă întrunire a funcționarilor judiciari.

Se crede că pînă deseară va sosi și un răspuns decisiv din partea sindicatului din București.

X O DRAMA PASIONALA. — Sâmbătă, după prânz, o dramă pasională s'a petrecut în strada Toma Cozma. Iată cele petrecute:

Maiorul Fotea, avea de vre-o 7 ani o legătură de dragoste cu o domnișoară Albineț, originară din Iași. In ultimul timp, Maiorul Fotea vroia să și schimbe felul vieții și despărțindu-se de d-ra Albineț, plea că la Cernăuți, unde se însură.

Intors în Iași, d-ra Albineț îi cere o ultimă întrevedere, ce avu loc Sîmbătă, după prînz. Ce anume s'a petrecut în acea întrevedere, nu se poate ști exact. După cercetări, se pare că la amenințările foastei sale iubite, Maiorul Fotea trase asupra ei două focuri de revolver și o nimeri în cap. Copila căzu jos scăldată în sînge. La această vedere Maiorul Fotea îngrozit, întoarse arma spre dînsul, și cu un glonte în cap, își curmă firul vieții.

Cînd ușa fu deschisă, ori ce ajutor era de prisos, ambii încetară din viață.

Cadavrele au fost transportate la morgă, și azi se va face autopsia.

In hainele d-rei Albineț s'a găsit o rețetă, care ar arata, că era însărcinată.

D. Agricola Cardaș a fost numit inspector al serviciilor agricole județene din Moldova, cu sediul în Iași.

D. Virgil Urdea a fost detașat în postul de consilier agricol al jud. Iași.

S'a făcut următoarele confirmări în corpul medical, în ce privește Iașul:

Prof. dr. Emil Pușcariu, director al institutului antirabic. Dr. I. Lebell asistent al aceluiași institut.

Prof. dr. C. Parhon, medic primar al ospiciului Socola. Dr. Arnold Stoker și d-na Alisa Stoker medici secundari ai aceluiași ospiciu.

„Mântuirea“

Societate anonimă de Editură

PROSPECT

Credem că afirmăm un fapt notoriu că ziarul „MANTUIREA“, prin curajul, intrasigenţa şi competinţa pe care le-a pus, dela apariţia lui, în tratarea şi susţinerea întregului complex al chestiunei evreeşti, a devenit tribuna spre care cu nădejde şi mândrie sunt aţintite privirile marei masse a populaţiei evreeşti din ţară.

„MANTUIREA“, a devenit, astfel, o instituţie indispensabilă — credem noi — judaismului român, iar pentru concetăţenii noştri români unui mijloc de iniţiare în tot ce frământă sufletul nostru, atât de necunoscut, lor: în tot ce râvnim, aci, ca cetăţeni constituind o grupare etnică distinctă.

Spre a da amploarea cuvenită ziarului „MANTUIREA“, care la un moment dat a avut-o din belşug şi pe care trebue ŞI POATE S'O AIBA e nevoe de consolidarea sa.

In acest scop am hotărît înfiinţarea SOCIETAŢI ANONIME „MANTUIREA“, cu un capital iniţial de lei 500.000 împărţit în 5000 acţiuni la purtător a una sută lei fiecare.

Scopul societăţei este:

Cumpărarea şi exploatarea „MANTUIREI“.

Cumpărarea unei tipografii, care pe deoparte va consolida situaţia şi asigura existenţa ziarului şi pe de altă parte, va crea posibilitatea INFIINŢARII UNEI EDITURI EVREEŞTI a cărei lipsă e atât de simţită şi pe care societatea îşi propune s'o înfăptuească.

Suma de Lei 200.000 fiind subscrisă, punem la dispoziţia publicului subscriitor restul de lei 300.000.

Subscrierile, cari vor fi deschise până la 30 Noembrie a. c. se pot face în toate zilele de lucru la **BANCA MOLDOVA** IAŞI şi la sucursalele sale din CHISINĂU, Galaţi şi Bălţi precum şi la banca FORTUNA Bucureşti

Primul vărsământ, făcut la subscriere, este de 50 la sută, plus lei 2 de fie care acţiune pentru cheltuelile de emisiune.

p. COMITETUL DE INIŢIATIVA

A. BERNHARD A. L. ZISSU

Facem cunoscut publicului din provincie că afară de Băncile de mai sus poate depune primul vărsământ după indicaţiile prospectului şi la următoarele adrese:

Solomon Drimmer, PIATRA-N.
Israel Drimmer, BACAU.
David Kahane casierul Băncii „Focşani“, FOCŞANI.
M. Singer (Suc. casei Carl Zimmer et Co.), CRAIOVA.
Schulim Mayer, FALTICENI.

Doi străgeri destoinici

Se caută pentru fabrica „Textila“ din Copou. Amatorii să se prezinte la cancelaria fabricei din Copou în ori ce zi de lucru între orele 9 — 12 a. m.

RENUMITA FABRICA DE

CIMENT

Portland, din putna (Bucovina) livrează prompt, Ciment calitate superioară în butoae şi saci. A se adresa Reprezentantului General CAROL DRIMER Iaşi.

Doi câini de pază

Se caută pentru fabrica „Textila“ Ofertele se primesc la biroul fabricei din Copou in ori ce zi de lucru între orele 9 — 12 a. m.

X SPECULA MORARILOR ŞI BRUTARILOR. — Sindicatul lucrătorilor morari şi brutari este în plină agitaţie pe o chestiune în privinţa căreia va avea asentimentul tuturor acelora ce au fost şi continuă a fi spoliaţi de banda de exploatatori brutari şi morari.

Lucrătorii morari sînt decişi a refuza măcinişul pentru făina destinată exportului în Ukraina şi Bulgaria şi pe urma căruia pomenita bandă realizează cîştiguri fabuloase. Este într'adevăr nemaipomenit de scandalos că atuncea cînd, pentru locuitorii de aici se pregăteşte cartela şi porţia de pîne, făina să fie exportată pentru ca să transforme pe faliţii de odinioară în milionari lăfăiţi în automobile şi echipagii.

Lucrătorii brutari sînt şi ei decişi să refuze lucrul dacă se va continua a se scoate zilnic cîte un cuptor mai puţin, pentru ca prin acest mijloc să se provoace pe deoparte măsura cartelelor, iar pe de altă parte să se producă din nou acele aglomeraţii la brutării care să producă suferinţele grozave ale populaţiei şi tîlhăriile vestite ale patronilor brutari.

X Reamintim că mîne Marţi, 25 Noembrie, ora 9 seara, are loc la Teatrul Naţional concertul de adio al profesorului N. Theodorescu, detaşat la Conservatorul din Cluj.

Un program admirabil a fost pregătit de distinsul nostru violoncelist pentru această rară seară artică.

Una mie lei recompensă

In noaptea spre Sămbătă 22 crt. s'a furat din fabrica noastră două curele de transmisiuni de piele duble cusute de câte 10 metri lungime şi 150 m/m. lăţime.

Aceluia care ne va da indicaţiuni unde se află curelele furate, dăm o recompensă de una mie lei.

A se adresa la Societatea „Textila“ in palatul Băncii Moldova.

Profesori evrei

Pentru o şcoală evreiască din Basarabia se caută un profesor de limbele română şi franceză.— A se adresa între 12—2 şi 4—6 în strada Costache Negri 51 la gazda D-nei Simovici.

O CERERE A STUDENŢILOR DELA FACULTATEA DE LITERE. — Un mare număr de studenţi dela Facultatea de Litere au cerut decanului, printr'un memoriu amănunţit, înfiinţarea catedrei de istoria literaturii romîne vechi, catedră indispensabilă într'o universitate romînească, şi care există la Universităţile din Bucureşti şi Cluj.

Este întâia oară cînd studenţii fac un astfel de demers. Sîntem precis informaţi că acest prim demers va fi urmat şi de altele şi că studenţii sînt ferm hotărîţi ca memoriul lor să nu rămîe numai un simplu act la dosar.

X Senatul a lucrat Sîmbătă în secţiuni şi s'au produs incidente numeroase cu privire la validări.

Au fost invalidaţi d-nii Solacolu progresist, pe motiv că nu întruneşte vrîsta, şi un senator ţărănist de pe lista d-lui Coandă, pe motiv că există în contra d-sale o sentinţă condemnatorie.

S'a propus de-asemenea invalidarea celor trei aleşi de la Iaşi pe motiv că s'ar fi produs acte de cumpărări de voturi.

Se crede însă că nu se vor putea obţine cele două treimi necesare pentru invalidare.

La Curtea Marţială din localitate încep mîne dimineaţă dezbaterile în procesul de lese-majestate intentat fruntaşului socialist Gh. Tănase.

X SINUCIDERE. — Pe o tulpină din Rîpa Galbenă, s'a spînzurat eri bătrînul pensionar Haraga, fost în ultimul timp diurnist la serviciul comunal pentru aprovizionare cu lemne.

In haina lui, s'a găsit o scrisoare prin care arată, că fiind bănuit de incorectitudine şi-a curmat firul vieţii.

X La şcoalele secundare, au sosit salariile corpului didactic, pentru luna Septembrie.

X Corpul 4 Armată, Serviciul intendenţei, avînd nevoe de 29.000 căciuli şi 11.000 cojocele necesare trupelor, primeşte oferte prin bună învoială pentru furnizarea lor în total sau în loturi mai mici, cu preţul de lei 40 cojocelul şi 34 lei căciula predabile la 30 Noembrie cor. Doritorii pot adresa ofertele Serviciului Intendenţei C. 4 A. (localul cercului Militar) unde vor lua cunoştinţă şi de condiţiunile ce trebue să îndeplinească furnitura.

X Din Botoşani ne vine trista ştire despre încetarea din viaţă a d-rului Florian Costiner, membru al cunoscutei familii din Botoşani.

D-rul Florian Costiner, avocat stabilit de mulţi ani în Viena, moare în floarea vrîstei, în urma unei operaţii de apendicita.

Cult, talentat, minte limpede, caracter admirabil şi extrem de afabil, d-rul Florian Costiner n'a cunoscut de cât prietini, atît în cercul botoşanenilor cât şi in cercul nouilor săi concetăţeni de la Viena, unde a ajuns curând la o frumoasă notorietate.

Moartea sa prematură, care aşterne doliul asupra unei distinse familii care-l adora, va provoca o strângere de inimă la toţi prietinii ca şi la acei care l'au cunoscut şi au avut ocaziunea să-i aprecieze distinsele calităţi.

In ce ne priveşte, luând cu adânc regret cunoştinţă de pierderea unui atît de distins fiu al Botoşanilor, rugăm familia îndurerată să primească expresiunea celor mai sincere ale noastre condoleanţe.

X La redacţie s'a primit o scrisoare din partea d-lui dr. I. Lebell, directorul institutului antirabic, care se află, perfect restabilit, în Manchester.

D. dr. Lebell nu va reveni în ţară decât la începutul primăverei.

X CURSUL RUBLEI.— S'a decis ca, în Basarabia, rubla să nu mai fie primită la stat decât pentru plata dărilor şi pe cursul de un leu. Rublele intrate odată în casa statului, nu vor mai fi puse în circulaţie.

In toate celelalte împrejurări rublele vor circula la voe, pe cursul variabil al pieţei.

La Sanatoriul Dr. Tzaicu Iaşi str. Carol 20, e vacant un loc de soră de caritate, 150 lei lunar şi întreţinerea. Informaţii 2—4.

TEATRUL NAŢIONAL ŞI STUDENŢII.—Se aduce la cunoştinţa tutulor studentelor şi studenţilor, că începând de Joi 26 Noembrie, după o nouă dispoziţie, vor avea intrarea numai la balcoane, banca IV în dreapta şi stânga, plus locuri în loji de balcoane la acele nevândute, Cu asta studenţii câştigă că nu vor sta în picioare toată piesa la parter şi în loc de 25 câţi aveau dreptul să între înainte, vor întra gratuit 50. Garderoba este obligatorie şi se va achita la intrare în sală, d-nei Botez, şefă controloră la balcon. Studenţii cari vor să plătească la parter li se face o reducere de 50 la sută.

INTRUNIREA CHIRIAŞILOR.—La Cinema Modern, a avut loc eri dimineaţa întrunirea publică convocată de chiriaşi.

D. D. Dimitriu, preşedintele ligii, se ocupă de noul decret-lege, prin care se prelungea contractele de închiriere. Spune că acest decret lege este necomplect şi nu poate mulţumi pe chiriaşi. In primul rând decretul excepteazâ prăvăliile, ceia ce este o nedreptate, chiriaşii trebue să fie cu toţii solidari. In al doilea rând trebue cerut desfinţarea legei care acordă privilegii proprietarilor, care nu se mai poate accepta azi, când toate privilegii încep să dispară.

D. profesor dr. Parhon, se ocupă în special de legea de privilegiu a proprietarilor, şi spune că această lege, azi când democraţia face progrese uriaşe, nu mai poate să dăinuiască; ea trebue să dispară.

Mai vorbesc d-nii Veiler şi dr. Boghen.

D. Săteanu cere, ca plusul ce se acordă proprietarilor, să fie gradata, aşa cum există în vechiul decret-lege.

D. Dimitriu face un rezumat al dezbaterilor, după care adunarea votează o moţiune, prin care declară să continue mişcarea până la complecta reuşită.

BAIA DIANA Închiriază, de pe acum Se află în perfectă stare de funcţionare: instalaţie de căldură şi lemne A se adresa proprietarului David Frankel Depozit de Drogherie Iaşi Anastasie Panu 28

X BIBLIOGRAFIE.— A apărut No. 41 al revistei săptămânale „Insemnări Literare.“ In vâltoarea Capitalei de Artur Gorovei, Şrapnelele de Demostene Botez, O iubire de D. Razu, Miracol de Nikita Macedonski, Desăguţă de Mircea Petala, şi diferite recenzii şi dări de seamă.

De vânzare pretutindeni. Preţul 1 leu, abonamentul 40 lei.

CURS GRATUIT DE LIMBA EBRAICĂ.— Căminul Sionist aduce la cunoştiinţa publicului că la 1 Decembrie a. c. se înfiinţează al 3-lea curs. gratuit de limba ebraică.

Inscrierile se fac în fie-care zi de lucru, între 3—5 p. m., la Sediul Caminului Sionist din stradu I. C. Brăteanu No. 166.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara celebritatea scenică italiană Ermete Novelli apare în senzaţionalul film: SUPREMA DRAGOSTE sau REMUŞCAREA, sentimentală şi puternică dramă modernă. Programul mai cuprinde „Noctambulii“ splendidă comedie americană (Fox-Film), în două acte.

Mercuri 26 Nov. FROU-FROU cu Francesca Bertini.

X D-nii avocaţi Tribunalului de Iaşi sunt cu insistenţa rugaţi a se întruni, în localul „Cercului de avocaţi“ Marţi 25 Noembrie a. c. ora 11 a. m. spre a se constătui asupra grevei Funcţionarilor Judecătoresti.

p. Decan S. A. GEORGESCU

Stiri Telegrafice

CONGRESUL AMERICAN

Washington.— Se anunţă că Senatul American se va întruni la 1 Decembrie. Se crede că congresul va relua examinarea tratatului de pace în Ianuarie.

JUDECAREA EX-KAIZERULUI

Londra. — Imediat după intrarea tratatului în vigoare se va începe procedura actului de acuzare în contra Ex-Kaizerului. Se crede că procesul va putea avea loc la primăvara viitoare.

Noul cabinet belgian

— Participarea Socialiştilor —

Bruxelles. — Negocierile în vederea constituirei cabinetului continuă; Se crede, că socialiştii vor participa la formarea unui minister naţional pentru „Constituantă“. Socialiştii propun pe Bellacroy la preşedinţia noului cabinet.

Noul guvern Ungar

Buda-Pesta. — Cu toate dificultăţile întîmpinate Carol Hussar, preşedintele noului guvern ungar, speră să poată constitui un guvern de concentrare pînă Sîmbătă.

Ultima oră

România semnează pacea

Bucureşti.— Există astăzi unanimitate de păreri că guvernul parlamentar, imediat ce va fi constituit, va proceda la semnarea păcei în condiţiunele cerute de aliaţi.

In eventualitatea puţin probabilă că aliaţii nu vor admite răgazul cerut, lucrurile se vor precipita astfel ca România să poată semna în termenul cerut.

Viitorul Minister

Bucureşti.-- Indiferent dacă ministerul va fi înlocuit de d. Maniu sau de d. Al. Vaida este sigur că din viitorul minister vor face parte câteva persoane din vechiul regat străine de luptele politice de până acum.

D. Octavian Goga va ocupa cu certitudine departamentul instrucţiunei publice.

Plecarea d-lui Coandă

Bucureşti. — D. general Coandă a plecat de-abia ieri, Duminică la Paris.

Numiri în Diplomaţie

Bucureşti.— D. Const. Diamandy a fost numit ministru al României la Londra

Cînd se vor normaliza trenurile

Bucureşti.— Direcţia generală C. F. R. a primit propunerea după care în timp de 12 zile, începând de Sâmbăta trecută, vor trebui terminate transporturile de trupe ce se aduc în ţară.

Astfel, peste o săptămână circulaţia trenurile va reveni la normal.

Autorul Pocuitarei

BUCUREŞTI. — Se cunoaşte efectual extraordinar produs de expresia din discursul d-lui Vasile Stroescu: „mîneie curate“.

Se asigură că pocuitura este rezultatul prieteniei dintre d. dr. N. Lupu şi d. V. Stroescu.

Deblocarea liniilor

BUCURESTI.— In scopul deblocărei gărilor, ministerul de lucrări a dat ordin a se descărca pe loc toate vagoanele cu materiale aduse din Ungaria.

Interimatele

BUCURESTI. Intru cât provizoratul guvernului de acum va mai dura 2—3 zile, s'au produs două interimate. D-nii Miclescu şi Anghelescu au părăsit ministerile pentru a-şi ocupa locurile anterioare.

Interimatul justiţiei a fost încredinţat d-lui general Mihail, ministrul lucrărilor publice.

Membrii îndureratei familii Costiner au durerea să anunţe moartea prea iubitului lor,

D-r Florian Costiner

Avocat din Viena. Mort în floarea vrîstei la Davos, unde se afla din întîmplare, şi unde a fost supus unei operaţiuni de apendicită.

LA BANCA DACIA

SECŢIA DE MARFURI: Str. Stefan cel Mare No. 49 soseşte în curând un mare transport de de Zahăr ios american, care se va pune în vânzare cu preţul de Lei 8.25 kg. en-gros şi Lei 8.50 en-detail.

De asemenea a sosit chocolată, cafea, cai, curmele, scrumbii Olandeze, sardele etc.

DOCTORUL ANTONIU din Bucureşti face cunoscut suferinzilor de Astm şi Bronşită că şedinţele de aer comprimat şi inhalaţiuni funcţionează în permanenţă.

Doctorul Antoniu dă consultaţiuni la Sanatoriul său, intre orele 2—4 p. m. Str. Principele Mica 8 (sera).

ANUL XV-lea No. 4784

25 Bani Numărul

MIERCURI 26 NOEMBRE 1919

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 599 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Anglia şi Rusia

Din senzaţionala declaraţie a lui Lloyd George asupra nevoei de „alte mijloace" în loc de forţă, cu privire la pacificarea Rusiei, s'a dedus iminenţa unei schimbări definitive în politica Angliei faţă de Orientul Europei. Formula lui Lloyd George, apărînd în complectă contrazicere cu vorba lui Clemenceau: „între Franţa şi regimul bolşevist nu e decît o chestiune de forţă", ne-am putea aştepta la un rînd de paşi noui din partea Angliei, care de fapt decide în ale Orientului, avînd sprijinul Americei.

Presa s'a şi grăbit să anunţe tratativele de pace între Moscova şi Londra, trimiterea condiţiunilor şi însărcinaţilor speciali dintr'o parte şi dintr'alta... Insă, după ultimele ştiri, totul se reduce la un „façon de parler", cu care diplomaţia Antantei poartă de nas lumea întreagă.

N'a fost oare Lloyd George acela, care, în Aprilie a. c. declarase în Camera Comunelor, că-şi recunoaşte greşeala unei intervenţiuni armate în Rusia, că Rusia nu se poate ocupa milităreşte, că bugetul Angliei nu permite cheltuelile cerute de expediţia rusească etc?... Ca consecinţă, s'a anunţat retragerea trupelor engleze de la Arhanghelsc şi Murman şi alte măsuri similare. De fapt însă, toate aceste declaraţii acoperiseră numai o politică dusă cu o perseverenţă uimitoare: ajutor cu ori-ce preţ, şi într'o scară cît mai mare, acordat generalilor Kolceac, Denikin şi Iudenici.

Iarna trecută, mulţumită acestui ajutor, Denikin se pregătise relativ bine de ofensiva din vara acestui an, care i-a dat succese mari teritoriale.

In clipa cînd Anglia s'a convins că poate conta pe oare-care reuşită a generalilor ruşi, ea a început să bată în retragere în persoana lui Lloyd George. Siguranţa succesului în combaterea bolşevismului deslegase mîinele Angliei oficiale şi atuncea ea a făcut o concesiune evidentă curentelor din stînga occidentale: n'a mai continuat trimiterea trupelor în Rusia, lăsînd numai mici detaşamente la Arhanghelsc şi Murman şi mutînd centrul de gravitate al luptei contra Rusiei bolşeviste, pe seama armatelor ruseşti voluntare.

Concesiunea făcută verbal curentelor socialiste din Europa n'a fost însă complectă: finanţarea celor trei generali şi aprovizionarea lor a fost continuată cu şi mai multă energie.

Astăzi seria succeselor obţinute de Kolceac şi Iudenici a cedat locul unei noui retrageri a lor, iar frontul lui Denikin dintre Nistru şi Volga nu mai înaintează, ci chiar dă îndărăt. S'ar părea că aceste împrejurări ar fi o grea încercare pentru perseverenţa Angliei în combaterea Rusiei sovietelor. Insă ce vedem?

Cu vre-o 10 zile în urmă Camera Comunelor a votat noui şi mari credite pentru finanţarea lui Denikin; şi astfel Lloyd George a asigurat din nou pregătirea celor trei generali pentru campania 1920: doar Rusia e mare şi nu poate fi cuprinsă în cîte-va luni!

Obţinînd însă aceste credite, printr'o politică abilă parlamentară, iată-l pe Lloyd George făcînd din nou declaraţii peste declaraţii; prima lui declaraţie aruncă lozinca „altor mijloace" decît forţa... şi cu adevărat: ce-l costă pe el această concesiune orală, cînd Denikin a fost asigurat şi pentru vara 1920?...

Apoi vine rîndul declaraţiei a doua: Lloyd George nu înţelege nici o modificare a politicei engleze faţă de Rusia, el n'a însărcinat pe nimeni să se prezinte guvernului sovetist pentru a începe tratative; se proectează numai o conferinţă internaţională cu participarea ruşilor etc., etc.,— exact cum a fost iarna trecută cu conferinţa dela Prinkipo şi înainte de ofensiva falşă a lui Kolceac, urmată de ofensiva serioasă a lui Denikin!

A treia declaraţie (din 7 cor.) accentuiază imposibilitatea pentru Anglia de a finanţa pe un termen nelimitat, războiul civil din Rusia; mai arată şi un oarecare desgust faţă de bolşevism, căruia îi opune sforţările comune ale poporului de toate clasele etc.... Cine crede, că nu se poate ca un Lloyd George să-şi permită un asemenea lux de vorbe atunci cînd a şi finanţat pe Denikin pentru iarna ce vine şi expediţia din 1920?!...

Or, în acelaş timp, pe sub mînă, socialistul Ogrady e trimis să trateze cu însărcinatul bolşevist Litvinov unele chestiuni asupra schimbului de prizonieri. Nansen anunţă o întîlnire la Helsingfors între engleji şi bolşevici, cu oarecari propuneri reciproce de pace, condiţiile fiind: amnistia, reluarea legăturilor comerciale, recunoaşterea de către Rusia bolşevistă a tuturor datoriilor de stat...

Iată ce se numeşte o politică abilă, genială!

Curentele socialiste şi bolşeviste din Europa sunt oarecum intrigate, dar şi „asanate": Lloyd George desminte negocierile cu bolşevicii,—totuşi un deputat englez negociază! Şi în sprijinul acestei politici se ridică tot parlamentul de opinjuni din Camera Comunelor...

Deşi Henderson cere ca nici un ajutor bănesc, material sau diplomatic să nu se mai dea Rusiei, ci să se înfiinţeze o comisiune de experţi ai Ligei Naţiunilor spre a vizita Rusia; deşi ceilalţi leaderi se pronunţă contra unei intervenţiuni în Rusia,— şeful misiunei militare engleze, general Brike, soseşte la Denikin, comitetul economic naţional englez aprobă discursul lui Lloyd George, marele duce Nicolaevici cu ducesa Tatiana vine la Londra, descinde la palatul regal, iar la gară e întîmpinat de Sazanov, de Churchill, ministru de război englez, acela care declarase mai dăunăzi că Kolceac şi Denikin au salvat Polonia--Romînia de invazia bolşevistă din primăvara trecută; în fine M. Mackinder, celebru geograf englez, e numit comisar al Angliei pentru sudul Rusiei, avînd reputaţia stabilită de partizan hotărît al unei strînse colaborări franco-engleze în combaterea bolşevismului etc...

Da, aşa se procedează atunci cînd „afacerile sunt afaceri", şi cînd „times is money", cînd cu ori-ce preţ Germania trebue prevenită de Anglia în acapararea Rusiei!

Pentru aceste scopuri, inevitabil, diplomaţia lui Lloyd George se bagă pretutindeni: la bolşevici, la provinciile Baltice, la Denikin-Judenici, la marii duci, avînd o singură grijă: să nu-i ocupe altcineva locul.

Şi are dreptate: concesiunile verbale şi „post factum, la dreapta şi la stînga, nu strică întru nimica linia directă a politicei care duce înainte, înainte...

ALEXIS NOUR

Câte-va NOTE

La Bucureşti au mereu loc banchete cupioase, date de conducători, care până ieri erau nişte bieţi oameni modeşti, dacă nu cum-va chiar bursieri ai statului român.

Indiscretă întrebare: de unde banii cu care se acoperă costul, atât de excesiv de scump, al banchetelor din ziua de astă zi?.

*

Funcţionarii judecătoreşti sunt susţinuţ în mişcarea lor de avocaţi. Nimic ma frumos.

In ultimul timp greva de la palatul de justiţie îi sprijinită şi de marele public, care ocoleşte acest palat.

Foarte trist şi pentru avocaţii şi pentru funcţionarii judecătoreşti greviştі.

*

In ziua când vom semna pacea nu se va decide atât de mult în politica externă cât se va decide de mult în cea internă.

Multe măriri se vor prăbuşi din atot puternicia lor.

BLANZY

INSEMNARI

Stagiunea Dramatică

— *Intimii Noştri* —

La Teatrul Naţional din localitate s'a jucat Duminică, pentru a treia oară, inspirata comedie a lui V. Sardou, „Intimii Noştri".

Un paşnic burghez are patima „prietenilor". La vila lui de ţară sosesc tot felul de mutre care abuzează de ospitalitatea omului, îi critică gospodăria, îl jignesc şi insultă, îi strică proprietatea şi liniştea casei, îi primejduesc viaţa şi-i ameninţă cinstea. Această grămadă de „intimi", de falşi prietini, îşi dezvăluе treptat răutătea fiinţei lor şi tulbură în două zile sufletul bunului şi naivului burghez, cât ani de viaţă familială nu putură face. Un brav doctor din vecinătate, neconsiderat în numărul „prietenilor", îşi pune inteligenţa şi nobleţa sufletului în sprijinul casei burghezului, atât din simplă omenie cât şi din dragostea pentru fata vecinului. După o serie de peripeţii admirabile de viaţă naturală, ironie şi humor, burghezul înţelege lucrurile, descoperă viclenia falşilor prieteni, „împuşcă vulpea", şi constată pe adevăratul amic în persoana doctorului căruia îi dă fata în căsătorie.

Acţiunea este dusă cu o rară măestrie, înscenarea perfectă, dialogurile vii, spirituale, pline de colorit, caracteristica personagiilor este exact şi unitar prinsă.

Interpretarea dată de artiştii noştri a fost cu deosebire îngrijită şi cu adevărat la înălţimea operei. D. Petrone şi-a desfăşurat întregul d-sale talent, a subliniat rolul cu o artă desăvârşită, ca în vremurile bune când păstra un permanent contact cu publicul ieşan, acel public care totdeauna şi-a iubit artiştii pretioşi. D. Vernescu a dominat spectacolul cu o înaltă putere de creaţie, a colorat piesa cu personalitatea d-sale de excelent comedian. D. Damira şi-a păstrat tradiţionala distincţie interpretativă, sobrietatea foarte simpatică şi caracteristică abilităţii sale scenice, transpunându-se la perfecţie în rol. D. Boldescu şi-a păstrat poza admirabilă, şi-a mînuit cu o fericită pricepere toate bogatele d-sale resurse artistice. Minunat de bine adaptat la rol d. Profir, foarte bine d-nii Calmuschi şi Meicu.

D-na Aglae Pruteanu a jucat cu o risipă a tradiţionalelor sale calităţi scenice, şi-a evidenţiat odată mai mult varietatea talentului, şi-a trăit rolul cu o frumoasă revenire a trecutului. Foarte, bine d-na Castriş şi d-ra Gheorghiu.

Se evidenţiază încă odată că teatrul nostru posedă un numeros şi excelent ansamblu de comedie. Este deci de dorit ca asemenea gen, cu o pricepută alegere de piese şi o îngrijită montare—cum a fost „Intimii Noştri"—să prevaleze în formarea repertorului, pentru ca teatrul din Iaşi să-şi poată îndeplini cu prisosinţă rolul educativ, în mediul nostru flămând de ironie şi satirizare.

RENOVATUS

Reformele în faţa Camerilor

— Modificarea legei electorale —

— Modalitatea şi quantumul expropierei —

Deşi problema semnărei păcei preocupa în principal actualmente sferele parlamentare, nu este însă mai puţin adevărat că şi chestiunea definitivărei reformelor, formează obiectul discuţiunelor reprezentanţilor naţiunei.

Decretele legi, prin care s'au realizat cele înscrise în constituţie de camerile revizioniste din 1917 nu pot fi considerate ca definitive şi nu pot fi prezentate parlamentului spre ratificare ca or-care alt decret-lege. Pe de altă parte experienţa de până acum a învederat că ambele reforme au nevoie de modificări importante şi nu pot rămânea în forma lor actuală.

Incetul cu încetul îşi fac drum unele indicaţiuni în privinţa naturei acestor modificări. Iată despre ce este vorba, în primul loc, în ce priveşte reforma electorala şi, în al doilea loc, în privinţa exproprierei.

*

Este evident astă-zi că repartizînd câte un deputat la 35.000 locuitori, s'a făcut o greşeală. România, cu cele 15 milioane locuitori are 560 deputaţi, pe când Franţa, cu ale ei 44 milioane locuitori, plus Alsacia şi Lorena are 662 deputaţi.

Noua lege votată de parlament va mări deci întinderea circumscripţiilor şi probabil va fixa câte un reprezentant la 50.000 locuitori. Se va face însă în acelaş timp o numărătoare exactă în toate părţile României-Mari, pentru ca nici una să nu fie părtinită şi egalitatea desăvârşită să domnească, în această privinţă, în toată întinderea României-Mari.

In ce priveşte condiţiile de eligibilitate se vor îngreuia dispoziţiile în ce priveştn depunerea de candidaturi şi este ua mare punct de întrebare dacă se va menţine proporţionalul sau se va introduce pur şi simplu reprezentarea minorităţilor.

Sigur este, însă, că sub nici un chip cine-va nu va putea fi ales dacă nu va întruni un minimum fixat de voturi. Intre cei ce n'au întrunit acest minimum se va declara balotagiu.

*

In privinţa exproprierei, extremiştii ar dori o nouă expropriere, în forma în care s'a făcut în Basarabia. Ei ar dori ca preţul să nu fie mai mare de cât de 10 ori preţul regional de arendă.

Este însă sigur că aşa ceva n'ar putea fi obţinut de la actualul senat — să nu se uite că pentru aceste două reforme, chiar dacă actualele camere ar fi declarate ordinare, tot este nevoie de 2|3 din numărul de voturi.

Mai curând pare că va triumfa ideia ca să se mărească cota de expropriere.

— Actuala cotă n'a produs nici macar 16.00.000 hectare expropriate, deşi constituanta a decis expropriarea a 2 milioane hectare. Iar în ce priveşte preţul el va fi lasat la apreciarea Suverană a instanţelor judecătoreşti.

*

Ceea ce este sigur e că aceste reforme, puse în aplicare prin decrete-legi, nu vor căpăta forma definitivă prin ratificarea acestor decrete, ci prin producerea unor legi, cu toate formele cu care se introduc nuoi legiuiri în viaţa parlamentară.

Textul ultimatumului a fost remis

— El este de o violenţă nemai auzită —

După cum pot vedea cetitorii din textul telegramelor, pe care le publicăm la altă parte a ziarului textul ultimatumului a fost remis eri guvernului român şi termenul ce ni se acordă expiră la 1 Decembrie.

Aşadar sorţii au fost aruncaţi. România se află în faţa unei situaţiuni extrem de grave. Hotărârea nu poate întârzia.

*

In Bucureşti textul întreg al ultimei note ce ni s'a remis este cunoscut în cercurile diriguitoare politice. Cu toţii afirmă că ea este de o violenţă nemai auzită şi tradează în total pana tigrului.

In special se deduce aceasta din faptul că preanbulul notei constituie o violentă filipică în potriva guvernului romîn şi în special a d-lui Brătianu.

*

Spuneam eri că guvernul actual va încerca să câştige timp, pentru ca semnarea să se facă de un guvern parlamentar, căci nimănea nu se mai îndoleşte astă-zi că va trebui să o muăm. Adăugăm că în eventualitatea că lucrurile nu vor putea avea fiinţă în sensul dorit de guvernul de generali, lucrurile se vor precipita şi va urma un nou guvern în timpul şi condiţiile cerute de aliaţi. In acest sens se îndreaptă cursul evenimentelor.

INFORMAŢIUNI

Inainte de a se fi precipitat evenimentele politice din cauza ultimatumului a iaţilor, un grup de parlamentari cerusă d-lui Brătianu să facă, într'o consfătuire nepublică un expozeu al situaţiei externe.

Aceleaşi grupări, la care se adăugaseră şi mai mulţi parlamentari făcuseră o rugăminte în acelaş sens d-lui Take Ionescu

Se comunică în mod oficial că s'au dat ordine pentru demobilizarea trupelor până la contigental 1913 şi pentru desfiinţarea marelui Cartier.

X GREVA FUNCŢIONARILOR JUDECATOREŞTI.— Aseară a avut loc o noua consfătuire a funcţionarilor judecătoreşti.

D. Nicolau, delegatul funcţionarilor, care s'a înapoiat din Bucureşti, face o dare de seamă despre cele petrecute în Capitală. Spune că vestea despre solidarizarea funcţionarilor ieşeni, a produs un mare entuziasm printre funcţionarii din Capitală. La ultima întrunire din Bucureşti, a luat cuvîntul şi d. Fala, deputat ţărănist va ridica chestia în parlament şi va susţine cauza funcţionarilor.

D. Toma deputat de Iaşi, a declarat că va da tot concursul. Baroul de Ilfov s'a solidarizat cu funcţionarii judecătoreşti şi succesul grevei este asigurat.

X Cu începere de azi vagoanele trenului ce deserveşte linia Iaşi Bucureşti, vor fi încălzite.

X In cursul acestei săptămîni se va face numirea unui director la şcoala normală Vasile Lupu, în locul d-lui Mitru, numit inspector general al şcoalelor normale.

Camera de Comerţ din Iaşi, aduce la cunoştinţa importatorilor şi exportatorilor şi tuturor comercianţiior din localitate, că primind cereri şi oferte numeroase de la Diferite Case şi Agenţii din Franţa, Italia, Spania, Anglia, etc. pentru orice articole de pe pieţele respective şi cele de pe piaţa noastră, cei interesaţi se pot adresa la Biroul de Informaţiuni al Camerei de Comerţ în fiecare zi de lucru, între orele 8—13.

De asemenea se aduce la cunoştinţa amatorilor că multe firme din străinătate caută reprezentanţi şi agenţi pe piaţa locală.

Ministerul de Comerţ a dat delegaţiunea d-lor B. Filderman, C. B. Penel, Savel Gronn, Grigore Protopopescu, Dr. D. Iamandy, Ion Mircea, Paraschiv Scutaru, Aurel Nicolau, I. Bărsan şi D. Sadoveanu, de a dera acte în baza decretului-lege pentru combaterea speculei.

Delegaţi au dreptul de a înainta actele direct Comisiunei de Judecată.

Dl. Joseph Sibi care în tot timpul războiului a luptat în rândurile soldaţilor francezi, s'a reîntors în localitate reluându-şi ocupaţiile sale de consul al Franţei în Iaşi strada Asaki No. 1.

Ziarul „Steagul" arată că d. Deşliu, împreună cu prietenii d-sale cari s'au retras din gruparea d-lui Take Ionescu, se vor constitui în club aparte, sub denumirea de „conservator-naţionalist". Noua grupare va face să apară şi un ziar. D. Ionaş Grădişteanu stă încă nehotărât şi ziarul „Steagul adaogă că se va asocia şi d-sa nouei grupări. In acelaş direcţie ar înclina şi d. Gr. Filipescu.

In localul şcoalei Gh. Asachi, a avut loc adunarea generală, pentru constituirea Comitetului şcoalei normale Vasile Lupu. După o cuvântare inimoasă, rostită de d. Mitru, inspector general, s'a procedat la alegere. Au fost aleşi d-nii C. Meisner, I. Simionescu, Pandele Zamfirescu, Petrovanu, Gh. Ghibănescu, Botez şi A. Niculescu.

Comitetul va proceda mâine la Constituire.

Un număr de Comercianţi, au luat iniţiativa, de a se constitui o nouă societate a Comercianţilor, pe baze mai solide.

X Mercuri 26 Noembrie ora 5 p. m. are loc şedinţa săptămânală a Cercului didactic (Str. Lăpuşneanu) cu următoarea ordine de zi:

1) Deschiderea cursurilor de adulţi.
2) Abonarea din oficiu a institutorilor şi învăţătorilor la revista „Lamura".
3) Noua societate de editură şi tipografie.
4) Cinematograful şcolar al Cercului didactic.

Din eroare s'a anunţat că Direcţia teatrului naţional a admis studenţilor o reducere de 50 la sută pentru locurile de la parter.

Direcţia a rezervat pentru studenţi un număr gratuit de locuri la balcoane, îndoit mai mare decât cel de până acum.

X Azi, după prânz, are loc înmormîntarea rămăşiţelor pământeşti ale Maiorului Fotea şi ale d-rei Albineţ, victimele dramie din strada Toma Cozma.

Criza internă se redeschide

— Constituirea unui nou guvern întîmpină dificultăţi —

— Ardelenii şi situaţia politică din vechiul regat —

BUCUREŞTI. — Tratativele între diversele grupări parlamentare în vederea constituirei unui bloc din sînul căruia să iasă guvernul de mâine, întîmpină serioase dificultăţi.

Liberalii sunt cu desăvîrşire înlăturaţi din noile combinaţiuni, pînă şi ţărăniştii, care au crescut oare cum le şcoala politică liberală, îi renegă cu energie.

Ei par dispuşi mai mult a se apropia de Liga poporului, deşi în Parlament ea nu este oficialmente reprezentată.

*

Blocul provinciilor alipite, de care se vorbea atît de mult, nu se poate realiza.

D. Inculeţ continuă să vorbească în numele grupului independenţi al parlamentarilor independent, iar d. Halipa nu vorbeşte.

El tace şi face.

In culisele parlamentare circulă ştirea senzaţională că d. Halipa cu grupul său parlamentar, ar avea intenţiunea să treacă la partidul socialist.

De asemenea d. Nistor continuă să vorbească în numele Bucovinei şi faptul acesta constitue o piedică în realizarea blocului provinciilor alipite.

Ardelenii ştiu foarte bine ce reprezintă d. Nistor şi recunoscîndu-l pe el ca reprezentantu Bucovinei, ar nemulţumi pe d Flondor, ceea ce ardelenii caută să evite.

*

Ardelenii ar fi dispuşi să facă un guvern şi pentru acest scop sunt în curs tratative, — nu cu liberalii care sunt reprezentaţi în parlament, ci cu opoziţiunea care nu este reprezentată.

De aceea ei caută să nu ia nici o hotărîre care ar putea nemulţumi opoziţiunea.

După ce s'a făcut ruptura cu liberalii, a nemulţumi opoziţiunea, înseamnă a împinge singur, spre un bloc al partidelor din vechiul regat contra reprezentanţilor ţinuturilor alipite.

Acest lucru ardelenii îl înţeleg foarte bine şi de acea vor să facă un guvern, dar cu asentimentul averescanilor şi takiştilor.

Restul acestui guvern ar fi să ratifice pacea şi să pregătească terenul pentru alegerile de constituantă.

In acest scop se urmează tratative şi cu fruntaşii politici din Basarabia şi Bucovina, care au combătut pînă acum pe reprezentanţii oficiali ai acestor două provincii liberale.

JUDEX.

ASISTENŢĂ SOCIALĂ. — Duminică trecută, a avut loc, în sala de mese a atelierelor C. F. R. Socola, distribuirea ajutoarelor la copii săraci din şcoalele primare No. 11 de băeţi şi fete din Circumscripţia No. 11 Socola.

Comitetul şcolar al acestei circumscripţii, în frunte cu preotul-paroh Economu Constantinescu preşedinte, D-na Aglaie Coroi directoarea şcoalei de fete şi Toma Zaharia directorul şc. de băeţi ca secretari, în unirea cu D-nii Friederich Veber, Alexandru Vasiliu, Ionaş Eighert, Dimitrie Antoniu, Alexandru Mihai, B. Şfartz, Vasile Viorică şi Iosef Brzoza, şi-au pus toate silinţele de au adunat fonduri şi au distribuit 22 perechi de ghete, şi 22 mântăli, în valoare de 966 lei, precum şi ajutoare de cărţi şi rechizite şcolare în valoare de 400 lei. S'au procurat 22 tablouri intuitive pentru şcoli, cari fiind înfiinţate de curând, nu posedă nici un material didactic.

Fondurile sunt adunate de la persoanele caritabile, prin donaţiuni şi cotizaţii lunare benevole. cu cari s'au înscris cetăţeni acelui cartier.

Activitatea acestui comitet şcolar este demnă de toată lauda şi sprijinit de oameni de inimă, şi-a propus să deschidă şi o cantină şcolară, necesare şcoalelor populate cu un însemnat număr de orfani de războiu, cari se găsesc în acea circumscripţie şcolară, dar care trăesc într'o neagră mizerie.

X Informaţia de eri în legătura cu „Teatrul Naţional şi studenţii" s'a strecurat o eroare cum că studenţii vor avea şi o reducere de 50 la sută la staluri. Studenţilor li s'au dat în stagiunea asta destule bilete de favoare, aşa că e imposibilă ori ce reducere.

D. Climescu, preşedintele Comisiei interimare, a semnat azi ordonanţa, prin care populaţia este amertizată, că din cauza impuţinărei cantităţei de grâu, a greutăţilor de transport şi al Controlului necesar, se vede nevoit a raţiona consumul pâinei şi a reîntroduce cartela.

Data când se va reîntroduce cartela, se va fixa mâine seara, la întrunirea membrilor Corpului didactic, în ajutorul cărora contează administraţia Comunală.

In vederea aceasta, toţi membrii Corpului didactic, sunt invitaţi a lua parte la adunarea generală, ce va avea loc mâine seara la Cercul didactic.

X Corpul 4 Armată, Serviciul intendenţei, avînd nevoe de 29.000 căciuli şi 11.000 cojocele necesare trupelor, primeşte oferte prin bună învoială pentru furnizarea lor în total sau în loturi mai mici, cu preţul de lei 40 cojocelul şi 34 lei căciula predabile la 30 Noembrie cor. Doritorii pot adresa ofertele Serviciului Intendenţei C. 4 A. (localul cercului Militar) unde vor lua cunoştinţă şi de condiţiunile ce trebue să îndeplinească furnitura.

X Ştiri muzicale.— Vineri 28 Noem. ora 6 p. m. precis va avea loc la teatrul Naţional al II-lea CONCERT SIMFONIC al orchestrei „George Enescu" dirijat de Dl. A. Ciolan.

Program de primă audiţie :

1) Beethoven Simfonică No. 8.
2) Eduard Grieg. Lyrische Suite.
3) P. Tschaikowsky 1812. Ouvertura Solenna.

Biletele la Agenţia Maximovici.

— In astă seară concertul de adio al distinsului violonist Nicu Theodorescu.

Implinindu-se 40 zile dela moartea mult regretatului Ion Iordăchescu, fostul şef al Brigăzii de Siguranţă locale, familia şi îndurerata soţie, roagă prietenii şi cunoscuţii să bine-voiască a lua parte la parastasul ce se va oficia Joi 27 Noem. stil n. (14 stil v.) ora 9 la biserica Sf. Spiridon.

BIBLIOGRAFIE.— „Cuvântul Liber" anul I, No. 14, cu un judicios material datorit d-lor Gr. Damian, I. Armaşu, H. Sanielevici, dr. D. Niculescu, Horia Bottea, Barbu Lăzăreanu, Andrei Braniişte, etc. etc. precum şi numeroase notiţe polemice.

ORGANIZAŢIUNEA SIONISTĂ DIN IAŞI, aducând la cunoştinţa populaţiunei evreeşti că vigurosul organ „Mîntuirea" se consolidează prin înfiinţarea soc. anonime „Mântuirea", apelează călduros la toţi evreii din toate categoriile sociale să-şi facă o datorie de onoare luând o parte largă la subscriţia acţiunilor. Două mii acţiuni fiind subscrise, mai rămân 3000 de acţiuni de câte 100 lei la dispoziţia publicului.

Subscripţiile se primesc până la 30 Noembrie la Banca Moldova. Fapta fiind frumoasă şi plasamentul sigur, membrii organizaţiunei sioniste şi toţi evreii în general sunt rugaţi să-şi facă datoria.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara celebritatea scenică italiană Ermete Novelli apare în senzaţionalul film: SUPREMA DRAGOSTE sau REMUŞCAREA, sentimentală şi puternică dramă modernă. Programul mai cuprinde „Noctambulii" splendidă comedie americană (Fox-Film), în două acte.

Mercuri 26 Nov. FROU-FROU cu Francesca Bertini.

x In procesul socialistului Tarase reluat azi dimineaţa în faţa Curţii Marţiale, toate incidentele apărării au fost respinse.

S'a intrat în judecarea pricinei. Interogatorul acuzatului a ţinut pînă la ora 1 după prînz şi continuă după amiază la ora 3 şi jum.

Pe stradele din ograda Curţii Marţiale, mii de muncitori staţionează.

La Sanatoriul Dr. Tzaicu Iaşi str. Carol 20, e vacant în loc de soră de caritate, 150 lei lunar şi întreţinerea. Informaţii 2—4.

Ultima Oră

Guvernul demisionează!

— Ultimatumul aliaţilor.—Termenul fatal.—Viitorul guvern pentru semnare.—

BUCUREŞTI. — In ultimul moment plecarea la Paris a d-lui general Coandă, fixată pentru Duminică, a fost contramandată. Guvernul primise înştiinţarea că reprezentanţii aliaţilor vor remite a doua zi nota Consiliului Suprem, pe care n'au putut'o remite Duminică, întru-cât d. general Văitoianu era plecat din capitală. In asemenea condiţiuni era natural ca plecarea primului delegat să sufere o întârziere. Acum se anunţă că d general Coandă va pleca Joi.

*

NOTA ALIAŢILOR A FOST REMISĂ ERI LUNI. TERMENUL CE NI SE ACORDĂ PENTRU SEMNARE EXPIRA LA 1 DECEMBRIE.

TEXTUL NOTEI—PRESUPUSĂ A FI REDACTATĂ DE D. CLEMENCEAU ESTE ELOGIOASĂ PENTRU NAŢIUNE DAR EXCESIV DE SEVERĂ PENTRU CEI CE AU PREGĂTIT RĂZBOIUL ŞI AU FĂCUT PACEA SEPARATĂ :

GUVERNUL ROMÂN ESTE PREVENIT CĂ REFUZUL DE A SENNA VA ATRAGE DUPĂ SINE RUPEREA RELAŢIILOR DIPLOMATICE ŞI PIERDEREA PENTRU ROMÂNIA A TUTUROR AVANTAGIILOR CE REZULTĂ DIN TEXTELE PĂCEI CU GERMANIA ŞI AUSTRIA.

*

Guvernul Vaitoianu pus în faţa acestei situaţiuni şi numai întrevăzînd posibilitatea unei noui prelungiri de termen este decis a demisiona. In acest senz a şi făcut declaraţiuni d. general Rişcanu, ministru de războiu.

Viitorul guvern, care va avea caracterul de guvern parlamentar, va avea deci misiunea de a se pronunţa.

Convingerea tuturor este că Romînia nu va putea risca un refuz de a semna. Aceasta cu atît mai mult cu cît pînă şi Serbia, care se codea dacă trebuie să iscălească, a făcut acum cunoscut oficial că delegaţii sârbi au primit ordinul să semneze.

Invalidările

Bucureşti.—Secţiunele s'au pronunţat la Senat pentru câte-va invalidări, între altele şi în ce priveşte aleşii Iaşului.

Este însă îndoios dacă în şedinţa publică a Senatului se va declara invalidate alegerile de la Iaşi. Pentru aceasta, după cum se ştie, se cere 2/3 din numărul voturilor exprimate.

Republica în Bulgaria?

BUCUREŞTI. — Din Sofia vin ştiri care vestesc o mare agitaţie în vederea schimbărei formei de guvernămînt.

Se pare că se va introduce regimul republican, cu Stambolinsky, preşedinte al republicei.

Basarabenii şi Constituanta

BUCUREŞTI. —Deputaţii basarabeni, întruniţi din nou într'o consfătuire, au făcut declaraţia că parlamentul actual trebueşte considerat drept o constituantă.

Pe de altă parte se anunţă că un important număr de deputaţi basarabeni au cerut înscrierea în „Liga Poporului".

Evenimentele iau o turmură sensaţională

Nu semnăm.—Un guvern Maniu-Brăteanu

In momentul de a puae ziarul sub presă primim de la corespondentul nostru din capitală cele ce urmează mai jos. Le redăm întocmai, cu menţiunea că ştirea trebuie primită cu rezervă, ca de alt-fel toate ştirile în legătură cu mersul crizei, întru cât rare-ori probleme atât de grave externe au găsit o stare mai haotică ca acea care domneşte astă zi în lumea noastră politică :

Bucureşti 25.— In ultimul moment a intervenit o schimbare senzaţională în orientarea politică internă şi externă a ţărei.

D. Brăteanu a reintrat in scenă şi a izbutit să provoace o spărtură în blocul ardelean.

D. Maniu a fost câştigat pentru continuarea politicei de rezistenţă şi se pune la cale constituirea unui guvern Brăteanu-Maniu care să nu semneze pacea şi să continue politica de rezistenţă.

Acest guvern s'ar sprijini in parlament pe liberali, bucovineni, basarabeni şi o parte din ardeleni, care ar accepta să'l secondeze pe d. Maniu in această politică.

Stirea a venit ca o bombă in mijlocul parlamentarilor ardeleni provocând o mare agitaţie.

Tratativele intre d-nii Brătianu şi Maniu au urmat timp de 3 zile fără ca să ştie de nimeni.

Magazinul General

Max & Bernhard Bercovici

IAŞI — PIAŢA UNIREI 87 — IAŞI

A pus la dispoziţia vechei sale clientele cu preţuri de reclamă diferite mărfuri de saison, articole de damă, articole de lână, obiecte de toilette şi un mare asortiment de parfumerie etc.

CIORAPI, FLANELE SPECIALE pentru domni Militari cu 10% reducere.

CURS GRATUIT DE LIMBA EBRAICĂ.— Căminul Sionist aduce la cunoştiinţa publicului că la 1 Decembrie a. c. se înfiinţează al 3-lea curs, gratuit de limba ebraică.

Inscrierile se fac în fie-care zi de lucru, între 3—5 p. m., la Sediul Caminului Sionist din stradu I. C. Brăteanu No. 166.

Farmacia Ioan Werner

— IAŞI —

Aduce la cunoştinţă onor. public că cu toate greutăţile de azi în preocurare de materiale a reuşit a prepara specialităţile sale:

„Unt de peşte Iodoferat simplu"
„ „ „ cu fosfor
„ „ „ cu mercur

şi pe cât cantităţile ce le posedă vor permite, face expediţiuni în ţara şi le recomandă celor suferinzi de anenue, scofuloză, inflamaţiuni osoase, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, ajută reumatism, sifilis şi mai cu seamă pentru copii şi adulţi slăbiţi, fiind un puternic întăritor şi nutritiv.

DE VÂNZARE

1) IMOBILUL din Iaşi str. Ştefan cel Mare No 53, colţ cu str. C. Negri No. 90 şi Nemţească No. 1 proprietatea moşt. Lochum.
2) IMOBILUL din Iaşi str. Lăpuşneanu No. 11 (ocupat de d-l Smirnov) proprietatea d-rei Konya.
3) IMOBILUL din Iaşi str. Florilor No 30, proprietatea d-lui Dim Stănoi.
4) IMOBILUL din Iaşi str. Zugravilor No. 27 proprietatea T. Simenschi.

Informaţiuni la d-l avocat I. Serafimi str. Cuza Vodă 35.

DOUĂ DOMNIŞOARE

Inteligente germane, având cunoştinţa limbilor polonă şi rusă, pricep de asemenea şi limba română, caută posturi ca cantabile sau casieriţă A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str Mârzescu 23 Iaşi.

H. GHERNER

AVOCAT

Consult 8—9 şi 7—8

Str. Mârzescu 26 Iaşi

Profesori evrei

Pentru o şcoală evreiască din Basarabia se caută un profesor de limbele română şi franceză.— A se adresa între 12—2 şi 4—6 în strada Costache Negri 51 la gazda D-nei Simovici.

Jacques Paucker

— BIROU TECHNIC —

BUCUREŞTI,—STR. SMÂRDAN 27

— AU SOSIT —

Curele de Transmisie

originale englezeşti

de piele, balată, păr de cămilă

Profesor D-r Ştefănescu Galaţi

BOALE URINARE

— STRADA PACURARI 21 —

— 4—6 după amiază —

Banca Dacia

SOCIETATE ANONIMA, IAŞI — STRADA STEFAN CEL MARE No. 8

CAPITAL LEI 3.000.000 DEPLIN VARSAŢI

Face ori-ce operaţiuni de bancă. Execută plăţi în ţară precum şi în toate oraşele PRINCIPALE DIN TRANSILVANIA BUCOVINA şi BASARABIA. Cumpără şi vinde efecte publice. Incasează polife.

PRIMEŞTE BANI SPRE FRUCTIFICARE, scontează polife şi cupoane, emite cecuri asupra străinătăţei şi în ţară gajează valori şi mărfuri. SE ELIBEREAZA CARNETE DE ECONOMIE

Cumpără şi negociază efecte evacuate la Moscova.

SECŢIE SPECIALA DE MARFURI

Nicolae Gheorghiade

AVOCAT

S'a mutat în str. Sfetul Sava 11 Iaşi

ANUL XV-lea No. 3785

ABONAMENTE:

UN AN: : : : 80 lei
SASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „

ADMINISTRAȚIA
IAȘI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 250 —

25 Bani Numărul

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

JOI 27 NOEMBRIE 1919

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENȚIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNSTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicității.

Un număr vechiu 1 Leu.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Profanatori

Veneam în tren c'un prietin de peste Prut. Dela Socola prinsera a se vedea turnurile vechii cetăți a Iașilor, într'o pîclă aurie de soare de toamnă. Tovarășul meu pentru întâia oară se apropia de scaunul voevozilor Moldovei. Il simțeam tulburat și emoțiunea lui mă cuprinse și pe mine. Inaintea noastră, divers și multicolor, pitoresc și poetic, se desfășura lașul cel bătrîn, leagănul cărturarilor, al unirii, al ideilor și mișcărilor generoase, lașul amintirilor și legendelor, lașul fantomelor romantice. Nu-i în el turn de biserică, care să nu evoce un nume din cronici; nu-i colț care să nu fie un mormînt al dramaticului trecut.

— De mult am dorit să văd Iașii, îmi zise prietinul. Ziua de azi trebuie s'o însemn c'o piatră albă.

In gară era o îmbulzeală grozavă. Cineva de mult are o ideie vagă să facă ordine, și a pus în toate părțile soldați cu baioneta, care opresc lumea, o înghesuiesc, o tălăzuiesc, stîrnind țipete isterice și larmă groasă de scandal. Trași, împinși, boțiți, cu pălăriile pe-o ureche, printre invective și priviri de ură, am ieșit în sfîrșit la aer și lumină. Eu rîdeam și cercam să dovedesc tovarășului meu că această primire ciudată a Iașilor se datorește stării de războiu, însă nu eram de loc convins de ce spun.

Tovarășul meu tăcea și privea în jur-i. Eram la aer și lumină, dar n'am fi putut spune că aerul era curat și lumina strălucitoare. Bălți largi de glod și necurățenii se întindeau în toate părțile ca mlaștini mefitice. Din niște magherniți scunde și sărace de scînduri eșea fum, abur și zarvă. Indată îmi sunară în minte versurile poetului:

Pe bănci de lemn în scunda tavernă mohorîtă...

Vorbii cu oare care sfială către tovarășul meu:

— Intrarea nu-i tocmai poetică...

— Nu înțeleg de ce-i așa de mult glod, îmi răspunse el.

— Nu înțeleg nici eu, mă grăbii să întăresc, lăsîndu-i să atribue acest culuar de mizerie vre-unei tainice fatalități.

Trecurăm spre Rîpa-Galbenă. Bine, acolo se vedea că-i un fel de ruină, dar era de neînțeles pentru tovarășul meu de ce nu se întreține curat și decent acea mărturie a trecutului.

Am căutat să trec cît mai repede și; printre ziduri pe care era scris mare: *Murdăria oprită*, ne-am salvat în strada Lăpușneanu. Am trecut ș'am admirat statuia lui Cuza-Vodă. Am arătat Basarabeanului meu hanul lui Petru Bacalu și locul unde s'a jucat la 1859 hora unirii. Prin niște hîrtoape pline de apă cafenie ne-am strecurat pe ulița Ștefan-cel-Mare, către palatul administrativ.

Mitropolia nouă, mitropolia veche cu păunii ei singuratici, Trei-Ierachii în horbota-i aurită, sfântul Neculai cel domnesc unde mitropolitul miruia odinioară pe voevozi, statuia lui Ștefan minunată operă a sculptorului Frémiet, măreața și bizara clădire a palatului administrativ de-asupra râpei Bahluiului de unde se văd pe dealuri, în siguranță, cetățuile lui Duca-Vodă și a lui Petru Șchiopul,— fură ca un vin generos pentru sufletul prietenului meu. Ca să nu strice farmecul acelor clipe se făcea — vedeam eu bine—că nu bagă în samă mormanele de pietre, moluz, putregaiuri și gunoi pe care o mână dibace le distribuise egal și cu destulă dărnicie prin toate colțurile, pe unde trebuia să ne emoționăm.

Ne întoarserăm în altă parte. Statuia lui Miron Costin, a lui Vasile Alexandri, Ruina teatrului național. Mai încolo acele biserici pline de farmec și de trecut, ctitorii de voevozi și boeri din alte veacuri: Sfântul Sava, Barnovschi, Bărboiu.

Pe urmă acea cetate a Goliei, cu zidurile-i mari încununate de ederă, cu ascunzători și metereze, cuprinzând un cvartal întreg al târgului...

N'aș putea spune ce simțeam. Prietinul meu avea lacrimi în ochi. Pretutindeni ruini, lepră, mizerie și glod. Soarele de toamă presura peste toate o melancolie sfâșietoare.

— Nu înțeleg, strigă tovarășul meu pe când mergeam printr'un ocean de necurățenii spre vechea universitate, nu înțeleg de ce această sălbătăcie, această profanare a sufletului Moldovei!

Il răspunsei ca un ecou:

— Nu înțeleg nici eu.

Și n'ar fi putut înțelege nimeni.

M. SADOVEANU

Câteva NOTE

Este desigur a verbi de junie în casa spânzuratului, când cei de la administrația comunală vorbesc de preferințe în materie de bănci.

*

Aspectul vieței noastre politice e ca după o violentă furtună.

A plouat, și toate imundicitățile răscolite au eșit la suprafața apei.

*

Manifestația socialistă de ieri toată ziua și de aseară a reușit pe deplin.

Pucă v'aș pune întrebarea: cine a asigurat succesul acestor manifestațiuni, mi-ați spune desigur că reditez întrebarea: mănăstirea într'un picior, ghici, ciupercă, ce-i.

BLANZY

INSEMNARI

Un proces primejdios

Incă din primul moment al dărei în judecată a socialistului Gh. Tanase, sub acuzarea de ofensă la adresa Suveranului, noi am susținut că acest proces este o mare greșeală.

Am relevat din timp, că partidul socialist de la noi, în lupta lui legală, s'a abținut de a pune chestiunea formei de guvernământ, a declinat oportunitatea republicanismului—atunci când socialiștii din toate monarhiile europene au ca punct practic de luptă tocmai republicanismul, admisibil ca idee și crez politic. Și când fruntașul socialist Tanase este tradus în judecată sub acuzarea de lès-majestate, înseamnă a provoca pe socialiștii din întreaga Românie, al căror număr și organizare constitue o grandioasă forță.

Nu prin astfel de procese s'ar putea ajunge la consolidarea statului, la armonia socială și la întărirea Dinastiei. Dimpotrivă, asemenea proces e menit a neliniști massele muncitoare care păstrează în conștiința lor crezul că sunt prigonite și urgisite, că sunt tratate cu ostilitate și prin acest proces pe care ele îl socotesc nedrept și inutil.

Faptele ne-au dat dreptate.

Perseverându-se în această acțiune judiciară, se întrevăd noui dificultăți din punctul de vedere al liniștei publice și armoniei sociale. Nu numai că se redeschid răni vechi și urâte ale organismului nostru politic, nu numai că se împrăștie, celei mai largi publicități, o serie neagră de păcate ale orientalismului nostru de guvernământ, pentru care nu se întrevede posibilitatea deplină a sancțiunilor în regimul actual— dar se ațâță massele, se răscolesc patimile mulțimei, se provoacă impulsivitatea gloatelor.

Cine a văzut ieri miile de muncitor, strânși în jurul localului Curții Marțiale fără grija foamei, fără teamă de forța armată desfășurată cu dărnicie, acela și-a putut da seamă de întinderea greșelei în deschiderea acestui proces.

Toți muncitorii ieșeni au venit să-și aclame pe tovarășul lor, să-și arate nemulțumirea pentru un proces pe care ei nu-l cred îndreptățit.

Și iată deci că, prin această acuzație adusă lui Tănase—și cu atât mai mult prin o eventuală condamnare — suntem departe de asigurarea liniștei publice, departe de respectul și consolidarea Coroanei.

RENOVATUS

Demisia lui Tittoni

— Deschiderea Camerei amînată —

LION.— Din Roma se comunică că Consiliul de miniștri a primit Duminecă demisia d-lui Tittoni, ministrul afacerilor străine.

D Scealoyar îl va succeda. Luni se va da un decret, amânând redeschiderea Camerei fixată la 1 Decembrie.

Semnăm tratatul cu Austria?

— Aliații nu admit nici o prelungire —

— Parlamentul ar fi pus în fața unui fapt îndeplinit —

Generalul Coandă pleacă pentru a semna

București *25 Noembrie. — Ultimatumul remis de reprezentanții puterilor atiate expiră azi.*

In acest moment conferința păcei este complect lămurită asupra atitudinei României față de problemele ridicate de pacea de la Saint Germain.

Guvernul de azi, care este o continuitate a guvernului d-lui Brătianu, înțelege să ție publicul în complectă necunoștință a soluțiilor ce le dă celor mai importante probleme ale existenței noastre.

Până acum nu s'a făcut nici o comunicare oficială despre ultimatumul remis guvernului și despre atitudinea pe care guvernul voește s'o ia față de acest decurs.

*

S'a spus că chestiunea va fi supusă parlamentului și chiar mesagiul regal anunță că nici o hotărîre nu se va lua în chestiunea externă, fără o consultare prealabilă a parlamentului.

Nimic din toate acestea nu se va întîmpla.

Putem afirma cu certitudine, că parlamentul nu va fi consultat ci va fi pus în fața unui fapt îndeplinit.

A fost vorba să se aducă chestiunea în discuțiunea parlamentului, dar s'a cerut pentru aceasta o prelungire cu două zile a datei ultimatumului, ceea ce aliații n'au admis.

*

In fața acestei situațiuni, aproape toți factorii răspunzători sunt de acord că pacea trebue iscălită. Chiar și liberalii care au preconizat mereu o politică de rezistență, dacă s'ar afla azi la guvern, nu s'ar putea sustrage nevoei de a semna.

Chestiunea care se pune acum este de a se găsi un țap ispășitor, care să semneze această pace.

Ardelenii, deși nu se sfiesc să spue că n'ar ezita să ratifice această pace, refuză totuși s'o semneze și aici par a merge alături de opoziționea unită care cere ca pacea să fie iscălită de autorul ei, adică de d. Brătianu.

*

Cum data fatală se apropie, la Sinaia au plecat d-nii Maniu și Mișu, ministru de externe, spre a se lua ultimele deciziuni în legătură cu semnarea păcei.

Soluția ar fi ca delegații noștri să comunice verbal conferinței că au mandatul de a semna pacea cu rezerve în ce privește chestia tranzitului și a minorităților, iar în extremis să semneze și fără rezerve.

JUDEX

STRASBOURG SI SIBIU

— Două simbole, două sisteme —

Diferite comunicări verbale și în scris, primite la redacția noastră, invederează publicului nostru cetitor a luat cunoștință cu surprindere dar nu cu neplăcere de cele publicate de noi dăunăzi în privința tendinței celor din teritoriile alipite, de a pune stăpînire și pe vechiul regat.

Dând frîul liber atuncea, în felul cum am făcut credințelor noastre în această chestiune, ne-am dat bine seama de situația delicată în care ne aflăm, dar am crezut că este de datoria noastră să spunem ceia ce mulți cred și consideră ca un mare rău pentru țară.

*

Pilda celor ce se petrece în Franța ne a călăuzit de multe ori. Să ne uităm dar și acum, la ceea ce se petrece acolo, cu atît mai mult cu cît și Franța redobîndește un teritoriu perdut.

Strasbourg și Sibiu, două simbole pentru idealul național a celor două țări și totuși două sisteme atît de diferite. Strasbourgul, oferă candidatura acelui care a asigurat victoria Franței, Sibiul nu permite candidaturi din vechiul regat, nici ardelenilor cari s'au refugiat aci înainte de războiu.

Alsacia și Lorena recunoscătoare către patria mumă, reintră în căminul părintesc fericită și blajină. Sibiul neexperimentat din cauza scăderii de sub călcâiul ungurese, se instalează în stăpînul trufaș, și înțelege să pue el sub călcâi tot ce a însemnat conducere și autoritate în vechiul regat.

*

Acest lucru nu se poate, nu trebue să se întîmple, nici luptele lăuntrice din vechiul regat nici port nimănui celor alipiți, nu trebue să servească de pretext pentru un stare de spirit, bolnăvicioasă a intereselor țării. Am greșit noi cei din vechiul regat, că ne-am dat în spectacol în modul de pînă acum. Greș și cei din teritoriile alipite cînd inscenează spectacolul de acum. Ambele greșeli să se asfințească și fiecare să fie pus la locul pe care îl merită și să ocupe atât cât merită.

INFORMAȚIUNI

Am cerut dăunăzi comisiunei însărcinată cu anchetarea gestiunei administrației comunale, să-și depue și să-și publice raportul

După cât suntem informați, acel raport se află de luni de zile în saltarele primarului. Fostul primar, d. Crupenschi, din motive care îl privesc n'a găsit de cuviință să publice acel raport. Credem că d. Climescu în schimb ar trebui să publice raportul comisiunei de anchetă, întru cât nu este motiv a se tăinui o anchetă care a fost găsită necesară pentru o gestiune a administrației comunale.

Din Piatra-N. se anunță că întregul comitet executiv al partidului conservator-progresist, în frunte cu d-nii Soarec și Oscar Stati a demisionat din partidul de sub conducerea d-lui Marghiloman și manifestă tendințe de a se alipi de Țărăniști.

Din Chișinău se anunță că în cel mai strict incognito au sosit acolo trei reprezentanți ai Angliei, Franței și Americei pentru a cerceta libertatea în care s'au efectuat alegerile în Basarabia.

Delegații au luat contact cu reprezentanții minorităților. De la Chișinău acești reprezentanți vor pleca și în alte orașe ale Basarabiei precum și prin sate.

Delegatul Americei a declarat unui cunoscut om politic că e nemulțumit de cele ce a aflat la Chișinău.

Marele Stat Major a comunicat Universităților din țară că dispensele de mobilizare ale studenților s'au prelungit până la noui ordine.

Studenții în farmacie, sunt rugați cu insistență, a se întruni astăzi 26 Noembrie, ora 9 seara, în sala de curs de la Facultatea de medicină.

O dovadă necontestată a reluărei relațiunilor cu străinătatea este următoarea: Vama Iași a primit spre vămuire primele vagoane cu sticlărie și geamuri care au sosit direct din Austria-Germană pentru firma Iulius Hirschensohn din localitate.

Pentru ușurarea aprovizionărei numeroasei sale clientele din Moldova, Basarabia și Bucovina, marele depozit de Manufactură, „Tessuti Deposito Italo Romeno" din Galați, a a înființat și în Iași o sucursală, care este și va fi mereu bine asortată pentru engros.

COMUNICATUL „VIITORULUI". In legătură cu ultimatumul ce ni s'a remis de reprezentanții din capitală a aliaților, ziarul „Viitorul" publică următorul comunicat:

„Opinia publică românească nu trebue, însă, să se alarmeze de caracterul acestei note. Atât tonul surprinzător al acestei ultime note, cât și graba cu care se cere guvernului român să se pronunțe cu termen asupra unei asemenea chestuini,—sub sancțiunea de rupere a relațiunilor diplomatice,—atunci tocmai când Parlamentul, care singur are azi chemarea să hotărească, este întrunit în acest scop, învederează adevăratul caracter al acestui act în ajunul disolvărei Consiliului suprem.

Un asemenea act nu poate avea, însă, efectul dorit față de un stat cu situațiunea politică și morală a României în opinia publică mondială.

Când se vor cunoaște amănuntele notei acesteia, opinia noastră publică ca și cea din țările aliate, va avea să judece singură curioasa atitudine a unui aliat care amenință cu sancțiuni ca să silească voința aliatului său, fiindcă acesta nu primește să subscrie de bună voe decăderea independenței sale politice și economice".

IN CHESTIA ZAHARULUI.— Administrația comunală continuă sistemul insinuărilor și a tangentei, în loc să răspundă concis și precis în chestia prețului zaharului.

Ast-fel insinuiază că noi am avea preferințe pentru vre'o instituție financiară ieșană. Absolut inexact.

Dar chiar de ar fi ast-fel, tot nu aci stă miezul chestiunei—, ci, cum am spus și rândul trecut, dacă procedeul administrației noastre comunale a servit interesele populației ieșene. Or, în această privință răspundem cu un categoric nu.

Și fiind-că ni se spune că anume bănci n'ar fi făcut oferte tot atât de avantajoase ca și banca concesionară, noi răspundem pur și simplu că celelalte bănci n'au fost solicitate.

Este adevărat că întâmplător președintele comisiei interimare a cerut avizul unui director de bancă și acesta a făcut provizor o ofertă,— mai favorabilă decât cea admisă apoi altei bănci de către Comună —cu mențiunea că este gata de a vedea dacă nu este cazul să mai facă o reducere. Acel director a rugat chiar administrația să nu ia o hotărâre până nu va fi din nou întrebat.

Or, aceasta nouă consultațiune nu s'a produs. Acest lucru îl afirmăm categoric. Cum se impacă aceasta, cu o bună apărare a intereselor populației, este o chestie care ar urma s'o explice Comisia interimară.

Dar faptul în sine, relatat de noi, este perfect exact și nu credem că în această privință n'ar fi posibil să se producă vre'o dezmințire autorizată de d. Climescu.

Titulatura catedrei de „fizică moleculară, acustică și optică" de la Universitatea din Iași, a fost schimbată prin decret-lege în catedră de „fizică experimentală".

D. N. Maxim, fost Prefect de Poliție, și-a reluat ocupațiile de avocatură, având biroul în strada Sf. Sava No. 3.

Astă noapte agenții Comisiei I-a, au confiscat o mare cantitate de făină, ce urma să fietransportată la Mihăileni. Asemenea agenții Comisiei a doua au confiscat o mare cantitate de făină, și grâu, ce asemenea urma să fie scoasă din oraș.

O ancheta a fost deschisă.

Cei mai mulți dintre comercianți ne mai având zahăr, sub motiv că s'au epuizat cantitățile disponibile. Unii cari mai vând au ridicat prețul la 13 lei chilogramul.

ASTĂZI LA AMBELE MATINEURI ŞI SEARA **CINEMA ELISABETA**

FROU — FROU celebra dramă în 7 acte de HENRI MEILHAC

IN PRIMUL ROL **D-RA FRANCESCA BERTINI**

F. Divina tragediană excelează în această dramă cea mai recentă creaţiune a celebrei artiste. **B.**

Firma Heinrich Stein

— — Str. CUZA-VODA 69 — —

Anunţă Onor. sa clientelă că a înfiinţat un atelier special pentru reformarea pălăriilor vechi de fetru, pluş şi catifea, efectuAnd orice forme din materialul clientului pe modele cele mai moderne.

DEASEMENEA CURAŢA SI TRANSFORMA PALARII BARBATEŞTI.—Atelierul este condus de un maistru specialist în aceasta fabricaţiune.

Magazinul ENGLEZ

CROITORIE CIVILA ŞI MILITARA

HERMAN POLLAK şi LUPU SILBERMAN

Face cunoscut D-lor Ofiţeri că i-a sosit un bogat asortiment de ştofe Militare Franceze şi Engleze precum şi alte articole Militare.

Parfumeria „MERCUR"

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALĂ: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)

SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Galet, Pivor, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc, pansamente, perii pentru dinţi pieptani, etc.

CUNOSCUTUL POFESOR

M. MESCHER

Str. Petru Rareş 19 (în curte) Predă Comptabilitate (diferite sisteme) conto-curente, aritmetică-comercială corespondenţă, limba şi literatura germană, metodă practică neîntrecută.

Preţuri convenabile.

Inscrierile zilnic de la 9—11 a. m.

Nicolae Gheorghiade

AVOCAT

S'a mutat în str S-tul Sava 11 Iaşi

GERMURI

EN-GROS livrabi prompt

ILIUS HIRSCHENSOHN

Iaşi str. Sărăriei 153.

N. MAXIM

AVOCAT

Str. Sf. Sava No. 3.

INŞTIINŢARE

Fabrica specială de ULEI DE VASELINĂ şi VASELINĂ MEDICALĂ „ALEX" DIN BUCUREŞTI, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că a reînceput lucrul şi furnizează produsele cu preţuri foarte avantajoase. Pentru ori-ce comenzi rugăm a se adresa Soc. Anon. „UNIUNEA COMERCIALĂ" str. Ştefan cel Mare No. 47 (în curtea Băncei Iaşilor), care singura noastră reprezentantă şi depozitară

ANUNCIU

Se vinde prin licitaţie publică la Tribunal Secţia 3-a. Imobibilul din straela sf. Andrei 6, în ziua de Luni 1 Decmbrie a. c.

Doi câini de pază

Se caută pentru fabrica „Textila" Ofertele se primesc la biroul fabricei din Copou in ori ce zi de lucru între orele 9 — 12 a. m.

LA BANCA DACIA

SECŢIA DE MABFURI: Str. Ştefan cel Mare No. 49 a primit în curând un mare transport de de Zahăr tos american, care se va pune în vânzare cu preţul de Lei 8.25 kg. en-gros şi Lei 8.50 en-detail.

De asemenea a sosit chocolată, cafea, ceai, curmale, scrumbii Olandeze, sardele etc.

H. GHERNER

AVOCAT

Consult 8—9 şi 7—8

Str. Mârzescu 26 Iaşi

BIBLIOGRAFIE.— „Crinul" anul I, No. 2, revistă literară bilunară.

— „Buletinul „Cercului Femenist din jud. Neamţ", anul I, No. 3—4.

— „Răsăritul", anul II, No. 11—12, revista săptămânală.

— „Curierul Judiciar", anul 26, No. 23-24, cu un bogat cuprins.

CURS GRATUIT DE LIMBA EBRAICĂ.— Căminul Sionist aduce la cunoştinţa publicului că la 1 Decembrie a. c. se înfiinţează al 3-lea curs. gratuit de limba ebraică.

Inscrierile se fac în fie-care zi de lucru, între 3—5 p. m., la Sediul Caminului Sionist din stradu I. C. Brăteanu No. 166.

ORGANIZAŢIUNEA SIONISTĂ DIN IAŞI, aducând la cunoştinţa populaţiunei evreeşti că vigurosul organ „Mântuirea" se consolidează prin înfiinţarea soc. anonime „Mântuirea", apelează călduros la toţi evreii din toate categoriile sociale să-şi facă o datorie de onoare luând o parte largă la subscriţia acţiunilor. Două mii acţiuni fiind subscrise, mai rămân 3000 de acţiuni de câte 100 lei la dispoziţia publicului.

Subscripţiile se primesc până la 30 Noembrie la Banca Moldova. Fapta fiind frumoasă şi plasamentul sigur, membrii organizaţiunei sioniste şi toţi evreii în general sunt rugaţi să-şi facă datoria.

INSERŢII ŞI RECLAME

Primim următoarele cu rugămintea a le da publicităţei:

Publicul Iaşului era să rămâie fără pâine

Graţie d-lui Preşedinte al Comisiei Interimare şi a ajutorilor d-sale care s'au grăbit şi au luat măsurile de urgenţă, nu s'a întîmplat ceia ce s'a petrecut la Botoşani şi Dorohoi, unde populaţia a rămas fără pâine.

Iată măsurile luate: Imediat au fost chemaţi toţi morarii la Primărie şi au fost întrebaţi de ce au rămas fără grîu în moară şi de ce nu se aprovizionează cu grîu pentru viitor. Morarii au răspuns următoarele: In primul rînd, nu li se poate da acum vagoane din cauza demobilizărei şi în al doilea rînd, nu li se dă grîul cumpărat fiind urcat cu 3000—4000 lei la vagon.

Acum, în urma înţelegerii între morari şi Comisia Interimară se speră că pînă în scurt timp Iaşul va fi complect aprovizionat cu grîu şi populaţia va avea pâine bună şi suficientă. I. H.

*) Redacţia nu-şi ia răspunderea celor publicate în această rubrică.

Doi străgeri destoinici

Se caută pentru fabrica „Textila" din Copou. Amatorii să se prezinte la cancelaria fabricei din Copou în ori ce zi de lucru între orele 9 — 12 a. m.

Procesul socialistului Tanase

—Atmosfera.—Incidente caracteristice —Ţinuta Mulţimei.—Intervenţia Comisarului Regal.—Acte de adevărată cuminţenie.—

Din capul locului ţinem să menţionăm cîtă dreptate am avut cînd am susţinut dănăzi că procesul acesta, în interesul însuşi al ordinei şi al Dinastiei, nu trebuia pornit, iar odată pornit, trebuia totul făcut pentru ca să nu i se dea curs.

Cele petrecute pe ziua de ieri au dat o confirmare strălucită susţinerilor noastre. Partizani ai ordinei şi devotaţi credincioşi ai Dinastiei, nu pregetăm a spune că nici ordinea şi nici Dinastia n'au fost servite prin procesul intentat lui Tanase.

Nu dispunem de mijloace tehnice şi nici nu credem că e util a reda tot ce s'a petrecut, ci vom înregistra numai unele fapte, într'o formă cu mult amendată decît realitatea celor petrecute.

*

Mulţimea socialistă a dat ieri o dovadă de un spirit admirabil de solidaritate care ar putea constitui o pildă înălţătoare de devotament şi abnegaţie pentru o idee. Ea a stat nemîncată de dimineaţă până seară, susţinîndu-l moraliceşte pe acuzat toată ziua pentru ca seara să-i facă o grandioasă manifestaţie de stradă.

*

Comisarul Regal a crezut de cuviinţă să se adreseze mulţimei şi să facă chiar declaraţiuni de simpatie pentru Socialism. Cuvintele d-sale n'au putut însă să-i cîştige simpatia mulţimei care a pus în evidenţă pornirea ei numai în ce priveşte cazul concret, căci puţin mai tîrziu, cînd cumintele şi prevăzătorul general Anastasiu a apărut în mulţime, i s'au făcut ovaţiuni şi manifestaţiuni de simpatie.

*

Dezbaterile au marcat respingerea tuturor incidentelor de amânare, chiar şi pentru cazul că nu există dovada că unele citaţiuni pentru martori n'au fost înmânate.

Interogatorul d-lui Tanase a durat 4 ore şi el constitue o violentă diatribă împotriva autorilor procesului.

In cursul acestui interogator, d. Comisar regal declară că spusele acuzatului constitue un sultragiu pentru d-sa întru-cât este tratat în „unealtă".

Se produce atuncea o discuţiune în jurul unei misterioase apariţiuni a unui număr cenzurat din ziarul „Social-Democraţia" care, deşi trebuia să rămâie în arhiva cenzurei de Iaşi, a ajuns totuşi în mânele d-lui Comisar regal.

Prin ce mijloc?

Iată ce dezbaterile vor lămuri ulterior.

*

Spre Sfîrşitul şedinţei apare în instanţă cetăţeanul Iosif Broza care, în numele sindicatelor, roagă Curtea ca procesul să fie amînat pentru ca procesul să fie judecat într'o sală mai încăpătoare, în scop ca cei de o credinţă cu Tanase să poată asista la dezbateri.

D. Colonel Miciora răspunde că Curtea, în acord cu apărarea şi cu d. comisar regal, amînă procesul pentru Joi dimineaţă cînd judecarea va avea loc în altă sală, probabil Teatrul Naţional sau Teatrul Sidoli.

*

La ridicarea şedinţei miile de muncitori manifestând, conduce pe d. Tanase, până la clubul socialist din strada Ghica Vodă unde s'a constituit un comitet pentru apărarea lui Tanase.

Mijloacele de pază au fost foarte întinse. S'a înşirat pe străzi cavalerie, infanterie şi jandarmerie, plus întreaga poliţie.

*

Printre avocaţii apărărei figurează d-nii prof. Matei Cantacuzino, Lascar Antoniu, deputat Henri Suţu prof. P. Dragomirescu, Const. Simionescu, Demostene Botez, A. Schreiber, C. R. Ghiulea etc. etc. şi în ultimul timp, s'a înscris şi d-ra avocat Elena Popp.

*

Toate demersurile făcute au rămas fără rezultat Procesul urmează a se judeca tot în vechea sală a Curţii Marţ ale unde nu va fi permis accesul decât unui număr restrâns de persoane, cât poate cuprinde sala de audienţă

Dezbaterile se reiau mâne dimineaţă

In cursul lunei Octombrie, s.a înregistrat în localitate 192 născuţi, 148 morţi, 89 căsătorii şi 18 divorţuri.

Duminică 30 Noembrie a. c. ora 3 p. m, în cancelaria Seminarului Veniamin vor avea loc alegerea şi complectarea comitetului şcolar al Seminarului. Direcţiunea Seminarului roagă pe toţi Preoţii, foşti elevi şi profesori precum şi doritorii de bine şi progres a şcoalei să binevoiască a lua parte.

INDEPENDENŢĂ d-lui INCULEŢ. „Epoca" subliniază în următorul chip independenţa d-lui Inculeţ, despre care am vorbit şi noi la timp şi despre care „Lumea" de astă-zi dimineaţa anunţă că ar fi dispus să ia răspunderea semnării:

— „Bărbatul de stat care se afirmă în momentul de faţă ca având cea mai mare autoritate în politica externă este fără îndoială d. Inculeţ.

Intr'adevăr, să luăm în consideraţie importantele declaraţiuni ce a făcut la banchetul Basarabenilor şi pe cari le reproduce chiar „Viitorul".

„Liberalii cred că nu se poate sta de vorbă... Marghiilomaniştii sunt asemenea contra semnărei păcei... Partidul d-lui Iorga este pentru tratative, în vreme ce d-nii Averescu şi Take Ionescu sunt pentru semnare... In această chestiune noi basarabenii ne vom pronunţa mai târziu... Deocamdată să nu ne asociem cu nimeni, să fim independenţi...

Opinia d-lui Inculeţ asupra semnărei sau nesemnărei este prin urmare limpede. D-sa este indicat pentru a forma noul guvern care să ceară Conferinţei un nou termen de amânare.

E probabil ca d. Arsănescu, directorul general al poştelor va sosi din nou zilele aceste în localitate.

A apărut şi se află de vânzare la principalele librării „Gândul Liber" revistă lunară de cultură şi politică generală scrisă de *Teodor Râşcanu*, cu un variat cuprins de actualitate.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara se reprezintă pentru I-a oară: FROU-FROU celebra dramă a lui Henri Meilhac. (7 acte). In rolurile principale apar D-ra „Francesca Bertini", incomparabila şi graţioasa tragediană şi Dl. „Gustavo Serena", celebritatea scenică italiană, cari excelează în magistrala lor interpretare.

La Sanatoriul Dr. Tzaicu Iaşi str. Carol 20, e vacant în loc de seră de caritate, 150 lei lunar şi întreţinerea. Informaţii 2—4.

Greva funcţionarilor judecătoreşti

— La cercul didactic —

Printre funcţionari —

In chestia grevei funcţionarilor judecătoreşti s'au ţinut eri două întruniri. Prima s'a ţinut la cercul avocaţilor. Au vorbit d-nii Dimitrie Rang, N. Apoteker, Veiler şi alţii. D. Dimitriu a propus o întrunire după care avocaţii în unanimitate recunosc ca drepte doleanţele funcţionarilor, dar în majoritate dezaprobă greva.

Discuţia interesantă a fost între d-nii Simionescu şi Leatris. Cel dintâi a susţinut cu energie dreptul la grevă, d. Leatris a recunoscut acest mijloc pentru muncitorii, dar în ceia ce priveşte pe funcţionari, acest mijloc constitue un act de anarhie.

La urmă s'a votat moţiunea d-lui Dimitriu.

*

Seara în sala Tribunalului secţia I-a a avut loc o numeroasă întrunire a funcţionarilor judecătoreşti, s'a făcut o dare de seamă de cele petrecute la Cercul avocaţilor.

In urmă a luat cuvîntul d. avocat Ştefan Georgescu prodecan. D-sa, într'o cuvîntare destul de energică, a zis că azi, în urma războiului grozav, toate lucrurile sunt răsturnate şi funcţionarii judecătoreşti au dreptul să se folosească de greva pentru a-şi apăra drepturile lor.

S'a hotărît continuarea grevei.

D. Ciolan este cu insistenţă rugat de un grup de amatori de muzică să schimbe ora nepotrivită a concertelor Simfonice, fixând-o pentru ora 9 seara, întrucât cei mai mulţi funcţionari profesionişti sunt ocupaţi până după 6.

Credem că D-sa ar trebui să ţie seama şi de dorinţa marelui public, a oamenilor care după o zi de muncă, sunt nevoe de o muzică bună, căci dela aceştia îi vine şi îi va veni concursul necesar pentru realizarea viitoarei opere.

In urma iniţiativei şi stăruinţei Comitetului local al Familiei luptătorilor, s'a hotărât a se da ajutoare şi la familiile militarilor, trecuţi ca dispăruţi.

Stiri Telegrafice

O părere a lui Taft !...

New Iork.—Ziarul „Times" arată că a început a se produce reacţiunea împotriva neratificărei tratatului de Senatul American. Fostul preşedinte Taft zice că este fapt stabilit, cum că majoritatea senatului, va susţine acum pactul legei, care va fi luat în discuţie, îndată ce se va deschige congresul.

Noul minister Ungar

Buda-Peste.—Noul cabinete astfel format:

Preşedinte Budara, interne Beniti Zeky, culte Hallea, agricultură Bubynski, comerţ Heinrich, Salubritate publică Peerz, afaceri străine Somsionu, război Friedrich, minorităţi naţionale finanţe, Pleyer Rormary.

Ultima oră

Consiliu de Coroana

BUCUREŞTI.— Se comunică din izvor oficial că proiectatul Consiliu de coroană nu va mai avea loc

La Sinaia

BUCUREŞTI. — D-nii Mişu şi Maniu au plecat la Sinaia pentru a expune Suveranului situaţia.

Se atribue o deosebită importanţă acestei audienţe nesolicitate a d-lui Maniu.

Când se va clarifica situaţia

BUCUREŞTI. — Consiliul de miniştri a durat eri cinci ore. Din câte transpiră rezultă că până în trei zile situaţia va fi clarificată.

Maniu prim-ministru

Bucureşti. — Pare neîndoios ca viitorul prim ministru va fi d. Maniu.

Criza externă şi soluţia actualului guvern

BUCUREŞTI.— Din sursă guvernamentală se comunică că guvernul român va răspunde azi la ultimatumul Conferinţei de Pace.

Ni se afirmă că guvernul este decis să răspundă Consiliului suprem că e gata să iscălească dar cu oare care rezerve. Iar în cazul în care Conferinţa de Pace, nu va vrea să admită semnarea cu rezerve, guvernul va preceinta Regelui demisia.

ANUL XVI-lea No. 5786

25 Bani Numărul

VINERI 28 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:
UN AN: : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : : 40 „
TREI LUNI : : : : 20 „
ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 503 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNSTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 Leu.

Noul decret
In chestia chiriilor

După şase luni de la primul decret prin care s'au urcat chiriile, iată că acum vine un al doilea decret, care urcă iar chiriile peste sporul de astă primăvară cu atîta la sută.

Ne putem aştepta deci, cu sistemul acesta, ca mîne poimîne un al treilea decret să le mai urce iar şi aşa, încet încet însuşi legiuitorul să legiferese specula pe care prin legea asupra chiriilor de la 1916 voia s'o înfrîneze.

Noroc numai că, prin deschiderea Parlamentului regimul ukazurilor va înceta.

Dar ce rost a avut acest nou decret în chestia chiriilor strecurat tocmai în ajunul deschiderei Parlamentului ?

Şi, mai ales, dispoziţiile acestui decret sunt atît de ciudate şi în atît de flagrantă contradicţie nu numai cu legea de la 1916 (ca e era protectoare pentru chiriaşi căci în acest scop a fost făcută) dar chiar cu propriile sale prescripţiuni.

In adevăr, decretul zice în primul articol că toate contractele în curs, etc... se prelungesc de drept încă cu un an de la Sf. Gheorghe viitor.

Foarte bine. Acest lucru este echitabil şi în spiritul legei de protecţiune a chiriaşilor făcută la 1916.

Dar la urma decretul zice. Proprietarii ce stau cu chirie şi ar voi să se mute în imobilele lor *vor putea sili* pe chiriaşii a căror contracte *expiră* (sic) la Sf. Gheorghe să evacueze imobilele. Şi urmează apoi sancţiunea ce se va da proprietarilor cari vor fi evacuat pe chiriaşi fără a se mai muta ei.

Asupra acelei sancţiuni voi vorbi îndată.

De-ocamdată, să ne oprim puţin asupra acestei vădite contradicţii.

Car contracte pot să expire la Sf. Gheorghe dacă decretul lege le prelungeşte *de drept* pe toate cu încă un an ?

După legea din 1916 chiar lipsa de contract ce n'a mai fost reînoit presupune că există un contract de oare-ce toate au fost prelungite.

Cînd însuşi decretul de faţă le prelungeşte iarăşi cu un an, se menţine mai departe situaţia juridică a tuturor chiriaşilor.

Atunci, cu drept cuvînt, vă întrebăm ce a voit să înţeleagă legiuitorul ?

Dar acest articol al decretului pe lîngă vădita contradicţie de mai sus cuprinde şi o atît de neînchipuită nedreptate încît mai că ţi-ar veni să crezi că a colaborat la acest decret sindicatul proprietarilor.

Cum ? Un proprietar care întîmplător cumpără un imobil (după ce va fi traficat cu vagoane !) îşi poate la Sf. Gheorghe ce vine evacua chiriaşii sub *pretextul legal* că voeşte să se mute el.

Şi dacă el nu se mută ci dă cu o chirie mai urcata altora locuinţele evacuate ce sancţiune prevede legea ?

Amenda care nu încălzeşte cu nimic pe bietul chiriaş evacuat şi (auziţi !) reintegrarea chiriaşului, ceia ce însamnă *două mutaturi* şi două *cheltuieli* (plus toate stricăciunile inevitabile mutărei) pe capul nenorocitului

Iată cum înţelege noul decret să protejeze pe chiriaşi !

Un, hotărît lucru, a colaborat la redactarea decretului sindicatul proprietarilor.

Altfel, nu mai înţeleg nimic.

Teodor Rişcanu

Câteva NOTE

Parlamentul actual se compune din oameni politici cu experienţă şi trecut dar nesimpatici şi din oameni simpatici dar fără experienţă şi trecut politic.

*

Primarul din Târgu-Neamţ a dovedit că este partizan a protecţiunei minorităţilor.

De aceea a dispus să se dea cartele pentru evrei. Asta, ca să le asigure porţia de pâine, pe care alt-fel majoritatea asupritoare le-ar putea-o răpi.

*

In bezna politică de acum singurul, care se pretinde a vedea lămurit e d. A. C. Cuza. Aceasta cu toată miopia lui notorie.

BLANZY

INSEMNARI

15 ani de apariţie

Cu numărul acesta, „Opinia" intră în al 16-lea an al apariţiei.

Aruncăm o privire în urmă, întovărăşim cu memoria o întreagă manifestare de lupte şi idei în decurs de cincisprezece ani încheiaţi, şi privim cu mândrie rodul unor neîntrerupte sforţări.

O numeroasă pleiadă de scriitori, în rândul cărora s'a numărat şi se numără fruntaşi ai publicisticei româneşti, au colaborat la acest ziar, au abordat chestiunile curente, au contribuit la dezlegarea problemelor puse de împrejurări şi au păstrat un strâns şi permanent contact cu marele public pentru care „Opinia" cu dezinteresare a luptat, prin care s'a susţinut şi a dăinuit.

In timp de 15 ani, acest ziar a păstrat un punct de vedere larg democratic care s'a evidenţiat cu elocvenţă din noianul variat şi complex al materialului informativ şi al comentariilor pe care viaţa zilnică le-a determinat, în mod natural, în coloanele cotidianului silit a colecţiona, ca într'o arhivă, toate evenimentele în legătură cu diferitele clase sociale şi diversele idei şi manifestări practice.

Un ziar zilnic trebue să sufere ingratitudinea împrejurărilor. El nu poate păstra strânsa unitate a cărţei, sobrietatea electivă a revistei, ci este silit a înregistra banalitatea întâmplărei, difuziunea şi confuziunea vieţii particulare şi publice, varietatea nevoilor şi intereselor. In schimb însă are o influenţă uriaşă şi directă asupra publicului, are putinţa repetiţiei şi perseverărei, are avantajul sugestiunei prin care mai lesnicios propagă educaţia şi cultivarea maselor, într'un punct de vedere unitar şi inductiv.

Gazeta are sufletul unei fiinţe vii, o concepţie şi o atitudine care se menţine de-alungul anilor şi se impune. Gazetarii zboară din loc în loc, unii părăsesc meseria, alţii oscilează odată cu personalismul lor nestabil, alţii mor, dar gazeta rămâne aceiaşi, cu un fond neclintit de credinţă şi cu o putere de viaţă fără limită.

Aşa a servit fără preget „Opinia" cauza publicului, greşind poate uneori, dar veşnic cu bune intenţii, cu o perfectă bună credinţă şi în scopul utilităţii generale. Aşa va trăi şi în viitor.

Singura noastră decepţiune este că, după 15 ani de activitate, în plin rol educativ şi maturitate publicistică, vieţuim sub regimul ingrat al cenzurei şi rigorile marţiale.

Nădăjduim că al 16-lea an de apariţie va cunoaşte vremuri mai senine.

RENOVATUS

X Din Tg. Neamţ vine vestea că o anchetă a fost deschisă contra d.lui dr. Comaniţă, de curînd deputat liberal, acuzat de fals şi scripte la spitalul din Tg. Neamţ, pe care îl conducea.

Invinuirea principală ce se ridică în potriva d lui dr. Comaniţă, e că elibera certificate medicale unora din dezertorii urmăriţi de Curtea Marţială şi prin care certificate afirma că acei dezertori au stat în spital cele 5-6 luni de zile, ceia ce nu corespunde scriptelor.

Ancheta a fost făcută de către d. colonel Vieşeanu, iar toate scriptele au fost aduse la Curtea Marţială din Iaşi.

VIAŢA POLITICĂ

Actualul guvern şi chestia semnărei
— Atitudinea delegaţilor români —
— Cum se vorbeşte la Paris —

Textul ultimei note ce ne-a fost adresată este astă-zi cunoscută. Se confirmă ţinuta ei severă şi însă-şi L'Independence Romaine *vorbeşte de „surprinzătoarea ei asprime".*

In ziarul „Le Presse de Paris" găsim amănunte cu privire la cuprinsul notei, la urmările ce ne aşteaptă şi la un incident caracteristic, care s'a produs în ultimul moment şi care tradează fondul sentimentelor actualului guvern.

*

Ast-fel, în ce priveşte consecinţele ce ar decurge în caz de refuz de semnare, nota spune :

„Pentru cazul cînd răspunsul Romîniei n'ar fi satisfăcător, nota face să se prevadă anumite sancţiuni dintre cari cea mai moderată ar fi excluderea Romîniei din Uniunea Aliaţilor, care ar putea aduce privarea Romîniei de orice concurs al aliaţilor pentru revendicările ei teritoriale."

*

In ce priveşte sentimentele actualului guvern, ziarul, parizian menţionează următorul incident care s'a produs în momentul cînd se rădica şedinţa consiliului suprem :

Generalul Coandă şi d. Antonescu, ministru al Romîniei, au transmis la Quai d'Orsay o comunicare anunţînd că o telegramă a guvernului lor, datată din 6 Noembrie, le sosise eri la 12. In această telegramă guvernul romîn făcea cunoscut că este hotărît să semneze integral tratatul dela St.-Germain fără să mai menţie rezervele asupra articolului 60, care prevede reglementarea printr'un tratat special, a chestiunei protecţiunei minorităţilor. Guvernul romîn cere numai, după cum îl lăsase să spere Consiliul suprem, că asupra aplicărei art. 60 să se înţeleagă într'un spirit amical.

*

La lumina acestei comunicări cetitorii vor putea înţelege lesne multe din cele ce se petrec actualmente şi vor putea cunoaşte fondul real al sentimentelor de care este animat guvernul român.

Blocul parlamentar a fost constituit
— Ţinuta lui în chestia externă —

Cea mai importantă din comunicările corespondentului nostru din capitală pe ziua de astă-zi este desigur acea prin care se anunţă constituirea blocului parlamentar.

In altă parte a ziarului cetitorii găsesc amănunte asupra modului de fiinţare. Ai voim se relevăm numai faptul în sine şi a politicei ce-şi propune în chestia semnărei păcei.

*

Este evident că în faţa ţinutei presante a aliaţilor şi a nouilor împrejurări, politica de rezistenţă, aşa cum a fost preconizată odinioară de d. Brăteanu, nu mai poate fi afirmată şi încercată.

Guvernul, izvorât de pe urma blocului parlamentar, nu va refuza deci semnarea. El va cere numai un răgaz pentru a numi noui delegaţi, care să încerce o amendare a dificilelor condiţiuni ce ni se impun.

Si va face această cerere pe baza celor mai formale asigurări în privinţa sentimentelor sale hotărâte de a rămâne în strînsă legătură cu aliaţi.

*

Chestiunea ce se pune este ori se va acorda oare acest răgaz ? Sunt opt miişti care cred că da. Se şi vorbeşte de un nou termen de 4 sau 5 zile.

Problema nu este însă aci, ci în faptul dacă nu s'ar admite amendările erate.

Dacă lucrul ar fi perfect îndreptăţit, totuşi mulţi se îndoiesc de vre-un succes în fond al acestei ofertative, faţă de declaraţia formală a consiliului suprem că hotărîrile luate sunt definitive.

INFORMAŢIUNI

SE OBSERVĂ CĂ CEL MAI AGITAT DINTRE TOŢI FRUNTAŞII DIN TERITORIILE ALIPITE ESTE D. INCULEŢ.

PE CÂND MARE MAJORITATEA A ACESTOR CONDUCĂTORI ARE O ŢINUTĂ PEZERVATĂ, LESNE EXPLICABILĂ, D. INCULEŢ SE AFLĂ MEREU PE SCENĂ, ÎŞI DĂ PĂREREA CU TOATE CĂ ŞI ACUM VORBEŞTE DE ADUNĂRI NAŢIONALE ŞI IMITAŢIUNI ALE AMERICEI.

CĂ D. INCULEŢ SE AGITĂ, LUCRUL NU PREA INTERESEAZĂ, FIIND-CĂ MARELE PUBLIC ÎNŢELEGE LESNE MOTIVUL ACESTOR AGITAŢIUNI.

NE PRINDEM, ÎNSĂ, CĂ, INDIFERENT DE CEEA CE SUSŢINE ASTĂ-ZI, D. INCULEŢ VA FI MÂINE DE PAREREA CELOR CE VOR FORMA GUVERNUL.

A EXPLICA MOTIVUL E DE PRISOS. CETITORII AU ÎNŢELES SINGURI DESPRE CE ESTE VORBA.

X *Aflăm din cea mai bună sorginte că în caz de rupere a relaţiilor diplomatice, nu numai miniştrii dar şi tot personalul legaţiilor aliate vor părăsi Bucureştiul, iar localurile legaţiilor vor fi sigilate.*

X In astă seară, are loc la Palatul de justiţie o nouă constituire a funcţionarilor judecătoreşti.

x S'a făcut şi Iaşului onoarea de a se lipi AFIŞELE „BESTIILE ROŞII". Ele împodobesc de astă-zi dimineaţa oraşul ideilor mari şi generoase.

Nu voim să menţionăm însă cine a fost pus să lipească aceste afişe. Prea am provoca indignarea publicului.

X *Mişcarea* ne caută ceartă cu lumânare. *Nu va reuşi în ceea ce şi-a propus, căci noi nu relevăm şi nu răspundem la atacuri cu caracter personal.*

La fapte replicăm însă. De aceia relevăm că ziarul liberal spune un neadevăr când susţine că noi am afirmat că aleşii ieşeni de la Senat vor fi invalidaţi.

Din contra. Noi am spus lămurit că chiar dacă s'ar întâmpla ca secţia respectivă să invalideze, nu ni se pare probabil că lucrul se va întâmpla şi în discuţia generală de la Senat, unde pentru invalidări se cere 2/3 din numărul votanţilor exact cum s'a şi întâmplat.

Atunci ? De ce ni se atribue lucruri pe care nu le-am spus.

MIŞCAREA anunţă că moraru Diamant au fost dovediţi că speculează preţul făinei şi ca atare au fost trimişi în judecata

Nimic surprinzător, întru cât noi de mult am denunţat practicele reprobabile ale acestor morari.

Cum rămâne însă cu atacurile aceluiaş ziar în potriva noastră când am dus astă toamna trecută campanie în contra zisei morţ, campanie care a fost anihilată de cenzură ?

X LA CERCUL DIDACTIC. — Membrii cercului didactic s'au întrunit aseară în adunarea generală, sub preşedinţia d-lui Gheorghiu. D. Petru Poni, preşedinte de onoare, azistă la şedinţă şi e primit în aclamare.

D. V. I. Radu, în numele administraţiei comunale, cere concursul membrilor cercului didactic, pentru reintroducerea cartelei de pîine.

Cei mai mulţi cuvîntători, critică abuzurile din trecut cu privire la cartelă. Se respinge cererea, ca însuşi membrii corpului didactic, să facă un nou recenzămînt al populaţiei în vederea fixărei cantităţei de pîine pentru fiecare familie.

Se admite însă un concurs de control, prin întocmirea unei liste a membrilor cari ar vroi să primească această însărcinare.

Adunarea ia apoi cu durere act de moartea lui Vlahuţă şi se redactează o mişcătoare telegramă de condoleanţă, care este trimisă d-nei Vlăhuţă.

Se decide, ca în viitoarea adunare, să se discute propunerea d-lui Atanasiu, cu privire la şcoalele de adulţi.

Şedinţele cercului de studii ale asoc. femeniste reîncep Sâmbătă, 29 Noembrie a. c. orele 5 p. m. în amfiteatrul de fiziologie dela Universitate.

Comitetul roagă pe toate membrele asociaţiei precum şi pe toate persoanele— doamne şi domni — care se interesează de această mişcare să binevoiască a asista în număr cât de mare.

Va vorbi D-ra Avocat Elena Pop.

Cetitorii au remarcat două greşeli ce s'a strecurat în numărul de ieri, la informaţiile în legătură cu treburile Comunale.

Ast-fel, în loc să se vorbească de ancheta de la aprovizionarea Comunală s'a spus administraţia Comunală şi în loc să se spuie că nu s'ar putea produce o dezminţire a d-lui Climescu în privinţa celor afirmate de noi în chestia preţului zaharului, s'a spus că s'ar putea produce o atare dezminţire.

Cetitorii s'au grăbit desigur să facă de la sine ratificările necesare.

In şedinţa de aseară, membrii Cercului didactic, s'au ocupat de circulara ministerului de instrucţie, după care toţi membrii Corpului didactic primar, sunt obligaţi a se abona la revista literară LAMURA.

Se rădică vehemente protestări şi după discuţiune, unanimitatea profesorilor hotăresc de a refuza primirea revistei şi plata abonamentului, iar în cazul când se va menţine această obligativitate, ministerul de instrucţie să fie acţionat în judecată, pentru abuz de putere.

In acest senz se votează o moţiune.

X Cu începere de la 1 Decembrie, salariile Corpului didactic primar, se vor achita prin intermediul revizoratului şcolar.

X La şcoala Gh. Asachi se întrunesc Sâmbătă, la ora 5 seara, directorii şi directoarele şcoalelor primare, pentru a se consfătui asupra manipulărei fondurilor comitetelor şcolare şi a redeschiderei Cantinelor şcolare.

Vineri 28 Noembrie ora 6 p. m. are loc la teatrul Naţional al II-lea CONCERT SIMFONIC dirijat de Dl. A. Ciolan.

Program de prima audiţie :

1) Beethoven Simfonia No. 8.
2) Eduard Grieg Lyrische Suite.
3) Tschaikowsky Ouvertura 1812.

Biletele la Maximovici.

Onor. Publicul este rugat a veni exact la 5 şi un sfert, deoarece audiţia va începe la ora 6 precis.

Socialiştii şi măsurile militare de astă-zi

— Desfăşurarea de forţe. Revenirea asupra măsurilor luate. O comunicare a direcţiei socialiste —

Se ştie dispoziţia curţei Marţiale de a continua cercetarea procesului Tanase tot în localul de pînă acum. Se ştie de aseminea măsura ca în sală să nu poată pătrunde de cît 40 de persoane, pe bază de bilete de intrare.

Pe de altă parte se ştie că cea mai mare desfăşurare de forţă din cîte a văzut vr'odată Iaşul s'a produs. De astă noapte toate casele care sunt în apropiere de Curtea Marţială au fost înpînate de trupe Iu cea mai mare parte din străzile ce duc spre curtea Marţială nu se permite circulaţia.

*

In faţa acestei stări de lucruri, partidul socialist a decis să evite de a expune munciţorimea.

In acest senz primim comunicarea de mai jos:

„Mişcarea socialistă şi sindicală din Iaşi, consideră renunţarea Curţei Marţiale la hotărârea luată de a strămuta judecarea procesului Tanasă într'un local mai spaţios, ca un mijloc neîngăduit pentru demnitatea justiţiei, de a se sustrage de la o făgăduinţă solemnă ale cărei consecvenţe era cu atât mai mult datoare să le poarte, cu cât a fost vorba de a se asigura tocmai garanţiile unei linişte şi imparţiale judecăţi.

In ochii muncitorimei ieşene această revenire nu poate insemna altceva decît o slăbire a prestigiului justiţiei militare pe care ea însăşi şi-a hărăzit-o.

Cât priveşte măsurile drastice militare pregătite pentru ziua de azi, întru cât muncitorimea deşi sigură pe disciplina ei, nu poate avea încredere că aceiaşi disciplină va fi păstrată de toate organele chemate a menţinea ordinea a hotărât a păstra vechea ei cuminţenie şi a se abţinea de la ori-ce demonstraţiune.

In perzistenţa tenace a ideilor călăuzitoare ce au animat-o şi până acum, şi în siguranţa izbândei care se apropie grăbit odată cu libertăţile publice, pe care este sigură că le va recăpăta cât de curând, ea găseşte punctul de sprijin moral care spune că şi de astă dată dreptatea a învins forţa".

INCIDENTUL DE LA CURTEA MARŢIALA.—In legăturele cu măsurile extrem de severe, luate de comenduirea pieţei în vederea procesului de astăzi. s'a produs un incident foarte violent, în afară de curte, între d. Lascar Antoniu, deputat şi avocat al apărărei, şi între un domn ofiţer al Comenduirei, care avea comanda postului de la intrare din str. Ralet.

D. Lascar Antoniu, venea în trăsură spre Curtea Marţială, spre a-şi face datoria. La intrare în strada Ralet a fost somat să se oprească, sub ameninţarea că se va trage asupra lui.

D. Lascar Antoniu continuându-şi drumul, ofiţerul în chestiune a sărit în trăsura d-sale, şi atunci s'a produs hazlia scenă, ca în loc ca d. Antoniu să fie oprit, acesta nu i-a mai dat voe ofiţerului să se scoboare şi l'a condus direct la Preşedintele Curţei marţiale.

D. Colonel Micioara, pus în cunoştiinţă de cele întâmplate, a replicat că măsurile luate privesc Comenduirea şi nu întră în competinţa d-sale.

Atunci d. Lascar Antoniu a declarat că nu se pretează la parodia de aparare şi a făcut o declaraţie în scris, că se retrage de pe Banca apărărei.

In timpul discuţiunei cu d. colonel Micioara, intervenind şi d. Comisar regal, s'a produs un viu incident între d. Lascar Antoniu şi acesta din urmă.

Comisarul regal, declarând că se simte ultragiat, a adăogat că va încheia un proces-verbal.

Atragem atenţia administraţiei comunale asupra halului în care se găseşte str. Costache Negri.

Astfel în dreptul casei cu No. 49 stau movili de ghiaţă care fac strada cu totul impracticabilă.

Lucrul s'ar putea lesne îndrepta cu ceva tragere de inimă şi puţină pricepere.

Există aceste facultăţi la edilii noştri?

D. Emanuel Marcovici, mare comerciant din localitate, a donat 400 perechi de ghete pentru copii lipsiţi de mijloace, cari urmează la şcolile din localitate.

Iată o faptă care merită toată lauda şi ar fi de dorit să se găsească şi alţii cari să urmeze pilda dată.

ORGANIZAŢIUNEA SIONISTĂ DIN IAŞI, aducând la cunoştinţa populaţiunei evreeşti că vigurosul organ „Mîntuirea" se consolidează prin înfiinţarea soc. anonime „Mântuirea", apelează călduros la toţi evreii din toate categoriile sociale să-şi facă o datorie de onoare luând o parte largă la subscriţia acţiunilor. Două mii acţiuni fiind subscrise, mai rămân 3000 de acţiuni de câte 100 lei la dispoziţia publicului.

Subscripţiile se primesc până la 30 Noembrie la Banca Moldova. Fapta fiind frumoasă şi plasamentul sigur, membrii organizaţiunei sioniste şi toţi evreii în general sunt rugaţi să-şi facă datoria.

La Sanatoriul Dr. Tzaicu Iaşi str. Carol 20, e vacant un loc de soră de caritate, 150 lei lunar şi întreţinerea. Informaţii 2—4.

Procesul socialistului Tanase

Măsurile de pază în jurul localulu Curţii Marţiale au fost luate cu o severitate de pomină.

Incidente s'au produs. In faţa Curţi d-nii avocaţi au protestat contra faptului că unii dintre d-lor au fost corporalmente percheziţionaţi sau chiar arestaţi. Incidentul cu d. deputat Lascar Antoniu îl expunem în altă parte a ziarului.

Şedinţa a fost deschisă la ora 9 şi jum. dimineaţa.

Pentru a se putea hotărâ modalitatea apărărei, s'a discutat pe cale de incident dacă acesta este un proces politic sau unul ordinar.

Curtea, deliberân, a decis să unească incidentul cu fondul.

A continuat apoi interogatorul acuzatului care s'a terminat la ora 12.

A început audierea martorilor care toţi au depus în favoarea acuzatului.

Şedinţa a fost suspendată la ora 1 şi este reluată la ora 2 p. m. cînd continuă depoziţiile martorilor.

Azi dimineaţă la cimitirul Eternitatea s'a oficiat un parastas în memoria defunctului Iordăchescu, fost şef al Siguranţei. Au azistat membrii familiei şi funcţionarii superiori ai poliţiei.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara se rezintă pentru I-a oară: FROU-FROU celebra dramă a lui Henri Meilhac. (7 acte). In rolurile principale apar D-ra „Francesca Bertini", incomparabila şi graţioasa tragediană şi Dl. „Gustavo Serena", celebritatea scenică italiană, cari exelează în magistrala lor interpretare.

Pentru uşurarea aprovizionărei numeroasei sale clientele din Moldova, Basarabia şi Bucovina, marele depozit de Manufactură, „Tessuti Deposito Italo Romeno" din Galaţi, a înfiinţat şi în Iaşi o sucursală, care este şi va fi mereu bine asortată pentru engros.

Profesori evrei

Pentru o şcoală evreiască din Basarabia se caută un profesor de limbele română şi franceză.— A se adresa între 12—2 şi 4—6 în strada Costache Negri 51 la gazda D-nei Simovici.

Bun şofer cu cunoştinţe mecanice caută loc. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştеanu, str. G. Mârzescu 33

N. MAXIM
AVOCAT
Str. Sf. Sava No. 3.

ASTĂZI LA AMBELE MATINEURI ŞI SEARA **CINEMA ELISABETA**

FROU — FROU celebra dramă în 7 acte de HENRI MEILHAC

IN PRIMUL ROL D-RA FRANCESCA BERTINI ŞI GUSTAVO SERENA

F. Divina tragediană excelează în această dramă cea mai recentă creaţiune a celebrei artiste. **B.**

Stiri Telegrafice

Trupele ungare reocupa Seghedinul

LION.—Se anunţă că Seghedinul va fi evacuat în curând de trupele franceze spre a fi ocupat de armata naţională ungară a amiralului Horty.

Rezolvirea Chestiunei Fiume...!

— Părerea presei americane —

ROMA.—„Cicago-Tribune" scrie că Franţa şi Anglia ar fi dispuse a da Italiei mandat permanent asupra Fiume. Iar despre Wilson se spune că el împedică astfel Europa a se reorganiza, provocând mari nemulţumiri contra Americei, pentru o chestie în care America nu are nici un interes.

Ameninţările Antantei

LION.— Antanţa a remis Luni seara o scrisoare lui Von Besner, exprimînd mai întâi surprinderea Ei privitor la Von Simson şi la misiunea sa.

Observă pe urmă că dacă tratatul din Versailles nu va fi pus în vigoare la 1 Decembrie, după cum se spera, răspunderea va cădea asupra guvernului german, căci călătoria lui Von Simson va întîrzia inevitabil convorbirile privitoare la aplicarea păcei. Nota Inchee, întrebînd pe Von Besner, care sunt intenţiunile cabinetului din Berlin.

Eşuarea unui complot...

LION.—Un complot urzit de vechii ofiţeri ai regelui Constantin în scop de a asasina pe Venizelos, şi a răsturna regimul actual a fost descoperit.

Vinovaţii au facut mărturisiri complecte. Ei vor fi aduşi imediat în faţa tribunalului militar.

Ultima oră

Blocul parlamentar constituit

— Cine intră în bloc —

BUCUREŞTI.- Aseară târziu s'a constituit în sfârşit blocul parlamentar. Fac parte din acest bloc: partidul naţional ardelenesc, basarabenii, bucovinienii, ţărăniştii şi naţionaliştii-democraţi. Au rămas în afară de bloc liberalii, progresiştii şi independenţii.

Deşi în politica externă nu s'a fixat definitiv ţinuta blocului este însă sigur că ea nu va mai fi o politică de rezistenţă cum a preconizat'o d. Brăteanu.

Se vor incerca tratative şi amendarea situaţiei.

Plecarea d-luĭ Diamandy

BUCUREŞTI. — D. Const. Diamandy pleacă la Paris şi de aci la postul său de la legaţia noastră din Londra.

Jacques Paucker
— BIROU TECHNIC —
BUCUREŞTI STR. SMARDAN 27
— AU SOSIT —
Garnituri de Asbest
cu său, grafitate,
— Klingerită, Vulcanfibră —

Profesor D-r Ştefanescu-Galaţi
BOALE URINARE
— STRADA PACURARI 21 —
— 4—6 după amiază —

H. GHERNER
AVOCAT
Consult 8—9 şi 7—8
Str. Mârzescu 26 Iaşi

BANCA MOLDOVA Iaşi
— CAPITAL ŞI REZERVE LEI 8.000.000 —
Sucursale Chişinău şi Galaţi
A fiinţat şi in Bălţi (Basarabia o agenţie, care se ocupă cu orice transacţiuni de bancă precum: plăţi, vinculări de mărfuri cumpărări şi vinderi de cereale, avansuri asupra cerialе.
In scopul acestor avansuri a amenajat marele antrepozite din Bălţi ale foastei Banci Ruse pentru Comerţul Exterior.

LA BANCA DACIA
SECŢIA DE MARFURI: Str. Ştefan cel Mare No. 49 soseşte în curând un mare transport de de Zahăr ros american, care se va pune la vânzare cu preţul de Lei 8.25 kg. en-gros şi Lei 8.50 en-detail.
De asemenea a sosit chocolată, cafea, ceai, curmale, scrumbii Olandeze, sardele etc.

Declaraţia socialiştilor la Cameră

— Textul constitue un act de acuzare —

BUCUREŞTI,— Cetirea declaraţiunei socialiste s'a făcut în mijlocul unei manifestaţiuni de simpatie din partea ţăraniştilor, independenţilor şi a numeroşi deputaţi ţărani din rândurile blocului ardelenesc şi basarabean. Ţinuta acestora din urmă a fost chiar viu comentată şi este considerată ca un indiciu că atât conducătorii ardeleni cât şi cei basarabeni nu vor putea căuta mult pe aceşti ţărani.

*

Partea introductivă a declaraţiunei priveşte descrierea generală a nesocotirei legilor şi constituţiei şi constituie un protest împotriva tuturor samovolniciilor care au transformat Romînia în ţara cea mai reacţionară din cîte există astăzi pe continentul european.

Acuzaţia contra oligarhiei este făcută pe tema de hoţii şi crime contra individului şi contra legilor.

*

Partidul liberal este cel mai atacat prin această declaraţie. Nici una din faptele lui nu este lăsată necercetata.

Aceasta nu inseamnă însă că critica nu se adresează şi oligarhiilor din teritoriile alipite.

Consiliul dirigent este atacat pe tema că a contravenit declaraţiunei de la Alba-Iulia şi a suprimat în Ardeal dreptul de întrunire. Declaraţia vizează şi oarecare procedeuri care amintesc putresciunea morală din vechiul regat.

Opera d-lui Nistor este de aseminea cercetată şi pusă în urâtă lumină.

*

Acel dintre conducători alipiţi în contra căruia se îndreaptă cele mai vii atacuri este d. Inculeţ.

D-sa este prezentat ca un oportunist de rînd, care a înecat revoluţia în sînge şi în Nistru, care a transformat Basarabia în moşia sa personală.

Şi trebuie subliniat că atacul în potriva d-lui Inculeţ a provocat vădită satisfacţie.

Magazinul General
Max & Bernhard Bercovici
IAŞI — PIAŢA UNIREI 87 — IAŞI
A pus la dispoziţia vechei sale clientele cu preţuri de reclamă diferite mărfuri de saison, articole de damă, articole de lână, obiecte de toilette şi un mare asortiment de parfumerie etc.
CIORAPI, FLANELE SPECIALE pentru domni Militari cu 10% reducere.

Teatrul-Cinema SIDOLI
Cu incepere de astăzi
PENTRU PRIMA OARA IN ROMANIA, GRANDIOASA OPERA SOCIALA
DREPTUL LA VIAŢA
IN 6 MARI ACTE
Autorul (celebrul metteur-en scene ABEL GANCE autorul filmelor J'Accuse şi Simfonia X-a) tratează în acest film înaltul subiect al lui Shakespeare.—In rolul principal Dna ANDRE BRABANT

Una mie lei recompensă

In noaptea spre Sâmbătă 22 crt. s'a urat din fabrica noastră două curele de transmisiuni de piele duble cusute de câte 10 metri lungime şi 150 m/m. lăţime.

Aceluia care ne va da indicaţiuni unde se află curelele furate, dăm o recompensă de una mie lei.

A se adresa la Societatea „Textila" in palatul Băncii Moldova.

ANUL XVI-lea No. 3788

25 Bani Numărul

DUMINICA 30 NOEMBRIE 1919

ABONAMENTE:
UN AN : : : 80 LEI
ŞASE LUNI : : : 40 „
TREI LUNI : : : 20 „

ADMINISTRAŢIA
IAŞI — Gh. Mârzescu 23
— TELEFON No. 500 —

OPINIA

ANUNCIURI
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii
Un semnă vechiu 1 Leu

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Un proces

Prima parte a procesului lui Tănase s'a terminat la Curtea Marţială. Dar procesul nu s'a sfîrşit. El continuă înaintea poporului.

In curînd parlamentul va vota amnistia. Şi din acest punct de vedere, condamnarea lui Tănase este inoportună. Sentinţa va provoca o îndârjire populară, tocmai acum,— cînd începe să se afirme o opinie publică.

Pînă astăzi am trăit într'o ţară pustie.

Am luat o constituţie dela o ţară cu opinie publică, unde poporul domneşte într'adevăr. Acolo regele poate să nu fie responzabil. Acolo parlamentul este expresiunea opiniei publice. Şi cabinetele sunt determinate de majoritatea din parlament...

Dar la noi?

Viaţa noastră parlamentară era o mincinună. Nişte colegii cenzitare, înguste şi venale, trimiteau în parlament pe candidaţii guvernului, sub teroarea poliţiei, pentru bani, în schimbul slujbelor.

Parlamentul era un biurou de înregistrare a legilor, alcătuite de subşefii de biurou din ministere.

Poporul însă rămînea străin de zarva electorală şi de farsa, care se juca în Parlament.

Cînd partidul dela putere era prea „ghiftuit" şi cînd partidul de opoziţie, costeliv şi nervos, urla de foame şi de ambiţie pe uliţele Capitalei,— deşi prefectura de poliţie, bara c'an rînd de baionete, drumul spre Palat, — Regele auzia larma de pe stradă şi... întorcea manivela.

Viaţa politică a ţării se mărginea la agitaţia celor două partide istorice, pe rînd dinastice sau antidinastice, liberale ori conservatoare, democrate, reacţionare, anarhice...

O clientelă imundă de cluburi făcea zarvă în jurul satrapilor regionali, pe cînd ţăranii, lucrătorii, funcţionari stăteau aplecaţi asupra mizeriei, umilinţii şi ignoranţei lor.

Unde era opinia publică?

Ce reprezentau cei cîţi-va intelectuali care, singuratici, plîngeau durerile poporului, în hohotele oamenilor de afaceri şi cluburilor?...

In aceste împrejurări, Regele nu mai era un regulator al vieţii politice. El nu avea numai datoria să ţină seamă de voinţa poporului, după consultările electorale, — el trebuia să stăpînească în mod absolut.

De-aceia frazele, împrumutate din Constituţia belgiană, n'aveau nici un sens. Inviolabilitate regală? Responsabilitate ministerială?

Dar la noi Regele era totul...

Războiul însă a sfîşiat cortina de constituţionalism, întinzînd asupra noastră o sabie implacabilă.

Războiul a fost declarat prin lovitură de stat, fără consultarea corpurilor legiuitoare; şi din ziua aceia trăim sub un regim excepţional!

Noi credem că, şi înainte de războiu, poporul avea dreptul să-şi ridice tinguirile pînă la treptele tronului, pe care stătea fixă unica putere reală din stat.

Iar de cînd au căzut perdelele constituţionale de pe baldachinul tronului, cu atît mai mult poporul are dreptul, „ba chiar datoria", să se jeluiască, să ceară dreptate şi să-şi arăte speranţele celuia care ţine în mîna-i augustă sceptrul durerilor comune.

Lui Tănase îi s'a ridicat acest drept. Si i s'a ridicat tocmai la o cotitură a vieţii noastre politice. I s'a ridicat în momentul cînd se înfiripă opinia publică, — deci cu o clipă înainte de timpul, cînd nu vor mai fi posibile reproşuri sau ragă' minţi la treptele tronului, — fiindcă atunci miniştrii vor fi într'adevăr responsabili, iar parlamentul va exprima adevărata voinţă populară.

Numai din ziua aceia Regele va rămînea de-asupra luptelor politice şi deci în afară de incinta tribunalelor militare sau civile.

M. SEVASTOS.

Câteva NOTE

Greva funcţionarilor judecătoreşti a luat sfârşit. Atât nu-i deajuns însă.

Mai trebuie ca şi publicul să nu ocolească palatul de justiţie.

*

In clipa în care se vorbeşte de demobilizare unii din cei ce au luptat pentru acest lucru, primesc ordinul de mobilizare.

*

Un ziar ocupându-se de cele petrecute în legătură cu procesul Tănase, spune că ele constituc o inutilă provocaţiune a guvernului.

Noi credem din contra că totul s'a întâmplat fiind-că de fapt n'avem guvern.

*

D. N. Iorga e logic cu sine când se pronunţă pentru iscălire.

Văzut-aţi vre'odată ceva scris de d. Iorga şi care să nu fie semnat?.

BLANZY

INSEMNĂRI

Intoleranţa creştină

Un ziar creştin-social din Budapesta ne pune în secretul concepţiei de guvernământ a noului ministru ungar. Aflăm astfel că se pregăteşte o prigoană oficială şi legală împotriva evreilor, îndepărtarea lor din funcţiile publice, decăderea din drepturile politice, îndepărtarea din conducerea organizaţiilor muncitoreşti, excluderea din presă etc. Şi ziarul în chestiune adaogă cu o candoare perfectă că „legiferarea cît mai repede a ideilor mai sus expuse este singura modalitate, singura condiţie care asigură existenţa şi întărirea patriei noastre creştine".

Iată la ce ajungem cînd creştinismul cucereşte patriile! In vremea romanilor, cînd acelaş creştinism se mărginea la cucerirea domeniului moral al omului, cînd creştinismul era numai o religie şi nu o instituţie politică, pe atunci era curat, înălţător şi sincer, era poate necesar să fii creştin. Dar în fuga veacurilor, cînd împrumutul de filosofie şi morală din doctrina creştină s'a scuturat în drum, aşa cum s'au scuturat toate intenţiile nobile din sistemele perfecţiunei omeneşti, a rămas din creştinism un bulgăr sterp de pământ cu care răutăcioşii izbesc în capul semenului.

Poate a fost o vreme cînd creştinismul avea autoritatea să condamne persecuţiile de care a suferit sub imperiul roman în decadenţă. Dar încă din timpurile Inchiziţiei a pierdut această autoritate. Astă-zi însă, în marele secol al luminei, cînd creştinismul se contopeşte în forţă politică şi se afirmă prin intoleranţă, el a pierdut şi dreptul la o privire compătimitoare pentru prigoana antică.

Din creştinismul caritătii, dragostei de om, mîngîierei celor slabi şi suferinzi, rămîne astăzi o ridicolă parodie a creştinismului-social, intolerant, criminal şi campion al tuturor reacţiunilor politice.

In ţările apusului creştinismul combate contra democraţiei. In Ungaria cade bolşevismul pentru ca social-creştinii să dezlănţue reacţiunea. In Ukraina înaintează Denikin pentru a organiza pogromuri.

Şi atunci, demnitatea omenirei ne îndeamnă să regretăm în prezent căderea dictaturei proletare şi să deplîngem în trecut insuccesul beţiei de sînge a lui Neron.

RENOVATUS.

ECOURI

Adâncimea oceanului. — Se socotea pînă acum, ca cea mai mare adîncime oceanică, abisul insulelor Caroline, de 9636 metri.

In ultimul timp, o sondare a vaporului german *Planet*, care de multă vreme se ocupă cu asemenea lucrări în Oceanul Pacific, a găsit la marginea răsăriteană a insulelor Filipine un abis de 9788 metri.

Această groapă pare a fi de origine vulcanică. Geograful Wilhelm Krebs afirmă că este datorită cutremurelor din 1909—1911.

Dacă considerăm că cea mai mare înălţime o are muntele Everest (8840 metri), rezultă că maximul denivelării terestre este de 18 km. 628 metri. Cum raza pămîntului este de 6371 km., cu drept cuvînt putem spune că munţii cei mai înalţi şi adîncimile cele mai mari de pe suprafaţa globului nostru se pot compara cu creţurile unei portocale.

*

Numarul plantelor. — Un botanist american a făcut recensemântul regnului vegetal, căutând să stabilească numărul speciilor cunoscute şi studiate. A găsit un număr de 210000 plante diferite. Algele monocelulare, bureţii, muşchii sunt reprezintaţi prin 95760 specii. Apoi a numărat 2500 fugere, 20 specii de equisetum, 900 de licopodii, 140 palmieri, 450 arbori aciculari, 110000 fanerogame.

Ce progres de la Linné care nu cunoştea decât 8551 plante!

*

Coincidenţă.—Următorii poeţi germani din veacul XVIII îşi au anul naşterii cu numărul 9 în coadă:

In 1719 e născut Gleim, în 1729 Lessing, în 1749 Goethe, în 1759 Schiller, în 1769 Gellert, în 1799 Heine.

*

De la procesul Tanase.— Intr'o şedinţă de dimineaţă, preşedintele Curţii Marţiale dă cuvântul acuzatului pentru a se explica asupra învinuirilor ce i se aduc. Tanase îsi aranja materialul documentar şi întârzia a vorbi.

—„E târziu, acuzat! Ce tot aranjezi acolo?", întreabă preşedintele.

Un glas de bariton, simpatic şi simplu răspunde pe neaştептate, în locul lui Tanase.

—„Iaca îndată. Şi-a încurcat băeatul hârtiile".

—„Dar cine eşti dumneata?", interveni preşedintele.

—„Băncilă"!...

Era marele nostru maestru Octav Băncilă, cu figura lui expresivă şi cu sufletul lui generos şi simplu.

Maestrul Băncilă îşi închipuia altfel o judecată marţială, credea în mai multă solidaritate umană şi nu concepea că Tanase putea fi condamnat.

De multe ori maeştrii mari au fost şi mari naivi!

VIAŢA POLITICĂ

Opoziţia se prezintă pentru semnare

— Dictatura şi nexperienţa —

— Cerinţele partidelor opoziţioniste —

Lucrurile s'au lămurit în fine. In ce priveşte pe cei din vechiul regat ştim credinţa fie-căruia, în ce priveşte marea problemă a semnărei tratatului cu Austria.

Liberalii, progresiştii şi o parte din naţionaliştii sunt contra semnărei. Opoziţia, ţăraniştii, şi independenţii sunt pentru semnare.

Mai rămîn cei din teritoriile alipite. Mult mai precauţi şi mult mai puţin îndrăzneţi, aceştia păstrează încă o ţinută nehotărâtă.

Foarte curând însă va trebui să se ştie ce cred şi aceşti reprezentanţi ai poporului român.

*

Opoziţia, şi în special d. Take Ionescu, recunoaşte însă marele neajuns că aşa grave probleme externe ne-au găsit cu starea haotică a politicei noastre şi de aceea spune:

„Pentru deslegarea acestor probleme, ţara are nevoie de multă pricepere, de multă chibzuinţă. Prin alegerile din urmă, ţara a pus pe tiranul Ion Brătianu în imposibilitate de a se mai întoarce la guvern. A fost primul pas spre mântuire. Dar din această operaţie, a eşit un parlament, compus la marea lui majoritate, din oameni noui, lipsiţi de experienţa necesară pentru a ţine piept greutăţilor care ameninţă să ne răpună.

Dacă ţara nu s'a lăsat înşelată de d-nul Ion Brătianu ea nu trebue mai puţin să se lase înşelată de pretenţiunea acelora care cred că Romînia, în împrejurările de azi, îşi poate permite luxul de a se lăsa guvernată de oameni, cari, alături de bunele lor intenţiuni, nu au experienţa guvernărei".

*

In limitele acestei situaţiuni opoziţia îşi fixează programul care sună astfel:

„Cerem azi iscălirea tratatului de pace, alungarea guvernului dictaturei militare, ridicarea stărei de asediu, demobilizarea în marginele strictului necesar al apărărei naţionale, dizolvarea numerilor de încercare a votului obştesc, alegeri libere pentru obţinerea Marelui Parlament din care va eşi guvernul care să pună temeliile Romîniei întregite".

*

Precum se vede clar şi categoric. Se cere semnarea păcei şi un regim care să însemne conducerea celor pricepuţi şi experimentaţi.

Blocul parlamentar în acţiune

— Birourile — Politica externă —

Ştiri precise arată că birourile au păşit la acţiune. Prima lor operă este constituirea birourilor, lucru nu tocmai uşor de realizat, în imensul haos care domneşte în viaţa noastră politică şi parlamentară.

In genere, constituirea birourilor parlamentare are o deosebită importanţă. Practica vieţei constituţionale arată pururea că constituirea birourilor este şi o indicaţie asupra crezului parlamentului.

Până acum la noi acest lucru nu era cunoscut. Biroul, ca şi parlamentul, era al guvernului şi primul ministru indica numele celor ce-l vor constitui.

De astă dată marea revoluţie parlamentară s'a produs. Biroul izvoreşte dintr'un bloc parlamentar, care tot el va desemna şi guvernul.

*

Preşedinte al camerei va fi d. Vaida-Voevod. In acest caz şi cum noi am anunţat de mult, primul ministru va fi d. Maniu. In această privinţă îndoiala nu mai încape.

Rămîne însă de văzut dacă blocul a reuşit să adopte şi o formulă în privinţa politicei externe. In acest caz d. Maniu ar urma să fie executorul acestei politici. Care va fi ea?

*

In această privinţă nu-i nimica lămurit. Nici nu se ştie macar dacă semnăm. Dar faptul că telegramele vestesc că în caz de semnare vom avea un guvern Coandă învederează că se prea poate că blocul nu înţelege să facă politică de rezistenţă, dar nici nu voieşte să semneze. Şi atunci, altul şi nu d. Maniu va lua asupra-şi povara unui atare act,

O nouă grupare de forţe

—Socialismul în politica românească—

Istoria vieţii politice din România îşi deschide un capitol nou. Vechile raporturi de forţă, cadre de organizare şi concentrări de idei se cufundă în istovirea fatală a funcţionărei lor, se destramă sub impulsul natural al evoluţiei sociale şi se retrag îndărătul unui factor nou care se înnalţă din necesităţi absolute şi din impulsuri externe inevitabile.

După cum din fruntea lui Jupiter a eşit Minerva, tot astfel din craniul vechei societăţi se întruchipează moştenitorul direct: Socialismul.

Apariţia socialismului la noi este un fapt nou al prezentului. Mişcarea socialistă de acum 30 ani nu era o expresiune a organizărei maselor, o realitate a raporturilor sociale. Socialismul de atunci era un premergător teoretic al organizărei social-politice de astăzi, era un cadru fără cuprins. Dar socialismul de astăzi este cuprinsul în deplinătatea realităţii, care îşi făureşte un cadru propriu, adecvat nevoilor mulţimei proletare. De aceia spun că prin socialism istoria vieţii politice din România îşi deschide abia acum un capitol nou, un vast şi important capitol.

*

După tulburarea adâncă pe care războiul a produs-o în viaţa publică romînească ca şi în toate celelalte ţări—socialismul s'a limpezit la suprafaţă şi s'a ridicat enorm în spaţiu, cum s'au ridicat munţii pe scoarţa pământului în epoca geologică.

Prin el suveranitatea naţională prinde fiinţă şi cu dânsul organizarea reprezentativă în stat păşeşte la realizare. In această stare de lucruri era de prevăzut un succes electoral al partidului socialist, şi încă un succes de primă izbucnire, depăşind forţele lui reale. Şi de aceia prima datorie a socialiştilor era să lupte în alegeri, cu atât mai mult cu cât întreaga lor organizaţie de partid are chemarea a se menţine neîncetat în propagandă, agitaţie şi luptă, pe temeiul puteinic al luptei de clasă. Dar conducătorii socialişti au lucrat în această privinţă cu o complectă lipsă de tact politic şi s'au înşelat în şcoală tradiţională a frânturilor de partide burgheze, în dedalul ruinat al pozelor, insinuărilor şi compromisurilor care nu pot fi niciodată o pildă neprimejdioasă pentru un partid socialist.

Dar greşala oamenilor a fost reparată în parte de impulsul şi firea lucrurilor, atât de viu era momentul primei afirmări a proletariatului în România. Şi astfel deputaţii socialişti au pătruns în Parlament, din voinţa poporului.

*

După un lung interval de timp, după o lipsă de 20 ani, reintră în Cameră deputaţii socialişti. Şi acest fapt are o importanţă deosebită, întrucât mare deosebire este între rostul parlamentarilor socialişti de astăzi şi între cei de acum câteva zeci de ani.

Altădată deputaţii socialişti erau o figură stilistică a paginei de literatură pe care o forma Parlamentul în înţelesul lui de creaţiune a oligarhiei. Iar astăzi ei reprezintă cu adevărat masele care se trezesc la conştiinţă, care îndură şi luptă, gioatele care se organizează şi îşi afirmă suveranitatea prin arma votului universal.

Si astfel cuvântul deputaţilor socialişti este un ecou al realităţii şi este o strigare a lumei noui care întovărăşeşte începutul de prăbuşire al vechilor cadre închegate din părtinire, favor, injustiţie şi uzurpare.

Primul cuvânt al socialiştilor în Cameră nu putea să fie decât un atac. Şi obiectivul acestui atac nu putea să fie altul decât partidul care prin organizaţia şi funcţia lui înseamnă expresiunea unui aşezământ de inegalitate socială, pe bazele capitalismului burghez: partidul liberal.

*

De acum înainte România intră într'o fază adevărată a luptelor politice, într'o ciocnire de realităţi sociale şi într'un raport natural al forţelor de clasă în organizarea lor firească.

Lupta va lua aspectul intern al statelor moderne, o contradicţie în acţiune între proletariat şi burghezie. Cetatea de cucerit va fi organizaţia partidului liberal. In socialism liberalii îşi găsesc redutabilul şi adevăratul adversar, competitorul influenţei politice şi conducerei în stat.

Şefii partidului liberal au simţit în mod conştient, sau poate numai instinctiv, de unde vine adevărata primejdie. Faptul este însă că liberalii au organizat

Teatrul-Cinema SIDOLI — Cu începere de astăzi

PENTRU PRIMA OARA IN ROMANIA, GRANDIOASA OPERA SOCIALA

DREPTUL LA VIAȚA

IN 6 MARI ACTE

Autorul (celebrul metteur-en scène ABEL GANCE autorul filmelor J'Accuse și Simfonia X-a) tratează în acest film înaltul subiect al lui Shakespeare.—In rolul principal Dra ANDRE BRABANT

ASTĂZI LA AMBELE MATINEURI ȘI SEARA **CINEMA ELISABETA**

FROU — FROU celebra dramă în 7 acte de HENRI MEILHAC

IN PRIMUL ROL D^RA FRANCESCA BERTINI ȘI GUSTAVO SERENA

F. Divina tragediană excelează în această dramă cea mai recentă creațiune a celebrei artiste. **B.**

Magazinul General

Max & Bernhard Bercovici

IAȘI — PIAȚA UNIREI 87 — IAȘI

A pus la dispoziția vechei sale clientele cu prețuri de reclamă diferite mărfuri de saison, articole de damă, articole de lână, obiecte de toilette și un mare asortiment de parfumerie etc.

CIORAPI, FLANELE SPECIALE pentru domni Militari cu 10% reducere.

JACQUES PAUCKER

BIROU TECHNIC

BUCUREȘTI Str. Smârdan 27. — TELEFON

MARE DEPOZIT DE ARTICOLE TECHNICE

Curele de piele, de păr de cămilă și balata. Garnituri de asbest și cauciuc pentru mașin

ȚEVI DE FIER ȘI ACCESORII

— ROBINETE DE BRONZ ȘI FIER PENTRU ABUR ȘI APA —

SPECIALITATE DE ARTICOLE PENTRU MORI

Sită mătase elvețiană chingă, cupe, clocane etc.

MATERIALE de LUMINA ELECTRICA

BECURI ELECTRICE

MATERIALE pentru INSTALAȚIUNI de APA și CANAL

— Băi, Sobe de băi, Closete, Lovabouri, Tuburi de fontă etc. —

apărarea prin luptă ofensivă și au concentrat loviturile contra partidului socialist, dar prin procedee la nivelul scoborât al gradului nostru de civilizație, prin terorizare, prin brutalități și crime, nelipsând dese ori defăimarea neleală, nici disprețul moralei și demnității.

Era firesc deci ca primul cuvânt al socialiștilor în Parlament să fie o vastă acuzare contra partidului liberal, un crud rechizitor, alături cu o exprimare de nădejde pentru o epocă mai civilizată în drumul unui nou și mai echitabil așezământ social.

Dar lupta cea mai mare de-acum abia începe. Partidul liberal a îndeplinit o funcție obștească, în mod aproape exclusiv și astăzi încă își are rolul a prezida desăvârșirea regimului capitalist. Schimbări în conducere și în forma de organizare se vor produce, desigur. Dar partidul se va menține ca o necesitate și se va lărgi în granițele României mari cu burghezia liberală din toate ținuturile românești. Impotriva acestui întreg partid, cu toate ramurile lui din cuprinsul țării mărite, socialismul va duce lupta neîmblânzită, va crește și va învinge.

*

E semnificativ faptul că deputații țărăniști, deputații independenți, și mulți deputați ardeleni și basarabeni au manifestat cu simpatie pentru aleșii socialiști atunci când aceștia au înfierat toate nedemnitățile de guvernământ care pînă astăzi au caracterizat atât de trist viața publică de la noi.

Putem crede dar că în sânul straturilor populare, de-asupra și peste înregimentarea în cluburi, deosebit și independent de gruparea pe regiuni, există o forță morală, un tezaur de bunătate, virtute și cinste care vor forma pe viitor un zid cetățenesc invincibil, ridicat împotriva vechilor forțe oculte care au înjosit și compromis atât de grav demnitatea, interesul și liniștea acestei țări.

In atmosfera acestui simt de justiție și urbanitate socialismul român își va duce pașii fermi și va determina o epocă de îngăduință și corectitudine spre drumul luminos al solidarității sociale, echității și păcei popoarelor. GY.

ANUNCIURI *și orice fel de publicaț uni pentru toate ziarele din Iași, București și Chișinău se primesc la Agenția de Publicitate J. Brătișteanu Iași Str. Mărzescu 23, ca tarifele originare al ziarelor.*

Litere — Știință — Artă

L'Europe Nouvelle revista săptămânală pariziană, pentru chestiuni externe, economice și literare, într'un recent număr publică un interesant articol al concetățeanului nostru d. Teodor Râșcanu, asupra partidelor politice din România.

Autorul începe prin a arăta analogia izbitoare dintre România și Spania în privința sistemului partidelor politice. Aceiași mare împărțire în conservatori și liberali, același sistem rotativ de revenire în fruntea conducerei statului, dar o mare deosebire în favoarea Spaniei în senzul că guvernul este impus de parlament, în timp ce la noi guvernul impune parlamentul.

Dar la noi, ca și în Spania, au început diferențieri în sânul grupărilor politice și formațiuni noui în armonie cu noua determinare socială. Făcând această constatare, d. Râșcanu intră în analiza partidelor noastre politice insistând în special asupra celui liberal și fracțiunelor conservatoare. D. Râșcanu scoate în evidență defecțiunea și insuficiența acestor grupări politice, dar mi se pare a fi inegal în expunerea obiectivă. Nu vede suficient și nu explică îndeajuns caracteristica partidului liberal, punctele lui de vedere și mai ales practica de guvernământ cu toate turpitudinele care au îngrozit această țară. Ș. doar lucrul n'avea nevoe de mult spațiu, de multă documentare.

In fine, d. Râșcanu enunță noulle orientări publice și grupările politice apărute după războiu, fără o caracterizare a lor și pe picior de inferioritate față de partidele trecutului.

Probabil însă că autorul este incomplect din cauza spațiului restrâns al revistei și desigur că va continua, în vederea unei depline și adevărate luminări a străinătății.

*

Crinul, revistă literară-artistică-bilunară, în No. 2 publică proză de un interes dubios sub iscălitura d-lor M. Stănescu, E. Mârdeanu, Miron Negrea etc. Versuri de d-nii I. Dragoslav și Găbunea, de o stângăcie exasperantă.

In schimb, găsim un reușit quatren al d-lui Al. Teodoreanu.

*

Baritonul Onofrei, un talent care de mult s'a relevat Iașului, a dat zilele acestea un concert la Cernăuți.

Presa germană și română din capitala Bucovinei face dări de seamă foarte elogioase asupra calităților de voce și interpretare ale concetățeanului nostru.

D. Dem. Onofrei, după cât suntem informați, va da curând un concert la Iași.

*

Pictorul Băncilă, marele maestru ieșan, va deschide în curând o expoziție L. București. Vor fi expuse noui și viguroase opere ale maestrului.

*

La *Teatrul Național* din localitate se reprezintă în astă seară, pentru a doua oară, „Constructorul Solness" a lui Ibsen.

Interpreți principali: I. Damira, d-na Aglae Fruteanu, d-rele Sorana Țopa și Vrânceanu.

Duminecă în matineu „Chemarea Codrului", seara „Romanțioșii".

INFORMAȚIUNI

D. TAKE IONESCU S'A PRONUNȚAT CATEGORIC PENTRU SEMNAREA TRATATULUI DE PACE IN TERMENUL ȘI CONDIȚIILE CERUTE DE ALIAȚI.

IN OFICIOSUL SĂU „ROMÂNIMEA" D. TAKE IONESCU AFIRMĂ CĂ PRIN ULTIMATUMUL CE NI S'A TRIMIS CONSILIUL SUPREM NE ATRAGE ATENȚIA CA ROMÂNIA DEȚINE TERITORIILE ALIPITE DE FAPT, DAR NU ȘI DE DREPT, CEEA CE NU POATE AVEA LOC DE CÂT DACĂ SEMNĂM TRATATUL CU AUSTRIA. UN REFUZ ECHIVALEAZĂ CU PIERDEREA ACESTUI DREPT

ȘEFUL DEMOCRAȚILOR SUBLINIIND ACEST FAPT SCRIE CELE CE URMEAZĂ:

„ACEASTĂ PERSPECTIVĂ CARE AMENINȚĂ INSĂȘI UNITATEA NOASTRĂ NAȚIONALĂ, ESTE ATÂT DE INGROZITOARE ÎN CÂT NE SIMȚIM DATORI SĂ O ADUCEM LA CUNOȘTINȚA ȚĂREI, PENTRU CA EA SĂ JUDECE PATRIOTISMUL ACELOR OAMENI CARI STAU LA GÂNDURI DACĂ DA SAU NU TREBUE SĂ SEMNĂM TRATATUL."

IN CHESTIA ZAHĂRULUI.—Intrebând pe d. Radu, asupra chestiunei zaharului, D-sa ne spune.

N'am avut nici o cunoștință de tratativele, ce s'au urmat între Primărie și Bănci cu privire la aducerea celor 20 vagoane de zahar.

In urmă, după ce ziarele au adus în discuțiune această chestiune și cu deosebire partea privitoare la prețul cu care el urmează a se vinde, m'am interesat de afacere

Am întrebat pe d. Președinte al Comisiei Interimare și pe unul dintre Directorii de Bancă, despre care D-sa îmi afirmase că l'a consultat.

Impresiunea ce am căpătat este că zaharul s'ar fi putut aduce și vinde mai eftin ca 8 lei 25 bani.

Din declarațiile d-lui Climescu, Președintele Comisiei Interimare rezultă că Banca al cărei reprezentant a fost consultat de D-sa n'a făcut oferta scrisă, cum i s'a cerut, ceia ce Banca Dacia a făcut și de aceia a putut să fie un malentendu asupra prețului de vânzare a zaharului între D-sa și acel reprezentant.

Reprezentantul Băncii în chestiune mi-a dovedit cu cifre că zahărul adus aici ar fi costat 7.45 chilogramul, ceia ce ar fi permis a-l vinde cu 7.60, maximum 7.70 mai ales D-sa era decis a face oare cari sacrificii pentru Primărie.

Incolo, nu mai știu nimic.

Se aduce la cunoștiință că de la 1—10 Decembrie a. c. va funcționa pe lângă Cercul de Recrutare Iași, Comisiunea Medico-Militară pentru revizuirea invalizilor reformați temporar din anul 1917 și 1918 și pentru oamenii care au luat parte în Campania 1916-1918 și sunt răniți și care până în prezent nu sunt clasați.

LIGA CONSOMATORILOR convoacă pe toți cetățenii Iașului la o mare întrunire publică, care va avea loc Duminică 30 Noembrie, ora 3 p. m. în sala cea mare de jos, a Primăriei.

EXAMENUL DE CAPACITATE pentru profesori și profesoare, în vederea locurilor vacante din învățământul secundar, va începe la 10 Ianuarie.

Examenele se vor ține la Universitatea din Iași la o laltă pentru băeți și fete, și în fața aceleiași comisiuni. Ordinea ținerei examenelor a fost astfel stabilite:

Religia 25 Ianuarie, Filosofia 25 Ianuarie, Fisico-chimice 10 Februarie, Muzica 10 Februarie, Română 25 Februarie, Dreptul 25 Februarie, Desem, Caligrafie 12 Martie, Latina 25 Martie, Germană 25 Martie, Geografia 1 Aprilie, Gimnastica 1 Aprilie, Franceză 25 Aprilie, Elină 25 Aprilie, Cosmografie 9 Martie, Istoria 15 Mai, Engleză 15 Mai, Desemn liniar 25 Mai, Italiana 25 Mai.

Curtea cu Juri, judecă azi procesul notarului Blag din Sculeni, care acum câte-va luni, în urma unei discuții, a ucis cu focuri de revolver pe Căpitanul Dref Stoicescu.

Partea civilă va fi reprezentată prin d. Rang, i-a apararea prin d-nii Petrea și Pogonate.

Se pune în vedere furnizorilor de lemne care au depuse lemne prin stațiuni, că din lipsă de combustibil la C. F. R. riscă a rămâne multă vreme cu lemnele pe loc; și sunt invitați a face oferte de vânzare cu prețuri rezonabile Direcției II Regionale C. F. R. Iași.

Ofertele se primesc la Direcția Regională Iași Serviciul P. în ori ce zi.

DIN RUSIA. — „Sfatul Țării" află că trupele petliuriste au pierdut Zmerinca pe care au ocupat'o voluntarii denikiniști.

Printre trupele ambelor taber beligerante tifosul exantematic fa o ravagii.

— Dezastrul armatelor lui Iudenici este definitiv. Rămășițele jalnice ale trupelor contra-revoluționare au fost dezarmate în Estonia.

— Pentru energia cu care a determinat operațiunile și a câștigat victoria bolșevică în contra generalilor reacțiunei, Troțki a fost... decorat de către sovietul din Moscova cu ordinul „steagului roș".

— O telegramă din Varșovia anunță că Maxim Gorki ar fi fost arestat din ordinul lui Peters, comandantul Petrogradului.

Bine înțeles că știrea trebue privită cu rezervă, mai ales că atâtea povești au fost colportate pe seama marelui scriitor.

Membrii Comisiei interimare se întrunesc în astă seară pentru a se ocupa de chestia pînei.

Cu prilejul zilei de Luni, aniversarea unirei cu Transilvania, se vor organiza serbări la fie-ce școală. Elevii se vor produce cu cântece și recitări, profesorii vor rosti cuvântări ocazionale.

MIZERIA LA VIENA. — In ziarul „La Presse de Paris", a apărut o corespondență în care se relevă starea de mizerie în care se găsește populația din Viena.

Și corespondentul adaugă:

— „Am văzut agonia unei capitale, — agonie pe care o va agita poate grozave cutremurături dacă Antanta n'a înțeles la timp, că sunt limite ce nu pot fi depășite de suferința unui popor".

FESTIVAL.— Asociația pentru emanciparea civilă și politică a femeilor romîne, a organizat un mare festival, care va avea loc în sala Teatrului Național pe ziua de Joi 4 Decembrie la ora 5.

Programul acestui festival este următorul:

Bucăți naționale cântate de corul mitropolitan dirijat de domnul Dumitriu.

Conferință ținută de doamna Ella Negruzzi. Ave Maria de Gounod cântat de Domnișoara Grunberg, acompaniată de violină violoncelă și piano.

Trio de Kaitzler cântat de doamna Marietta Gerkez D-nii Barbu și Brevinan. Recitări de d-na Braberescu.

Bucăți naționale cântate de corul mitropolitan.

Autoritățile militare au suprimat ziarul „Moldova Socialistă". Apare în loc „Iașul Socialist".

Moșiile Șipote și Tăutești-Bălcești (jud. Iași), proprietate a ministerului de război, vor fi trecute ministerului de domenii pentru a fi împărțite la țărani.

La Tighina a sosit o comisiune de ofițeri Denikiniști în scopul de a trata cu reprezentanții guvernului nostru repatrierea ukrainienilor refugiați în Basarabia.

Pentru ușurarea aprovizionăre numeroasei sale clientele din Moldova, Basarabia și Bucovina, marele depozit de Manufactură, „Tessuti Deposito Italo Romeno" din Galați, a înființat și în Iași o sucursală, care este și va fi mereu bine asortată pentru angros.

Copilul Neculai Frunză din Mahalaua Frumoasa 55, jucându-se lângă o masă, a răsturnat lampa și gazul aprins s'a revărsat asupra hainuței copilașului. Transportat la spital, copilașul a încetat din viață, după două ore de chinuri grele.

Din Ploești vine știrea că vestitul escroc și falșificator de bani Macovei Ioan, a evadat de sub escortă, pe când era trimis în cercetare.

Luni are loc la Teatrul Național un festival, organizat de elevii clasei de declamațiune a d-lui Dragomir. Venitul va servi, spre a se da posibilitatea d-lui Dragomir, care se află grav bolnav, să-și caute de sănătate.

Domnișoarele și domnii studenți Evrei sunt convocați la ședința Asociației ce va avea loc în ziua de Duminică 30 Noemb. a. c. ora 3 p. m. în sala „Cultura". La ordinea zilei fiind:

Raportul vechiului comitet
Regulamentul căminului
Fixarea alegerilor

Cu începere de astăzi, cetitorii noștri, care din diferite motive nu-și pot lua la timp ziarul, vor găsi „OPINIA" până la orele 12 noaptea la DEPOZITUL DE ZIARE din strada Cuza Vodă 71 (peste drum de Banca Moldova).

Sophie Șmilovici
Samy Brück
LOGODITI
Iași Noembrie 1919
In locul felicitărei alte Instituțiuni

A SOSIT MAREA ARTISTA

Clara Young

care va debuta în sala CIRCULUI „SIDOLI"

Casieriță și Practicant, cu scriere frumoasă, se caută la magazinul de fererie Jacques Calmanovici, str. Ștefan cel Mare No. 4

INȘTIINȚARE

Subscrisa JEANETTE FRIEDMAN pierzând recipisa Băncei Naționale sucursala Iași sub No. 3564 din 5 Decembrie 1915 prin care se constată că am în depozit liber la sus zisa Bancă 11000 lei, în diferite efecte de stat române și de societăți, o declară nulă și fără nici o valoare în ori care mâini s'ar afla.

Jeanette Friedman

Iași, Str. Ștefan cel Mare 4

DE VÂNZARE

1) IMOBILUL din Iași str. Ștefan cel Mare No. 68, colț cu str. C. Negri No. 80 și Nemțească No. 1 proprietatea most. Lochum.

2) IMOBILUL din Iași str. Lăpușneanu No. 11 (ocupat de d-l Smirnov) proprietatea d-nei Konya.

3) IMOBILUL din Iași str. Morilor No. 30, proprietatea d-lui Dim Stănoi.

4) IMOBILUL din Iași str. Zugravilor No. 27 proprietatea T. Simonski.

Informațiuni la d-l avocat I. Sorăești str. Cuza Vodă 35.

GEAMURI

Se vând cu detail, cu preț de engros, numai la magazinul

— HIRSCHENSOHN —

Str. Anastasie Panu 52

CASA „FEDERALA IAȘI" COLȚ

Atelier special pentru imediată încadrare

In urma unei fericite convenţiuni cu Soc.
S.A.R.P.I.C. din Bucureşti
Reprezentanţa a 47 case editoare Italiene
CINEMA MODERN
Inaugurează LUNI 1 DECEMBRIE cu
CÂND FEMEIA IUBESTE
Zguduitoare dramă în 5 ACTE cu DIANA KARENNÉ
MAREA STAGIUNE A FILMELOR SARPIC

ULTIME INFORMAŢIUNI

SITUAŢIA POLITICA.—Trebue să fim de acord că nici mintea cea mai clar vazătoare n'ar fi putut întrevedea tabloul pe care- reprezintă viaţa noastră politică de astăzi Nici odată poate nu s'a văzut o aşa violentă şi totală modificare — o adevarată revoluţie albă. Nici odată, într'un aşa de scurt interval de timp, nu s'ar fi putut spune, împreună cu poetul latin: „tempora mutantur ab illo.

*

E într'adevăr fantastic ce se petrece ! Nu sunt nici două luni de cînd partidul liberal părea la paroxismul puterii lui. Cinstit vorbind, nu era om care să nu convie că este cel mai puternic partid organizat şi că va triumfa în alegeri. Nu este om care să nu fi fost convins că, odată alegerile terminate, d. Brătianu va veni în fruntea guvernului în numele unor majorităţi zdrobitoare.

Iar astăzi, pronunţarea numelui d-lui Vintilă Brătianu în Cameră provoacă huiduieli, iar fostul ministru liberal care a pregătit alegerile se vede invalidat în secţie

*

Dar nu numai atît.

Preşedinte al Senatului vine acel, Paul Bujor, democrat convins şi anti-liberal fervent, hotărît partizan al imediatei desfiinţări la cenzurei şi stării de asediu, ireductibil în cererea lui de a se stabili răspunderile în privinţa tuturor actelor care au provocat îmbogăţirea în dauna banului public.

Atotputernicul partid de ieri, nu-şi are macar un reprezintant în aceste biurouri. Şi îndoială nu mai încape astăzi că, răpus în chestie internă, acest partid nu va putea influenţa hotărîrea în chestia externă.

*

De cît doar un lucru. Revoluţia albă politică de acum nu constitue decît o fază tranzitorie.

Durata închegării politice de astăzi, care păcătueşte prin lipsa de experienţa, va fi scurtă.

Odată pacea semnată, se va fi sfîrşit şi cu Parlamentul de acum.

Nu numai oraşele au fost pângărite de afişe le cu „bestiile roşii. Regimul d-lui Vătoianu a ţinut să împărţ şească şi satelor produsul acestei ignominie.

Intr'adevăr, d. Vătoianu prin prefecţi a împărţit şi la sate afişele imunde. Şi ceea ce-i mai grav, prefecţi — chiar mag istraţii —s'au pretat să se transforme în agenţi provocatori ai instinctelor bestiale, care fac legătură dintre om şi fiară.

Patronii brutari protestează împotriva dispoziţiei silnice a d-lui primar Climescu care-i obligă a cumpăra făină de la d. Rusovici cu 4 lei şi 10 bani kgr. cît timp ei îşi pot procura aceiaşi calitate cu maximum 3 lei 75 bani.

Am dori să ştim de ce d. Climescu ţine atît de mult a face vînzare supravantajoasă d-lui Rusovici ?

Am spus de multe ori că la noi ticăloşia începe de sus, zilnic se confirmă acest lucru

Ca şi cum viaţa comercială nu trece prin destule crize şi dificultăţi, Banca Naţională şi diferite instituţii financiare— transformate azi în prăvălii generale de putregaiuri şi mai generale—au găsit mijlocul să îngreuneze şi mai mult comerţul şi să facilitezo specula.

Moneda mărunţă este pur şi simplu refuzată. A face astăzi o plată în provincie, este un lucru aproape imposibil. Pe zina de astăzi, o plată de 62.000 lei pentru Botoşani a fost refuzată pe motivul că erau acele şi 5000 lei în monedă a 5 lei.

Publicul are dreptul să fie scandalizat de această ticăloşie al cărei obiect este. I se dă în mînă o monedă a cărei primire se refuză apoi pentru a se prileji un agio de 3 lei la suta în schimbul acestei monede.

Excrocheria aceasta organizată şi sistematic practicată, trebue să ia sfîrşit. Un act de energie a publicului — şi banda care operează îndărătul ghişeurilor băncilor, astăzi transformate în adevărate spelunci, va lua sfîrşit.

In astă seară se'ntruneşte comitetul şcolar al liceului naţional. La ordinea zilei sunt mai multe chestiuni importante.

După ultimile cercetări, se pare că suma defraudată de Abramovici, casierul Societăţei agricole, trece de 16.000 lei.

Azi, se face verificarea gestiunei.

Liga chiriaşilor ţine mîine adunarea generală, în sala societăţei de gimnastică. Intrunirea se va deschide la ora 5 după prînz.

O ştire extrem de gravă.

Nu putem spera într'o îndreptare a transportur ilor pe C. F. R. întrucât nu sunt speranţe că am putea capăta material construct v şi rulant.

Declaraţia d-lui Perieţeanu este categorică în ceea ce privinţă şi d-sa a adăugat chiar că vina o are comisia de aprovisionare franceză care ne refuză orice concurs în această privinţă.

DEMOBILIZARE. — *Se hotărăşte deocamdată demobilizarea contigentelor 1910, 1911 şi 1912.*

La contigentele rămase sub arme se vor acorda pe serii concedii lungi.

Se face cunoscut subscriitorilor la sporul de capital al Băncei Iaşilor Soc. Anonim. din Iaşi, că începând de la 1 Decembri a. c. se pot prezenta la ghişeurile băncilor unde au efectuat subscrierile pentru a lua cunoştinţă de numărul de acţiuni ce le-au fost atribuite cum şi pentru a primi sumele depuse pentru actiunile ce nu li s'au atribuit.

Tot odată li se face cunoscut că Consiliul de Administraţie al băncei a fixat ca vărsămintele

II de 40% la sută sau 200 Lei de acţiune şi

III de 30% la sută sau 150 lei de acţiune şi

să se efectueze de la 1—31 Decembrie a. c.

Pentru vărsămintele efectuate după data de 31 Decembrie a. c. se va socoti o dobândă de întârziere de 9%.

BANCA IAŞILOR

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri (3 şi 5 ore) şi seara se reprezintă pentru I-a oară: FROU-FROU celebra dramă a lui Henri Meilhac. (7 acte). In rolurile principale apa D-ra „Francesca Bertini", incomparabila şi graţioasa tragediană şi Dl. „Gustavo Serena", celebritatea scenică italiană cari exelează în magistrala lor interpretare.

Stiri Telegrafice

Bulgaria a semnat tratatul

— Romania şi Serbia vor semna —

PARIS.— Azi dimineaţa a avut loc la primăria din Neuilly semnarea tratatului de pace cu Bulgaria.

Clauzele esenţiale ale tratatului sunt: abandonarea Traciei de către Bulgaria, cedarea buclei din Strumiţa şi a unei fâşii din teritoriu la frontiera sârbă de Nord-Vest, reducerea armatei la 20 mii oameni, plata de 4 miliarde 250 milioane ca despăgubiri. Delegaţii români şi sârbi care n'au semnat încă tratatul din St. Germain n'au asistat la ceremonie. Se crede că vor semna cele 2 tratative din St. Germain şi Neuilly în timp de opt zile.

Republica ungară

Candidatura prinţului Ruprecht de Bavari

Lyon. — Cercurile catolice invederează series posibilitatea de a lansa şi a susţine candidatura prinţului Ruprecht de Bavaria, pentru preşidenţia republicei din Buda-Pesta.

Clerk in Ungaria occidentală

Lyon.— Sir George Clerk a plecat în Ungaria occidentală spre a studia situaţia la faţa locului şi a face raportul Consiliului Supreme din Paris.

X ORGANIZAŢIA ZIONISTĂ invită pe evrei a-şi face datoria şi a grăbi cu subscrierea acţiunilor la «Mântuirea» fiind ultimele 2 zile înainte de închiderea subscripţiei.

X La Sanatoriul Dr. Tzaicu Iaşi str. Carol 20, e vacant un loc de seră de caritate, 150 lei lunar şi întreţinerea. Informaţii 2—4.

Pacea cu Rusia

Cine va negocia cu Antanta ?

Roma. — Presa danză scrie că Litvinof, reprezentantul bolşevicilor la Stokholm, va fi reprezentantul bolşevist care va trata pacea cu Antanta.

Sârbii au ocupat Strumiţa

LYON.— (Transocean).— Se comunică din Belgrad că la 19 Noembrie s'a desăvârşit ocuparea părţei din districtul Strumiţa, acordat de către tratatul păcei regatului Sârbo-Croato-Sloven.

Autoritătile civile sârbe au înlocuit autorităţile bulgare.

Ultima oră

Pacea se va semna

— Blocul parlamentar o va cere —

— Declaraţia pe care o vor face bănăţenii —

Bucureşti 28. *Ceea ce am spus noi de atâta timp, începe să se invedereze ca fapt. Vom semna pacea de la St. Germain.*

In termenul prevăzut de ultimatumul aliaţilor, chestiunea semnărei tratatului, va fi adusă şi în discuţiunea parlamentului.

*

Astăzi Vineri se va lua în discuţiune chestiunea semnărei tratatului.

Deputaţii bănăţeni vor face o declaraţie spunînd că pacea ce ni se cere s'o semnăm, este o pace nedreaptă şi că se calcă în picioare drepturile recunoscute ale bănăţenilor. Ei vor conchide că o astfel de pace nu se poate semna.

Reprezentanţii blocului parlamentar, vor face şi ei declaraţiuni în numele partidelor pe care le reprezint, scoţînd în evidenţă ola usele care ştirbesc demnitatea noastră dar vor conchide că în faţa situaţiei grele, care s'a creiat nu există altă soluţie decît semnarea.

*

Guvernul parlamentar va înpetrunde apoi delegaţii ca să semneze, şi va face aceasta ne temeiu declaraţiilor din parlament, deci cu asentimentul camerei.

Parlamentul va fi dizolvat

BUCUREŞTI. EXISTA ASTAZI UNANIMITATE DE CONVINGERI CĂ ACTUALUL PARLAMENT VA FI DIZOLVAT IMEDIAT DUPĂ RATIFICAREA PACEI.

DE ASTĂ DATĂ, ACEST LUCRU NU REZULTĂ NUMAI DIN CONDIŢIA PUSĂ DE OPOZIŢIA ABSTINENTA CI ŞI DIN AFIRMAREA CATEGORICĂ A LIBERALILOR CĂ ACTUALUL PARLAMENT VA TREBUI DIZOLVAT.

Cine va forma guvernul semnărei ?

Intrevederi şi audienţe — Semnăm — Un guvern provizor — preşidat de d. Aurel Vlad ? —

BUCURESTI.— Guvernul Vaitoianu a demisionat. Plecarea lui a fost salutată în Cameră, cu strigătul : Jos Dictatura !

Această demisiune s'a produs exact după cum s'a prevăzut şi anume: imediat după constituirea biurourilor Parlamentului. Demisia aceasta înseamnă tot odată că tentativa de a se eşţiga timp n'a reuşit.

*

Odată cu sosirea Suveranului în Capitală, au început audienţele, consultaţiunele şi întrevederile în scopul constituirei viitorului guvern.

Cei dintâi primiţi în audienţă au fost dnii Maniu şi Mişu, după care a urmat o lungă întrevedere între d-nii Maniu şi Iorga.

*

NU INCAPE NICI O INDOIALA CA VOM SEMNA PACEA. In acest sens trebue interpretat şi discursul d-lui Al. Vaida cu ocazia instalărei d-sale ca preşedinte al Camerei.

Este în discuţie numai dacă semnarea se va face de către guvernul blocului sau vom avea mai întâi UN GUVERN PROVIZOR PENTRU SEMNARE PREZIDAT DE D. AUREL VLAD, căruia îi va urma apoi guvernul definitiv al blocului.

*

Astăzi vor fi primiţi în audienţă preşedinţii Camerei şi Senatului pentru a fi consultaţi asupra crizei ministeriale.

Liberalii şi Ardeleni

Bucureşti. — Ruptura este definitivă între liberali şi ardeleni. A'ceasta s'a putut constata şi cu ocazia alegerei d-lui Vaida la preşedinţia Camerei. Liberalii s'a abţinut de la vot.

Dealtmintrelea, blocul nu face nici un secret din caracterul lui anti-liberal.

Pensiune model francez pentru STUDENTE.— A se adresa la str. Sf. Sava 18, la curte

„Mântuirea“

Societate anonimă de Editură

PROSPECT

Credem că afirmăm un fapt notoriu că ziarul „MANTUIREA“, prin curajul, intransigenţa şi competinţa pe care le-a pus, dela apariţia lui, în tratarea şi susţinerea întregului complex al chestiunei evreeşti, a devenit tribuna spre care cu nădejde şi mândrie sunt aţintite privirile marei mase a populaţiei evreeşti din ţară.

„MANTUIREA“, a devenit, astfel, o instituţie indispensabilă — credem noi — judaismului român, iar pentru concetăţenii noştri români unul mijloc de iniţiare în tot ce frământă sufletul nostru, atât de necunoscut, lor: în tot ce râvnim, aci, ca cetăţeni constituind o grupare etnică distinsă.

Spre a da amploarea cuvenită ziarului „MANTUIREA“, care la un moment dat a avut-o din belşug şi pe care trebue ŞI POATE S'O AIBA e nevoe de consolidarea sa.

In acest scop am hotărît înfiinţarea SOCIETAŢI ANONIME „MANTUIREA“, cu un capital iniţial de lei 500.000 împărţit în 5000 acţiuni la purtător a una sută lei fiecare.

Scopul societăţei este:

Cumpărarea şi exploatarea „MANTUIREI“.

Cumpărarea unei tipografii, care pe deoparte va consolida situaţia şi asigura existenţa ziarului şi pe de altă parte, va crea posibilitatea INFIINŢARII UNEI EDITURI EVREEŞTI a cărei lipsă e atât de simţită şi pe care societatea îşi propune s'o înfăptuească.

Suma de Lei 200.000 fiind subscrisă, punem la dispoziţia publicului subscriitor restul de lei 300.000.

Subscrierile, cari vor fi deschise până la 30 Noembrie a. c. se pot face în toate zilele de lucru la **BANCA MOLDOVA** IAŞI şi la succursalele sale din CHISINĂU, Galaţi şi Bălţi precum şi la banca **FORTUNA** Bucureşti

Primul vărsământ, făcut la subscriere, este de 50 la sută, plus lei 2 de fie care acţiune pentru cheltuelile de emisiune.

p. COMITETUL DE INIŢIATIVA
A. BERNHARD A. L. ZISSU

Facem cunoscut publicului din provincie că afară de Băncile de mai sus poate depune primul vărsământ după indicaţiile prospectului şi la următoarele adrese:

Solomon Drimmer, PIATRA-N.
Israel Drimmer, BACAU.
David Kahane casierul Băncii „Focşani“, FOCŞANI.
M. Singer (Suc. casei Carl Zimmer et Co.), CRAIOVA.
Schulim Mayer, FALTICENI.

Banca Dacia

SOCIETATE ANONIMA, IAŞI — STRADA STEFAN CEL MARE No. 3

CAPITAL LEI 3.000.000 DEPLIN VARSAŢI

Face ori-ce operaţiuni de bancă. Execută plăţi în ţară precum şi în toate oraşele PRINCIPALE DIN TRANSILVANIA BUCOVINA şi BASARABIA. Cumpără şi vinde efecte publice. Incasează polite.

PRIMEŞTE BANI SPRE FRUCTIFICARE, scontează poliţe şi cupoane, emite cecuri asupra străinătăţei şi în ţară gajează valori şi mărfuri. SE ELIBEREAZA CARNETE DE ECONOMIE

Cumpără şi negociază efecte evacuate în Moscova.

SECŢIE SPECIALA DE MARFURI

CETAŢENI, Participaţi la marea

LOTERIE

a „SOCIETATEI SCRIITORILOR ROMÂNI“ organizată în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştigurî**, în valoarea de Lei

250.000 din cari

un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

Tragerea la 1 Ianuarie 1920

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de Comerţ şi Industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare în IAŞI: la ghişeurile Băncilor locale, la librării, la debitele R. M. S. casele de schimb şi la diferite autorităţi

Pe tru orice alte informaţiuni: A SE ADRESA

Băncei Române de Comerţ şi Industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

.·. .·. care e însărcinată cu lansarea loteriei .·. .·.

Parfumeria „MERCUR“

Proprietari: MANOLE AIZIC et SIMON MOSCOVICI

CENTRALA: Bucureşti, Calea Victoriei 30 (Pasag. Macca)

SUCURSALA: Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 53

Vinde eftin Parfumerie franceză: **Coty, Houbigant, Roger et Gallet, Piver, D'Orsay, etc.**

Articole de Cauciuc, pansamente, perii pentru dinţi pieptani, etc.

Doi câini de pază

Se caută pentru fabrica „Textila“ Ofertele se primesc la biroul fabricei din Copou în ori ce zi de lucru între orele 9 — 12 a. m.

KIVA ORNŞTEIN

— AVOCAT —

— Str. Căpitan Păun 21 —

Doi străgeri destoinici

Se caută pentru fabrica „Textila“ din Copou. Amatorii să se prezinte la cancelaria fabricei din Copou în ori ce zi de lucru între orele 9 — 12 a. m.

Una mie lei recompensă

In noaptea spre Sâmbătă 22 crt. s'a furat din fabrica noastră două curele de transmisiuni de piele duble cusute de câte 10 metri lungime şi 150 m/m. lăţime.

Aceluia care ne va da indicaţiuni unde se află curelele furate, dăm o recompensă de una mie lei.

A se adresa la Societatea „Textila“ în palatul Băncii Moldova.

Profesori evrei

Pentru o şcoală evreiască din Basarabia se caută un profesor de limbele română şi franceză.— A se adresa între 12—2 şi 4—6 în strada Costache Negri 51 la gazda D-nei Simovici.

Bun şofer cu cunoştinţa mecanica caută loc. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăişteanu, str. C. Mârzescu 29

Corpul Portăreilor Tribunalului Iaşi

1919 Noembrie 7

Prin mijlocirea noastră

Şef Portărei, (ss) CHIRICA.

NOTIFICARE

D-lui Director al Societăţei de Credit funciar urban Iaşi.

Potrivit Decretului lege din 15 Noembrie 1917, subsemnatul Osias Dulberg dom. în Iaşi str. Labirint No. 9, notific D-lui Director al Societăţei de Credi funciar urban din Iaşi, că furându-mi-se efectele notate mai jos, fac opunere la plata valoarei lor, capital şi cuponele trecute şi viitoare.

Titlurile ce mi s'au furat sunt: No. 1522, 2932, 4889, 5206, 11947, 12419, 12532, 12586, 13894, 14058, 15916, 22197 28544, 33889, 34211, 34338, 34831, 34415, 35123, 39977, 39978, 40701, 41011, 42934, 44788, 49623, şi 53050.

Toate aceste titluri, purtau cuponul de 1 Ianuarie 1915. Ele au intrat în posesiunea mea prin cumpărări succesive cu 15-20 ani în urmă dela diferite Case de bancă din localitate. Dispariţia lor, am constatat-o în seara de 20 Noembrie 1914, cum am arătat-o prin notificarea ce v'am adresat-o la 25 Noembrie 1914. Până la dispariţia lor, cuponele au fost regulat încasate de mine chiar de la ghişeurile societăţei creditului. Taxa prevăzută de art. 11 din decretul de mai sus, am vărsat-o la Administraţia Financiară cu recipisa No. 11470 din 6 Noembrie 1919.

Pentru toate actele de procedură ce au a se îndeplini în cauză fac alegerea de domiciliu la domiciliul meu real arătat mai sus. In cazul când decretul lege în baza căruia fac această notificare, nu s'ar ratifica de Corpurile legiuitoare şi astfel am reveni la legea din 1883, declar că nu renunţ la efectele juridice ale notificărei din Noembrie 1914, pentru a putea beneficia de formele îndeplinite de mine sub imperiul legei vechi.

Cu deosebită stimă,

Osias Dulberg.

ADEVERINŢA

Subsemnatul Şef al serviciului contencios al Creditiului fonciar urban din Iaşi adeveresc că astăzi în 11 Noembrie 1919, am primit-o în tocmai exemplar de pe prezenta notificare.

(ss) G. Stolniceanu

Ace stă adeverinţă de primire se certifică de subsemnatul,

Agent (ss) Leone

Autorizat de noi,

Şef Portăreilor, (ss) Chirică

(L. S.)

LAZARE BERGER

PARIS

61 Rue des Martyrs

Telefon: Centrala 83 | 77

efectuează orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de prompt ler expediţune în ţară.

Profesor D-r Ştefănescu-Galaţi

BOALE URINARE

— STRADA PACURARI 21 —

— 4—6 după amiază —

PROSPECT

„MERCUR“

Societate Anonimă pentru industrii alimentare şi comerţul articolelor de consumaţiune

Capital Statutar 30.000.000. — Prima emisiune 10.000.000

Subscrişii, în vederea epocei de extinoere şi propăşire economică şi pentru realizarea intenţiunei Societăţei Cooperative „Mercur“ de a-şi mări câmpul ei de activitate prin deschiderea de noui sucursale în oraşele principale din vechiul regat şi din provinciile alipite la România Mare, am fondat o instituţiune economică-financiară, cu menirea specială de a creia, înlesni şi finanţa societăţii având de obiect producţiunea sau aprovizionarea articolelor de consumaţiune, manufactură, materiale de construcţii si industrii, cari să fie în mod direct procurate şi distribuite mai cu seamă Societăţii Cooperative „Mercur“ prin magazinele sale actuale şi viitoare. In acest chip vor dispare interpuşii dintre producător şi consumator, concentrându-se ast-fel legăturile economico- financiare dintre Societatea ce o înfinţăm Societatea Cooperativă „Mercur“ precum şi cu cele-alte instituţiuni ce vom creia

Societatea se constitue sub denumirea de „Mercur“ Societate Anonimă pentru industrii alimentare şi comerţul articolelor de consumaţiune cu un capital de 10.000.000 (zece milioane) prima emisiune, împărţit în 20.000 acţiuni la purtător ce câte 500 lei valoare nominală, fie-care

Intreg capitalul a fost subscris de membrii fondatori.

Din acest capital fondatorii cedează publicului 5.000.000 lei cu preferinţa d-lor acţionari ai Soc. Cooperative „Mercur“ în proporţie de o acţiune la patru acţiuni ale Societăţei Cooperative „Mercur“.

Subscripţiie vor începe Luni 1 Decembrie 1919 şi vor dura 10 zile. Ele se vor face la Biurourile Soc. Cooperative „Mercur“ Bucureşti Str. Batiştei 14 (colţ cu str. Scaune 19) şi la Banca Marmorosch Blank & Comp. Societate Anonimă, Centrala Bucureşti, la sucursalele şi agenţiile sale din ţară.

Odată cu subscrierea se va depune primul vărsământ de 30 la sută asupra capitalului subscris şi câte 15 lei de fie-care acţiune pentru acoperirea cheltuelilor de constituire.

Consiliul de administraţie s'a numit astfel:

MEMBRI:

ARISTIDE M. BLANK
Director Banca Marmorosch Blank & Comp

ŞTEF. HAGI-THEODORACHE
Presedintele Societăţei Cooperative „Mercur“

CRISTOFOR D. NICOLESCU
Vice-Preşedinte Societatea Cooperativă „Mercur“

VASILE C. DRANCA
Directorul Societăţei Coop. „Mercur“

POMPILIUL GĂVĂNESCU
Şef de serviciu Direct. Monit. Oficial

C. I. ZAMFIRESCU
Mare industriaş

AL. TAŢU
Director la Ministerul de justiţie

LEONIDA COLESCU
Director General al Statisticei

IOSIF G. COHEN
Avocat

PREOTUL N. ABRAMESCU
Preşedintele Soc. Clerului Român „Ajutorul“

N. C. MIHĂESCU
Arhitect Prof. şcoale de Arhitectură

CENZORI:

PETRE IONESCU
fost casier C. I. la Creditul Rural

THEODOR RADIVON
mare comerciant

MICHAIL ŞETEANU
Director G-l. Minist. de Finanţe

DR. C. D. RĂDULESCU
medic comunal

ALEX. CIMBRU
fost Director Minist. Interne

Colectura principală Rob. Th. Schroder

BUCUREŞTI — CALEA VICTORIEI 97

Aduce la cunoştinţă că Direcţiunea Loteriei Statului a fixat tragerea clasei a 5-a la 15 Decembrie 1919 st. n. se roagă pe Onor. sh jucători care şi-au procurat bilete dela filiala din IAŞI să remită acoperirea lozurilor ce joacă indicând totodeauna numărul şi litera exactă Centrala noastra din Calea Victoriei 97, de oarece pentru aceasta Loterie nu vom redeschide filiala noastră de aicea.

cu stimă
ADMINISTRATOR SEQUESTRU

Firma Heinrich Stein

— — Str. CUZA-VODA 69 — —

Anunţă Onor. sa clientelă că a înfiinţat un atelier special pentru reformarea pălăriilor vechi de fetru, plus şi catifea, efectuând orice forme din materialul clientului pe modelele cele maj moderne.

DEASEMENEA CURAŢA SI TRANSFORMA PALARII BARBATEŞTI.—Atelierul este condus de un maistru specialist în această fabricaţiune.

Sanatoriu Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în comunit cu medici distinşi după specialităţi bol Interne şi nervoase, (exclase boli contagioase şi nervoşi turbulenţi

informaţiuni şi consultaţiuni intre orele 2-4 p. m.

IAŞI — TIPOGRAFIA H. GOLDNER STR. ŞT. MARE No. 17